

IL SAMMARCHINO – lombardo orientale

VOCABOLARIO italiano-bergamasco



ORTOGRAFICO E ORTOEPICO

(in continua revisione, sviluppo e aggiornamento)

del dialetto cittadino di Bergamo con riferimenti alle parlate locali di provincia, a quelle lombardo orientali di Brescia, Crema e Cremona, e redatto in doppia grafia:

l'ortografia tradizionale bergamasca (integrata);

l'ortografia della GLOVU (Grafia Lombardo Orientale - Veneta Unitaria).



Societas Cremonensis

A cura di Sergio Gigante
VIII edizione dell'8 giugno 2020

Lettera

T

T

t_{sfsi/smsi} (léttera/lèttèra) | t /ti/ [=]
tabaccàjo_{sms} | tabachì [tabachí], postér [=]
 BS: tabachì [tabachí]
 -**a**_{sfs} | tabachina° [=], postéra* [=]
 BS: tabachina [tabachinà]
tabaccàre_{vir} | tabacà [=]
 BS: tabacà [=]
¹**tabaccàto**_{vppms} (fìutàto abitualménte tabàcco) | tabacàt [tabacàd]
 BS: tabacàt [tabacàd]
²**tabaccàto**_{ams} (di colóre simile al tabàcco) | tabacàt* [tabacàd], de colùr/culùr cóme chèl del tabàch_{lcco}* [de colùr/culùr cóme chèl del tabàc], de colùr/culùr compàgn de chèl del tabàch_{lcco}* [de colùr/culùr compàgn de chèl del tabàc], de colùr/culùr simel a chèl del tabàch_{lcco}* [de colùr/culùr simel a chèl del tabàc]
tabaccheria_{sfs} | tabachì° [tabachí], negòsse/bötiga/bütiga de tabachì_{prf}* [negòsse/bötiga/bütiga de tabachí], negòsse/bötiga/bütiga di tabàch/boèta_{prf}* [negòsse/bötiga/bütiga di tabàc/boète]
tabacchicoltóre_{sms} | coltiadùr/coltùradùr de tabàch_{prf}* [coltivadùr/coltùradùr de tabàc]
 -**trìce**_{sfs} | coltiadura/coltùradura de tabàch_{prf}* [coltivadura/coltùradura de tabàc]
tabacchicoltùra_{sfs} | coltùra/coltiassiù/coltiassiù^{2^} del tabàch_{prf}* [coltùra/coltivasjú del tabàc]
tabacchicoltóre_{sms} →(tabacchicoltóre)
 -**trìce**_{sfs} →
tabacchicultùra_{sfs} →(tabacchicultùra)
tabacchièra_{sfs} | scàtola del tabàch_{prf} [scàtola del tabàc]
 BS: tabachéra [tabachérá]
tabacchificio_{sms} | stabilimènt per la laurassiù del tabàch_{prf}* [stabilimènt per la lavurasjú del tabàc], tabachefésse* [tabachefése]
¹**tabacchino**_{sms} (addétto/lavoratóre/operàjo alla lavorazióne del tabàcco) |

operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) a la laurassiù del tabàch_{prf}* [operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) ala lavurasjú del tabàc]
 -**a**_{sfs} | operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) a la laurassiù del tabàch_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad détta) ala lavurasjú del tabàc]
²**tabacchino**_{sms} (tabaccàjo) | →
 -**a**_{sfs} | →
³**tabacchino**_{sms} (guàrdja di finànza) | →
 -**a**_{sfs} | →
¹**tabacco**_{sms} (nat) | tabàch [tabàc]
 BS: tabàc [=]
 - **da fumàre**_{lct} | móro [=]
 > **pacchéto di tabacco**_{lct} | boèta_{sfs} [=]
²**tabacco**_{ams/sms} (colóre) | tabàch* [tabàc]
tabaccone_{sms} | tabacù [tabacù]
 BS: tabacù [tabacù]
 -**a**_{sfs} | tabacuna* [=]
 BS: tabacuna [tabacunà]
¹**tabaccoso**_{ams} (spòrc di tabàcco) | che l'è spòrch/stóss de tabàch_{prf}* [che'l è spòrc/stós de tabàc]
²**tabaccoso**_{ams} (che pùzza di tabàcco) | che l'(i)spòssa de tabàch_{prf}* [che'l spòssa de tabàc <> che'lispòssa de tabàc], che l'sènt/sà de tabàch_{prf}* [che'l sènt/sa de tabàc]
³**tabaccoso**_{ams} (che ha il colóre del tabàcco) | che l'gh'è 'l colùr/culùr del tabàch_{prf}* [che'l g'è 'l colùr/culùr del tabàc]
¹**tabàgico**_{ams} (che concèrne/riguarda il tabàcco) | che l'riguarda/reàrda/reàrda^{3^} 'l tabàch* [che'l rigyarda/revarda 'l tabàc]
²**tabàgico**_{ams} (che è provocàto dal tabàcco) | che l'è caösàt/caüsàt/provocàt del tabàch_{prf}* [che'l è caöxàd/caüxàd/provocàd del tabàc]
tabagismo_{sms} | tabagismo° (ita) [tabagixmo], tabagésem* [tabagéxem]
tabagista_{sttv} (fumatóre accanito) | →
¹**tabàno**_{sms} (nat) | móscà caalina_{prf} [móscà cavalina]

²**tabàno**_{ams} (acùto, ⁴pungènte, sarcàstico) | →
tabarin_{smsi} (fra) /tabařé~/ | ← /tabaré/
 +**tabarrino**_{sms} | tabarì [tabarí], tabariöl [tabarjól]
tabàrro_{sms} | tabàr [=]
 BS: tabàr [=]
tabàsco_{sms} (ali) | tabasco° (ita) [=]
¹**tabè**_{sms} (polmonàre) | eteséa [etexéa]
²**tabè**_{sms} (pus) | →
³**tabè**_{sms} (deperimènto) | →
⁴**tabè**_{sms} (corruzióne moràle, degradazióne) | →
¹**tabèlla**_{sfs} (prospètto compòsto/compòsto da righe e colónne/colónne formànti casèlle, il fòglio che lo contìene; tavolétta recànte indicazióni/segnalazióni; tavolétta votiva) | tabèla [=]
 BS: tabèla [tabèlà]
 -**llina**_{sfs} | tabelina [=]
 -**llóne**_{sms} | tabelù [tabelù]
 - **di conversiòne**_{lct} | tabèla de conversiù* [tabèla de conversjú]
 - **di màrcia**_{lct} | tabèla de màrcia* [tabèla de màrça]
 - **orària**_{lct} →(tabèlla di màrcia)
²**tabèlla**_{sfs} (raganèlla) | →
tabellàre_{agtv} (che ha la fóрма di una tabèlla) | a furma de tabèla_{prf}* [=], facc a tabèla_{prf}* [fadj a tabèla], che l'gh'è la furma d'òna tabèla_{prf}* [che'l g'è la furma d'òna tabèla]
tabellàto_{ams} | tabelàt° [=], che l'è contegnìt in d'òna tabèla_{prf}* [che'l è contignìd indòna tabèla], che l'sa/se tróia in d'òna tabèla_{prf}* [che'l sa/se tróia indòna tabèla]
¹**tabellazióne**_{agtv} (inserimènto in una tabèlla) | inserimét/insersiù in d'òna tabèla_{prf}* [inserimét/insersjú indòna tabèla]
²**tabellazióne**_{agtv} (prospètto, tabèlla) | →
tabellina_{sfs} | tabelina [=]
 BS: tabilina [tabilinà]
tabellóne_{sms} | tabelù [tabelù]
 BS: tabelù [tabelù]

tabernàcolo_{sms} (edicola/nicchia contenente un'immagine sacra; edicola/nicchia situata al centro/centro dell'altare o su una parete del presbitero contenente l'Eucarestia/Eucaristia) | tabernàcol [tabernacol], paradisi [paradixí], santèlo [=]
BS: tabernàcol [tabernacol]
VBs: disgiöl/dis-giöl^{1^} [dixgöl]
tableau_{sms} (fra) /tabló/ | ←
table d'ôte_{cst} (fra) /tabl dót/ | ←
tablet_{smsi} (ing) /täblit/ | ← /täblet/
tabloid_{smsi} (ing) /täblojd/ | ← /täblöjd/
tabòga_{smsi} →(tabòga)
tàbu_{smsi} →(tabù)
tabù_{sms} | tabù^o (ita) [tabú]
¹tabuizzàre_{vr} (rèndere un tabù) | fà deentà/dientà/dientà^{2^} ü tabù_{prf}* [fà deventà/diventà ü' tabù]
²tabuizzàre_{vr} (proibire, vietare) | →
¹tabuizzàto_{ams/vppms} (résò un tabù) | fàcc deentà/dientà/dientà^{2^} ü tabù_{prf}* [fadj deventà/diventà ü' tabù]
²tabuizzàto_{ams/vppms} (proibito, vietato) | →
tabula rasa_{cst} (lat) /täbula ràsa/ | ← /täbula ràsa/
¹tabulàre_{vr} (dispörre i dati in fòrma di tabèlla) | desponì/disponì/mèt/metì i dati in furma de tabèla_{prf}* [desponì/disponì/mèt/metì i dati in furma de tabèla]
²tabulàre_{agtv} (piàtto còme una tàvola) | piàtt còme òna tàola_{icco}* [pjat còme òna tàvola], piàtt compàgn d'òna tàola_{icco}* [pjat compàgn/compàjn d'òna tàvola]
³tabulàre_{agtv} (tabellàre) | →
¹tabulàto_{ams/vppms} (dispósto i dati in fòrma di tabèlla) | desponìt/disponìt/metìt i dati in furma de tabèla_{prf}* [desponìd/disponìd/metìd i dati in furma de tabèla]
²tabulàto_{sms} (prospètto a fòrma di tabèlla) | prospèt a furma de tabèla_{prf}* [=], prospèt fàcc a tabèla_{prf}* [prospèt fadj a tabèla], prospèt che l'gh'à la furma d'òna tabèla_{prf}* [prospèt che'l g'à la furma d'òna tabèla]
tabulatóre_{sms} (tec) | tabuladùr* [tabuladúr]
BS: tabuladùr [tabuladúr]
tabulazióne_{sfs} | tabulassiu* (ita) [tabulasjú]
TAC_{sfsi} /tac/ | ←
Tac_{sfsi} →(TAC)
tac_{fmsm/intz} | tach(!)* [tac(!)]
¹tàcca_{sfs} (piccola inciñiòne a fòrma di cùneo su una superficje/superficie; ciascùno de ségna inciñi su uno

strumento di misùra corrispondenti a un determinatò valóre) | taca [=], pèca [=], tèssera [tèsera]
BS: tèca [tècà], pèca [pècà], pica [picà]
+**-cchéttà**_{sfs} | pechina [=]
> **mèzza tàcca**_{cst} →(mezzatàcca)
²tàcca_{sfs} (profònda intaccatùra sul filo di una làma) | taca [=]
³tàcca_{sfs} (levatùra, qualità, valóre) | →
⁴tàcca_{sfs} (màcchia) | →
⁵tàcca_{sfs} (⁴tàccola) | →
⁶tàcca_{sfs} (débito, trùffa) | →
taccagnaménte_{avb} | con tacagneréa* [con tacağneréa]
taccagneria_{sfs} | tacagneréa* [con tacağneréa]
taccàgno_{ams/sms} | tacàgn [tacàgn/tacàjn], variziùs /-z-/ [varizjúx]
BS: tacàgn [tacàgn], tiràgn [tiràgn], pitòc [=]
TV: tacàgn [tacàgn]
-a_{afs/sfs} | tacagna* [tacağna], variziusa /-z-/ [varizjuxa]
BS: tacàgna [tacağnà], tiràgna [tirağnà], pitòca [pitòcà]
TV: tacagna* [tacağna]
taccàre_{vr} | segnà co i tàche/péche/tèsere_{prf}* [segnà co i tàche/péche/tèsere]
¹taccàto_{ams/vppms} | segnàt co i tàche/péche/tèsere_{prf}* [segnàt co i tàche/péche/tèsere]
²taccàto_{ams} (¹chiàzzàto, ¹⁰macchiàto) | →
tàcche_{fmsm/intz} →(tac)
¹taccheggiàre_{vr} (applicàre la tècnica del taccheggiò) | mèt/metì sò di tachis_{prf} [mèt/metì sò di tachíx < mèsò di tachíx], aplicà di tachis_{prf}* [aplicà di tachíx]
²taccheggiàre_{vr} (bàttère il marciapiède) | bat sò i strade_{prf}* [bat sòi strade], esercità la (→prostituziòne)_{prf}* [exercità la (→prostituziòne)]
³taccheggiàre_{vintr/vtr} (rubàre mèrce in vèndita) | robà (→mèrce) in vèndita_{prf}* [robà (→mèrce) in vèndita]
¹taccheggiàto_{ams/vppms} (applicàto la tècnica del taccheggiò) | metìt sò di tachis_{prf} [metìd sò di tachíx < metìssò di tachíx], aplicàt di tachis_{prf}* [aplicàd di tachíx]
²taccheggiàto_{ams/vppms} (battùto il marciapiède) | batìt sò i strade_{prf}* [batìd sòi strade], esercitàt la (→prostituziòne)_{prf}* [exercitàd la (→prostituziòne)]
³taccheggiàto_{ams/vppms} (rubàto mèrce in vèndita) | robà (→mèrce) in

vèndita_{prf}* [robà (→mèrce) in vèndita]
taccheggiatóre_{sms} | ü/chèl che l'róba (→mèrce) in vèndita_{prf}* [ü'/chèl che'l róba (→mèrce) in vèndita]
-trìce_{sfs} | òna/chèla/persuna che la róba (→mèrce) in vèndita_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la róba (→mèrce) in vèndita]
taccheggiatrìce_{sfs} →(¹meretrìce), →(prostitùta)
¹taccheggiò_{sms} (fùrto) | robamét de (→mèrce) in vèndita_{prf}* [robamét de (→mèrce) in vèndita]
²taccheggiò_{sms} (operazióne di stàmpa tipogràfica) | tachis [tachíx]
tàcchete_{fmsm/intz} | tàcchete! [=]
+**tacchéttà**_{sfs} (piccola tàcca) | pechina [=]
tacchettàre_{vintr} →(staccheggiàre)
tacchettàto_{vppms} →(staccheggiàto)
tacchettìo_{sms} | (→¹rumóre) de tach_{prf}* [(→¹rumóre) de tac]
tacchétto_{sms} | tachèt^o* [=]
BS: tachèt [=], tachitì [tachití]
tacchìna_{sfs} (nat) (ali) | polina [=], pulina [=]
BS: pina [pinà], pulina [pulinà], póla [pólà]
tacchinàre_{vr} | fà la curt con insistènsa e in manéra maleducada_{prf}* [=]
tacchinàto_{ams/vppms} | fàcc la curt con insistènsa e in manéra maleducada_{prf}* [fadj la curt con insistènsa e in manéra maleducada]
¹tacchìno_{sms} (nat) (ali) | polì [polí], pulì [pulí], tachì^o (ita) [tachí]
BS: pi [=], pulì [pulí]
-a_{sfs} (nat) (ali) | polina [=], pulina [=]
BS: pina [pinà], pulina [pulinà], póla [pólà]
²tacchìno_{sms} (corteggiatóre insistènte e maleducàto) | cortegiadùr insistènte e maleducàt_{prf}* [cortegadùr insistènt e maleducàd]
tàccia_{sfs} (cattiva fàma) | bròta fama_{prf}* [bròta fama]
tacciàbile_{agtv} →(incolpàbile), →(imputàbile)
tacciàre_{vr} | impütà d'òna còlpa/culpa_{prf}* [=], impütà d'ü (v)esse_{prf}* [impütà d'ü' vése]
tacciàto_{ams/vppms} | impütàt d'òna còlpa/culpa_{prf}* [impütàd d'òna còlpa/culpa], impütàt d'ü (v)esse_{prf}* [impütàd d'ü' vése]
tàcco_{sms} (rialzo di altèzza variàbile delle scàrpe) | tach [tac]
BS: tac [=]
- a spillo_{cst} | tacco a spillo^o /-cc-/-ll- (ita) [=], tach a spillo^o /-ll- (ita) [tac a spillo]

¹**tàccola**_{sfs} (nat) | tàcol_{sms} [tacol], tàcola [=], tàquel_{sms} [tacyel], priscola [priscola]
BS: tàcola [tàcolà], gasa [gaxà], baiaröla [bajaróla]

²**tàccola**_{sfs} (baccello) | tàcola [=]

³**tàccola**_{sfs} (cornàcchia) | →

⁴**tàccola**_{sfs} (difetto, magàgna, ¹pècca, vizio) | →

taccolàre_{vintr} →(ciarlàre), →(spettegolàre)

taccolàta_{sfs} →(bazzècola/bazzècola), →(²biràcchio)

taccolàto_{vppms} →(ciarlàto), →(spettegolàto)

¹**tàccolo**_{sms} (taccolàta) | →

²**tàccolo**_{sms} (acciàcco, malànno) | →

³**tàccolo**_{sms} (piccolo débito) | picol/pissèn debet_{prf}* [picol/pisèn debet]

tacconàre_{vtr} (rattoppàre) | →

tacconàto_{ams/vppms} (rattoppàto) | →

taccóne_{sms} (pèzza; rimediò improvvisàto) | tacù [tacù]

taccuìno_{sms} (agendina, quadèrno) | tacuì [tacuì], nòtes [=]

- **di appunti**_{lctst} | tacuì/nòtes de apuntì^o* (ita) [tacuì/nòtes de apuntì], memorandum* [=]

tacére_{vintr/vtr/sms} | tas/tasì [tax/taxí], cùsìs sö la bóca_{prf} [cùxìs sö la bóca], fà sito/cito_{prf}* [=]
BS: tàzer [taxer], fà sito_{prf} [=]

tacèrsi_{vpi} →(tacére)

tacet_{smsi} (lat) /tacet/ | ←

tachicardià_{sfs} | tachicardià^o (ita) [tachicardià], tachicardiéa* [tachicardiéa]

tachicàrdico_{ams/sms} | tachicàrdico^o (ita) [=], tachicàrdech* [tachicardég]

- **a**_{afs/sfs} | tachicàrdica^o (ita) [=], tachicàrdega* [=]

tachifagià_{sfs} | mangià/maià tròp de svèlta sènsa (s)quase mastegà_{vprf}* [manjà/majà tròp de xvèlta sènsa (s)cyaxe mastegà]

tachimetro_{sms} (tec) | tachimetro^o (ita) [tachimetro], tachimeter* [tachimeter]

tachisme_{smsi} (fra) /tašism/ | ← /tašism/

tachismo_{sms} →(tachisme)

tacibile_{agtv} | tasébel* [taxébel], che s'pòl tas/tasì_{prf}* [che s'pòl tax/taxí], che l'pòl (v)èss tasit_{prf}* [che l'pòl èss taxíd <> che l'pòlvès taxíd], che s'gh'à de tas/tasì_{prf}* [che s'g'à de tax/taxí]

¹**tacitaménte**_{avb} (in mòdo tàcito, in mòdo non esplicito) | in manéra mia ciara e nètà* [in manéra mià cjara e nètà]

²**tacitaménte**_{avb} (¹silenziosaménte) | →

³**tacitaménte**_{avb} (nascostaménte, segretaménte) | →

tacitaménto_{sms} | tacitamét* [=], tacitassiù_{sfs}* [tacitasjù]

¹**tacitàre**_{vtr} (far tacére) | tacità [=], fà tas/tasì_{prf}* [fà tax/taxí], fà fà sito_{prf}* [=]

²**tacitàre**_{vtr} (soddisfàre delle richièste di danàro/denàro) | tacità [=]

³**tacitàre**_{vtr} (³soffocàre, méttete a tacére) | sofegà zó [sofegà xó], fà tas/tasì_{prf}* [fà tax/taxí], fà fà sito_{prf}* [=]

¹**tacitàto**_{ams/vppms} (fàtto tacére) | tacitàt [tacitàt], fàcc tas/tasì_{prf}* [fadì tax/taxí], fàcc fà sito_{prf}* [fadì fà sito]

²**tacitàto**_{ams/vppms} (soddisfàtto delle richièste di danàro/denàro) | tacitàt [tacitàt]

³**tacitàto**_{ams/vppms} (³soffocàto, méssò a tacére) | sofegàt zó [sofegàt xó], fàcc tas/tasì_{prf}* [fadì tax/taxí], fàcc fà sito_{prf}* [fadì fà sito]

tacitazióne_{sfs} →(tacitaménto)

¹**tacito**_{ams} (che tàce, che non dice paròla) | che l'tas* [che l'tax], che l'dis mia paròla_{prf}* [che l'dix mià paròla], che l'favèla mia_p* [che l'favèla mià]

²**tacito**_{ams} (¹silenzióso) | →

³**tacito**_{ams} (implicito, ⁴sottinteso) | →

taciturnaménte_{avb} | in manéra mia ingnorgnéta/infósta/infósca* [in manéra ingnorgnéta/infósta/infósca]

taciturnità_{sfsi} →(l'èssere taciturno)

¹**taciturno**_{ams} (che rimàne in silenziò, che parla pòco) | söcc de paròle_{prf} [sòtj de paròle], ingnorgnét* [ingnorgnét], infóst [=], infósch [infósch]
BS: söt de paròle_{prf} [sót de paròle], che parla póc_{prf} [=]

²**taciturno**_{ams} (¹silenzióso) | →

taciùto_{ams/vppms} | tasit [taxíd], cùsìt sö la bóca_{prf} [cùxid sö la bóca], fàcc sito/cito_{prf}* [fadì sito/cito]
BS: tazit [taxíd], fat sito_{prf} [fad sito]

tackle_{smsi} (ing) /tæcl/ | ← /tèjcol/ - **scivolàto**_{lctst} | tackle scivolàto^o (ita) [=]

taco_{smsi} (spa) /taco/ (ali) | ←

¹**tafanàre**_{vtr} (¹pùngere, ²punzecchiàre) | →

²**tafanàre**_{vtr} (importunàre, tormentàre) | →

³**tafanàre**_{vintr} (entràre ovùunque) | indà/andà dét de (s)per töt_{prf}* [indà/andà dét depertót/despertót]

⁴**tafanàre**_{vintr} (frugàre dappertutto) | (→¹frugàre) de (s)per töt_{prf}* [(→¹frugàre) depertót/despertót]

tafanàrio_{sms} | tafanare [=]

¹**tafanàto**_{ams/vppms} (¹pùnto, ²punzecchiàto) | →

²**tafanàto**_{ams/vppms} (importunàto, tormentàto) | →

³**tafanàto**_{ams/vppms} (entràto ovùunque) | indàcc/andàcc dét de (s)per töt_{prf}* [indàdì/andàdì dét depertót/despertót]

⁴**tafanàto**_{ams/vppms} (frugàto dappertutto) | (→¹frugàto) de (s)per töt_{prf}* [(→¹frugàto) depertót/despertót]

¹**tafàno**_{ams} (nat) | taà [tavà]
BS: taà [tavà]

²**tafàno**_{ams} (persóna fastidiósa e molèsta) →(torménto)

tafferia_{sfs} | ass de la polènta_{prf} [as dela polènta]
BS: taér_{sms} [=]

tafferùglio_{sms} | batibói [batibói], squartabatàia_{sfs} [scyartabataja], stremenada_{sfs} [=]

taffetà_{smsi} →(taffetà)

¹**taffetà**_{smsi} (tes) | taftà [=]
BS: sendalina_{sfs} [sendalinà]

²**taffetà**_{smsi} (ceròtto) | →

tafofobia_{sfs} | pura fórtà/fórta de èss sotràt/sepelìt viv_{prf}* /-f/ [pura fórtà/fórta de èss sotràt/sepelìd viv]

tagète_{sfs} (nat) | ↓
BS: tudischì_{sms} [tudischì]

¹**taglià**_{sfs} (dimenzióne/miùra fìsica di persóna; dimenzióne/miùra di àbito/induménto/vestito; impósta/impòsta, prèmiò, prèzzo, ricompènsa) | tàia [taja]
BS: gaèssa [gavèsà]
- **bàssa**_{lctst} | tàia bassa/pìcola/pissèna^o [taja basa/pìcola/pisèna], small [=]
- **fórte**_{lctst} | tàia fórtà/fórta* [taja fórtà/fórta]
- **grànde**_{lctst} | tàia grànda/ólta^o [taja grànda/ólta], large [=], extra-large [=]
- **mèdja**_{lctst} | tàia média^o [taja médja], medium [=]
- **pìccola**_{lctst} →(taglià bàssa)
- **ùnica**_{lctst} | tàia ònega/ùnega* [taja ònega/ùnega]

²**taglià**_{sfs} (parànco) | →

¹**tagliàbile**_{agtv} (che si può tagliàre) | teàbel* [teabel], taiàbel* [tajabel], che s'pòl teà/taià_{prf}* [che s'pòl teà/tajà], che l'pòl (v)èss teàt/taiàt_{prf}* [che l'pòl èss teàd/taiàd <> che l'pòlvès teàd/taiàd]

²**tagliàbile**_{agtv} (assoggettabile a una taglià) | teàbel* [teabel], taiàbel* [tajabel], che s'pòl mèt/metì sóta tàia_{prf}* [che s'pòl mèt/metì sóta taja <> che s'pòl mèssóta taja], che l'pòl (v)èss metìt sóta tàia_{prf}* [che l'pòl èss metìd sóta taja <> che l'pòlvès metìd sóta taja]

tagliabórse_{smsi} →(borsaìòlo), →(borseggiatóre)

tagliabòschì_{sfsi/smsi} →(boscaìòlo)

tagliacantóni_{smsi} →(spaccóne)
tagliacarte_{smsi} (arnése usàto per tagliàre le pagine di libri intónsi) | taiacarte [tajacarte]
+ **tagliaërba**_{sfsi} →(toşaërba)
tagliafèno_{smsi} (tec) | massa_{sfs} [masa], taiadüra_{sfs} [tajadüra]
BS: massa de fer_{prf} [masà de fer]
tagliafuòco_{agtv/smsi} | tagliafuòco° (ita) [tağlafyòco], teaföch* [teafög], taiaföch* [tajafög]
tagliälègna_{smsi} | s-cepalègna/s-cepalègna^{3^} [scepalegna], s-cepadür_{sms} [scepadür], s-cepadura_{sfs}* [scepadura]
tagliaménto_{sms} | teamét* [teamét], taiamét* [tajamét], tai* [taj]
tagliàndo_{sms} | cupón [=], tagliando° (ita) [tağlāndo]
+ **tagliapàgna**_{smsi} (tec) | taiapàia [tajapaja]
tagliapàsta_{smsi} | rödelà_{sfs}* [=], rödelina_{sfs}* [=], rödelì_{sms}* [rödelí]
tagliapatate_{smsi} | teapatate* [teapatate], taiapatate* [tajapatate]
tagliapiètre_{sfsi/smsi} | picaprèda [=], picaprède [=], s-cèpa-prède [scepaprède], pichì_{sms} [pichí], predì_{sms} [predí], pichina_{sfs}* [=], predina_{sfs}* [=]
BS: picaprède [picaprède], taiaprède [tajaprède], scarpilì [scarpilí], scarpilina_{sfs}* [scarpilinà]
tagliàre_{vintr/vtr} | taià [tajà], teà [=]
BS: taià [tajà]
- **ad ìncavo/ìncàvo**_{lcvb} | scalvà [=]
- **a filo**_{lcvb} | refilà [=], teà/taià a fèl/fil* [teà/tajà a fèl/fil]
- **còrto**_{lcvb} | fala còrta/cürta° [fala còrta/cürta]
- **diritto**_{lcvb} | indà/andà drécc° [indà/andà dréç], indà/andà al pònt/punt° [indà/andà al pònt/punt]
- **fuòri**_{lcvb} | teà/taià fò/föra° [teà/tajà fò/föra]
- **il nàstro**_{lcvb} →(inauguràre)
- **il traguàrdò**_{lcvb} | teà/taià ol traguàrd° /-t/ [teà/tajà ol tragyàrd]
- **i pànni addòsso**_{lcvb} →(dire màle di qualcùno)
- **i pònti**_{lcvb} | parlà piö 'nsèm(a)* [parlà pjó 'nsèm(a)], sentís piö* [sentís pjó], dà ü tai [dà ü taj]
- **i ràmi**_{lcvb} | teà/taià i ram [teà/tajà i ram]
BS: scarpà [=]
- **i tèmpi**_{lcvb} | scörtà/teà/taià i tép° [scörtà/teà/tajà i tép]
- **i viveri**_{lcvb} | teà/taià i vier* [teà/tajà i viver]
- **la còrda**_{lcvb} →(battersela), →(şvignàrsela)
- **l'ària**_{lcvb} | teà/taià l'aria/ària^{3^}* [teà/tajà l'arja]

- **la stràda**_{lcvb} | teà/taià la strada° [teà/tajà la strada]
- **la tèsta**_{lcvb} | teà/taià (vià/zó) 'l có° [teà/tajà (vja/xó) 'l có]
- **la tèsta al tòro**_{lcvb} | fala finida/fenida° [fala finida/fenida]
BS: taià el có al tòr [tajà el có al tòr]
- **le gambe**_{lcvb} | teà/taià i gambe° [teà/tajà i gambe]
- **l'èrba nei pràti**_{lcvb} | segà [=], teà/taià l'èrba [teà/tajà l'èrba]
- **nétto**_{lcvb} →(tagliàre córto)
tagliàrsi_{vpi/vpt} | taiàs [tajàs], teàs [=]
BS: taiàs [tajàs]
- **le véne**_{lcvb} | teà/taià i (v)éne° [teà/tajà i véne]
tagliasfògna_{smsi} →(tagliapàsta)
tagliasjèpe_{sfsi} →(tosasjèpi)
¹**tagliata**_{sfs} (il tagliàre in mòdo ràpido e approssimativo; tàglio degli àlberi di un bòsco) | teada* [=], taiàda* [tajada]
²**tagliata**_{sfs} (ali) | tagliata° (ita) [tağlata], teada* [=], taiada* [tajada]
tagliatèlla_{sfs} (ali) (pàsta) | taiadèl_{sms} [tajadèl], teedèl_{sms} [teçdèl]
BS: paparèla [paparèlà]
> **tagliatèlle**_{sfp} (ali) (pàsta) | taiadèi_{smp} [tajadèi], teedèi_{smp} [teçdèi]
BS: paparèle [=], foiadèle [fojadèle], teadèi_{smp} [teçdèi]
tagliatìno_{sms} →(tagliarìno)
¹**tagliato**_{ams/vppms} | taiat [tajàd], teat [tead]
BS: taiat [tajàd]
- **ad ìncavo/ìncàvo**_{lcvb} | scalvàt [scalvadt]
- **a filo**_{lcvb} | refilàt [refiladt], teat/taiat a fèl/fil* [tead/tajadt a fèl/fil]
- **còrto**_{lcvb} | facia còrta/cürta° [fadja còrta/cürta]
- **diritto**_{lcvb} | indacc/andacc drécc° [indadç/andadç dréç], indacc/andacc al pònt/punt° [indadç/andadç al pònt/punt]
- **fuòri**_{lcvb} | teat/taiat fò/föra° [tead/tajadt fò/föra < teaffò < teafföra < taiaffò < tajafföra]
- **il nàstro**_{lcvb} →(inauguràto)
- **il traguàrdò**_{lcvb} | teat/taiat ol traguàrd° /-t/ [tead/tajadt ol tragyàrd]
- **i pànni addòsso**_{lcvb} →(détto màle di qualcùno)
- **i pònti**_{lcvb} | parlàt piö 'nsèm(a)* [parlàd pjó 'nsèm(a)], sentìt piö* [sentíd pjó], dacc ü tai [dadç ü taj]
- **i ràmi**_{lcvb} | teat/taiat i ram [tead/tajadt i ram]
BS: scarpàt [scarpadt]
- **i tèmpi**_{lcvb} | scörtat/teat/taiat i tép° [scörtadt/tead/tajadt i tép]
- **i viveri**_{lcvb} | teat/taiat i vier* [tead/tajadt i viver]
- **la còrda**_{lcvb} →(şvignàto)

- **l'ària**_{lcvb} | teat/taiat l'aria/ària^{3^}* [tead/tajadt l'arja]
- **la stràda**_{lcvb} | teat/taiat la strada° [tead/tajadt la strada]
- **la tèsta**_{lcvb} | teat/taiat (vià/zó) 'l có° [tead/tajadt (vja/xó) 'l có]
- **la tèsta al tòro**_{lcvb} | facia finida/fenida° [fadja finida/fenida]
BS: taiat el có al tòr [tajadt el có al tòr]
- **le gambe**_{lcvb} | teat/taiat i gambe° [tead/tajadt i gambe]
- **l'èrba nei pràti**_{lcvb} | segat [segadt], teat/taiat l'èrba° [tead/tajadt l'èrba]
- **le véne**_{lcvb} | teat/taiat i (v)éne° [tead/tajadt i véne]
- **nétto**_{lcvb} →(tagliatò córto)
²**tagliato**_{ams} (àbile, capàce, espèrto; bèn conformàto) | teat [tead], taiat* [tajadt]
- **con l'accétta**_{icst} | teat/taiat zó co la manéra* [tead/tajadt zó cola manéra < teaxxó/tajaxxó cola manéra]
³**tagliato**_{ams} (che si adàtta mòlto bène) | giöst (giöst)° [ğösta (ğöst)], èss ol sò_{vbrpf}* [ès ol sò], teat* [tead], taiat* [tajadt]
⁴**tagliato**_{ams} (mescolàto: di dròga/vino) | teat* [tead], taiat* [tajadt]
⁵**tagliato**_{ams} (liftàto: di tiro) | teat* [tead], taiat* [tajadt]
¹**tagliatóre**_{sms} (addétto/lavoratóre/operàio a operazìoni di tàglio) | taiadür [tajadür], taliör [taljör]
- **trice**_{sfs} | taiadura* [tajadura], taliöra* [taljöra]
²**tagliatóre**_{sms} (tec) | taiadür* [tajadür]
tagliatrice_{sfs} (tec) (màccina) | tagliatrice° [tağlatriçe], taiatrìss* [tajatrís], màccina per teat/taià_{prf}* [màccina per teat/tajà], teadura* [teadura], taiadura* [tajadura]
tagliatùra_{sfs} | teadüra [teadüra]
tagliànghie_{smsi} | taiaóngè* [tajaóngè < tajaóngje], teaóngè* [teaçóngè < teaçóngje]
¹**taglieggiare**_{vtr} (impórre una tàglia) | mèt/metì sò la taià_{prf} [mèt/metì sò la taja < mèssò la taja]
²**taglieggiare**_{vtr} (sottopórre a tribùti, estòrcere danàro/denàro con minàcce) | fà pagà (ol pisso)_{prf}* /-şş- / [fà pagà (ol pisso)]
¹**taglieggiato**_{ams/vppms} (impòsto una tàglia) | metìt sò la taià_{prf} [metíd sò la taja < metíssò la taja]
²**taglieggiato**_{ams/vppms} (sottopòsto a tribùti, estòrto danàro/denàro con minàcce) | facc pagà (ol pisso)_{prf}* /-şş- / [fadç pagà (ol pisso)]
taglieggiatóre_{sms} | ü/chèl che l'fà pagà (ol pisso)_{prf}* /-şş- / [ü/chèl che l'fa pagà (ol pisso)]

-trice_{sfs} | òna/chèla/persuna che la fà pagà (ol pisso)_{prf}* /-ss-/
[òna/chèla/persuna che 'la fa pagà (ol pisso)]

¹**tagliente**_{agtv} (affilato, che taglia bene) | taiét [tajét], che l'tèa/tàia bé_{prf}* [che 'l tèa/taja bé], col filo_{prf}* [=]
BS: taiènt [tajènt]

²**tagliente**_{agtv} (²pungente) | →

³**tagliente**_{agtv} (¹netto) | →

⁴**tagliente**_{agtv} (¹arguto, ¹mordace, ¹piccante, ⁴pungente, ²salace, sarcastico) | →

⁵**tagliente**_{sms} (¹⁰filo) | →

taglienteménte_{avb} | de tai* [de taj]

taglière_{sms} (asse rettangolare di legno) | basgia/bas-gia¹ [baxgja], taér [=], bàsia [baxja], bàzia/bàzia³ /-z- / [bazja], taér [=], taéra_{sfs} [=], pestalàrd /-t/ [=], ass de la carne_{prf} [as dela carne]
BS: pestalàrd /-t/ [pestalàrd], pestaröl [pestaröl], taér [=], taèr [=]

- piccolo_{lcst} | basièta [baxjèta], baslèta [baxlèta]

taglièria_{sfs} | laboratòre de tai di préde fine/pressiuse_{prf}* [laboratòre de tai di préde fine/presjuxe], taglièria* [taglèria]

taglièrina_{sfs} (tec) | taiadùra* [tajadùra], taglièrina° (ita) [taglèrina]

¹**taglièrino**_{sms} (arnése per tagliare càrta/cartóne/etc.) →(cutter)

²**taglièrino**_{sms} (tagliolìno) | →

¹**tagliétto**_{sms} (cutter) | →

²**tagliétto**_{sms} (piccolo tàglio) | taièt [tajèt], tai [taj], taetì [taetì], sfrix [sfrix]

¹**tàglio**_{sms} (il tagliare; ferita/lezióne sulla pèlle; asportazióne/amputazióne di pàrte del còrpo; ciascùno dei pèzzi tagliàti da un tütto; interruzióne di continuità) | tai [taj]
BS: tai [taj]
+-**glióne**_{sms} | sfetù [sfetù], taiù [tajù]
- cesàreo_{lcst} | (taglio) cesàreo° (ita) [(taglo) cexareo], tai cesàreo* [taj cexareo]
- di bòsco_{lcst} | ↓
VSs: mèrsa_{sfs} [=]
- lùngo_{lcst} | sfèta_{sfs} [=]
> **a tàglio**_{lcag} | a tai [a taj], a taiò [a tajo]
> **dàre un tàglio**_{lcag} | tèa fò/fóra del töt_{prf} [tajà fò/fóra deltót]
> **di tàglio**_{lcag/lcav} | de tai [de taj]
> **prìmo tàglio dell'èrba per far fièno**_{lcst} | masèng /-c/ [maxèng], magèng /-c/ [magèng], madùri [madùri], ledùra_{sfs} [ledùra], prim fé_{prf} [=]

> **secóndo tàglio dell'èrba per far fièno**_{lcst} | restübjàt [restübjàd], ostà [=], ostanè\ [=], córt\ [=]
VB: digör [digör]
VdS: còrt [=]
VI: còrt [=]
VSM: còrt [=]
> **tèrzo tàglio dell'èrba per far fièno**_{lcst} | tersiröl [tersiröl], tersöl [tersöl]
> **quàrto tàglio dell'èrba per far fièno**_{lcst} | quartaröl [cyartaröl]

²**tàglio**_{sms} (per àltre accezióni) | tai* [taj]

tagliòla_{sfs} (trappola di metallo per animàli) | sèp_{sms} [=], sepì_{sms} [sepì], salèp_{sms} [=], taòla [taòla]
BS: taiòla [tajòla], sèp_{sms} [=]

tagliolìno_{sms} (ali) (pàsta) | taiadèl [tajadèl], teedèl [teedèl]
> +-**tagliolìni**_{smp} (ali) (pàsta) | taiadèi [tajadèi], teedèi [teedèi]

tagliòlo_{sms} (pezzétto di cibo, bocconcino) | pèss/tòc de sibo/mangià/maià_{prf}* [pès/tòc de sibo/mangà/majà], →
BS: taiöl [tajöl], taiulì [tajulì]

+**taglióne**_{sms} (grande/gròsso tàglio) | sfetù [sfetù], taiù [tajù]

taglióne_{sms} (antico istituto giuridico) | taglióne° (ita) [taglónè]

tagliòla_{sfs} →(tagliòla)

tagliòlo_{sms} →(tagliòlo)

tagliuzzaménto_{sms} →(il tagliuzzàre)

tagliuzzàre_{vtr} | tainà sö [tajnà sö], tirlingà [tirlingà]
BS: taiòla [tajòla]

tagliuzzàrsi_{vpi/vpt} | tainàs sö* [tajnàs sö], tirlingàs* [tirlingàs]
BS: taiòlàs* [tajòlàs]

tagliuzzàto_{ams/vppms} | tainàt sö [tajnàt sö], tirlingàt [tirlingàt]
BS: taiòlàt [tajòlàt]

tai chi chuan_{lcst} (cin) /tai ci cýan/ (esi) | ←
taicun_{smsi} (gia) /taiçun/ | ← /taiçún/
tàide_{sfs} (meretrice) | →
tàiga_{sfs}/tàiğà_{sfsi} | tàiga° (ita) [tajga]
tai ji quan_{lcst} →(tai chi chuan)
tailleur_{smsi} (fra) /tajöf/ | ← /tajór/
tàit_{smsi} →(tight)
takeaway_{smsi} (ing) /téjchəyei/ | ← /tejcheyéi/
take off_{lcst} (ing) /téjç äf/ | ← /téjç öf/
take-over_{smsi} (ing) /téjchəpəvə(r)/ | ← /téjç óver/
talalgia_{sfs} | dolùr/dulùr insistent/persistent(e) al calcàgn/talù_{prf}* [dolùr/dulùr insistent/persistent(e) al calcàgn/calcàjn/talù]

talàltro_{pims} →(quàlche àltro)

¹**tàlamo**_{sms} (lètto nuziàle) | →

²**tàlamo**_{sms} (lètto) | →

³**tàlamo**_{sms} (nòzze) | →

⁴**tàlamo**_{sms} (càmera matrimoniàle) | →

¹**talàre**_{agtv} (di prète: di àbito) | portàt di précc lóngh infina a i calcàgn/talù_{prf}* [portàdì di prèt lóng infina ai calcàgn/calcàjn/talù]

²**talàre**_{sfs} (àbito di prète) | èsta (de prèt) [vèsta (de prèt)]

talàssico_{ams} (relativo al màre) | del mar_{prf}* [=], relativ al mar_{prf}* [relativ al mar]

talassòcrate_{sttv} | dominadùr del mar_{prf}* [dominadùr el mar], dominadura del mar_{prf}* [=]

talassocrazia_{sfs} | dominio del mar_{prf}* [dominjò del mar]

talassofobia_{sfs} | pura fórtà/fórta del mar_{prf}* [=], pura fórtà/fórta de la navigassiù/naigassiù_{prf}* [pura fórtà/fórta dela navigasjù]

talassografia_{sfs} →(oceanografia)

talassogràfico_{ams} →(oceanogràfico)

talassògrafo_{sms} →(oceanògrafo)
+-**a**_{sfs} →

talassologia_{sfs} →(oceanografia)

talassòlogo_{sms} →(oceanògrafo)
+-**a**_{sfs} →

talassoterapia_{sfs} | talassoterapia° (ita) [talasoterapià], talassoterapéa* [talasoterapéa], terapia/cúra basada sö l'aria/ària³ che ta/te ciàpet al mar e i bagn_{prf}* [terapià/cúra baxada sö l'arja che ta/te cjapet al mar e i bagn/bajn], terapia di bagn al mar_{prf}* [terapià di bagn/bajn al mar], terapia del mar_{prf}* [terapià del mar]

talassoteràpico_{ams} | talassoteràpico° (ita) [talasoteràpico], de la (→talassoterapia)_{lcege}* [dela (→talassoterapia)]

talché_{cnz} →(cosicché), →(tánto che)

tàlco_{sms} →(borotalco)

¹**talcosó**_{ams} (che contjène tàlco) | che l'conté/contègn° borotalco_{prf}* [che 'l conté/contègn/contèjn borotalco]

²**talcosó**_{ams} (di aspètto simile al tàlco) | che l'gh' à un aspèt simel al borotalco_{lcco}* [che 'l g' à un aspèt simel al borotalco], che l'è cóme 'l borotalco_{lcco}* [che 'l è cóme 'l borotalco], che l'è compàgn/compajìn del borotalco_{lcco}* [che 'l è compàgn/compajìn del borotalco]

tàle_{adim/aind/pdim/pind} | tal [=]
BS: tal [=]
- e quàle_{lcag/lcav} →(tal quàle)
> **a tal pùnto**_{lcav} | (in) fina lé* [=], (in) fina a chèl* [=]
> **a tal pùnto che**_{lccn} | issé tat* [isé tat]
> **il tal dei tàli**_{lcp} | ol tal di tai [ol tal di taj]

- > **tal quäle**_{icag/lcav} | tal qual [tal cyal], talis et qualis [=], inguàl [iŋgjàl], eguàl [egvjàl], gualiv /-f/ [gvalív], simel [simel]
BS: tal e quàl [tal e cyal]
> **un tàle**_{lcst} | ù tal [ù' tal], ù [ù']
- tàlea/talèa**_{sfs} (nat) | taléa° (ita) [taléa]
BS: talèa [talèa], fröscù_{sms} [fröscú]
- della vite_{lcst} →(magliòlo)
- talebàno**_{sms} | talebà°* [=]
+**-a**_{sfs} | talebana* [=]
- taléggio**_{sms} (ali) | talègio [talègo], talègg* /-č/ [talèg], strachì° [strachí]
- talentaccio**_{sms} | móstro de talènt_{prf}* [=]
talentàre_{vintr} →(andàre a gènio), →(garbàre)
- ¹talentato**_{ams/vppms} (andàto a gènio, garbàto) | →
- ²talentato**_{ams/sms} (che/chi è dotàto di talènto) | (ù/chèl) förnit/münit/proést de talènt/talèt_{prf}* [(ù'/chèl) förníd/müníd/provést de talènt/talét], (ù/chèl) col talènt/talèt_{prf}* [(ù'/chèl) col talènt/talét], (ù/chèl) che l'gh' à talènt/talèt_{prf}* [(ù'/chèl) che l' g' à talènt/talét]
+**-a**_{sfs/sfs} | (òna/chèla/persuna) förnida/münida/proésta de talènt/talèt_{prf}* [(òna/chèla/persuna) förníd/müníd/provést de talènt/talét], (òna/chèla/persuna) col talènt/talèt_{prf}* [(òna/chèla/persuna) col talènt/talét], (òna/chèla/persuna) che la gh' à talènt/talèt_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l' g' à talènt/talét]
- ¹talènto**_{sms} (predisposizióne, particolàre abilità/capacità; persóna genjàle e/o dotàta di abilità/capacità; disposizióne d'ànimo) | talènt [=], talét [=]
BS: talènt [=]
- ²talènto**_{sttvum} (unità di mišura di péso ebraica; monéta antica) | talènt* [=], talét* [=]
- ³talènto**_{sttvum} (desidèrio, volontà) | →
- talentóso**_{ams} →(talentúoso)
- talent-scout**_{lcst} (ing) /tələnt scaʊt/ | ← /tələnt ʃcaʊt/
- talentúoso**_{ams} | talentúus°* (ita) [talentúux], che l'gh' à talènt/talét e inzègn/ingégn_{prf}* [che l' g' à inzègn/inxéjn/ingégn/ingéjn], che dimóstra talènt/talét e inzègn/ingégn_{prf}* [che l' dimóstra inzègn/inxéjn/ingégn/ingéjn]
- taliban**_{smsi} (per) /təlibən/ | ← /təlibən/
- ¹tališmànico**_{ams} (relativo al tališmàno) | del (→tališmàno)_{lcge}* [del (→tališmàno)], relativ al (→tališmàno)_{lcge}* [relatífv al (→tališmàno)]
- ²tališmànico**_{ams} (che ha funzióne/valóre di tališmàno) | che l'gh' à funsiù/valúr de (→tališmàno)_{prf}* [che l' g' à funsjú/valúr de (→tališmàno)]
- ³tališmànico**_{ams} (màgico) | →
- ¹tališmàno**_{sms} (oggèto a cùì si attribuiscono potéri màagici) | talismano° (ita) [talixmano], talismà* [talixmà]
BS: talismà [talixmà]
- ²tališmàno**_{sms} (amuléto/amulèto, portafortùna) | →
- talk show**_{lcst} (ing) /tɔk ʃəʊ/ | ← /tòl só/
- tàllero**_{sms} | bàera_{sfs} [baçra], baarésa_{sfs} [bavaréxa]
talìre_{vintr} →(accestìre)
- talìto**_{ams/vppms} →(accestìto)
- tallitùra**_{sfs} →(accestiménto)
- tallonaggio**_{sms} | talunagio* (ita) [talunagjo], talunàs* [talunàx]
- tallonaménto**_{sms} (il ²tallonàre) | →
- ¹tallonàre**_{vt} (²assillàre, pressàre) | →
- ²tallonàre**_{vt} (inseguìre da vicino) | cór dré de (v)isì/vesì_{prf}* [cór dré de vixí/vexí], indà/andà dré de córsa de (v)isì/vesì_{prf}* [indà/andà dré de córsa de vixí/vexí]
- tallonàta**_{sfs} (còlpo dàto con il tallóno) | cólp/culp de calcàgn/talù_{prf}* [còlp/culp de calcàgn/calcàjn/talú]
- ¹tallonàto**_{ams/vppms} (²assillàto, pressàto) | →
- ²tallonàto**_{ams/vppms} (inseguìto da vicino) | corit/curit dré de (v)isì/vesì_{prf}* [coríd/curíd dré de vixí/vexí], indàcc/andàcc dré de córsa de (v)isì/vesì_{prf}* [indàdj/andàdj dré de córsa de vixí/vexí]
- tallonatóre**_{sms} | talunadùr* (ita) [talunadúr]
+**-trìce**_{sfs} | talunadura* [=]
- ¹talloncìno**_{sms} (cèdola, etichétta, tagliàndo) | →
BS: talunì [talunì]
- ²talloncìno**_{sms} (annúncio pubblicitàrio afùrma de riquàdro) | (→annúncio pubblicitàrio) a furma de quadrèt/quadrèt_{prf}* [(→annúncio pubblicitàrio) a furma de cyadrèt/cyadrèt]
- ¹tallóno**_{sms} (calcàgno) | →, talù°* (ita) [talú]
- d' Achille_{cvb} | talù d' Achile* (ita) [talú d' Achile]
- ²tallóno**_{sms} (¹talloncìno) | →
- ³tallóno**_{sms} (pàrte rinforzàta di càlza/calzàtura; pàrte inferióre/posterióre, per lo più sporgènte, di vèri oggètti) | talù°* (ita) [talú]
- ¹talmènte**_{avb} (a tal pùnto che) | issé tat* [isé tat]
- BS: talmènt [=]
- che_{lcen} →(talmènteché)
- ²talmènte**_{avb} (così) | issé* [isé]
- talmènteché**_{engz} →(cosicché), →(in mòdo che)
- talmud**_{smsi} (ebr) /talmúd/ | ←
- talmùdico**_{ams} | del talmud_{lcge}* [=], relativ al talmud_{prf}* /-d/ [relatífv al talmud]
- talóra**_{avb} →(talvòlta)
- ¹tàlpa**_{sfs} (nat) | tópa [=], topinéra [=], tarfù_{sms} [tarfú], farfù_{sms} [farfú]
BS: tupìna [tapinà], topìna [topinà], tègna [tègnà]
VS: tupinéra [=]
- ²tàlpa**_{sfs} (pelliccia di tàlpa) | peléssa de (→¹tàlpa)_{prf}* [peléssa de (→¹tàlpa)]
- ³tàlpa**_{sfs} (persóna che véde pòco) | ù/chèl che l' ga/ghe èd póc_{prf}* [ù'/chèl che l' ga/ghe vèd póc], òna/chèla/persuna che la ga/ghe èd póc_{prf}* [òna/chèla/persuna che l' a ga/ghe vèd póc], tópa* [=], topinéra* [=], tarfù_{sms}* [tarfú], farfù_{sms}* [farfú]
- ⁴tàlpa**_{sfs} (persóna caratterizzàta da scàrsa intelligenza, ²ignorànte, imbranàto, stùpido) | →, tapa [=], tópa* [=], topinéra* [=], tarfù_{sms}* [tarfú], farfù_{sms}* [farfú]
BS: bòba [bòbà], sòca [sòcà]
- ⁵tàlpa**_{sfs} (persóna chiùsa pòco interessàta ai fàtti estèrni) | ù/chèl che l' gh' à mia òia de bale e che l' sa/se interessa de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [ù'/chèl che l' g' à mià vòja de bale e che l' sa/se interèsa de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)], òna/chèla/persuna che la gh' à mia òia de bale e che la sa/se interessa de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [òna/chèla/persuna che l' a g' à mià vòja de bale e che l' sa/se interèsa de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)], tópa* [=], topinéra* [=], tarfù_{sms}* [tarfú], farfù_{sms}* [farfú]
- ⁶tàlpa**_{sfs} (persóna infiltràta in ènte/organizzazióne con funzióne di informatóre) | talpa° (ita) [=]
- ⁷tàlpa**_{sfs} (tec) (màchina escavatrice) | talpa° (ita) [=]
- ⁸tàlpa**_{sfs} (tòpo di fògna, ¹pantegàna, surmolòtto) | →
- ⁹tàlpa**_{agtv/smsi} (colóre grìgio scùro) | (colùr/culùr) tendènt al gris scùr_{prf}* [(colùr/culùr) tendènt al grix scùr], (colùr/culùr) che l' tira al gris scùr_{prf}* [(colùr/culùr) che l' tira al grix scùr]
- ¹talpóne**_{sms} (⁵tàlpa) | →
+**-a**_{sfs} | →
- ²talpóne**_{sms} (⁸tàlpa) | →
- ¹talùno**_{aind} (cèrti, certùni, quàlche) | →

²**talùno**_{pims} (alcùno, qualcùno) | →
talvòlta_{avb} | talvòlta [talvòlta], di ólte [di vólte], ògne tat [ògne tat], òna quach vólte [òna cyac vólte]
 BS: talvòlta [talvòlta], a/de le ólte [ale/dele vólte], talùra [talurà], sét per sét [=], ògne tat [ògne tat], quàc ólta [cyac vòlta]
 CE: da le ólte [dale vólte]
tamarìndo_{sms} (nat) (ali) (sos) | tamarindo (ita) [=], tamarìnd* /-t/ [tamarìnd]
 BS: tamarìndo [tamarìndo]
tamarisco_{sms} | tamarisco° (ita) [=], tamarésch* [tamarésc]
tàmaro/tamàro_{sms} (nat) | tam [=]
 BS: tam [=], ligabòsc [=], tòssecc [tòsec]
¹**tamàro**_{sms} (cafóne, zoticóne) | →
 +-a_{sfs} | →
²**tamàro**_{sms} (gióvane dai mòdi rózzi che ségue una mòda volgàre) | tamarro° /-rr-/ (ita) [=]
 +-a_{sfs} | tamarra° /-rr-/ (ita) [=]
³**tamàro**_{sms} (tàmaro/tamàro) | →
tamburàjo_{sms} | ü/chèl/òm che l'fà sö i tàmbor/torlontò_{prf}* [ú'/chèl/òm che l'fà sö i tàmbor/torlontò], ü/chèl/òm che l'ripàra i tàmbor/torlontò_{prf}* [ú'/chèl/òm che l'ripàra i tàmbor/torlontò], ü/chèl/òm che l'vènd i tàmbor/torlontò_{prf}* [ú'/chèl/òm che l'vènd i tàmbor/torlontò], (v)endidùr de tàmbor/torlontò_{prf}* [vendidùr de tàmbor/torlontò]
 +-a_{sfs} |
 òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà sö i tàmbor/torlontò_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà sö i tàmbor/torlontò], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la ripàra i tàmbor/torlontò_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la ripàra i tàmbor/torlontò], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd i tàmbor/torlontò_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la vènd i tàmbor/torlontò], (v)endidura de tàmbor/torlontò_{prf}* [vendidura de tàmbor/torlontò]
tamburaménto_{sms} (il tamburàre) | →
¹**tamburàre**_{vintr} (battere/sonàre il tambùro) | bat ol tàmbor/torlontò_{prf}* [bat ol tàmbor/torlontò], sunà '1 tàmbor/torlontò_{prf}* [sunà '1 tàmbor/torlontò]
²**tamburàre**_{vtr} (bastonàre, malmenàre) | →
¹**tamburàta**_{sfs} (sùonàta di tambùro) | sunada de tàmbor/torlontò_{prf}* [sunada de tàmbor/torlontò]
²**tamburàta**_{sfs} (bastonàtura) | →

¹**tamburàto**_{ams/vppms} (battùto/suonàto il tambùro) | batùt ol tàmbor/torlontò_{prf}* [batùt ol tàmbor/torlontò], sunàt ol tàmbor/torlontò_{prf}* [sunàt ol tàmbor/torlontò]
²**tamburàto**_{ams/vppms} (bastonàto, malmenàto) | →
¹**tambureggiaménto**_{sms} (il tambureggiàre) | →
²**tambureggiaménto**_{sms} (successióne di còlpi di tambùro) | cadéna/fila/filéna/sequènsa/série de còlp/culp de tàmbor/torlontò_{prf}* [cadéna/fila/filéna/secyènsa/sérje de còlp/culp de tàmbor/torlontò]
³**tambureggiaménto**_{sms} (fùòco continuo e insistentè di artiglierìa/fucilerìa) | fòch continüo/contònio e insistent de artelarìa/ösei/füsü_{prf}* [fòg continüo/contónjo e insistent de artelarìa]
⁴**tambureggiaménto**_{sms} (ràffica di domànde/richjèste/etc.) | →
⁵**tambureggiaménto**_{sms} (ràffica di còlpi/tiri) | →
tambureggiànte_{agtv} (che si susségue con ritmo incalzànte sénza/sénza interruzión) →(¹continuo)
¹**tambureggiàre**_{vintr} (¹tamburàre) | →
²**tambureggiàre**_{vintr} (prodùrre una sèrje di còlpi) | fà/prodüs/prodüsì òna cadéna/fila/filéna/sequènsa/série de còlp/culp_{prf}* [fà/prodùx/prodùxí òna cadéna/fila/filéna/secyènsa/sérje de còlp/culp]
³**tambureggiàre**_{vtr} (colpire con una sèrje di tiri) | ciapà con d'òna cadéna/fila/filéna/sequènsa/série de tir_{prf}* [cjapà condöna cadéna/fila/filéna/secyènsa/sérje de tir]
¹**tambureggiàto**_{ams/vppms} (¹tamburàto) | →
²**tambureggiàto**_{ams/vppms} (prodóto una sèrje di còlpi) | facc/prodüsìt òna cadéna/fila/filéna/sequènsa/série de còlp/culp_{prf}* [fadi/prodùxíð òna cadéna/fila/filéna/secyènsa/sérje de còlp/culp]
³**tambureggiàto**_{ams/vppms} (colpito con una sèrje di tiri) | ciapàt con d'òna cadéna/fila/filéna/sequènsa/série de tir_{prf}* [cjapàd condöna cadéna/fila/filéna/secyènsa/sérje de tir]
¹**tamburellàre**_{vtr} (¹picchjèttàre) | →
²**tamburellàre**_{vtr} (picchjèttàre con i polpastrèlli) | (→¹picchjèttàre) co i polpastrèi_{prf}* [(→¹picchjèttàre) coi polpastrèi], (→¹picchjèttàre) co i grassèi di dicc_{prf}* [(→¹picchjèttàre) coi grasèi di ditì]

³**tamburellàre**_{vtr} (picchjèttàre su un tambùro) | (→¹picchjèttàre) sö 'n d'ü tàmbor/torlontò_{prf}* [(→¹picchjèttàre) söndü' tàmbor/torlontò]
tamburellàrsi_{vpt} | (→¹picchjèttàre) òna part(e) del pròprio/pròpiocòrp_{prf}* [(→¹picchjèttàre) òna part(e) del pròprjo/pròpjo còrp]
¹**tamburellàto**_{ams/vppms} (¹picchjèttàto) | →
²**tamburellàto**_{ams/vppms} (picchjèttàto con i polpastrèlli) | (→¹picchjèttàto) co i polpastrèi_{prf}* [(→¹picchjèttàto) coi polpastrèi], (→¹picchjèttàto) co i grassèi di dicc_{prf}* [(→¹picchjèttàto) coi grasèi di ditì]
³**tamburellàto**_{ams/vppms} (picchjèttàto su un tambùro) | (→¹picchjèttàto) sö 'n d'ü tàmbor/torlontò_{prf}* [(→¹picchjèttàto) söndü' tàmbor/torlontò]
⁴**tamburellàto**_{ams/vppms} | (→¹picchjèttàto) òna part(e) del pròprio/pròpiocòrp_{prf}* [(→¹picchjèttàto) òna part(e) del pròprjo/pròpjo còrp]
tamburellista_{stiv} | tamburelista° (ita) [=], tamborellèsta* [=], ü/chèl/atléta/sportiv che l'fà/pràtica ol (→¹tamburèllo)_{prf}* [ü'/chèl/atléta/sportiv che l'fà/pràtica ol (→¹tamburèllo)], òna/chèla/atléta/sportiva/sportia/persuna che la fà/pràtica ol (→¹tamburèllo)_{prf}* [òna/chèla/atléta/sportiva/persuna che la fà/pràtica ol (→¹tamburèllo)], zögadùr de (→¹tamburèllo)_{prf} [xögadùr de (→¹tamburèllo)], zögadura de (→¹tamburèllo)_{prf} [xögadura de (→¹tamburèllo)]
¹**tamburèllo**_{sms} (esi) (giòco/giùòco) | paletì [paletì], crièl/crièl²[^] [crivèl], cròel [cròvèl]
 BS: tamburèl [=], tamburì [tamburì]
²**tamburèllo**_{sms} (esi) (struménto musicàle) | crièl/crièl²[^]* [crivèl], cròel* [cròvèl]
³**tamburèllo**_{sms} (telàjo per ricamàre) | crièl/crièl²[^]* [crivèl], cròel* [cròvèl]
¹**tamburétto**_{sms} (¹tamburìno) | →
²**tamburétto**_{sms} (¹sgabèllo) | →
¹**tamburìno**_{sms} (piccolo tambùro) | tamborì* [tamborì], tamburì* [tamburì]
²**tamburìno**_{sms} (sùonatóre di tambùro) | tamborì [tamborì], tamburì [tamburì], sonadùr/sunadùr de tàmbor/torlontò_{prf}* [sonadùr/sunadùr de tàmbor/torlontò]
 -a_{sfs} | tamborìna* [=], tamburìna* [=], sonadura/sunadura de

tambor/torlontò _{prf} * [sonadura/sunadura de tambor/torlontò]	emostàtica, antisettica e antinfiammatorìa tamponamét°* [=], tampunamét°* [=] BS: tamponamènt [=], ciocàda _{sfs} [çocadà]	¹ tàna _{sfs} (bùca/cavità a scòpo/ùso di nascondìglio/ripàro per gli animàli selvàtici, ¹ cóvo) tana [=], gnasch _{sms} [gnasc], gnaz _{sms} /-z/ [gnaz], macio _{sms} [maço] BS: tana [tanà], tamba [tambà], bús del luf _{prf} [búx del luv], nèc [=], nécia [nécà], nicia [nicà]
tamburinàre _{vintr} →(tamburellàre)	- a caténa _{lctst} tamponamét/tampunamét a cadéna* (ita) [=]	² tàna _{sfs} (² còvo) →
tamburinàto _{ams/vppms} →(tamburellàto)	² tamponaméto _{sms} (tra veìcoli) tamponamét°* [=], tampunamét°* [=], tröcàda _{sfs} * [=]	³ tàna _{sfs} (³ còvo) →
tamburlàno _{sms} (tostacaffè) →	¹ tamponàre _{vt} (cercàre di bloccàre/contenére una fuoriuscita di sàngue; chiùdere apertùra/fàlla per bloccàre la fuoriuscita di liquido; urtàre cóntro veìcolo che precède) tampunà [=], tamponà°* [=] BS: tampunà [=]	⁴ tàna _{sfs} (luògo/pùnto in cùì chi è inseguito si sàlva: a nascondìno) tana° [=]
¹ tambùro _{sms} (esi) (struménto mušicàle) tàmbor [tambor], torlontò [=] BS: tàmbor [tambor], tambùr [tambúr], tímbal [timbal] -rétto _{sms} →(¹ tamburìno)	² tamponàre _{vt} (effettuàre un intervènto provvišòrio a scòpo di conteniméto/rimèdjo di evènto negatìvo, rimediàre) tampunà* [=], tamponà* [=]	⁵ tàna _{sfs} (bùco, stràppo) →
-rìno _{sms} tamborì* [tamborì], tamburì* [tamburì]	tamponàrsi _{vpt} tampunà* [=], tamponà* [=]	⁶ tàna _{sfs} (¹ fica) →
-róne _{sms} tamburù [tamburù], tamborù* [tamborù]	¹ tamponàto _{ams/vppms} (cercàto di bloccàre/contenére una fuoriuscita di sàngue; chiùso apertùra/fàlla per bloccàre la fuoriuscita di liquido; urtàto cóntro veìcolo che precède) tampunàt [tampunàd], tamponàt°* [tamponàd] BS: tampunàt [tampunàd]	tanàglia _{sfs} →(tenàglia)
- di guèrra _{lctst} tàmbor/torlontò de guèra* (ita) [tambor/torlontò de gyèra] > a tambùro battènte _{lctst} →(immediataméte), →(sénza/sénza indùgio) > sul tambùro _{lctst} →(immediataméte), →(sùbito)	² tamponàto _{ams/vppms} (effettuatò un intervènto provvišòrio a scòpo di conteniméto/rimèdjo di evènto negatìvo, rimediàto) tampunàt°* [tampunàd], tamponàt°* [tamponàd]	tanànai _{smsi} →(baccàno), →(frastùno)
² tambùro _{sms} (² tamburìno) →	tamponatùra _{sfs} →(tamponaméto)	tanatofòbia _{sfs} pura fórtà/fòrtà de la mórt _{prf} * [pura fórtà/fòrtà dela mórt]
³ tambùro _{sms} (setàccio) →	¹ tampóne _{sms} (gròsso batùffolo di cotóne/gàrza/ovàtta; cuscínétto imbevùto di inçhiòstro per tímbrì; arnése da scrivanià usàto per asciugàre la scrittùra a inçhiòstro) tampù [tampù] BS: tampù [tampù]	¹ tanatofòbico _{ams} (relativo alla tanatofòbia) de la pura fórtà/fòrtà de la mórt _{prf} * [dela pura fórtà/fòrtà dela mórt]
⁴ tambùro _{sms} (camorrista) →	² tampóne _{sms} (mèzzo di fortuna con cùì si chiùde provvišoriaméte apertùra/fàlla per bloccàre la fuoriuscita di liquido; provvediméto adottàto temporaneaméte per far frónte a improvviše emergènze; sostànza con proprietà di mantenére costànte il gràdo di acidità/alcalinità di una soluziòne chimica) tampù°* [tampù]	² tanatofòbico _{ams/sms} (che/chi sòffre di tanatofòbia) (ù/chèl) che l' sòfre de la pura fórtà/fòrtà de la mórt _{prf} * [(ù'/chèl) che' l sòfre dela pura fórtà/fòrtà dela mórt], (ù/chèl) che l' gh' à òna pura fórtà/fòrtà de la mórt _{prf} * [(ù'/chèl) che' l g' à òna pura fórtà/fòrtà de la mórt] + -a _{afs/sfs} (òna/chèla/persuna) che la sòfre de la pura fórtà/fòrtà de la mórt _{prf} * [(òna/chèla/persuna) che' la sòfre dela pura fórtà/fòrtà dela mórt], (òna/chèla/persuna) che la gh' à òna pura fórtà/fòrtà de la mórt _{prf} * [(òna/chèla/persuna) che' la g' à òna pura fórtà/fòrtà de la mórt]
⁵ tambùro _{sms} (tec) tamburo° (ita) [=], tàmbor* [tambor]	tamurè _{smsi} →(tam-tam)	tanàca _{sfs} (serbatójo) →
tamburóne _{sms} (grànde/gròsso tambùro) tamburù [tamburù], tamborù* [tamborù]	tam-tam _{smsi} tam-tam° (ita) [=]	² tanàca _{sfs} (tànica) →
tambussàre _{vt} (bàtttere dei cólpi leggèri/leggièri/leggièri con la màno) bat di cólp/culp ligér co la mà _{prf} * [bat di cólp/culp ligér cola ma']	tamurè _{smsi} (eso) /tamurè/ (esi) ←	tàndem _{smsi} (eso) /tandem/ ←
tambussàto _{ams/vppms} (battùto dei cólpi leggèri/leggièri/leggièri con la màno) batit di cólp/culp ligér co la mà _{prf} * [batid di cólp/culp ligér cola ma']	tamurè _{smsi} (eso) /tamurè/ (esi) ←	tanè _{agr/v/smsi} (colùr/culùr) castègna tra ' l négher/nìgher e ' l rós cóme chèl del còram _{prf} * [(colùr/culùr) castègna tra ' l négher/nìgher e ' l rós cóme chèl del còram], (colùr/culùr) castègna tra ' l négher/nìgher e ' l rós compàgn de chèl del còram _{prf} * [(colùr/culùr) castègna tra ' l négher/nìgher e ' l rós compàgn/compàjn de chèl del còram], (colùr/culùr) castègna tra ' l négher/nìgher e ' l rós simel a chèl del còram _{prf} * [(colùr/culùr) castègna tra ' l négher/nìgher e ' l rós simel a chèl del còram]
tamerisco _{sms} →(tamarisco)	tamurè _{smsi} (eso) /tamurè/ (esi) ←	tanfàre _{vintr} (→puzzàre) (→ ² forteméte) _{prf} * [(→puzzàre) (→ ² forteméte)], emanà (→tànfo) _{prf} * [emanà (→tànfo)]
tamìgio _{sms} →(tamìjo)	tamurè _{smsi} (eso) /tamurè/ (esi) ←	tanfàta _{sfs} →(zaffàta/zaffàta)
tamìjo _{sms} (setàccio) →	tamurè _{smsi} (eso) /tamurè/ (esi) ←	tanfàto _{ams/vppms} (→puzzàto) (→ ² forteméte) _{prf} * [(→puzzàto)
Tampax/tàmpax _{smsi} /tàmpacs/ (mar) ← /tàmpax/		
¹ tampinàre _{vt} (seguire con insistèza) (→seguire) con insistèza _{prf} * [(→seguire) con insistèza]		
² tampinàre _{vt} (importunàre, molestàre) →		
¹ tampinàto _{ams/vppms} (seguito con insistèza) (→seguito) con insistèza _{prf} * [(→seguito) con insistèza]		
² tampinàto _{ams/vppms} (importunàto, molestàto) →		
¹ tamponaméto _{sms} (il tamponàre, l'èssere tamponàto; ràpido intervènto a scòpo di conteniméto/rimèdjo di evènto negatìvo; applicaziòne di materiàle di medicaziòne ad aziòne		

(→²fortemente)], emanà
(→tànfo)_{prf}* [emanà (→tànfo)]

tànfo_{sms} | tanf [=], ödür/üdür de möfa_{prf} [odür/üdür de möfa], sbompada de odür/üdür_{prf} [xbompada de odür/üdür]
BS: mazaròt [maxaròt], töfür [töfür], töf [töf]

tànga_{sfs} (costùme, slip intimo) | tanga° (ita) [tànga]

¹tàngente_{sfs} (bustarella, mazzetta, sòmma di danàro/denàro percepita illecitaménte; percentuale/porzióne di guadagnò/spésa ricevuta lecitaménte) | tàngente [=], tàngent* [=], stèca [=]
BS: tàngent [=]

²tàngente_{sfs} (matemàtica; rètta tàngente) | tàngente [=], tàngent* [=]

tangentjère_{sms} →(tangentista)
+**a**_{sfs} →

tangentista_{sttv} | tangentista° (ita [=], tangentèsta* [=])

tangetùzjo_{ams} | d'ü sistéma de potére basàt/fondàt sö i tangenti_{icge}* [d'ü sistéma de potére baxàd/fondàd söi tangenti]

tangencrazia_{sfs} | tangencrassia° (ita) [tangencrasia], tangencrasséa* [tangencraséa], sistéma de potére basàt/fondàt sö i tangenti e la corussü/curussü_{prf}* [sistéma de potére baxàd/fondàd söi tangenti e la corusjú/curusjú]

tangentòpoli_{sfsi} | tangentòpoli° (ita) [=]

tangènzia_{sfs} | tangènsa* [=]

¹tangenziale_{agtv} (relatìvo a una o più tangenti) | d'öna o piö tangenti_{icge}* [d'öna o pjö tangenti]
BS: tangensjàl [tangensjàl]

²tangenziale_{agtv} (²marginale, ¹secondàrio) | →

³tangenziale_{sfs} (rètta tàngente, ²tàngente) | →

⁴tangenziale_{sfs} (stràda tangenziale) | tangensjàl°* (ita) [lad] [tangensjàl]

tangenzialità_{sfsi} →(l'èssere tangenziale)

¹tangenzialménte_{avb} (secóndo la tàngente) | segónd la tàngente* [=]

²tangenzialménte_{avb} (in mòdo tangenziale) | in manéra (→²tangenziale)* [in manéra (→²tangenziale)]

tàngere_{vtr} →(toccare)

tanheggiàre_{vintr} →(beccheggiàre)

tanheggiàto_{vppms} →(beccheggiàto)

tànghero_{sms} | tànghen [tànghen]
BS: tànghen [tànghen], tàngher [tàngher], tamàcol [tamacol]
-**a**_{sfs} | tànghena* [tànghena]

¹tangibile_{agtv} (evidènte, palése) | →
BS: tangibil [tangibil]

²tangibile_{agtv} (toccàbile) | →

³tangibile_{agtv} (costitùto da una sòmma di danàro/denàro, costitùto da un regalò de particulàre valóre) | costitùit d'öna söma/sóma de (→danàro/denàro)_{prf}* [costitùit d'öna söma/sóma de (→danàro/denàro)], costitùit d'ü regalò de particulàr valür_{prf}* [costitùit d'ü regalò de particulàr valür]

¹tangibilità_{sfsi} (l'èssere tangibile) | →

²tangibilità_{sfsi} (concretézza, realtà) | →

¹tangibilménte_{avb} (in mòdo tangibile) | in manéra (→¹tangibile)/(→²tangibile)* [in manéra (→¹tangibile)/(→²tangibile)]

²tangibilménte_{avb} (in concreto, di fàtto) | →

¹tàngo_{sms} (esi) | tango° (ita) [tàngo]
BS: tango (ita) [tàngo]
- **argentino**_{icest} (esi) | tango argenti/argentü_{prf}* [tàngo argenti/argentü]

²tàngo_{ams/sms} (colóre) | (colür/culür) röss brilànt tendènt a l'aranciù_{prf}* [(colür/culür) rós brilànt tendènt al arançú]

tàngone_{sms} | tàngone° (ita) [tàngone], tangù* [tàngú]

tàngram_{sms} (ing) /tàngrəm/ (esi) | ← /tàngrəm/

tànica_{sfs} | tànica° (ita) [=]

tank_{smsi} (ing) /tànç/ | ← /tànç/

tannàre_{vtr} (conciàre con sostànze tànniche) | conficià co i sostanse tàniche_{erf}* [conficà coi sostanse tàniche]

tannàto_{ams/vppms} (conciàto con sostànze tànniche) | conficiàt co i sostanse tàniche_{erf}* [conficàd coi sostanse tàniche]

tànnico_{ams} | tànnico° (ita) [=], tànech* [taneg]

tannino_{sms} (sos) | tanì* [taní]
BS: taní [taní]

tantafera_{sfs} | pirlunada [=], discórs lóngh e sconclüsiunàt_{prf}* [discórs lóngh e sconclüxjunàd]

tantaferàta_{sfs} →(tantafera)

tantàn_{smsi} →(tam-tam)

tantìno_{ams/pind} | sdégia [xdéga], tanti [tantí], falí [falí]
> **un tantìno**_{icav} | öna sdégia [öna xdéga], ü falí/tanti [ü falí/tanti]
BS: 'n'idèa ['n'idèa], èn ciapilí [èn çapilí]

+**tantissimo**_{avb} | (stra) de là de tant/tat_{prf}* [(stra)delà de tant/tat], infina mai tant/tat_{prf}* [infina maj tant/tat], stratànt° (ita) [=], tantù*

[tantú], tantésem [tantésem], tantissem [tantisem]
> **davvéro/pròprio** **tànto**_{icav} | delbü/debü/pròpe tant/tat_{prf}* [delbü/debü/pròpe tant/tat], tant/tat afacc* [tant/tat afatí]

tànto_{ams/avb/cngz/pdim/pims/smsi} | tat [=], tant [=], féss [fés], fiss [fis]
BS: tant [=], tat [=]
CE: tànt [tant], tànto [tanto]
CO: tànt [tánt]

-**a**_{aifs/avb/cngz/pdim/pifs} | tata [=], tanta [=]
BS: tanta [tantà], tata [tatà]
CE: tànta [tanta]
CO: tànta [tánta]

-**e**_{aifp/avb/cngz/pdim/pifp} | tate [=], tante [=]
BS: tante [=], tate [=]
CE: tànte [tante]
CO: tànte [tánte]

-**i**_{aimp/avb/cngz/pdim/pimp} | tace [=], tance [=], tacc [taç]
BS: tance [tantí], tacc [tatí]
CE: tànti [tanti]
CO: tànti [tánti]

- **che**_{iccn} →(cosicché), →(in mòdo che)

- **di cappèllo**_{icint} →(bravissimo), →(bràvo)

- **di guadagnàto**_{icint} →(tànto mèglio)

- **mèglio**_{icint} | tat mèi! [tat mèi! < tammèi!], mèi amò! [mèi amò]

- **méno**_{icav} | manch e manch [manç e manç]

- **più**_{iccn} | tat piö* [tat pjö < tappjöö]
- **più che**_{iccn} | tat piö che* [tat pjö che < tappjöö che]

- **pòco**_{icav} | tampóch [tampóc]
BS: tampóc [=]

- **quànto**_{icav} →(più o méno), →(¹pressapòco/pressappòco)
> **a** **tànto**_{icav} | a tat [=]
> **con** **tànto di nàso**_{icav} →(sbalordito), →(stupefàtto)
> **da** **tànto**_{icav} | de tat [=]
> **di** **tànto in** **tànto**_{icav} (occaziònalménte, ògni tànto, talvòlta, alle vòlte, delle vòlte) | →
> **per** **tànto**_{icav} →(pertànto)
> **tant'è**_{icpr} | tant è [=], tat l'è [tat 'l'è]

tantoché_{cngz} →(tànto che)

tantum_{smsi} (lat) /tántum/ | ←

tào_{smsi} | tào° (ita) [tao]

taoismo_{sms} | taoismo° (ita) [taoixmo], taoésem* [taoéxem]

taoista_{agtv/sttv} | taoista* [taoista], taoésta* [taoésta]

taoistico_{ams} | taoistico° (ita) [taoístico], taoéstech* [taoésteg], di taoisti_{icge}* [di taoísti], del taoismo_{icge}* [del taoixmo]

tape_{smsi} (ing) /téip/ | ← →(nàstro magnético)

tape monitor_{lcst} (ing) /téip mánitə(r) / ← /téip mònitor/
¹**tapinaménte**_{avb} (da tapìno) | de tapì* [de tapí]
²**tapinaménte**_{avb} (mişeraménte) | →
tapino_{ams/sms} | tapì [tapí]
 -**a**_{afs/sfs} | **tapina*** [=]
tapìro_{sms} (nat) (tes) | tapìro° (ita) [=]
 - **d'òro**_{lcst} (esi) | tapìro d'òro° (ita) [=]
tapis roulant_{lcst} (fra) /tapí fùlà~/ ← /tapí rulànt/
¹**tappa**_{sfs} (fermàta/sòsta intermèdià durànte un viàggio; tràtto di stràda di una competiziòne sportiva ciclistica/motorìstica/etc.) | tapa (ita) [=]
 -**ppóne**_{sms} | tapù°* (ita) [tapú]
²**tappa**_{sfs} (fàtto che ségna un mométo di evoluziòne/passàggio all'intèrno di uno şvilùppo stòrico) | tapa* (ita) [=]
tappabùchi_{sfsi/smsi} | stopabüs [stopabúx]
 BS: stopabüs [stopabúx]
tappabùco_{sms} →(¹zéppa)
¹**tappare**_{vt} (chìudere, turàre; ostruire, otturàre) | stopà [=], (in)tapà [=], mèt/metì ü stopàcc/stópol/stopacì_{prf}* [mèt/metì ü' stopàcc/stópol/stopacì]
 BS: stopà [=], stüà [=]
 - **con la stóppa**_{lcvb} →(stoppàre)
 - **la bóca**_{lcvb} →(³silenziàre)
²**tappare**_{vt} (¹riñchìudere) | →
tapparella_{sfs} | taparèla (ita) [=]
tapparellista_{sttv} | taparellista° (ita) [=], taparellésta* [=], ü/chèl/òm che l'ripàra i taparèle_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l ripàra i taparèle], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la ripàra i taparèle_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la ripàra i taparèle]
¹**tappàrsi**_{vpi/vpt} (chìudersi òcchi/orécchi/orécchie; chìudersi/ritiràrsi in un lùdgo sénza/sénza uscirne; ostruirsi, otturàrsi) | stopàs* [=], (in)tapàs* [=]
 BS: stopàs [=], stüàs [=]
 - **gli orécchi**_{lcvb} | tapàs i orègè°* [=]
 - **il nàso**_{lcvb} | stopàs/(in)tapàs ol nas°* [stopàs/(in)tapàs ol nax]
 - **la bóca**_{lcvb} | stopàs/(in)tapàs la bóca°* [=]
 - **le orécchie**_{lcvb} →(tappàrsi gli orécchi)
²**tappàrsi**_{vpi} (vestìrsi con àbiti/induménti/vestìti pesànti) | intapà [=], tapà sö [tapà só]
¹**tappàto**_{ams/vppms} (chìuso, turàto; ostruito, otturàto) | stopà [=], (in)tapàt [(in)tapàd], metìt ü

stopàcc/stópol/stopacì_{prf}* [metìd ü' stopàcc/stópol/stopacì]
 BS: stopàt [stopàd], stüàt [stüàd]
 - **con la stóppa**_{lcvb} →(stoppàto)
 - **la bóca**_{lcvb} →(³silenziàto)
²**tappàto**_{ams/vppms} (¹riñchìuso) | →
³**tappàto**_{ams/vppms} (chìuso òcchi/orécchi/orécchie; chìuso/ritiràto in un lùdgo sénza/sénza uscirne) | stopà* [=], (in)tapàt* [(in)tapàd]
 - **gli orécchi**_{lcvb} | stopàt/(in)tapàt i orègè°* [stopàt/(in)tapàt i orègè]
 - **il nàso**_{lcvb} | stopàt/(in)tapàt ol nas°* [stopàd/(in)tapàd ol nax]
 - **la bóca**_{lcvb} →(³silenziàto)
 - **le orécchie**_{lcvb} →(tappàto gli orécchi)
⁴**tappàto**_{ams/vppms} (vestìto con àbiti/induménti/vestìti pesànti) | intapàt [intapàd], tapàt sö [tapàd sö] < tapàsó]
tappatrice_{sfs} (tec) (màccina) | tapatrice° (ita) [=], tapatrìss* [tapatrìs], màccina per stopà i (→bottìglie)_{prf}* [màccina per stopà i (→bottìglie)]
tappetàre_{vt} | quarcìa co i tapé_{prf}* [cyarçà coi tapé]
tappetàto_{ams/vppms} | quarcìat co i tapé_{prf}* [cyarçàd coi tapé]
tappèfìno_{sms} | tapenì [tapenì], tapetì°* (ita) [tapetì]
¹**tappéto**_{sms} (tessùto di vària fattùra stéso su paviménti o appésso a paréti) | tapé(t) [=], tapè [=]
 BS: tapé [=]
 - **erbóso**_{lcst} | cap de èrba* [=]
 - **scorrévole**_{lcst} →(tapis roulant)
 - **stradàle**_{lcst} →(mànto stradàle)
 - **vérdè**_{lcst} | tapé(t)/tapè érd* /-t/ [tapé(t)/tapè vérd]
 > **a tappéto**_{lcag/lcav} | a tapé(t)/tapè°* [=]
²**tappéto**_{sms} (¹stràto) | →
tappezzàre_{vt} | tapessà [tapesà]
 BS: tapessà [tapesà]
tappezzàto_{ams/vppms} | tapessàt [tapesàd]
 BS: tapessàt [tapesàd]
tappezzèria_{sfs} | tapessaréa [tapesaréa]
tappezzèrie_{sms} | tapessér [tapesér]
 BS: tapessér [tapesér]
 -**a**_{sfs} | tapesséra* [tapeséra]
 BS: tapesséra [tapeséra]
tappìno_{sms} (piccolo tàppo) | stopacì°* [stopacì]
¹**tappo**_{sms} (turàcciolo) | →
 TV: tap [=]
 - **della bótte**_{lcvb} →(cocchìume)
²**tappo**_{sms} (persóna di bàssa statùra) | →
tappóne_{sms} | tapù°* (ita) [tapú]
TAR_{acrn} /tar/ | ←, Tribònàl/Tribünàl Aministratìv Regionàl/Regionàl_{prf}*

[Tribònàl/Tribünàl Aministratìv Regionàl/Regunàl]
tàra_{sfs} | tara [=]
 BS: tara [tarà]
¹**tarabaràlla**_{avb} (all'incìrca, ¹pressapòco/pressappòco, più o méno, suppergiù) | →
²**tarabaràlla**_{avb} (in un mòdo o nell'àltro) | →
³**tarabaràlla**_{avb} (pòco màle, paziènta) | póch mal* [póc mal < pómml], passiènta [pasjènta]
tarabùgio_{sms} →(tarabùso)
tarabuşino_{sms} (nat) | airù picol_{prf} [ajrú picol], sgolgiù [xgoljú], scachì [scachí]
tarabùso_{sms} (nat) | tarabüs [tarabúx]
 BS: tarabüs [tarabúx], tirabüs [tirabúx]
 +**taràgna**_{afs} (ali) (polènta taràgna) | taràgna [taràgna]
taràllo_{sms} (ali) | tarallo° /-ll-/ (ita) [=]
tarallùccio_{sms} (ali) | taralluccio° /-ll-/ /-çç-/ (ita) [taralluçço]
tarantèlla_{sfs} (esi) | tarantèla° (ita) [=]
 BS: tarantèla [tarantèlà]
taràntola_{sfs} (nat) | taràntola [=], teràntola [=]
 BS: taràntola [taràntolà]
tarantolàto_{ams/sms} | tarantolàt* (ita) [tarantolàd]
 BS: tarantolàt [tarantolàd]
 -**a**_{afs/sfs} | tarantolada* [=]
 BS: tarantolàda [tarantoladà]
taràre_{vt} | tarà°* [=]
taràssaco_{sms} (nat) | radécc salvàdech/saàdech/selvàdech_{prf} [radécc salvadeg/saadeg/selvadeg], sicòria_{sfs} [sicòrja]
 BS: sicòria [sicòrjã], secòria [secòrjã]
¹**taràto**_{ams/vppms} | taràt* [taràd]
²**taràto**_{ams} (verificàto, perfettaménte funziònante) | taràt [taràd]
³**taràto**_{ams/sms} (che/chi è portatóre di quàlche tàra; rovinàto dal vizio, corròtto; anormàle, stravagànte) | taràt [taràd]
 BS: taràt [taràd]
 -**a**_{afs/sfs} | tarada [=]
 BS: taràda [taradà]
taratóre_{sms} | taradùr* [taradúr]
 +**trìce**_{sfs} | taradura* [=]
taratùra_{sfs} | taradùra* [taradúra]
taragnòtto_{ams/sms} →(tracagnòtto)
 +-**a**_{afs/sfs} →
tarchjàno_{ams/sms} →(⁵ròzzo), →(¹zòtico)
 +-**a**_{afs/sfs} →
¹**tarchjàto**_{ams} (di corporatùra robùsta e tózza: di qualcùno) | intorsàt [intorsàd], impièntàt [impjèntàd], masséss [masés]

BS: tarchiàt [tarchjàd], tracagnòt [tracagnòt]

²**tarchiàto**_{ams} (1massiccio: di edificio) | →

tardagione_{sfs} →(indugio)

¹**tardaménte**_{avb} (in mòdo tàrdo) | in manéra tarda* [=]

²**tardaménte**_{avb} (lentaménte) | →

¹**tardanteménte**_{avb} (con ritàrdo) | con ritàrd* /-t/ [=]

²**tardanteménte**_{avb} (lentaménte) | →

¹**tardàre**_{vintr/vtr} (arrivàre in ritàrdo; dire/fàre qualcòsa óltre il limite stabilito; non manifestàrsi ancóra; differire, ritardàre) | tardà [=], tardigà [=], tardjà [tardjà]

BS: tardà [=]

²**tardàre**_{vintr} (parére tàrdi) | someà/sòmeà/pari tarde_{prf}* [someà/sòmeà/parí tarde]

³**tardàre**_{vintr} (avére frétta) | →

⁴**tardàre**_{vintr} (rallentàre) | →

¹**tardàto**_{ams/vppms} (arrivàto in ritàrdo; détto/fàtto qualcòsa óltre il limite stabilito; non manifestàto ancóra; differito, ritardàto) | tardàt [tardàd], tardigàt [tardigàd], tardjàt [tardjàd]

BS: tardàt [tardàd]

²**tardàto**_{ams/vppms} (pàrso tàrdi) | someàt/sòmeàt/parit tarde_{prf}* [someàd/sòmeàd/parí tarde]

³**tardàto**_{ams/vppms} (avùto frétta) | →

⁴**tardàto**_{ams/vppms} (rallentàto) | →

tàrdi_{avb} | tarde [=]

BS: tarde [=]

> **al più tàrdi**_{icav} | al piö tarde* [al pjö tarde]

> **a più tàrdi**_{icav} | a piö tarde* [a pjö tarde], a dòpo* [=]

> **più tàrdi**_{icav} | piö tarde* [pjö tarde], dòpo [=], pós [=], despò [=]

> **sul tàrdi**_{icav} | söl tarde [=]

¹**tardigrado**_{ams} (che procède con lentézza: di animàle) | che l'va/procéd con lentèssa_{prf}* [che'l va/procéd con lentèsa], che l'va/procéd (→pjanìssimo)/(→⁷pjàno)_{prf}* [che'l va/procéd (→pjanìssimo)/(→⁷pjàno)]

²**tardigrado**_{sms} (chi è lènto nel camminàre) | ü/chèl che l'è lènt in del caminà_{prf}* [ü'/chèl che'l è lènt indel caminà]

-a_{sfs} | òna/chèla/persuna che l'è lènta in del caminà_{prf}* [òna/chèla/persuna che'l è lènta indel caminà]

tardità_{sfsi} →(lentézza)

tardivaménte_{avb} | con ritàrd* /-t/ [con ritàrd], tròp tarde* [tròp tarde <> tròttàrde]

¹**tardività**_{sfsi} (ritàrdo) | →

²**tardività**_{sfsi} (l'èssere tardivo) | →

tardivo_{ams} | tardit [tardíd]

BS: tardìv /-f/ [tardív]

¹**tàrdo**_{ams} (avànti nel tèmpo) | tard* /-t/ [=]

²**tàrdo**_{ams} (lènto/pìgro nell'agire/nell'operàre; ¹lènto) | lènt [=], pédech [pédeg], pidech [pideg]

³**tàrdo**_{ams} (lènto nel capire/ragionàre) →(⁹ottùso)

- di **mènte**_{icst} →(⁹ottùso)

⁴**tàrdo**_{ams} (¹⁵avanzàto, ⁵inoltràto: nel tèmpo) | →

⁵**tàrdo**_{ams} (che costituìsce la fàse ùltima: di periodo culturàle/stòrico) | che l'costituéss l'òltema/òltima/ùltema fase/part(e)_{prf}* [che'l costituéss l'òltema/òltima/ùltema faxe/part(e)], che l'costituéss l'òltem/ùltema moment/periodo_{prf}* [che'l costituéss l'òltem/ùltema moment/periodo], vèrs la fi de_{prf}* [vèrs la fi de]

⁶**tàrdo**_{ams} (che succède tròppo tàrdi) | che l'socéd tròp tarde_{prf}* [che'l socéd tròp tarde <> che'l socéd tròttàrde], che l'sa/se verìfica tròp tarde_{prf}* [che'l sa/se verìfica tròp tarde <> che'l sa/se verìfica tròttàrde]

tardogòtico_{ams} (relatìvo all'ùltima fàse del gòtico) | de l'òltema/òltima/ùltema fase/part(e) del gòtech_{prf}* [del'òltema/òltima/ùltema faxe/part(e) del gòteg], de l'òltem/ùltema moment/periodo del gòtech_{prf}* [del'òltem/ùltema moment/periodo del gòteg], vèrs la fi del gòtech_{prf}* [vèrs la fi del gòteg]

tardoimperiale_{agtv} | de l'òltema/òltima/ùltema fase/part(e) de l'impér(o)_{prf}* [del'òltema/òltima/ùltema faxe/part(e) del impér(o)], de l'òltem/ùltema moment/periodo de l'impér(o)_{prf}* [del'òltem/ùltema moment/periodo del impér(o)], vèrs la fi del impér(o)_{prf}* [vèrs la fi del impér(o)]

tardóna_{sfs} | tarduna° (ita) [=]

BS: tarduna [tardunà]

¹**tardóne**_{ams/sms} (¹lènto, gòffo, ⁶impacciàto) | →

²**tardóne**_{ams/sms} (persóna gòffa e impacciàta) →(⁶tòrso) +a_{sfs/sfs} →

¹**tàrga**_{sfs} (làstra su cùì vi sòno iscrizióne/scrìtte a scòpo di indicazióne/prèmiò) | targa [=]

BS: targa [targá]

-**rghétta**_{sfs} | targhèta° [=]

BS: targhèta [targhètá]

- di **circolazióne**_{icst} | targa de (→circolazióne)°* (ita) [targa de (→circolazióne)]

- **in pròva**_{icst} →(tàrga provvisòria)

- **provvisòria**_{icst} | targa proisòria°* (ita) [targa provixòrja]

- **stradàle**_{icst} | targa stradàl°* (ita) [=]

> **piccola tàrga commemoratìva**_{icst} →(plaque)te)

> **tàrghe altèrne**_{icst} | targhe altèrne° (ita) [=]

²**tàrga**_{sfs} (piàstrina metàllica o adesìvo applicàta a màchine/veìcoli contenènte dàti tècnici) | targa* [=], targhèta°* [=]

targàre_{vtr} | aplicà/mèt/metì la targà_{prf}* [aplicà/mèt/metí la targa]

¹**targàto**_{ams/vppms} | aplicàt/metìt la targà_{prf}* [aplicàd/metíd la targa]

²**targàto**_{ams} (¹originàrio) | →

³**targàto**_{ams} (tìpico) | →

targatùra_{sfs} →(il targàre)

target_{smsi} (ing) /təgɪt/ | ← /təgɪt/

targhèta_{sfs} | targhèta° [=]

BS: targhèta [targhètá]

targhettatrice_{sfs} (tec) (màchina) | targhetatrice° (ita) [=], taghetatrìss* [taghetatrís], màchina per aplicà/mèt/metì i targhète_{prf}* [màchina per aplicà/mèt/metí i targhète]

targóne_{sms} (dragoncèllo) | →

tariffa_{sfs} (prezzo stabilito per le vèndita di mèrci/prodòtti o l'offèrta di servìzi; fògljo/tabèlla che lo ripòrta) | tarifa [=], taréfa [=]

BS: tarifa [tarifá]

tariffàle_{agtv} →(²tariffàrio)

tariffàre_{vtr} | mèt/metì sóta tarifa/taréfa_{prf}* [mèt/metí sóta tarifa/taréfa <> mèssóta tarifa/taréfa]

¹**tariffàrio**_{sms} (elènco/lista delle tariffe) | tariffare* [=], elènch/lésta/lista di taréfe/tarife_{prf}* [elènç/lésta/lista di taréfe/tarife]

BS: tariffàre [tarifare]

²**tariffàrio**_{sms} (relatìvo a una tariffa) | relatìv a òna tarifa/taréfa_{prf}* [=], d'òna tarifa/taréfa_{icge}* [=]

tariffàto_{ams/vppms} | metìt sóta tarifa/taréfa_{prf}* [metíd sóta tarifa/taréfa <> metíssóta tarifa/taréfa]

tariffazióne_{sfs} | tarefassìu* [tarefasjú], tariffassìu* [tarifasjú]

¹**tarlàre**_{vtr} (rovinàre procudèndo tarlàture: di tàrlo/tàrma) | carlì (IIIa) [carlí]

²**tarlàre**_{vintr} (tarlàrsi) | →

³**tarlàre**_{vtr} (corròdere, corròmpere) | →

tarlàrsi_{vpi} | carlìs [carlís]

¹**tarlàto**_{ams/vppms} (rovinàto procudèndo tarlàture: di tàrlo/tàrma) | carlìt [carlíd]

²**tarlàto**_{ams/vppms} (èssere stàto róso dai tàrli, èssere stàto

- danneggiàto/infestàto dalle tàrme) | carlìt [carlìd]
- ³**tarlàto**_{ams/vppms} (corròso/corròso, corròtto) | →
- ⁴**tarlàto**_{ams} (danneggiàto/infestàto da tàrli/tàrme) | caròlét [=]
BS: carolét [=]
- tarlatùra**_{sfs} | carladùra* [carladùra]
- ¹**tarlo**_{sms} (nat) | caröl [caröl]
BS: caröl [caröl]
- **degli àlberi da frùtto**_{lctst}
→(perdilégno)
- ²**tarlo**_{sms} (tàrma, tignòla) | →
- ³**tarlo**_{sms} (péna, torménto) | →
- tàrma**_{sfs} (nat) | tarma [=], parma [=]
BS: tarma [tarmà], tignòla [tignólà]
- **della farina**_{lctst} (nat) | càmolà [=], (v)èrem [vèrem], lömbris [lömbrìx]
- **del gràno**_{lctst} (nat) | barbèl del grà/gré_{prf} [barbèl del gra/gré]
- **del légno**_{lctst} →(perdilégno), →(tàrlo)
- **del tessùto**_{lctst} →(tàrma), →(tignòla)
- ¹**tarmàre**_{vtr} (danneggiàre/infestàre i tessùti: di tàrme) | tarmà [=], parmà [=]
- ²**tarmàre**_{vintr} (tarmàrsi) | →
- tarmàrsi**_{vpi} | tarmàs [=], parmàs [=]
- ¹**tarmàto**_{vppms} (danneggiàto/infestàto i tessùti: di tàrme) | tarmàt [tarmàd], parmàt* [parmàd]
- ²**tarmàto**_{ams} (butteràto: di viço) | →
BS: tarmàt [tarmàd], enterlàt [enterlàd]
- tarmatùra**_{sfs} | tarmadùra* [tarmadùra], parmadùra* [parmadùra]
- ¹**tarmicida**_{agtv} (che càusa la mòrte delle tàrme) | che l'càosa/càusa/pròvoca la mórt di parme/tarme_{prf}* [che'l caöxa/caüxa/pròvoca la mórt di parme/tarme]
- ²**tarmicida**_{sms} (sos) | prodót che l'càosa/càusa/pròvoca la mórt di parme/tarme_{prf}* [prodót che'l caöxa/caüxa/pròvoca la mórt di parme/tarme], sostansa che la càosa/càusa/pròvoca la mórt di parme/tarme_{prf}* [sostansa che'la caöxa/caüxa/pròvoca la mórt di parme/tarme]
- ¹**taroccare**_{vintr} (giocàre un taròcco) | terocà [=]
- ²**taroccare**_{vintr} (borbottàre/brontolàre usàndo paròle insolènti e volgàri) | terocà [=], tarocà [=]
- ²**taroccare**_{vintr} (contraffàre, falsificàre) | →
- ¹**taroccatò**_{vppms} (giocàto un taròcco) | terocàt [terocàd]
- ²**taroccatò**_{vppms} (borbottàto/brontolàto usàndo paròle insolènti e volgàri) | terocàt [terocàd], tarocàt [tarocàd]
- ³**taroccatò**_{vppms} (¹contraffàtto, falsificàto) | →
- ⁴**taroccatò**_{ams} (²contraffàtto, falsificàto) | →
- ¹**taròcco**_{sms} (nat) (arànce) | taròcco° /-cc-/ (ita) [=]
- ²**taròcco**_{sms} (esi) (càrte) | teròch [teròc], taròch* [taròc]
BS: taròc [=]
> **taròcchi**_{smp} (esi) (càrte) | teròch [teròc], taròch* [taròc], taròcchi_{smp}° /-cc-/ (ita) [=]
- ³**taròcco**_{sms} (fàlso) | →
- tarpàno**_{ams/sms} (villàno, ¹zòtico) | →
-a_{afs/sfs} | →
- tarpàre**_{vtr} →(tagliàre)
- **le àli**_{lcvb} | teà/taià i ali* [teà/tajà i ali]
- tarpatò**_{ams/vppms} →(tagliàto)
- **le àli**_{lcvb} | teàt/taiàt i ali* [teàd/tajàd i ali]
- tarpatùra**_{sfs} →(il tarpàre)
- tàrro**_{sms} →(tamàrro)
+a_{sfs} | →
- tàrsia/tarsia**_{sfs} →(intarsiatùra)
- tàrso**_{sms} (pàrte anatòmica di còrpo/piède) | ↓
BS: ciàv del pè_{prf} [cjav del pè], còl del pè_{prf} [=]
- tartàglia**_{sttv} →(tartaglióne)
- tartagliaménto**_{sms} | tartaiamét* [tartajamét]
- tartagliàre**_{vintr/vtr} | tartaià [tartajà]
BS: betegà [=], sfarfoià [sfarfojà], chechezà [chechexà], conchetà [coçchetà]
- tartagliàto**_{ams/vppms} | tartaiàt [tartajàd]
BS: betegàt [betegàd], sfarfoiàt [sfarfojàd], chechezàt [chechexàd], conchetàt [coçchetàd]
- tartaglióne**_{sms} | tartaià [tartaja]
BS: tartài [tartàj], tartaiù [tartajù]
-a_{sfs} | tartaià* [tartaja]
BS: tartaià* [tartàjà], tartaiùna [tartajunà]
- ¹**tartàn**_{smsi} (ing) /tätən/ (tes) | ← /tärtan/
- ²**tartàn**_{smsi} (eso) /tärtan/ /tärtàn/ (sos) | ←
- tartàna**_{sfs} (dòna gròssa e tózza) | öna/chèla/dòna/fómna/persuna gròssa e (→tarchiàta)_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/persuna gròsa e (→tarchiàta)]
- tartàreo**_{ams} →(infèrnale)
- tartàrico**_{ams} (relatìvo al tàrtaro) | del (→¹tàrtaro)_{lctst}* [del (→¹tàrtaro)], de la (→²tàrtaro)_{lctst}* [de la (→²tàrtaro)]
- ¹**tàrtaro**_{sms} (sos) (dentàle/dentàrio) | tàrtaro° (ita) [=], tàrtar* [tartar]
- BS: tàrtaro (ita) [=]
- ²**tàrtaro**_{sms} (sos) (grómma del vino) | grépla [=], gripla [=], grépola [=], grìpola [grìpola]
BS: grèpola [grèpolà], tàrtaro (ita) [=]
- ³**tàrtaro**_{sms} (bàrbaro, barbàrico) | →
- ⁴**tàrtaro**_{sms} (infèrno) | →
- ¹**tartarùga**_{sfs} (nat) | tartarùga [tartarùga]
BS: tartarùga [tartarùga], bisa scödeléra_{prf} [bisà scödelérà]
- ²**tartarùga**_{sfs} (persóna lènta e pìgra) | ü/chèl lènt/pédech/pìdech_{prf}* [ü' lènt/pédeg/pideg], öna/chèla/persuna lènta/pédega/pìdega_{prf}* [öna/chèla/persuna lènta/pédega/pìdega]
- ³**tartarùga**_{sfs} (plaffonièra) | tartarùga* (ita) [tartarùga]
- tartassaménto**_{sms} | tartassamét* [tartasamét]
- tartassàre**_{vtr} | tartassà [tartasà]
BS: tartassà [tartasà]
- tartassàto**_{ams/vppms} | tartassàt [tartasàd]
BS: tartassàt [tartasàd]
- +**tartassatòre**_{sms} | tartassadür* [tartasadür]
+**-trice**_{sfs} | tartassadura* [tartasadura]
- tartelétta**_{sfs} (ali) | pasta° [=]
- tartìna**_{sfs} (ali) | tartina° (ita) [=]
BS: tartìna [tartinà]
- tartufàja**_{sfs} | trifoléra [=]
- tartufàjo**_{sms} | trifolér* [=], ü/chèl/òm che l'vènd/sirca i (→tartufi)_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l vènd/sirca i (→tartufi)]
+a_{sfs} | trifoléra* [=], öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd/sirca i (→tartufi)_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la vènd/sirca i (→tartufi)]
- tartufàre**_{vtr} | (insaporìre) co i (→tartufi)_{prf}* [(insaporìre) coi (→tartufi)]
- tartufàta**_{sfs} (ali) | trifolada* [=]
- ¹**tartufàto**_{vppms} | (insaporìto) co i (→tartufi)_{prf}* [(insaporìto) coi (→tartufi)]
- ²**tartufàto**_{ams} (aromatizzàto al tartufò) | trifolàt [trifolàd]
- tartuferia**_{sfs} →(ipocriçia)
- tartuféscò**_{ams} →(ipòcrica)
- tartuficòlo**_{ams} | relatìvo a la coltùra/coltiassù/coltiassù², a la prodüssiù e al comèrcio di (→tartufi)_{prf}* [relatìv ala coltùra/coltivasjú, ala prodüsúj e al comèrcio di (→tartufi)], de la coltùra/coltiassù/coltiassù², de la prodüssiù e del comèrcio di (→tartufi)_{prf}* [dela

coltura/coltivasiù, dela prodüsjù e del comèrco di (→tartüfi)

tartuficoltóre_{sms} | coltiadür/coltiuradür de (→tartüfi)_{prf}*
[coltivadür/coltiuradür de (→tartüfi)]

-trice_{sfs} | coltiadura/coltiuradura de (→tartüfi)_{prf}*
[coltivadura/coltiuradura de (→tartüfi)]

tartuficoltura_{sfs} | coltura/coltiassiù/coltiassiù^{2^} de la (→tartüfo)_{prf}* [coltura/coltivasiù dela (→tartüfo)]

tartuficoltóre_{sms} →(tartuficoltóre)

-trice_{sfs} →

tartuficoltura_{sfs} →(tartuficoltura)

¹tartufigeno_{ams} (adatto alla svilùppo e alla coltivaçione del tartüfo: di terréno) | (→adatto) al svilùppo e ala coltura/coltiassiù/coltiassiù^{2^} de la (→tartüfo)_{prf}* [(→adatto) al xvilùppo e ala coltura/coltivasiù dela (→tartüfo)]

²tartufigeno_{ams} (che favorisce lo svilùppo del tartüfo: di terréno) | che l'faorés/faurés ol svilùppo de la (→¹tartüfo)_{prf}* [che'l favorés/favorés ol xvilùppo dela (→¹tartüfo)]

¹tartüfo_{sms} (nat) (ali) | trifola [trífola]
BS: trifola [trífola], tartifola [tartifolà]
VI: tartifola [tartífola]
- bianço_{lcst} (nat) (ali) | trífola bianca [trífola biança]
- di màre_{lcst} (nat) (ali) | tartüfo de mar* (ita) [=]
- néro_{lcst} (nat) (ali) | trífola [trífola], tréfola [tréfola], tartifola [tartífola]

²tartüfo_{sms} (pünata del nàso del càne) | póna/punta del nas del cà_{prf}* [póna/punta del nax del ca]

³tartüfo_{sms} (ficcànaso) | →

⁴tartüfo_{sms} (bacchettóne) | →

⁵tartüfo_{sms} (ali) (dólce) | tartüfo° (ita) [=]

¹Tarzan_{nppm} (eso) /tärzan/ (personàggio televiùvo) | ← /täršan/

²tarzan_{smsi} (eso) /tärzan/ (gióvane robùsto e atlético dall'aspétto selvàggio) | ← /täršan/

tasajo_{smsi} (spa) /tasàco/ (ali) | ← /taşaco/

¹tàsca_{sfs} (di àbito/vestìto) | tasca [=], sacòcia [sacòça], scarsèla [=], gaiòfa [gajòfa], sachèla [=]
BS: scarsèla [scarsèlà], gaiòfa [gajòfà]
-schino_{sms} | taschi [taschí], scarseli [scarselí], sacoci [sacocí]
-scóne_{sms} | sacòcia_{sfs} [sacòça], scarseluna_{sfs} [=]
-intèrna_{lcst} | scarsèla sóta séa [scarsèla sóta séa], sacòcia

deante/denàcc ('n pèt) [sacòça devante/denàti ('n pèt)]

²tàsca_{sfs} (recipiènte di tèla a fóma di imbùto usàto per decoràre dólci con crèma o pànna montàta) | tasca* [=]

³tàsca_{sfs} (pèzzo di càrne ripiegàto per potér èssere farcìto) | tasca* [=]

tascabile_{agtv} | tascàbel [tascabel], che s'pól mèt/metì in (→¹tàsca)_{prf}* [che s'pól mèt/metí in (→¹tàsca)], che l'pól (v)èss metì in (→¹tàsca)_{prf}* [che'l pól ès metíd in (→¹tàsca) <> che'l pól vès metíd in (→¹tàsca)]
BS: tascàbil [tascabil]

tascapàne_{smsi} | ↓
BS: tascapà [=]

tascàta_{sfs} | chèl che l'pól (v)èss contegnit/metit in d'òna (→¹tàsca)_{prf}* [chèl che'l pól ès contegnid/metíd indòna (→¹tàsca)]

taschìno_{sms} (piccola tàsca, piccòlo scompartiménto intèrno di bórse/portafògli/etc.) | taschi [taschí], scarseli [scarselí], sacoci [sacocí]
BS: scarsili [scarsilí]

+tascóne_{sms} (gròssa tàsca di àbito/vestìto) | sacòcia_{sfs} [sacòça], scarseluna_{sfs} [=]

task_{smsi} (ing) /täsc/ | ← /taşc/

task forse_{lcst} (ing) /täscfòs/ | ← /taşc fòrş/

tasmanian_{smsi} (ing) /täsménjən/ (tes) | ← /taşménjan/

¹tàso_{sms} (²tàrtaro) | →

²tàso_{sms} (³fèccia) | →

tàssa_{sfs} (compénso obbligatòrio corripóstò a ènte/stàto/etc.; impòsta/impòsta) | tassa [tasa]
BS: tassa [tasà]
- di bólo_{lcst} | tassa de ból°* (ita) [tasa de ból]
- di circolazióne_{lcst} | tassa de (→circolazióne)°* (ita) [tasa de (→circolazióne)]
- di possèso_{lcst} | tassa de possèso°* (ita) [tasa de posès]
- d'iscrizióne_{lcst} | tassa d'iscrisiù°* (ita) [tasa d'iscrisjú]
- di soggiórno_{lcst} | impòsta/imposisiù/tassa de soggiórno° (ita) [impòsta/imposisiù/tasa de soğórno]
- di successióne_{lcst} | impòsta/imposisiù/tassa de söcessiù/sücessiù°* (ita) [impòsta/imposisiù/tasa de söcesjú/sücesjú]
- fondiària_{lcst} | impòsta/imposisiù/tassa fondiària°* (ita) [impòsta/imposisiù/tasa fondjarja]
- sulla salute_{lcst} | tassa sö la salute°* (ita) [tasa söla salutè]

tassabile_{agtv} (che può èssere tassàto) | tassàbel* [tasabel], che s'pól tassà_{prf}* [che s'pól tasà], che l'pól (v)èss tassà_{prf}* [che'l pól ès tasàd <> che'l pól vès tasàd], che l'pól (v)èss sogèt a impòsta/imposisiù/tassa (fiscàl)_{prf}* [che'l pól ès sogèt a impòsta/imposisiù/tassa (fiscàl) <> che'l pól vès sogèt a impòsta/imposisiù/tassa (fiscàl)]

¹tassabilità_{sfsi} (l'èssere tassàbile) | →

²tassabilità_{sfsi} (condizióne di ciò che può èssere sottopóstò a tassazióne) | condissiù de chèl che l'pól (v)èss metit sóta tassassiù_{prf}* [condisjú de chèl che'l pól ès metíd sóta tassasiù <> condisjú de chèl che'l pól vès metíd sóta tassasiù]

tassàmetro_{sms} (tec) | tasàmetro° (ita) [=], tasàmeter* [tasàmeter], (→contatóre)
BS: tassàmetro [tasàmetro]
- di parchéggio_{lcst} →(parchimetro)

tassàre_{vt} | tassà [tasà]

tassàrsi_{vpi} | tassàs [tasàs]

¹tassativaménte_{avb} (categoricaménte) | →

²tassativaménte_{avb} (¹perentoriaménte) | →

¹tassatività_{sfsi} (l'èssere tassativo) | →

²tassatività_{sfsi} (perentorietà) | →

tassatìvo_{ams} | tassatìv* /-f/ [tasatífv]

¹tassàto_{vppms} | tassàt [tasàd]

²tassàto_{ams} (gravàto di tàssa: di corripòndèzza postàle) | tassàt* [tasàd]

tassatóre_{ams/sms} | tassadür* [tasadür]
+trice_{afs/sfs} | tassadura* [tasadura]

tassazióne_{sfs} | tassasiù°* (ita) (lad) [tassasiù], imposisiù d'òna impòsta/tassa_{prf}* [imposisiù d'òna impòsta/tassa], aplicassiù d'òna impòsta/tassa_{prf}* [aplicasjú d'òna impòsta/tassa]

tassellaménto_{sms} →(il tassellàre)

¹tassellàre_{vt} (fissàre con un tassello; tagliàre estraèndo un pèzzo a fóma di tasselli) | intassellà [intaselà], mèt/metì dét i tassèi_{prf} [mèt/metí dét i tassèi <> mèddét i tassèi]

²tassellàre_{vt} (rafforzàre, restauràre) | →

¹tassellàto_{ams/vppms} (fissàto con un tassello; tagliàto estraèndo un pèzzo a fóma di tasselli) | intassellàt [intaselàd], metit dét i tassèi_{prf} [metíd dét i tassèi]

²tassellàto_{ams/vppms} (rafforzàto, restauràto) | →

³tassellàto_{sms} (parquet) | →

tassellatùra_{sfs} | intasseladüra* [intaseladüra]

+tassellìno_{sms} (tec) | tasseli [taselí]

- ¹tassello**_{sms} (tec) (tassello a espansióne) | tassèl [tasèl]
BS: tassèl [tasèl], òngetà [òngetà]
- **a espansióne**_{lcst} (tec) | tassèl (a espansiù)^{o*} [tasèl (a espansjù)]
- ²tassello**_{sms} (bloccètto di vário materiàle che si incàstra in cavità della stéssa fóрма per attività di decorazióne/restàuro) | tassèl [tasèl]
- ³tassello**_{sms} (pèzzo che si tàglia via da un cocómero/formàggio per assaggiàrlo) | tassèl [tasèl]
- ⁴tassello**_{sms} (informazióne, notizià) | tassèl* [tasèl]
- tassésco**_{ams} →(tassjàno)
- tassi**_{smsi} →(tàxi)
- tassjàno**_{ams} | relativ al Tasso_{prf}* /-ss-/ [relativ al Tasso], relativ a i òpere/òvre del Tasso_{prf}* [relativ ai òpere/òvre del Tasso], relativ al stil(e) del Tasso_{prf}* [relativ al stil(e) del Tasso], del Tasso_{lcege}* [=], di òpere/òvre del Tasso_{lcege}* [di òpere/òvre del Tasso]
- tassidermìa**_{sfs} →(imbalsamazióne), →(impagliatùra)
- tassidermista**_{sttv} →(imbalsamatóre), →(impagliatóre)
- tassinaggio**_{sms} | servésse/servise de trasport col taxi_{prf}* [servése/servixe de trasport col tasci]
- tassinàro**_{sms} →(tassista)
- **a**_{sfs} →
- tassinomìa**_{sfs} →(tassonomìa)
- ¹tassista**_{sttv} (tassinàro, conducènte di tàxi) | tassista^o (ita) [tasista], tasséssta* [taséstta]
BS: tassista [tasistà]
- ²tassista**_{sttv} (che/chi ammira/ìmita la poesià e lo stìle del Tàsso) | ù/chèl/aütùr/scritùr che l'amira/ìmita la poesià e 'l stìl(e) del Tasso_{prf}* [ù'/chèl/aütùr/scritùr che 'l amira/ìmita la poexéa e 'l stìl(e) del Tasso], òna/chèla/aütùra/aüttrice/scritura/scrित्रice/persuna che la amira/ìmita la poesià e 'l stìl(e) del Tasso_{prf}* [òna/chèla/aütùra/aüttrice/scritura/scrित्रice/persuna che 'la amira/ìmita la poexéa e 'l stìl(e) del Tasso]
- ¹tasso**_{sms} (nat) (àlbero) (légnò) | nass [nas], nass [nas]
BS: tas barbàs [=]
- ²tasso**_{sms} (nat) (animàle) | tass [tas]
BS: tas [=]
- ³tasso**_{sms} (tec) (incùdine) | →
- ⁴tasso**_{sms} (tec) (incùdine sénza/sénza còrna) | →
- ⁵tasso**_{sms} (chìmico/econòmico/finanzjàrjo/statìstico/etc.; concentrazióne, livèllo, percentuàle) | tasso^o (ita) [taso], →
BS: tasso (ita) [taso]
- ⁶Tasso/tàsso**_{sms} (chìmico, físico) →(concentrazióne), →(livèllo), →(percentuàle)
BS: tasso [taso]
- **di càmbjo**_{lcst} | tasso de cambe^{o*} (ita) [taso de cambe]
- **di conersjone**_{lcst} | tasso de conversiù^{o*} (ita) [taso de conversjù]
- **di diòccupazióne**_{lcst} | tasso de disocùpassiù^{o*} (ita) [taso de dixocùpasjù]
- **di interèsse**_{lcst} | tasso de interèss^{o*} (ita) [taso de interès]
- **di mortalità**_{lcst} | tasso de mortalità^{o*} (ita) [taso de mortalità]
- **d'impòsta/d'impòsta**_{lcst} | tasso d'impòsta^{o*} (ita) [taso d'impòsta]
- **di natalità**_{lcst} | tasso de natalità^{o*} (ita) [taso de natalità]
- **d'inflazióne**_{lcst} | tasso d'inflasiù^{o*} (ita) [taso d'inflasjù]
- **di profítto**_{lcst} | tasso de profét^{o*} (ita) [taso de profét]
- **di scònto**_{lcst} | tasso de scónt(o)^{o*} (ita) [taso de scónt(o)]
- **interbancàrjo**_{lcst} | tasso interbancare^{o*} (ita) [taso interbançare]
- **Ufficiàle di Scónto**_{lcst} | Tasso Ûficiàl/Ûfissjàl/Ûfissjàl de Scónt(o)^{o*} (ita) [Taso Ûficiàl/Ûfissjàl/Ûfissjàl de Scónt(o)], TUS [=]
- tassonomìa**_{sfs} | tassonomìa^o (ita) [tassonomìa], tassonoméa* [tassonoméa]
- tassonomicamènte**_{avb} | segónd la tassonomìa* [segónd la tassonomìa], dal punto de (v)ésta/vista (→tassonòmico)* [dal punto de vésta/vista (→tassonòmico)]
- tassonòmico**_{ams} | tassonòmico^o (ita) [tassonòmico], tassonòmec* [tassonòmec], de la tassonomìa_{lcege}* [de la tassonomìa]
- tassonomista**_{sttv} | tassonomista^o (ita) [tassonomista], tassonomésta* [tassonomésta], stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt de (la) tassonomìa_{prf}* [stòdjùx/stüdjùx/(e)spèrt de(la) tassonomìa], stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de (la) tassonomìa_{prf}* [stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de(la) tassonomìa]
- tastamènto**_{sms} | tastamét* [=]
- ¹tastàre**_{vtr} (toccàre più vòlte e leggermènte con le màni per accertàre qualcòsa al tàtto; toccàre ripetutamènte qualcòsa con mani/oggètto per verificàrne la consistènza/fattùra) | tastà [=]
- BS: tastà [=], sènter co le mà_{prf} [sènter cole ma']
- ²tastàre**_{vtr} (³palpàre, palpeggiàre) | →
- ³tastàre**_{vtr} (¹saggiàre) | →
- ⁴tastàre**_{vtr} (⁴saggiàre) | →
- ¹tastàta**_{sfs} (il tastàre frettolosamènte per accertàrne/verificàrne la consistènza/fattùra) | tastada* [=]
- ²tastàta**_{sfs} (palpàta) | →
- ¹tastàto**_{ams/vppms} (toccatò più vòlte e leggermènte con le màni per accertàre qualcòsa al tàtto; toccatò ripetutamènte qualcòsa con mani/oggètto per verificàrne la consistènza/fattùra) | tastàt [tastàd]
BS: tastàt [tastàd], sintit co le mà_{prf} [sintid cole ma']
- ²tastàto**_{ams/vppms} (³palpàto, palpeggiàto) | →
- ³tastàto**_{ams/vppms} (¹saggiàto) | →
- ⁴tastàto**_{ams/vppms} (⁴saggiàto) | →
- tastatóre**_{ams/sms} (che/chi tàsta) | tastadùr* [tastadúr]
+ **-trìce**_{afs/sfs} | tastadura* [=]
- tastavìno**_{sms} →(tastevin)
- ¹tasteggiàre**_{vtr} (¹tastàre) | →
- ²tasteggiàre**_{vtr} (tentàre) | →
- ³tasteggiàre**_{vtr} (prèmere leggermènte i tàsti di strumènto/tastìera) | tastegjà [tastegà]
- ¹tasteggiàto**_{ams/vppms} (¹tastàto) | →
- ²tasteggiàto**_{ams/vppms} (tentàto) | →
- ³tasteggiàto**_{ams/vppms} (premùto leggermènte i tàsti di strumènto/tastìera) | tastegjàt [tastegàd]
- tasteggiatùra**_{sfs} →(il tasteggiàre)
- ¹tastevin**_{sfsi/smsi} (fra) /tastøvè~/ (ciòtola per assàggi di vìno) | ← /tastøvé/
- ²tastevin**_{sfsi/smsi} (sommelier) | →
- ¹tastìera**_{sfs} (sèrie di lève/tàsti di strumènto meccànico/musìcale; sèrie di lève/tàsti di màcchine da scrivere; sèrie di pulsànti di quàdro di comàndo di apparécchjo/strumènto elettrico/elettrònico; sèrie di pulsànti di computer; l'insìeme di lève/pulsànti/tàsti di apparécchjo/strumènto/etc.) | tastéra [=]
BS: tastiéra [tastjèrà]
> **tastìere**_{sfp} (esi) | tastére* [=]
- ²tastìera**_{sfs} (clavicémbalo, pjanofòrte, òrgano, pjanòla, etc.: strumènto musìcale fornìto di sèrie di tàsti) | →
- tastjèrìno**_{sms} | tastjèrì^{o*} (ita) [tastjèrì], tastéra picòla/pissèna_{prf}* [tastéra picòla/pisèna]
- **numèrico**_{lcst} | tastjèrì di nòmer (del computer)* (ita) [tastjèrì di nòmer (del computer)]
- tastjèrista**_{sttv} | tastjèrista^o (ita) [tastjèrista], tastjèrèsta* [tastjèrèsta]

¹**tàsto**_{sms} (il tastàre) | →
BS: tast [=]

²**tàsto**_{sms} (lèva/tàsto di struménto meccànico/musicale; pulsànte di quàdro di comandò di struménti elètttrici/eletttrònici; pulsànte della tastiera di un computer) | tast [=]
- di **servìzio**_{icst} | tast de servésse/servise* [tast de servése/servixe]
> **al tàsto**_{icav} | al tast [=]

³**tàsto**_{sms} (argoménto, faccènda, questióne) | →

⁴**tàsto**_{sms} (prelièvo di un campióno di materiàle a scòpo di esàme) | tast [=]

tastóne_{avb} →(tastóni)

tastóni_{avb} ↓

> **a tastóni**_{icav} | a tastù [a tastú], a palpù [a palpù]

BS: a orbascùra [a orbascùrà], a orbaciù [a orbaçú], a palpù [a palpù]

¹**tàta**_{sms} (bàbbo, pàdre) | →

²**tàta**_{sfs} (baby-sitter, bambinàja, ²fantésca) | tata° (ita) [=]

BS: tata [tatà]

-**o**_{sms} | tata° (ita) [=], tato° (ita) [=], ü/chèl/zùen che l'fà de tata a i s-ceti_{prf}* [ü'/chèl/xuven che'l fa de tata ai scetì]

³**tàta**_{sms} (fratèllo maggióre) | fradèl magiùr_{prf}* [fradèl magùr]

tatàmi_{smsi} (gia) /tatami/ | ← /tatàmi/

tatanài_{smsi} →(tananài)

tàto_{sms} →(tata)

tattica_{sfs} | tàtica [=]

BS: tàtica [tàticà]

tatticaménte_{avb} | in manéra (confurma a la) tàtica* [in manéra (confurma ala) tàtica], segónd la tàtica* [=], dal punto de (v)ésta/vista tàtico* [dal punto de vésta/vista tàtico]

tatticìsmo_{sms} | taticismo° (ita) [taticixmo], taticéxem* [taticéxem]

tatticìstico_{ams} | taticistico° (ita) [taticístico], taticéstech* [taticésteg], del taticismo_{icge}* [del taticixmo]

¹**tattico**_{ams} (relatìvo alla tàtica; relatìvo al mòdo di agìre/comportàrsi; relatìvo ad àrma militàre; relatìvo a obiettivo militàre) | tàtico° (ita) [=], tàtech* [tatec]

²**tattico**_{sms} (chi è espèrto in tàtiche; chi ùsa la tàtica nell'agìre o nel comportàrsi) | tàtico° (ita) [=], tàtech* [tatec]

+**-a**_{sfs} | tàtica* (ita) [=], tàtega* [=]

tatticóne_{sms} | ü che l'sa/se fa con tòcc_{prf}* [ü' che'l sa/se fa con tótì]
-**a**_{sfs} | òna/persuna che la sa/se fa con tòcc_{prf}* [òna/persuna che'la sa/se fa con tótì]

tattile_{agtv} | del tast_{icge}* [=]

¹**tattilità**_{sfsi} (facoltà tàtìle, sensibilità) | facoltà del tast_{prf}* [=], sensibilità [=]

²**tattilità**_{sfsi} (possibilità di èssere percepìto col tàtto) | possibilità de èss sentit col tast_{prf}* [possibilità de ès sentid col tast]

¹**tàtto**_{sms} (accortézza, delicatèzza, diplomazia, discrezióne, gárbo) | →
> **al tàtto**_{icav} | al tast [=]

²**tàtto**_{sms} (sènsò, tòcco/tòcco; il toccàre) | tast [=]

tatuàggio_{sms} | tatuaggio° /-ğğ-/ (ita) [tatuàğğò], tatuagio° (ita) [tatuàğò], tatuàs* [tatuàx]

tatuàre_{vr} | tatuà°* [=], fà ü tatuaggio/tatuagio_{prf}* [fà ü' tatuàğğò/tatuàğò]

tatuàrsi_{vpi/vpt} | tatuàs°* [=], fàs ü tatuaggio/tatuagio_{prf}* [fàs ü' tatuàğğò/tatuàğò]

tatuàto_{ams/vppms} | tatuàt°* [tatuàd], facc ü tatuaggio/tatuagio_{prf}* [fadì ü' tatuàğğò/tatuàğò]

tatuatóre_{sms} | tatuàdùr°* [tatuàdùr], ü/chèl/òm che l'fà i tatuaggi/tatuagi_{prf}* /-ğğ-/ [ü'/chèl/òm che'l fa i tatuaggi/tatuagi]

-**trice**_{sfs} | tatuàdura°* [tatuàdura], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà i tatuaggi/tatuagi_{prf}* /-ğğ-/ [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la fa i tatuaggi/tatuagi]

tau_{sfsi/smsi} (léttera/léttera) | tàu [tau]

taumaturgia_{sfs} | capassità de fà/operà miràcoi_{prf}* [capassità de fà/operà miracoj]

¹**taumaturgicaménte**_{avb} (in mòdo taumaturgìco) | de (→¹taumatùrgo)_{icge}* [de (→¹taumatùrgo)]

²**taumaturgicaménte**_{avb} (miracolosaménte) | →

taumatùrgico_{ams} | taumatùrgico° (ita) [taumatùrgico], taumatùrgich* [taumatùrgeg], taumatùrgich* [taumatùrgeg], de la capassità de fà/operà miràcoi_{icge}* [dela capassità de fà/operà miracoj], de (→¹taumatùrgo)_{icge}* [de (→¹taumatùrgo)]

¹**taumatùrgo**_{sms} (chi è ritenùto capàce di fàre miràcoli) | ü/chèl/sant che l'è ritegnit/retegnit bù/capasse de fà/operà miràcoi_{prf}* [ü'/chèl/sant che'l è ritegnit/retegnit bu/capase de fà/operà miracoj]

-**a**_{sfs} | òna/chèla/santa/persuna che l'è ritegnida/retegnida buna/capasse de fà/operà miràcoi_{prf}* [òna/chèla/santa/persuna che'l'è ritegnida/retegnida buna/capase de fà/operà miracoj]

²**Taumatùrgo**_{sms} (Sant'Antònio di Pàdova) | Sant Antóne de Pàdoa [Sant Antóne de Pàdova], ol Sant° [=]

taurifórme_{ams} | a furma de tòr_{prf}* [=], facc a tòr_{prf}* [fadì a tòr], che l'gh'à la furma d'ü' tòr_{prf}* [che'l g'à la furma d'ü' tòr], che l'gh'à l'aspèt d'ü' tòr_{prf}* [che'l g'à 'l aspèt d'ü' tòr], che l' sòmèa/somèa/par ü' tòr_{prf}* [che'l sòmèa/somèa/par ü' tòr], che l'gh'à del tòr_{prf}* [che'l g'à del tòr]

¹**taurìno**_{ams} (da tòro) | de tòr_{icge}* [=]

²**taurìno**_{ams} (fòrte e vigoróso) | fòrt/fòrt e vigorùs_{prf}* [fòrt/fòrt e vigorùx]

³**taurìno**_{ams} (del ségno del Tòro) | del sègn del Tòr_{icge}* [del sègn/sèjn del Tòr]

¹**tauromachìa**_{sfs} (combattiménto tra tòri; combattiménto tra uòmini e tòri) | combatimét tra tòr_{prf}* [=], combatimét tra òmegn e tòr_{prf}* [combatimét tra òmegn e tòr]

²**tauromachìa**_{sfs} (corrida) | →

tavèlla_{sfs} (laterizio) | taèla [tavèla]

BS: taèla [taèlà], tìga [tìgà]

tavellàto_{ams} | a taèl_{prf}* [a tavèl]

tavellonàto_{ams} | a taelù_{prf}* [a tavelù]

tavellóne_{sms} | taelù [tavelù]

BS: taelù [tavelù]

¹**tavèrna**_{sfs} (bèttola, osteria) | →, tavèrna/taèrna°* (ita) [tavèrna]
BS: tavèrna/taèrna [tavèrnà]

²**tavèrna**_{sfs} (luògo spòrco e angùsto) | löch/pòst spòrch/stóss e picol/pissèn/strécc_{prf}* [lóg/pòst spòrc/stós e picol/pisèn/strétj]

³**tavèrna**_{sfs} (ristorànte, trattòria) | →, tavèrna/taèrna°* (ita) [tavèrna]

tavernàjo_{sms} →(tavèrnière)

-**a**_{sfs} →

tavernétta_{sfs} | tavèrna° (ita) [=]
BS: taèrneta [tavèrnètà]

¹**tavèrnière**_{sms} (gestóre/proprietàrio di una tavèrna) | ostariér [ostarjér], taèrnér [tavèrnér]

-**a**_{sfs} | ostariéra* [ostarjéra], taèrnéra* [tavèrnéra]

²**tavèrnière**_{sms} (frequentatóre di tavèrne) | taèrnér* [tavèrnér], aventùr/aentùr/frequentadùr de taèrne_{prf}* [aventùr/frecyentadùr de tavèrne]

-**a**_{sfs} | taèrnéra* [tavèrnéra], aventura/aentura/frequentadura de taèrne_{prf}* [aventura/frecyentadura de tavèrne]

¹**tàvola**_{sfs} (àsse di légno lùnga e strétta) | tàvola° (ita) [=], tàola* [tàvola]

BS: tàola [tàvolà]

2tàvola_{sfs} (bànco, tavolo; il mangiare, ciò che si mangia, cibo) | tàola [tàvola]
 -volétta_{sfs} | taolèta [tavolèta]
 BS: taèla [taèlà], tìga [tigà]
 - **apparecchiàta**_{lctst} | tàola preparada [tàvola preparada], mènsa [=]
 - **càlda**_{lctst} | tàvola calda° (ita) [=], tàola cólda* (ita) [tàvola cólda]
 - **del macellàjo**_{lctst} | ↓
 BS: mèza del bechèr_{prf} [mèxa del bechèr]
 - **del mastèllo**_{lctst} | ↓
 BS: as del laà_{prf} [as del lavà]
 - **frèdda**_{lctst} | tàvola frèdda° /-dd-/ (ita) [=], tàola frègia* (ita) [tàvola frèdja]
 - **logaritmica**_{lctst} | tàvola logarìmmica° /-mm-/ (ita) [=], tàola logarìmmica* /-mm-/ (ita) [tàvola logarìmmica], tàvola di logarìmmi° /-mm-/ (ita) [=], tàola di logarìmmi* /-mm-/ (ita) [tàvola di logarìmmi]
 - **periòdica**_{lctst} | tàvola periòdica° (ita) [tàvola perjòdica], tàola periòdica* (ita) [tàvola perjòdica]
 - **periòdica degli elemènti**_{lctst} | tàvola periòdica di elemènc° (ita) [tàvola perjòdica di elemènti], tàola periòdica di elemènc* (ita) [tàvola perjòdica di elemènti]
 - **reàle**_{lctst} →(şbaraglino)
 - **rotònda**_{lctst} | tàvola rotònda° (ita) [=], tàola (→rotònda)* (ita) [tàvola (→rotònda)]
 > **bùona tàvola**_{lctst} | buna mènsa/tàola [buna mènsa/tàvola], tàola ben fòrnida [tàvola bén fòrnida]
 > **Tàvole della Lègge**_{lctst} | Tàvole de la Lège° (ita) [Tàvole dela Lege], Tàole de la Lège* (ita) [Tàvole dela Lege]
3tàvola_{sfs} (superficie/superficie piana; attrézzo/suppòrto costituito da un pìano per lavoràre; dipinto realizàto su tàle pìano; làstra piana; pàgina di libro interamènte occupàta da illustraziòne/gràfico/schèma/tabèlla/ etc.; gràfico, tabèlla, prospètto, etc.; documènto/regìstro descrittivo/stòrico; indice; pèzzo di legnàme da costruziòne) | tàvola° (ita) [=], tàola* [tàvola]
4tàvola_{sfs} (2tavolàto) | →
5tàvola_{sfs} (tavolàta) | →
6tàvola_{sfs} (bànco da lavóro) | →
7tàvola_{sfs} (tavolétta) | →
8tàvola_{sfs} (quàdro) | →
tavolacciàjo_{sms} | ù/chèl/òm che l'fà sò i assù/taolàss_{prf}* [ú'/chèl/òm che'l fà sò i asù/tavolàs]

+**a**_{sfs} | òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà sò i assù/taolàss_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'l fà sò i asù/tavolàs]
1tavolàccio_{sms} (brutto tavolo) | taolàss* [tavolàs]
2tavolàccio_{sms} (giacigliò/pancone di prigiòni) | taolàss [tavolàs], assù [asù]
tavolàme_{sms} | tàvole_{sfp}° [=], tàole_{sfp}°* [tàvole], taolàm* [tavolàm]
tavolàre_{tr} | quarcia de tàole_{prf}* [cyarèa de tàvole]
1tavolàta_{sfs} (gruppo di commensàli; insième di còse dispòste su una tàvola) | taolada [tavolada]
 TV: taulada [tavulada]
2tavolàta_{sfs} (còlpo assestàto con una tàvola) | taolada [tavolada], còlp/culp dacc con d'òna tàvola/tàola_{prf}* [còlp/culp dadì condòna tàvola], còlp/culp dacc con d'ùn ass_{prf}* [còlp/culp dadì con d'ùn as]
1tavolàto_{ams/vppms} | quarcia de tàole_{prf}* [cyarèad de tàvole]
2tavolàto_{sms} (insième di più tàvole connesse/connesse tra lóro) | taolàr d'ass_{prf} [tavolàr d'as]
3tavolàto_{sms} (1tramèzzo) | →
tavoleggiànte_{sttv} →(camerière)
1tavolétta_{sfs} (piccola tàvola; attrézzo/suppòrto costituito da un'assicèlla per lavoràre; dipinto relaizzàto su tàle pìano) | taolèta [tavolèta]
 BS: taèla [taèlà], tìga [tigà]
 > **a tavolétta**_{lctst} →(a manétta), →(a tùtta velocità), →(al màssimo)
2tavolétta_{sfs} (confeziòne rettangolàre di prodótti alimentàri; compressa farmacèutica) | taolèta* [tavolèta]
3tavolétta_{sfs} (voitìva) | tabèlla [=], tabelina [=]
4tavolétta_{sfs} (sedìle) | →
1tavoljère_{sms} (tavolo da giòco/giùòco) | tavolér [=], tàol de zöch* [tavol de xóg]
2tavoljère_{sms} (banchière, chi cambiàva le monéte) | tavolér [=]
tavolino_{sms} (piccolo tavolo) | taoli [tavolí], tauli° [tavulí]
 BS: taoli [tavolí], tauli [tavulí]
 - **da nòtte**_{lctst} →(comodìno)
 > **a tavolino**_{lctst} | a tavolino° (ita) [=], a taoli/tauli°* (ita) [a tavolí/tavulí]
1tavolo_{sms} (mòbile pìano) | tàol [tavol]
 BS: tàol [tavol], taola_{sfs} [tàvolà]
 - **volàccio**_{sms} | taolàss* [tavolàs]
 - **da disègno**_{lctst} | tàol de dessègn/dissègn* [tavol de desègn/desèjn/dissègn/disèjn]

- **da giòco/giùòco**_{lctst} →(tavoljère)
 - **operatòrijo**_{lctst} | tàol operatòre* (ita) [tavol operatòre]
2tavolo_{sms} (lùògo di contrataziòne/discussziòne/inçóntro/ etc.) | tavolo° (ita) [=], tàol* [tavol]
tavolónè_{sms} (gràndo/gròsso tavolo) | taolù [tavolù], taulù° [tavulù]
 BS: taulu [tavulù]
tavolòzza_{sfs} (assicèlla usàta dai pittóri per amalgamàre i colóri) | taolòssa [tavolòsa]
tàxi_{smsi} (fra) /tàcsi/ /tacsí/ | taxi /tácşi/ /tacşi/ /táşşi/ [tacsí <> tacsí <> tassí]
tàxi_{smsi} →(táxi)
taxista_{sttv} →(tassista)
1tàzza_{sfs} (recipiènte; quantità in éssa contenùta) | tassa [tasa]
 BS: tassa [tasà]
 - **zzétta**_{sfs} | tassina (ita) [tasina], chìchera [chìchera]
 - **zzina**_{sfs} | tassina (ita) [tasina], chìchera [chìchera]
 - **zzóne**_{sms} (grànde tàzza, scodèlla) | bilicù [bilicù], →
2tàzza_{sfs} (vàsò del water-closet) | →
1tazzétta_{sfs} (piccola tàzza) | tassina (ita) [tasina], chìchera [chìchera]
2tazzétta_{sfs} (narciso) | →
tazzina_{sfs} | tassina (ita) [tasina], chìchera [chìchera]
 BS: tassina [tasinà], chìchera [chìcherà]
tazzóne_{sms} (grànde tàzza, scodèlla) | bilicù [bilicù], →
tbc_{acrn/sfsi/smsi} /tibbicí/ | ← /tibicí/
TBC_{acrn/sfsi/smsi} →(tbc)
TD_{acrn} →(turbodiesel)
1té/tè_{ppf/smsi} | té [=]
2tè_{smsi} (nat) (ali) | tè [=], té [=]
 BS: tè [=]
3tè_{intz} | té! [=], tè! [=]
teach-in_{smsi} (ing) /tìcin/ | ← /tìcin/
teak_{smsi} (tek) | →
team_{smsi} (ing) /tîm/ | ← /tim/
team-teaching_{smsi} (ing) /tîmticìj/ | ← /timtìcìj/
teandria_{sfs} | natüra ümana e divina/diina de Jösös/Gesü e di sò assiù_{prf}* [natüra ümana e divina de Jöxös/Gexú e di sò asjú]
teandrico_{ams} | che l'gh'à caràter divi/diù e ümà 'nsèm(a)_{prf}* [che'l g'è caràter diví e ümà 'nsèm(a)]
teandrişmo_{sms} | dotrina relativa/relatìa al caràter divi/diù e ümà 'nsèm(a)_{prf}* [dotrina relativa che'l g'è caràter diví e ümà 'nsèm(a)]
1teantropia_{sfs} (teandria) | →
2teantropia_{sfs} (l'attribuire alla divinità caràterri umàni) | atribüi a la divinità/diinità di caràter ümà_{vpprf}* [atribüi ala divinità di caràter ümà]

tea room_{sfsi/smsi} (ing) /tîrûm/ /tîrôm/ | ← /tirûm/

teatrâbile_{agtv} | teatâbel* [teatrâbel], che s'pôl rapresentâ a teàter/teatro_{prf}* [che s'pôl rapresentâ a teater/teatro], che s'pôl fâ (v)èd/(v)edî a teàter/teatro_{prf}* [che s'pôl fâ vèd/vedî a teater/teatro], che l'pôl (v)èss rapresentât a teàter/teatro_{prf}* [che l'pôl èss rapresentâ a teater/teatro] < che l'pôlvès rapresentâ a teater/teatro], che l'pôl (v)èss rapresentât a teàter/teatro_{prf}* [che l'pôl èss facc (v)èd/(v)edî a teater/teatro] < che l'pôlvès fadî vèd/vedî a teater/teatro]

1teatrâle_{agtv} (relativo al teàtro; privo di naturalézza, artificiôso) | teatrâl [teatrâl]

2teatrâle_{agtv} (fâlso) | →

teatralità_{sfsi} | teatralità° (ita) [teatralità], teatraletâ* [teatraletâ]

1teatralizzâre_{vtr} (amplificâre) | →

2teatralizzâre_{vtr} (rèndere pompôso e spettacolâre) | fâ deentâ/dientâ/dientâ^{2^} teatrâl_{prf}* [fâ deventâ/diventâ teatrâl], fâ deentâ/dientâ/dientâ^{2^} pompûs e spetacolâr/spetaculâr_{prf}* [fâ deventâ/diventâ pompûs e spetacolâr/spetaculâr]

1teatralizzâto_{ams/vppms} (amplificâto) | →

2teatralizzâto_{ams/vppms} | facc deentâ/dientâ/dientâ^{2^} teatrâl_{prf}* [fâ deventâ/diventâ teatrâl], fadî deentâ/dientâ/dientâ^{2^} pompûs e spetacolâr/spetaculâr_{prf}* [fadî deventâ/diventâ pompûs e spetacolâr/spetaculâr]

teatralizzaziône_{sfs} | teatralissasiù* [teatralixasjù]

1teatralménte_{avb} (dal punto di vista teatrâl) | dal punto de (v)ésta/vista teatrâl* [dal punto de vésta/vista teatrâl]

2teatralménte_{avb} (in mòdo teatrâl) | in manéra teatrâl* [in manéra teatrâl]

1teatrânte_{sttv} (chi rècita in teàtro) | teatrante° [teatrante], teatrânt* [teatrânt], ü/chèl che l'rècita in teàter/teatro_{prf}* [ü'/chèl che l'rècita in teàter/teatro], teatrantâ_{sfs}* [teatrânta], òna/chèla/persuna che la rècita in teàter/teatro_{prf}* [òna/chèla/persuna che la rècita in teàter/teatro]

2teatrânte_{sttv} (commediante, cômico) | →

teatrîco_{ams} →(teatrâl)

1teatrîno_{sms} (piccolo teàtro) | teatrî [teatrî]

2teatrîno_{sms} (per àltre accezióni) | teatrî°* [teatrî]

1teàtro_{sms} (edificio destinâto alle rappresentazióni scèniche; spettacolo che in éssò si şvòlge; luògo in cùì avvienè un fâtto importânte) | teàter [=], teatro (ita) [=]

BS: teatro [=], teàter [teater]

CE: teàtre [teatre]

CO: teàter [=]

-trîno_{sms} | teatrî [teatrî]

-trône_{sms} | teatrû [teatrû]

-d'avanguârdia_{lcst} | teàter/teatro d'avanguardia/avanguardia* (ita) [teàter/teatro d'avangyardja]

-di strada_{lcst} | teàter/teatro de strada* (ita) [teàter/teatro de strada]

-di varietâ_{lcst} →(²varietâ)

-grèco_{lcst} | teàter/teatro grèco* (ita) [teàter/teatro grèco]

-lîrico_{lcst} →(²òpera)

-româno_{lcst} | teàter/teatro româ* (ita) [teàter/teatro româ]

-stâbile_{lcst} | (teàter/teatro) stâbel* (ita) [(teàter/teatro) stabel]

-tènda_{lcst} | teàter/teatro tènda* (ita) [teàter/teatro tènda]

2teàtro_{sms} (ârte scènica; attività artistica e/o professionâle delle raprezentazióni scèniche; ciò che ha carâtere di grandiosità e teatralità; insième degli spettatôri che assistono a una raprezentazióne teatrâl; il complessò della produzióne teatrâl di un autóre; l'ambiènte in cùì sòno stâte compiute òpere illùstri; àrea in cùì si şvòlgono operazióni militâri; anfiteàtro) | teàter°* [=], teatro°* (ita) [=]

1teatrône_{sms} (grânde teàtro) | teatrû [teatrû]

2teatrône_{sms} (grânde affluènzâ di pùbblico a teàtro) | granda aflüènzâ de pöblech/spetatùr a teàter/teatro_{prf}* [granda aflüènzâ de pöbleg/spetatùr a teater/teatro]

1tebâide_{sfs} (luògo solitârio e desèrto) | →

2tebâide_{sfs} (luògo selvâggio e inospitâle) | löch/pòst salvâdech/saâdech/selvâdech e inospitâl_{prf}* [lög/pòst salvâdeg/saâdeg/selvâdeg e inospitâl], löch/pòst salvâdech/saâdech/selvâdech e mia bèl_{prf}* [lög/pòst salvâdeg/saâdeg/selvâdeg e miâ bèl]

tebâismo_{sms} →(oppiomania)

tèca_{sfs} (astùccio, bachèca, custòdja, reliquiârio, scrìgno, vetrinétta) | →

BS: téca [téca]
técca_{sfs} (mâcchia) | →

1téccola_{sfs} (mâcchia) | →

2téccola_{sfs} (tâccola) | →

3téccola_{sfs} (voltolìno) | →

technicolor_{smsi} (ing) /técnicâl(r)/ | ← /tecnicolor/ /tennicòlor/ > **in technicolor**_{lcav} (ing) /in técnicâl(r)/ | ← /in tecnicolor/ /in tennicòlor/

techno_{sfsi} (ing) /técnoφ/ (esi) | ← /técno/ /tènno/

techno-music_{sfsi} (ing) /técnoφ mjúsic/ (esi) | ← /técno mjúsic/ /tènno mjúsic/

teck_{smsi} →(tek)

tècnica_{sfs} | tècnica° (ita) [=], tènica°* (ita) [=], tènnica°* /-nn-/ (ita) [=]

1tecnicalità_{sfsi} (particolâre) | →

2tecnicalità_{sfsi} (dettâglio tècnico) | →

tecnicaménte_{avb} | in manéra tènica/tènnica° /-nn-/ [=], dal punto de (v)ésta/vista tènico* [dal punto de vésta/vista tènico]

tecnicismo_{sms} | tecnicismo° (ita) [tecnicixmo], tenicismo° (ita)

[tenicixmo], tenicésem* [tenicéxem]

tecnicista_{sttv} | tecnicista° (ita)

[tecnicista], tenicésta* [=], tènico°* [=], tènica_{sfs}* [=]

tecnicisticaménte_{avb} | in manéra tecnicistica* [in manéra tecnicística]

tecnicístico_{ams} | tecnicístico° (ita)

[tecnicístico], tenicéstech* [tenicésteg], caraterisât de tecnicismo_{prf}* [cataterixâd de tecnicixmo]

tecnicità_{sfsi} | carâter/aspèt

tènico/tènnico_{prf}* /-nn-/

[carater/aspèt tènico/tènnico]

1tecnicizzâre_{vtr} (organizzâre in mòdo tècnico) | organisâ in manéra tènica/tènnica_{prf}* /-nn-/ [organixâ in manéra tènica/tènnica]

2tecnicizzâre_{vtr} (rèndere più tècnico, dâre un carâtere tècnico) | fâ deentâ/dientâ/dientâ^{2^} piö tènico/tènnico_{prf}* /-nn-/ [fâ deventâ/diventâ pjó tènico/tènnico], dà ü carâter tènico/tènnico_{prf}* /-nn-/ [dâ ü' carater tènico/tènnico]

1tecnicizzâto_{ams/vppms} (organizzâto in mòdo tècnico) | organisât in manéra tènica/tènnica_{prf}* /-nn-/ [organixâd in manéra tènica/tènnica]

2tecnicizzâto_{ams/vppms} (résò più tècnico, dàto un carâtere tècnico) | facc deentâ/dientâ/dientâ^{2^} piö tènico/tènnico_{prf}* /-nn-/ [fadî deventâ/diventâ pjó tènico/tènnico], dacc ü carâter tènico/tènnico_{prf}* /-nn-/ [dadî ü' carater tènico/tènnico]

tecnicizzaziône_{sfs} | tenicisassiù* [tenicixasjù]

tècnico_{ams/sms} | tènico (ita) [=],
tènnico° /-nn-/ (ita) [=], tènnich* /-
nn-/ [tènneg], operare_{sms}° [=]
BS: tènic [=]
- **del suono**_{lcsst} | tènico/tènnico del
sòno* [=]
-**a**_{afs/sfs} | tènica* [=], tènnica* /-nn-/
[=], tènnega* /-nn-/ [=]
BS: tènica* [tènicà]
tecnicolor_{sms} →(technicolor)
tecnigrafo_{sms} | tecnigrafo° (ita) [=],
tenigrafo°* (ita) [tenígrafo],
tènnigrafo°* /-nn-/ (ita) [tènnígrafo],
tecnigraf* [tecnigraf]
tècno_{sfsi} →(techno)
tecnòcrate_{sttv} | ü/chèl che l'esèrcita ü
potére grässie a i sò conossènze
tèniche_{prf}* [ú'/chèl che'l exèrcita ü'
potére grasje ai sò conossènze
tèniche], ü/chèl che l'gh'a ü potére
per i sò conossènze tèniche_{prf}*
[ú'/chèl che'l g' à ü' potére per i sò
conossènze tèniche],
öna/chèla/persuna che la esèrcita ü
potére grässie a i sò conossènze
tèniche_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la
exèrcita ü' potére grasje ai sò
conossènze tèniche],
öna/chèla/persuna che la gh' à ü
potére per i sò conossènze
tèniche_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la
g' à ü' potére per i sò conossènze
tèniche]
tecnocraticaménte_{avb} | in manéra
tecnocràtica* (ita) [=], in manéra
tenocràtica* (ita) [=], in manéra
tenocràtica* /-nn-/ (ita) [=]
tecnocràtico_{ams} | tecnocràtico° (ita)
[=], tenocràtico°* (ita) [=],
tenocràtico°* /-nn-/ (ita) [=],
tenocràtech* [tenocrateg], de la
tecnocrassia/tenocrasia/tenocrassia_{cge}
* /-nn-/ [dela
tecnocrasìa/tenocrasìa/tenocrasìa]
tecnocrasia_{sfs} | tecnocrassia° (ita)
[tecnocrasìa], tenocrassia°* (ita)
[tenocrasìa], tennocrassia°* /-nn-/
(ita) [tenocrasìa], tenocrasséa*
[tenocraséa]
tecnologia_{sfs} | tecnologia° (ita)
[tecnologia], tecnologia°* (ita)
[tenologia], tennologia°* /-nn-/
(ita) [tenologia], tenologéa* [tenologéa]
tecnologicaménte_{avb} | in manéra
tecnològica* (ita) [=], in manéra
tenològica* (ita) [=], in manéra
tennològica* /-nn-/
(ita) [=]
tecnològico_{ams} | tecnològico° (ita)
[tecnològico], tenològico°* (ita)
[tenològico], tennològico°* /-nn-/
(ita) [tennològico], tenològech*
[tenològeg], de la
tecnologia/tenologia/tennologia_{lcsge}*
/-nn-/ [dela
tecnologia/tenologia/tennologia]
1 tecnologizzàre_{vtv} (sottopórra a
processi tecnològici industriàli) |
mèt/metì sòta i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstriài_{prf}* [mèt/metí sòta i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstrjài] < mèsòta i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstrjài], fà sübì i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstriài_{prf}* [fà sübí i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstrjài], laurà co i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstriài_{prf}* [laurà coi process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstrjài]
2 tecnologizzàre_{vtv} (rèndere
tecnològico) | fà
deentà/dientà/dientà^{2^}
tecnològico/tenològico/tennològico_{pr}
f* /-nn-/ [fà diventà/diventà
tecnològico/tenològico/tennològico]
1 tecnologizzàto_{ams/vppms} (sottopósto a
processi tecnològici industriàli) |
metìt sòta i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstriài_{prf}* [metítd sòta i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstrjài] < metíssòta i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstriài_{prf}* [fadì sübí i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstrjài], lauràt co i process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstriài_{prf}* [lauràd coi process
tecnològici/tenològici/tennològici
indüstrjài]
2 tecnologizzàto_{ams/vppms} (résa
tecnològico) | fàcc
deentà/dientà/dientà^{2^}
tecnològico/tenològico/tennològico_{pr}
f* /-nn-/ [fadì diventà/diventà
tecnològico/tenològico/tennològico]
tecnòlogo_{sms} | tecnòlogo° (ita) [=],
tenòlogo°* (ita) [=], tennòlogo°* /-
nn-/ (ita) [=], tenòlegh* /-c/
[tenòleg]
-**a**_{sfs} | tecnòloga° (ita) [=],
tenòloga°* (ita) [=], tennòloga°* /-
nn-/ (ita) [=], tenòlega* [=]
tecnopatìa_{sfs} (malattia professionàle) |
→
tecnostüttüra_{sfs} | tecnostüttüra°*
(ita) [tecnostüttüra], tenostüttüra°*
(ita) [tenostüttüra], tenostüttüra°*
/-nn-/ (ita) [tennostrüttüra],
tenointeleradüra* [tenoınteleradüra]
1 téco_{prmm} (con tè, in tua compagnia) |
con té [=], insèm(a) a té* [=]

2 téco_{prmm} (déntro di tè, fra tè e tè) | dét
de té [=]
tectònica_{sfs} →(tettònica)
tectònico_{ams} →(tettònico)
1 tèda_{sfs} (¹face) | →
2 tèda_{sfs} (nòzze, vita matrimonjàle) |
→, (v)éta/(v)ita matrimonjàle*
[véta/vita matrimonjàl]
3 tèda_{sfs} (pìno selvàtico) | pì
salvadech/saàdech/selvadech_{prf}* [pì
salvadech/saadech/selvadech]
teddèum_{smsi} →(Te Deum)
teddy_{smsi} (ing) /tèdi/ | ← /tèdi/
teddy boy_{lcsst} (ing) /tèdi bòi/ | ← /tèdi
bòi/
tedescaménte_{avb} | in todèsch* [in
todèsc], a la manéra di
todèsch/slàper* [ala manéra di
todèsch/xlaper]
tedescànte_{agt/sttv} →(filotedesco),
→(tedescòfilo)
+**tedeschista**_{sttv} | todeschista° (ita) [=],
todeschésta* [=]
tedeschismo_{sms} | todeschismo° (ita)
[tedeschixmo], todeschésem*
[todeschéxem], paròla todèsc_{prf}*
[paròla todèsc]
tedeschizzàre_{vtv} | todeschisà°* (ita)
[todeschixà], fà
deentà/dientà/dientà^{2^} todèsch_{prf}*
[fà diventà/diventà todèsch]
tedeschizzàrsi_{vpi} | todeschisàs°* (ita)
[todeschixàs], deentà/dientà/dientà^{2^}
todèsch_{prf}* [deventà/diventà todèsch]
tedeschizzàto_{ams/vppms} | todeschisàt°*
(ita) [todeschixàd], fàcc
deentà/dientà/dientà^{2^} todèsch_{prf}*
[fadì diventà/diventà todèsch],
deentàt/dientàt/dientàt^{2^} todèsch_{prf}*
[deventàd/diventàd todèsch]
+**tedeschizzazióne**_{sfs} |
todeschisassiù°* (ita)
[todeschixasjú]
1 tedesco_{ams/sms}
(abitànte/carattere/natìvo) | todèsch
[todèsc], slàper [xlaper]
BS: todèsc [=], tüter [túter], tugnì
[tuǵnì], crüco [crüco]
-**a**_{afs/sfs} | todèsc* [=], slàper*
[xlaper]
BS: todèsc [todèscà], tütra* [tútrà],
tugnina* [tuǵnìnà], crüca* [crücà]
2 tedesco_{ams/sms} (lìngua/dialètto) |
todèsch°* [todèsc], lèngua
todèsc_{prf}* [lèngya todèsc]
3 tedesco_{ams}
(cìbo/territòrio/usànzà/etc.) |
todèsch° [todèsc]
+**tedescofilìa**_{sfs} | fórtà/fórta simpatéa e
amirassiù per (tòt) chèl che l'è
todèsch/slàper_{prf}* [fórta/fórta
simpatéa e amirásjú per (tòt) chèl
che'l è todèsch/xlaper]

tedescòfilo_{ams/sms} | (ü/chèl) che l'denòta/manifèsta/móstra/palésa (→tedescofilìa)_{prf*} [(ü'/chèl) che'l denòta/manifèsta/móstra/paléxa (→tedescofilìa)]

-a_{afs/sfs} | (öna/chèla/persuna) che la denòta/manifèsta/móstra/palésa (→tedescofilìa)_{prf*} [(öna/chèla/persuna) che'la denòta/manifèsta/móstra/paléxa (→tedescofilìa)]

+tedescofobia_{sfs} | aversiù e antipatià per (töt) chèl che l'è todèsch/slàper_{prf*} [aversjú e antipatià per (töt) chèl che'l è todèsch/xlaper]

tedescòfobo_{ams/sms} | (ü/chèl) che l'denòta/manifèsta/móstra/palésa/di móstra (→tedescofobia)_{prf*} [(ü'/chèl) che'l denòta/manifèsta/móstra/paléxa/dim óstra (→tedescofobia)]

-a_{afs/sfs} | (öna/chèla/persuna) che la denòta/manifèsta/móstra/palésa/dim óstra (→tedescofobia)_{prf*} [(öna/chèla/persuna) che'la denòta/manifèsta/móstra/paléxa/dim óstra (→tedescofobia)]

¹tedescòfono_{ams} (dóve si parla la lingua tedésca) | indóe che la sa/se parla la lèngua todèscap_{prf*} [indóve che'la sa/se parla la lèngya todèscap]

²tedescòfono_{ams/sms} (che/chì parla la lingua tedésca) | (ü/chèl) che l'parla la lèngua todèscap_{prf*} [(ü'/chèl) che'l parla la lèngya todèscap]

-a_{afs/sfs} | (öna/chèla/persuna) che la parla la lèngua todèscap_{prf*} [(öna/chèla/persuna) che'la parla la lèngya todèscap]

tedèum_{smsi} →(Te Deum)

Te Deum_{lcst} (lat) /Té Dèum/ | ← /Té Dèum/ /Té Dèum/

tedjàre_{tr} →(infastidire)
BS: tedià [tedjà]

tedjàrsi_{vpi} →(annoiàrsi)
BS: tediàs [tedjàs]

¹tedjàto_{ams/vppms} (¹infastidito) | →
BS: tediàt [tedjàd]

²tedjàto_{ams/vppms} (⁴annoiàto) | →
tèdjo_{sms} →(nòja)

tediosaménte_{avb} | in manéra che l'fà/dà/càösa/càüsa/próvoca (→tèdjo)* [in manéra che'l fa/da/caöxa/caüxa/próvoca (→tèdjo)]

tediosità_{sfsi} →(l'èssere tedjóso)]

tedjóso_{ams} | che l'fà/dà/càösa/càüsa/próvoca (→tèdjo)_{prf*} [che'l fa/da/caöxa/caüxa/próvoca (→tèdjo)]
BS: tediüs [tedjúx]

tedòforo_{ams/sms} | tedòforo [=]

-a_{afs/sfs} | tedòfora* (ita) [=]

teen-ager_{sfsi/smsi} (ing) /tínejə(r)/ | ← /tinèger/

teen-ager_{sfsi/smsi} (ing) /tínejə(r)/ | ← /tinèger/

tee-shirt_{sfsi} (ing) /tíʃət/ | ← /tišèrt/ /tišórt/

tèflon/teflòn_{smsi} (sos) | tèflon° (ita) [=]

teflonàre_{tr} | aplicà/mèt/metì ol tèflon_{prf*} [aplicà/mèt/metí ol tèflon]

teflonàto_{ams/vppms} | aplicàt/metìt ol tèflon_{prf*} [aplicàd/metíd ol tèflon]

¹téga_{sfs} (³baccèllo, bùccia) | →

²téga_{sfs} (glùma) | →

³téga_{sfs} (lìsca) | →

⁴téga_{sfs} (²mèmbro, pène) | →

¹tegamàta_{sfs} (quantità di cibo contenùta in un tegàme) | bielada [bjelada]

²tegamàta_{sfs} (còlpo dàto con un tegàme) | bielada* [bjelada], còlp/culp dacc con d'öna bièlap_{prf*} [vjolènt còlp/culp dadì condöna bjèla]

¹tegame_{sms} (padèlla) | bièlas_{sfs} [bjèla]
BS: bièlas_{sfs} [bjèlà], padèla de teracòta_{prf} [padèlà de teracòtà], tegàm [=]

²tegame_{sms} (¹tegamàta) | →

tegamìno_{sms} | bielì [bjelí], gabrielina_{sfs} [gabrjelina]
BS: tegàm [=], tecì [tecí]

- di ràme_{lcst} | (→tegamìno) de ram* [(→tegamìno) de ram]

teghhja_{sfs} →(téglia)

téglija_{sfs} (recipiènte da cucina; quantità di quantità di cibo in éssa contenùta) | tégia [téga], tèst_{sms} [=]

- da fóрно_{lcst} | tégia/tèst de füren [tèga/tèst de furen]

- di terracòtta_{lcst} | tégia/tèst de teracòcia [tèga/tèst de teracòca]
BS: bièla [bjèlà], técia [técà]

- per tórtte_{lcst} | turtéra [=], timbàl [=], padèla per/de la turta_{prf} [padèla (per) (de)la turta]

tegliàta_{sfs} | tégia [téga], tèst_{sms} [=]

¹tegnènte_{agtv} (¹compàtto: di tèrra) | →

²tegnènte_{agtv} (¹tenàce, viscòso: di sostànza) | →

³tegnènte_{agtv} (avàro: di qualcùno) | →

¹tégola_{sfs} (eleménto/laterizjo di copertùra di tétto) | còp_{sms} [=]
BS: còp_{sms} [=]

- di ardèšja_{lcst} | piöda [pjöda]

- di légnö_{lcst} | ↓
BS: scàndola [scàndolà]

²tégola_{sfs} (disgràzia inaspettata) | còp_{sms} [=], tégola° (ita) [=]

tegolàta_{sfs} | còlp/culp dacc con d'ü còp_{prf*} [còlp/culp dadì condü' còp]

tegolina_{sfs} →(³cornétto), →(fagiolìno)

tégolo_{sms} →(tégola)

tegmento_{sms} (rivestiménto) | →

thè_{smsi} →(tè)

teicoltóre_{sms} | coltiàdùr/coltùradùr di piante del té/tè_{prf*}
[coltivadùr/coltùradùr di pjante del té/tè]

teicoltùra_{sfs} | coltùra/coltiassiù/coltiassiù^{2^} di piante del té/tè_{prf*} [coltùra/coltivasjú di pjante del té/tè]

tejèra_{sfs} | teéra* [=], bròca de té/tè_{prf*} [=]
BS: teièra [tejèrà]

teina_{sfs} (sos) | teina° (ita) [teina]

tek_{smsi} (ing) /tèc/ (nat) (légnö) | ←

¹téla_{sfs} (tes) | téla [=], tila [=]
BS: téla [telá]

-létta_{sfs} | picòla/pissèna téla/tila_{prf*} [picòla/pisèna téla/tila]

-lìna_{sfs} →(telétta)

- canapìna_{lcst} →(téla di cànapa)

- ceràta_{lcst} (tes) | téla/tila 'nserada [téla/tila 'nserada]

- da sàcchi_{lcst} (tes) | téla/tila de sach [téla/tila de sac]

- di cànapa_{lcst} (tes) | téla/tila de cotù/cutù [téla/tila de cotú/cutú], cutunina [=]

- di cotòne_{lcst} (tes) | téla/tila de cànef [téla/tila de canev], caneina [canevina]
BS: cotunina [cotuninà]

- di lìno_{lcst} (tes) | téla/tila de lì [téla/tila de li]

- ¹di ràgnö_{lcst} (ragnatéla) | →

- ²di ràgnö_{lcst} (ricàmo) | →

- ³di ràgnö_{lcst} (²intrìgo) | →

- inceràta_{lcst} →(téla ceràta)

²téla_{sfs} (duràta della vita terréna) | dürada de la (v)éta/(v)ita (sö la tèra)_{prf*} [dürada dela véta/vita (söla tèra)], dürada de la (v)éta/(v)ita (in chèst món)_{prf*} /-t/ [dürada dela véta/vita (in chèst món)]

³téla_{sfs} (²intréccio) | →

⁴téla_{sfs} (¹intrìgo, macchinazjòne, ²tessitùra, tràma) | →

⁵téla_{sfs} (riquàdro di tessùto téso su telàjo a suppòrto per la realizzazjòne di un dipìnto; il dipìnto stéssö) | téla [=], tila [=]

⁶téla_{sfs} (sipàrio) | →

⁷téla_{sfs} (eleménto costitutivo di pneumàtici) | téla* [=], tila* [=]

telàggio_{sms} | telagio [telağo], telàs* [telàx]

¹telainö_{sms} (graticcio) | →

²telainö_{sms} (piccòlo telàjo) | telerì [telerí]
BS: telerì [telerí], titlirì [tilirí], sassì [sasí]

¹telàjo_{sms} (màcchina di tessitùra) | telér [=], castelèt de cüs/cus_{prf} [castelèt de cüs/cus]

²telàjo_{sms} (struttura èdile/edile o meccanica, membratura) | telér [=], intelradüra_{sfs} [inteleradüra]
 - **da ricàmo**_{lcst} | telér de ricamà [=]
 - **maèstro/maèstro dell'üscio**_{lcst} | maestà (di pòrte)_{prf} [maestà (di pòrte)]
 - **di pòrte e finèstre**_{lcst} | intelradüra [inteleradüra]
 - **di quàdri**_{lcst} | telér [=]
³telàjo_{sms} (struttura per tèndere tessùti da ricamàre) → (telàjo da ricamò)
telàre_{vtr} → (bàttersela), → (svignàrsela)
telàro_{sms} → (telàjo)
¹**telàto**_{vppms} (svignàto) | →
²**telàto**_{ams} (che ha l'aspèto della téla, che ha la consistènza della téla) | che l'gh' à l'aspèt de la téla/tila_{prf}* [che 'l g' à 'l aspèt dela téla/tila], che l'sömèa/somèa/par la téla/tila_{prf}* [che 'l sòmèa/somèa/par la téla/tila], che l'gh' à la consistènza de la téla/tila_{prf}* [che 'l g' à la consistènza dela téla/tila]
³**telàto**_{ams} (che è rinforzàto con téla) | che l'è rinforzàt co la téla/tila_{prf}* [che 'l è rinforzàt cola téla/tila]
tèle_{sfsi} → (televisiòne)
teleabbonàto_{sms} | (a)bunàt a la televisü_{prf}* [(a)bunàt ala televixjú]
 - **aafs/sfs/vppfs** | (a)bunada a la televisü_{prf}* [(a)bunada ala televixjú]
teleallàrme_{sms} | telealarme° (ita) [telealarme]
teleannunciatóre_{sms} |
 (→²annunciatóre) televisü_{vprf}* /-f/
 [(→²annunciatóre) televixív],
 (→²annunciatóre) de la televisü_{vprf}*
 [(→²annunciatóre) dela televixjú]
 - **trice**_{sfs} | (→²annunciatrice)
 televisiva/televisia_{prf}* /-f/
 [(→²annunciatrice) televixiva],
 (→²annunciatrice) de la televisü_{vprf}*
 [(→²annunciatrice) dela televixjú]
teleàrma_{sfs} | telearma° (ita) [=]
telebeam_{smsi} (ing) /telebím/ (tec) | ←
telebómba_{sfs} | telebómba° (ita) [=],
 bómba comandada a distansa_{prf}* [=]
telebòrsa_{sfs} | telebómba° (ita) [=]
¹**telecabina**_{sfs} (cabina di funivia) |
 gabina de la funicolàr_{prf}* [gabina dela funicolàr]
²**telecabina**_{sfs} (carrèllo/vagoncino di telefèrica) | carèl/vagunsi de la telefèrica_{prf}* [carèl/vagunsi dela telefèrica]
telecàmara_{sfs} (tec) | telecàmara°* (ita) [=], videocàmara°* (ita) [videocàmara]
 BS: telecàmara (ita) [=]
telecàrta_{sfs} | carta telefònica_{prf}* (ita) [=], carta telefònega_{prf}* [=]
telecìnema_{sfs} → (cìnema), → (film)
Telecom_{acm} /tèlecom/ | ← /tèlecom/

telecomandàre_{vtr} | telecomandà°* (ita)(lad) [=], teleguidà°* (ita)(lad) [teleguidà], telepilotà°* (ita) [=]
telecomandàto_{ams/vppms} |
 telecomandàto°* (ita)(lad)
 [telecomandà], teleguidàto°* (ita)(lad) [teleguidà], telepilotàto°* (ita) [telepilotà]
telecomàndo_{sms} (tec) | telecomando° (ita) [=], telecomand° /-t/ [=]
 BS: telecomand /-t/ [=]
telecomunicàre_{vtr} | telecomunicà°* (ita) [=], telecümunicà°* (ita) [=]
telecomunicàto_{ams/vppms} |
 telecümunicàto°* (ita)
 [telecümunicà], telecümunicàto°* (ita) [telecümunicà]
telecomunicaziòne_{sfs} |
 telecümunicassiù°* (ita)(lad)
 [telecümunicasjú],
 telecümunicassiù°* (ita)(lad)
 [telecümunicasjú]
 BS: telecümunicassiù (ita)
 [telecümunicasjú]
teleconferènza_{sfs} | teleconferènza° (ita) [=]
telecontrollàre_{vtr} (telecomandàre) | →
telecontrollàto_{ams/vppms} (telecomandàto) | →
telecontrollo_{sms} (telecomàndo) | →
telecòpia_{sfs} → (fax)
telecopiatóre_{sms} → (fax)
telecopiatrice_{sfs} → (fax)
telecrònaca_{sfs} | telecrònaca°* (ita)(lad) [=]
telecronista_{sttv} | telecronista° (ita) [=], telecronèsta° [=]
telediffòndere_{vtr} | trasmèt in/per televisü_{vprf}* [traxmèt in/per televixjú]
¹**telediffusiòne**_{sfs} (traSMissiòne di progràmmi televisivi) | teledifüsü°* (ita) [teledifüxjú], traSMissiù de programi de la televisü_{vprf}* [traxmisjú de programi dela televixjú]
²**telediffusiòne**_{sfs} (diffusiòne di notìzie attraverso la televiziòne) |
 teledifüsü°* (ita) [teledifüxjú],
 difüsü de notìsse per mè(o) de la televisü_{vprf}* [difüxjú de notìsse per mè(o) dela televixjú],
 difüsü de notìsse co la televisü_{vprf}* [difüxjú de notìsse cola televixjú],
 difüsü de notìsse a traers/treers la televisü_{vprf}* [difüxjú de notìsse atravers/atrevèrs la televixjú],
 difüsü de notìsse mediante la televisü_{vprf}* [difüxjú de notìsse medjante la televixjú]
³**telediffusiòne**_{sfs} (filodiffusiòne) | →
telediffüso_{ams/vppms} | trasmetit in/per televisü_{vprf}* [traxmetid in/per televixjú]

teledipendènte_{agt/vsttv} |
 teledipendènt(e)°* (ita) [=],
 videodipendènt(e)°* (ita) [videodipendènte]
teledipendènza_{sfs} | teledipendènza°* (ita) [=], videodipendènza°* (ita) [videodipendènza]
teledocumentaziòne_{sfs} |
 teledocümentassiù°* (ita) [teledocümentasjú]
teleelaboraziòne_{sfs} → (teleprocessing)
telefax_{smsi} → (fax)
telefèrica_{sfs} | telefèrica [=]
 BS: telefèrica [telefèrica]
telefèrico_{ams} | telefèrico° (ita) [=],
 telefèrech°* [telefèreg], de la telefèrica_{lge}* [dela telefèrica]
 BS: telefèric [=]
teleferista_{sttv} | teleferista° (ita) [=], teleferèsta° [=]
televisione_{smsi} (esi) | telefilm [televisione]
telefonàre_{vintr/vtr} | telefonà [=], telefonà° [=]
telefonàrsi_{vpi} | telefonàs [=], telefonàs° [=]
telefonàta_{sfs} | telefonada [=], telefonada° [=]
¹**telefonàto**_{ams/vppms} | telefonàt [telefonà], telefonàto° [telefonà]
²**telefonàto**_{ams} (lènto: di còlpo/tiro; prevedibile: di aziòne/comportamèto) | telefonàt [telefonà], telefonàto° [telefonà]
telefonìa_{sfs} | telefonìa° (ita) [telefonía], telefonèa°* [telefonéa], traSMissiù di segnài/comünicassiù col telèfono_{prf}* [traxmisjú di segnài/comünicasjú col telèfono]
 - **cellulàre/mòbile**_{lcst} | traSMissiù di segnài/comünicassiù col/söl (telèfono) celülàr_{prf}* /-f/ [traxmisjú di segnài/comünicasjú col/söl (telèfono) celülàr]
 - **fissa**_{lcst} | traSMissiù di segnài/comünicassiù col/söl telèfono fisso_{prf}* /-ss-/ [traxmisjú di segnài/comünicasjú col/söl telèfono fisso]
telefonicamènte_{avb} | per mè(o) del telèfono°* [per mè(o) del telèfono], col/per telèfono°* [=], a traers/treers ol telèfono°* [atravers/atrevèrs ol telèfono], mediante 'l telèfono°* [medjante 'l telèfono]
¹**telefònico**_{ams} (che concèrne/rigüarda il telèfono) | telefònico° (ita) [=], telefònèch°* [telefòneg], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} 'l telèfono_{prf}* [che 'l rigyarda/revarda 'l telèfono]
²**telefònico**_{ams} (che concèrne/rigüarda la telefonìa) | telefònico° (ita) [=], telefònèch°* [telefòneg], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} la

(→telefonìa)_{prf}* [che'1 rigyarda/revarda la telefonìa]

³**telefònico**_{ams} (effettuàto per mèzzo del telèfono) | telefònico° (ita) [=], telefònech* [telefòneg], facc/còmput/esequìt/efetüàt mediante '1 telèfono_{prf}* [fadì/còmpid/exegyìd/efetüàd medjante '1 telèfono], facc/còmput/esequìt/efetüàt per mè(s)o del telèfono_{prf}* [fadì/còmpid/exegyìd/efetüàd per mèx(o) del telèfono], facc/còmput/esequìt/efetüàt col telèfono_{prf}* [fadì/còmpid/exegyìd/efetüàd col telèfono], facc/còmput/esequìt/efetüàt a traers/treers ol telèfono_{prf}* [fadì/còmpid/exegyìd/efetüàd atravers/atrevèrs ol telèfono]

telefonino_{sms} (tec) | telefonì°* [telefoní], telefuni°* [telefuni], celülàr°* (ita) [=]

telefonista_{sttv} | telefonista° (ita) [=], telefonésta* [=]

telèfono_{sms} (tec) | telèfono [=], telèfon* [=]
BS: telèfon [=]

- **a gettóni**_{lcst} (tec) | telèfono a getù° (ita) [telèfono a getú], telèfono a pòlia* [telèfono a pòlja], cabina° [=], gabina° [=]

- **amico**_{lcst} | telèfono amico° (ita) [=], telèfono amis* [telèfono a amíx]

- **a scàtti**_{lcst} (tec) | telèfono a scati° (ita) [=]

- **azzurro**_{lcst} | telèfono asurro° /-rr-/ (ita) [telèfono axurro], telèfono assurro° /-šš-/ /-rr-/ (ita) [telèfono axurro], telèfono asör* [telèfono axór]

- **cellulàre/portàtile**_{lcst} (tec) | celülàr° (ita) [=], telefonì°* [telefoní], telefuni°* [telefuni]

- **intèrno**_{lcst} (tec) | telèfono intèrno° (ita) [=]

- **personàle**_{lcst} | telèfono personàl/personàl°* (ita) [=]

- **pùbblico**_{lcst} | telèfono pòblech°* (ita) [telèfono pòbleg]

- **ròsa**_{lcst} | telèfono ròsa° (ita) [telèfono ròxa], telèfono ròsa* [telèfono ròxa]

- **satellitàre**_{lcst} (tec) | telèfono satelitàr°* (ita) [=]

- **sènza/sènza fili**_{lcst} (esi) | telèfono sènza fili° (ita) [=], telèfono sènza féi/fii* (ita) [telèfono sènza féi/fii]

- **sènza/sènza filo**_{lcst} →(cordless)

- **veicolàre**_{lcst} | telèfono söl/(só la) (→veicolo)* [telèfono söl/sóla (→veicolo)]

telegenià_{sfs} →(telegenicità)

telegenicità_{sfsi} →(l'èssere telegenico)

telegènico_{ams} | telegènico° (ita) [=], telegènech* [telegèneg]

telegiornàle_{sms} | telegiornàl° [telegornàl], telegiurnàl° [telegurnàl]

telegiornalista_{sttv} | telegiornalista°* (ita) [telegornalista], telegiurnalista°* (ita) [telegurnalista], telegiornalésta* (ita) [telegornalésta], telegiurnalésta* (ita) [telegurnalésta]

telegrafàre_{vintr/vtr} | telegrafà [=]

telegrafàto_{ams/vppms} | telegrafàt [telegrafàd]

telegrafia_{sfs} | telegrafia° (ita) [telegrafìa], telegraféa* [telegraféa]

¹**telegraficamènte**_{avb} (per telègrafo) | per mè(s)o del telègrafo* [per mèx(o) del telègrafo], col/per telègrafo* [=], a traers/treers ol telègrafo* [atravers/atrevèrs ol telègrafo], mediante '1 telègrafo* [medjante '1 telègrafo]

²**telegraficamènte**_{avb} (con fràsi brèvi e concìse) | con frasi còrte/cúrte e concìse* [con frasi còrte/cúrte e concìxe], con frasi còrte/cúrte e spìcce* /-čč-/ [con frasi còrte/cúrte e spìcce], sènza fàla lóngà* [sènza fala lóngà]

¹**telegràfico**_{ams} (relatìvo al telègrafo) | telegràfico° (ita) [=], telegràfech* [telegrafeg], del telègrafo_{lcge}* [=]
BS: telegràfic [telegrafic]

²**telegràfico**_{ams} (trasméssu mediànte il telègrafo) | telegràfico° (ita) [=], telegràfech* [telegrafeg], trasmetìt per mè(s)o del telègrafo_{prf}* [traxmetíd per mèx(o) del telègrafo], trasmetìt col/per telègrafo_{prf}* [traxmetíd col/per telègrafo], trasmetìt a traers/treers ol telègrafo* [traxmetíd atravers/atrevèrs ol telègrafo], trasmetìt mediante '1 telègrafo_{prf}* [traxmetíd medjante '1 telègrafo]

³**telegràfico**_{ams} (concìso, stringàto) | →

telegrafista_{sttv} | telegrafista° (ita) [=], telegrafésta* [=]

telegrafòs_{sms} (tec) | telègrafo (ita) [=], telègraf* [=]

telegrafònico_{ams} | che l'riguarda/reàrda/reàrda^{3^} '1 telèfono e '1 telègrafo_{prf}* [che'1 rigyarda/revarda '1 telèfono e '1 telègrafo]

telegràmma_{sms} | telegràmm [=], telegrama° (ita) [=]

teleguida_{sfs} | teleguida°* (ita) [teleguida]

teleguidàre_{vtr} →(telecomandàre)

teleguidàto_{ams/vppms} →(telecomandàto)

teleinformàtica_{sfs} →(telemàtica)

telelavóro_{sms} | telelavóro° (ita) [=], telelaurà* [televaurà]

telemànòmetro_{sms} (tec) | telemànòmetro° (ita) [=], telemànòmeter* [=]

telemark_{smsi} (nor) /tèlòmarc/ (esi) | ← /telemarc/

telemarketing_{smsi} (ing) /tèlimāchitìng/ | ← /telemārchetìng/

telemàtica_{sfs} | telemàtica° (ita) [=], telemàtega* [=]

¹**telemàtico**_{ams/sms} (relatìvo alla telemàtica) | telemàtico° (ita) [=], telemàtech* [telemateg], de la telemàtica_{lcge}* [dela telemàtica]

²**telemàtico**_{ams/sms} (espèrto di telemàtica) | telemàtico° (ita) [=], telemàtech* [telemateg], (e)spèrt de telemàtica_{prf}* [=]

- **a**_{afs/sfs} | telemàtica° (ita) [=], telemàtega* [=], (e)spèrta de telemàtica_{prf}* [=]

telematizzàre_{vtr} →(informatizzàre)

telematizzàto_{ams/vppms} →(informatizzàto)

telemecànica_{sfs} | telemecànica° (ita) [=], telemecànega°* [=]

telemecànico_{ams} | telemecànecch* [telemecaneg], de la telemecànica_{lcge}* [dela telemecànica], (→caratterìstico) de la telemecànica_{prf}* [(→caratterìstico) dela telemecànica]

telemessàggio_{sms} | telemessaggio° (ita) [telemesağ], discòrs/messaggio trasmetìt a la televisiù_{prf}* [discòrs/mesağo traxmetíd ala televixjú]

telemetràggio_{sms} | misùra de la distansa col telèmetro_{prf}* [mixùra dela distansa col telèmetro]

telemetràre_{vtr} | misùrà col telèmetro_{prf}* [mixùrà col telèmetro]

telemetràto_{ams/vppms} | misùràt col telèmetro_{prf}* [mixùràd col telèmetro]

telemetria_{sfs} | telemetria° (ita) [telemetria], telemetrea* [telemetrea]

telemétrico_{ams} | telemétrico° (ita) [=], telemétrèch* [telemétreg], de la telemetria_{lcge}* [dela telemetria], del telèmetro_{lcge}* [=]

telemetrìsta_{sttv} | telemetrìsta° (ita) [=], telemetrésta* [=]

telèmetro_{sms} (tec) | telèmetro° (ita) [=], telèmeter* [=]

- **laser**_{lcst} (tec) | telèmetro laser° (ita) [=]

- **òttico**_{lcst} (tec) | telèmetro òtico° (ita) [=]

telemişùra_{sfs} | telemisùra^{o*} (ita) [telemixùra]

telemişurazióne_{sfs} | telemisùra^{o*} (ita) [telemixùra], telemisùrassiù^{o*} (ita) [telemixùrasjú]

telenovela_{sfs} (por) /telənuvèla/ | ← /telenovéla/

teleobbiettivo_{sms} →(teleobbiettivo)

teleobbiettivo_{sms} (tec) | teleobbietìv^{o*} /-f/ (ita)(lad) [teleobbjetív]

BS: teleobbietìv /-f/ [teleobbjetív]

telepass_{smsi} (eso) /tèlepas/ /telepàs/ (tec) | ← /tèlepas/ /telepàs/

telepatìa_{sfs} | telepatìa^{o*} (ita)(lad) [telepatìa]

telepaticaménte_{avb} | in manéra telepàtica* [=], per mè(s)o de la telepatìa* [per mèx(o) dela telepatìa], co la telepatìa* [cola telepatìa], a traèrs/treèrs la telepatìa* [atravèrs/atrevèrs la telepatìa], mediante la telepatìa* [medjante la telepatìa]

¹**telepàtico**_{ams} (relativo alla telepatìa) | telepàtico^o (ita) [=], telepàtech* [telepateg], de la telepatìa_{lcege}* [dela telepatìa]

²**telepàtico**_{ams/sms} (che/chi è in gràdo di avvertire il pensjèro di un'àltra persóna) | telepàtico^o (ita) [=], telepàtech* [telepateg], (ù/chèl) che l'è bu de capí ol pensér d'òna persuna_{prf}* [(ù'/chèl) che'l è bu de capí ol pensér d'òna persuna], (ù/chèl) che l'è bu de capí ol pensér de (v)ergü_{prf}* [(ù'/chèl) che'l è bu de capí ol pensér de vergü]

-a_{afs/sfs} | telepàtica^o (ita) [=], telepàtega* [=], (òna/chèla/persuna) che l'è buna de capí ol pensér d'òna persuna_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l è buna de capí ol pensér d'òna persuna], (òna/chèla/persuna) che l'è buna de capí ol pensér de (v)ergü_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l è buna de capí ol pensér de vergü]

telepilotàre_{vtr} →(teleguidàre)

telepilotàto_{ams/vppms} →(teleguidàto)

telepredicatóre_{sms} | telepredicadùr^{o*} (ita) [telepredicadúr]

-trice_{sfs} | telepredicadura* [=]

teleprocessing_{smsi} (ing) /tèlɪprəʊsɪsɪŋ/ | ← /teleprocèʃɪŋ/

teleprocèss_{sms} | teleprocèss^{o*} (ita) [teleprocès], procèss trasmetìt in televisiù_{prf}* [procès traxmetíd in televixjú], procèss trasmetìt a la televisiù_{prf}* [procès traxmetíd ala televixjú], procèss trasmetìt sò la televisiù_{prf}* [procès traxmetíd sòla televixjú]

teleprogramma_{sms} →(programma televiʃivo)

teleproiètto_{sms} →(missile telecomandàto)

telepromozzióne_{sfs} | telepromossiù^{o*} (ita) [telepromosjú], telepromossiù^{o*} (ita) [telepromusjú]

teleguiz/telequiz_{smsi} (esi) | quiss (televiʃiv)^{o*} [cyís (televixív)], teleguiss^{o*} (ita) [telecycís]

teleradijotrašmèss_{ams/vppms} | teleradiotrasmetìt* (ita) [teleradijotraxmetíd], trasmetìt per radio/ràdio^{3^} e in/per televisiù_{prf}* [traxmetíd per radjo e in/per televixjú], trasmetìt a la radio/ràdio^{3^} e a la televisiù_{prf}* [traxmetíd ala radjo e ala televixjú]

teleradijotrašmèttèr_{vtr} | teleradiotrasmetìt* (ita) [teleradijotraxmetèt], trasmèt per radio/ràdio^{3^} e in/per televisiù_{prf}* [traxmèt per radjo e per televixjú], trasmèt a la radio/ràdio^{3^} e a la televisiù_{prf}* [traxmèt ala radjo e ala televixjú]

teleragolàre_{vtr} | regolà a distansa con d'ù telcomando_{prf}* [regolà a distansa condù' telcomando]

teleragolàto_{ams/vppms} | regolàt a distansa con d'ù telcomando_{prf}* [regolàd a distansa condù' telcomando]

¹**teleria**_{sfs} (assortimènto di téle/tessùti) | (as)sortimènt/sortimèt de téle/tile/tessücc_{prf}* [(a)sortimènt/sortimèt téle/tile/tesúti]

²**teleria**_{sfs} (negòzjo di teleria) | negòsse/bötiga/bütiga di téle/tile/tessücc_{prf}* [negòsse/bötiga/bütiga di téle/tile/tesúti], teleria^o (ita) [teleria], teleréa* [teleréa]

telericevènte_{agt/sfs} | telericevènte^o (ita) [=]

¹**telericévere**_{vtr} (ricévere a distànta) | risseì/rissev a distansa_{prf}* [riseví/risév a distansa]

²**telericévere**_{vtr} (ricévere le tršmissiòni televiʃive) | risseì/rissev i tršmissiù de la televisiù_{prf}* [riseví/risév i traxmisjú dela televixjú], risseì/rissev i tršmissiù televiʃive/telesiè_{prf}* [riseví/risév i traxmisjú televixive]

¹**telericevùto**_{ams/vppms} (ricevùto a distànta) | risseìt a distansa_{prf}* [risevid a distansa]

²**telericevùto**_{ams/vppms} (ricevùto le tršmissiòni televiʃive) | risseìt i tršmissiù de la televisiù_{prf}* [risevid i traxmisjú dela televixjú], risseìt i tršmissiù televiʃive/telesiè_{prf}* [risevid i traxmisjú televixive]

¹**telericezióne**_{sfs} (ricezióne di a distànta) | risseì/rissev a distansa_{vbpfr}* [riseví/risév a distansa]

²**telericezióne**_{sfs} (ricezióne di tršmissiòni televiʃive) | risseì/rissev i tršmissiù de la televisiù_{vbpfr}* [riseví/risév i traxmisjú dela televixjú], risseì/rissev i tršmissiù televiʃive/telesiè_{vbpfr}* [riseví/risév i traxmisjú televixive]

telerilevamènto_{sms} | telerilevamènt^o (ita) [=], telerileamét* (ita) [telerilevamét]

teleriprésa_{sfs} | teleriprésa^{o*} (ita) [teleripréxa], videoriprésa^{o*} (ita) [videoripréxa], riprésa televiʃiva/televiʃia_{prf}* [ripréxa televixiva]

teleriscaldamènto_{sms} | teleriscaldamènt^o (ita) [=], teleriscaldamét* [=]

teleriscaldàre_{vtr} | scoldà mediante ol teleriscaldamènt_{prf}* [scoldà medjante ol teleriscaldamènt], scoldà per mè(s)o del teleriscaldamènt_{prf}* [scoldà per mèx(o) del teleriscaldamènt], scoldà col teleriscaldamènt_{prf}* [=], scoldà a traèrs/treèrs ol teleriscaldamènt_{prf}* [scoldà atravèrs/atrevèrs ol teleriscaldamènt]

teleriscaldàto_{ams/vppms} | scoldàt mediante ol teleriscaldamènt_{prf}* [scoldàd medjante ol teleriscaldamènt], scoldàt per mè(s)o del teleriscaldamènt_{prf}* [scoldàd per mèx(o) del teleriscaldamènt], scoldàt col teleriscaldamènt_{prf}* [scoldàd col teleriscaldamènt], scoldàt a traèrs/treèrs ol teleriscaldamènt_{prf}* [scoldàd atravèrs/atrevèrs ol teleriscaldamènt]

telerò_{sms} | teléro^o (ven) [=], granda téla/tila_{prf}* [=]

teleromànto_{sms} →(telenovela)

¹**teleschërmo**_{sms} (¹schërmo/schërmo televiʃivo, televiʃóre) | →

²**teleschërmo**_{sms} (televiʃiòne) | →

¹**telescòpico**_{ams} (del telescòpio) | del telescòpio_{lcege}* [del telescòpio]

²**telescòpico**_{ams} (ottenùto atravèrs ol telescòpio) | otegnìt mediante ol telescòpio_{prf}* [otegnìd medjante ol telescòpio], otegnìt per mè(s)o del telescòpio_{prf}* [otegnìd per mèx(o) del telescòpio], otegnìt col telescòpio_{prf}* [otegnìd col telescòpio], otegnìt a traèrs/treèrs ol telescòpio_{prf}* [otegnìd atravèrs/atrevèrs ol telescòpio]

³**telescòpico**_{ams} (viʃibile sòlo con il telescòpio) | (→viʃibile) (a)dóma/nóma mediante ol

telescòpio_{prf}* [(→višibile)
(a)dóma/nóma medjante ol
telescòpjo], (→višibile)
(a)dóma/nóma per mès(o) del
telescòpio_{prf}* [(→višibile)
(a)dóma/nóma per mèx(o) del
telescòpjo], (→višibile)
(a)dóma/nóma col telescòpio_{prf}*
[(→višibile) (a)dóma/nóma col
telescòpjo], (→višibile)
(a)dóma/nóma a traèrs/treèrs ol
telescòpio_{prf}* [(→višibile)
(a)dóma/nóma atravèrs/atrevèrs ol
telescòpjo]

telescòpio_{sms} (tec) | telescòpio (ita)
[telescòpjo], telescòpe* [=]
- **elettronico**_{lctst} (tec) | telescòpio
elettronico° (ita) [telescòpjo
elettronico], telescòpio eletrònech*
(ita) [telescòpjo eletròneg]
- **solàre**_{lctst} (tec) | telescòpio solàr°*
(ita) [telescòpjo solàr]
- **spaziàle**_{lctst} (tec) | telescòpio
spassiàl°* (ita) [telescòpjo spasiàl]

telescrittùra_{sfs} | telescrittùra°* (ita)
[telescrittùra]

telescrivènte_{sfs} (tec) | telescrivènte°
(ita) [=], telestampante°* (ita) [=],
(màchina del) telègrafo_{prf}* [=]

telescriventista_{sttv} →(telegrafista)

telescùola_{sfs} | telescùola°* (ita)
[telescùola], lessiù de scùola a la
televisiù_{prf}* [lesjù de scùola ala
televixjù]

telesignalazióne_{sfs} | telesignalassiù°*
(ita) [telesègnalasjù], telesegnàl_{sms}°*
(ita) [telesègnàl]

¹**teleselettivo**_{ams} (della teleselezióne) |
teleselettivo° (ita) [=], teleselettiv* /-
f/ [teleselettív], de la teleselessiù_{lctst}*
[dela teleselesjù]

²**teleselettivo**_{ams} (che avviène per
teleselezióne) | teleselettivo° (ita)
[=], teleselettiv* /-f/ [teleselettív], che
l'sócéd per teleselessiù_{lctst}* [che¹
sócéd per teleselesjù]

teleselezióne_{sfs} | teleselessiù*
[teleselesjù]

telesina_{sfs} →(poker all'americanà)

telesocórso_{sms} | telesocórs°* (ita) [=],
telesucúrs°* (ita) [telesucúrs]

telesorvegliànza_{sfs} |
telesorvegliànza°* (ita)
[telesorveglànza]

telespettatóre_{sms} | telespetadùr°* (ita)
[telespeadùr], spetadùr de la
televisiù_{prf}* [spetadùr dela televixjù]
- **trice**_{sfs} | telespetadura°* (ita)
[telespeadura], spetadura de la
televisiù_{prf}* [spetadura dela
televixjù]

telespia_{sfs} (tec) | telespéa* (ita)
[telespéa]

telestàmpa_{sfs} | telestampa°* (ita) [=]

telestampànte_{sfs} →(telescrivènte)

telestreménto_{sms} (tec) | telestremènt°*
(ita) [=], telestremènt°* (ita)
[telestremènt]

teletècnico_{sms} | tènico/tènnico de la
televisiù_{prf}* [tènico/tènnico dela
televixjù], tènico/tènnico
televiv_{prf}* /-f/ [tènico/tènnico
televixív]

- **a**_{sfs} | tènica/tènnica de la
televisiù_{prf}* [tènica/tènnica dela
televixjù], tènica/tènnica
televiviva/televiviva_{prf}*
[tènica/tènnica televixiva]

teletex_{smsi} (ing), (ita) /teletecs/
/teletècs/ | ← /teletès/ /teletès/
teletext_{smsi} (ing) /télitecst/ | ← /télites/
telethon_{smsi} (ing) /téləðan/ | ←
/tèleton/ /tèleton/

¹**teletrašméso**_{ams/vppms} (trašméso a
distànza) | trasmetit a distansa_{prf}*
[traxmetíd in/per televixjù],
trasmetit a la televisiù* [traxmetíd
ala televixjù]

²**teletrašméso**_{ams/vppms} (trašméso per
televizióne) | trasmetit in/per
televisiù_{prf}* [traxmetíd in/per
televixjù], trasmetit a la televisiù*
[traxmetíd ala televixjù]

¹**teletrašmèttère**_{vtv} (trašmèttère a
distànza) | trasmèt a distansa_{prf}*
[traxmèt in/per televixjù], trasmèt a
la televisiù* [traxmèt ala televixjù]

²**teletrašmèttère**_{vtv} (trašmèttère per
televizióne) | trasmèt in/per
televisiù_{prf}* [traxmèt in/per
televixjù], trasmèt a la televisiù*
[traxmèt ala televixjù]

teletrašmettítóre_{sms}
→(teletrašmettítóre)

¹**teletrašmissióne**_{sfs} (trašmissióne
televiviva) | teletrašmissiù°* (ita)
[teletraxmisjù], videotrašmissiù*
(ita) [videotraxmisjù], trašmissiù a
distansa_{prf}* [traxmisjù a distansa]

teletrašmittènte_{agrv/sfs} (tec) |
teletrašmittènt(e)°* (ita)
[teletraxmittènt(e)]

¹**telétta**_{sfs} (piccola téla) | picola/pissèna
téla/tila_{prf}* [picola/pisèna téla/tila]

²**telétta**_{sfs} (téla di tessùto ràdo e
resistènte) | téla/tila de tessùt rara e
resistènt(e)_{prf}* [téla/tila de tesùt rara
e resistènt(e)]

³**telétta**_{sfs} (quinta) | →

⁴**telétta**_{sfs} (toilette) | →

teleutènte_{sttv} →(telespettatóre)

televèndita_{sfs} | televèndita°* (ita) [=]

televenditóre_{sms} |
televendidùr/televendidùr°* (ita)
[televendidùr]
- **trice**_{sfs} |
televendidura/televendidura*
[televendidura]

televideo_{sms} | televideo°* (ita)
[televideo]

televizióne_{sfs} | televisiù [televixjù],
télé° (ita) [=]
BS: televisiù [televixjù]
- **commerciàle**_{lctst} | televisiù
commerciàl°* (ita) [televixjù
comerçàl]
- **di stàto**_{lctst} →(televizióne pùbblica)
- **libera**_{lctst} | televisiù libera°* (ita)
[televixjù líbera]
- **privàta**_{lctst} | televisiù priada°* (ita)
[televixjù privada]
- **pùbblica**_{lctst} | televisiù de stat(o)°*
(ita) [televixjù de stat(o)], televisiù
pòblega* (ita) [televixjù pòblega]

televivamènte_{avb} | per mès(o) de la
televisiù* [per mèx(o) dela
televixjù], co la televisiù* [cola
televixjù], a traèrs/treèrs la
televisiù* [atravèrs/atrevèrs la
televixjù], mediante la televisiù*
[medjante la televixjù]

televivò_{ams} | televiv* /-f/
[televixív], de la televisiù_{lctst}* [dela
televixjù]

televisóre_{sms} (tec) | televisiù_{sfs}
[televixjù], televisùr* [televixùr]
BS: televisùr [televixùr]
- **a colóri**_{lctst} | televisiù/televisùr a
colùr/culùr°* (ita)
[televixjù/televixùr a colùr/culùr]
- **in bjanço e néro**_{lctst} |
televisiù/televisùr in biànch e
négher/nìgher°* (ita)
[televixjù/televixùr in bjanç e
négher/nìgher]

televóto_{sms} | televóto° (ita) [=]

telex_{agrv/smsi} (ing), (ita) /tèlecs/ (tec) |
← /tèleş/

¹**telina**_{sfs} (¹telétta) | →

²**telina**_{sfs} (²telétta) | →

tellina_{sfs} (nat) | telina° (ita) [=]

¹**tellùrico**_{ams} (relatìvo alla Tèrra) | de
la Tèra_{lctst}* [dela Tèra]

²**tellùrico**_{ams} (²infero, ¹sotterràneo: di
divinità) | →

³**tellùrico**_{ams} (sconvolgènte) | →

¹**télo**_{sms} (pèzzo di téla/tessùto) | tél [=]
- **lone**_{sms} | telù [telù], tilù [tilù]
- **di cànapa**_{lctst} | tél de cànef* [tél de
cànev]
VdS: basa_{sfs} [baxa], bagia_{sfs} [bağa]
- **di protezióne del materàso**_{lctst}
→(toppóne)
- **impermeàbile**_{lctst} | tél
impermeàbel* [=]

²**télo**_{sms} (asciugamàno) | →

¹tèlo_{sms} (¹dàrdò, ¹fréccia, ¹lànchia) | →
²tèlo_{sms} (³arma) | →
³tèlo_{sms} (fùlmine, saètta) | →
¹telonàto_{ams} (ricopèrto da un telóne) |
 quarciàt con d'ù telù/tilù_{prf}*
 [cyarçad condù' telù/tilù]
²telonàto_{ams} (dotàto/fornìto/provìsto
 di telóne) | fornìt/münìt/proést de
 telù/tilù_{prf}* [fornìd/münìd/provést de
 telù/tilù], col telù/tilù_{prf}* [col
 telù/tilù]
¹telóne_{sms} (tèlo di gràndi dimensióni) |
 telù [telù], tilù [tilù]
 BS: telù [telù], tilù [tilù]
²telóne_{sms} (sipàrio) | →
¹téma_{sms} (argoménto, questióne;
 soggèto di componiménto
 scolàstico; soggèto centràle di
 òpera artistica/letterària; motivo
 dominànte/ricorrènte di òpera
 artistica/letterària/musìcale) | téma
 [=]
 BS: téma [témà]
 - ricorrènte_{icst} | téma sèmper
 dorvát/dovràt/üsàt* [téma
 dorväd/dovràd/üxäd], topos* [=]
 > **tèmi**_{smp} | tèmei [=]
²téma_{sms} (per àltre accezióni) | téma*
 [=]
temàtica_{sfs} | temàtica° (ita) [=],
 temàtega* [=], complèss de tèmei_{prf}*
 [complès de tèmei], tèmei_{smp} [=]
tematicaménte_{avb} | dal punto de
 (v)ésta/vista del téma* [dal punto de
 vésta/vista del téma], dal punto de
 (v)ésta/vista di tèmei* [dal punto de
 vésta/vista di tèmei]
temàtico_{ams} | temàtico° (ita) [=],
 temàtech* [temateg], relativ a ü
 téma_{prf}* [relatìv a ü' téma], del
 téma_{cge}* [=]
tematizzàre_{vir} (trattàre un particulàre
 argoménto basàndosi su un téma) |
 tratà ün argomènt particulàr sö la
 base d'ü téma_{prf}* [tratà ün argomènt
 particulàr söla baxe d'ü' téma], tratà
 ün argomènt particulàr in base a ü
 téma_{prf}* [tratà ün argomènt
 particulàr in baxe a ü' téma]
tematizzàto_{ams/vppms} (trattàto un
 particulàre argoménto basàndosi su
 un téma) | tratà ün argomènt
 particulàr sö la base d'ü téma_{prf}*
 [tratàd ün argomènt particulàr söla
 baxe d'ü' téma], tratàd ün argomènt
 particulàr in base a ü téma_{prf}* [tratàd
 ün argomènt particulàr in baxe a ü'
 téma]
tematizzazióne_{sfs} (il tematizzàre) | →
temèndo_{vvb} | per pura_{prf} [=]
temènzà_{sfs} →(timóre)
¹temerarijáménte_{avb} (in mòdo
 imprudente/sconsideràto/temeràrio,
 sconsiderataménte) | in manéra

temerària/ris-ciusa* [in manéra
 temerarja/risçuxa], →
²temerarijáménte_{avb} (con audàcia
 sfrontàta) | con ardimét
 sfassàt/sbér/desvergoñàt* [con
 ardimét sfasàd/xbér/dexvergoñàd]
³temerarijáménte_{avb}
 (impudenteménte, insolenteménte,
¹sfrontataménte, ²sfrontataménte) |
 →
¹temerarijetà_{sfsi} (audàcia sfrontàta,
 impudènza, sfrontatézza) | →
²temerarijetà_{sfsi} (l'èssere temeràrio) |
 →
³temerarijetà_{sfsi} (àtto
 audàce/temeràrio) | at
 (→audàce)/temerare_{prf}* [at
 (→audàce)/temerare], assiù
 (→audàce)/temerària_{prf}* [asjú
 (→audàce)/temerarja]
¹temeràrio_{ams} (che denòta eccessìva
 audàcia/avventatézza; non
 ponderàto, fondàto su impressióni
 avventàte; che denòta
 imprudènza/sfrontatézza; che si
 compòrta con audàcia sfrontàta) |
 temerare [=], ris-cius [risçúx]
 BS: temeràre [temerare]
²temeràrio_{ams/sms} (che/chi si espóne ai
 pericoli sénza/sénza riflèttere e in
 mòdo avventàto; che/chi si espóne
 ai pericoli sénza/sénza fondàto
 motivo e in mòdo avventàto) |
 temerare* [=]
 -a_{afs/sfs} | temerària* [temerarja]
temére_{vintr/vtr} | temè (IIIb) [temí]
temerità_{sfsi} →(temerarijetà)
temérsi_{vpi} | temès* [temís]
tèmei_{sfs} →(giustìzia)
temibile_{agtv} | temébel* [=], che s'pòl
 temì_{prf}* [che s'pòl temí], che l'pòl
 (v)èss temì_{prf}* [che'l pòl ès temíd <
 che'l pòlvès temíd], che l'fà
 timùr/téma_{prf}* [che'l fa timùr/téma],
 che l'è de temì_{prf}* [che'l è de temí]
temibilménte_{avb} | in manéra
 (→temibile)* [in manéra
 (→temibile)]
tèmolo_{sms} (nat) | tèmèl [=], tèmòl [=]
tèmpa_{sfs} →(timpa)
tempàccio_{sms} | bròt tép_{prf}* [bròt tép]
tempàrio_{sms} | tabèla di tép di
 laurassiù_{prf}* [tabèla di tép di
 lavurasjú]
¹tèmpera/tèmpera_{sfs} (tècnica
 pittòrica) | tèmpra [=]
 BS: tèmpera [tèmperà]
²tèmpera/tèmpera_{sfs} (dipìnto esegùito
 con la tècnica pittòrica) | tèmpra*
 [=]
³tèmpera/tèmpera_{sfs} (sos) (colóri) |
 tèmpra* [=]
temperalàpis_{smsi} →(temperamatite)
temperamatita_{smsi} →(temperamatite)

temperamatite_{smsi} →(²temperino)
temperamentàle_{agtv} | del
 temperamènt_{cge}* [=]
¹temperamènt_{sms} (attenuazióne; il
 mitigàre/temperàre; il
 modèare/placàre; complèss delle
 caratterìstiche psicologìche di una
 persóna che né detèrminano il
 comportamènto; caràttère, índole) |
 temperamènt [=], temperamét* [=]
 BS: temperamènt [=]
 CE: temperamènt [=]
 CO: temperamènt [temperamènt]
²temperamènto_{sms} (conciliazzióne,
 compromèssò) | temperamènt* [=],
 temperamét* [=]
³temperamènto_{sms} (caràttère spiccàto,
 fòrte personalità; originalità
 creatìva/eseçutìva/espressìva: di
 artista) | temperamènt* [=],
 temperamét* [=]
temperamìne_{smsi} | temperamìne° (ita)
 [=], temperì^o* (ita) [temperí]
¹temperànte_{agtv} (dotàto di
 temperànzà) | fornìt/münìt/proést de
 (→temperànzà)_{prf}*
 [fornìd/münìd/provést de
 (→temperànzà)], co la
 (→temperànzà)_{prf}* [cola
 (→temperànzà)]
²temperànte_{agtv} (¹continènte,
⁹misuràto, ⁴moderàto) | →
temperanteménte_{avb} | con
 (→temperànzà)* [con
 (→temperànzà)], con moderassiù*
 [con moderasjú]
¹temperànzà_{sfs} (moderazióne) | →
 BS: temperànzà [temperansà]
²temperànzà_{sfs} (virtù clàssica; virtù
 cardinàle del cattolicèssimo) |
 temperansà* [=]
¹temperàre_{vtr} (addolcìre, attenuàre,
 mitigàre; frenàre, moderàre;
 calmàre, placàre; appuntìre, rèndere
 agùzzo) | temprà [=], trempà [=]
²temperàre_{vtr} (cambiàre, modificàre) |
 →
³temperàre_{vtr} (¹amalgamàre,
²amalgamàre, ¹armonizzàre,
²fòndere, ³fòndere) | →
¹temperàrsi_{vpi} (tempràrsi) | →
²temperàrsi_{vpi} (contenèrsi, limitàrsi,
 moderàrsi) | tempràs* [=], trempàs*
 [=]
¹temperataménte_{avb}
 (temperanteménte) | →
²temperataménte_{avb} (in giùsta
 proporzzióne) | in giòsta proporsìù*
 [in gòsta proporsjú]
¹temperàto_{vppms} (addolcìto, attenuàto,
 mitigàto; frenàto, moderàto;
 calmàto, placàto; appuntìto, réso
 agùzzo) | tempràt [tempràd], trempàt
 [trempàd]

²**temperàto**_{vppms} (cambiàto, modificàto) | →
³**temperàto**_{vppms} (¹amalgamàto, ²amalgamàto, ¹armonizzàto, ²fùso, ³fùso) | →
⁴**temperàto**_{vppms} (tempràto) | →
⁵**temperàto**_{vppms} (⁴contenùto, limitàto, ³moderàto) | tempràt* [tempràd], trempàt* [trempàd]
⁶**temperàto**_{ams} (³attenuàto, ⁴moderàto: di fenòmeno) | →, tempràt* [tempràd], trempàt* [trempàd]
⁷**temperàto**_{ams} (⁷contenùto, ⁸contenùto, limitàto, ⁹misuràto, ⁴moderàto: di atteggiamentò/comportamentò/temp eramentò) | →, tempràt* [tempràd], trempàt* [trempàd]
⁸**temperàto**_{ams} (⁸misuràto, ⁴moderàto: di qualcùno) | →, tempràt* [tempràd], trempàt* [trempàd]
⁹**temperàto**_{ams} (⁶mìte: di evènto/tèmpo atmosfèrico/meteòrico, di clima/stagiòne) | →, temperàt* (ita) [temperàd]
¹⁰**temperàto**_{ams} (temperànte) | →
temperatòre_{ams/sms} (conciatòre, moderatòre) | →
 +-**trice**_{afs/sfs} | →
¹**temperatura**_{sfs} (grandèzza fisica che definisce lo stàto tèrmico di un còrpo; stàto tèrmico dell'atmosphèra; livèllo tèrmico del còrpo umàno) | tempradùra [tempradùra], temperadùra^o [temperadùra]
 BS: temperadùra [temperadùrà]
 - **ambiente**_{lcst} | tempradùra ambiente* [tempradùra ambjènte]
 - **assoluta**_{lcst} | tempradùra assoliùda* [tempradùra asolùda]
 - **corpòrea**_{lcst} | tempradùra (del còrp)^o* [tempradùra (del còrp)]
 - **critica**_{lcst} | tempradùra critega* (ita) [tempradùra critega]
 - **di accensióne**_{lcst} | tempradùra de acensiu* (ita) [tempradùra de acensjú]
 - **di condensaziòne**_{lcst} | tempradùra de condensasiu* (ita) [tempradùra de condensasjú]
 - **di ebolliziòne**_{lcst} | tempradùra de ebolissiu* (ita) [tempradùra de ebolisjú]
 - **di fuziòne**_{lcst} | tempradùra de füsü* (ita) [tempradùra de fuxjú]
 - **di infiammabilità**_{lcst} | →(temperatura di accensióne)
 - **di solidificaziòne**_{lcst} | tempradùra de solidificasiu* (ita) [tempradùra de solidificasjú]
 - **estèrna**_{lcst} | tempradùra estèrna* (ita) [tempradùra estèrna]
 - **intèrna**_{lcst} | tempradùra intèrna* (ita) [tempradùra intèrna]

- **màssima**_{lcst} | (tempradùra) màssima [(tempradùra) màssima]
 - **mìnima**_{lcst} | (tempradùra) mìnima [(tempradùra) mìnima]
 > **a tempradùra ambiente**_{lcav} | a tempradùra ambiente* [a tempradùra ambjènte]
²**temperatura**_{sfs} (gràdo di tensiòne) | tempradùra* [tempradùra], temperadùra^o* [temperadùra]
³**temperatura**_{sfs} (fèbbre) | →
¹**tempèrie**_{sfs} (clima) | →
²**tempèrie**_{sfs} (atmosphèra) | →
temperinata_{sfs} | cólp/culp de (→¹temperìno)* [cólp/culp de (→¹temperìno)]
¹**temperino**_{sms} (piccolo coltèllo tascabile a serramanico) | temperi [temperi], tempri [tempri], trempieri [trempieri]
²**temperino**_{sms} (temperamatita, temperamatite) | temperi^o* (ita) [temperi]
¹**tempèsta**_{sms} (agitaziòne, turbamentò) | →
²**tempèsta**_{sms} (violènta perturbaziòne atmosfèrica accompagnàta da intempèrie e vènti; agitaziòne violènta della superficje/superficie di làgo/màre provocàta dal vènto, bufèra, burràsca) | tempèsta [=], tompèsta [=]
 BS: tempèsta [tempèstà], tompèsta [tompèstà], buriàna [burjanà]
 - **di ghiaccio**_{lcst} | tempèsta/tompèsta de giàs* (ita) [tempèsta/tompèsta de gjas]
 - **di pólvère**_{lcst} | tempèsta/tompèsta de pólvèr* (ita) [=]
 - **di sàbbja**_{lcst} | tempèsta/tompèsta de sàbia* (ita) [tempèsta/tompèsta de sabja]
 - **di vènto**_{lcst} | tempèsta/tompèsta de vènt* (ita) [=]
 - **magnètica**_{lcst} | tempèsta/tompèsta magnétega* (ita) [tempèsta/tompèsta magnétega]
³**tempèsta**_{sms} (gràndine) | →
⁴**tempèsta**_{sms} (²gragnòla, sfilza) | →
⁵**tempèsta**_{sms} (sfuriàta) | →
¹**tempèstare**_{vintr/vtr} (infuriàre, scatenàrsi: di evènto/tèmpo atmosfèrico/meteòrico; agitàrsi in mòdo violènto e rumoròso; bàttère/pulsàre violentemènte: del sàngue; dàre cólpi violènti e ripetùti; colpire con fòrza ripetutamènte; assillàre, molestàre, subissàre) | tempèsta [=], tompèsta [=]
 BS: tompèsta [=]
²**tempèstare**_{vtr} (decoràre con piètre preziose) | tempèstà* [=], tompèstà* [=]

¹**tempestàto**_{ams/vppms} | tempestàt [tempestàd], tompèstàt [tompèstàd]
 BS: tompèstàt [tompèstàd]
²**tempestàto**_{ams/vppms} (decoràto con piètre preziose) | tempestàt* [tempestàd], tompèstàt* [tompèstàd]
³**tempestàto**_{ams} (decoràto con piètre preziose; colpìto dalla gràndine) | tempestàt* [tempestàd], tompèstàt* [tompèstàd]
⁴**tempestàto**_{ams} (cospàrso, fitto, pièno) | →
¹**tempestiò**_{sms} (¹ràffica, sèrie, sfilza) | →
²**tempestiò**_{sms} (tempestàre continùo) | tempestà/tompèstà continùo/contònio_{vbpri}* [tempestà/tompèstà continjó/contónjo], tempestà/tompèstà piò fenit/finit_{vbpri}* [tempestà/tompèstà pjò fenid/finid]
³**tempestiò**_{sms} (confusiòne, fracàssò) | →
¹**tempestivamènte**_{avb} (al momènto giusto) | al momènt gióst* [al momènt góst], in prepòst* [=]
²**tempestivamènte**_{avb} (²prèsto) | →
³**tempestivamènte**_{avb} (con prontèzza) | →
⁴**tempestivamènte**_{avb} (in tèmpo) | →
tempestività_{sfsi} →(l'èssere tempestivo)
¹**tempestivo**_{ams} (che agisce/interviene al momènto giusto, che agisce/interviene con prontèzza) | che l'ria al momènt gióst_{pri}* [che'l riva al momènt góst], che l'ria in prepòst_{pri}* [che'l riva in prepòst], che l'ria con prontèssa_{pri}* [che'l riva con prontèsa]
 BS: tempestiv /-f/ [tempestív]
²**tempestivo**_{ams} (che avviene al momènto opportùno, che è fatto al momènto opportùno) | che l'socéd al momènt gióst_{pri}* [che'l socéd al momènt góst], che l'ria/socéd in prepòst_{pri}* [che'l riva/socéd in prepòst], che l'è facc al momènt gióst_{pri}* [che'l è fadj al momènt góst], che l'è facc in prepòst_{pri}* [che'l è fadj in prepòst]
³**tempestivo**_{ams} (¹precède) | →
¹**tempestosamènte**_{avb} (in mòdo tempestòso) | in manéra tempestusa* [in manéra tempestuxa]
²**tempestosamènte**_{avb} (burrascosamènte, tumultuosamènte) | →
tempestòso_{ams} | tempestùs [tempestúx]
tèmpia/tèmpia_{sfs} | tèmpia^o (ita) [tèmpja]
 BS: tèmpia [tèmpja]
tempiétto_{sms} | tempièt^o* (ita) [tempjèt]

tempificàre_{vt} | fissà/stabilì i tép de laurassiù d'ù procès indüstriàl_{prf}* [fissà/stabilì i tép de lavurasjú d'ù' procès indüstriàl]

tempificàto_{ams/vppms} | fissàt/stabilit i tép de laurassiù d'ù' procès indüstriàl_{prf}* [fissàt/stabilì i tép de lavurasjú d'ù' procès indüstriàl]

tèmpio/tèmpio_{sms} | tèmpio [tèmpjo], césa/glésia maestusa_{prf} [céxa/cjéxa/gléjxa maçstuxa], cesù [cexú/cjéxú]
BS: tèmpio [tèmpjo], tèmpe [=], tèmple [=]
-mpjëtto_{sms} | tempjëtt°* (ita) [tempjëtt]

tempismo_{sms} →(tempestività)

¹tempista_{sttv} (chi sa intervenire al moménto giüsto sénza/sénza lasciàrsi sfuggìre le occasiòni che gli si preséntano) | ü/chèl che l'ria sèmp(er) al momént giöst_{prf}* [ú'/chèl che'l riva sèmp(er) al momént góst], òna/chèla/persuna che la rìa sèmp(er) al momént giöst_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la riva sèmp(er) al momént góst]

²tempista_{sttv} (atlèta/pügile che sa cògliere con prontézza il moménto giüsto) | ü/chèl/atléta/sportiv/bossör/boxeur/et c. che l'capéss ol momént giöst de intervègn/intervegni_{prf}* [ú'/chèl/atléta/sportív/bosór/boxeur/et c. che'l capés ol momént góst de intervègn/intervegni], ü/chèl/atléta/sportiv/bossör/boxeur/et c. che l'gh'à la prontèssa giösta de intervègn/intervegni_{prf}* [ú'/chèl/atléta/sportív/bosór/boxeur/et c. che'l g'á la prontèssa gósta de intervègn/intervegni], òna/chèla/atléta/sportiva/sportia/bossör/boxeur/persuna/etc. che la capéss ol momént giöst de intervègn/intervegni_{prf}* [òna/chèla/atléta/sportiva/bosór/boxeur/persuna/etc. che'la capés ol momént góst de intervègn/intervegni], òna/chèla/atléta/sportiva/sportia/bossör/boxeur/persuna/etc. che la gh'à la prontèssa giösta de intervègn/intervegni_{prf}* [òna/chèla/atléta/sportiva/bosór/boxeur/persuna/etc. che'la g'á la prontèssa gósta de intervègn/intervegni]

³tempista_{sttv} (per àltre acceziòni) | tempista° (ita) [=], tempèsta* [=]

tempistica_{sfs} | tempistica° (ita) [tempística], tép_{smp} [=]

tempistico_{ams} →(tempestivo)

templàre_{agtv} (di un témpio/tèmpio) | d'ü (→tèmpio)_{lge}* [d'ü' (→tèmpio)], d'òna (→tèmpio)_{lge}* [d'òna (→tèmpio)]

templàrjo_{ams} →(templàre)

tèmplo_{sms} →(tèmpio/tèmpio)

tèmplo_{sms} | tép [=]
BS: tèmp [=], tép [=]
CE: tèmp [=]
CO: tèmp [tèmp]

- di espozizione_{lct} | tép de esposissü°* (ita) [tép de esposisjú]
- di frenàto_{lct} | tép de frenada°* (ita) [=]
- di lavorazione_{lct} | tép de laurassiù°* (ita) [tép de lavorasjú]
- di reazione_{lct} | tép de reassü°* (ita) [tép de reasjú]
- indeterminàto_{lct} | tèmpo indeterminato° (ita) [=], tép indeterminat°* (ita) [tép indeterminàd]
BS: anianòrum [anjanòrum]
- libero_{lct} | tèmpo libero° (ita) [=], tép liber°* (ita) [tép liber]
- mässimo_{lct} | tèmpo mässimo° (ita) [tép mäsimo], tép mässimo°* (ita) [tép mäsimo]
- mòrto_{lct} | tèmpo mòrto° (ita) [=], tép mòrt°* (ita) [tép mòrt <> témmòrt]
- operativo_{lct} | tèmpo operativo° (ita) [=], tép operatìv°* /-f/ (ita) [tép operatív]
- ordinàrjo_{lct} | tèmpo ordinàrio° (ita) [tèmpo ordinarjo], tép ordinare°* (ita) [=]
- parziàle_{lct} (part time) | →
- pjèno_{lct} | tèmpo piéno° (ita) [tèmpo pjéno], tép pié°* (ita) [tép pjé]
- reale_{lct} | tèmpo reale° (ita) [=], tép real°* (ita) [=]
- supplementàre_{lct} | tép söplementàr/süplementàr°* (ita) [=]
- univèrsale_{lct} | tép üniersàl/üniersàl^{2^}°* (ita) [tép üniversàl]
> **al tèmpo stèss**_{lct} | in del stèss tép <> in de l'istèss tép [indel stèss tép <> indelistèss tép]
> **a tèmpo**_{lct} | a tép°* [=]
> **a tèmpo avanzàto**_{lct} | de posquàrt [de poscyàrt]
> **a tèmpo débito**_{lct} →(al moménto opportüno)
> **a tèmpo determinàto**_{lct} | a tèmpo determinato° (ita) [=], a tép determinat°* (ita) [a tép determinàd]
> **a tèmpo di record**_{lct} | a tèmpo di record° (ita) [=], a tép de record°* (ita) [=]
> **a tèmpo indeterminàto**_{lct} | a tèmpo indeterminato° (ita) [=], a tép

indeterminat°* (ita) [a tép indeterminàd]
> **a tèmpo parziàle**_{lct} →(part time)
> **a tèmpo pèrso**_{lct} | a tèmpo pèrso° (ita) [=], a tép perdit°* (ita) [a tép perdid]
> **a tèmpo pjèno**_{lct} | a tèmpo piéno° (ita) [a tép pjéno], a tép pié°* (ita) [a tép pjé]
> **da mólto tèmpo**_{lct} | de tat tép [=]
> **da pòco tèmpo**_{lct} | de póch tép [de póc tép <> de póttép]
> **da quànto tèmpo**_{lct} | de quant in sa/scià [de cyant in sa/ša]
> **di tèmpo in tèmpo**_{lct} →(di tànto in tànto), →(ògni tànto), →(quàlche vòlta)
> **fra/tra quàlche tèmpo**_{lct} | de ché 'mpó° [=]
> **in brève tèmpo**_{lct} →(in pòco tèmpo)
> **in pòco tèmpo**_{lct} | in póch tép [in póc tép <> in póttép]
> **in tèmpi brèvi**_{lct} →(in brève tèmpo)
> **in tèmpo**_{lct} | a/in tép [=]
> **in tèmpo di guèrra**_{lct} | in tép de guèra [in tép de gyèra <> in tédde gyèra]
> **in tèmpo reale**_{lct} | in tèmpo reale° (ita) [=], in tép real°* (ita) [=]
> **in tèmpo ütile**_{lct} →(in tèmpo)
> **per tèmpo**_{lct} →(prèsto)
> **tèmpi tècnici**_{lct} | tèmpi tènici/tènnici°* /-nn-/ (ita) [=]
> **un tèmpo**_{lct} →(allóra), →(una vòlta)

tempóne_{sms} →(tümpa)

tèmpora_{sfs} | tèmpor [=]

¹temporàle_{sms} (improvvisa perturbazióne atmosfèrica) | temporàl [=], tempuràl° [=]
BS: temporàl [=]
+ -lone_{sms} | temporalù [temporalú]
BS: demenére [=], fi del món_{prf} /-t/ [fi del món]

²temporàle_{agtv} (del/di tèmpo, che concèrne/riguarda il tèmpo) | del tép_{lge}* [=], temporàl°* (ita) [lad] [=]

³temporàle_{agtv} (cadüco, effimero, materiàle) | →

⁴temporàle_{sms} (lite violènta) | temporàl°* (ita) [lad] [=]

⁵temporàle_{agtv} (della témpja/tèmpja) | de la tèmpja_{lge}* [dela tèmpja]

temporalésc_{ams} | del temporàl_{lge}* [=]

¹temporalità_{sfsi} (l'èssere temporàle) | →

²temporalità_{sfsi} (condizióne di ciò che è temporàle) | condissü/stat(o) de chèl che l'è temporàl_{prf}* [condisjú/stat(o) de chèl che'l è temporàl]

+**temporalóne**_{sms} (gròsso/violènto temporàle) | temporalù [temporalú]
BS: demenére [=], fi del món_{d_{prf}} /-t/ [fi del món_d]

¹**temporalménte**_{avb} (per quànto concèrne/riguàrda l'aspèttu temporàle) | per chèl che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} l'aspètt temporàl* [per chèl che l'rigyarda/revarda 'l aspètt temporàl], per chèl che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} l'aspètt del tép* [per chèl che l'rigyarda/revarda 'l aspètt del tép]

²**temporalménte**_{avb} (in mòdo temporàneo) | in manéra (→temporànea)* [in manéra (→temporànea)]

¹**temporaneaménte**_{avb} (momentaneaménte, provvisoriameénte) | →

²**temporaneaménte**_{avb} (per un período di tèmpo limitàto, non definitivaménte) | per ü período de tép limitàt* [per ü' periòdo de tép limitàt], per ü determinàt/cèrt/sèrt período de tép* [per ü' determinàt/cèrt/sèrt periòdo de tép], mia per sèmpèr* [mià per sèmpèr], mia in manéra definitiva/definitia* [mià in manéra definitiva]

temporaneità_{sfsi} (l'èssere temporàneo, l'èssere provvisòrio) | →

temporàneo_{ams} →(momentàneo), →(¹passèggèro), →(provvisòrio), →(transitòrio)

BS: temporàneo [temporaneò]

temporaggiaménto_{sms} →(il temporeggiàre)

temporeggiàre_{vintr} | temporegià [temporegà], pèrd/perdì tép_{prf}* [pèrd/perdì tép], dimàs [=]

temporeggiàto_{vppms} | temporegiàt [temporegàd], perdìt tép_{prf}* [perdí tép], dimàt [dimàd]

temporizzàre_{vtr} | programà* [=]

temporizzàto_{ams/vppms} | programàt* [programàd]

temporizzatóre_{sms} →(timer)

¹**tèmpra/tèmpra**_{sfs} (trattaménto tèrmico di lèghe/metàlli/vétro/etc.; insième di proprietà acquisite con éssa) | tèmpra [=]

BS: tèmpra [tèmprà], trèmpa [trèmpà]

²**tèmpra/tèmpra**_{sfs} (insième delle qualità intellettuali/morali di una persóna; costituzióne fìsica/psichica móltu sàlda; particolare qualità del suòno di struménto/vóce) | tèmpra [=]

³**tèmpra/tèmpra**_{sfs} (affilatura, tàglio) | →

tempràre_{vtr} | temprà [=], trempà [=], mèt/metì sóta tèmpra_{prf}* [mèt/metì sóta tèmpra < mèssóta tèmpra], fà sübi la tèmpra_{prf}* [fà sübí la tèmpra]
BS: temprà [=], trempà [=], endürì [endürì]

CE: desedàt [desedàd]

CO: desedàat [desedàd]

tempràrsi_{vpi} | tempràs* [=], trempàs* [=], sübi la tèmpra_{prf}* [sübí la tèmpra]

BS: tempràs [=], trempàs [=], endürìs [endürìs]

¹**tempràto**_{vppms} | tempràt [tempràd], trempàt [trempàd], metìt sóta tèmpra_{prf}* [metìd sóta tèmpra < metìssóta tèmpra], fàcc sübi la tèmpra_{prf}* [fàdj sübí la tèmpra]
BS: tempràt [tempràd], trempàt [trempàd], endürìt [endürìd]

²**tempràto**_{ams} (che è stàto sottopòsto a tèmpra/tèmpra; che è diventàto piü fòrte) | tempràt* [tempràd], trempàt* [trempàd], sübit la tèmpra_{prf}* [sübíd la tèmpra]

temùto_{ams/vppms} | temìt [temìd]

¹**tenàce**_{ams} (che tiène bène, che fa présa: di qualcòsa) | che l'té/tègn° bé_{prf}* [che l'té/tègn°/tèjn bé], che l'fà présa_{prf}* [che l'fa préxa], fòrt/fòrt [=]

BS: tenàs [=]

VdS: scurz /-z/ [=]

²**tenàce**_{ams} (capàrbio, ³ostinàto: di qualcùno) | →, che l'mòla/mula/céd mia facilment_{prf}* [che l'mòla/mula/céd mià facilment], che l'té/tègn° dür_{prf}* [che l'té/tègn°/tèjn dür]

³**tenàce**_{ams} (continuo, durévole) | →

⁴**tenàce**_{ams} (fòrte, resìstènte, sàldo) | →

⁵**tenàce**_{ams} (avàro, pàrco) | →

tenaceménte_{avb} | con ostinassiù* [con ostinasjú], in manéra (→²tenàce)/(→³ostinàta)* [in manéra (→²tenàce)/(→³ostinàta)]

tenàcia_{sfs} (caparbietà, costànza fermézza, ostinazióne, perseverànza) | →

¹**tenacità**_{sfsi} (tenàcia) | →

²**tenacità**_{sfsi} (adesività) | →

³**tenacità**_{sfsi} (l'èssere ⁴tenàce) | →

⁴**tenacità**_{sfsi} (avarizia) | →

¹**tenàglia**_{sfs} (tec) | tenàia [tenaja], tenàì_{sms} [tenàì]

BS: tanàia [tanajà]

- **per marchjàre**_{lcst} | nödaröl [nödaról]

> **tenàglie**_{sfp} (tec) | tenàe [tenàe], tenàì_{smp} [tenàì]

²**tenàglia**_{sfs} (chèla) | →

+**tenagliétta**_{sfs} (tec) (piccola tenàglia) | tenàina [tenaina], tenàì_{sms} [tenàì]

BS: tanàina [tanainà], tenàì_{sms} [tenàì]

+**tenaglióne**_{sms} (tec) (gròssa tenàglia) |

↓
BS: gavadinà_{sfs} [gavadinà]

tenàglia_{sfs} | dolùr/dulùr al tendìne_{prf}* [dolùr/dulùr al tendìne]

tènar_{smsi} | tènar° (ita) [=]

tenàrijo_{ams} (infernàle) | →

tènda_{sfs} (dràppo di tessùto/téla) | tènda [=]

-**ndina**_{sfs} | tendina [=]

-**ndóne**_{sms} | tendù [tendú]

- **a casétta**_{lcst} | tènda a casèta* (ita) [tènda a caxèta]

- **alla venezjàna**_{lcst} →(venezjàna)

- **canadése**_{lcst} | tènda canadése* (ita) [tènda canadéxe]

¹**tendàggio**_{sms} (àmpia/grànde tènda) | tènda_{sfp} [=]

²**tendàggio**_{sms} (⁴insième di tènde) | (complèss de) tènde_{prf}* [(complèss de) tènde]

¹**tendaggiàto**_{sttv} (fabbricatóre di tènde) | ü/chèl/òm che l'fà sö i tènde_{prf}* [ü'/chèl/òm che l'fa sö i tènde], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà sö i tènde_{prf}* [óna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fa sö i tènde]

²**tendaggiàto**_{sttv} (venditóre di tènde) | ü/chèl/òm che l'vènd i tènde_{prf}* [ü'/chèl/òm che l'vènd i tènde], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd i tènde_{prf}* [óna/chèla/dòna/fómna/persuna che la vènd i tènde], (v)endidùr de tènde_{prf}* [vendidùr de tènde], (v)endidura de tènde_{prf}* [vendidura de tènde]

tendàle_{sms} (tendóne) | →

tendàme_{sms} | (complèss de) tènde_{prf}* [(complèss de) tènde]

tendènte_{agt/vppre} | tendènt(e)°* (ita) [=]

tendènza_{sfs} | tendènza [=]

- **di mercàto**_{lcst} | tendènza del marcàt/mercàt°* (ita) [=]

tendenzjàle_{agt} | tendenziàl°* (ita) [tendensjàl]

¹**tendenzjàlménte**_{avb} (in mòdo tendenzjàle, per tendènza) | in manéra tendenziàl* [in manéra tendensjàl], per tendènza* [=]

²**tendenzjàlménte**_{avb} (in mòdo indicatìvo, in línea di màssima) | in manéra indicatìva/indicatìa* [in manéra indicatìva], in línea/linia de màssima* [in línea/linja de màsima]

tendenziosaménte_{avb} | in manéra tendensiusa* [in manéra tendensjuxa]

¹**tendenziosità**_{sfsi} (l'èssere tendenziòso) | →

²tendenziosità_{sfsi} (mançanza di obietività/parzialità) | mancansa de obietività/parzialità_{prf}* [mançansa de obietività/parzialità]

tendenzioso_{ams} | tendensiùs°* (ita) [tendensjùx]

¹tendere_{vt} (distendere, dispiegare, allungare; preparare stendendo, predisporre; direzionare) | tendi/tènd /-t/ [tendí/tènd]

- **la màno**_{icvb} | spòrs/sporzì/sporgì/tènd/tendì la mà* [spòrx/sporxí/sporgí/tènd/tendí la mà']

- **l'orécchio**_{icvb} | tendi/tènd l'orègia* [tendí/tènd l'orègia]

²tendere_{vintr} (²complottare, ²ordire, tramare) | →

³tendere_{vintr} (dirigersi) | →

⁴tendere_{vintr} (avvicinarsi a una determinata caratteristica/condizìone/gradazìone/ etc.; mirare a un fine; avere una particolare predisposizìone fìsica; avere una particolare inclinazìone dell'animo; inclinare verso qualcòsa) | tendi/tènd /-t/ [tendí/tènd]

⁵tendere_{vintr} (¹propendere) | →

tendersi_{vpi} | tendis/tèndes* [tendís/tèndes]

tendibile_{agtv} (che si può tendere) | tendibel° (ita) [tendibel], tendébel* [=], che s'pòl tendi/tènd_{prf}* /-t/ [che s'pòl tendí/tènd], che l'pòl (v)èss tendì_{prf}* [che'l pòl ès tendíd <> che'l pòlvès tendíd]

tendicaténa_{smsi} (tec) | tendicaténa° (ita) [=], tendicadéna* [=], tiracaténa° (ita) [=], tiracadéna°* [=] BS: tiracadéna [tiracadénà]

tendicinghia_{smsi} (tec) | tendicinghia° (ita) [tendicinghia], tendicorègia* [tendicorègja], tendicorèsa* [tendicorèxa]

tendifilo_{sms} (tec) | tendifilo° (ita) [=], tendifil* [tendifíl], tendifél* [=], màchina per tènd/tendì i féi/fii_{prf}* [màchina per tènd/tendí i féi/fiì]

tendina_{sfs} (piccola tènda) | tendina [=]

tèndine_{sms} (parte anatòmica di còrpo) | tèndine° (ita) [=], tènden* [=] BS: tèndine [=]

tèndineo_{ams} | relativ al tèndine_{prf}* [relatíiv al tèndine], del tèndine_{icge}* [=]

tendinite_{sfs} | tendinite° (ita) [=], infiamassiù del tèndine_{prf}* [infjamasjú del tèndine]

¹tendinoso_{ams} (ricco di tèndini) | pié/réch de tèndini_{oprf}* [pjé/réc de tèndini]

²tendinoso_{ams} (simile a un tèndine) | cóme ü tèndine_{icco}* [=], compàgn

d'ü tèndine_{icco}* [compàgn/compàjn d'ü' tèndine], simel a ü tèndine_{icco}* [simel a ü tèndine]

tendiscarpe_{smsi} | tendiscarpe° (ita) [=], furma° [=]

tenditòjo_{smsi} (stenditòjo) | →

tenditóre_{ams/sms} (complottardo, orditóre) | →

- **trìce**_{sfs} | →

tendóna_{sms} (grande tènda/télo; sipàrio) | tendù [tendú]

tendòpoli_{sfs} | tendòpoli° (ita) [=]

¹tènebra_{sfs} (¹bùio, oscurità; nòtte) | →

²tènebra_{sfs} (²infernò, oltretómbe) | →

³tènebra_{sfs} (misterò assoluto) | mistér(e)/misterò assolüt_{prf}* [mistér(e)/misterò assolút]

⁴tènebra_{sfs} (ignoranza) | →

¹tenebrare_{vt} (coprire di tenebre) | quarcia de scür/fòsch_{prf}* [cyarcà de scür/fòsch]

²tenebrare_{vintr} (tenebrarsi) | →

¹tenebrarsi_{vpi} (coprirsi di tenebre) | quarcias de scür/fòsch_{prf}* [cyarcàs de scür/fòsch]

²tenebrarsi_{vpi} (¹oscurarsi) | →

³tenebrarsi_{vpi} (²ottenebrarsi) | →

¹tenebrato_{ams/vppms} (coperto di tenebre) | quarcia de scür/fòsch_{prf}* [cyarcàd de scür/fòsch]

²tenebrato_{ams/vppms} (⁶oscurato) | →

³tenebrato_{ams/vppms} (⁵ottenebrato) | →

tenebróre_{ams} → (¹tènebra)

¹tenebrosaménte_{avb} (in mòdo tenebróso) | in manéra (→tenebrósa)* [in manéra (→tenebrósa)]

²tenebrosaménte_{avb} (segretaménte) | →

¹tenebrosità_{sfsi} (¹èssere ¹tenebróso) | →

²tenebrosità_{sfsi} (¹èssere misterioso) | →

¹tenebróso_{ams} (⁶bùio, ³cùpo, fòsco, ¹oscuro, ¹scùro) | → BS: tenebrùs [tenebrúx]

²tenebróso_{ams} (⁶cùpo, segréto) | →

³tenebróso_{ams} (incomprensibile, ¹oscuro) | →

⁴tenebróso_{ams/sms} (che/chi ha un atteggiamento misterioso) | (ü/chèl) che l'fà 'l misterius_{prf}* [(ü'/chèl) che'l fa 'l misterjùx]

- **a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la fà la misteriusa_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la fa la misterjuxa]

⁵tenebróso_{ams/sms} (che/chi ha un fascino misterioso) | (ü/chèl) che l'gh'à òna catramonacia del misterius_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'à òna catramonacia de misterjùx]

- **a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la gh'à òna catramonacia de misteriusa_{prf}* [(òna/chèla/persuna)

che'la òna catramonacia de misterjuxa]

tenènte_{sttv} | tenènt [=], tenènta_{sfs}* [=]

- **colonnello**_{icst} | tenènt colonèl [=]

- **generàle**_{icst} | tenènt generàl [=]

tenèntza_{sfs} (circoscrizìone, comàndo, ufficio, sède) | →, tenèntsa* (ita) [=]

teneraménte_{avb} (¹caraménte) | con tenerèssa* [con tenerèsa], in manéra tèndra/tènera e afetiùsa_{prf}* [in manéra tèndra/tènera e afetiùuxa]

¹tenére_{vt} (règgere, sorreggere, stringere; afferrare, trattenére; mantenére qualcòsa/qualcùno in una determinata condizìone/posizìone; mantenére in possèso, conservàre; prendere per sé; mèttere da parte, serbare; riservàre; provvedere al sostentaméto di qualcòsa/qualcùno; véndere determinati articoli; usàre, trattàre; mantenére la paròla, osservàre, rispettàre; far restàre/rimanére qualcùno in un pósto/pòsto; frenàre, trattenére; occupàre luògo/pòsto/pòsto/spàzio; occupàre con le àrmi; coordinàre, gestire, pronuciàre; avére una determinata capièntza, contenére; mantenére la direzìone/posizìone: di imbarcazìone/veicolo; mantenére un determinato comportaméto) | tègn/tegnì [tègn/tèjn/tegnì]

BS: tègner [tègner]

CE: tègn [tègn]

CO: tégner [tégner]

- **a bàda**_{icvb} | tègn/tegnì a bale/ciàcole [tègn/tèjn/tegnì a bale/ciàcole], tègn/tegnì sö i féi/fii [tègn/tèjn/tegnì söi féi/fiì], menà a spass [menà a spass], menà per violè [menà per vjòle]

- **a battésimo**_{icvb} | tègn/tegnì a batèsem [tègn/tèjn/tegnì a batèxem]

- **a dièta**_{icvb} | tègn/tegnì in stròpa [tègn/tèjn/tegnì in stròpa], fà stà in tèssera [fà stà in tèsera]

- **a distànza**_{icvb} | tègn/tegnì a distansa* (ita) [tègn/tèjn/tegnì a distansa]

- **a fréno/fréno**_{icvb} | tègn/tegnì a fréno [tègn/tèjn/tegnì a fréno], tègn/tegnì in caresada/stèca [tègn/tèjn/tegnì in caresada/stèca], tègn/tegnì in bréa/candéla [tègn/tèjn/tegnì in bréa/candéla], fà stà a bachèta [=] BS: tègner a batèc [tègner a batèc]

- **àlta la bandièra**_{icvb} | tègn/tegnì ólta la bandéra° [tègn/tèjn/tegnì ólta la bandéra]

- **a ménte**_{icvb} | tègn/tegnì a mèt [tègn/tèjn/tegnì a mét]

- **a ségno**_{icvb} | tègn/tegnì a copèla [tègn/tèjn/tegnì a copèla], tègn/tegnì

a pà e pessi [tègn/tèjn/tegní a pa e pesí]

- **bànco**_{lcvb} | tègn/tegní ol banch* (ita) [tègn/tèjn/tegní ol banç]

- **bòtta**_{lcvb} | tègn/tegní bòta° [tègn/tèjn/tegní bòta]

- **buòno**_{lcvb} | tègn/tegní bù [tègn/tèjn/tegní bù]

- **compagnia**_{lcvb} | tègn/tegní compagnea [tègn/tèjn/tegní compagnea]

- **con l'ànimo sospeso**_{lcvb} | tègn/tegní in balansa [tègn/tèjn/tegní in balansa]

- **cònto**_{lcvb} | tègn/tegní cònt [tègn/tèjn/tegní cònt], tègn/tegní presènt [tègn/tèjn/tegní prexènt]

- **da cònto**_{lcvb} | tègn/tegní de cònt [tègn/tèjn/tegní de cònt]

- **djètro**_{lcvb} | stà dré [=]

- **d'òcchjo**_{lcvb} | tègn/tegní d'òcc [tègn/tèjn/tegní d'òg]

- **dùro**_{lcvb} | tègn/tegní dūr [tègn/tèjn/tegní dūr]

BS: tègner dūr [tègner dūr]
CE: tègn dūr [tègn dūr]
CO: tègner dūir [tègner dūr]

- **gli òcchi apèrti**_{lcvb} | tègn/tegní i òcc vècc [tègn/tèjn/tegní i òg vèrtj]

- **il bécço chjùso**_{lcvb} →(tenére la bócca chjùsa)

- **il bròncio**_{lcvb} →(tenére il mùso)

- **il càmpo**_{lcvb} | tègn/tegní ol cap* (ita) [tègn/tèjn/tegní ol cap]

- **il coltèllo dalla pàrte del mànico**_{lcvb} | tègn/tegní ol cortèl de la banda del mànech° [tègn/tèjn/tegní ol cortèl dela banda del maneg]

- **il mùso**_{lcvb} | tègn/tegní sò 'l mùs [tègn/tèjn/tegní só 'l mùx]

- **il pàsso**_{lcvb} | tègn/tegní ol pass [tègn/tèjn/tegní ol pas]

- **il pjède in dùe scarpe**_{lcvb} | tègn/tegní ol pé/pè in dò scarpe° [tègn/tèjn/tegní ol pé/pè in dò scarpe]

- **il sàcco**_{lcvb} | tègn/tegní ol sach* (ita) [tègn/tèjn/tegní ol sac], èss còmlice* (ita) [ès còmlice]

- **in càldo**_{lcvb} | tègn/tegní còld /-t/ [tègn/tèjn/tegní còld]

- **in considerazióne**_{lcvb} | tègn/tegní in considerassiù° (ita) [tègn/tèjn/tegní in considerasjú]

- **in esercìzjo**_{lcvb} | tègn/tegní dét la mà [tègn/tèjn/tegní dét la ma']

- **in màno**_{lcvb} | (v)iga in mà [viga in ma']

- **in órdine**_{lcvb} | tègn/tegní in dèma [tègn/tèjn/tegní in dèma], tègn/tegní in ùrden [tègn/tèjn/tegní in urden]

- **in pjèdi**_{lcvb} | tègn/tegní in pé/pè [tègn/tèjn/tegní in pé/pè], tègn/tegní

impé/impè [tègn/tèjn/tegní impé/impè]

- **in pùgno**_{lcvb} | tègn/tegní in pògn* (ita) [tègn/tèjn/tegní in pògn]

- **i pjèdi in/per tèrra**_{lcvb} | tègn/tegní i pé/pè in/per tèra° [tègn/tèjn/tegní i pé/pè in/per tèra]

- **la bócca chjùsa**_{lcvb} | tègn/tegní la bóca serada [tègn/tèjn/tegní la bóca serada]

- **la candéla**_{lcvb} | tègn/tegní ol mócol° [tègn/tèjn/tegní ol mócol]

- **la càssa**_{lcvb} | tègn/tegní la cassa°° [tègn/tèjn/tegní la casa]

- **la ruòta**_{lcvb} | tègn/tegní la ròda° (ita) [tègn/tèjn/tegní la ròda], èss a ròda° [ès a ròda]

- **le distànze**_{lcvb} | tègn/tegní i distanse°° (ita) [tègn/tèjn/tegní i distanse]

- **le pàrti**_{lcvb} →(parteggiàre)

- **màno**_{lcvb} | tègn/tegní còrde [tègn/tèjn/tegní còrde]

- **per sé**_{lcvb} | tègn/tegní per sè stèss° [tègn/tèjn/tegní per sè stès]

- **prešente**_{lcvb} →(tenère cònto)

- **sàldo**_{lcvb} | tègn/tegní sald /-t/ [tègn/tèjn/tegní sald]

- **sòtto**_{lcvb} | tègn/tegní sóta [tègn/tèjn/tegní sóta]

- **tèsta**_{lcvb} | tègn/tegní tèsta° (ita) [tègn/tèjn/tegní tèsta]

²**tenére**_{vtr} (avére) | →

³**tenére**_{vtr} (prolungàre) | →

⁴**tenére**_{vtr} (amministràre, eserçitàre, gestìre) | (v)iga° [viga]

⁵**tenére**_{vtr} (ottenére, raggiùngere) | →

⁶**tenére**_{vtr} (consideràre, giudicàre) | →

⁷**tenére**_{vintr} (resistere; èssere resistènte, non sbiadire; di colóre; non perméttre la fuoriuscita di un líquido; resistere agli attacchi militare, manténere la posizióne; sapér affrontàre situazióni difficili; restàre/rimanére stàbile: di monéta; duràre nel tèmpo; fàre buòna présa; èssere convincènte/vàlido; parteggiàre/sostenére qualcùno, sostenére idèe; fàre il tifo; attribuire grande importànza a qualcòsa/qualcùno) | tègn/tegní°° [tègn/tèjn/tegní]

⁸**tenére**_{vintr} (attecchìre) | →

¹**tenerézza**_{sfs} (l'èssere tènere, morbidézza; affettuosità delicàta) | tenerèssa [tenerèsa]
BS: tenerèssa [tenerèsa]

²**tenerézza**_{sfs} (tenuità) | →

+**tenerìno**_{ams} (leggerménte tènere) | tendrì [tendrì], trendì [trendì], tenderlì [tenderlì], tenerì* [tenerì]

¹**tènere**_{ams} (non dùro, che si può facilménte plašmàre/scalfire; cedévole al tàtto, mòrbido; fàcile da

masticàre/tagliàre; che si commuòve facilménte; che ha atteggiamentì pjèni di affètto/premùra; che esprìme/ispira tenerézza) | tènder [=], tènere [=]

BS: tènere [=]

-**a**_{afs} | tèndra [=], tènere* [=]

-**e**_{afp} | tèndre [=], tènere* [=]

-**i**_{amp} | tènder [=], tènere [=]

²**tènere**_{ams} (buòno, indulgènte) | →

³**tènere**_{ams} (gióvane, nàto da pòco) | apéna nassit_{prf}* [apéna nasid]

⁴**tènere**_{ams} (tènue: di colóre) | →

⁵**tènere**_{sms} (pàrte tènere di qualcòsa) | tènder* [=], tènere* [=]

⁶**tènere**_{sms} (sentimènto d'affètto, amóre) | tènder* [=], tènere* [=]

teneróne_{sms} →(bonaccióne)

-**a**_{sfs} →

¹**tenérsi**_{vpi} (aggrappàrsi/appoggiàrsi a un sostégnno; sorrèggersi l'ùno con l'àlto, sorrèggersi a vicènda, stàre attaccàti l'ùno con l'àlto, stàre attaccàti a vicènda; èssere sàldo, stàre drìtto; restàre/rimanére in una determinàta posizióne; manténersi in una determinàta condizióne/posizióne; frenàre/trattenére un impùlso) | tègnes/tegnis (l'ù con l'óter)_{prf}* [tègnes/tegnis ('l'ù' con 'l'óter)]
BS: tignis [tignis]
CE: tègnes [tègnes]
CO: tègnese [tègnese]

- **a distànza**_{lcvb} | tègnes/tegnis a distansa* (ita) [tègnes/tegnis a distansa]

- **a gàlla**_{lcvb} | tègnes/tegnis a gala/sima°° [tègnes/tegnis a gala/sima]

- **al làrgo**_{lcvb} | tègnes/tegnis de lontà/luntà° [tègnes/tegnis de lontà/luntà], stà de lontà/luntà° [stà de lontà/luntà]

- **la pància**_{lcvb} →(sbellicàrsi)

- **strétto**_{lcvb} | tègnes/tegnis strécc° (ita) [tègnes/tegnis strétj]

²**tenérsi**_{vpi} (limitàrsi nel bére/mangiàre) | stà 'ndré° [=]

³**tenérsi**_{vpi} (attenérsi, rispettàre) | stà [=]

⁴**tenérsi**_{vpt} (manténere/trattenére su di sé) | tègnes/tegnis [tègnes/tegnis]

⁵**tenérsi**_{vpt} (giudicàrsi, ritenérsi) | →

¹**tenerùme**_{sms} (insième delle pàrti tènere) | complèss di parcc tèndre/tènere_{prf}* [complèss di partj tèndre/tènere]

²**tenerùme**_{sms} (azióni/paròle tènere) | assiù/paròle tèndre/tènere_{prf}* [asjú/paròle tèndre/tènere]

³**tenerùme**_{sms} (šmanceria eccessiva) | at/gèst afetàt/dòlsòt esageràt_{prf}* [at/gèst afetàt/dòlsòt exageràd]

tènja_{sfs} (nat) (vèrme parassita) | (v)èrem solitare/salutare_{prf} [vèrem solitare/salutare] | BS: vérem pelùs_{prf} [vérem pelúx]

teniași_{sfsi} | (v)èrem solitare/salutare_{prf} [vèrem solitare/salutare]

¹tenibile_{agtv} (che si può tenére) | tegnébel* [tegnébel], che s'pól tègn/tegnì_{prf}* [che s'pól tègn/tèjn/tegní], che l'pól (v)èss tegnìt_{prf}* [che l'pól ès nömeràd <> che l'pólvès tegnìd]

²tenibile_{agtv} (mantenibile) | →

tenitóre_{sms} (gestóre) | → -trice_{sfs} | →

tenitúra_{sfs} (il tenére) | →

tennis_{smsi} (ing) /tènis/ (esi) | ← /tènis/, ténis [=] | BS: ténis [=] | -távolo_{lct} → (ping-pong)

tennistà_{sttv} | ü/chèl/òm/züen che l'zöga a tennis_{prf}* [ü'/chèl/òm/xuven che l'xöga a tennis], öna/chèla/döna/fómna/züena che la zöga a tennis_{prf}* [öna/chèla/döna/fómna/xüvena che 'la xöga a tennis], zögadür de tennis_{prf}* [xögadür de tennis], zögadura de tennis_{prf}* [xögadura de tennis]

tennistàvolo_{sms} → (tennis tavolo)

tennistico_{ams} | relativ al tennis_{prf}* [relativ al tennis], del tennis_{lctge}* [=], relativ a i (→tennistì)_{prf}* [relativ ai (→tennistì)], di (→tennistì)_{lctge}* [di (→tennistì)]

¹tenóre_{sms} (mòdo di procedere, andaménto; mòdo di comportàrsi, atteggiamentó; tóno complessivo) | tenür [tenúr] | BS: tenür [tenúr] | -di víta_{lct} | tenür de (v)éta/(v)ita* (ita) [tenúr de véta/vita] | > a tenóre_{lctpr} → (in conformità a), →(nel rispètto di)

²tenóre_{sms} (vóce maschile con il registro piú àlto; cantànte dotàto di tale vóce) | tenür [tenúr]

³tenóre_{sms} (per àltre accezióni) | tenür* [tenúr]

tenoreggiàre_{vintr} | cantà cóme ü tenür_{prf}* [cantà cóme ü' tenúr], cantà compàgn d'ü tenür_{prf}* [cantà compàgn/compàjn d'ü' tenúr], cantà con vus de tenür_{prf}* [cantà con vux de tenúr]

tenoreggiàto_{vppms} | cantàt cóme ü tenür_{prf}* [cantàd cóme ü' tenúr], cantàt compàgn d'ü tenür_{prf}* [cantàd compàgn/compàjn d'ü' tenúr], cantàt con vus de tenür_{prf}* [cantàd con vux de tenúr]

tenorile_{sms} | adatàt/bù/indicàt per ü tenür_{prf}* [adatàd/bu/indicàd per ü' tenúr]

tenorino_{sms} | züen tenür* [xuven tenúr]

tensoattività_{sfsi} → (l'èssere tensioattivo)

tensoattivo_{sms} | tensioativo° (ita) [tensjoativo], tensioativ* /-f/ [tensjoatív]

tensjometro_{sms} (tec) | tensiometro° (ita) [tensjometro], tensiometer* [tensjometer]

tensjone_{sfs} | tensiù°* (ita) [tensjú] | BS: tensiù [tensjú] | -elètrica_{lct} | tensiù elètrega* (ita) [tensjú elètrega] | -superficiàle_{lct} | tensiù süperficiàl/söperficiàl* (ita) [tensjú süperfičàl/söperfičàl]

¹tensivo_{ams} (che pròvoca tensjone) | che l'càösa/càüsa/pròvoca tensiù_{prf}* [che l'caöxa/caüxa/pròvoca tensjú]

²tensivo_{ams} (relativ alla tensjone) | de la tensiù_{lctge}* [dela tensjú]

³tensivo_{ams} (relativ alla pressjone) | de la pressiù_{lctge}* [dela presjú]

tensóre_{sms} | tensür° (ita) [tensúr]

tensostruttura_{sfs} | tensostrutura° (ita) [=], tensostrütüra* [tensostrütüra]

tentabile_{agtv} | tentàbel* [tentabel], che s'pól tentà_{prf}* [che s'pól tentà], che l'pól (v)èss tentàt_{prf}* [che l'pól ès tentàd <> che l'pólvès tentàd]

¹tentacolare_{vtv} (afferràre/avvòlgere con tentàcoli) | (→²afferràre)/(→afferràre saldamente)/(→²avvincere) con di tentàcoli_{prf}* [(→²afferràre)/(→afferràre saldamente)/(→²avvincere) con di tentàcoli]

²tentacolare_{vintr} (muòversi al mòdo dei tentàcoli) | möes/möis a la manéra di tentàcoli_{prf}* [móves/móvis ala manéra di tentàcoli]

³tentacolare_{agtv} (che ha fórma di tentàcolo) | a furma de tentàcolo_{prf}* [=], facc a tentàcolo_{prf}* [fadj a tentàcolo], che l'gh'à la furma d'ü tentàcolo_{prf}* [che l'g'à la furma d'ü' tentàcolo]

⁴tentacolare_{agtv} (che arríva dappertütto) | che l'ria de (s)per töt_{prf}* [che l'riva depertót/despertót]

¹tentacolato_{vppms} (afferràto/avvòlto con tentàcoli) | (→²afferràto)/(→afferràto saldamente)/(→²avvinto) con di tentàcoli_{prf}* [(→²afferràto)/(→afferràto saldamente)/(→²avvinto) con di tentàcoli]

²tentacolato_{vppms} (mòsso al mòdo dei tentàcoli) | mòit a la manéra di tentàcoli_{prf}* [móvid ala manéra di tentàcoli]

tentàcolo_{sms} | tentàcolo° (ita) [=], tentàcol* [tentacol] | BS: tentàcol [tentacol]

¹tentàre_{vtv} (cercàre di indürre al peccàto o ad azióni/comportaménti moralmente riprovévoli; méttete alla pròva; allettàre, invogliàre; cercàre di conseguire uno scòpo, cercàre di portàre a buòn fine qualcòsa; provàre un'èšame con pòche sperànze di passàrlo; provàre/sperimentàre in vísta di un risultàto; fáre un tentativo azzardàto/rischióso per ottenére qualcòsa) | tentà [=], tantà [=], fá ü' tentatí_{prf}* /-f/ [fà ü' tentatív], indüs/indüxi in tentassiù_{prf}* [indüx/indüxí in tentasjú] | BS: tentà [=], mèter a la pröa_{prf} [mèter alá pröva] | CE: tentà [=] | CO: tentàa [tentä] | > **tentàre non nuòce**_{lctvb} | a proà/pruà l'è negót(a)/nigót(a)/nagót(a) [a provà/pruvà 'l è negót(a)/nigót(a)/nagót(a)]

²tentàre_{vtv} (¹tastàre) | →

tentativo_{ams} (azióne/impégno/sfòrzo vòlto a conseguire fine/scòpo) | tentatí_v /-f/ [tentatív]

¹tentàto_{ams/vppms} (cercàto di indürre al peccàto o ad azióni/comportaménti moralmente riprovévoli; méssò alla pròva; allettàto, invogliàto; cercàto di conseguire uno scòpo, cercàto di portàre a buòn fine qualcòsa; provàre un'èšame con pòche sperànze di passàrlo; provàre/sperimentàre in vísta di un risultàto; fáto un tentativo azzardàto/rischióso per ottenére qualcòsa) | tentàt [tentàd], tantàt [tantàd], facc ü' tentatí_v_{prf}* /-f/ [fadj ü' tentatív], indüxít in tentassiù_{prf}* [indüxíd in tentasjú] | BS: tentàt [tentàd], miüt a la pröa_{prf} [mitíd alá pröva] | CE: tentàt [tentàd] | CO: tentàat [tentäd]

²tentàto_{ams/vppms} (¹tastàto) | →

³tentàto_{ams} (che è stàto cercàto di cómpiere: di delitto) | tentàt* [tentàd], tantàt* [tantàd]

tentatóre_{ams/sms} | tentadür [tentadúr] | -trice_{afs/sfs} | tentadura* [=]

tentazióne_{sfs} | tentassiù [tentasjú] | BS: tentassiù [tentasjú]

tenténna_{sfsi/smsi} (persóna di grànde indecisjone) | persuna de granda indecisü_{prf}* [persuna de granda

indecixjú], ü/chèl che l'sa/se decid mai_{prf}* [ú'/chèl che l'sa/se decid mai], òna/chèla/persuna che la sa/se decid mai_{prf}* [òna/chèla/persuna che la sa/se decid mai]

¹**tentennaménto**_{sms} (il tentennàre) | →

²**tentennaménto**_{sms} (l'èssere esitante, l'èssere indeciso, l'èssere titubante, esitazione) | →

tentennànte_{agtv} (¹esitante, ²indeciso) | →

BS: balènc [balèŋg]

¹**tentennàre**_{intr} (⁴ciondolàre) | →

BS: tentenà (ita) [=], balengà [balèŋgà], bassegà [basegà], sbacilà [xbacilà], dindulà [=], sigognà [sigoŋnà], sintinà [=]

²**tentennàre**_{intr} (èssere esitante/indeciso, ²oscillàre; ¹dondolàre) | basgà [baxgà], basegà [basegà], sbaciocà [xbaçocà], ondesà [ondexà], èss indecis_{prf}* [ès indecix]

³**tentennàre**_{intr} (traballàre) | →

⁴**tentennàre**_{intr} (far oscillàre) | fà (→¹oscillàre)_{prf}* [fà (→¹oscillàre)]

¹**tentennàta**_{sfs} (il tentennàre) | →

²**tentennàta**_{sfs} (³scòssa) | →

¹**tentennàto**_{ams/vppms} (⁴ciondolàto) | →

BS: tentenàt (ita) [tenteŋàd], balengàt [balèŋgàd], bassegàt [basegàd], sbacilàt [xbacilàd], dindulàt [dindulàd], sigognàt [sigoŋnàd], sintinàt [sintinàd]

²**tentennàto**_{ams/vppms} (èssere stàto esitante/indeciso, ²oscillàto; ¹dondolàto) | basgàt [baxgàd], basegàt [basegàd], sbaciocàt [xbaçocàd], ondesàt [ondexàd], èss stacc/istacc indecis_{prf}* [ès stadì indecix <> èsistàdì indecix]

³**tentennàto**_{ams/vppms} (traballàto) | →

⁴**tentennàto**_{ams/vppms} (fatto oscillàre) | facc (→¹oscillàre)_{prf}* [fadì (→¹oscillàre)]

tentennatóre_{sms} →(tentennóno)

+**-trice**_{sfs} →

tentennìno_{sms} →(tamburìno)

¹**tentennìo**_{sms} (tentennàre continuo e frequènte) | (→tentennàre) continüo/contönio e frequènt_{prf}* [(→tentennàre) continÿo/contónjo e frecyènt]

²**tentennìo**_{sms} (indecisióne continua e prolungàta) | esitassiù/indecisiù continüa/contönia e prolungada_{prf}* [exitasjú/indecixjú continÿa/contónja prolungada]

¹**tentennóno**_{ams/sms} (che/chi indeciso e irresoluto/irrisoluto) | andeghér [=], àrghen [arghen]

+**-trice**_{afs/sfs} | andeghéra* [=], àrghena* [=]

²**tentennóno**_{avb} (tentennóni) | →

¹**tentennóni**_{avb} (in mòdo barcollànte/traballànte) | in manéra (→barcollànte)/(→¹traballànte)* [in manéra (→barcollànte)/(→¹traballànte)]

²**tentennóni**_{avb} (con incertèzza/titubànta) | con incertèssa/(→titubànta)* [con incertèssa/(→titubànta)]

tentóno_{avb} →(tentóni)

tentóni_{avb} ↓

> **a tentóni**_{icav} →(a tastóni)

¹**tènuo**_{ams} (delicatò, leggèro/leggìero/leggìero: di colóre) | →

²**tènuo**_{ams} (¹fìdco, ¹flèbile, pàllido, ³smòrto: di colóre/suòno) | →

³**tènuo**_{ams} (sottile) | →

⁴**tènuo**_{ams} (débole) | →

⁵**tènuo**_{ams} (²fùtile, ²piccolo) | →

⁶**tènuo**_{sms} (intestìno tènue) | →

tenueménte_{avb} | in manéra (→tènue)* [in manéra (→tènue)]

tenùità_{sfs} →(l'èssere débole), →(l'èssere delicatò), →(l'èssere sbjadìto)

¹**tenùità**_{sfs} (divìsa, tùta, unifórme) | →

²**tenùità**_{sfs} (di strada: di veìcolo; ermética: di recipiènte/tubazióne/etc.) | tenuta° (ita) [=]

- **di stràda**_{icst} | tenuta de strada* (ita) [=]

³**tenùità**_{sfs} (¹fòndo, podére, ²possediménto, proprietà fondiària) | →

⁴**tenùità**_{sfs} (resistènza) | →

⁵**tenùità**_{sfs} (il tenére/si) | →

⁶**tenùità**_{sfs} (capacità) | →

tenutàrijo_{sms} →(maîtrese)

-**a**_{sfs} →

¹**tenùto**_{ams/vppms} (rètto, sorrètto, strètto; afferràto, trattenùto; mantenùto qualcòsa/qualcùno in una determinàta condizióne/pozióne; mantenùto in possèso, conservàto; présò per sé; méso da parte, serbàto; riservàto; provvedùto al sostentaménto di qualcòsa/qualcùno; vendùto determinàti artìcoli; usàto, trattàto; mantenùto la paròla, osservàto, rispettàto; fatto restàre/rimanére qualcùno in un pósto/pòsto; frenàto, trattenùto; occupàto luògo/pòsto/pòsto/spàzio; occupàto con le àrmi; coordinàto, gestìto, pronunciàto; avùto una determinàta capiènza, contenùto; mantenùto la direzióne/pozióne: di imbarcazióne/veìcolo; mantenùto un determinàto comportaménto) | tegnìt [teŋnìd]

BS: tignìt [tiŋnìd]

CE: tegnìt [teŋnìd]

CO: tegnìt [teŋnìd]

- **a bàda**_{icvb} | tegnìt a bale/ciàcole [teŋnìd a bale/çàcole], tegnìt a só i féi/fi [teŋnìd sói féi/fi], menàt a spass [menàd a spas], menàt per viòle [menàd per vjòle]

- **a battéximo**_{icvb} | tegnìt a batésem [teŋnìd a batésem]

- **a djetà**_{icvb} | /tegnìt in stròpa [teŋnìd in stròpa], facc stà in tèssera [fadì stà in tèsera <> facistà in tèsera]

- **a distànza**_{icvb} | tegnìt a distansa* (ita) [teŋnìd a distansa]

- **a fréno/frèno**_{icvb} | tegnìt a fréno [teŋnìd a fréno], tegnìt in caresada/stèca [teŋnìd in carexada/stèca], tegnìt in bréa/candéla [teŋnìd in bréa/candéla], facc stà a bachèta [fadì stà a bachèta <> facistà a bachèta]

BS: tignìt a batèc [tiŋnìd a batèc]

- **àlta la bandièra**_{icvb} | tegnìt òlta la bandéra° [teŋnìd òlta la bandéra]

- **a ménte**_{icvb} | tegnìt a mèt [teŋnìd a mét]

- **a ségno**_{icvb} | tegnìt a copèla [teŋnìd a copèla], tegnìt a pà e pessì [teŋnìd a pa e pesì]

- **banço**_{icvb} | tegnìt ol banch* (ita) [teŋnìd ol banç]

- **bòtta**_{icvb} | tegnìt bòta° [teŋnìd bòta]

- **buòno**_{icvb} | tegnìt bù [teŋnìd bu]

- **compagnia**_{icvb} | tegnìt compagnéa [teŋnìd compagnéa]

- **con l'ànimo sospèso**_{icvb} | tegnìt in balansa [teŋnìd in balansa]

- **cónto**_{icvb} | tegnìt cönt [teŋnìd cönt <> teŋnìccönt], tegnìt presènt [teŋnìd prexènt]

- **da cönto**_{icvb} | tegnìt de cönt [teŋnìd de cönt]

- **djetto**_{icvb} | stacc dré [stadì dré]

- **d'òcchio**_{icvb} | tegnìt d'òcc [teŋnìd d'òg]

- **dùro**_{icvb} | tegnìt dür [teŋnìd dür]

BS: tignìt dür [tiŋnìd dür]

CE: tegnìt dür [teŋnìd dür]

CO: tegnìt düür [teŋnìd dür]

- **gli òcchi apèrti**_{icvb} | tegnìt i òcc vèrcc [teŋnìd i òg vèrtj]

- **il bécco chiùso**_{icvb} →(tenùto la bócca chiùsa)

- **il bróncio**_{icvb} →(tenùto il mùso)

- **il càmpo**_{icvb} | tegnìt ol cap* (ita) [teŋnìd ol cap]

- **il coltèllo dalla parte del mànico**_{icvb} | tegnìt ol cortèl de la banda del mànech° [teŋnìd ol cortèl dela banda del maneg]

- **il mùso**_{icvb} | tegnìt só 'l müs [teŋnìd só 'l mùx]

- **il pàsso**_{icvb} | tegnìt ol pass [teŋnìd ol pas]

- **il piède in dùe scarpe**_{lcvb} | tegnìt ol pé/pè in dò scarpe° [tegníd ol pé/pè in dò scarpe]
 - **il sacco**_{lcvb} | tegnìt ol sach* (ita) [tegníd ol sac], èss stacc/istacc còmplìce* (ita) [ès stadi còmplìce < èsistàdì còmplìce]
 - **in càldo**_{lcvb} | tègn/tegnì còld /-t/ [tègn/tèjn/tegní còld]
 - **in considerazióne**_{lcvb} | tegnìt in considerassiù° (ita) [tegníd in considerasjù]
 - **in esercìziò**_{lcvb} | tegnìt dét la mà [tegníd dét la ma']
 - **in màno**_{lcvb} | (v)it/(v)üt in mà [vid/vúd in ma']
 - **in órdine**_{lcvb} | tegnìt in dèma [tegníd in dèma], tegnìt in ùrden [tegníd in urden]
 - **in pièdi**_{lcvb} | tegnìt in pé/pè [tegníd in pé/pè], tegnìt impé/impè [tegníd impé/impè]
 - **in pugno**_{lcvb} | tegnìt in pogn* (ita) [tegníd in pogn]
 - **i pièdi in/per tèrra**_{lcvb} | tegnìt i pé/pè in/per tèrà° [tegníd i pé/pè in/per tèra]
 - **la bócca chjùsa**_{lcvb} | tegnìt la bóca serada [tegníd la bóca serada]
 - **la candèla**_{lcvb} | tegnìt ol mócol° [tegníd ol mócol]
 - **la càssa**_{lcvb} | tegnìt la cassa°° [tegníd la casa]
 - **la ruòta**_{lcvb} | tegnìt la ròda° (ita) [tegníd la ròda], èss stacc/istacc a ròda° [ès stadi a ròda < èsistàdì a ròda]
 - **le distànze**_{lcvb} | tegnìt i distanse°° (ita) [tegníd i distanse]
 - **le partì**_{lcvb} →(³parteggiàto)
 - **màno**_{lcvb} | tegnìt còrde [tegníd còrde]
 - **per sé**_{lcvb} | tegnìt per sè stèss° [tegníd per sè stès]
 - **prezènte**_{lcvb} →(tenùto cònto)
 - **sàldo**_{lcvb} | tegnìt sald /-t/ [tegníd sald]
 - **sóttò**_{lcvb} | tegnìt sóta [tegníd sóta]
 - **tèsta**_{lcvb} | tegnìt tèsta° (ita) [tegníd tèsta]
²**tenùto**_{ams/vppms} (avùto) | →
³**tenùto**_{ams/vppms} (prolungàto) | →
⁴**tenùto**_{ams/vppms} (amministràto, esercitàre, gestire) | (v)iga° [viga]
⁵**tenùto**_{ams/vppms} (ottenùto, raggiùnto) | →
⁶**tenùto**_{ams/vppms} (consideràto, giudicàto) | →
⁷**tenùto**_{ams/vppms} (resistìto; èssere stàto resistènte, non sbiadìto: di colóre; non permèssò la fuoriuscìta di un líquido; resistìto agli attacchi militàre, mantenùto la posizìóne; sapùto affrontàre situazióni diffìcili;

restàto/rimàsto stàbile: di monéta; duràto nel tèmpo; fàtto bùona présa; èssere stàto convincènte/vàlido; parteggiàto/sostenùto qualcùno, sostenùto idèe; fàtto il tìfo; attribùto grànde importànza a qualcòsa/qualcùno) | tegnìt°° [tegníd]

⁸**tenùto**_{ams/vppms} (attecchìto) | →

⁹**tenùto**_{ams/vppms} (aggrappàto/appoggiàto a un sostègno; èssere stàto sàldo, stàto drittò; restàto/rimàsto in una determinàta posizìóne; mantenùto in una determinàta condizìóne/posizìóne; frenàto/trattenùto un impùlso) | tegnìt [tegníd]
 BS: tignìt [tìgníd]

- **a distànza**_{lcvb} | tegnìt a distansa* (ita) [tegníd a distansa]

- **a gàlla**_{lcvb} | tegnìt a gala/sima°° [tegníd a gala/sima]

- **al làrgo**_{lcvb} | tegnìt de lontà/luntà° [tegníd de lontà/luntà], stacc de lontà/luntà° [stadi de lontà/luntà]

- **la pància**_{lcvb} →(sbellicàto)

- **strétto**_{lcvb} | tegnìt strécc° (ita) [tegníd strétj]

¹⁰**tenùti**_{vpi} (sorrètti l'ùno con l'àlto, sorrètti a vicènda, stàti attaccàti l'ùno con l'àlto, stàti attaccàti a vicènda) | tegnìcc (l'ù con l'óter)_{prf}* [tegnídj ('l'ù' con 'l'óter)]

¹¹**tenùto**_{ams/vppms} (limitàto nel bére/mangiàre) | stacc indré° [stadi indré]

¹²**tenùto**_{ams/vppms} (attenùto, rispettàto) | stacc [stadi]

¹³**tenùto**_{ams/vppms} (mantenùto/trattenùto su di sé) | tegnìt [tegníd]

¹⁴**tenùto**_{ams/vppms} (giudicàto, ritenùto) | →

¹⁵**tenùto**_{ams} (obbligàto) | tegnìt* [tegníd]

¹**tenzonàre**_{vintr} (combàttère) | →

²**tenzonàre**_{vintr} (èssere in contràsto) | èss in contràst_{prf}* [ès in contràst]

¹**tenzonàto**_{ams/vppms} (combattùto) | →

²**tenzonàto**_{ams/vppms} (èssere stàto in contràsto) | èss stacc/istacc in contràst_{prf}* [ès stadi in contràst < èsistàdì in contràst]

tenzonatóre_{ams/sms} →(combattènte)

+**-trìce**_{afs/sfs} →

tenzóna_{sms} (combattimènto, contésa, contràsto) | →

teodia_{sfs} | cant(o) de lóde a Dio/Dìo²/Déo_{prf}* [cant(o) de lóde a Diq/Déq]

teodolite_{sfs} (tec) | teodolite° (ita) [teqdolite]

teofagia_{sfs} →(comunìóne)

teofania_{sfs} | aparissìu/manifestassìu del diví/diù/sacro_{prf}* [aparissjù/manifestassìu del diví/diví/sacro], aparissìu/manifestassìu d'óna divinità/diinità_{prf}* [aparissjù/manifestassìu d'óna divinità]

teologàle_{agrv} →(teològico)

teologàre_{vintr} | tratà de teologéa_{prf}* [tratà de teologéa]

teologàto_{ams/vppms} | tratà de teologéa_{prf}* [tratà de teologéa]

teologia_{sfs} | teologéa [teologéa]

teologicamènte_{avb} | dal punto de (v)ésta/vista teològech* [dal punto de vésta/vista teqlògeg]

teològico_{ams} | teològech [teqlògeg]
 BS: teològic [teqlògic]

teologizzàre_{vintr} | tratà/discùt de teologéa_{prf}* [tratà/discùt de teologéa]

teologizzàto_{ams/vppms} | tratà/discùt de teologéa_{prf}* [tratà/discùt de teologéa]

teòlogo_{sms} | teòlogo° (ita) [=, teòlegh* /-c/ [teòleg],

stòdiùs/stùdiùs/professùr de teologia_{prf}* [stòdjùx/stùdjùx/profesùr de teologíaj]

BS: teòlog /-c/ [=]

-**a**_{sfs} | teòloga° (ita) [=, teòlega* [=],

stòdiusa/stùdiusa/professurèssa de teologéa*

[stòdjuxa/stùdjuxa/profesurèsa de teologéaj]

BS: teòloga [teòlogà]

teomòrfo_{ams} | che l'gh'à l'aspèt e i caràter d'ù dio/dìo²/Déo_{prf}* [che'l g'à 'l'aspèt e i caràter d'ù' diq/déq], che l'sòmèa/somèa/par ü dio/dìo²/Déo_{prf}* [che'l sòmèa/somèa/par ü' diq/déq]

teòrba_{sfs} →(tjòrba)

teorèma_{sms} | teoréma° (ita) [teqréma]
 - **di Euclide**_{lcst} | teoréma de Euclide° (ita) [teqréma de Euclide]

- **di Pitàgora**_{lcst} | teoréma de Pitàgora° (ita) [teqréma de Pitàgora]

teoremàtico_{ams} | d'ù teoréma_{lcge}* [d'ù teqréma]

teorètico_{ams} (che si riferìsse all'attìvità concettuale) | teorético° (ita)

[teqrético], teorétech* [teqréteg]
 BS: teorètic [=]

teoria_{sfs} | teoréa [teqréaj]

- **cinètica**_{lcst} | teoréa cinètica°° (ita) [teqréaj cinètica]

- **della relatività (generàle)**_{lcst} | teoréa de la relatività (generàl)°° (ita) [teqréaj dela relatività (generàl)], relatività° (ita) [=, relatevetà* [=]

- **dell'evoluziône**_{icst} | teoréa de l'evolüssiù* (ita) [teoréa del'evolüssiù]
 - **dei giòchi/giòchi**_{icst} | teoréa di zöch* (ita) [teoréa di xóg]
 > **in teoria**_{icav} | in teoréa* (ita) [in teoréa]
teoricaménte_{avb} | in astràt/teoréa* [in astràt/teoréa], dal punto de (v)ésta/vista teòrech* [dal punto de vésta/vista teòreg]
teoricità_{sfsi} → (l'èssere teòrico)
¹**teòrico**_{ams} (che si riferisce alla teoria, che appartiene alla teoria; che non si attiene a fatti reàli) | teòrech [teòreg]
²**teòrico**_{sms} (chi elàbora/fòrmula/stùdja/etc. una teoria; chi attribuisce eccessiva importanza alla teoria rispèto alla pràtica) | teòrech [teòreg]
 BS: teòric [=]
 -**a**_{afs/sfs} | teòrega [=]
 BS: teòrica [teòricà]
teorizzàbile_{agtv} teorixàbel* [teorixabel], che s'pòl teorissà_{prf}* [che s'pòl teorixà], che l'pòl (v)èss teorixàt_{prf}* [che l'pòl èss teorixàd < che l'pòlvès teorixàd], che s'pòl conòss/cognòss in via teòrega_{prf}* [che s'pòl conòss/coğnòss in via teòrega], che l'pòl (v)èss conossit/cognossit in via teòrega_{prf}* [che l'pòl èss conosid/coğnosid in via teòrega < che l'pòlvès conosid/coğnosid in via teòrega]
teorizzàre_{vtv} | teorissà* (ita) [lad] [teorixà], (→elaboràre)/(→¹formulàre) òna teoréa_{prf}* [(→elaboràre)/(→¹formulàre) òna teoréa]
teorizzàto_{ams/vppms} | teorissàt* (ita) [lad] [teorixàd], (→elaboràto)/(→¹formulàto) òna teoréa_{prf}* [(→elaboràto)/(→¹formulàto) òna teoréa]
teorizzatóre_{sms} | teorissadür* [teorixadür], ü/chèl che l'(→elàbora)/(→¹fòrmula) òna teoréa_{prf}* [ü'/chèl che l'(→elàbora)/(→¹fòrmula) òna teoréa]
 -**trìce**_{sfs} | teorissadura* [teorixadura], òna/chèla/persuna che la (→elàbora)/(→¹fòrmula) òna teoréa_{prf}* [òna/chèla/persuna che la (→elàbora)/(→¹fòrmula) òna teoréa]
teorizzazióne_{sfs} | teorissassiù* [teorixassjú]
teosofia_{sfs} | teosoféa* [teoxoféa]
teosòfico_{ams} | teosòfico° (ita) [teoxòfico], teosòfèch* [teoxòfèg]

teòsofo_{sms} | teòsofo° (ita) [teòsofo], teòsef* [teòsef]
 +**a**_{sfs} | teòsofa* [teòsofa], teòsefa* [teòsefa]
tèpalo_{sms} | tépalo° (ita) [=], tépal* [=]
tepee_{smsi} (ing) /típi/ | ← /típi/
¹**tepefàre**_{vtv} (rèndere tièpido) →(¹intèpidire)
²**tepefàre**_{vtv} (scaldàre) | →
tepefàrsi_{vpi} →(scaldàrsi)
¹**tepefàto**_{ams/vppms} (résò tièpido) →(¹intèpidito)
²**tepefàto**_{ams/vppms} (scaldàto) | →
tepeñte_{agtv} (tièpido) | →
tèpere_{vintr} | èss cóld/téped_{prf}* /-t/ [èss cóld/téped]
tepidàrijo_{sms} (sèrra) | →
tepidézza_{sfs} →(tièpidézza)
tepidità_{sfsi} →(tièpidità)
tèpido_{ams} →(tièpido)
tepóre_{sms} | tepedèssa_{sfs}* [tepedèsa]
 BS: tepùr [tepur]
téppa_{sfs} →(teppàglia)
teppàglia_{sfs} →(malvivènti), →(vàndali)
¹**teppìsmo**_{sms} (comportaménto da teppista) | manéra de fà de (→teppista)_{prf}* [manéra de fà de (→teppista)]
²**teppìsmo**_{sms} (insième di teppisti) →(malvivènti), →(vàndali)
teppista_{sttv} →(malvivènte), →(vàndalo)
 BS: bülo [bülo], bülèto [=], camàlo [camalo], tèpa [tèpà], teidòi [tedibòi]
teppisticaménte_{avb} | de (→malvivènte)/vàndalo* [de (→malvivènte)/vàndalo], a la manéra d'ü (→malvivènte)/vàndalo* [ala manéra d'ü (→malvivènte)/vàndalo]
teppìstico_{ams} | de (→malvivènte)/vàndalo_{lcege}* [de (→malvivènte)/vàndalo]
tequila_{sfsi} (spa) /techíla/ (ali) | ←
ter_{agtv} (lat) /tèr/ | ←
terapèuta_{sttv} (studiòso/mèdico) | terapèuta° (ita) [terapèuta], stòdiùs/stùdiùs/(e)spèrt de terapèutica_{prf}* [stòdjùx/stùdjùx/(e)spèrt de terapèutica], dotùr/dutùr/specialista de (la) (→terapèutica)_{prf}* [dotùr/dutùr/specialista de(la) (→terapèutica)], ü/chèl/dotùr/dutùr sura i cüre_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr sura i cüre], ü/chèl/dotùr/dutùr che l'è sö sö i cüre_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr che l'è sö söi cüre], dotùr/dutùr/specialista di cüre_{prf}* [dotùr/dutùr/specialista di cüre], stòdiusa/stùdiusa/(e)spèrta de

terapèutica_{prf}* [stòdjùxa/stùdjùxa/(e)spèrta de terapèutica], doturèsa/duturèsa/specialista de (la) (→terapèutica)_{prf}* [doturèsa/duturèsa/specialista de(la) (→terapèutica)], òna/chèla/doturèsa/duturèsa sura i cüre_{prf}* [òna/chèla/doturèsa/duturèsa sura i cüre], òna/chèla/doturèsa/duturèsa che l'è sö sö i cüre_{prf}* [òna/chèla/doturèsa/duturèsa che l'è sö söi cüre], doturèsa/duturèsa/specialista di cüre_{prf}* [doturèsa/duturèsa/specialista di cüre]
terapèutica_{sfs} | terapèutica° (ita) [terapèutica], ram/setùr de la medicina che la gh'à per ogèt ol stòde e l'aplicassiù di mètodi de cüra e de prensiù di malatée_{prf}* [ram/setùr dela medicina che la gh'à per ogèt ol stòde e l'aplicassjú di mètodi de cüra e de prevensjú di malatée], ram/setùr de la medicina sura i mètodi de cüra_{prf}* [ram/setùr dela medicina sura i mètodi de cüra]
terapeuticaménte_{avb} | segónd la (→terapèutica)* [segónd la (→terapèutica)], sóta l'aspètt terapèutico/teràpico* [sóta 'l'aspètt terapèutico/teràpico]
¹**terapèutico**_{ams} (relatívo alla terapia) | terapèutico° (ita) [terapèutico], teràpico° (ita) [=], relatív a la terapia/cüra_{prf}* [relatív ala terapia/cüra], de la terapia/cüra_{lcege}* [dela terapia/cüra]
²**terapèutico**_{ams} (lenitívo) | terapèutico° (ita) [terapèutico], teràpico° (ita) [=], che l'dà zuamét_{prf}* [che l'da xuvamét]
terapia_{sfs} | terapia° (ita) [terapià], terapéa* [terapéa], cüra° [cúra]
teràpico_{ams} →(terapèutico)
terapista_{sttv} | terapista° (ita) [=], terapésta* [=]
teratògeno_{ams} | che l'dà malformassiù* [che l'da malformassjú]
¹**teresjàno**_{ams} | relatív a Santa Terésa d'Àvila_{prf}* [relatív a Santa Teréxa d'Àvila], de Santa Terésa d'Àvila_{lcege}* [de Santa Teréxa d'Àvila]
²**teresjàno**_{ams} | relatív a Maréa Terésa d'Àustria/Àustria_{prf}* [relatív a Maréa Teréxa d'Àöstrja/Àüstrja], de Maréa Terésa d'Àustria/Àustria_{lcege}* [de Maréa Teréxa d'Àöstrja/Àüstrja]
teresina_{sfs} →(telesina)

¹tergàle_{agtv} (el rètro: di scritto) | del de dré_{icge}* [del dedré]
²**tergàle**_{sms} (spalliera) | →
¹**tergèmino**_{ams} (trigèmino, tríplice) | →
²**tergèmino**_{ams} (che presènta fórma/natúra tríplice) | che l' gh' à furma/natúra (→²tríplice)_{prf}* [che 'l g' à furma/natúra (→²tríplice)], che l' presènta furma/natúra (→²tríplice)_{prf}* [che 'l prexènta furma/natúra (→²tríplice)]
tèrgere_{vt} | (→¹pulire) e sugà_{prf}* [(→¹pulire) e sugà]
¹**tèrgersi**_{vpt} (detèrgersi, pulirsi) | →
²**tèrgersi**_{vpi} (purificàrsi) | →
tergestino_{ams/sms} (triestino) | →
tergicristallo_{sms} | tergicristallo° /-ll-/ (ita) [=], spàssola (del véder deante/denacc)_{prf}* [spàssola (del véder devante/denàtj)]
tergifàri_{smsi} | tergifari° (ita) [=], spàssola di fanà_{prf}* [spàssola di fanàj]
tergilunòtto_{sms} | tergilunotto° /-tt-/ (ita) [=], spàssola (del véder de dré)_{prf}* [spàssola (del véder dedré)]
tergiversàre_{vintr} →(temporeggiàre) BS: tirà 'n lóngà_{prf}* [tirà 'n lóngà]
tergiversàto_{vppms} →(temporeggiàto) BS: tiràt en lóngà_{prf}* [tiràd en lóngà]
tergiversazióne_{sfs} (il tergiversàre, temporeggiámènto) | →
¹**tèrgo**_{sms} (¹dorso, schièna, spàlle) | →
²**tèrgo**_{sms} (rètro) | →
 > **a tèrgo**_{lcav} | söl de dré* [söl dedré]
 > **da tèrgo**_{lcav} | del de dré* [del dedré], a i spale* [ai spale]
teriàca_{sfs} →(triàca)
terilène_{sms} →(terital)
terital_{smsi} (eso) /tèrital/ (tes) | ←
terlaner_{smsi} (ted) /terlänər/ (ali) | ←, terlano° (ita) [=], terlà* [=]
terlàno_{sms} →(terlaner)
termàle_{agtv} | termàl°* (ita) [=], relativ a i tèrme_{prf}* [relatífv ai tèrme], di tèrme_{icge}* [=]
termalìsmo_{sms} | pràtica di tèrme e di cüre termà_{prf}* [pràtica di tèrme e di cüre termàj]
termalista_{sttv} | termalista° (ita) [=], termalésta* [=], dotùr/dutùr/professùr/mèdech/mèdes /infirmér di tèrme_{prf}* [dotùr/dutùr/professùr/mèdeg/mèdex /infirmér di tèrme], doturèssa/duturèssa/professurèssa/m èdega/mèdesa/infirméra di tèrme_{prf}* [doturèsa/duturèsa/profesurèsa/mède ga/mèdexa/infirméra di tèrme]
tèrme_{sfp} | tèrme° [=] BS: tèrme [=]
termicaménte_{avb} | sóta l' aspèt tèrmico* [sóta 'l aspèt tèrmico]

¹**tèrmico**_{ams} (che fornìsce calóre) | tèrmico° (ita) [=], tèrmech* [tèrmeg], che l' dà/förnèss calùr_{prf}* [che 'l dà/förnèss calùr] BS: tèrmic [=]
²**tèrmico**_{ams} (che mantìène il calóre) | tèrmico° (ita) [=], tèrmech* [tèrmeg], che l' té/tègn° còld_{prf}* /-t/ [che 'l té/tègn/tèjn còld], che l' manté/mantègn° còld_{prf}* /-t/ [che 'l manté/mantègn/tèjn còld], che l' manté/mantègn° ol calùr_{prf}* [che 'l manté/mantègn/tèjn ol calùr]
³**tèrmico**_{ams} (relativo al calóre e alla temperaturà) | tèrmico° (ita) [=], tèrmech* [tèrmeg], relativ al calùr e a la tempradùra_{prf}* [relatífv al calùr e ala tempradùra], del calùr e de la tempradùra_{icge}* [del calùr e dela tempradùra], del calùr_{icge}* [del calùr]
terminàbile_{agtv} | terminàbel* [terminabel], che s' pöl terminà_{prf}* [che s' pöl terminà], che l' pöl (v)èss terminà_{prf}* [che 'l pöl ès terminàd < che 'l pölvès terminàd], che s' pöl portà a cömpimét/termen_{prf}* [che s' pöl portà a cömpimét/termen], che l' pöl (v)èss portàt a cömpimét/termen_{prf}* [che 'l pöl ès portàd a cömpimét/termen < che 'l pölvès portàd a cömpimét/termen]
terminabilità_{sfsi} →(l'èssere terminàbile)
terminàbilménte_{avb} | in manéra (→terminàbile)* [in manéra (→terminàbile)]
terminal_{smsi} (ing) /tēminl/ | ← /tèrminal/
¹**terminàle**_{agtv} (di confine/tèrmine) | de confì/cunfì/tèrmen_{icge}* [de confì/cunfì/tèrmen], terminàl°* (ita)(lad) [=] BS: terminàl [=]
²**terminàle**_{agtv} (finàle) | terminàl°* (ita)(lad) [=] BS: terminàl [=]
³**terminàle**_{sms} (tec) | terminàl°* (ita) [=], videoterminal°* (ita) [videoterminal]
terminalista_{sttv} | terminalista° (ita) [=], terminalésta* [=], ü/chèl/òm/operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) al terminàl_{prf}* [ü'/chèl/òm/operare/lavorét/lavurad úr/(→¹addétto) al terminàl], öna/chèla/dòna/fómna/operàia/laorè nta/lauradura/(→¹addétta)/persuna al terminàl_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/operaja/lavo rènta/lavuradura/(→¹addétta)/persuna a al terminàl]
¹**terminàre**_{vintr/vtr} (conclùdere, finire, portàre a tèrmine; giungere alla fine,

non procedere óltre; avére cóme dešinènta: di paròle/tèrmini) | terminà [=], livrà [=]
²**terminàre**_{vtr} (delimitàre ponèndo un confine) | fernì (IIIa) [ferní], finà [=], terminà [=], mèt/meti zó di tèrmegn_{prf}* [mèt/metí xó di tèrmegn/tèrmejn]
terminatìvo_{sms} (definitìvo) | →
¹**terminàto**_{ams/vppms} (conclùso, finito, portàto a tèrmine; giunto alla fine, non proceduto óltre; avuto cóme dešinènta: di paròle/tèrmini) | terminàt [terminàd], livràt [livràd]
²**terminàto**_{vppms} (delimitàto ponèndo un confine) | fernìt [ferníd], finàt [finàd], terminàt [terminàd], metit zó di tèrmegn_{prf}* [metíd xó di tèrmegn/tèrmejn]
terminatóre_{ams/sms} | (ü/chèl) che l' (→¹tèrmina)_{prf}* [(ü'/chèl) che 'l (→¹tèrmina)]
 +-trìce_{afs/sfs} | (öna/chèla/persuna) che la (→¹tèrmina)_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che 'la (→¹tèrmina)]
¹**terminazióne**_{sfs} (³càpo) | →
²**terminazióne**_{sfs} (cömpimènto, conclùsióne, ¹tèrmine) | →
³**terminazióne**_{sfs} (dešinènta) | →
¹**tèrmine**_{sms} (confine/limite di proprietà/spàzio; elemènto materiale che segnàla tàle confine/limite; pùnto dello spàzio in cùi qualcòsa tèrmina; momènto in cùi qualcòsa tèrmina, limite di tèmpo, scadènta; pùnto a cùi si è giùnti in un'attivitá; mèta, scòpo; limite da non oltrepassàre; elemènto consideràto cóme parte integrànta di un tütto) | tèrmen [=]
 - **di paragóne**_{lcst} | tèrmen de paragù* (ita) [tèrmen de paragù]
 - **di preavvisó**_{lcst} | tèrmen de preaiso/preavis* (ita) [tèrmen de preàvixo/preàvix]
 - **último**_{lcst} | tèrmen öltem/ültem* (ita) [tèrmen öltem/ültem]
 > **a tèrmine**_{lcag/lcav} | a tèrmen* [=]
²**tèrmine**_{sfs} (espressióne, paròla, vocàbolo) | tèrmen [=], paròla_{sfs} [=], vocàbol°* (ita)(lad) [vocabol] BS: vocàbol [vocabol]
³**tèrmine**_{sfs} (per àltre accezióni) | tèrmen* [=]
terminologìa_{sfs} | terminologìa° (ita) [terminologíã], termionologéa° (ita) [terminologéã], gröp/complèss di tèrmen e di espressiù_{prf}* [gröp/complès di tèrmen e di espressjú]
¹**terminologicaménte**_{avb} (dal pùnto di vista della terminologìa) | dal pùnto

de (v)ésta/vista de la terminologia*
[dal punto dela terminologia]

²**terminologicaménte**_{avb} (sótto l'aspèto terminològico) | sóta l'aspèt (→terminològico)* [sóta 'l'aspèt (→terminològico)]

¹**terminològico**_{ams} (della terminologia) | de la terminologia_{lcege}* [dela terminologia]

²**terminològico**_{ams} (relativo alla scélta e all'ùso dei tèrmini) | de la sièlta/lècia e a l'üs(o) di tèrme_{lcege}* [dela sjèlta/lèca e al ùx(o) di tèrme_{gn}]

termitàjo_{sms} | nì de termiti_{prf}* (ita) [ni de termiti]

tèrmite/termite_{sfs} (nat) | termite° (ita) [=]

¹**termo**_{smsi} (termosifóne) | →

²**termo**_{smsi} (thermos) | →

termoacùstico_{ams} | termoacústico° (ita) [termoacústico], termoacústech* [termoacústeg], relativ al calùr e al ròmùr/rùmùr_{prf}* [relativ al calùr e al ròmùr/rùmùr], del calùr e del ròmùr/rùmùr_{lcege}* [del calùr e del ròmùr/rùmùr]

termoautònomo_{ams} | termoautònomo° (ita) [termoautònomo], termoautònem* [termoautònem], termoautònem* [termoautònem]

termocauterizzazióne_{sfs} →(cauterizzazióne)

termocinètica_{sfs} | termocinética° (ita) [=]

termocinético_{ams} | termocinético° (ita) [=], de la termocinética_{lcege}* [dela termocinética]

termocoagulazióne_{sfs} →(cauterizzazióne)

termocoibènte_{agtv/sms} →(termoisolànte)

termocoibènza_{sfs} →(isolaménto tèrmico)

termocompressóre_{sms} →(pómpa di calóre)

¹**termocopèrta**_{sfs} (copèrta tèrmica) | →

²**termocopèrta**_{sfs} (copertóne) | →

termocòppia_{sfs} (tec) | termocòpia°* (ita) [termocòpja]

termocùlla_{sfs} →(incubatrice)

termodinàmica_{sfs} | termodinàmica° (ita) [=], termodinàmega* [=]

termodinamicaménte_{avb} | segónd i prensépe de la termodinàmica* [segónd i prensépe dela termodinàmica]

termodinàmico_{ams} | termodinàmico° (ita) [=], termodinàmegh* [termodinàmeg], de la termodinàmica_{lcege}* [dela termodinàmica]

termoelettricità_{sfsi} | termoelettricità° (ita) [termoelettricità], termoelettrèssetà* [termoelettrèssetà]

termoèlètrico_{ams} | termoèlètrico° (ita) [termoèlètrico], termoèlètrech* [termoèlètrech]

termofìsica_{sfs} →(termologia)

termofobia_{sfs} (paùra patològica del calóre) | pura fórtà/fòrta del calùr_{prf}* [pura fórtà/fòrta del calùr]

termòforo_{sms} (tec) | termòforo° (ita) [=], termòfor* [=]

termògeno_{ams} | che l'fa/gènera calùr_{prf}* [che l'fa/gènera calùr]

termogiunzióne_{sfs} →(termocòppia)

termografia_{sfs} | termografia° (ita) [termografia]

¹**termogràfico**_{ams} (relativo alla termografia) | termogràfico° (ita) [=], de la termografia_{lcege}* [dela termografia]

²**termogràfico**_{ams} (relativo al termògrafo) | termogràfico° (ita) [=], del termògrafo_{lcege}* [=]

³**termogràfico**_{ams} (rilevato mediante termògrafo) | termogràfico° (ita) [=], rileat/misürat mediante ol termògrafo_{prf}* [rilevòd/mixürad medjante ol termògrafo], rileat/misürat per mè(s) d'ü/del termògrafo_{prf}* [rilevòd/mixürad per mè(s) d'ü/del termògrafo], rileat/misürat con d'ü termògrafo_{prf}* [rilevòd/mixürad condü' termògrafo], rileat/misürat col termògrafo_{prf}* [rilevòd/mixürad col termògrafo], rileat/misürat a traèrs/treèrs ol termògrafo_{prf}* [rilevòd/mixürad atravers/atrevèrs ol termògrafo]

termògrafo_{sms} (tec) | termògrafo° (ita) [=], termògraf* [=]

termoidràulico_{ams} | termoidràulico° (ita) [termoidràulico], termoidràulico° (ita) [termoidràulico], di impiànc/impjanti idràulici/idràulici_{prf}* [di impjanti/impjanti idràulici/idràulici], di impiànc/impjanti de riscaldamènt/riscaldamét_{prf}* [di impjanti/impjanti de riscaldamènt/riscaldamét]

¹**termoisolànte**_{agtv} (isolànte) | →

²**termoisolànte**_{sms} (isolànte tèrmico) | →

termologia_{sfs} | termologia° (ita) [termologia], termologéa* [termologéa], termofìsica° (ita) [termofìsica], termofìsega* [termofìsega], siènsa/stòde del calùr e de la tempradüra_{prf}* [sjènsa/stòde del calùr e dela tempradüra]

termològico_{ams} | termològico (ita) [=], termològech* [termològeg], relativ a la (→termologia)_{prf}* [relativ ala (→termologia)], de la (→termologia)_{lcege}* [dela (→termologia)]

termomagnético_{ams} | termomagnético (ita) [termomagnético], termomagnétech* [termomagnétech], relativ al termomagnetismo_{prf}* [relativ al termomagnétech], del termomagnetismo_{lcege}* [del termomagnétech]

termomagnetismo_{sms} | termomagnetismo° (ita) [termomagnétech], termomagnétesem* [termomagnétesem]

termomanòmetro_{sms} (tec) | termomanòmetro° (ita) [=], termomanòmeter* [=]

termometria_{sfs} | termometria° (ita) [termometria], termometréa* [termometréa], siènsa/stòde di mètodì per la misüra de la tempradüra_{prf}* [sjènsa/stòde di mètodì per la misüra dela tempradüra]

¹**termomètrico**_{ams} (relativo alla termometria) | termomètrico° (ita) [=], termomètrech* [termomètech], relativ a la (→termometria)_{prf}* [relativ ala (→termometria)], de la (→termometria)_{lcege}* [dela (→termometria)]

²**termomètrico**_{ams} (relativo al termòmetro) | del termòmetro_{lcege}* [=], misürat col termòmetro_{prf}* [mixürad col termòmetro]

³**termomètrico**_{ams} (misütato mediante termòmetro) | rileat/misürat mediante ol termòmetro_{prf}* [rilevòd/mixürad medjante ol termòmetro], rileat/misürat per mè(s) d'ü/del termòmetro_{prf}* [rilevòd/mixürad per mè(s) d'ü/del termòmetro], rileat/misürat con d'ü termòmetro_{prf}* [rilevòd/mixürad condü' termòmetro], rileat/misürat col termòmetro_{prf}* [rilevòd/mixürad col termòmetro], rileat/misürat a traèrs/treèrs ol termòmetro_{prf}* [rilevòd/mixürad atravers/atrevèrs ol termòmetro]

¹**termòmetro**_{sms} (tec) | termòmetro (ita) [=], termòmeter* [=]

²**termòmetro**_{sms} (fattóre assunto cóme indicatóre di fenòmeno/situazióne/etc.) | termòmetro (ita) [=], termòmeter* [=]

termonucleàre_{agtv} | termonüclèar°* (ita)(lad) [=]

termoreattóre_{sms} | termoreatür^{o*} (ita) [termoreatür]
termoregolàre_{vr} | termoregolà^{o*} (ita) [=], fà la termoregolassiù_{prf}* [fà la termoregolassjú], mèt/metí sóta termoregolassjú < mèssóta termoregolassjú < mèssóta termoregolassjú]
termoregolàrsi_{vpi} | termoregolàs* (ita) [=]
termoregolàto_{ams/vppms} | termoregolàt^{o*} (ita) [termoregolàd], fàcc la termoregolassiù_{prf}* [fàdì la termoregolassjú], metìt sóta termoregolassjú_{prf}* [metíd sóta termoregolassjú < metíssóta termoregolassjú]
termoregolatóre_{sms} (tec) | termoregoladür* (ita) [termoregoladür], congègn/dispositìv che l'fà/còmpéss/exégu/e/fètüa la termoregolassiù_{prf}* [congègn/congègn/dispositìv che'l fa/còmpés/exégye/efètüa la termoregolassjú]
termoregolazióne_{sfs} | termoregolassiù^{o*} (ita) [termoregolassjú]
termos_{smsi} →(thermos)
termosaldàre_{vr} | termosaldà^{o*} (ita) [=], fà (sübì) la saldadüra a caldo_{prf}* [fà (sübì) la saldadüra a caldo], mèt/metí sóta saldadüra a caldo_{prf}* [mèt/metí sóta saldadüra a caldo < mèssóta saldadüra a caldo]
termosaldàto_{ams/vppms} | termosaldàt^{o*} (ita) [termosaldàd], fàcc (sübì) la saldadüra a caldo_{prf}* [fàdì (sübì) la saldadüra a caldo], metìt sóta saldadüra a caldo_{prf}* [metíd sóta saldadüra a caldo < metíssóta saldadüra a caldo]
termosaldatrice_{sfs} (tec) (màccchina) | termosaldatrice^o (ita) [=], termosaldatrìss* [termosaldatrís], màccina per fà/esegüi/efetüa la saldadüra a caldo_{prf}* [màccina per fà/exegüi/efetüa la saldadüra a caldo], màccina per termosaldà_{prf}* [=], termosaldatrice^o (ita) [=], termosaldatrìss* [termosaldatrís], termosaldadüra* [termosaldadüra], termosaldatura* [=]
¹**termosifóne**_{sms} (calorífero) | →, termosifù^o (ita) [termosifù]
²**termosifóne**_{sms} (impiànto di riscaldaménto) | →
termostàbile_{agtv} | termostàbel* [termostàbel], che l'sübéss mia di alterassiù/variassiù sóta l'efèt del calür_{prf}* [che'l sübés mià di alterassjú/varjassjú sóta 'l efèt del calür]

termostabilizzàre_{vr} | termostabilisà^{o*} (ita) [termostabilixà], fà deentà/dientà/dientà^{2^} termostàbel_{prf}* [fà diventà/diventà termostàbel]
termostabilizzàrsi_{vpi} | termostabilisàs^{o*} (ita) [termostabilixàs], deentà/dientà/dientà^{2^} termostàbel_{prf}* [deventà/diventà termostàbel]
¹**termostabilizzàto**_{ams/vppms} (résò termostàbile) | termostabilisàt^{o*} (ita) [termostabilixàd], fàcc deentà/dientà/dientà^{2^} termostàbel_{prf}* [fàdì diventà/diventà termostàbel]
²**termostabilizzàto**_{ams/vppms} (diventàto termostàbile) | termostabilisàt^{o*} (ita) [termostabilixàd], deentà/dientà/dientà^{2^} termostàbel_{prf}* [deventà/diventà termostàbel]
termostabilizzazióne_{sfs} | termostabilisassiù^{o*} (ita) [termostabilixassjú]
¹**termostàtico**_{ams} (mantenùto a temperaturà costànte) | termostàtico^o (ita) [=], termostàtech* [termostateg], mantegnìt a tempradüra costante_{prf}* [mantegnìd a tempradüra costante]
²**termostàtico**_{ams} (relatìvo al termòstato) | relatìv al termòstato_{prf}* [relatìv al termòstato], del termòstato_{lcege}* [=]
termòstato_{sms} (tec) | termòstato^o (ita) [=], termòstat* [=]
termotècnica_{sfs} | termotècnica^o (ita) [=], termotènica^{o*} (ita) [=], termotènnica^{o*} /-nn-/ (ita) [=]
termotècnico_{ams/sms} | termotècnico^o (ita) [=], termotènico^{o*} (ita) [=], termotènnico^{o*} /-nn-/ (ita) [=]
-a_{afs/sfs} | termotècnica^o (ita) [=], termotènica^{o*} (ita) [=], termotènnica^{o*} /-nn-/ (ita) [=]
termoventilatóre_{sms} (tec) | termoventiladür* [termoventiladür]
termoventilazióne_{sfs} | termoventilassiù* [termoventilassjú]
tèrna_{sfs} | tèrna [=]
¹**ternàre**_{vr} (¹dispórre trè a trè) | desponì/disponì/mèt/metì tri a tri_{prf}* [desponì/disponì/mèt/metì tri a tri]
²**ternàre**_{vr} (²includere in una tèrna) | comprend in d'óna tèrna_{prf}* [comprend indóna tèrna], mèt/metì dét in d'óna tèrna_{prf}* [mèt/metì dét indóna tèrna < mèddét indóna tèrna]
¹**ternàrjo**_{ams} (che è compòsto/compòsto di trè eleménti) | ternare [=]

²**ternàrjo**_{sms} (grùppo di trè eleménti) | ternare* [=]
³**ternàrjo**_{sms} (trisillabo) | →
⁴**ternàrjo**_{ams} (per àltre accezióni) | ternare* [=]
ternàro_{ams/sms} →(ternàrjo)
¹**ternàto**_{ams/vppms} (¹dispòsto trè a trè) | desponìt/disponìt/metìt tri a tri_{prf}* [desponìd/disponìd/metìd tri a tri]
²**ternàto**_{ams/vppms} (²includo in una tèrna) | comprendìt in d'óna tèrna_{prf}* [comprendìd indóna tèrna], metìt dét in d'óna tèrna_{prf}* [metìd dét indóna tèrna < metìddét indóna tèrna]
³**ternàto**_{ams} (che fa pàrte di una tèrna) | che l'fà part(e) d'óna tèrna_{prf}* [che'l fa part(e) d'óna tèrna], che l'è dét in d'óna tèrna_{prf}* [che'l è dét indóna tèrna]
tèrno_{sms} (al lóttto) | tèrno [=], tèren* [=]
teròldego_{smsi} (nat) (ali) | teròldego^o (ita) [=]
teromòrfico_{ams} | a furma de bèlva_{prf}* [=], fàcc a bèlva_{prf}* [fàdì a bèlva], che l'gh'è la furma d'óna bèlva_{prf}* [che'l g'è la furma d'óna bèlva], che l'gh'è l'aspèt d'óna bèlva_{prf}* [che'l g'è 'l aspèt d'óna bèlva], che l'sòmèa/somèa/par òna bèlva_{prf}* [che'l sòmèa/somèa/par òna bèlva]
Tèrra/tèrra_{sfs} | Tèra/tèra [=]
 BS: Tèra/tèra [Tèrà/tèrà]
 - **battùta**_{lctst} | tèra batida* (ita) [=]
 - **bruciàta**_{lctst} | tèra brüsada* (ita) [=]
 - **di conqùista**_{lctst} | tèra de conquista^o (ita) [tèra de conqyista]
 - **di nessùno**_{lctst} | tèra de nissü/nigü^o (ita) [tèra de nissü/nigü]
 - **di Sjàna**_{lctst} | tèra de Siéna* (ita) [tèra de Sjàna]
 - **fèrma**_{lctst} →(terrafèrma)
 - **natia**_{lctst} →(pàtrija)
 - **promèssa**_{lctst} | tèra promèssa^o (ita) [tèra promèsa]
 - **róssa**_{lctst} | tèra róssa* (ita) [tèra rósa]
 - **tèrra**_{lctst} | tèra tèra^o (ita) [=]
 - **vèrgine**_{lctst} | tèra vèrgine^o (ita) [=], tèra vèrgen* (ita) [=]
 > **a tèrra**_{lctst} | a tèra [=]
 > **in tèrra**_{lctst} | in tèra [=]
 > **per tèrra**_{lctst} | per tèra [=]
 > **Tèrra Sànta**_{lctst} | Tèra Santa^o [=]
tèrra-aria_{agtv} | tèra-aria/ària^{3^o} [tèra-aria]
¹**terracòtta**_{sms} (sos) | teracòcia [teracòca]
 BS: teracòta [teracòtà], tèra còta [teracòtà]
²**terracòtta**_{sgtv/smsi} (colóre) | teracòcia^{o*} (ita) [teracòca]

<p>terràcqueo_{ams} componit/costitùit/furmàt de tèra e de aqua_{prf}* [componid/costituid/furmàd de tèra e de acya]</p>	<p>²terrapienàre_{vintr} (fàre terrapièni) fà sò di terapié_{prf}* [fà só di terapjé]</p>	<p>destrùs/destrùsi/devastà cóme l'fa ü teremòt/taramòt/taremòt_{prf}* [destrùx/destrùxi/devastà cóme 'l fa ü' teremòt/taramòt/taremòt]</p>
<p>terraférma_{sfs} teraférma* (ita)(lad)(ven) [=] BS: teraférma [teráfèrmà], tèra férma [teráfèrmà]</p>	<p>¹terrapienàto_{ams/vppms} (dotàto di terapièno) förnit/münit de terapié_{prf}* [förnìd/münìd de terapjé]</p>	<p>²terremotàre_{vr} (⁶sconvòlgere) →</p>
<p>terràglia_{sfs} teràlia [teralja], teràia [teraja] BS: teràlia [teraljà]</p>	<p>²terrapienàto_{ams/vppms} (fàtto terrapièni) fàcc sö di terapié_{prf}* [fadj só di terapjé]</p>	<p>¹terremotàto_{vppms} (distrùtto/devastàto cóme fa un teremòto) destrùsìt/devastàt cóme l'fa ü teremòt/taramòt/taremòt_{prf}* [destrùxid/devastàd cóme 'l fa ü' teremòt/taramòt/taremòt]</p>
<p>¹terràgno_{ams} (che si tròva sulla tèra) che l'sa/se tróa sö la tèra_{prf}* [che'l sa/se tróva söla tèra]</p>	<p>terrapjèno_{sms} terapié^o* (ita)(lad) [terapjé] BS: terapié [terapjé], terài [terài]</p>	<p>²terremotàto_{vppms} (⁶sconvòlto) →</p>
<p>²terràgno_{ams} (che è a livèllo del suòlo) che l'sa/se tróa in tèra_{prf}* [che'l sa/se tróva in tèra], che l'sa/se tróa a lièl/lièl^{2^} del söl_{prf}* [che'l sa/se tróva a livèl del söl]</p>	<p>terràqueo_{ams} →(terràcqueo) tèra-tèra_{agtv} tèra-tèra* [tèra-tèra]</p>	<p>³terremotàto_{ams} (che è stàto colpìto/danneggiàto dal terremòto) teremotà^o* (ita) [teremotàd], taramotà^o* (ita) [taramotàd], taremotà^o* (ita) [taremotàd]</p>
<p>³terràgno_{ams} (¹terrìcolo) →</p>	<p>terràzza_{sfs} (¹terràzzo) →</p>	<p>⁴terremotàto_{sms} (chi è stàto colpìto da un terremòto) teremotà^o* (ita) [teremotàd], taramotà^o* (ita) [taramotàd], taremotà^o* (ita) [taremotàd]</p>
<p>terràgnolo_{sms} →(²terrìcolo)</p>	<p>²terràzza_{sfs} (ripiàno di terrazzaménto) ruch* [ruc]</p>	<p>-a_{afs/sfs} teremotada^o* (ita) [=], taramotada* [=], taremotada* [=]</p>
<p>¹terrajòlo_{sms} (che vïve vicìno al suòlo/terrèno: di uccèllo) terajòlo^o (ita) [terajòlo], che l'campa/viv apròf/près/(v)isì/vesì a la tèra_{prf}* [che'l campa/viv apròv/près/vixì/vexì ala tèra], che l'campa/viv apròf/près/(v)isì/vesì al söl/teré_{prf}* [che'l campa/viv apròv/près/vixì/vexì al söl/teré], che l'(i)stà apròf/près/(v)isì/vesì a la tèra_{prf}* [che'l sta apròv/près/vixì/vexì ala tèra < che'listà apròv/près/vixì/vexì ala tèra], che l'(i)stà apròf/près/(v)isì/vesì al söl/teré_{prf}* [che'l sta apròv/près/vixì/vexì al söl < che'listà apròv/près/vixì/vexì al söl/teré]</p>	<p>terràzzaménto_{sms} (sistemazìone di un terrèno a fòrte pendènza con dei ripiàni) ruch [ruc]</p>	<p>terremotàto_{sms} sistemà a ruch_{prf}* [sistemà a ruc]</p>
<p>²terrajòlo_{sms} (capinéra) →</p>	<p>terràzzano_{sms} terér [=]</p>	<p>terremotàto_{vppms} sistemà a ruch_{prf}* [sistemàd a ruc]</p>
<p>³terrajòlo_{sms} (tennista che giòca/giùdca sèmper sulla tèra battùta) terajòlo^o (ita) [terajòlo], (→tennista) che l'zòga sèmper sö la tèra ((batida)/ròssa)_{prf}* [(→tennista) che'l xóga sèmper söla tèra ((batida)/ròssa)] +-a_{sfs} terajòla^o (ita) [terajòla], (→tennista) che la zòga sèmper sö la tèra ((batida)/ròssa)_{prf}* [(→tennista) che'la xóga sèmper söla tèra ((batida)/ròssa)]</p>	<p>terràzzare_{tr} sistemà a ruch_{prf}* [sistemà a ruc]</p>	<p>terremotàto_{vppms} sistemà a ruch_{prf}* [sistemàd a ruc]</p>
<p>terrajùolo_{ams/sms} →(terrajòlo)</p>	<p>¹terràzzato_{ams} (dotàto/fornìto/provvìsto di terràzzo) förnit/münit/proést de terassa/teràs_{prf}* [förnìd/münìd/provést de terasa/teràs], co la terassa_{prf}* [cola terasa], col teràs_{prf}* [col teràs]</p>	<p>terremotàto_{sms} teremòt [=], taramòt [=], taremòt [=]</p>
<p>terràme_{sms} (→grànde quantità) de tèra_{prf}* [(→grànde quantità) de tèra]</p>	<p>³terràzzato_{ams} (sistemàto a ripiàni: di terrèno in fòrte pendènza) a ruch_{prf}* [a ruc]</p>	<p>terrenaménte_{avb} in manéra mondana* [=]</p>
<p>terràneo_{ams} che l'sa/se tróa al lièl/lièl^{2^} de la strada_{prf}* [che'l sa/se tróva al livèl dela strada]</p>	<p>¹terràzzjere_{sms} (operàio addéto alla pòsa in òpera di paviménti a terràzzo) operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) che l'pòsa paimènc/paimécc de terasse/teràs_{prf}* [operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addét to) che'l pòxa paimènti/paiméti de terasse/teràs]</p>	<p>terrenità_{sfsi} qualità de chèl che l'è mondano/terèst_{prf}* [cyalità de chèl che'l è mondano/terèst]</p>
<p>terranòva_{sfsi/smsi} (nat) teranòva^o (ita) [=]</p>	<p>+-a_{sfs} operàia/laorènta/lauradura/(→¹addét ta) che la pòsa paimènc/paimécc de terasse/teràs_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad détta) che'la pòxa paimènti/paiméti de terasse/teràs]</p>	<p>¹terrèno_{ams} (¹mondano) →</p>
	<p>²terràzzjere_{sms} (sterratóre) → +-a_{sfs} →</p>	<p>²terrèno_{ams} (¹terrèstre) →</p>
	<p>terràzzino_{sms} terassì^o (ita) [terasì] BS: balarèl [=], lobièt [lobjèt]</p>	<p>³terrèno_{ams} (²terràgno, terràneo) →</p>
	<p>¹terràzzo_{sms} (àmpio balcóno, àmpia terràzza: di edificio) terassa_{sfs} [terasa], teràs^o [teràs], pogìol [pogól] BS: baltrèsca_{sfs} [baltrèsca]</p>	<p>⁴terrèno_{sms} (àmbito, argoménto, matèria, settóre) →</p>
	<p>²terràzzo_{sms} (àmpia spjanàta di tèra) piana^o* [pjana] BS: teràssa_{sfs} [terasà]</p>	<p>⁵terrèno_{sms} (càmpo di battàglia/giùco/giùdco) cap [=]</p>
	<p>¹terremotàre_{vr} (distrùggere/devastàre cóme fa un terremòto) </p>	<p>⁶terrèno_{sms} (²stàto, condizìone, situazìone) →</p>

- **arativo**_{lcst} | (teré) aratìv /-f/ [(teré) aratív]
 - **argillóso**_{lcst} | teré de tèra créa/gréa* [teré de tèra créa/gréa]
 - **a ripòso**_{lcst} | teré che s'лага/lassa possà [teré che s'лага/lassa possà]
 VG: scòrés [scòrés]
 - **boschivo**_{lcst} | teré boschìv /-f/ [teré boschív]
 - **compàtto**_{lcst} →(terrèno dùro)
 - **concimàto con letàme**_{lcst} | teré rüdàt_{prf}* [teré rüdàd], stabe [=], stàbel [stabel], stàbel [=]
 - **di giòco/giùdo**_{lcst} | teré de zöch [teré de xög], cap° [=]
 - **dùro**_{lcst} | teré dūr* [teré dūr]
 VB: frata [=]
 - **fangóso**_{lcst} | teré impalcét_{prf}* [=], teré pié de fangh_{prf}* /-c/ [teré pjé de fang]
 - **fruttifero**_{lcst} | teré fròtìv /-f/ [teré fròtív]
 - **ghiajóso**_{lcst} | teré gerìv /-f/ [teré gerív]
 - **inçólto**_{lcst} | teré sgròs [teré xgróx], teré sgrès [teré xgrèx], teré sgròsìv /-f/ [teré xgròxìv], órbeda_{sfs} [=]
 BS: sgròs [xgròs], svégher [xvégher]
 VS: gró [=]
 - **inçólto, argillóso e compàtto**_{lcst} →(baràggia), →(vàuada)
 - **in fòrte pendèza/pendìo**_{lcst} | teré in fórtà/fòrtà pendèsa* [=], fórtà/fòrtà riàda/riàda^{2^} [fórtà/fòrtà rivada], teré a fórtà/fòrtà scarpa* [=], fórtà/fòrtà pendèsa_{sfs} [=], fórtà/fòrtà scarpada_{sfs} [=], fórtà/fòrtà deusa [fórtà/fòrtà deusa]
 - **in pendèza/pendìo**_{lcst} | teré in pendèsa* [=], riàda/riàda^{2^} [rivada], teré a scarpa* [=], pendèsa_{sfs} [=], scarpada_{sfs} [=], deusa_{sfs} [deusa]
 BS: bréc [=], bróc [bróc]
 - **lavoràbile con l'aràtro**_{lcst} | teré aratìv /-f/ [teré aratív]
 - **lavoràbile con la vanga**_{lcst} | teré vanghìv /-f/ [teré vanghív]
 - **melmóso**_{lcst} | teré melmùs/belmùs [teré melmùx/belmùx]
 - **mésso a coltura**_{lcst} | (teré) coltìv /-f/ [(teré) coltív]
 - **montuóso**_{lcst} | teré montìv /-f/ [teré montív]
 - **paludóso**_{lcst} | teré moiàch [teré mojàc], teré pié/réch de lache/lame/palüdi* [teré pjé/réc de lache/lame/palüdi], teré sortümüs* [teré sortümüs]
 - **rilevato**_{lcst} →(³riàlzo), →(riljèvo)
 - **sabbjóso**_{lcst} | teré sabiunì [teré sabjuní]

- **seminativo**_{lcst} | somnére [=], sumnére [=], teré aratìv /-f/ [teré aratív]
 > **pèzzo di terrèno non coltivàto**_{lcst} | órbeda_{sfs} [=]
¹**terreo**_{ams} (che ha l'aspèto e il colóre giallo della tèra: di vólto/viço) | che l'gh'à l'aspèt e 'l colùr/culùr zald de la tèra_{prf}* [che'l g'à 'l aspèt e 'l colùr/culùr xald dela tèra]
²**terreo**_{ams} (di tèra) | de tèra_{lcege}* [=]
³**terreo**_{ams} (che contjène tèra) | che l'conté/contègn° tèra_{prf}* [che'l conté/contègn/contèjn tèra]
¹**terrestre**_{agtv} (relatìvo alla tèra) | terèst [=], relatìv a la tèra_{prf}* [relatív ala tèra], de la tèra_{lcege}* [dela tèra]
 BS: teré [=]
 CE: teré [=]
 CO: terèen [terèn]
²**terrestre**_{agtv} (contrappòsto a acquàtico/marittimo/aèro/etc.) | terèst* [=]
³**terrestre**_{agtv} (contrappòsto a soprannaturàle/spirituàle, mondàno) | mondano* [=]
⁴**terrestre**_{sttv} (abitànte della tèra) | terèst [=]
¹**terrestrità**_{sfsi} (l'èssere terrestre) | →
²**terrestrità**_{sfsi} (l'appartenére alla tèra) | fà part(e) de la tèra_{vbpfr}* [fa part(e) dela tèra], èss de la tèra_{vbpfr}* [ès dela tèra], partègn/partègnì a la tèra_{prf}* [partègn/partèjn/partègnì ala tèra]
¹**terribile**_{agtv} (¹crudèle, spietàto) | terìbel [teribel]
 BS: terìbil [teribil]
²**terribile**_{agtv} (di ànsja, di angòscia) | terìbel [teribel], de ànsja_{lcege}* [de ansja], de angòssa/angòscia_{lcege}* [de angòsa/angòša]
³**terribile**_{agtv} (ecceziònale, ¹straordinàrio) | maladèt(o) [=]
³**terribile**_{agtv} (fortìssimo) | →
⁴**terribile**_{agtv} (³orrèndo, raccapricciànte) | →
⁵**terribile**_{agtv} (tremèndo, spaventóso) | terìbel [teribel]
terribilìsmo_{sms} →(terribilità)
terribilità_{sfsi} →(l'èssere terribile)
¹**terribilmènte**_{avb} (in mòdo terribile) | in manéra terìbel* [in manéra terìbel], de (→terrorizzàre)_{prf}* [de (→terrorizzàre)]
²**terribilmènte**_{avb} (estremamènte, moltìssimo) | →
¹**terriccio**_{sms} (tèra scélta e concimàta) | tèra rüdada_{prf}* [=]
 BS: terìcio [terìço]
²**terriccio**_{sms} (humus) | →
¹**terriccolo**_{ams} (che vive strisciàndo sul suòlo/terrèno: di pjànta) | che l'campa/viv tacàt/tecàt a la tèra_{prf}* [che'l campa/viv tacàd/tecàd ala

tèra], che l'campa/viv tacàt/tecàt al sòl/teré_{prf}* [che'l campa/viv tacàd/tecàd al sòl/teré]
²**terricolo**_{ams} (che vive nel/sul suòlo/terrèno: di animàle) | che l'campa/viv in de la tèra_{prf}* [che'l campa/viv indela tèra], che l'campa/viv in del sòl/teré_{prf}* [che'l campa/viv indel sòl/teré], che l'campa/viv sò la tèra_{prf}* [che'l campa/viv sòla tèra], che l'campa/viv sòl sòl/teré_{prf}* [che'l campa/viv sòl sòl/teré]
terrier_{smsi} (ing) /tèrià(r)/ (nat) | ← /tèrjer/
¹**terrièro**_{ams} (di possedimèto ruràle) | de proprietà/propjetà de campagna_{prf}* [de proprjetà/propjetà de campagna], de proprietà/propjetà campagnòla_{prf}* [de proprjetà/propjetà campagnòla]
²**terrièro**_{ams} (di terrèno agrìcolo) | de teré aratìv_{cege}* [de teré aratív], de teré agrìcolo/agràrio_{lcege}* [de teré agrìcolo/agrarjo]
terrificànte_{agtv} | (stra) de là de spaentùs_{prf}* [(stra)dela de spaentùx], (stra) de là de tremèndo_{prf}* [(stra)dela de tremèndo], infina mai spaentùs/tremèndo_{prf}* [infina maj spaentùx/tremèndo]
 BS: terificànt [=]
terrificàre_{vtv} →(atterrìre), →(spaventàre)
terrificàto_{ams/vppms} →(atterrìto), →(spaventàto)
¹**terrifico**_{ams} (ecceziònale) | →
²**terrifico**_{ams} (mólto intènso) →(mólto fòrte)
³**terrifico**_{ams} (terrificànte) | →
terrièno_{ams} (generàto/nàto dalla tèra) | generàt/nassìt de la tèra_{prf}* [generàd/nasíd dela tèra]
terrièno_{ams} →(²terróso), →(³terróso)
¹**terrina**_{sfs} (recipiènate di fórtà circolàre/rettàngolàre con bórdi àlti e svasàti) | terina° [=]
 BS: terìna [terinà]
²**terrina**_{sfs} (ciòtola) | →
³**terrina**_{sfs} (tegàme di ceràmica/terracòtta) | bièla de ceràmica/terracòcia_{prf}* [bjèla de ceràmica/terracòča]
 BS: terìna [terinà], bièla [bjèlà], padèla de teracòta [padèlà de teracòtà]
³**terrina**_{sfs} (vàsò di terracòtta) | →
territòriale_{agtv} (del terriòrijo) | terriòriàl°* (ità)lad [teritorjál], del teritòre_{lcege}* [=]
 BS: terriòriàl [teritorjál]
¹**territòriàlità**_{sfsi} (appartenènza a un terriòrijo) | fà part(e) d'ü

teritòre_{vbprf}* [fà part(e) d'ü' teritòre], èss d'ü teritòre_{vbprf}* [ès d'ü' teritòre], partègn/partegnì a ü teritòre_{prf}* [partègn/partèjn/partegnì a ü' teritòre]

²**territorialità**_{sfsi} (l'avére validità su un territòrio, l'èssere in vigóre su un territòrio) | (v)iga validità sö 'n d'ü teritòre_{vbprf}* [viga validità söndü' teritòre], èss in vigùr/viùr sö 'n dü teritòre_{vbprf}* [ès in vigùr/viùr söndü' teritòre]

³**territorialità**_{sfsi} (l'avére competènza su un territòrio) | (v)iga competènza/spetansa sö 'n d'ü teritòre_{vbprf}* [viga competènza/spetansa söndü' teritòre]

¹**territorializzàre**_{vt} (rèndere territòriale) | fà deentà/dientà/dientà² (→territoriàle)_{prf}* [fà diventà/diventà (→territoriàle)]

²**territorializzàre**_{vt} (conferìre un caràtere territòriale) | conferì ü caràter (→territoriàle)_{prf}* [conferì ü' caràter (→territoriàle)]

¹**territorializzàrsi**_{vpi} (acquistare un caràtere territòriale) | ciapà ü caràter (→territoriàle)_{prf}* [cjapà ü' caràter (→territoriàle)]

²**territorializzàrsi**_{vpi} (èssere limitàto a un determinàto territòrio) | èss limitàt a ü determinàt/cèrt/sèrt teritòre_{prf}* [ès limitàt a ü' determinàt/cèrt/sèrt teritòre]

¹**territorializzàto**_{ams/vppms} (résò territòriale) | fàcc deentà/dientà/dientà² (→territoriàle)_{prf}* [fadi diventà/diventà (→territoriàle)]

²**territorializzàto**_{ams/vppms} (conferìto un caràtere territòriale) | conferì ü caràter (→territoriàle)_{prf}* [conferìd ü' caràter (→territoriàle)]

¹**territorializzàto**_{ams/vppms} (acquistò un caràtere territòriale) | ciapà ü caràter (→territoriàle)_{prf}* [cjapàd ü' caràter (→territoriàle)]

²**territorializzàto**_{ams/vppms} (èssere stàto limitàto a un determinàto territòrio) | èss stacc/istacc limitàt a ü determinàt/cèrt/sèrt teritòre_{prf}* [ès stadj limitàt a ü' determinàt/cèrt/sèrt teritòre < èsistàdj limitàt a ü' determinàt/cèrt/sèrt teritòre]

territorialménte_{avb} | per ü determinàt/cèrt/sèrt teritòre* [per ü' determinàt/cèrt/sèrt teritòre], in rapórt/relassiù al teritòre* [in rapórt/relasjú al teritòre]

¹**territòrio**_{ams} (porzióne di terréno, regióne/zòna geografica; àrea amministrativa) | teritòre [=] - **coloniàle**_{icst} | teritòre coloniàl* [teritòre coloniàl]

²**territòrio**_{ams} (per àltre accezióni) | teritòre* [=]

terróne_{sms} | terù [terù] -**a**_{sfs} | teruna [=]

¹**terróre**_{sms} (fòrte/intènsa paura) | terùr^o* (ita)(lad) [terùr], pura fórtà/fòrta/tremènda [=] BS: terùr [terùr], gran spaènt_{prf} [gran' spavènt] CE: terùr [terùr]

²**terróre**_{sms} (ciò che fa spavènto) | terùr^o* (ita)(lad) [terùr], spaènt piö fenit/finit_{prf}* [spavènt pjö fenid/finid], chèl che l' desdà/fà terùr_{prf}* [chèl che 'l dexdà/fà terùr], chèl che l' desdà/fà öna pura fórtà/fòrta/tremènda* [chèl che 'l dexdà/fà öna pura fórtà/fòrta/tremènda], chèl che l' fà spaèntà de bröt_{prf}* [chèl che 'l fà spaèntà de bröt], chèl che l' fà spaèntà féss/fiss_{prf}* [chèl che 'l fà spaèntà féss/fis]

³**terróre**_{sms} (periodo della Rivoluziòne francése) | terùr^o* (ita)(lad) [terùr]

⁴**terróre**_{sms} (periodo in cùì vige una dittatùra violènta) | terùr^o* (ita)(lad) [terùr], perìodo che gh'è öna ditadùra violènta_{prf}* [perìodo che gh'è öna ditadùra violènta]

terrorìsmo_{sms} | terorismo^o (ita) [terorixmo], terorésem* [teroréxem]

terrorista_{agt/v/sttv} | terorista^o (ita) [=], terorésta* [=]

terroristicaménte_{avb} | con mèto di terorìstici* [con mèto di terorìstici]

terrorìstico_{ams} | terorìstico^o (ita) [terorìstico], terorista^o (ita) [=], terorésta* [=], terorìstech* [terorìsteg], del terorismo_{icge}* [del terorixmo], di teroristi_{icge}* [=]

terrorizzàre_{vt} (spaventàre, incùtere terróre) | →

terrorizzàto_{ams/vppms} (spaventàto, incùssò terróre) | →

¹**terróso**_{ams} (che contìene tèra) | che l' conté/contègn^o de la tèra_{prf}* [che 'l conté/contègn/contèjn dela tèra]

²**terróso**_{ams} (che ha il colóre della tèra) | che l'è del colùr/culùr de la tèra_{prf}* [che 'l è del colùr/culùr dela tèra], che l' gh' à 'l colùr/culùr de la tèra_{prf}* [che 'l g' à 'l colùr/culùr dela tèra]

³**terróso**_{ams} (che è di aspèto simile alla tèra) | che l' gh' à ün aspèt simel a la tèra_{icco}* [che 'l g' à ün aspèt simel ala tèra], che l'è còme la tèra_{icco}* [che 'l è còme la tèra], che

l'è compàgn/compàjn de la tèra_{icco}* [che 'l è compàgn/compàjn dela tèra]

⁴**terróso**_{ams} (che è spòrc di tèra) | che l'è spòrc/stóss de tèra_{prf}* [che 'l è spòrc/stós de tèra]

terrícola_{sfs} | tèra stèrta/zèrba_{prf}* [tèra stèrta/xèrba]

tersaménte_{avb} | in manéra (→¹nìtida)/(→²nìtida)/(→⁴nìtida)/(→⁷pulita)* [in manéra (→¹nìtida)/(→²nìtida)/(→⁴nìtida)/(→⁷pulita)]

¹**tersézza**_{sfs} (l'èssere tèrso) | →

²**tersézza**_{sfs} (chiarézza, limpidézza) | →

tersicorèò_{ams} | del bal_{icge}* [=]

tersità_{sfsi} →(tersézza)

¹**tèrso**_{vppms} (pulito asciugàndo) | (→¹pulito) e sugàt_{prf}* [(→¹pulito) e sugàd]

²**tèrso**_{vppms} (detèrso, ¹nìtido) | →

³**tèrso**_{vppms} (purificàto) | →

⁴**tèrso**_{ams} (²nìtido, ³nìtido) | →

⁵**tèrso**_{ams} (²accuràto, elegànte, ⁴lìmpido: di discórso/scrittò) | →

tèrza_{sfs} (clàsse scolàstica, màrcia di velocità) | tèrsa [=]

terzàdro_{sms} | tersadro^o (ita) [=], tersàder* [tersader]

terzàna_{sfs} | tersana [=]

terzanèlla_{sfs} | sida (→dozzinàle)_{prf}* [sida (→dozzinàle)]

terzàre_{vt} →(terziàre)

terzàvo_{sms} →(trishònno) +-**a**_{sfs} | →

terzàvolo_{sms} →(trishònno) +-**a**_{sfs} | →

terzèra_{sfs} (tec) (arcaréccio) | terséra [=], trav che la sosté/sostègn^o i treè_{prf}* [trav che 'la sosté/sostègn/sostèjn i trevèj]

- **di fienile/stàlla**_{icst} | bordunàl_{sms} [=]

terzerìa_{sfs} | terseréa^o* (ita) [terseréaj]

terzétto_{sms} | tersèt [=] BS: tersèt [=]

terziàre_{vt} →(rinterzàre)

¹**terziàrio**_{sms} (settóre) | tersiàrio^o (ita) [tersjarjo], tersiàre^o* [tersjare]

BS: tersiàre [tersjare]

²**terziàrio**_{sms} (chi appartìene a un tèrzo òrdine religiòso) | tersiàrio^o (ita) [tersjarjo], tersiàre^o* [tersjare]

-**a**_{sfs} | tersiària^o* (ita) [tersjarja]

³**terziàrio**_{ams} (¹tèrzo) | →

terziàto_{ams/vppms} →(rinterzàto)

terziatùra_{sfs} | tèrsa aradùra_{prf}* [tèrsa aradùra]

terziàglio_{sms} (esi) | tersiglio [tersiglo], tersilìo [tersiljo]

terzina_{sfs} | tersina [=]

BS: tersina [tersinà]

terzinàre_{vt} | desponì/disponì/mèt/metì segónd ü rimmo a tersine_{prf}*

[desponí/disponí/mèt/metí segónd ü rimmo a tersine]

terzinàto_{ams/vppms} | desponit/disponit/metit segónd ü rimmo a tersine_{prf}*
[desponíd/disponíd/metíd segónd ü rimmo a tersine]

terzìno_{sms} (giocatóre/ghiucatóre/ruòlo di squàdra) | tersì [tersí]
BS: tersì [tersí]
+**-a**_{sfs} | tersina* [=]
BS: tersina* [tersinà]

¹terzo_{anoms/sms} (che/chi in una progressiòne/sèrie occupa il pòsto corrispondente al nùmero trè) | tèrs [=]
BS: tèrs [=]
CE: tèrs [=]
CO: tèers [tèrs]
-a_{anofs/sfs} | tèrsa [=]
BS: tèrsa [tèrsa]
CE: tèrsa [=]
CO: tèrsa [tèrsa]

²terzo_{sms} (ognùna delle trè partì uguàli in cùì è divisiibile un intéro/intièro/intièro) | tèrs [=]
- gràdo_{lcst} | tèrs grado^o* (ita) [tèrs grado]
- móno_{lcst} | tèrs móno^o (ita) [=], tèrs móno* /-t/ (ita) [=]
- Reich_{lcst} | tèrs Reich* (ita) [=], tèrs Reich* (ita) [=]
- settóre_{lcst} | tèrs setùr* (ita) [tèrs setúr]
- stàto_{lcst} | tèrs stato^o (ita) [=], tèrs stat(o)* (ita) [=]
- uòmo_{lcst} | tèrs uòmo^o (ita) [tèrs yòmo], tèrs òm* (ita) [=]
> **di tèrz'òrdine**_{cag} | de catia qualità* [de cativa cyalità], de tèrsa sféra* [=]
> **tèrza età**_{lcst} →(vecchiàja)
> **tèrza pàgina**_{lcst} | tèrsa pàgina [=]
> **tèrza persóna**_{lcst} | tèrsa persuna* [=]
> **tèrza pròva**_{lcst} | tèrsa próa^o* (ita) [tèrsa próva]
> **Tèrsa Repùbblica**_{lcst} | Tèrsa Repùbblica^o* (ita) [Tèrsa Repùbblica]
> **tèrz'òrdine**_{lcst} | tèrs urden^o* [tèrs urden]
> **terz'último**_{anoms/sms} →(terzúltimo)

³terzo_{sms} (tèrza parte di qualcòsa; tèrza persóna distinta da àltre dùe; canàle televisiùvo corrispondente alla Rai 3) | tèrs [=]

terzogenito_{ams/sms} | (ü/chèl/(→figlio)) nassit per tèrs_{prf}*
[(ü'/chèl/(→figlio)) nasíd per tèrs]
-a_{afs/sfs} | (òna/chèla/(→figlia)) nassida per tèrsa_{prf}*
[(òna/chèla/(→figlia)) nasida per tèrsa]

terzòlo_{sms} →(terzùolo)

terzonàto_{sms} →(terzogenito)

¹terzòne_{sms} (barile dell'acqua) | baril/barél de l'acqua/ègua/èigua_{prf}*
[baril/barél de l'acya/ègya/èìgya]

²terzòne_{sms} (tèla per sàcchi o imballaggi) | tèla/tila de sach_{prf}*
[tèla/tila de sac], caneina*
[canevina], tèla/tila de cànef_{prf}*
[tèla/tila de canev]

terzúltimo_{anoms/sms} | tersòltem [tersòltem], tersùltem [tersùltem]
BP: tersùltem [tersùltem]
BS: tersòltem [tersòltem]
-a_{anofs/sfs} | tersòltema* [tersòltema], tersòltime* [tersòltime], tersùltema* [tersùltema]
BP: tersùltime [tersùltime]
BS: tersòltema [tersòltema]

¹terzùolo_{sms} (astóre, fàlco) | →

²terzùolo_{sms} (²settembrìno) | →

¹tésa_{sfs} (del cappèllo) | ala [=], bèca [=]
BS: ala del capèl_{prf} [alà del capèl]

²tésa_{sfs} (il tendere le réti per l'uccellagiòne, luògo dóve sónò distése) | tisa [tixa]

tesafili_{sms} (tec) | tesafili^o (ita) [texafili]

tesaggio_{sms} (tesatùra) | →

¹tesàre_{tr} (tèndere) | →

²tesàre_{tr} (cazzàre) | →

tesàta_{sfs} →(tesatùra)

¹tesàto_{ams/vppms} (tésò) | →

²tesàto_{ams/vppms} (cazzàto) | →

tesatùra_{sfs} →(il tesàre)

¹tesaurizzàre_{tr} (accumulàre, conservàre) | →

²tesaurizzàre_{tr} (tenére in consideraziòne, far tesòro) | →

¹tesaurizzàto_{ams/vppms} (accumulàto, conservàto) | →

²tesaurizzàto_{ams/vppms} (tenùto in consideraziòne, fatto tesòro) | →

téschjo/téschjo_{sms} | có/crapa de mórt_{prf} [=]
BS: crapa/grapa de mórt_{prf} [crapà/grapà de mórt]

tèsi_{sfs} | tési^o (ita) [tèxi]
BS: tési [tèxi]
- di dottoràto_{lcst} | tési di dotoràto^o (ita) [tèxi di dotorato]
- di làurea_{lcst} | tési di laurea^o (ita) [tèxi di laurea], tési de làorea^o* (ita) [tèxi di laorea]

tesina_{sfs} | tesina^o (ita) [texina]

¹tesista_{stiv} (laureàndo) | tesista^o (ita) [texista], tesésta^o (ita) [texésta], ü/chèl/stödènt che l'è dré a preparà la tési de làorea_{prf}* [ü'/chèl/stödènt che l'è dré a preparà la tési de laorea], òna/chèla/stödènt(a)/stödèntèssa/per suna che l'è dré a preparà la tési de làorea_{prf}*

[òna/chèla/stödènt(a)/stödèntèssa/per suna che l'è dré a preparà la tési de laorea]

²tesista_{stiv} (dottoràndo) | tesista^o (ita) [texista], tesésta^o (ita) [texésta], ü/chèl/assistènt che l'è dré a preparà la tési de dotoràto/duturàto_{prf}* [ü'/chèl/assistènt che l'è dré a preparà la tési de dotoràto/duturàto], òna/chèla/assistènt(a)/persuna che l'è dré a preparà la tési de dotoràto/duturàto_{prf}* [òna/chèla/assistènt(a)/persuna che l'è dré a preparà la tési de dotoràto/duturàto]

¹tésò_{ams/vppms} (distésò, dispiegàto, allungàto; preparàto stendèdo, predispòsto; direziònato) | tendit [tendíd]
- la màno_{lcvb} | sporzìt/sporgìt/tendit la mà* [sporxíd/sporgíd/tendíd la ma']
- l'orècchio_{lcvb} | tendit l'orègia* [tendíd l'orèga]

²tésò_{ams/vppms} (²complottàto, ²ordito, tramàto) | →

³tésò_{ams/vppms} (dirètto) | →

⁴tésò_{ams/vppms} (avvicinàto a una determinàta caratteristica/condiziòne/gradaziòne/ etc.; miràto a un fine; avùto una particulàre predisposiziòne fìsica; avùto una particulàre inclinaziòne dell'ànimo; inclinàto vèrso qualcòsa) | tendit [tendíd]

⁵tésò_{ams/vppms} (¹propènsò) | →

⁶tésò_{ams/vppms} (entràto in tensiòne) | tendit* [tendíd]

⁷tésò_{ams} (tiràto, tenùto in tensiòne; ⁹contràto, irrigidìto) | tirét [=]

⁸tésò_{ams} (che si tròva in uno stàto di tensiòne, che rivèla uno stàto di tensiòne) | nervùs* [nervúx]

⁹tésò_{ams} (⁸pòrto/pòrto, ¹protésò, ¹spòrto) | sporzìt* [sporxíd], sporgìt* [sporgíd]

¹⁰tésò_{ams} (²protésò) | →

¹¹tésò_{ams} (¹dispiegàto, ⁹distésò) | →

tesoreria_{sfs} | tesoreréa [texoreréa]
BS: tesoreria [texorerià]

¹tesorerétto_{sms} (piccolo tesòro) | picol/pissèn tesór_{prf}* [picol/pisèn texór], tesori* [texorí], tesorèt* [texorèt]

²tesorerétto_{sms} (portagiòie) | →

¹tesorjeràto_{sms} (ufficiò di tesorjère) | òfèsse de tesorér_{prf}* [òfèse de texorér]

²tesorjeràto_{sms} (duràta di tàle càrica) | dūrada de l'òfèsse de tesorér_{prf}* [dūrada del ofèse de texorér]

tesorjère_{sms} (chi è a càpo di una tesoreria; chi amministra/gestisce le càsse di un ènte) | tesorér [texorér]

-**a**_{sfs} | tesoréra* [texoréra]
tesòro_{sms} | tesór [texór]
 BS: tesòro [texòro], tesór [texór]
 +**tesorùccio**_{sms} (appellativo rivolto a qualcuno) | stèla_{sfs}^o [=]
tessellàto_{ams} | facc a tassèi/tèssere_{prf}* [fadì a tassèi/tèssere], de tassèi/tèssere_{lcege}* [de tassèi/tèssere]
¹**tèssera**_{sfs} (cartoncino riportante dati anagrafici e altri dati amministrativi con eventuale fotografia del possessore; ²tassello, pjastrèlla; pèzzo del dòmino) | tèssera [tèsera]
 TV: tèssera [tèsera]
 -**sserìno**_{sms} | tesseri^o (ita) [teserí]
 - **magnética**_{lce} | tèssera magnética^o (ita) [tèsera magnética], tèssera magnétega^o (ita) [tèsera magnétega]
 - **sanitàarja**_{lce} | tèssera sanitàaria^o (ita) [tèsera sanitarja]
²**tèssera**_{sfs} (biglietto del treno) | →
tesseraménto_{sms} | tesseramènt^o* (ita)(lad) [teseramènt], tesseramét* (ita)(lad) [teseramét]
tesseràre_{vt} | tesserà^o* (ita)(lad) [teserà]
tesseràrsi_{vpi} | tesseràs^o* (ita)(lad) [teseràs]
tesseràto_{ams/sms/vppms} | tesseràt^o* (ita)(lad) [teseràd]
 -**a**_{afs/sfs/vppfs} | tesserada* [teserada]
tèssere_{vt} (intrecciare a telajo i fili della trama e dell'ordito per ottenere stoffa/tessuto; intrecciare a modo di tessuto; elaborare/organizzare con diligenza; macchinare, ordire) | tèss/tessi [tès/tesí], intèss (IIa) [intès]
 BS: tèsser [tèser]
tesserìno_{sms} | tesseri^o (ita) [teserí]
¹**tèssile**_{agrv/sms} (che/chi lavora nel settore tessile) | (ü/chèl/operare/laorét/lauradùr/(→¹a ddétto)) del (setùr) tèssile_{prf}* [(ü'/chèl/operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto)) del (setùr) tèssile], (öna/chèla/operàia/laorènta/lauradur a/(→¹addétta)/persuna) del (setùr) tèssile_{prf}* [(öna/chèla/operaja/lavorènta/lavura dura/(→¹addétta)/persuna) del (setùr) tèssile]
 BS: tèssil [tèsil]
²**tèssile**_{agrv} (relativo alla tessitura) | relativ a la tessidùra_{prf}* [relatíva ala tesidúra], relativ al tessit_{prf}* [relatíva al tesít], de la tessidùra_{lcege}* [dela tesidúra], del tessit_{lcege}* [del tesít]
³**tèssile**_{agrv} (di tessitura) | de tessidùra/tessit_{prf}* [de tesidúra/tesít]
⁴**tèssile**_{sms} (settore industriale) | tèssile^o (ita) [tèssile]
¹**tessitóre**_{sms} (artigiano/lavoratore/operajo addetto

alla tessitura) | tessàder [tesader], tessader [tesadér], tessànder [tesander], tessidùr [tesidúr]
 BS: tessidùr [tesidúr], tessitùr [tesitùr]
 -**trice**_{sfs} | tessadra [tesadra], tessandra* [tesandra], tessidura* [tesidura]
 BS: tessidura [tesidurà], tessitura [tesiturà]
²**tessitóre**_{sms} (organizzatore, programmatore) | →
 -**trice**_{sfs} | →
³**tessitóre**_{sms} (cospiratore, macchinatore, orditore) | →
 -**trice**_{sfs} | →
¹**tessitoria**_{sfs} (attività del tessitore) | attività/laurà de (→tessitóre)_{prf}* [attività/lavurà de (→tessitóre)]
²**tessitoria**_{sfs} (stabilimento di tessitura) | (stabilimènt de) tessidùra_{prf}* [(stabilimènt de) tesidúra]
³**tessitoria**_{sfs} (bottiga del tessitore) | negòsse/bötiga/bütiga de (→tessitóre)_{prf}* [negòsse/bötiga/bütiga de (→tessitóre)]
¹**tessitura**_{sfs} (operazione del tessere; prodotto del tessere; caratteristica di un tessuto; lavoro di intraccio; intraccio/trama di un'opera letteraria/narrativa) | tessidura [tesidúra], tessit_{sms} [tesít]
 BS: tessidura [tesidúra]
²**tessitura**_{sfs} (macchinazione, ⁴orditura, trama) | tessidura* [tesidúra], tessit_{sms}* [tesít]
³**tessitura**_{sfs} (per altre accezioni) | tessidura* [tesidúra], tessit_{sms}* [tesít]
tessutale_{agrv} (di tessuto) | de tessüt_{lcege}* [de tesút]
¹**tessuto**_{ams/vppms} (intrecciato a telajo i fili della trama e dell'ordito per ottenere stoffa/tessuto; intrecciato a modo di tessuto; elaborato/organizzato con diligenza; macchinato, ordito) | tessit [tesít], intessit [intesít]
 BS: tissit [tisít]
²**tessuto**_{sms} (materiale tessile; prodotto della tessitura; struttura biologica animale/vegetale) | tessüt [tesút]
 - **a maglia**_{lce} | tessüt a maglia/màglia^{3^}* [tesút a màglja]
 - **a sacco**_{lce} | tessüt a sach* (ita) [tesút a sac]
 - **a stuòia**_{lce} | tessüt a stóra* (ita) [tesút a stóra]
 - **muscolàre**_{lce} | tessüt müscolàr [tesút müscolàr]
 - **nervoso**_{lce} | tessüt nervùs [tesút nervúx]

- **össeo**_{lce} | tessüt de l'öss* [tesút del òs]
 - **ràdo e lógoro**_{lce} | tessüt lis/ragnàt* [tesút lix/ragnàd]
 BS: ragnatèla_{sfs} [ragnatèlèla]
³**tessuto**_{sms} (per altre accezioni) | tessüt* [tesút]
test_{smsi} (ing) /tést/ | ← /tèst/
¹**tèsta**_{sfs} (parte superiore del corpo umano contenente il cervello; parte del corpo animale contenente il cervello; rappresentazione artistica di tale parte; zona del cranio rivestita o mancante di capelli; i capelli stessi) | có_{sms} [=], crapa [=], gnòca [gnòca], gnöca [gnöca], söca [sòca], süca [süca], tèsta^o (ita)(ven) [=], cà di piöcc/piöcc^{2^}_{prf} [ca di piögg]
 BS: có_{sms} [=], borèla [borèlè]
 CE: có_{sms} [=]
 CO: cò_{sms} [cò]
 -**stina**_{sfs} | crapì [crapí], crapelì [crapelí]
 -**stöne**_{sms} | crapù [crapú], söcù [söcú], gran có_{prf}* [gran' có], granda tèsta_{prf}* [=], gròss có_{prf}* [gròss có], gròssa tèsta_{prf}* [gròssa tèsta], có gròss_{prf} [có gròs], có grand_{prf} /-t/ [có grand], tèsta granda/gròssa* [tèsta granda/gròsa]
 - **a còda**_{lce} →(testacòda)
 - **a cróce**_{lce} →(testacróce)
 - **a tèsta**_{lce/vlce} | tèsta a tèsta^o (ita) [=]
 - **càlda**_{lce} | tèsta còlda^o (ita) [=]
 - **còda**_{lce} →(testacòda)
 - **d'aglio**_{lce} →(aglio)
 - **d'asino**_{lce} →(tèsta dūra)
 - ¹**di càvolo**_{lce} (imbecille, stupido) | →
 - ²**di càvolo**_{lce} (¹idìota, ²ignorànte) | →
 - **di cuòjo**_{lce} (militare, poliziotto) | tèsta di cuòjo^o (ita) [tèsta di cyòjo], có de coràm* [=]
 - ¹**di léngo**_{lce} (tèsta dūra) | →
 - ²**di léngo**_{lce} (prestanóme) | →
 - **di mòro**_{lce/vlce} | tèsta di mòro^o (ita) [=]
 - **di mòrto**_{lce} →(téchjo/tèschjo)
 - **di motóre**_{lce} →(²testàta)
 - **di pònte**_{lce} →(avampòsto)
 - **di rapa**_{lce} →(tèsta dūra)
 - **di ruòta**_{lce} →(mòzzo)
 - **di sérje**_{lce} | tèsta di sérje^o (ita) [tèsta di sérje]
 - **di türco**_{lce} (capro espiatòrio) | →
 - **d'uòvo**_{lce} →(³intelletuale)
 - **dūra**_{lce} (tèsta di léngo/rapa) | crapù_{sms} [crapú], có de góma^o [=]
 BS: crapa [crapà], grapa [grapà], crapù_{sms} [crapú], söca [sòcà]
 - **e scritto**_{lce} →(tèsto o cróce)
 - **gròssa**_{lce} →(tèsta dūra)

- **màtta**_{lct} | ü mat° [ú' mat],
 òna/persuna mata° [òna/persuna
 mata]
 - **o cròce**_{lct} | tèsta o cròce° (ita) [=]
 - **quàdra**_{lct} →(testàrd)
 - **quadràta**_{lct} | ü inteligènt
 fèss/fiss°* [ú' inteligènt fés/fis],
 òna/persuna inteligènta fèss/fiss°*
 [òna/persuna inteligènta fés/fis]
 - **rajàta**_{lct} →(skinhead)
 - **rapàta**_{lct} | ↓
 BS: melùna [melunà]
 - **¹vùòta**_{lct} (persóna superficialè) | ü
 söperfiçàl/süperfiçàl* [ú'
 söperfiçàl/süperfiçàl], òna/persuna
 söperfiçala/süperfiçala*
 [òna/persuna inteligènta
 söperfiçala/süperfiçala]
 - **²vùòta**_{lct} (persóna sciòcca)
 →(babbè), →(²cervellóne),
 →(pişellóne/pisellóne), →(¹scémo),
 →(sciòcco), →(sempliciòtto)
 > **a tèsta**_{lct} →(per persóna), →(per
 ciascùno)
 > **a tèsta àlta**_{lct} | a tèsta ólta° (ita)
 [=]
 > **a tèsta bàssa**_{lct} | a tèsta bassa°
 (ita) [a tèsta basa]
 > **a tèsta in giù**_{lct} | a tèsta in zó°
 (ita) [a tèsta in xó], a có zó°* [a có
 xó]
 > **a tèsta in su**_{lct} | a tèsta in sö° (ita)
 [a tèsta in só], a có sö°* [a có só]
 > **con la pròpria tèsta**_{lct} →(di tèsta
 pròpria)
 > **con la tèsta a pòsto/pòsto**_{lct} | col
 có a pòst° [=]
 > **con la tèsta nel sàcco**_{lct}
 →(sénza/sénza riflèttere)
 > **con la tèsta per àrja**_{lct} | col có
 'n aria/ària° [col có 'n arja]
 > **di tèsta**_{lct} | de tèsta° [=], de
 có° [=]
 > **di tèsta pròpria**_{lct} | de tèsta sö°
 [=], col só có° [=], de só có° [=]
 > **in tèsta**_{lct} | in tèsta° [=], a có°
 [=]
 ²**tèsta**_{sfs} (ingégno, ménte, razionalità;
 persóna dotàta di gràndi capacità
 intellètuali; individu, persóna) |
 có_{sms} [=], crapa [=], gnòca [gnòca],
 gnòca [gnòca], sóca [sóca], süca
 [süca], tèsta° (ita)(ven) [=]
 ³**tèsta**_{sfs} (pàrte iniziàle/superióre di
 qualcòsa, ²tèstata, testijera; pàrte
 superióre del cilindro del motóre a
 scòppio, ²tèstata; iniziò, pàrte
 iniziàle di
 cortèo/fila/schjeraménto/etc.; pàrte
 tondeggjànte di oggèto/òrgano
 pòsta/pòsta a un'estremità) | tèsta°
 (ita)(ven) [=]
 ⁴**tèsta**_{sfs} (per àltre accezióni) | tèsta°
 (ita)(ven) [=]

¹**testàbile**_{agtv} (che può èssere oggèto
 di testaménto) | che l'pól (v)èss ogèt
 de testamént/testamét_{prf}* [che l'pól
 èss ogèt de testamént/testamét <
 che l'pólvès ogèt de
 testamént/testamét]
 ²**testàbile**_{agtv} (sottoponibile a test, che
 può èssere oggèto di un test) |
 testàbel* [testabel], che s'pól
 testà_{prf}* [che s'pól testà], che l'pól
 (v)èss testà_{prf}* [che l'pól èss testàd <
 che l'pólvès testàd], che l'pól (v)èss
 ogèt d'ü test_{prf}* [che l'pól èss ogèt
 d'ü' test < che l'pólvès ogèt d'ü'
 test]
 ¹**testabilità**_{sfs} (l'èssere oggèto di
 testaménto) | èss ogèt de
 testamént/testamét_{vprf}* [èss ogèt de
 testamént/testamét < èss ogèt de
 testamént/testamét]
 ²**testabilità**_{sfs} (l'èssere oggèto di test)
 | èss ogèt de test_{vprf}* [èss ogèt de
 test]
 ¹**testàceo**_{ams} (di terracòtta) | de
 teracòcia_{lct}* [de teracòca]
 ²**testàceo**_{ams} (dotàto di
 conchìglia/güscio) |
 förnit/münit/proést de arsèla/göss_{prf}*
 [förníd/müníd/proévst de
 arsèla/gós], co l'arsèla_{prf}*
 [col'arsèla], col göss_{prf}* [col gós]
 testacòda_{smsi} | testacòda° (ita) [=]
 testacróce_{smsi} (tec) | testacróce° (ita)
 [=]
 testamentàre_{vintr} | fà
 testamént/testamét_{prf}* [=]
 testamentàrio_{ams} | testamentare* [=],
 del testamént/testamét_{lct}* [=]
 testamentàto_{ams/vppms} | fàcc
 testamént/testamét_{prf}* [fadj
 testamént/testamét]
 Testaménto/testaménto_{sms} (àtto
 patrimonijàle; pàrte della Bibbia) |
 Testamént/testamént [=],
 Testamét/testamét [=]
 BS: testamént [=]
 - **pùbblico**_{lct} | testamént/testamét
 pòblech* [testamént/testamét
 pòbleg]
 > **Antìco Testaménto**_{lct} →(Vècchjo
 Testaménto)
 > **Nùovo Testaménto**_{lct} | Növ
 Testamént/Testamét°* [Növ
 Testamént/Testamét]
 > **Vècchjo Testaménto**_{lct} |
 Antìch/Vècc Testamént/Testamét°*
 [Antíc/Antíg/Vèg
 Testamént/Testamét]
 testànte_{agtv/sttv} | (ü/chèl/òm) che l'fà
 testamént/testamét_{prf}* [(ü'/chèl/òm)
 che l'fa testamént/testamét],
 (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che
 la fà testamént/testamét_{prf}*

[(òna/chèla/dòna/fómna/persuna)
 che l'fa testamént/testamét]
 testardàggine_{sfs} | testardàggine (ita)
 [=], gnòcheréa [gnòcheréa],
 massòcheréa [masòcheréa],
 massöcuneréa [masöcuneréa],
 mölaréa [mölareá]
 BS: sücunéra [sücunérá],
 testardàggine [=]
 ¹**testardaménte**_{avb} (con testardàggine)
 | con (→testardàggine)* [con
 (→testardàggine)]
 ²**testardaménte**_{avb} (caparbijaménte,
 ostinataménte) | →
 testàrd_{ams/sms} | testàrd /-t/ [=],
 testardo (ita) [=], gnòcù [gnòcù],
 söcòt [=], crapù [crapù], söcù
 [söcù], trücù [trücù], massòch
 [masòc]
 BS: testàrd /-t/ [=], cornaciù
 [cornacù], gnòc [gnòc], mü [mü],
 sücù [sücù], grapù [grapù], margnòc
 [margnòc]
 -**a**_{afs/sfs} | testarda [=], gnòcuna
 [gnòcuna], söcòta [=], crapuna [=],
 söcuna [=], trücuna [=], massòca
 [masòca]
 BS: testàrda [testardá], cornaciùna
 [cornacùnà], gnòca [gnòcà], müla
 [mülà], sücùna [sücunà], grapùna
 [grapunà], margnòca [margnòcà]
 ¹**testàre**_{vintr} (¹dispórre per testaménto
 dei pròpri bèni) | desponì/disponì
 per testamént/testamét di
 pròpri/pròpi/sò béni_{prf}*
 [desponì/disponì per
 testamént/testamét di pròpri/pròpi/sò
 béni]
 ²**testàre**_{vt} (fàre un test, sottopórre a
 contròllo/pròva/test) | testà° (ita)
 [=], fà ü test_{prf}* [fa ü' test], mèt/metì
 sóta contròl/pròva/test_{prf}* [mèt/metì
 sóta contròl/pròva/test < mèssóta
 contròl/pròva/test]
 ¹**testàta**_{sfs} (cólpo dàto con la tèsta) |
 scrapunada° [=], (s)crapada [=],
 testada° (ita) [=]
 BS: tròcàda [tròcadà]
 ²**testàta**_{sfs} (testijera; làto/pàrte
 superióre; tèsta di motóre) | tèsta [=]
 ³**testàta**_{sfs} (pàrte superióre della prima
 pàgina di un giornàle) | tèsta [=],
 testada° (ita) [=]
 ⁴**testàta**_{sfs} (giornalistica,
 radiotelevisiva; radiogiornàle,
 telegiornàle; per àltre accezióni) |
 testada* (ita) [=]
 ⁵**testàta**_{sfs} (spallijera) | →
 ⁶**testàta**_{sfs} (per àltre accezióni) |
 testada* (ita) [=]
 testàtico_{sms} | testàdech [testadeg]
 testàfina_{sfs} (intestazióne, titolo) |
 testina* [=], testadina° (ita) [=]

¹**testàto**_{ams/vppms} (¹dispòsto per testaménto dei pròpri bèni) | desponit/disponit per testamént/testamét di pròpri/pròpi/sò bèni_{prf}* [desponid/disponid per testamént/testamét di pròpri/pròpi/sò bèni]

²**testàto**_{ams/vppms} (fatto un test, sottopòsto a test) | testàto° (ita) [testàd], facc ü test_{prf}* [fadì ü° test], metit sóta contròl/próva/test_{prf}* [metid sóta contròl/próva/test< metissóta contròl/próva/test]

testatóre_{sms} | ü/chèl/òm che l'espòne/dispòne di pròpri/pròpi bèni mediante testamént/testamét_{prf}* [ü°/chèl/òm che l'espòne/dispòne di pròpri/pròpi bèni medjante testamént/testamét]

-trice_{sfs} |

öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la despòne/dispòne di pròpri/pròpi bèni mediante testamént/testamét_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la despòne/dispòne di pròpri/pròpi bèni medjante testamént/testamét]

¹**tèste**_{sttv} (test) | →

²**tèste**_{sttv} (testimòne) | →

testé_{avb} →(ór óra), →(pòco fa)

tester_{smsi} (ing) /téstə(r)/ (tec) | ← /tèster/

testicolàre_{agtv} | relativ al (→testicolo)_{prf}* [relatíval (→testicolo)], del (→testicolo)_{icge}* [del (→testicolo)], relativ a i (→testicoli)_{prf}* [relatíval ai (→testicoli)], di (→testicoli)_{icge}* [di (→testicoli)]

testicolo_{sms} (parte anatòmica di còrpo maschile) | fis_{smp} [fix], zenzerli_{smp} [xenxerlí], rispetivi_{smp} [=], bale_{sfp} [=], coidò [cojò], coiù [cojú], cuiù° [cujú], du de agóst_{prf} [du de Agóst], balöch [balóc], marù [marú], cugliù° (ita) [cuǵlú]

BS: bale_{sfp} [=], batistì_{smp} [batistí], còche_{sfp} [=], coióni_{smp} [cojóni], coió [cojó], testicol (ita) [testicol] > **testicoli**_{cvb} | fis_{smp} [fix], zenzerli_{smp} [xenxerlí], rispetivi_{smp} [=], bale_{sfp} [=], coidò [cojò], coiù [cojú], cuiù° [cujú], coióni° [cojóni], du de agóst_{prf} [du de Agóst], balöch [balóc], marù [marú], cugliù°* (ita) [cuǵlú]

¹**testièra**_{sfs} (parte posteriòre di lètto/poltróna) | testéra [=], spaléra°* [=]

BS: testéra [testerà], letéra [leterà]

²**testièra**_{sfs} (parte delle briglie del cavàllo) | testéra [=]

¹**testificàre**_{vtr} (attestàre, dimostràre) | →

²**testificàre**_{vtr} (testimoniàre) | →

¹**testificàto**_{ams/vppms} (attestàto, dimostràto) | →

²**testificàto**_{ams/vppms} (testimoniàto) | →

¹**testimoniè**_{sttv} (chi assiste a un fatto o ne è a dirètta conoscènza; chi è chiamàto a depòrre a un procèsso; chi assiste a un àtto pùbblico e lo sottoscrive) | testimoniè [=]

BS: testimoniè [=]

- di Gèova_{lcst} | testimoniè de Gèova°

[testimoniè de Gèova]

- di nòzze_{lcst} | ↓

BS: compàr del anèl [=]

- di riferiménto_{lcst} | testimoniè de

riferimént/riferimét* [=]

²**testimòne**_{sttv} (documentò, indizio, pròva; piccòlo bastòne usàto nelle gare di staffèta: in atlètica) |

testimòne°* [=]

testimonial_{sttv} (ing) /testimə'niəl/ | ←

/teʃtimɔnjəl/

testimoniàle_{agtv} | di testimoni_{icge}* [=],

d'ü testimoni_{icge}* [d'ü° testimoniè]

¹**testimoniànza**_{sfs} (dichjaraziòne resà da un testimoniè; attestaziòne, dimostraziòne; raccònto di un'esperienza vissùta in prima persóna) | testimoniànza

[testimonjansa]

BS: testimoniànza [testimonjansà]

²**testimoniànza**_{sfs} (ciò che comprovà/documenta qualcòsa) | testimoniànza* [testimonjansa]

¹**testimoniàre**_{vintr/vtr} (attestàre/dichjaràre in qualità di testimoniè; rëndere testimoniànza) | testimonià [testimonjà], fa féde_{prf} [=]

²**testimoniàre**_{vintr/vtr} (comprovàre/dimostràre qualcòsa; costituire dimostraziòne/pròva) | testimonià* [testimonjà], fa féde_{prf}* [=]

³**testimoniàre**_{vtr} (dimostràre nei pròpri comportaménti) | testimonià* [testimonjà]

¹**testimoniàto**_{ams/vppms} (attestàto/dichjaràto in qualità di testimoniè; resò testimoniànza) | testimoniàt [testimonjàd], facc féde_{prf} [fadì féde]

²**testimoniàto**_{ams/vppms} (comprovàto/dimostràto qualcòsa; costituito dimostraziòne/pròva) | testimoniàt* [testimonjàd], facc féde_{prf}* [fadì féde]

³**testimoniàto**_{ams/vppms} (dimostràto nei pròpri comportaménti) | testimoniàt* [testimonjàd]

¹**testimònio**_{sms} (testimoniànza) | →

²**testimònio**_{sms} (testimòne) | →

¹**testìna**_{sfs} (piccòla tèsta) | crapi

[crapí], crapeli [crapelí]

²**testìna**_{sfs} (bambìno capricciòso) |

(→bambìno) caprissius_{prf}*

[(-→bambìno) caprisjúx],

(→bambìna) caprissiusa_{prf}*

[(-→bambìna) caprisjúxa]

BS: testulina [testulinà], cossulì_{sms}

[cosulí], cussulì_{sms} [cusulí]

³**testìna**_{sfs} (persóna capricciòsa) | ü caprissius_{prf}* [ü° caprisjúx], öna/persuna caprissiusa_{prf}* [öna/persuna caprisjúxa]

⁴**testìna**_{sfs} (tec) | testina° (ita) [=]

- di registraziòne_{lcst} | testina de

registrassiu°* (ita) [testina de

registrásjú]

- di magnètica_{lcst} | testina

magnètica°* (ita) [testina

maǵnètica]

⁵**testìna**_{sfs} (ali) | testina° (ita) [=]

¹**tèsto**_{sms} (insième delle paròle di discòrso/messàggio/scritto; libro; òpera letterària/scritta) | tèst [=]

BS: tèsto [=]

- a frònte_{lcst} | tèst a frònte* (ita) [=]

- crítico_{lcst} | tèst crítech* (ita) [tèst

critég]

- sacro_{lcst} | tèst sacro* (ita) [=]

- ùnico_{lcst} | tèst ònech/ünech* (ita)

[tèst òneg/üneg]

²**tèsto**_{sms} (copèrchio di terracòtta) |

coèrc/taèl de teracòcia_{prf}*

[covèrcj/tavèl de teracòcja]

³**tèsto**_{sms} (disco/téglia di

piètra/terracòtta/etc.) | tèst [=]

⁴**tèsto**_{sms} (test) | →

¹**testolìna**_{sfs} (¹testìna, ²testìna, ³testìna)

| →

¹**testolìna**_{sfs} (persóna sventàta)

→(²sventàto)

¹**testòne**_{sms} (grànde/gròssa tèsta) |

crapù [crapú], söcù [söcú], gran

có_{prf}* [gran° có], granda tèsta_{prf}* [=],

gròss có_{prf}* [gròss có], gròssa

tèsta_{prf}* [gròsa tèsta], có gròss_{prf} [có

gròss], có grand_{prf} /-t/ [có grand],

tèsta granda/gròssa* [tèsta

granda/gròsa]

²**testòne**_{sms} (persóna di scàrsa

intelligènza; persóna ostinàta)

→(²ràpa), →(testàrdo),

→(¹zuccóne)

BS: sücù [sücú]

-a_{sfs} | →

BS: sücuna [sücunà]

³**testòne**_{sms} (persóna dalla tèsta gròssa)

| gnöcù° [ǵnöcú], crapù° [crapú],

söcù° [söcú], trücù° [trücú]

-a_{sfs} | gnöcuna° [ǵnöcuna], crapuna°

[=], söcuna° [=], trücuna° [=]

⁴**testòne**_{sms} (un miliòne di lire) | ü miliù (de franch/lire)_{prf}* [ü°miljú (de lire/franjc)]

testosteróne_{sms} (sos) | testosteróne°

(ita) [=]

¹testuàle_{agtv} (che viène riferìto tale e quàle o fedelménte) | che l'vé riferìt (→tale e quàle)/(→fedelménte)_{prf}* [che'1 vé riferìd (→tale e quàle)/(→fedelménte)]

²testuàle_{agtv} (relatìvo al tèsto, relatìvo a un tèsto, del tèsto) | relatìv al tèst_{prf}* [relatìv al tèst], relatìv a ü tèst_{prf}* [relatìv a ü' tèst], del tèst_{l_{icge}}* [=]

³testuàle_{agtv} (che riprodùce eşattaménte discórso/tèsto) | che l'cita/dis/parla precis a ü discòrs/tèst_{prf}* [che'1 cita/dix/parla precìx a ü' discòrs/tèst], leterà^o* (ita)(lad) [=]

testualménte_{avb} | a la lètera* [ala lètera], paròla per paròla [=]

testucchiò_{sms} →(àcero campèstre)

testudinàto_{ams} (che ha fóрма di gùscio di testùggine) | a furma de göss de bisascüléra_{prf}* [a furma de gös de bixascüléra], facc a göss de bisascüléra_{prf}* [fadì a gös de bixascüléra], che l'gh'à la furma del göss de la bisascüléra_{prf}* [che'1 g' à la furma del gös dela bixascüléra]

testùdine_{sfs} (testùggine) | →

testùggine_{sfs} (nat) | bisascüléra [bixascüléra]

¹testùra_{sfs} (disposizióne, órdine) | →

²testùra_{sfs} (¹tessitùra) | →

tèta_{sfsi/smsi} (léttera/lètera) | téta^o (ita) [=]

tètànico_{ams} | del tétano_{l_{icge}}* [=]

tétano_{sms} | tétano^o (ita) [=], tétan* [=]
BS: tètèn [=]

tête à-tête_{agtv/smsi} (fra) /tetatèt/ | ←

tètèrrimo_{ams} →(nerissimo), →(scurissimo)

tetradimensiònale_{agtv} →(quadridimensiònale)

¹tetràggine_{sfs} (l'èssere tètro) | →

²tetràggine_{sfs} (angòscia, maliçonìa) | →

¹tetràgono_{sms} (quadràngolo) | →

²tetràgono_{sms} (¹quadrilàtero) | →

³tetràgono_{ams} (¹férmo, irremovìbile) | →

tetralíneo_{ams} | furmàt de quàter línee/linie_{prf}* [furmàd de cyater línee/linje]

tetralogìa_{sfs} →(quadrilogìa)

tetraménte_{avb} | in manéra (→tèttra)* [in manéra (→tèttra)], con aspèt (→tètro)* [con aspèt (→tètro)]

tetra pak_{smsi} (eso) /tèttra pac/ /tetrapàc/ | ← /tèttrapac/

tetrapàresi/tetraparèsi_{smsi} | tetraparèsi^o (ita) [tetraparèxi]

tetraplegìa_{sfs} | tetraplegìa^o (ita) [tetraplegià], paràlisi a i quàter arti_{prf}* [paràlisi ai cyater arti], paràlisi totàl_{prf}* [paràlisi totàl]

¹tetraplègico_{ams} (relatìvo alla tetraplegìa) | de la paràlisi a i quàter arti_{l_{icge}}* [dela paràlisi ai cyater arti], de la paràlisi totàl_{l_{icge}}* [dela paràlisi totàl]

²tetraplègico_{ams/sms} (che/chi è affètto da tetraplegìa) | (ü/chèl) che l'è malàt de (→tetraplegìa)_{prf}* [(ü'/chèl) che'1 è malàd de (→tetraplegìa)], malàt de (→tetraplegìa)_{prf}* [malàd de (→tetraplegìa)]

-a_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è malada de (→tetraplegìa)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'1 è malada de (→tetraplegìa)], malada de (→tetraplegìa)_{prf}* [malada de (→tetraplegìa)]

tetràrca_{sfs} | tetrarca^o (ita) [=]

¹tetrarcàto_{sms} (dignità e ufficio di tetràrca) | dignità e càrica/òfèsse de tetrarca_{prf}* [dignità e càrica/òfèse tetrarca]

²tetrarcàto_{sms} (duràta di tàle càrica) | dūrada de l'òfèsse de tetrarca_{prf}* [dūrada del ofèse de tetrarca]

tetràrchico_{ams} (relatìvo al tetràrca) | tetràrchico^o (ita) [=], del tetrarca_{l_{icge}}* [=]

¹tetràstico_{ams} (formàto da quàttrò vèrsi) | furmàt de quàter vèrs_{prf}* [furmàd de cyater vèrs]

²tetràstico_{ams} (formàto da quàttrò colónne) | furmàt de colòne/colune_{prf}* [furmàd de cyater colòne/colune]

tetràstilo_{ams} | con quàter colòne/colune_{prf}* [con cyater colòne/colune]

tètro_{ams} | tètro [=], tédro^o [=], sènsa lūce/lūs_{l_{icop}}* [sènsa lūce/lūx]
BS: tètro [=], tètèr [=]

tètta_{sfs} | tètta [=]

tettajàlo_{ams} | che l'campa/viv in söl (→²solàjo)_{prf}* [che'1 campa/viv söl (→²solàjo)]

tettajàlo_{ams} →(tettajàlo)

tettàre_{vintr} →(poppàre)

tettarèlla_{sfs} →(ciùccio), →(succhiòtto)

tettàto_{vppms} →(poppàto)

¹tétto_{sms} (copertùra di edificìo; abitazióne, càsa; eleménto superiòre di copertùra di qualcòsa) | tècc [tètì]
BS: tècc [tètì], tèt [=]

-ttùccio_{sms} | tecì [tètì/tecì], tecèt [=]

- a capàna_{l_{icst}} | tècc a du piòènt [tètì a du pjòvènt]

- a dùe fàlde_{l_{icst}} →(tétto a capàna)

- alla lombàrda_{l_{icst}} | tècc a la lombarda^o* [tètì ala lombarda]

- alla piemontése_{l_{icst}} | tècc a la piemontésa/piemuntésa^o* [tètì ala pjemontéxa/pjemuntéxa]

- a terràzza_{l_{icst}} →(tétto piàno)

- piàno_{l_{icst}} | tècc pià^o* [tètì pja]

²tétto_{sms} (lìmite màssimo) | →

tettòja_{sfs} | tettòja [tètòja], penzana [penxana], pendana [=], tègia [tèga], tècc a ü piòènt_{prf} [tètì a ü' pjòvènt]
BS: tettòja [tètòja], barchèssa [barchèsà]
VBs: pendana [=]
VSs: pendana [=]

- all'apèrto_{l_{icst}} | ↓
BS: baitù_{sms} [baitù]

- per foràggi_{l_{icst}} | ↓
BS: barchèssa [barchèsà]

- per il rifùgio di animàli all'addiàccio_{l_{icst}} | ↓
BS: barc_{sms} [=]

tettóna_{sfs} | tetuna [=]

tettònica_{sfs} | tettònica^o (ita) [=], tetònega* [=], siènsa/stòde di teremòcc/taramòcc/taremòcc_{prf}* [sjènsa/stòde di teremòtì/taramòtì/taremòtì]

tettònico_{ams} | tettònico^o (ita) [=], de la tettònica_{l_{icge}}* [dela tettònica], de la siènsa di teremòcc/taramòcc/taremòcc_{l_{icge}}* [dela sjènsa/stòde di teremòtì/taramòtì/taremòtì], di stòde di teremòcc/taramòcc/taremòcc_{prf}* [di stòde di teremòtì/taramòtì/taremòtì]

¹tettùccio_{sms} (piccolo tétto) | tecì [tètì/tecì], tecèt [=]

²tettùccio_{sms} (per àltre accezióni) | tecì* [tètì/tecì], tecèt* [=]

tèucrjo_{sms} (nat) | ↓
BS: èrba èva_{prf} [èrbà èvā], rosmarì de mònt_{prf} [roxmarì de mònt]

tèurgò_{sms} (màgo, taumatùrgo) | →

teutonicaménte_{avb} | de todèsch/slàper* [de todèsc/xlaper]

teutònico_{ams} (¹tedésco) | →

tex-mex_{agtv/smsi} (ing) /tècsmecc/ | ← /tešmèš/

texture_{sfsi} (ing) /tèkscə(r)/ | ← /tècštur/

TFR_{acrn} /tièffeèrre/ | ← /tièfeèrre/, Tratatamènt de fine rapòrto^o (ita) [=], liquidassiù^o [licyidasjú]

Tg_{acrn} /tigì/ | ←

TG_{acrn} /tigì/ | ←

TGV_{acrn} (fra) /teževè/ | ← /tegevé/

thanatos_{sfsi/smsi} (gre) /tànatos/ | ← /tànatoš/

thè_{smsi} →(²tè)

termòbia_{sfs} (nat) | termòbia^o (ita) [termòbjà]

thermos_{smsi} (eso) /tèrmos/ | ← /tèrmoš/

thesaurus_{sms} (lat) /tešàurùs/ | ← /tešàurùš/

thèta_{sfs} →(tèta)

thriller_{smsi} (ing) /trílə(r)/ ← /tríler/
/tríller/
¹**ti**_{ppc} | ta [=], te /-é/ [=]
²**ti**_{sfsi/smsi} (léttera/léttera) →(t)
tjàra_{sfs} | tiara [tjara]
tibet_{smsi} (eso) /tíbet/ (tes) | ←
tìbja_{sfs} (anatòmica di còrpo/gàmba) |
 tìbia° (ita) [tibja], schinca*
 [schinça], schénca* [schénça]
tibjàle_{agt v} | de la tìbia_{icge}* [dela tibja],
 de la schinca/schénca_{icge}* [dela
 schinça/schénça]
¹**tic**_{fmsm} (rumóre) | tich! [tic!]
²**tic**_{smsi} (espressivo, nervóso) | tich [tic]
³**tic**_{smsi} (orològio) | →
ticche_{fmsm} | tichete! [tichete!]
ticchete_{fmsm} | tichete! [tichete!]
tichettàre_{vintr} | fà tich-tach_{prf}* /tittàc/
 [fà tic-tac]
tichettàto_{vppms} | facc tich-tach_{prf}*
 /tittàc/ [fadj tic-tac]
ticchetiò_{sms} | tich-tach° /tittàc/ [tic-
 tac]
¹**ticchiò**_{sms} (abitùdine, capriccio,
 ghiribìzzo/ghiribìzzo) | tich [tic]
²**ticchiò**_{sms} (tic) | →
³**ticchiò**_{sms} (idèa bizzàrra e
 improvviša) | tich [tic]
⁴**ticchiò**_{sms} (piccola màcchia) |
 picola/pissèna smagia/macìa_{prf}*
 [pìcola/pisèna xmagia/macja]
ticchiolàto_{ams} | quarcìat/pié de
 smagète_{prf}* [cyarcàd/pjé de
 xmagète/xmagjète]
¹**ticchiolàtura**_{sfs} (l'èssere ticchiolàto) |
 →
²**ticchiolàtura**_{sfs} (insième di
 macchioline) | complèss de
 smagète_{prf}* [complès de
 xmagète/xmagjète]
¹**ticcóso**_{ams} (relativo a un tic) | d'ü
 tich_{icge}* [d'ü' tic]
²**ticcóso**_{ams/sms} (che/chi sòffre di tic
 nervósi) | (ü/chèl) che l'sòfre de tich
 nervùs_{prf}* [(ü'/chèl) che'l sòfre de
 tic nervúx], (ü/chèl) che l'gh'à i tich
 nervùs_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'è i tic
 nervúx]
 -a_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la
 sòfre de tich nervùs_{prf}*
 [(òna/chèla/persuna) che'la sòfre de
 tic nervúx], (òna/chèla/persuna) che
 la gh'à i tich nervùs_{prf}*
 [(òna/chèla/persuna) che'la g'è i tic
 nervúx]
ticket_{smsi} (ing) /tíchet/ | ← /tíchet/
ticket restaurant_{icst} (ing) /tíchet
 réstrant/ | ← /tíchet rèstorant/, TR
 [=]
tictac_{fmsm} | tich-tach /tittàc/ [tic-tac]
+Tic Tac_{smsi} (mar) (ali) | ← /tittàc/
tie-break_{smsi} (ing) /tàjbrejç/ | ←
 /tajbrèç/
tjèlla_{sfs} (téglia) | →

¹**tjepidaménte**_{avb} (sénza/sénza
 entusiàsmo, sénza/sénza calóre) |
 sénza entúsiàsmo* [sénza
 entúxjxmo], sénza calür* [sénza
 calür]
²**tjepidaménte**_{avb} (con scàrso zèlo, con
 scàrso fervóre) | con scars
 (→²zèlo)* [con scars (→²zèlo)], con
 scars fervür* [con scars fervúr]
¹**tjepidézza**_{sfs} (l'èssere tjepido) |
 tepedèssa* [tepedèsa]
²**tjepidézza**_{sfs} (mançanza d'interèsse,
 freddèzza) | mancansa de
 interèss_{icop}* [mançansa de interès],
 fredèssa [fredèsa]
tjepidità_{sfsi} →(tjepidézza)
tjepido_{ams} | téped /-t/ [=]
 BS: tèpid /-t/ [=], tièpid /-t/ [tjèpid],
 tibiulì [tibjulí]
tifàre_{vintr} | tifà° (ita) [=], fà 'l tifo° (ita)
 [fà 'l tifo], tègn/tegnì per_{prf}*
 [tègn/tèjn/tegnì per], èss per_{prf}* [ès
 per]
 BS: tifà (ita) [=]
tifàto_{vppms} | tifàto° (ita) [tifàd], facc ol
 tifo° (ita) [fadj ol tifo], tegnìt per_{prf}*
 [tegnìd per], èss stacc/istacc per_{prf}*
 [ès stadj per ◊ èsistàdj per]
 BS: tifàt (ita) [tifàd]
tifico_{ams} | del tifo_{icge}* [=]
¹**tifo**_{sms} (malattia) | tifo (ita) [=]
 BS: tifo [=]
²**tifo**_{sms} (fòrte passiòne/sostégno) | tifo
 (ita) [=]
 BS: passìu [pasjú]
tifoide_{agt v} (che ha le caratterìstiche del
 tifo) | che l'gh'à i caràter del tifo_{prf}*
 [che'l g'è i caràter del tifo]
tifoideò_{ams} →(tifoide)
¹**tifòne**_{sms} (trómba d'arìa) | →
 BS: tifù [tifú]
²**tifòne**_{sms} (ventàccio) | →
³**tifòne**_{sms} (temporàle con vènto) |
 temporàl col vènt fòrt/fòrt_{prf}* [=]
tifoseria_{sfs} (insième dei tifósi di una
 squadra) | tifùs_{smp}° (ita) [tifúx]
tifóso_{ams/sms} (che/chi fa il tifo per
 qualcòsa/qualcùno) | tifùs° (ita)
 [tifúx]
 BS: tifùs [tifúx]
 -a_{afs/sfs} | tifusa° (ita) [tifuxa]
 BS: tifùsa [tifuxà]
tigèlla_{sfs} (ali) | tigèla°* (ita) [=]
tiggì_{smsi} →(Tg), →(TG)
tight_{smsi} (ing) /tajt/ | ←
tigì_{smsi} →(Tg), →(TG)
tiglio_{sms} (nat) (légno) | tèi [tèi]
 BS: tilio (ita) [tiljo], tèi [tèi], tèa_{sfs}
 [tèa]
¹**tigliòso**_{ams} (fibróso) | →
 BS: scorzègn [scorzègn]
²**tigliòso**_{ams} (dùro, filamentóso: di
 càrna/frùtta) | →

³**tigliòso**_{ams} (dùro, impenetràbile: di
 caràttere) | →
¹**tigna**_{sfs} (malattia del cuòjo capellùto)
 | tègna [tègna]
²**tigna**_{sfs} (fastidjo, grattacàpo) | →
³**tigna**_{sfs} (persóna avàra) →(avàro)
⁴**tigna**_{sfs} (cocciutàggine, testardàggine)
 | →
tignàre_{vintr} →(intignàre)
tignàrsi_{vpi} →(intignàrsi)
tignàto_{ams/vppms} →(intignàto)
tignòla_{sfs} (nat) | tarma [=], parma [=]
 - della farìna_{icst} (nat) | càmolà [=],
 (v)èrem [vèrem], lòmbrìs [lòmbríx]
 - del gràno_{icst} (nat) | barbèl del
 grà/gré_{prf} [barbèl del gra/gré]
 - del légno_{icst} →(tårlo)
 - del tessùto_{icst} →(tårma),
 →(tignòla)
tignòsa_{sfs} (nat) | ↓
 BS: tignùsa [tignuxà]
¹**tignóso**_{ams/sms} (avaràccio, spilorcióno)
 | tegnú [tegnù]
 BS: tignùs [tignúx]
 +-a_{afs/sfs} | tegnuna [tegnuna]
 BS: tignùsa [tignuxà]
²**tignóso**_{ams} (relativo alla tigna) |
 tegnú(s) [tegnù(s)], de la tègna_{icge}*
 [dela tègna]
³**tignóso**_{ams/sms} (malàto di tigna) |
 tegnú(s) [tegnù(s)], (ü/chèl) che l'è
 malàt de tègna_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è
 malàd de tègna], malàt de tègna_{prf}*
 [malàd de tègna]
 +-a_{afs/sfs} | tegnuna [tegnuna],
 (òna/chèla/persuna) che l'è malada
 de tègna_{prf}* [(òna/chèla/persuna)
 che'l è malada de tègna], malada de
 tègna_{prf}* [malada de tègna]
tigòne_{sms} (nat) | animàl/bèstia/bèlva
 mè(s) tìgra e mè(s)
 leù/liù/liù²_{prf}* [animàl/bèstja/bèlva
 mèx(o) tìgra e mèx(o) leù/liú],
 incrùs tra òna tìgra masc e òna
 liuna/liuna²/liunèssa/liunèssa²_{prf}*
 [incrúx tra òna tìgra mascj e òna
 ljunà/liuna/ljunèsa/liunèsa]
¹**tigràto**_{ams} (a striatùre còme quèlle del
 mantèllo della tìgre: di
 abbigliaménto) | tigràto°* (ita)(lad)
 [tigràd]
 BS: tigràt [tigràd]
²**tigràto**_{sms} (gàtto sorjàno) | →
tìgre_{sfs} (nat) | tìgra [=], tìgre° (ita) [=]
 BS: tìgre [=]
tigrésco_{ams} | de tìgra_{icge}* [=]
¹**tigròtto**_{sms} (nat) (cucciolo di tìgre) |
 picol/pissèn de tìgra_{prf}* [picol/pisèn
 de tìgra]
²**tigròtto**_{sms} (²diavolètto, ²diavolìno) |
 →
tilde_{sfs} | tilde° (ita) [=]
tilòma_{sms} →(càllo)
tilt_{smsi} (ing) | ←

> **in tilt**_{l_{cav}/l_{cav}} | in tilt° [=]
TIM_{acm} /tim/ | ←
¹**timbàllo**_{sms} (esi) (antico struménto musicàle) | ↓
 BS: timbal [timbal]
²**timbàllo**_{sms} (tambùro) | →
³**timbàllo**_{sms} (ali) | ↓
 BS: timbàl [=]
timbràre_{tr} (contrassegnàre con un tímbro) | timbrà [=]
 BS: timbrà [=], bolà [=]
timbràto_{ams/vppms} (contrassegnàto con un tímbro) | timbràt [timbràd]
 BS: timbràt [timbràd], bolàt [bolàd]
timbràtrice_{sfs} (tec) (màccchina) | timbràtrice° (ita) [=], timbràtriss* [timbràstís], màccina per timbrà_{prf}* [=]
timbràtura_{sfs} | timbràdúra* [timbràdúra]
timbrico_{ams} (relatìvo al tímbro) | del tímber_{l_{cge}}* [del timber]
timbrificiò_{sms} | laboratòre di tímber_{prf}* [laboratòre di timber], timberfésse* [timberfése]
¹**tímbro**_{sms} (attrézzo per bollàre) | tímber [timber]
 BS: tímbro [=]
²**tímbro**_{sms} (¹bóllo) | →
³**tímbro**_{sms} (caràttere/qualità di suòno; tònno della vóce; atmosfèra che caràtterizza un`òpera) | tímber* [timber]
time out_{l_{est}} (ing) /təɪm aʊt/ | ← /təɪm aʊt/
timer_{smsi} (ing) /təɪmər/ (tec) | ← /təɪmər/
time-sharing_{l_{est}} (ing) /təɪmʃeərɪŋ/ | ← /təɪmʃeərɪŋ/
tímico_{ams} (relatìvo all`umóre) | de l`òmür/tímür_{l_{cge}}* [del òmür/ümür], de la lúna_{l_{cge}}* [dela lúna]
timidaménte_{avb} | con timidèssa* [con timidèsa], con esitassìu* [con exitasjú]
timidèzza_{sfs} | timidèssa [timidèsa]
¹**timidità**_{sfsi} (timidèzza) | →
²**timidità**_{sfsi} (azióne da tímido) | at/assìu/comportamét de tímmed/témmed/temolès_{prf}* [at/asjú/comportamét de timed/témed/temolèx]
¹**tímido**_{ams/sms} (che/chi dimóstra/esprime timidèzza, che/chi è impacciàto/schìvo nei rappòrti con gli àltri; persóna tímida) | tímmed /-t/ [timmed], témed /-t/ [=], temolès [temolèx]
 BS: tímmed /-t/ [timmed]
 -a_{afs/sfs} | tímmeda [tímmeda], témmeda [=], temolégia [temolégia], temolèsa* [temolèxa]
²**tímido**_{ams} (débole, pàllido) | →

³**tímido**_{ams} (che risulta inadeguàto/incompìuto: di àtto/gèsto) | tímmed* /-t/ [timmed], témed* /-t/ [=], temolès* [temolèx]
⁴**tímido**_{ams} (impaurìto, spaventàto) | →
 +**timidúccio**_{ams/sms} (delicataménte tímido) | tímmedì [tímmedì]
 +-a_{afs/sfs} | tímmedina [=]
timíng_{smsi} (ing) /təɪmɪŋ/ | ← /təɪmɪŋ/
tímno_{sms} (nat) | tímno [=]
 BS: tímno [=]
¹**tímonàre**_{tr} (governàre col tímónno imbarcazióne) | guidà (la barca) col tímü_{prf}* [gyidà (la barca) col tímú], manovrà `l tímü_{prf}* [manovrà `l tímú]
²**tímonàre**_{tr} (dirìgere, governàre) | →
¹**tímonàto**_{vppms} (governàto col tímónno imbarcazióne) | guidàt (la barca) col tímü_{prf}* [gyidàd (la barca) col tímú], manovràt ol tímü_{prf}* [manovràt ol tímú]
²**tímonàto**_{vppms} (¹dirétto, governàto) | →
 +**timoncino**_{sms} (tec) (piccolo tímónno) | temonèl [=]
¹**tímone**_{sms} (tec) (òrgano di manòvra di imbarcazióne; òrgano di direzióne di veìcolo/aeroplàno; stànga di aràtro/càrro) | tímü [tímú]
 BS: tímü [tímú]
²**tímone**_{sms} (càrro) | →
³**tímone**_{sms} (govèrno, guìda) | →
timoneggiàre_{tr} →(tímonàre)
timoneggiàto_{ams/vppms} →(tímonàto)
timonèlla_{sfs} | tímunèlla [=]
timoneria_{sfs} (timonèra) | →
timonèra_{sfs} | tímunèra* [=]
timonère_{sms} | tímunèr* [=]
 - **automàtico**_{l_{est}} →(pilòta automàtico)
 -a_{sfs} | tímunèra* [=]
timonèro_{ams} | del tímü_{l_{cge}}* [del tímú], che `l gh`à funsiù de tímü_{prf}* [che `l g`à funsjú de tímú]
timorataménte_{avb} | de bràa persuna* [de brava persuna]
tímoràto_{ams} | bràa persuna_{prf}* [brava persuna]
 BS: tímoràt [tímoràd]
 - **di Dio**_{l_{est}} | ü/chèl che l`va/và sèmper in césa/glésia_{prf}* [ú`chèl che `l va sèmper in césa/cjéxa/gléxja], ü/chèl che l`va/và sèmper a mès_{prf}* [ú`chèl che `l va sèmper a mès], ü/chèl che l`gh`à tímür/tèma de Dio/Dio²/Déo* [ú`chèl che `l g`à tímür/tèma de Dio/Déq]
tímóre_{sms} | tímür [tímür], tèma_{sfs} [=]
 BS: tímür [tímür]
 > **tímór di Dio**_{l_{est}} | tímür/tèma de Dio/Dio²/Déo* [tímür/tèma de Dio/Déq]

timorosaménte_{avb} | con tímür* [con tímür], con tèma* [=], in manéra tímorusa* [in manéra tímoruxa]
tímoròso_{ams} | tímorùs [tímorùx], tímürùs [tímürùx]
tímpa_{sfs} (burróne, dirùpo) | →
tímpanàto_{ams} | fórnìt/münìt/proést de tímpano/tímpen_{prf}* [fórnìd/münìd/proévst de tímpano/tímpen], con d`ü tímpano/tímpen_{prf}* [condü` tímpano/tímpen]
tímpaneggiàre_{vintr} | sunà `l tímpano/tímpen_{prf}* [sunà `l tímpano/tímpen]
tímpaneggiàto_{ams/vppms} | sunàt ol tímpano/tímpen_{prf}* [sunàd ol tímpano/tímpen]
tímpanico_{ams} (relatìvo al tímpano) | del tímpano/tímpen_{l_{cge}}* [del tímpano/tímpen]
tímpanista_{sttv} | tímpanista° (ita) [=], tímpanèsta* [=], sonadür/sunadür de tímpano/tímpen_{prf}* [sonadür/sunadür de tímpano/tímpen], sonadura/sunadura de tímpano/tímpen_{prf}* [sonadura/sunadura de tímpano/tímpen]
tímpanìte_{sfs} (miringìte) | →
¹**tímpa**_{sfs} (burróne, dirùpo) | →
²**tímpa**_{sfs} (²mammèlla) | →
¹**tímpano**_{sms} (esi) (struménto percussìvo) | tímpano (ita) [tímpano], tímpen [tímpen]
²**tímpano**_{sms} (pàrte anatòmica di còrpo/oréccchio, membràna tímpanica) | tímpano° (ita) [tímpano], tímpen* [tímpen]
³**tímpano**_{sms} (paréte architettònica di fóрма triangolàre) | tímpano° (ita) [tímpano], tímpen* [tímpen]
⁴**tímpano**_{sms} (tambùro) | →
tímpanò_{sms} →(timbàllo)
tin_{finm} | tèn° [=]
tína_{sfs} →(bótte)
tinàja_{sfs} | tinér_{sms} [=], tinéra [=]
 BS: tinasséra [tinasséra]
¹**tínca**_{sfs} (nat) | ténca [ténca]
 BS: ténca [ténca]
²**tínca**_{sfs} (sciòcco, stùpido) | →
tíncone_{sms} (persóna molèsta e nojósa) →(⁵flagèllo), →(²nojóso) →(²vescicànte)
 +-a_{sfs} →
¹**tínello**_{sms} (soggiórno) | tinèl [=], soggiórno° (ita) [sojóorno]
 BS: tinèl [=]
²**tínello**_{sms} (tinàja) | →
³**tínello**_{sms} (⁷fràsca) | →
 +⁴**tínello**_{sms} (piccolo tino) | tinèl [=]
¹**tíngere**_{tr} (coloràre, far assùmere un colóre divèrso) | ténx/tenzí [ténx/tenzí]

- BS: tènzer [tènzer]
- ²**tìngere**_{vtr} (¹macchiàre, ¹sporçàre) | →
- ³**tìngere**_{vtr} (³corròmpere, ³macchiàre) | →
- ¹**tìngersi**_{vpi/vpt} (assumere un determinàto colóre; assumere una determinàta connotazióne/sfumatùra; dàre un determinàto colóre ai capélli) | tènzes/tenzìs* [tènzes/tenxís] BS: tinzìs [tinxís]
- ²**tìngersi**_{vpi/vpt} (¹macchiàrsi, sporçàrsi) | →
- tingitùra**_{sfs} →(il tìngere)
- tinnànte**_{agtv} →(tintinnànte)
- tinnire**_{vintr} →(squillàre), →(tintinnàre)
- ¹**tinnìto**_{vppms} (squillàto, tintinnàto) | →
- ²**tinnìto**_{sms} (tintinnìo) | →
- tinnulo**_{ams} →(squillànte), →(tintinnànte)
- tìno**_{sms} (gròsso recipiènte in légno a dóghe/dòghe) | tina_{sfs} [=] BS: tina_{sfs} [tinà] +-**nèllo**_{sms} | tinèl [=]
- tinòne**_{sms} (grànde/gròsso tìno) | ↓ BS: tinàs [=]
- ¹**tinòzza**_{sfs} (làrgo tìno per bàgno/lavàggio) | vasca [=] BS: soia [sòjà], soïla [soïlà]
- ²**tinòzza**_{sfs} (grànde recipiènte usàto per fare il bucàto) →(mastèllo)
- ³**tinòzza**_{sfs} (bàssso tìno per vendémia) | ↓ BS: bigònsa [bigònsà]
- ⁴**tinòzza**_{sfs} (nàve vecchia e malandàta) | nav ègia e malindacia_{prf}* [nav vèga e malindadja]
- ¹**tìnta**_{sms} (sostànza colorànte; cachet per tìngere i capélli; colóre assùnto da un oggèto; colóre naturàle/originàle di qualcòsa) | tinta [=] - **unìta**_{cag} | tinta unita° (ita) [=], tinta ünida* [=] > **in tìnta**_{cag} | in tinta [=] > **in tìnta unita**_{cag} | in tinta unita° (ita) [=], in tinta ünida* [=]
- ²**tìnta**_{sms} (aspètto, sfumatùra, tònno) | →
- ³**tìnta**_{sms} (qualità, tìpo) | →
- tintarèlla**_{sfs} →(abbronzatùra)
- tinteggiàre**_{vtr} (imbiancàre, pitturàre) | →, aplicà/mèt/metí ü' strato de tinta_{prf}* [aplicà/mèt/metí ü' strato de tinta] BS: tintà [=], tinteza [tintexà]
- tinteggiàrsi**_{vpi} (³assumere una determinàta tinta, coloràrsi, tìngersi) | ciapà òna determinada/cèrta/sèrta tinta_{prf}* [cjapà òna determinada/cèrta/sèrta tinta], → +**tinteggiàta**_{sfs} | mà de colùr/culùr_{prf} [mà' de colùr/culùr]
- ¹**tinteggiàto**_{ams/vppms} (imbiancàto, pitturàto) | →, aplicàt/metitt ü' strato de tinta_{prf}* [aplicàt/metitt ü' strato de tinta]
- ²**tinteggiàto**_{ams/vppms} (³assùnto una determinàta tinta, coloràto, ¹tìnto) | ciapà òna determinada/cèrta/sèrta tinta_{prf}* [cjapà òna determinada/cèrta/sèrta tinta], →
- tinteggiatóre**_{sms} →(imbianchìno) -**trìce**_{sfs} →
- tinteggiatùra**_{sfs} →(coloritùra)
- tinterèlla**_{sfs} →(tintarèlla)
- tintinnàbolo**_{sms} (campanèllo, sonàglio) | →
- tintinnàbulo**_{sms} →(tintinnàbolo)
- tintinnaménto**_{sms} →(il tintinnàre)
- tintinnànte**_{agtv} | che l' fà telèn_{prf}* [che' l fa telèn]
- tintinnàre**_{vintr} | fà telèn_{prf}* [=]
- tintinnàto**_{vppms} | facc telèn_{prf}* [fadi telèn]
- tintinnìo**_{sms} | contìnüo/contönio fà telèn_{vbprf}* [continjö/contönjo fà telèn], fà telèn piö fenit/finit_{vbprf}* [fà telèn pjó fenid/finid]
- tintinnìre**_{vintr} →(tintinnàre)
- tintinnìto**_{vppms} →(tintinnàto)
- tintinnò**_{sms} →(tintinnìo)
- ¹**tìnto**_{vppms} (coloràto, fàtto assumere un colóre diversò) | tenzìt [tenxíd] BS: tinzìt [tinxíd]
- ²**tìnto**_{vppms} (¹macchiàto, ¹sporçàto) | →
- ³**tìnto**_{vppms} (³corròtto, ³macchiàto) | →
- ⁴**tìnto**_{vppms} (assùnto un determinàto colóre; assùnto una determinàta connotazióne/sfumatùra; dàto un determinàto colóre ai capélli) | tenzìt* [tenxíd]
- ⁵**tìnto**_{ams} (che è stàto stotopòsto a tintùra; coloràto, che ha assùnto un determinàto colóre; che ha assùnto una connotazióne/sfumatùra diversà) | técc [tétj], tensit [tensíd] BS: tinzìt [tinxíd]
- ⁶**tìnto**_{ams} (¹⁰macchiàto, ¹spòrco) | →
- ¹**tintóre**_{sms} (chi tìnge pèlli/tessùti) | tinciùr [tinçùr], tenciùr [tençùr], tintùr [tintùr] BS: tintùr [tintùr] -**a**_{sfs} | tinciura* [tinçura], tenciura* [tençura], tintura* [=] BS: tintùra [tinturà]
- ²**tintóre**_{sms} (chi gestisce/possède una tintoria; chi lavóra in una tintoria) | tinciùr* [tinçùr], tenciùr* [tençùr], tintùr* [tintùr] -**a**_{sfs} | tinciura* [tinçura], tenciura* [tençura], tintura* [=]
- tintoria**_{sfs} | tinciòria [tinçòria], tinciòria [tinçòrja], tenciòria [tençòria], tenciòria [tençòrja], tintòria [tintòria], tintòrea* [tintòrea]
- tintoriàle**_{agtv} (tintòrio) | →
- ¹**tintòrio**_{ams} (che sèrve a tìngere) | che l' sèrv a tènz/tenzì_{prf}* [che' l sèrv a tènz/tenxí]
- ²**tintòrio**_{ams} (relatìvo alla tintùra) | relatìv a la tintùra/tinciòria_{prf}* [relatìv ala tintùra/tinçòria], de la tintùra/tinciòria_{cge}* [dela tintùra/tinçòria]
- ¹**tintùra**_{sfs} (sos) | tintùra [tintùra] - **di jòdjo**_{lcst} (sos) | tintùra d' iòdio° (ita) [tintùra d' jòdjo]
- ²**tintùra**_{sfs} (mòdo/operazióne/tècnica del tìngere) | tinciòria [tinçòria], tenciòria [tençòria]
- ³**tintùra**_{sfs} (infarinatùra) | →
- tiògeno**_{ams} | che l' fà/prodüs ol sólfer_{prf}* [che' l fa/prodùx ol sólfer]
- tjòrba**_{sfs} (esi) | tjòrba [tjòrba] BS: tiòrba* [tjòrbà]
- tjòrbista**_{sttv} | tiòrbista° (ita) [tjòrbista], tiòrbèsta* [tjòrbèsta], sonadùr/sunadùr de tjòrba_{prf}* [sonadùr/sunadùr de tjòrba], sonadura/sunadura de tjòrba_{prf}* [sonadura/sunadura de tjòrba]
- ¹**tìpa**_{sfs} (fidanzàta) | →
- ²**tìpa**_{sfs} (ragàzza) | tìpa° (ita) [=], elemènt_{sms}° [=]
- ¹**tipicamènte**_{avb} (in mòdo tìpico) | in manéra (→tìpica)* [in manéra (→tìpica)]
- ²**tipicamènte**_{avb} (caratteristicamènte) | →
- tipicità**_{sfsi} →(l'èssere caratterìstico/pròprio/tìpico)
- tipicizzàre**_{vtr} →(tipizzàre)
- tipicizzàto**_{ams/vppms} →(tipizzàto)
- ¹**tìpico**_{ams} (caratterìstico, ¹pròprio) | →
- ²**tìpico**_{ams} (³esemplàre) | →
- tipificàre**_{vtr} →(tipizzàre)
- tipificàto**_{ams/vppms} →(tipizzàto)
- ¹**tìpino**_{sms} (persóna dal caràttere vivàce e volitìvo) | elemènt° [=]
- ²**tìpino**_{sms} (donna dal còrpo sottìle e aggraziàto) →(barbie)
- ¹**tipizzàre**_{vtr} (ridùrre a tìpo) | ridüs/ridüsi/redüsì a (→¹tìpo)_{prf}* [ridùx/ridüxi/redüxì a (→¹tìpo)]
- ²**tipizzàre**_{vtr} (evidenziàre i caràtteri di qualcòsa) | (→¹evidenziàre) i caràter_{prf}* [(→¹evidenziàre) i caràter]
- ¹**tipizzàto**_{ams/vppms} (ridòtto a tìpo) | ridüsit/redüsit a (→¹tìpo)_{prf}* [ridüxíd/redüxíd a (→¹tìpo)]
- ²**tipizzàto**_{ams/vppms} (evidenziàto i caràtteri di qualcòsa) | (→¹evidenziàto) i caràter_{prf}* [(→¹evidenziàto) i caràter]
- ¹**tipizzazióne**_{sfs} (il tipizzàre) | →
- ²**tipizzazióne**_{sfs} (standardizzazióne) | →
- ¹**tìpo**_{sms} (esemplàre, gènere, modèllo; insième/raggrupaménto di oggèti

della stéssa spècie/spècie, tipologia) | tipo [=], sòrt(a)_{sfs} [=]

²**tìpo**_{sms} (persóna bizzàrra/originàle/stravagànte, ²mattaccìno) | tipo [=], elemènt° [=], mago sabino_{prf} [=]

BS: tipo [=], tipèt [=], cartulina_{sfs} [cartulinà]

-a_{sfs} | tipa [=], elemènt_{sms}° [=], maga sabina_{prf}* [=]

BS: tipa [tipà], tipèta [tipètà], cartulina [cartulinà]

³**tìpo**_{sms} (rappresèntazióne convenzióne dei tràtti somàtici di particolàri grùppi di persóne; rappresèntazióne convenzióne di un personàggio; esemplàre caratterístico/pròpriò/típico di una determinàta categoria di persóne; individuo, persóna; persóna attraente/interessante pur non essèndo bèlla; persóna rispondènte alle esigènze di qualcùno) | tipo* [=]

-a_{sfs} | tipa* [=]

⁴**tìpo**_{ams} (típico) | tipo* [=]

tipografia_{sfs} | tipografia [tipografìa], tipografèa* [tipografèa]

BS: tipografia [tipografìa]

tipograficamènte_{avb} | col sistéma tipogràfico* [=], dal punto de (v)ésta/vista de la tènica/tènnica tipogràfica* [dal punto de vésta/vista dela tènica/tènnica tipogràfica]

tipogràfico_{ams} | tipogràfico° (ita) [=], tipogràfèch* [tipografeg]

tipògrafo_{sms} | tipògrafo (ita) [=], tipògraf* [=]

BS: stampadùr [stampadúr]

-a_{sfs} | tipògrafa (ita) [=]

BS: stampadùra [stampadurà]

tipolitografia_{sfs} | tipolitografia°* (ita) [tipolitografìa], tipolitografèa* [tipolitografèa]

tipologia_{sfs} | tipologia° (ita) [tipologìa], tipologèa° (ita) [tipologèa]

tipologicamènte_{avb} | dal punto de (v)ésta/vista tipològico* [dal punto de vésta/vista tipològico]

tipològico_{ams} | tipològico° (ita) [=], de la tipologia_{lcege}* [dela tipologìa]

tip tap_{insm/lcst} | tip tap° (ita) /tittàp/ [=]

tip top_{lct} (ing) /tip tâp/ | ← /tittòp/

tìpula_{sfs} (nat) | ↓

BS: zanzarù del òrt_{prf} [xanxarù del òrt]

tìr_{smsi} →(TIR)

TIR_{acrm} /tir/ | ←

tirabàci_{smsi} (riccio/ricciolo di capèlli) | tirabaci° (ita) [=]

BS: tirabàci (ita) [tiràbaci]

+**tirabidóni**_{sfsi/smsi} →(tirapàcchi)

¹**tirabòzze**_{smsi} (tec) | ↓

BS: tirabòsse [tiràbòsse]

²**tirabòzze**_{sfsi/smsi} (addétto) | ↓

BS: tirabòsse [tiràbòsse]

tirabràce_{smsi} | ranfù [ranfù]

tirabuscìo_{smsi} →(cavatàppi)

tiracatèna_{smsi} →(tendicatèna)

tirafòndo_{sms} (tec) | tirafòndo° (ita) [=], tirafònd* /-t/ [=]

tirafòrme_{smsi} (tec) | tirafurme° (ita) [=]

BS: tirafùrme (ita) [tiráfurme]

tiràggio_{sms} (movimènto ascendènte di ària/fùmo) | tiraggio° (ita) [tiraġġo], tiràs* [tiràx]

tiralinee_{smsi} (tec) | tiralinee [tiralineeç]

tiralingua_{smsi} (tec) | tiralingua° (ita) [tiralingya], tiralèngua* [tiralèngya]

+**tiramàntici**_{smsi} (tec) | tiramàntes [tiramantex]

tiramènto_{sms} | tiramét* [=]

tiramisù_{smsi} (ali) | tiramisù* [tiramisù]

tiramòlla_{smsi} →(tiremòlla)

tirannàzi_{smsi} →(alfière)

tiranneggiamènto_{sms} →(il tiranneggiàre), →(l'èssere tiranneggiàto)

¹**tiranneggiàre**_{vt} (governàre con mèto di tirànnici) | goernà con mèto di (→tirànnico)_{prf}* [governà con mèto di (→tirànnico)]

²**tiranneggiàre**_{vt} (trattàre con durèzza) | tratà con durèssa_{prf}* [tratà con durèssa]

³**tiranneggiàre**_{vintr} (governàre in mòdo tirànnico) | goernà de (→tirànnico)_{prf}* [governà de (→tirànnico)], goernà in manèra dispòtega_{prf}* [governà in manèra dispòtega]

⁴**tiranneggiàre**_{vintr} (agìre da tirànnico) | agì de (→tirànnico)_{prf}* [agì de (→tirànnico)]

¹**tiranneggiàto**_{ams/vppms} (governàto con mèto di tirànnici) | goernàt con mèto di (→tirànnico)_{prf}* [governàt con mèto di (→tirànnico)]

²**tiranneggiàto**_{ams/vppms} (trattàto con durèzza) | tratàt con durèssa_{prf}* [tratàt con durèssa]

³**tiranneggiàto**_{ams/vppms} (governàto in mòdo tirànnico) | goernàt de (→tirànnico)_{prf}* [governàt de (→tirànnico)], goernàt in manèra dispòtega_{prf}* [governàt in manèra dispòtega]

⁴**tiranneggiàto**_{ams/vppms} (agìto da tirànnico) | agìt de (→tirànnico)_{prf}* [agìt de (→tirànnico)]

tirannèria_{sfs} →(tirannia)

tirannescamènte_{avb} | de ditadùr* [de ditadúr]

tirannésco_{ams} | de ditadùr_{lcege}* [de ditadúr]

¹**tirannia**_{sfs} (dispòtismo, dittatùra) | →

²**tirannia**_{sfs} (¹tirànnide) | →

³**tirannia**_{sfs} (coercizióne, costrizióne, prepotènza) | →

tirannicamènte_{avb} | in manèra dispòtega e prepotènta* [=], in manèra opressiva/opresia* [in manèra opresiva]

tirannicida_{sttv} (uccisóre di un tirànnico) | (ü/chèl/òm) che l'à (→¹uccisò) ü (→tirànnico)_{prf}* [(ü'/chèl/òm) che l'và (→¹uccisò) ü' (→tirànnico)], (as)sasi/massadùr d'ü (→tirànnico)_{prf}* [(a)sasi/masadùr d'ü' (→tirànnico)], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che l'à (→¹uccisò) ü (→tirànnico)_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che l'v' (→¹uccisò) ü' (→tirànnico)], (as)sasina/massadura d'ü (→tirànnico)_{prf}* [(a)sasina/masadura d'ü' (→tirànnico)]

tirannicidìo_{sms} | copamét/massamét/sasinio d'ü (→tirànnico)_{prf}* [copamét/masamét/sasinjo d'ü' (→tirànnico)]

¹**tirannico**_{ams} (caratterístico/pròpriò/típico di un tirànnico) | (→caratterístico) d'ü (→tirànnico)_{prf}* [(→caratterístico) d'ü' (→tirànnico)]

²**tirannico**_{ams} (dispòtico e prepotènte) | dispòtech e prepotènt_{prf}* [dispòteg e prepotènt]

³**tirannico**_{ams} (oppressivo e vessatòrio) | →(oppressivo)

¹**tirànnide**_{sfs} (gòverno di un tirànnico) | goèrno d'ü (→tirànnico)_{prf}* [gòverno d'ü' (→tirànnico)]

²**tirànnide**_{sfs} (gòverno dispòtico e assolùto) | goèrno dispòtech e assolüt_{prf}* [gòverno dispòteg e asolút]

¹**tirànnico**_{sms} (chi govèrna in mòdo dispòtico) | ü/goernadùr/rè/sovranò dispòtech_{prf}* [ü'/goernadùr/rè/sovranò dispòteg], ditadùr* [ditadúr], ü/chèl/goernadùr/rè/sovranò che l'goèrna de ditadùr_{prf}* [ü'/chèl/goernadùr/rè/sovranò che l'govèrna de ditadùr], ü/chèl/goernadùr/rè/sovranò che l'govèrna in manèra dispòtega_{prf}* [ü'/chèl/goernadùr/rè/sovranò che l'govèrna in manèra dispòtega]

-a_{sfs} | goernadura/regina/sovranò dispòtega_{prf}* [goernadura/regina/sovranò dispòtega], ditadura* [=], òna/chèla/goernadura/regina/sovranò a che la govèrna de ditadura_{prf}* [òna/chèla/goernadura/regina/sovranò a che la govèrna de ditadura], òna/chèla/goernadura/regina/sovranò

a che la goèrna in manéra dispòtega_{prf}*
[óna/chèla/governadura/regina/sovra
na che 'la govèrna in manéra
dispòtega]

²**tirànno**_{ams/sms} (che/chi abùsa della
pròpria autorità per impóre agli
àltri la pròpria volontà) | (ù/chèl)
che l'gh'è del didadù_{prf}* [(ù'/chèl)
che 'l g'è del didadù], (ù/chèl) che
l'gh'è ù fà de didadù_{prf}* [(ù'/chèl)
che 'l g'è ù fà de didadù]
- **a**_{sfs} | (óna/chèla/persuna) che la
gh'è dela didadura_{prf}*
[(óna/chèla/persuna) che 'la g'è dela
didadura], (óna/chèla/persuna) che la
gh'è ù fà de didadura_{prf}*
[(óna/chèla/persuna) che 'la g'è ù fà
de didadura]

³**tirànno**_{ams} (che condizióna/lìmita: di
qualcòsa; che costituìsce
condizionaménto/lìmite: di
qualcòsa) | che l'te laga/lassa mia fà
(v)ergót(a)_{prf}* [che 'l ta/te laga/lassa
mià fà vergót(a)], che l'te laga/lassa
mia (la) libertà de fà (v)ergót(a)_{prf}*
[che 'l ta/te laga/lassa mià (la) libertà
de fà vergót(a)]

tirànte_{sms} (tec) | tirante° (ita) [=],
tirànt* [=]

tiraòljo_{sms} (tec) | ↓
BS: caadio [cavaðjo]

+**tirapàcchi**_{sfsi/smsi} | tirapacchi° /-cch-/
(ita) [=], tirabidóni° (ita) [=],
tirapàch°* [tirapàc]

tirapjèdi_{smsi} (chi è addétto a mansióni
di infimo órdine; chi sèrve una
persóna potènte/ricca, lacchè) |
tirapé/tirapè [=]
BS: tirapè [tirapè]

tirapùgni_{smsi} | tirapögn
[tirapögn/tirapöjn]
BS: tirapìgn [tirapígn]
CE: tirapögn [tirapögn]
CO: tirapögn [tirapögn]

¹**tiràre**_{vt} (imprimere un moviménto a
qualcòsa avvicinandolo vèrso di sé o
allontanandolo da sé, calciàre,
lanciàre, sparàre, trascinàre;
allungàre/tèndere qualcòsa; aspiràre,
sniffàre, succhiàre; aspiràre, avére
tiràggio: di camìno) | trà [=], tirà [=]
BS: tirà [=], trà [=]

- **a campàre**_{lcvb} →(vivacchiàre)
- **a céra**_{lcvb} | tirà la séra/scéra [tirà la
séra/šéra]
- **a indovinàre**_{lcvb} | trà/tirà a
indüinà/indöinà [trà/tirà a
indüvinà/indövina]
- **a lücido**_{lcvb} →(tiràre a céra),
→(²)inceràre), →(lucidàre)
- **a sörte**_{lcvb} →(sorteggiàre)
- **avànti**_{lcvb} →(²)procèdere)

- **càlci all'ària**_{lcvb} | èss impicàt° [ès
impicàd]

- **coi dènti**_{lcvb} | sostègn/sostegnì a
(→a stènto) [sostègn/sostegnì (→a
stènto)]

- **dalla pròpria parte**_{lcvb} | tirà a de
la sò banda° [tirà dela sò banda]

- **di boxe**_{lcvb} →(boxàre)

- **djètro**_{lcvb} | tirà dré° [=]

- **diritto/drittto**_{lcvb} →(¹)passàre),
→(¹)procèdere)

- **di schërma**_{lcvb} | tirà de schërma°
[=]

- **fuòri**_{lcvb} | tirà fò/fóra [tirà fò/fóra]

- **fuòri gli artigli**_{lcvb} →(tiràre fuòri
le ùnghje)

- **fuòri le ùnghje**_{lcvb} | tirà fò/fóra i
óngé° [tirà fò/fóra i ónge/óngje]

- **giórno**_{lcvb} →(tiràre mattina)

- ¹**giù**_{lcvb} (prèndere dall'alto, far
scèndere/scèndere) | tirà zó [tirà xó]

- ²**giù**_{lcvb} (ingoiàre, mandàre giù) | →

- ³**giù**_{lcvb} (¹)malfàre) | →

- **gli orécchi**_{lcvb} | tirà i orège [=]

- **il còllo**_{lcvb} | tirà 'l còl° [=]

- **fjato**_{lcvb} →(¹)riposàre)

- **in bállo**_{lcvb} | tirà 'n bal° [=]

- **in lùngo**_{lcvb} →(²)differìre),
→(prolungàre), →(ritardàre)

- **i rèmi in bàrca**_{lcvb}
→(abbandonàre), →(lasciàre
pèrdere)

- **la carrétta**_{lcvb} →(tiràre avànti),
→(tiràre a campàre)

- **la carriòla**_{lcvb} →(tiràre la carrétta)

- **la cinghja**_{lcvb} →(fàre la fàme)

- **la còrda**_{lcvb} | tirà la còrda° [=]

- **l'acqua**_{lcvb} | tirà l'acqua [tirà l'acya]

- **l'acqua al pròprio mulino**_{lcvb} | fà i
sò interèss° [fà i sò interès]

- **l'álba**_{lcvb} →(tiràre mattina)

- **la volàta**_{lcvb} | tirà la (v)ulada [tirà
la vulada]

- **le cuòja**_{lcvb} →(¹³)spiràre)

- **le fila**_{lcvb} →(conclüdere)

- **le orécchie**_{lcvb} →(tiràre gli
orécchi)

- **le sòmme**_{lcvb} | fà i
cònc/cünc/sóme/sóme [fà i
cònti/cünti/sóme/sóme]

- **matina**_{lcvb} | fà/tirà matina° [=]

- **nòtte**_{lcvb} | fà/tirà nòcc° [fà/tirà nòti]

- **per i capélli**_{lcvb} | trà/tirà per i
caèi/chei/chièi/chièi²^° [trà/tirà per
i cavèj/chevèj/chivèj]

- **per le lùnghe**_{lcvb} →(tiràre in
lùngo)

- **sàssi**_{lcvb} | plocà [=], trà/tirà i sass
[trà/tirà i sas]

- **séra**_{lcvb} | fà (v)ergót(a) [fà
vergót(a)]

- **su**_{lcvb} | tirà sö [tirà só]

- **tàrdi**_{lcvb} | tirà tarde° [=]

- **un sospìro di sollièvo**_{lcvb} | tirà 'l
fiàt [tirà 'l fjad]

- ¹**via**_{lcvb} (tògliere) | tirà vià [tirà vja]

- ²**via**_{lcvb} (tiràre avànti) | →

- ³**via**_{lcvb} (fàre qualcòsa
frettolosaménte) | fà (v)ergót(a)
(→frettolosaménte)* [fà vergót(a)
(→frettolosaménte)]

> **tira e mòlla**_{lcst} →(tirem mòlla)

> **tira mi su**_{lcst} →(tiramisù)

> **tira mòlla**_{lcst} →(tirem mòlla)

> **tira tira**_{lcst} | tira tira° (ita) [=]

²**tiràre**_{vt} (dedürre) | →

³**tiràre**_{vt} (²)attràrre/attiràre) | →

⁴**tiràre**_{vt} (indürre) | →

⁵**tiràre**_{vt} (stampàre) | →

⁶**tiràre**_{vt} (condürre) | tirà° [=]

⁷**tiràre**_{vintr} (continuàre, procèdere;
esercitàre un'attrazióne;
andàre/prodürre bène: di attività;
soffiàre: di vènto; contrattàre al

ribàssò sul prèzzo) | tirà° [=]

⁸**tiràre**_{vintr} (miràre) | trà [=], tirà [=]

⁹**tiràre**_{vintr} (⁴)inclinàre, ¹propèndere) |
trà [=], tirà [=]

¹⁰**tiràre**_{vintr} (stringere) | →

tiràrta_{vvb} →(tiràre la carrétta)

tiràrsela_{vvb} | tiràrsela° (ita) [=],
tiràrta^{o*} /-š-/ [tiràrta]

tiràrsi_{vpi} | tràs* [=], tiràs* [=]

- **addosso**_{lcvb} →(²)attràrsi/attiràrsi)

- **djètro**_{lcvb} | tiràs dré° [=]

- **indjètro**_{lcvb} →(indjètreggiàre)

- **su**_{lcvb} →(alzàrsi)

tirasségno_{sms} →(tìro a ségno)

tirastivàli_{smsi} →(cavastivàli)

tiràta_{sfs} | tirada^{o*} [=]

- **di orécchi**_{lcvb} | tirada de orège [=]

- **d'orécchie**_{lcvb} →(tiràta d'orécchi)

¹**tirataménte**_{avb} (in mòdo
sforsàto/tiràto) | in manéra
sforsada/tirada* [=]

²**tirataménte**_{avb} (avaraménte) | →

¹**tiratàrdi**_{sfsi/smsi} (chi è sòlito fàre tàrdi
di séra/nòtte) | tiratarde^{o*} (ita) [=]

BS: falabóer [falábóer]

²**tiratàrdi**_{sfsi/smsi} (chi è sòlito rimandàre
gli impégni) | tiratarde^{o*} (ita) [=],
ù/chèl che l'rimanda sèmper_{prf}*
[ù'/chèl che 'l rimanda sèmper],
óna/chèla/persuna che la rimanda
sèmper_{prf}* [óna/chèla/persuna che 'la
rimanda sèmper]

³**tiratàrdi**_{sfsi/smsi} (persóna non
puntuàle) | tiratarde^{o*} (ita) [=],
ù/chèl che l'ria sèmper in ritàrd_{prf}* /-
t/ [ù'/chèl che 'l riva sèmper in
ritàrd], óna/chèla/persuna che la riva
sèmper in ritàrd_{prf}* /-t/
[óna/chèla/persuna che 'la riva
sèmper in ritàrd]

¹**tiratézza**_{sfs} (l'èssere tiràto) | →

²**tiratézza**_{sfs} (avarizja, parsimónja) | →

tiratira_{smsi} →(tira tira)

¹tirato_{ams/vppms} (imprèso un movimènto a qualcòsa avvicinandolo vèrso di sé o allontanandolo da sé, calciato, lanciato, sparato, trascinato; allungato/téso qualcòsa; aspirato, sniffato, succhiato; aspirato, avuto tiraggio: di camìno) | tracc [tradì], tirat [tirad]

- **a campàre**_{lcvb} →(vivacchiato)

- **a céra**_{lcvb} | tirat la séra/scéra [tirad la séra/šéra]

- **a indovinàre**_{lcvb} | tracc/tirat a indüinà/indöinä [tradì/tirad a indüvinà/indövina]

- **a lùcido**_{lcvb} →(tirato a céra), →(²incerato), →(lucidato)

- **a sòrte**_{lcvb} →(sorteggiato)

- **avànti**_{lcvb} →(²proceduto)

- **calcì all'arja**_{lcvb} | èss stacc/istacc impicàt° [èss stadì impicad < èsistadì impicad]

- **coi dènti**_{lcvb} | sostegnìt a (→a stènto) [sosteǵnìd (→a stènto)]

- **dalla pròpria pàrte**_{lcvb} | tirat a de la sò banda° [tirad dela sò banda]

- **di boxe**_{lcvb} →(boxato)

- **djètro**_{lcvb} | tirat dré° [tirad dré < tirad dré]

- **diritto/dritto**_{lcvb} →(¹passato), →(¹proceduto)

- **di schërma**_{lcvb} | tirat de schërma° [tirad de schërma]

- **fuòri**_{lcvb} | tirat fò/föra [tirad fò/föra < tiraffò/tirafföra]

- **fuòri gli artigli**_{lcvb} →(tirato fuòri le ùnghie)

- **fuòri le ùnghie**_{lcvb} | tirat fò/föra i ónge° [tirad fò/föra i ónge/óngje < tirad fò/föra i ónge/óngje]

- **giorno**_{lcvb} →(tirato mattina)

- **giù**_{lcvb} (prédo dall'alto, fatto scèndere/scèndere) | tirat zó [tirad xó < tiradxxó]

- **giù**_{lcvb} (ingojàto, mandato giù) | →

- **giù**_{lcvb} (¹malfatto) | →

- **gli orécchi**_{lcvb} | tirat i orège [tirad i orège]

- **il còllo**_{lcvb} | tirat ol còl° [tirad ol còl]

- **fjàto**_{lcvb} →(¹riposato)

- **in ballo**_{lcvb} | tirat in bal° [tirad in bal]

- **in lùngo**_{lcvb} →(²differito), →(prolungato), →(ritardato)

- **i rèmi in bàrca**_{lcvb} →(abbandonato), →(lasciato pèrdere)

- **la carrétta**_{lcvb} →(tirato avanti), →(tirato a campàre)

- **la carrjola**_{lcvb} →(tirato la carrétta)

- **la cinghia**_{lcvb} →(fatto la fame)

- **la còrda**_{lcvb} | tirat la còrda° [tirad la còrda]

- **l'acqua**_{lcvb} | tirat l'aqua [tirad l'acya < tirall'acya]

- **l'acqua al pròprio mulino**_{lcvb} | facc i sò interèss° [fadì i sò interès]

- **l'alba**_{lcvb} →(tirato mattina)

- **la volàta**_{lcvb} | tirat la (v)ulada [tirad la vulada]

- **le cùoja**_{lcvb} →(¹³spirato)

- **le fila**_{lcvb} →(conclùso)

- **le orécchie**_{lcvb} →(tirato gli orécchi)

- **le sòmme**_{lcvb} | facc i cònc/cünc/sòme/sòme [fadì i còntj/cüntj/sòme/sòme]

- **matina**_{lcvb} | facc/tirat matina° [fadì/tirad matina]

- **nòtte**_{lcvb} | facc/tirat nòcc° [fadì/tirad nòtj]

- **per i capèlli**_{lcvb} | tracc/tirat per i caèi/cheèi/chièi/chièi^{2^}° [tirat/tirad per i cavèj/chevèj/chivèj]

- **per le lùnghe**_{lcvb} →(tirato in lùngo)

- **sàssi**_{lcvb} | plocat [plocad], tracc/tirat i sass [tradì/tirad i sas]

- **séra**_{lcvb} | facc (v)ergót(a) [fadì vergót(a)]

- **su**_{lcvb} | tirat sò [tirad sò < tirassó]

- **tàrdi**_{lcvb} | tirat tarde° [tirad tarde < tirattarde]

- **un sospiro di sollièvo**_{lcvb} | tirat ol fiat [tirad ol fjad]

- **via**_{lcvb} (tòlto) | tirat via [tirad vja < tiravja]

- **via**_{lcvb} (tirato avanti) | →

- **via**_{lcvb} (fatto qualcòsa frettolosamènte) | facc (v)ergót(a) (→frettolosamènte)* [fadì vergót(a) (→frettolosamènte)]

²tirato_{ams/vppms} (dedóto) | →

³tirato_{ams/vppms} (²atràtto/attirato) | →

⁴tirato_{ams/vppms} (indóto) | →

⁵tirato_{ams/vppms} (stampato) | →

⁶tirato_{ams/vppms} (condóto) | tirat° [tirad]

⁷tirato_{ams/vppms} (continuato, proceduto ešercitato un'atràzione; andato/prodóto bène: di attività; soffjàto: di vènto; contrattato al ribàsso sul pèzzo) | tirat° [tirad]

⁸tirato_{ams/vppms} (mirato) | tracc [tradì], tirat [tirad]

⁹tirato_{ams/vppms} (⁴inclinato, ¹propènso) | tracc [tradì], tirat [tirad]

¹⁰tirare_{vintr} (¹strétto) | →

¹¹tirato_{ams/vppms} (mòsso, spostato; acconciato, vestito) | tracc* [tradì], tirat* [tirad]

- **addòso**_{lcvb} →(³atràtto/attirato)

- **djètro**_{lcvb} | tirat dré° [tirad dré < tirad dré]

- **indjètro**_{lcvb} →(indjètreggiato)

- **su**_{lcvb} →(alzato)

¹²tirato_{ams} (forzato: di argomènto/ragionamènto; pièno di

fatiche/stènti; contato, ristretto: di tèmpo; irrigidit, téso) | tirét [=]

¹³tirato_{ams} (avàro, parsimoniòso) | →

tiratóre_{sms} (chi è àbile nel tirare con àrmi da fuòco) | tiradùr [tiradùr]

- **trice**_{sfs} | tiradura* [=]

tiratùra_{sfs} | tiradùra [tiradùra]

BS: tiradùra [tiradùra]

tiravolista_{sttv} | tiravolista [=], tiravolèsta* [=], ü/chèl/atléta/sportiv che l'fà/pràtica ol (→tiro al vólo)_{prf}* [ü'/chèl/atléta/sportiv che'l fa/pràtica ol (→tiro al vólo)], òna/chèla/atléta/sportiva/sportia/pers una che la fà/pràtica ol (→tiro al vólo)_{prf}* [òna/chèla/atléta/sportiva/persuna che'la fa/pràtica ol (→tiro al vólo)], atléta/sportiv de (→tiro al vólo)_{prf}* [atléta/sportiv de (→tiro al vólo)], atléta/sportiva/sportia de (→tiro al vólo)_{prf}* [atléta/sportiva de (→tiro al vólo)]

tirchiera_{sfs} →(avarizja), →(spilorceria), →(taccagneria)

tirchio_{ams/sms} →(avàro), →(spilòrcio), →(taccagnò)

BP: stamègnon [stamègnon]

- **a**_{afs/sfs} →

BP: stamègnona [stamègnona]

tirèlla_{sfs} | tirant_{sms} [=], rèma [=]

¹tiremmòlla_{smsi} (atteggiamènto di chi è ešitante/indecìso/irresoluto/irrisoluto) | tiramula [=]

²tiremmòlla_{smsi} (persóna ešitante/indecìso/irresoluto/irrisoluto) →(cacadùbbi), →(¹tentennóne)

tireòtropo_{ams} | che l'agèss sò la tiròide_{prf}* [che'l agés söla tiròide]

tirètto_{sms} (cassétto) | →

tiritèra_{sfs} | tiritèra [=]

TV: tiritutèla [=]

- **lùnga e nojòsa**_{lcst} | stüinada [=], leanda [=], lianda/lianda^{2^} [lianda]

BS: rènga [rèngà], ligànga [ligàngà]

tiritèssi_{sms} →(confužione)

tiritómbola_{sfs} →(¹capitómbolo), →(¹ruzzolone)

tiro_{sms} | tir [=]

BS: tir [=]

- **al bersàglio**_{lcst} (esi) | tir al bersài°* [tir al bersài]

- **a dùe**_{lcst} →(punizìone di secónda)

- **alla fune**_{lcst} (esi) | tiro a la fune° (ita) [tiro ala fune], tir a la còrda°* [tir ala còrda], tir a l'andeghér* [tir al andeghér]

- **al piattèllo**_{lcst} (esi) | tir al piatèl°* [tir al piatèl]

- **al picciónè**_{lcst} (esi) | tir al pivü/pivüi°* (ita) [tir al pivjú/pivjú]

- **a ségno**_{lcsst} (esi) | tir a sègn^o* [tir a sègn/sèjn]
 - **a vólo**_{lcsst} (esi) | tiro a vólo^o (ita) [=], tir a gul/vul/vólo* (ita) [=]
 - **dal dischéto**_{lcsst} →(tiro di rigóre)
 - **di punizióne**_{lcsst} →(càlcio di punizióne)
 - **di rigóre**_{lcsst} →(càlcio di rigóre)
 - **incrociàto**_{lcsst} | tir incrosiàt/incrusiàt^o* (ita) [tir iŋcroxjàd/iŋcruxjàd]
 - **libero**_{lcsst} | tiro libero^o (ita) [tiro líbero], tir liber* (ita) [tir liber]
 - **mancino**_{lcag/lcav} | assiù mia leàl_{prf}* [asjú mià leàl], assiù scorèta* [asjú scorèta], at (i)scorèt* [at scorèt < atiscorèt], atàch^o [atàc]
 - **spòrco**_{lcsst} | tiro spòrco^o (ita) [=], tir (i)spòrch^o* (ita) [tir spòrc < tirisporc]
 > **a tiro**_{lcav} | a tir [=]
tirocinnàte_{agtv/sttv} | praticànt_{ams/sms} [=], prinsipiànt_{sms} [prinsipjànt], (ü/chèl/òm/züen) che l'fà careana/pràtica_{prf}* [(ü'/chèl/òm/xuven) che 'l fa careana/pràtica], praticanta_{afs/sfs}* [=], prinsipianta_{sfs}* [prinsipjanta], (òna/chèla/dòna/fómna/züena/persuna) che la fà careana/pràtica_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/xüvena/persuna) che 'la fa careana/pràtica]
tirocìnjo_{sms} | careana_{sfs} [=], pràtica_{sfs} [=], noissiat [novisjàt]
 BS: tirocìnjo [tirocinjò]
tiròide_{sms} | tiròide^o (ita) [=]
 BS: tiròide (ita) [tiròide]
tiroidectomia_{sfs} | asportassiù de la tiròide_{prf}* [asportasjú dela tiròide]
tiroidèò_{ams} | de la tiròide_{prf}* [dela tiròide]
tiroidisimo_{sms} →(ipertiroidismo)
tiroidite_{sfs} | infiamassiù de la tiròide_{prf}* [infjamasjú dela tiròide]
¹**tirolése/tirolése**_{agtv/sttv} (abitante/carattere/nativo) | tirolés_{ams/sms}^o* [tiroléx], tirolésa_{afs/sfs}^o* [tiroléxa]
 BS: tirolés_{ams/sms} [tiroléx], tirolésa_{afs/sfs} [tiroléxa]
²**tirolése/tirolése**_{agtv/sttv} (lìngua/dialèto; cibo/territòrio/usanza/etc.) | tirolés [tiroléx]
tirolino_{sms} →(carantàno)
Tiròlo_{sms} (geo) | Tiròlo^o (ita) [=], Tiròl* [=]
tirrenico_{ams} | del Tiréno_{lcsst}* [=]
¹**Tirrenò**_{sms} (Màre) | Tiréno^o (ita) [=], Tiré* [=]
²**tirrenò**_{ams} (tirrenico) | →
³**tirrenò**_{ams} (etrusco) | →

tirucchiàre_{vintr} | sbarà/sparà con scarsa abilità_{prf}* [xbarà/sparà con scarsa abilità]
tirucchiàto_{vppms} | sbarat/sparat con scarsa abilità_{prf}* [xbarad/sparad con scarsa abilità]
tišana_{sfs} (decòtto, ⁶infùso) | tisana^o* (ita) [tixana]
 BS: tisàna [tixanà]
¹**tiš**_{sfsi} | tisi^o (ita) [tixi], eteséa [etexéa], etesìa [etexía], mal sitìl/sötìl_{prf} [mal sitìl/sötìl]
 BS: tisi [tixi]
tišjàtra_{sms} →(tišjòlogo)
tišjatria_{sfs} →(tišjologia)
¹**tišichézza**_{sfs} (l'èssere tišico) | →
²**tišichézza**_{sfs} (debolézza, gracilità) | →
³**tišichézza**_{sfs} (mañanza di vigóre) | assènsa/mancansa de vigùr/viùr_{cop}* [asènsa/mañcansa de vigùr/viùr]
¹**tišico**_{ams/sms} (che/chi è affètto da tiš) | tèsech [tèxeg], (ü/chèl) che l'è malat de (→tiš)_{prf}* [(ü'/chèl) che 'l è malat de (→tiš)], malat de (→tiš)_{prf}* [malat de (→tiš)]
 BS: tišic [tixic]
-a_{afs/sfs} | tèsega* [tèxega], (òna/chèla/persuna) che l'è malada de (→tiš)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che 'l è malada de (→tiš)], malada de (→tiš)_{prf}* [malada de (→tiš)]
 BS: tišica [tixicà]
²**tišico**_{ams} (débole, ¹gràcile) | →
³**tišico**_{ams} (sènsa/sènza fòrza e vigóre: di òpera/pensiero) | sènza fòrsa e vigùr/viùr_{cop}* [sènza fòrsa e vigùr/viùr]
⁴**tišico**_{ams} (prìvo di rigòglio: di piànta) | sènza mòrbe_{cop}* [=]
tišjologia_{sfs} | tisiologia^o (ita) [tixjología], tescologéa* [tèxexlogéa], ram/setùr de la medicina di infessiù di polmù/pulmù_{prf}* [ram/setùr dela medicina di infesjú di polmù/pulmù], siènsa/stòde di infessiù di polmù/pulmù_{prf}* [sjènsa/stòde di infesjú di polmù/pulmù]
tišjòlogo_{sms} | tisiòlogo^o (ita) [tixjòlogo], tisiòleggh* /-c/ [tixjòleg], dotùr/dutùr/specialista de (la) (→tišjologia)_{prf}* [dotùr/dutùr/speçalista de(la) (→tišjologia)], ü/chèl/dotùr/dutùr sura i infessiù di polmù/pulmù_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr sura i infesjú di polmù/pulmù], ü/chèl/dotùr/dutùr che l'è sö sö i infessiù di polmù/pulmù_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr che 'l è sö söi infesjú di polmù/pulmù], dotùr/dutùr/specialista di infessiù di polmù/pulmù_{prf}*

[dotùr/dutùr/speçalista di infesjú di polmù/pulmù]
 BS: tisiòlog /-c/ [tixjòlog]
-a_{sfs} | tisiòloga^o (ita) [tixjòloga], tisiòlega* [tixjòlega], doturèssa/duturèssa/specialista de (la) (→tišjologia)_{prf}* [doturèssa/duturèssa/speçalista de(la) (→tišjologia)], òna/chèla/doturèssa/duturèssa sura i infessiù di polmù/pulmù_{prf}* [òna/chèla/doturèssa/duturèssa sura i infesjú di polmù/pulmù], òna/chèla/doturèssa/duturèssa che l'è sö sö i infessiù di polmù/pulmù_{prf}* [òna/chèla/doturèssa/duturèssa che 'l è sö söi infesjú di polmù/pulmù], doturèssa/duturèssa/specialista di infessiù di polmù/pulmù_{prf}* [doturèssa/duturèssa/speçalista di infesjú di polmù/pulmù]
 BS: tisiòloga [tixjòlogà]
tissulàre_{agtv} →(tessutàle)
titanicaménte_{avb} | con impègn/sfòrs (→titànico)* [con impègn/impègn/sfòrs (→titànico)]
titànico_{ams} (immàne, ¹straordinàrio) | titànec^o* (ita)(lad) [titaneg]
 BS: titànico [titanic]
¹**titànjo**_{sms} (sos) | titànio^o (ita) [titanjo]
²**titànjo**_{sms} (relativo ai Titàn) | di Titani_{lcsst}* [=]
¹**Titànò**_{hppm} (personaggio mitològico) | Titànò^o (ita) [=], Tità* [=]
²**titànò**_{sms} (persóna dotàta di fòrza eccezionale) →(èrcole), →(sansóne)
³**titànò**_{sms} (persóna che eccèlle in attività/arte/etc.) | titànò^o (ita) [=], maèst^o* [=], rè* [=]
¹**titillaménto**_{sms} (il titillàre) | →
²**titillaménto**_{sms} (incitaménto, solleticaménto, stímolo) | →
¹**titillàre**_{vt} (²solleticàre leggerménte) | fà gatìgol/gatì (→leggerménte)_{prf}* [fà gatìgol/gatì (→leggerménte)]
²**titillàre**_{vt} (³solleticàre) | →
¹**titillàto**_{vppms} (²solleticàto leggerménte) | facc gatìgol/gatì (→leggerménte)_{prf}* [fadì gatìgol/gatì (→leggerménte)]
²**titillàto**_{vppms} (³solleticàto) | →
titillatòrjo_{ams} | che l'càosa/càusa/pròvoca ol gatìgol/gatì_{prf}* [che 'l càoxa/caüxa/pròvoca ol gatìgol/gatì]
titillazióne_{sfs} →(titillaménto)
¹**titollàre**_{vintr/vtr} (¹intitolàre) | →
²**titollàre**_{vtr} (³intitolàre) | →
³**titollàre**_{vtr} (soprannominàre) | →
⁴**titollàre**_{vtr} (determinàre il titolo di una soluziòne chimica) | titollà^o* (ita) [=]
⁵**titollàre**_{agtv/sttv} (che/chi è legittimo soggètto di un determinàto rappòrto

giuridico; che/chi esèrcita funzióne/ufficio;
gestóre/proprietàrio di qualcòsa;
atleta che fa parte della formazióne ufficiale; che/chi è in possèso di un titolo di ordinazióne religiòsa; sànto al cù nòme s'intitola
chjèsa/santuàrio) | titolà [=],
titolar_{afs/sfs}* [=]
BS: titolà [=]

titolarità_{sfsi} (l'èssere titolàre) | →
¹titolàto_{ams/vppms} (¹intitolàto) | →
²titolàto_{ams/vppms} (³intitolàto) | →
³titolàto_{ams/vppms} (soprannominàto) | →
⁴titolàto_{ams/sms} (che/chi ha un titolo nobiljàre) | titolà* (ita) [titolàd]
-a_{afs/sfs} | titolada* (ita) [=]
⁵titolàto_{ams} (che ha un titolo nòto: di soluziòne chímica) | titolà* (ita) [titolàd]

titolatura_{sfs} (titolazióne) | →
titolazióne_{sfs} →(intitolazióne)
titolista_{sttv} | titolista° (ita) [=],
titolèsta* [=]

¹titolo_{sms} (nòme o brève fràse di argoménto/scrittò/tèsto; libro; appellativo; epiteto; percentuale di sostànza in léga/soluziòne/etc.) |
tìtol [tìtol]
BS: tìtol [tìtol]
CE: tìtol [tìtol]
CO: tìtol [tìtol]
- **accadèmico**_{lcst} | tìtol
(a)cadémec°* (ita) [tìtol
(a)cadémeg]
- **azionàrio**_{lcst} | tìtol assionàrio°*
(ita) [tìtol asjonarjo]
- **d'apertúra**_{lcst} | tìtol d'apertúra°*
(ita) [tìtol d'apertúra]
- **del débito pùbblico**_{lcst} →(tìtolo di stàto)
- **di crédito**_{lcst} →(bond),
→(obbligazióne)
BS: tìtol de crédit [tìtol de crédit]
- **di preferènza**_{lcst} →(tìtolo preferenziale)
- **di rèndita**_{lcst} →(rèndita)
- **di stàto**_{lcst} | tìtol de stat(o)°* (ita)
[tìtol de stat(o)]
- **di stùdio**_{lcst} | tìtol de stòde°* (ita)
[tìtol de stòde]
- **di viàggio/viàggio**_{lcst} | tìtol de viàs°* (ita) [tìtol de vjax]
- **nobiljàre**_{lcst} | tìtol nobiljàr°* (ita)
[tìtol nobiljàr]
- **obbligazionàrio**_{lcst}
→(obbligazióne)
- **preferenziale**_{lcst} | tìtol preferenzial°* (ita) [tìtol preferenzjàl], tìtol de preferènza°* (ita) [tìtol de preferènsal]
- **privàto**_{lcst} | tìtol priàt°* (ita) [tìtol privàd]
- **pùbblico**_{lcst} →(tìtolo di stàto)

> **a titolo di**_{lcpr} →(in qualità di)
> **a titolo di crònaca**_{lcav} →(per la crònaca)
> **a titolo gratuito**_{lcav} →(gratis),
→(¹gratuitaménte)
> **a titolo oneroso**_{lcav} →(diètro pagaménto)
> **a titolo personale**_{lcav} | a tìtol personal°* (ita) [a tìtol personal]
> **tìtoli di còda**_{lcst} | tìtoi de cùa°* (ita) [tìtoi de cùa]
> **tìtoli di tèsta**_{lcst} | tìtoi de tèsta°* (ita) [tìtoi de tèsta]
²titolo_{sms} (fàma, nomèa) | →
³titolo_{sms} (per àltre accezióni) | tìtol* [tìtol]
titolone_{sms} | gròss tìtol_{prf}* [gròss tìtol],
tìtolù°* [tìtolù], tìtolù°* [tìtolù]
¹titubànte_{agtv} (dubbjòso, esitànte, incèrto, tentennànte) | →
²titubànte_{agtv} (che esprìme/mòstra/rivèla incertèzza/esitazióne) | che l'denòta/manifèsta/mòstra/palésa incertèssa/esitassiu_{prf}* [che¹ denòta/manifèsta/mòstra/paléxa incertèssa/exitassjú], che l'fà (v)èd/(v)edí incertèssa/esitassiu_{prf}* [che¹ fa vèd/vedí incertèssa/exitassjú], che l'sa/se fà (v)èd/(v)edí incèrt/indecisi indel ciapà òna decisiù_{prf}* [che¹ sa/se fa vèd/vedí incèrt/indecix indel cjapà òna decixjú]
titubanteménte_{avb} | in manéra (→titubànte)* [in manéra (→titubànte)]
¹titubànza_{sfs} (l'èssere titubànte) | →
BS: titubànza [titubansà]
²titubànza_{sfs} (àtto/comportaménto da persóna titubànte) |
at/assiù/comportamét de ù (→¹titubànte)_{prf}* [at/asjú/comportamét de ú (→¹titubànte)],
at/assiù/comportamét de òna/persuna (→¹titubànte)_{prf}* [at/asjú/comportamét de òna/persuna (→¹titubànte)]
¹titubàre_{vintr} (èssere/mostràsi dubbjòso/incèrto/irresolùto/irrisolùto) | anguilà [angyilà]
²titubàre_{vintr} (¹oscillàre) | →
¹titubàto_{vppms} (èssere stàto dubbjòso/incèrto/irresolùto/irrisolùto o, mostràto dubbjòso/incèrto/irresolùto/irrisolùto) | anguilà [angyilàd]
²titubàto_{vppms} (¹oscillàto) | →
titubazióne_{sfs} →(il titubàre)
tivù_{sfs} →(TV), →(televisiòne)
¹tizianésco_{ams} (relativo a Tizjàno) | relativ al Tissia_{prf}* [relativ al Tisjà], relativ a i òpere/òvre del Tissia_{prf}*

[relativ ai òpere/òvre del Tisjà], relativ al stil(e) de l'Tissia_{prf}* [relativ al stil(e) del Tisjà], del Tissia_{lcge}* [del Tisja], di òpere/òvre del Tissia_{lcge}* [di òpere/òvre del Tisjà]
²tizianésco_{ams} (tizjàno) | →
¹tizjàno_{ams} (fùlvo) | →
²tizjàno_{ams} (di colóre rósso tizjàno) | de colùr/culùr rós del Tissia_{lcge}* [del colùr/culùr rós del Tisjà]
tizjo_{sms} (persóna genèrica/specifica) | tìssio (ita) [tisjo], ü [ú'], ün òm_{prf}* [=]
BS: tìssio [tisjo]
-a_{sfs} | tìssia* (ita) [tisja], òna [óna], òna dòna/fómna/persuna_{prf}* [=]
BS: tìssia [tisja]
> **una tizja**_{lcst} | òna tìssia° [òna tisja], òna dòna/fómna/persuna° [=]
> **un tizjo**_{lcst} | ü tìssio° [ü' tisjo], ün òm° [=], òna persuna° [=]
tizzo_{sms} →(tizzóne)
tizzóne_{sms} | stissù [stisú], stiz /-z/ [=], stizù /-z-/ [stizú], sorzèl [sorxèl]
BS: stissù [stisú]
- **d'infèrno**_{lcst} →(²crudèle)
- **fumòso**_{lcst} | ↓
BS: covri [covrí], fòmàrol [fòmàról]
TNT_{acrn} /tiennet/ | ← /tjennet/, tritòlo° (ita) [=], tretòl° [=]
tò_{intz} | tò! (ciapa!) [tò! (cjapa!)]
toast_{smsi} (ing) /tèpst/ (ali) | ← /tòst/
tobòga_{smsi} (esi) | tobòga° (ita) [=], tabòga° (ita) [=]
tòc_{fmsm} | tòch° [tòc]
tocài_{smsi} (nat) (ali) | tocài° (ita) [tocài]
¹tòcca_{sfs} (abboccaménto) | →
²tòcca_{sfs} (piccola bùca) | picola/pissèna büsa_{prf}* [picola/pisèna búxa]
¹toccàbile_{agtv} (che si può toccàre) | tocàbel* [tocabel], che s'pòl tocà_{prf}* [che s'pòl tocà], che l'pòl (v)èss tocà_{prf}* [che¹ pòl ès tocàd < che¹ pòlvès tocàd]
²toccàbile_{agtv} (chjàro, evidènte, tangibile) | →
toccafèrro_{intz} | tocafèr!° (ita) [=]
toccalàpis_{smsi} →(portalàpis)
toccamànò_{sms} | ↓
BS: tocamà [=]
toccaménto_{sms} | tocamét* [=]
toccànte_{agtv} (commovènte) | →
toccàre_{vintr/vtr} | tocà [=], palpà [=]
BS: tocà [=]
- **con màno**_{lcvb} | tocà con mà°* (ita) [tocà con mà']
- **fèrro**_{lcvb} | tocà fèr°* (ita) [=]
- **il cuòre**_{lcvb} →(¹commuòvere), →(impjetosire)
- **il fòndo**_{lcvb} | tocà 'l fònd°* /-t/ (ita) [tocà 'l fònd]
- **tèrra**_{lcvb} | tocà tèra°* (ita) [=]
> **tòcca fèrro**_{lcint} →(toccafèrro)

tocàrsi_{vpi/vpt} | tocàs* [=], palpàs* [=]
BS: tocàs [=]
- **le pàlle**_{lcvb} | tocàs i bale^o* (ita) [=]
toccasàna_{sms} | scùà_{sfs}^o [scuva]
toccàta_{sfs} | tocada [=]
toccafina_{sfs} | tocadina [=]
BS: tocadina [tocadinà], tastina [tastinà]
¹toccatò_{ams/vppms} | tocàt [tocàd], palpàt [palpàd]
BS: tocàt [tocàd]
- **con màno**_{lcvb} | tocàt con mà^o* (ita) [tocàd con ma']
- **fèrro**_{lcvb} | toctà fèr^o* (ita) [tocàd fèr < tocàffèr]
- **il cùore**_{lcvb} →(¹commòsso), →(impietosito)
- **il fòndo**_{lcvb} | tocàt ol fònd^o* /-t/ (ita) [tocàd ol fònd]
- **le pàlle**_{lcvb} | tocàt i bale^o* (ita) [tocàd i bale]
- **tèrra**_{lcvb} | tocàt tèra^o* (ita) [tocàd tèra]
²toccatò_{ams} (⁷colpìto) | →
³toccatò_{ams} (²tócò: di frùtto) | →
⁴toccatò_{ams} (bizzàrro, ³tócò) | →
⁵toccatò_{ams} (affrontàto, ²svòlto: di argoménto/questiòne) | →
⁵toccatò_{ams} (infartuàto) | →
toccatùra_{sfs} →(medicaménto)
toccatùtto_{sfsi/smsi} | ü/chèl/(→bambìno) che l'tóca (sèmper) töt_{prf}* [ü'/chèl/(→bambìno) che'l tóca (sèmper) töt], ü/chèl/(→bambìno) che l'mèt i mà de (s)per töt_{prf}* [ü'/chèl/(→bambìno) che'l mèt i ma' depertót/despertót], öna/chèla/(→bambina)/persuna che la tóca (sèmper) töt_{prf}* [öna/chèla/(→bambina)/persuna che'la tóca (sèmper) töt], öna/chèla/(→bambina)/persuna che l'mèt i mà de (s)per töt_{prf}* [öna/chèla/(→bambina)/persuna che'l mèt i ma' depertót/despertót]
BS: tocatöt [tocatót], tocaciù_{sms} [tocacù], tocaciùna_{sfs} [tocacuna]
tòcche_{fmsm} →(tòc)
toccheggiàre_{vintr} | sunà a bòcc (de campane)_{prf}* [sunà a bòtj (de campane)]
toccheggiàto_{vppms} | sunàt a bòcc (de campane)_{prf}* [sunàt a bòtj (de campane)]
tocchéggio_{sms} | sóno a bòcc d'öna campana_{prf}* [sóno a bòtj d'öna campana]
tòcchete_{fmsm} →(tòc)
tòccio_{sms} (intingolo) | →
¹tócò_{ams} (⁸colpìto, commòsso) | →
²tócò_{ams} (²guàsto) | →
³tócò_{ams} (⁴schizzàto) | →
¹tócò/tócò_{sms} (il toccàre, l'èssere toccàto; còlpo battùto su qualcòsa;

rintócò della campana, l'una dòpo mezzogiorno; mòdo di dipingere/disegnàre/ս֊ո֊ւ֊ո֊ւ֊ր֊; imprònta caratterìstica, stìle artìstico) | tóch [tóc]
BS: tóç [=]
²tócò/tócò_{sms} (mòdo di colpire la pàlla: nel càlciò; ciascùno dei còlpi di un'aziòne della pallavólo; sensaziòne tàtìle prodóta da qualcòsa; tècnica pianìstica/pittòrica) | tóch^o* [tóc]
³tócò/tócò_{sms} (còlpo apoplèttico) | →
¹tócò_{sms} (¹pèzzo, ²pèzzo) | →
²tócò_{sms} (berrétto, copricapo) | →
³tócò_{ams} (⁸colpìto, ⁷commòsso) | →
toccone_{sms} →(toccatùtto)
+**-a**_{sfs} →
tòc_{sms} →(tucàno)
tòdaro_{sms} →(¹tòtano)
toddy_{sms} (ing) /tãdi/ (ali) | ← /tòdi/
todésco_{ams/sms} →(¹tedésco)
-**a**_{afs/sfs} →
toelètta_{sfs} →(toilette)
toelèttàre_{vtr} | fà la toilette_{prf}* [=], netà^o [=]
toelèttàrsi_{vpi} | fàs la toilette_{prf}* [=], netàs^o [=]
toelèttàto_{ams/vppms} | facc la toilette_{prf}* [fadi la toilette], netà^o [netàd]
toelèttatùra_{sfs} →(il toelèttàre/si)
toelètte_{sfsi} →(toilette)
tofu_{smsi} (gia) /tõpu/ /topû/ (ali) | ← /tõfu/
¹tòga_{sfs} (vèste) | tóga [=]
BS: tóga [tógà]
²tòga_{sfs} (professiòne forèns) | tóga^o [=]
togàle_{agtv} | de la tógala_{lcege}* [dela tóga]
¹togàto_{sms} (àulico, solènne) | →
²togàto_{ams} (che indòssa la tóga) | che l'gh'à sò la tógap_{prf}* [che'l g'à só la tóga], che l'pórta la tógap_{prf}* [che'l pórta la tóga]
BS: togàt [togàd]
¹tògliere_{vtr} (estràrre, portàr via, ³levàre, ¹rimuòvere; sottràrre) | portà via [portà vja], leà (fò/fóra/vìa) [levà (fò/fóra/vja)], tó via [tò vià], tirà vià [tirà vja]
BS: leà [levà], tó via [tò vià], leà sò [levà sò], tòer [tòer]
- **ciò che còpre**_{lcvb} (²scopìrre) | →
- **dai pièdi**_{lcvb} →(tògliere di mèzzo/tórno)
- **dalla tèsta**_{lcvb} →(levàre dalla tèsta)
- **di dòsso**_{lcvb} | leà de dòss [levà de dòs], tó vià de dòss [tò vja de dòs], tirà vià de dòss [tirà vja de dòs]
- **¹di mèzzo**_{lcvb} (portàre via) | portà/tirà/tó vià [portà/tirà/tó vja]

- **²di mèzzo/tórno**_{lcvb} (far andàre vìa) | fà 'ndà vià [fà 'ndà vja], mandà vià [mandà vja]
- **³di mèzzo/tórno**_{lcvb} (uccìdere) | →
- **d'impàccio**_{lcvb} | tirà fò/fóra d'impàs*, dà öna mà^o [dà öna ma']
- **il càmpo**_{lcvb} →(levàre le tènde)
- **il distùrbo**_{lcvb} →(andàrsene)
- **il mùso**_{lcvb} | smüsà [xmüsà]
- **il pàne di bócca**_{lcvb} | leà/tirà vìa ol pà de bóca^o* [levà/tirà vja ol pa de bóca]
- **il salùto**_{lcvb} →(levàre il salùto)
- **il vìziò**_{lcvb} →(disavvezzàre), →(disvezzàre), →(divezzàre) →(¹švezzàre)
- **i ràmi**_{lcvb} →(²diramàre)
- **la màschera**_{lcvb} →(levàre la màschera)
- **le castàgne dal fuòco**_{lcvb} →(tògliere d'impàccio)
- **le paròle di bócca**_{lcvb} →(levàre le paròle di bócca)
- **le spine**_{lcvb} | spinà [=]
- **sàssi da un terrèno per coltivarlo**_{lcvb} →(spjètràre)
- **un àbito/induménto/vestito**_{lcvb} →(¹scopìrre), →(⁵sopgliàre)
²tògliere_{vtr} (cancellàre, depennàre) | →
³tògliere_{vtr} (³sguscjàre) | →
⁴tògliere_{vtr} (⁴sguscjàre) | →
⁵tògliere_{vtr} (²levàre) | →
⁶tògliere_{vtr} (²dedùrre, desùmere/desùmere) | →
⁷tògliere_{vtr} (esìgere, ²riscuòtere) | →
⁸tògliere_{vtr} (incominciàre, intraprendere) | →
⁹tògliere_{vtr} (innalzàre, sollevàre) | →
tògliersi_{vpi/vpt} (³levàrsi) | leas vià [levàs vja]
- **dai pièdi**_{lcvb} →(tògliersi di mèzzo/tórno)
- **dalla tèsta**_{lcvb} →(levàrsi dalla tèsta)
- **dalle scàtole**_{lcvb} →(tòlto di mèzzo/tórno)
- **di dòsso**_{lcvb} | leàs de dòss [levàs de dòs], tós vià de dòss [tós vja de dòs], tiràs vià de dòss [tiràs vja de dòs]
- **di mèzzo/tórno**_{lcvb} | 'ndà/tiràs vià ['ndà/tiràs vja]
- **d'impàccio**_{lcvb} →(šbrìgarìsela)
- **d'impicciò**_{lcvb} →(²disìncagliàrsi)
- **il vìziò**_{lcvb} →(disavvezzàrsi), →(divezzàrsi), →(švezzàrsi)
- **la màschera**_{lcvb} →(levàrsi la màschera)
- **la vita**_{lcvb} →(¹suicidàrsi), →(uccidèrsi)
- **la soddisfaziòne/vòglia**_{lcvb} →(levàrsi la soddisfaziòne/vòglia)
- **lo sfiziò**_{lcvb} →(tògliersi la soddisfaziòne/vòglia)

- **qualcosa di dōsso**_{lcvb} →(levàrsi qualcosa di dōsso)
 - **un àbito/indumento/vestito**_{lcvb} →(¹scopìrsi), →(¹spogliàrsi)
 - **un péso dallo stōmaco**_{lcvb} →(¹liberàrsi)
togliménto_{sms} →(il tōgliere)
¹**tōgo**_{ams} (¹eccellènte, ¹òttimo) | →
²**tōgo**_{sms} (tōga) | →
tòh_{intz} | ada tè!° [=], (v)arda ‘mpó! [varda ‘mpó!]
toilette_{sfsi} (fra) /tyalèt/ | ←, toalèta [toalèta]
tokaj_{smsi} →(tocài)
tokay_{smsi} →(tocài)
tokamàk_{sms} (eso) /tocamàc/ (tec) | ← /tòcamac/
tolétta_{sfs} →(toilette)
tolettàre_{vt} →(toelettàre)
tolettàrsi_{vp} →(toelettàrsi)
tolettàto_{ams/vppms} →(toelettàto)
tolettatūra_{sfs} →(toelettatūra)
¹**tōlla**_{sfs} (faccia di brōnzo/tōlla) | →
²**tōlla**_{sfs} (lätta) | tōla [=]
tolleràbile_{agtv} | tolleràbel [tolerabel]
tollerabilità_{sfsi} →(¹èssere tolleràbile)
tollerabilménte_{avb} | in manéra tolleràbel/tolleràbela* [in manéra tollerabel/tolleràbela]
tollerànte_{agtv} | tollerànt°* (ita)(lad) [=], indōlgènt* [=]
¹**tollerànza**_{sfs} (capacità di accettàre con paziènza qualcosa/qualcùno/situazióne/etc. sgradévoli; atteggiáménto indulgènte/longànime/permisivo) | toleransa [=]
²**tollerànza**_{sfs} (per àltre accezióne) | toleransa°* [=]
¹**tolleràre**_{vt} (accettàre con paziènza e indulgènza qualcosa/qualcùno/situazióne/etc. sgradévoli; ammèttère/rispettàre convinzióne/opinióne altrù con atteggiáménto indulgènte/longànime/permisivo) | tolerà [=], lagà/lassà cór_{prf} [lagà/lasà cór], serà zó ün öcc_{prf} [serà xó ün ög]
 BS: mandà zó [mandà xó], soportà [=], lassà nà_{prf} [lasà nà]
²**tolleràre**_{vt} (sopportàre dišàgi; concèdere dilazióne/scàrto rispèto a quànto èra stàto fissàto) | tolerà* [=]
tolleràrsi_{vp} | toleràs* [=]
 BS: soportàs [=]
¹**tolleràto**_{ams/vppms} (accettàto con paziènza e indulgènza qualcosa/qualcùno/situazióne/etc. sgradévoli; ammèssò/rispettàto convinzióne/opinióne altrù con atteggiáménto indulgènte/longànime/permisivo) | toleràt [toleràd], lagàt/lassàt cór_{prf}

[lagàd/lasàd cór], seràt zó ün öcc_{prf} [seràd xó ü' ög]
 BS: mandàt zó [mandàd xó], soportàt [soportàd], lassàt nà_{prf} [lasàd nà]
²**tolleràto**_{ams/vppms} (sopportàto dišàgi; concèdùto/concèssò dilazióne/scàrto rispèto a quànto èra stàto fissàto) | toleràt* [toleràd]
³**tolleràti**_{amp/vppmp} (sopportàti a vicènda) | toleràcc* [toleràdj]
⁴**tolleràto**_{ams} (che non produè effètti collateràli: di fàrmaco; che non è móltò gradita: di qualcùno; che uno stàto ammètte e rispètta: di idèe/opinióne/etc.) | toleràt* [toleràd]
tollerazióne_{sfs} →(tollerànza)
¹**tòlto**_{ams/vppms} (estràtto, portàto via, ³levàto, ¹rimòsso; sottràtto) | portàt vià [portàd vja < portàvvjà], leàt (fò/fóra/vià) [levàd (fò/fóra/vja) < levàffò < levàffóra < levàvvjà], tólt/tüüt vià [tòld/tüüd vja], tiràd vià [tiràd vja < tiràvvjà]
 BS: leàt [levàd], tólt (vià) [tòld (vià)], leàt sò [levàd sò]
 - **ciò che còpre**_{lcvb} (²scopèrto) | →
 - **dai pièdi**_{lcvb} →(tòlto di mèzzo/tórno)
 - **dalla tèsta**_{lcvb} →(levàto dalla tèsta)
 - **di dōsso**_{lcvb} | leàt de dōss [levàd de dōs], tólt/tüüt vià de dōss [tòld/tüüd vja de dōs], tiràt vià de dōss [tiràd vja de dōs]
 - ¹**di mèzzo/tórno**_{lcvb} (portàto vià) | portàt/tiràt/tólt/tüüt vià [portàd/tiràd/tòld/tüüd vja < portàvvjà < tiràvvjà < tüüvvjà]
 - ²**di mèzzo/tórno**_{lcvb} (far andàre vià) | facc indà/andà vià [fadj indà/andà vja], mandàt vià [mandàd vja < mandàvvjà]
 - ³**di mèzzo/tórno**_{lcvb} (¹uccìso) | →
 - **d'impàccio**_{lcvb} | tiràt fò/fóra d'impàs* [tiràd fò/fóra d'impàs < tiràffò/tiràffóra d'impàs], dacc òna mà° [dadj òna ma']
 - **il càmpo**_{lcvb} →(levàto le tènde)
 - **il distùrbo**_{lcvb} →(andàto)
 - **il mùso**_{lcvb} | smüsàt [xmüxàd]
 - **il pàne di bócca**_{lcvb} | leàt/tiràt vià ol pà de bóca°* [levàd/tiràd vja ol pa de bóca < levàvvjà/tiràvvjà ol pa de bóca]
 - **il salùto**_{lcvb} →(levàto il salùto)
 - **il vizìo**_{lcvb} →(dišavvezzàto), →(dišvezzàto), →(divezzàto) →(¹švezzàto)
 - **i ràmi**_{lcvb} →(²diramàto)
 - **la màschera**_{lcvb} →(levàto la màschera)
 - **le castàgne dal fùoco**_{lcvb} →(tòlto d'impàccio)

- **le paròle di bócca**_{lcvb} →(levàto le paròle di bócca)
 - **le spine**_{lcvb} | spinàt [spinàd]
 - **sàssi da un terréno per coltivàrlo**_{lcvb} →(spìetràto)
 - **un àbito/indumento/vestito**_{lcvb} →(¹scopèrto), →(⁵spogliàto)
²**tòlto**_{ams/vppms} (cancellàto, depennàto) | →
³**tòlto**_{ams/vppms} (³sgusciàto) | →
⁴**tòlto**_{ams/vppms} (⁴sgusciàto) | →
⁵**tòlto**_{ams/vppms} (²levàto) | →
⁶**tòlto**_{ams/vppms} (⁸levàto) | leat vià [levàd vja]
 - **dai pièdi**_{lcvb} →(tòlto di mèzzo/tórno)
 - **dalla tèsta**_{lcvb} →(levàto dalla tèsta)
 - **di dōsso**_{lcvb} | leàt de dōss [levàd de dōs], tólt/tüüt vià de dōss [tòld/tüüd vja de dōs], tiràt vià de dōss [tiràd vja de dōs]
 - **di mèzzo/tórno**_{lcvb} | ‘ndàcc/tiràt vià [‘ndàdj/tiràd vja]
 - **d'impàccio**_{lcvb} →(šbrigàto)
 - **d'impìccio**_{lcvb} →(³dišincagliàto)
 - **il vizìo**_{lcvb} →(dišavvezzàto), →(dišvezzàto), →(divezzàto) →(¹švezzàto)
 - **la màschera**_{lcvb} →(levàto la màschera)
 - **la soddisfazióne/vòglia**_{lcvb} →(levàto la soddisfazióne/vòglia)
 - **la víta**_{lcvb} →(²suicidàto), →(¹uccìso)
 - **lo sfizio**_{lcvb} →(tòlto la soddisfazióne/vòglia)
 - **qualcosa di dōsso**_{lcvb} →(levàto qualcosa di dōsso)
 - **un àbito/indumento/vestito**_{lcvb} →(¹scopèrto), →(⁵spogliàto)
 - **un péso dallo stōmaco**_{lcvb} →(⁴liberàto)
⁷**tòlto**_{ams/vppms} (²dedòtto, dešünto/desünto) | →
⁸**tòlto**_{ams/vppms} (¹ešàtto, ²riscòsso) | →
⁹**tòlto**_{ams/vppms} (incominciàto, intraprèso) | →
¹⁰**tòlto**_{ams/vppms} (innalzàto, sollevàto) | →
¹¹**tòlto**_{ams} (dešünto/desünto, estràtto) | →
¹²**tòlto**_{ams} (eccètto, trànne) | →
¹**tóma**_{sfs} (ali) | tòma° [=]
²**tóma**_{sfs} (cadùta) | tòma [=]
tomahawk_{smsi} (ing) /tàməhɔc/ | ← /tòmayoc/ /tòmayac/
tomàja_{sfs} | toméra [=]
 BS: toméra [tomérà]
tomaificio_{sms} | laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di tomére_{prf}* [laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di tomére], tomerefèsse* [tomerefèse]

tomàjo_{sms} →(tomàja)
tomàre_{vintr} →(cadére), →(precipitàre)
tomàto_{ams/vppms} →(cadùto),
 →(precipitàto)
¹**tóm**_{sfs} (luògo di sepoltura di un mòrto) | tómba [=], tambüsa [tambúxa]
 BS: tómba [tómbà], büza [búxà]
 CE: tumba [tumba]
 CO: tómba [tóm̃ba]
²**tóm**_{sfs} (persóna móltò riservàta che sa conservàre un segréto; mòrte; ambiènte/luògo angüsto, bùjo e tètto) | tómba^o* (ita) [=], tambüsa* [tambúxa]
tombàle_{agtv} | de (la)
 tómba/tambüsa_{lcege}* [de(la)
 tómba/tambúxa], relativ a la
 tómba/tambüsa_{prf}* [relatìv ala
 tómba/tambúxa]
tombaménto_{sms} →(riempiménto)
tombaròlo_{sms} | tombaròlo^o (ita) [=],
 ü/chèl che l'va/và a robà in di tómb
 antiche/antighe_{prf}* [ü'/chèl che l'
 va/và a robà in di tómb
 antiche/antighe]
 +**a**_{sfs} | tombaròla^o (ita) [=],
 òna/chèla/persuna che la va/và a
 robà in di tómb antiche/antighe_{prf}*
 [òna/chèla/persuna che la va/và a
 robà in di tómb antiche/antighe]
tombeur de femmes_{icst} (fra) /tõbõr dõ
 fam/ | ← /tombõr de fẽm/
 →(casanòva), →(dongiovànni),
 →(donnaìòlo), →(playboy)
tombinàre_{vtr} | tombinà^o (ita) [=]
tombinàto_{ams/vppms} | tombinà^o (ita)
 [tombinàd]
¹**tombino**_{sms} (pozzétto stradàle con
 chiusino superiòre) | tombì [tombí],
 tumbì^o [tumbí]
 BS: tumbì [tumbí]
²**tombino**_{sms} (pózzo néro) | →
³**tombino**_{sms} (interrogazióne andàta
 màle) | interrogasiù indacia/andacia
 mal_{prf}* [interogasiù indadija/andadija
 mal]
¹**tómbola**_{sfs} (esi) (¹giòco/giùòco) |
 tómbola [=]
²**tómbola**_{sfs} (²cadùta, ¹capitòmbolo,
¹ruzzolòne) | →
³**tómbola**_{intz} (esclamazióne scherzòsa)
 | tómbola!^o (ita) [=]
⁴**tómbola**_{sfs} (grànde quantità) | →
tombolàre_{vtr} (cadére, ruzzolàre) | →
¹**tombolàta**_{sfs} (cadùta) | →
²**tombolàta**_{sfs} (giocàta/giucòta a
 tómbola) | zögada a tómbola_{prf}*
 [xögada a tómbola], tombolada^o*
 [=]
tombolàto_{ams/vppms} (cadùto, ruzzolàto) |
 →
tombolino_{sms} →(tombolòtto)
 -**a**_{sfs} →

¹**tómbolo**_{sms} (depòsito sabbiòso) |
 depòset pié/réch de sàbia_{prf}*
 [depòxet pié/réc de sabja]
²**tómbolo**_{sms} (destituziòne) | →
³**tómbolo**_{sms} (¹capitòmbolo,
¹ruzzolòne) | →
⁴**tómbolo**_{sms} (rovina, tracòllo) | →
⁵**tómbolo**_{sms} (cilindro imbottìto usàto
 per la produzióne di merlétti/trìne) |
 tómbolo^o (ita) [=], tómbol* [=]
 BS: cartèla_{sfs} [cartèlà], tómbol [=]
⁶**tómbolo**_{sms} (persóna bassa e
 grassòccia) | ü bass e
 (→¹grassòccio)_{prf}* [ü' bas e
 (→¹grassòccio)], òna/persuna bassa
 e (→¹grassòccio)_{prf}* [òna/persuna
 basa e (→¹grassòccio)]
tombolòne_{sms} →(capitòmbolo)
tombolòtto_{sms} | ü/(→bambino)
 (→¹grassòccio) e impò bass_{prf}*
 [ü'/(→bambino) (→¹grassòccio) e
 impò bas]
 -**a**_{sfs} | òna/(→bambina)/persuna
 (→¹grassòccio) e impò bassa_{prf}*
 [òna/(→bambina)/persuna
 (→¹grassòccio) e impò basa]
tomino_{sms} (ali) | tomino^o (ita) [=],
 tomì* [tomí], tumì* [tumí]
tómo_{sms} | tómo [=]
tomografia_{sfs} | tomografia^o (ita)
 [tomografià], tomograféa
 [tomograféa]
tomogràfico_{ams} | tomogràfico^o (ita)
 [=], tomogràfèch* [tomografeg], de
 la tomografia_{lcege}* [dela tomografià]
tomògrafo_{sms} (tec) | tomògrafo^o (ita)
 [=], tomògraf* [=]
tomtom_{smsi} →(tom tom)
tom tom_{smsi} (ing) /tòm tòm/ | ←
tòn_{in sm} | dòn! [=]
¹**tònaca**_{sfs} (vèste) | tònega [=], tóngà
 [tóngà]
 BS: tònega [tònegà]
²**tònaca**_{sfs} (fràte, mònaca) | tònega^o*
 [=]
tonacèlla_{sfs} | ↓
 BS: tonazèla [tonaxèlà]
tonacòne_{sms} (palandràna) | →
¹**tonàle**_{agtv} (relativ a la tonalità) | de la
 la tonalità_{lcege}* [dela tonalità]
 BS: tonàl [=]
²**tonàle**_{agtv} (relativ al tònò) | relativ al
 tònò_{prf}* [relatìv al tònò], del
 tònò_{lcege}* [=]
³**tonàle**_{agtv} (relativ all'intensità dei
 colóri) | relativ a la fòrsa/intensità di
 colùr/culùr_{prf}* [relatìv ala
 fòrsa/intensità di colùr/culùr]
tonalità_{sfsi} | tonalità^o (ita) [=],
 tonaletà* [=]
tonalménte_{avb} | dal punto de
 (v)èsta/vista (→tonàle)* [dal punto
 de vésta/vista (→tonàle)], segónd i

prensépe de la tonalità_{prf}* [segónd i
 prensépe dela tonalità]
¹**tonànte**_{agtv} (che tuòna) | che
 l' truna_{prf}* [che l' truna]
²**tonànte**_{agtv} (²sonòro, ¹stentòreo) | →
³**tonànte**_{sms} (Giòve) | →
⁴**tonànte**_{agtv} (che detèrmina
 un'esplosiòne) | che l' detèrmina/fa
 ön'esplosiù_{prf}* [che l' detèrmina/fa
 ön'esploxjú], che l' detèrmina/fa òna
 s-ciopada_{prf}* [che l' detèrmina/fa òna
 scjopada]
tonàre_{vintr} →(tuonàre)
tonàto_{vppms} →(tuonàto)
tonchiàre_{vintr} →(²guastàrsi)
tonchiàto_{ams/vppms} →(¹⁰guastàto)
tónchio_{sms} (nat) | ↓
 BS: barbèl del caalér/roaiòt_{prf}
 [barbèl del cavalér/rovajòt]
tondàre_{vtr} →(arrotondàre)
tondàto_{ams/vppms} →(arrotondàto)
¹**tondeggiaménto**_{sms} (il tondeggiàre) |
 →
²**tondeggiaménto**_{sms} (rotondità) | →
tondeggiànte_{agtv} →(²mammillàre),
 →(rotóndo)
¹**tondeggiàre**_{vtr} (arrotondàre) | →
²**tondeggiàre**_{vintr} (èssere di fòrma
 quasi tóna, tèndere al tónò) | èss
 de furma quase/squas(e) tóna_{prf}*
 [ès de furma cyaxe/squax(e) tóna],
 tènd/tendì al tónò_{prf}* /-t/ [tènd/tendí
 al tónò]
¹**tondeggiàto**_{ams/vppms} (arrotondàto) | →
²**tondeggiàto**_{ams/vppms} (èssere stàto di
 fòrma quasi tóna, téso al tónò) |
 èss stacc/istacc de furma
 quase/squas(e) tóna_{prf}* [ès stadi de
 furma cyaxe/squax(e) tóna <>
 èsistadi de furma cyaxe tóna],
 tendit al tónò_{prf}* /-t/ [tendíd al tónò]
¹**tondèllo**_{sms} (tondino) | →
²**tondèllo**_{sms} (dischéttò) | →
³**tondèllo**_{sms} (¹cannèllo) | →
⁴**tondèllo**_{sms} (³girèllo) | →
tondèzza_{sfs} →(l'èssere tónò),
 →(rotondità)
tondino_{sms} (tec) | tondi^o (ita) [tondí],
 tundì^o (ita) [tundí]
 BS: tundì [tundí]
¹**tónò**_{ams} (che ha fòrma
 tondeggiantè/sfèrica) →(rotóndo)
 BS: tónò /-t/ [=]
 > **alla tóna**_{cav} →(in tónò)
 > ¹**in tónò**_{lcav} (circolarménte) | →
 > ²**in tónò**_{lcav} (in cèrchio,
 tutt'intórno) | →
²**tónò**_{ams} (flòrido, bèn tornìto: di pàrte
 del còrpo; intéro/intiéro/intièro,
 sénza/sénza decimàli: di nùmero) |
 tónò* /-t/ [=]
³**tónò**_{ams} (esàtto, preciòso) | →
⁴**tónò**_{ams} (fòrte e chiàra: di vóce) |
 fòrt/fòrt e ciàr_{prf}* [fòrt/fòrt e cjar]

⁵tóndo_{ams} (¹grossolano, sémplíce) | →
⁵tóndo_{ams} (³tàrdo) | →
⁶tóndo_{sms} (cérchjo, circonfèrenza, figùra/fórma circolàre) | →
⁷tóndo_{sms} (qualsiasi oggèto di fórma circolàre) | tónd^{o*} /-t/ [=]
⁸tóndo_{sms} (piàtto, sottopiàtto) | tónd /-t/ [=]
¹tondóne_{sms} (⁷tóndo) | →
²tondóne_{sms} (girotóndo) | →
¹toneggiàre_{vintr} (tuonàre) | →
²toneggiàre_{vintr} (rimbombàre) | →
¹toneggiàto_{vppms} (tuonàto) | →
²toneggiàto_{vppms} (rimbombàto) | →
toner_{smsi} (ing) /təʊnə(r)/ | ← /tòner/
tónfano_{sms} | góí [gói]
¹tonfàre_{vintr} (cadére facèndo un tónfo) | (→¹cadére) col fà ü (→¹tónfo)_{prf*} [(→¹cadére) col fà ü' (→¹tónfo)]
²tonfàre_{vtr} (picchiàre, percùotere) | →
¹tonfàto_{ams/vppms} (cadùto facèndo un tónfo) | (→¹cadùto) col fà ü (→¹tónfo)_{prf*} [(→¹cadùto) col fà ü' (→¹tónfo)]
²tonfàto_{ams/vppms} (picchiàto, percòsso) | →
¹tónfo_{sms} (rumóre, cólpo) | →
 BS: tónf [=]
²tónfo_{sms} (²cadùta) | →
³tónfo_{sms} (falliménto, insuccèssso) | →
¹tóni_{smsi} (¹tónto) | →
²tóni_{smsi} (pagliàccio) | →
³tóni_{smsi} (⁴solitàrjo) | →
⁴tóni_{smsi} (tùta da ginnàstica/lavóro) | →
¹tònica_{sfs} (ali) (àcqua tònica) | →
²tònica_{sfs} (esi) (nòta) | tònica^o (ita) [=]
 BS: tònica [tònicà]
¹tonicità_{sfsi} (l'èssere tònico) | →
²tonicità_{sfsi} (buòna funzionalità del tònno muscolàre) | tonicità^o (ita) [=], tonecetà* [=], buna furma_{prf*} [=]
¹tònico_{ams} (su cùì càde l'accènto principàle: di sillaba/vocàle) | tònico^o (ita) [=], tònech* [tòneg]
²tònico_{ams} (relatìvo al tònno muscolàre; che ha un buòno físico: di qualcùno) | tònico^o (ita) [=], tònech* [tòneg], in buna furma_{prf*} [=]
³tònico_{ams/sms} (che è in gràdo di stimolàre l'attìvità orgànica; di fàrmaco; il fàrmaco stèssso; ricostituènte; prodótto cosmètico) | tònico^o (ita) [=], tònech* [tòneg]
¹tonificànte_{agtv} (che dà tònno) | che l' dà tóno_{prf*} [che'l da tóno]
²tonificànte_{agtv/sms} (che appòrta benefìci) | tonificànte^o (ita) [=]
¹tonificàre_{vtr} (¹rinvigorìre) | →
²tonificàre_{vtr} (potenziàre) | →
tonificàrsi_{vpi} →(¹rinvigorìrsi)
¹tonificàto_{ams/vppms} (¹rinvigorìto) | →
²tonificàto_{ams/vppms} (potenziàto) | →
tonificazióne_{sfs} →(il tonificàre/si)

¹tonitruànte_{agtv} (¹tonànte) | →
²tonitruànte_{agtv} (fòrte e tonànte) | fórt/fòrt e che l' truna/tuna_{prf*} [fórt/fòrt e che'l truna/tuna]
tonnàra_{sfs} | tonara^o (ita) [=+], impiànt/impianito per la pèsca di tù_{prf*} [impjànt/impjanto per la pèsca di tu]
tonnaròtto_{sms} | pescadùr di tonare_{prf*} [pescadùr di tonare], pescadùr di impiànc/impianiti per la pèsca di tù_{prf*} [pescadùr di impjànti/impjanti per la pèsca di tu]
 +-a_{sfs} | pescadura di tonare_{prf*} [=], pescadura di impiànc/impianiti per la pèsca di tù_{prf*} [pescadura di impjànti/impjanti per la pèsca di tu]
tonnàto_{ams} →(tonné)
tonné_{agtv} (fra) /toné/ | ←, col tu_{prf*} [=]
tonnellàggio_{sms} | tonelagio^o (ita) tonelaǵo], tonelàs* [tonelàx]
tonnellàta_{sfs/stvum} | tonelada [=]
 > a tonnellàte_{lcav} | a tonelade^{o*} [=]
tònno_{sms} (nat) (ali) | tù [tu]
 BS: tu [=]
¹tòno_{sms} (intensità/gràdo di elevazióne di suòno/vóce; tonalità) | tónno [=], tón* [=]
 - di vóce_{lcst} | tónno de (v)us^o [tónno de vux]
 - muscolàre_{lcst} | tónno müscolàr^{o*} [=]
²tòno_{sms} (per àltre accezióni) | tónno* [=], tón* [=]
tonsilla_{sfs} | tonsila^o (ita) [=]
 BS: górla [górlà]
tonsillàre_{agtv} | relativ a i tonsile_{prf*} [relatìv ai tonsile], di tonsile_{lcge*} [=]
tonsillectomia_{sfs} | asportassiù di tonsile_{prf*} [asportasjú di tonsile]
tonsillite_{sfs} | tonsilite^o (ita) [=], infiamassiù di tonsile_{prf*} [infjamasjú di tonsile], infiamassiù a i tonsile_{prf*} [infjamasjú ai tonsile]
 BS: scaransìa [scaransìà]
tonsóre_{sms} →(barbière)
tonsùra_{sfs} (¹chiérica) | →
 BS: ciàrega [çàregà]
¹tónto_{ams/sms} (persóna sciòcca) →(babbè), →(²cervellóne), →(pişellóne/pisellóne), →(¹scémo), →(¹sciòcco), →(sempliciòtto)
 BS: bórtol [=], burtuli [burtulí], grand e s.ciào_{prf} [grand e scàvo]
 -a_{afs/sfs} →
 BS: bórtola [bórtolà], burtulina [burtulinà], granda e s.ciàa_{prf*} [grandà e scàvà]
²tónto_{ams/sms} (tàrdo di ménte) | →
tontolóne_{ams/sms} →(tónto)
 -a_{afs/sfs} →
top_{smsi} (ing) /tɒp/ | ← /tòp/
¹tòpa_{sfs} (¹figa) | →
²tòpa_{sfs} (nat) | ratuna* [=], sórga* [=]
³tòpa_{sfs} (tàlpa) | →

¹topàja_{sfs} (tàna di tòpi) | nì de racc_{prf} [nì de ratí], nì de sórech/sorèch_{prf} [nì de sóreg/sorèg]
 BS: soreghèra [soregherà], tana dei sorèc_{prf} [tanà dei sorèg]
²topàja_{sfs} (¹canìle) | →
 +topàccio_{sms} →(pantegàna)
topàto_{ams} →(sorcìno)
¹topàzio_{sms} (sos) | topàssio^o (ita) [topasjo]
 BS: topàssio (ita) [topasjo]
²topàzio_{sms} (gioièllo) | →
³topàzio_{ams/sms} (colóre giòllo ambràto) | topàssio^o (ita) [topasjo], (colùr/culùr) zald ambràt_{prf*} [(colùr/culùr) xald ambràd]
top class_{agtv/lcst} (ing) /tɒp klas/ | ← /tòp clas/ /tòcclàs/
topéscò_{ams} | de rat/sórech/sorèch/sórga_{lcge*} [de rat/sóreg/sorèg/sórga]
top gun_{lcst} (ing) /tɒp gan/ | ← /tòp gan/ /tòggan/
tòpica_{sfs} (figuràccia, gaffe) | →
topicida_{sms} | veléno/velé per i ràcc/sórech/sorèch/sórghe_{prf*} [veléno/velé per i ràcc/sóreg/sorèg/sórghe]
¹tòpico_{ams} (a ùso locàle) | a üs(o) locàl_{prf*} [a üx(o) locàl]
²tòpico_{ams} (che concèrne/riguàrda un luògo, locàle) | che l' riguarda/reàrda/reàrda^{3^} ü löch_{prf*} [che'l rigyarda/revarda ü' lóg], locàl* [=]
³tòpico_{ams} (²başilàre) | →
⁴tòpico_{ams} (che ha ùso locàle: di fàrmaco/medicaménte) | che l' gh' à üs(o) locàl_{prf*} [che'l g' à üx(o) locàl], che l' sa/se mèt sura_{prf*} [che'l sa/se mèt sura]
⁵tòpico_{ams} (càso, esèmpjo) | →
topinàja_{sfs} →(topàja)
¹topìno_{sms} (nat) | ratí [ratí], soreghì [soreghí]
 BS: ratí [ratí], surighì [surighí]
²topìno_{sms} (bambinèllo; cosìno) | →
 -a_{sfs} | →
topless_{smsi} (ing) /tɒplis/ | ← /tòpleş/
top management_{lcst} (ing) /tɒp mænɪgmənt/ | ← /tòp mènègmənt/ /tommènègmənt/ /tòp manàgmənt/ /tommanàgmənt/
top manager_{lcst} (ing) /tɒp mænɪgə(r)/ | ← /tòp mènager/ /tommènager/ /tòp mànager/ /tommanàger/
top model_{lcst} (ing) /tɒp mɒdl/ | ← /tòp mòdel/ /tommòdel/
¹tòpo_{sms} (nat) | rat (de solér)_{prf} [=], sórech [sóreg], sorèch [sorèg], sórga_{sfs} [=]
 BS: sorèc [sorèg], sorèg /-c/ [=], surighì [surighí], sórga [sórgà]
 -a_{sfs} (nat) | ratuna* [=], sórga* [=]

+**-paccio**_{sms} →(¹pantegàna)
-pino_{sms} (nat) | ratù [ratù], soreghì [soreghì]
-polino_{sms} →(topino)
-pône_{sms} (nat) | ratù [ratù], sorgatù [sorgatù]
 BS: sorgatù [sorgatù]
 -
campagnòlo/campèstre/selvàtico_{lcst} (nat) | trefù [trefù], traplù [traplù], rat de campagna_{prf} [rat de campagna]
 BS: müsù [müsù]
-biànco_{lcst} | (→tòpo)/(topino) de laboratòre* [(→tòpo)/(topino) de laboratòre]
-brùno_{lcst} →(¹pantegàna), →(tòpo di fógna)
-d'acqua_{lcst} →(¹castorìno)
-d'albèrgo_{lcst} →(làdro d'albèrgo)
-d'appartaménto_{lcst} →(làdro d'appartaménto)
-d'auto_{lcst} →(làdro d'auto)
-delle chiàviche_{lcst} →(¹pantegàna), →(tòpo di fógna)
-di bibliotèca_{lcst} | ü/chèl che l'è sèmper in bibliotèca* [ü'/chèl che l'è sèmper in bibliotèca], ü/chèl che l'è frequènta sèmper i bibliotèche* [ü'/chèl che l'è frecyènta sèmper i bibliotèche], öna/chèla/persuna che l'è sèmper in bibliotèca* [öna/chèla/persuna che l'è sèmper in bibliotèca], öna/chèla/persuna che la frequènta sèmper i bibliotèche* [öna/chèla/persuna che la frequènta sèmper i bibliotèche]
-di fógna_{lcst} →(¹pantegàna)
-domèstico_{lcst} →(topino), →(tòpo)
²**tòpo**_{ams/sms} (colóre) →(bigiògnolo/bigìognolo)
topofilha_{sfs} | èss tacacc/tecacc tròp a cèrti/cèrte/sèrte löch/pòscv_{prf}* [èss tacadì/tecadì tròp a cèrti/cèrte/sèrte lög/pòstì]
topofobia_{sfs} | pura fórtà de cèrti/cèrte/sèrte löch/pòscv_{prf}* [pura fórtà de cèrti/cèrte/sèrte lög/pòstì]
topografia_{sfs} | topografia° (ita) [topografia], topograféa* [topograféa]
topograficaménte_{avb} | segónd i prensépe de la topografia* [segónd i prensépe dela topografia], dal punto de (v)ésta/vista de la topografia* [dal punto de vésta/vista dela topografia]
topogràfico_{ams} | topogràfico° (ita) [=], topogràfèch* [topografèg], de la topografia_{lcege}* [dela topografia]
 BS: topogràfic [topografic]
topògrafo_{sms} | topògrafo° (ita) [=], topògraf* [=], stòdiùs/stüdiùs/espèrt de topografia_{prf}*

[stòdjùx/stüdjùx/espèrt de topografia]
-a_{sfs} | topògrafa°* (ita) [=], stòdiusa/stüdiusa/espèrta de topografia_{prf}* [stòdjuxa/stüdjuxa/espèrta de topografia]
¹**Topolino**_{ppm/sms} (personàggio dei fumètti; il fumétto stéssò) | Topolino° (ita) [=], topolì [topolì]
²**topolino**_{sfs} (automòbile) | topolino° (ita) [=]
³**topolino**_{sms} (²diavolétto, ²diavolino) | →
⁴**topolino**_{sms} (topino) | →
topône_{sms} (nat) | ratù [ratù], sorgatù [sorgatù]
 BS: sorgatù [sorgatù]
toponimia_{sfs} (toponomàstica) | →
toponimico_{ams} (toponomàstico) | →
topònimo_{sms} | nòm de löch/fiöm/mut/regiù/etc._{prf}* [nòm de lög/fjöm/mut/rejú/etc.]
toponomàstica_{sfs} | toponomàstica° (ita) [=], toponomàstega* [=]
toponomàstico_{ams} | de la toponomàstica_{lcege}* [dela toponomàstica], che l'riguarda/reàrda/reàrda³^ la toponomàstica_{prf}* [che l'rigyarda/revarda la toponomàstica]
toporàgno_{sms} (nat) | rat ropì [rat-topì]
 BS: toporàgn [toporàgn]
topos_{sms} (gre) /tòpos/ | ← /tòpos/
¹**tòppa**_{sfs} (bùco della serratùra) | tòpa [=], büs_{sms} [bùx]
 BS: büs de la seradüra_{prf} [bùx delà seradürà]
²**tòppa**_{sfs} (figuràccia) | →
³**tòppa**_{sfs} (pèzza) | tacù_{sms} [tacù], patèl_{sms} [=]
 BS: tacù [tacù], patilù [patilù]
⁴**tòppa**_{sfs} (rimèdio provvisòrio/precàrio) | remède/rimède proisòre_{prf}* [remède/rimède provixòre], tacunada_{sfs}* [=], pèssa [pèsa]
⁵**tòppa**_{sfs} (ciucca, ¹sbòrnìa, ¹şbrónza/şbrónza, ubriacatùra) | →
¹**toppàre**_{vt} (bloccàre, fermàre; arrestàre) | →
 BP: antupà [=]
²**toppàre**_{vintr} (fallàre, fallire, şbagliàre; şmarronàre) | →
³**toppàre**_{vt} (fàre una tòpica) | fà öna (→tòpica)_{prf}* [fà öna (→tòpica)]
⁴**toppàre**_{vintr} (¹şmarronàre) | →
toppàta_{sfs} →(spropòsito), →(strafalciónè), →(tòpica)
¹**toppàto**_{ams/vppms} (bloccàto, fermàto; arreestàto) | →
 BP: antupàt [antupàd]
²**toppàto**_{ams/vppms} (fallàto, fallito, ¹şbagliàto; ¹şmarronàto) | →

³**toppàto**_{ams/vppms} (fatto una tòpica) | facc öna (→tòpica)_{prf}* [fadì öna (→tòpica)]
⁴**toppàto**_{ams} (pezzàto) | →
toppè_{smsi} →(toupet)
topping_{smsi} (ing) /tâpin/ | ← /tòpping/
tòppo_{sms} (¹céppo) | →
¹**toppône**_{sms} (copèrta/télo di protezióne del materàssò) | tacù [tacù], pissaröla_{sfs} [pissaröla]
²**toppône**_{sms} (rinfòrzo) | →
top rate_{lcst} (ing) /tâp réit/ | ← /tòp réit/ /tòrréit/
top secret_{cag} (ing) /tâp sícrit/ /tâp sícret/ | ← /top sícret/ /toşşícret/
top spin_{lcst} (ing) /tâp spin/ | ← /top şpin/ /toşşín/
top ten_{lcst} (ing) /tâp tén/ | ← /top tèn/ /tottèn/
toque_{sfsi} (fra) /tòc/ | ←
torà_{sfsi} (torah) | →
toràce_{sms} (¹bùsto, pètto) | →
 BS: stòmec [stòmeg], toràciol [toraçol]
toràcico_{ams} (reltivo al toràce) | relativ al (→¹bùsto)/(→pètto)_{prf}* [relatìv al (→¹bùsto)/(→pètto)], del (→¹bùsto)/(→pètto)_{lcege}* [del (→¹bùsto)/(→pètto)]
torah_{sfsi} (ebr) /tòràh/ | ← /torà/
tórba/tòrba_{sfs} (sos) | tórba°* (ita)(lad) [=]
torbaménte_{avb} →(torbidaménte)
torbidaménte_{avb} | in manéra tròbia/tròbia* [in manéra tròbia/tròbia]
¹**torbidèzza**_{sfs} (l'èssere tòrbido) | →
²**torbidèzza**_{sfs} (mançànza di chiàrèzza) | mancansa de ciàr/ciàressa_{lcege}* [mançansa de cjar/cjarèsa]
³**torbidèzza**_{sfs} (equivocità) | →
⁴**torbidèzza**_{sfs} (impurità) | →
torbidèccio_{ams} | impò tròbe/tròbe_{prf}* [impò tròbe/tròbe]
torbidità_{sfsi} | torbidità° (ita) [=], torbedetà* [=], tròbedetà* [=], trobedetà* [=]
¹**tòrbido**_{ams} (che contiène impurità; privo di chiàrèzza e trasparenza: di líquido) | tròbe [tròbe], tròbe [=]
 BS: tròbe [tròbe], trube [=]
²**tòrbido**_{ams} (moralménte impùro, non innocènte) | tròbe* [tròbe], tròbe* [=]
³**tòrbido**_{ams} (²agitato, ¹inquieto) | →
⁴**tòrbido**_{ams} (²ambiguo, equivoco) | →
⁵**tòrbido**_{ams} (turbolènto, violènto) | →
⁶**tòrbido**_{sms} (situazióne pòco chiàra/onèsta) | tròbe [tròbe], tròbe [=]
⁷**tòrbido**_{sms} (agitazióne, ribellióne, ¹rivólta, tumùlto) | →
¹**torbidùme**_{sms} (insìeme di còse tòrbide) | complèss de

cóse/cósse/ròbe tròbie/tròbie _{prf} * [complès de cóse/cósse/ròbe tròbje/tròbje], complès de laùr tròbe/tròbe _{prf} * [complès de lavùr tròbe/tròbe]	torciàt [torcjàd], torciolàt [torcjolàd], caspiàt [caspjàd] BS: torchiàt [torchjàd], sprimit föra [sprimid förà]	[(s)turximét], (s)torgimèt* [(s)torgimèt]
² torbidùme _{sms} (⁶ tòrbido) →	² torchjàto _{ams/vppms} (costrétto a una dùra fatica; sottopòsto a un dùro interrogatòrijo) →(tiràto il còllo)	² torciménto _{sms} (torsión) →
³ torbidùme _{sms} (⁷ tòrbido) →	torchjàtore _{sms} torcér [=]	torcinàso _{sms} ↓
torbièra _{sfs} torbéra* [=] BS: torbiéra [torbjéjà]	-trìce _{sfs} torcéra* [=]	- per buòì _{l₁est} muràia _{sfs} [muraja] - per cavàlli _{l₁est} nasadèl [naxadèl]
tòrbo _{ams} →(tòrbido)	torchjàtura _{sfs} torcidùra* [torcidùra], turcidùra* [turcidùra]	torcitóre _{ams/sms} (s)torzidùr* [(s)torxidùr], (s)turzidùr* [(s)turxidùr], (s)torgidùr* [(s)torgidùr]
torbòso _{ams} che l' conté/contègn° tòrba _{prf} * [che' l' conté/contègn/contèjn tòrba], pié/réch de tòrba _{prf} * [pjé/réc de tòrba]	torchjéto _{sms} (tec) torcèl [=], torsèta _{sfs} [=]	-trìce _{afs/sfs} (s)torzidura* [(s)torxidura], (s)turzidura* [(s)turxidura], (s)torgidura* [=]
torcènte _{agtv} torcènte° (ita) [=]	tòrchjo _{sms} (tec) tórc [tòrc], tórcol [=]	torcitricè _{sfs} (tec) (màcchina) torcitricè° (ita) [=], torcitri _{ss} * [torcitris], màcchina per (→ ¹ tòrcere) _{prf} * [màcchina per (→ ¹ tòrcere)]
torcèra _{sfs} →(torciéra/torciéra)	BS: tórcol [=]	¹ torcitàura _{sfs} (operazióne di torsión sulle fibre per conferire ai filàti resistènza ed elasticità; il repàrto in cùì détta operazióne si effèttaa) torzidùra [torxidùra], turzidùra [turxidùra]
¹ tòrcere _{vt} (avvòlgere qualcòsa attòrno a sé stéssa con moviménto a spiràle; avvòlgere insième più filì; curvare, piègare; piègare con förza, stòrcere) (s)tòrs/(s)torzì [(s)tórx/(s)torxí], (s)turzì (IIIa) [(s)turxí], (s)torgì (IIIa) [(s)torgí], stortà [=]	- da òljo _{l₁est} →(¹ frantójo) - da stàmpa _{l₁est} →(tòrchjo) - del vïno _{l₁est} tórc/tórcol del vï [tòrc/tórcol del vï], tórc/tórcol de l'òa* [tòrc/tórcol del'òva] - tipogràfico _{l₁est} →(tòrchjo)	¹ torcitàura _{sfs} (spremitùra effettuaa con il tòrchjo) →(spremitùra)
BS: stórzer [stórzer]	tòrcia _{sfs} (fiàccola; céro/cèro) tór _{sa} [=]	³ torcitàura _{sfs} (torchjàtura) →
- ¹ il còllo _{l₁cvb} (tiràre il còllo) →	BS: tór _{sa} [tór _{sa}]	torcolàre _{vt} →(torchjàre)
- ² il còllo _{l₁cvb} (di _{ss} approvare) →	+ -rcétta _{sfs} torsèta [=]	¹ torcolàto _{ams/vppms} (torchjàto) →
- ³ il còllo _{l₁cvb} (uccidere) →	- elètrica _{l₁est} tór _{sa} elètega* (ita) [=], pila° [=]	² torcolàto _{sms} (ali) torcolato° (ita) [=], torcolàt* [torcolàd]
- il mùso _{l₁cvb} →(arricciàre il nàso)	- umàna _{l₁est} tór _{sa} ùmana* (ita) [=]	torcolière _{sms} torcolér [=] -a _{sfs} torcoléra* [=]
² tòrcere _{vt} (stravòlgere) →	¹ torcicòllo _{sms} (bacchettóne) →	¹ tordàjo _{sms} (cacciàtore di tór _{di}) cassadùr de (→tór _{di}) _{prf} * [casadùr de (→tór _{di})]
³ tòrcere _{vt} (dirìgere, vòlgere) →	² torcicòllo _{sms} (nat) bèca-fòrmighe [becafòrmighe], còl tórt [coltórt], formigaröl [formigaröl], formighér [=]	+ -a _{sfs} cassadura de (→tór _{di}) _{prf} * [casadura de (→tór _{di})]
⁴ tòrcere _{vt} (allontanàre, deviàre) →	³ torcicòllo _{sms} (atteggiaménto viziàto del càpo; il dolóre che ne deriva) stortacòl [=]	² tordàjo _{sms} (lùdgo dóve si allèvano i tór _{di}) lùch indóe sa/se (→allèvano) i (→tór _{di}) _{prf} * [lùg indóve 'i sa/se (→allèvano) i (→tór _{di})]
⁵ tòrcere _{vt} (sottopórre a torcitàura) mèt/metì sóta torzidùra/turzidùra _{prf} * [mèt/metí sóta torxidùra/turxidùra < mèssóta torxidùra/turxidùra], fà (sübi) la torzidùra/turzidùra _{prf} * [fà (sübi) la torxidùra/turxidùra]	BS: stortacòl [=], menacó [=]	³ tordàjo _{sms} (uccellànda) →
⁶ tòrcere _{vintr} (cambiàre direzióne, ¹ svoltàre) →	torciéra/torciéra _{sfs} (candeljière) →	tordéla/tordèla _{sfs} →(tordèlla)
¹ tòrcersi _{vpi/vpt} (contòrcersi, piègàrsi su sé stéssi; deformàrsi, incurvàrsi, stòrcersi; tòrcersi a sé stéssi) (s)tòrses/(s)torzìs* [(s)tórxes/(s)torxís], (s)turzìs* [(s)turxís], (s)torgìs* [storgís], stortàs* [=]	¹ torcière/torcière _{sms} (chi rège una tòrcia) ü/chèl che l'règg/rès la tór _{sa} _{prf} * [ü'/chèl che' l' rège/rèx la tór _{sa}], ü/chèl che l'pórta la tór _{sa} _{prf} * [ü'/chèl che' l' pórta la tór _{sa}], ü/chèl che l'té/tègn° sò la tór _{sa} _{prf} * [ü'/chèl che' l' té/tègn sò la tór _{sa}]	BS: gardéna [gardénà]
BS: storzìs [storxís]	-a _{sfs} òna/chèla/persuna che la règg/rès la tór _{sa} _{prf} * [òna/chèla/persuna che' la règ/rèx la tór _{sa}], òna/chèla/persuna che la pórta la tór _{sa} _{prf} * [òna/chèla/persuna che' la pórta la tór _{sa}], òna/chèla/persuna che la té/tègn° sò la tór _{sa} _{prf} * [òna/chèla/persuna che' la té/tègn sò la tór _{sa}]	tordiéra _{sfs} réd per brocà/ciapà i (→tór _{di}) _{prf} * [réd per brocà/cjapà i (→tór _{di})]
² tòrcersi _{vpi/vpt} (³ vòlgersi, voltàrsi) →	² torcière/torcière _{sms} (torciéra/torciéra) →	¹ tórdo _{sms} (nat) dórd /-t/ [=], durd (teresi) [durd (terexí)], turd /-t/ [=], sép [=], sip [=], teresi [terexí] BS: durd /-t/ [=]
+torcétta _{sfs} (piccola tòrcia) torsèta [=]	torcigliàre _{vt} →(attorcigliàre)	² tórdo _{sms} (persóna sciòcca) →(babbè), →(² cervellóne), →(pi _{ss} ellóne/pisellóne), →(¹ scémo), →(¹ sciòcco), →(sempliciòtto)
¹ torchjàre _{vt} (mèttre sòtto il tòrchjo; sprèmere con il tòrchjo) torcià [torcjà], torciolà [torcjolà], caspià [caspjà] BS: torchjà [torchjà], sprémer föra [sprémer förà]	torcigliàto _{ams/vppms} →(attorcigliàto)	torèador _{smsi} (spa) /torèadór/ ←, toréro° (ita) [=]
² torchjàre _{vt} (costringere a una dùra fatica; sottopórre a un dùro interrogatòrijo) →(tiràre il còllo)	torciglióne _{sms} (torcinàso) →	torèare _{vintr} scombàt cuntra 'l tòr in de l'aréna _{prf} * [scombàt cuntra 'l tòr indel'aréna], fà la corida _{prf} * [=]
+torchjàta _{sfs} torciada [torcjada]	¹ torciménto _{sms} (il tòrcere/si, l'èssere tòrto) tórta _{sfs} [=], (s)torzimét* [(s)turximét], (s)turzimèt*	torèato _{vppms} scombatit cuntra 'l tòr in de l'arénapr _{prf} * [scombatíd cuntra 'l
¹ torchjàto _{ams/vppms} (mèssó sòtto il tòrchjo; spremùto con il tòrchjo)		

<p>tòr indel'aréna, facc la corida_{prf}* [fadì la corida]</p> <p>¹torèllo_{sms} (nat) torèl [=], picol/pissèn de tòr_{prf}* [picol/pisèn de tòr]</p> <p>²torèllo_{sms} (ragazzo robùsto e vivàce) ü/chèl/(→ragazzo) robòst e (→vivàce)_{prf}* [ü'/chèl/(→¹ragazzo) robòst e (→vivàce)]</p> <p>torèro_{sms} →(toreador)</p> <p>torèutica_{sfs} →(²cesèllo)</p> <p>¹torinése/torinése_{ams/sms} (abitànte/caràttere/nativo) türinés [türinés]</p> <p>-a_{afs/sfs} türinésa [türinésa]</p> <p>²torinése/torinése_{agt/v/sms} (lìngua/dialètto) türinés [türinés], piemontés° [pjemontéx], piemuntés° [pjemuntéx]</p> <p>³torinése/torinése_{agt/v/sms} (cìbo/territòrio/uşanza/etc.) türinés [türinés]</p> <p>torinista_{agt/v/sttv} torinista° (ita) [=], türinésa* [=], (ü/chèl/zögadùr/tifùs) del Tùri/Tòro_{prf}* [(ü'/chèl/xögadùr/tifúx) del Tùri/Tòro], (öna/chèla/zögadura/tifusa) del Tùri/Tòro_{prf}* [(öna/chèla/xögadura/tifuxa) del Tùri/Tòro]</p> <p>¹Torino_{npcn} (geo) Tùri [Türí]</p> <p>²Torino_{sms} (esi) Tùri [Türí], Tòro° (ita) [=]</p> <p>tórlo_{sms} →(tùrlo)</p> <p>¹tórma/tórma_{sfs} (moltitùdine di persóne/gènte) → > a tórme/tórme_{lcav} →(in gran nùmero)</p> <p>²tórma/tórma_{sfs} (grande quantità) →</p> <p>³tórma/tórma_{sfs} (schierà di soldàti armàti) fila/filéna de soldàcc armàcc_{prf}* [fila/filéna de soldàdì armàdì]</p> <p>⁴tórma/tórma_{sfs} (brànco) →</p> <p>tormalina_{sfs} tormalina° (ita) [=]</p> <p>torménta_{sms} torménta° (ita) [=], buféra de niv_{prf}* /-f/ [=]</p> <p>torméntare_{vt} torménta [=], fà penà_{prf} [=], tosegà [tosegà], fà (v)èd/(v)edì l'ira de Dio/Dio²/Déo²_{prf}* [fà vèd/vedí l'ira de Diq/Déq], martirisà [martirixà]</p> <p>BS: torménta [=]</p> <p>- crudelménte_{lcvb} torménta/tossegà (→crudelménte)* [torménta/tosegà (→crudelménte)], fà penà (→crudelménte)* [fà penà (→crudelménte)]</p> <p>- profondaménte_{lcvb} torménta/tossegà (→²profondaménte)* [torménta/tosegà (→²profondaménte)], fà penà</p>	<p>(→²profondaménte)* [fà penà (→²profondaménte)]</p> <p>torméntarsi_{vpi} torméntàs* [=], martirisàs* [martirixàs]</p> <p>BS: torméntàs [=]</p> <p>- profondaménte_{lcvb} torméntàs (→²profondaménte)* [torméntàs (→²profondaménte)], penà (→²profondaménte)* [penà (→²profondaménte)]</p> <p>torméntataménte_{avb} in manéra torméntada* [=], de fà penà* [de fà penà], de fà (v)èd/(v)edì l'ira de Dio/Dio²/Déo* [de fà vèd/vedí l'ira de Diq/Déq]</p> <p>¹torméntàto_{ams/vppms} (straziàto/torturàto con péne/torméti; afflittò; assillàto, infastidito, molestàto) torméntàt [torméntàd], facc penà_{prf} [fadì penà], penàt [penàd], tosegàt [tosegàd], facc (v)èd/(v)edì l'ira de Dio/Dio²/Déo_{prf}* [fadì vèd/vedí l'ira de Diq/Déq], martirisàt [martirixàd]</p> <p>BS: torméntàt [torméntàd]</p> <p>- crudelménte_{lcvb} torméntàt/tossegàt (→crudelménte)* [torméntàd/tosegàd (→crudelménte)], facc penà (→crudelménte)* [fadì penà (→crudelménte)]</p> <p>- profondaménte_{lcvb} torméntàt/tossegàt (→²profondaménte)* [torméntàd/tosegàd (→²profondaménte)], facc penà (→²profondaménte)* [fadì penà (→²profondaménte)], penàt (→²profondaménte)* [penàd (→²profondaménte)]</p> <p>²torméntàto_{ams/vppms} (dàto péna) torméntàt* [torméntàd], martirisàt* [martirixàd]</p> <p>torméntatóre_{ams/sms} torméntadùr* [torméntadùr]</p> <p>- trìce_{afs/sfs} torméntadura* [=]</p> <p>torménto_{sms} (dolóre fìsico vjolènto e prolungàto; afflizióne/pèna moràle; fastidiò, molèstia, seccatura; persóna fastidiósa e molèsta) tormènt [=], söplésse [söplése], ciód /-t/ [cjód]</p> <p>BS: tormènt [=]</p> <p>¹torméntóne_{sms} (³battùta ripetùta) batùda ripetida_{prf}* [batùda ripetida]</p> <p>²torméntóne_{sms} (fastidiò continuò) (→fastidiò) continuò/contònio_{prf}* [(→fastidiò) continjö/contónjo], (→fastidiò) piö fenit/finit_{prf}* [(→fastidiò) pjö feníd/finíd]</p> <p>³torméntóne_{sms} (preoccupazióne continuà) preocüpassiù</p>	<p>continüa/contònio_{prf}* [preocüpassjú continjö/contónja]</p> <p>⁴torméntóne_{sms} (passiòne travolgènte) fòrta/fòrta passü_{prf}* [fòrta/fòrta passjú]</p> <p>⁵torméntóne_{sms} (persóna fastidiósa e noiósa) secabale [=], sgiunfabale/s-giunfabale¹ [xgjunfabale], secacoìd [secacojò], töbèrcol [=], pendésse [pendése], rógna_{sfs} [rógna], ü fastidiùs/fastödiùs e noiùs/nuiùx_{prf}* [ü' fastidjúx/fastödjúx e nojúx/nujúx], öna/persuna fastidiusa/fastödiusa e noiusa/nuiusa_{prf}* [öna/persuna fastidjuxa/fastödjuxa e nojuxa/nujuxa]</p> <p>torméntosaménte_{avb} in manéra de caòsa/causà/provocà tormènt* [in manéra de caöxa/caüxa/provocà tormènt]</p> <p>torméntóso_{ams} torméntùs°* (ita)(lad) [torméntúx]</p> <p>tornacònto_{sms} turnacònt [turnacònt]</p> <p>BS: tornacònt [tornacònt]</p> <p>¹tornàdo_{smsi} (trómbo d'arja, uragàno) →, tornado° (ita) [=]</p> <p>²tornàdo_{smsi} (evènto in gràdo di sconvòlgere lo status quo) tornado° (ita) [=], tempèsta° [=], tempèsta° [=]</p> <p>³tornàdo_{smsi} (persóna eccessivaménte agitata/irrequièta che gènera scompigliò) tornado° (ita) [=]</p> <p>⁴tornàdo_{smsi} (bàrca a véla) tornado° (ita) [=]</p> <p>¹tornànte_{sms} tornànt° (ita) [=], tornante° (ita) [=], reoltèl [revoltèl], rioltèl [rivoltèl], türniché [=], ultada_{sfs} [vultada], cürva facia a gómbet/gombèt/gómet_{prf} [cürva fadja a gómbet/gombèt/gómet]</p> <p>BS: tornànt [=]</p> <p>²tornànte_{sms} (àla tornànte) →</p> <p>¹tornàre_{vitr} (riportàrsi nel luògo da cù si è partìto o ci si è allontanàti; andàre/venire di nuòvo in un luògo in cù si èrà già stàti; rivòlgere di nuòvo l'attenzióne, riprèndere in esàme; rievocàre ripensàre; ricominciàre a far riferimènto; ricomparìre, ripresèntàrsi, ritornàre: di evènto; èssere, riuscìre; èssere/risultàre esàtto/giùsto/precìso: di cónto/ragionamènto; andàre ad abitàre, andàre a lavoràre, cambiàre càsa/luògo) turnà [=], (v)ègn/(v)egnì 'ndré [vègn/vèjn/vegnì 'ndré]</p> <p>BS: turnà [=]</p> <p>CE: turnà [=]</p> <p>CO: turnà [turnă]</p> <p>- a càsa_{lcvb} turnà a cà [turnà a ca]</p>
---	---	---

- **a gälla**_{lcvb} | turnà a gala/sima [turnà a gala/sima], turnà sö [turnà só]
 - **alla càrica**_{lcvb} | turnà a la càrica^{o*} (ita) [turnà ala càrica]
 - **alla memòria**_{lcvb} →(tornàre alla ménte)
 - **alla ménte**_{lcvb} →(ritornàre in ménte)
 - **all'ovile**_{lcvb} →(tornàre a càsa)
 - **indietro**_{lcvb} | turnà 'ndré [=]
 - **in ménte**_{lcvb} →(ritornàre in ménte)
 - **¹in sé**_{lcvb} (riprèndere i sènsi, ¹rinvenìre) | →
 - **²in sé**_{lcvb} (¹rinsavìre) | →
 - **in sénno**_{lcvb} →(¹rinsavìre)
 - **in superficje/superficie**_{lcvb} →(tornàre a gälla)
 - **in vita**_{lcvb} →(resuscitàre/risuscitàre)
 - **su**_{lcvb} | (v)ègn/(v)egnì sö* [vègn/vèjn/vegnì só]
 > **far tornàre alla memòria**_{lcvb} →(⁷richiamàre alla memòria)
 > **far tornàre in ménte**_{lcvb} | fà turnà (amò) a/in mét* [=]
²**tornàre**_{vintr} (albergàre, alloggiàre) | →
³**tornàre**_{vt} (²reintegràre, ³ricondùrre, ⁴ristabilìre) | →
⁴**tornàre**_{vt} (restituìre, riportàre) | →
tornarsene_{vcb} →(tornàre)
¹**tornàta**_{sfs} (ritórno) | →
²**tornàta**_{sfs} (adunànza, sedùta perìodica) | →
³**tornàta**_{sfs} (tùrno) | →
⁴**tornàta**_{sfs} (manifestazióne perìodica) | manifestassiù perìodica_{prf}* [manifestasjú perjòdica]
¹**tornàto**_{ams/vppms} (riportàto nel luògo da cùì si è parìtì o ci si è allontanàti; andàto/venùto di nuòvo in un luògo in cùì si èrà già stàti; rivòlto di nuòvo l'attenzióne, riprèso in esàme; rievocàto ripensàre; ricominciàto a far riferimènto; ricompàrso, ripresèntàto, ritornàto: di evènto; èssere stàto, ruscìto; èssere stàto/risultàto esàtto/giùsto/precìso: di cònto/ragionamènto; andàto ad abitàre, andàto a lavoràre, cambiàto càsa/luògo) | turnàt [turnàd], (v)egnìt indré [vegnìd indré]
 BS: turnàt [turnàd]
 CE: turnàt [turnàd]
 CO: turnàat [turnàd]
 - **a càsa**_{lcvb} | turnàt a cà [turnàd a ca]
 - **a gälla**_{lcvb} | turnàt a gala/sima [turnàd a gala/sima], turnàt sö [turnàd só < turnàssó]
 - **alla càrica**_{lcvb} | turnàt a la càrica^{o*} (ita) [turnàd ala càrica]
 - **alla memòria**_{lcvb} →(tornàto alla ménte)

- **alla ménte**_{lcvb} →(ritornàto in ménte)
 - **all'ovile**_{lcvb} →(tornàto a càsa)
 - **indietro**_{lcvb} | turnàt indré [turnàd indré]
 - **in ménte**_{lcvb} →(ritornàto in ménte)
 - **¹in sé**_{lcvb} (riprèso i sènsi, ¹rinvenùto) | →
 - **²in sé**_{lcvb} (¹rinsavìto) | →
 - **in sénno**_{lcvb} →(¹rinsavìto)
 - **in superficje/superficie**_{lcvb} →(tornàto a gälla)
 - **in vita**_{lcvb} →(resuscitàre/risuscitàre)
 - **su**_{lcvb} | (v)egnìt sö* [vegnìd só < vegnìd só < vegnissó]
 > **fatto tornàre alla memòria**_{lcvb} →(⁷richiamàto alla memòria)
 > **fatto tornàre in ménte**_{lcvb} | facc turnà (amò) a/in mét* [fadì turnà (amò) a/in mét]
²**tornàto**_{ams/vppms} (albergàto, alloggiàto) | →
³**tornàto**_{ams/vppms} (²reintegràto, ³ricondòtto, ⁴ristabilìto) | →
⁴**tornàto**_{ams/vppms} (restituìto, riportàto) | →
tornèlla_{sfs} →(tornèllo)
tornèllo_{sms} | tornèl [=], röda_{sfs} [ròda]
tornèo_{ams} | tornéo [tornéò]
 BS: tornèo [tornéò]
torneria_{sfs} | laboratòre indòe sa/se laùra col turen_{prf}* [laboratòre indòve sa/se lavura col turen], laboratòre indòe i sa/se fà di laurà de törnìdùra_{prf}* [laboratòre indòve 'i sa/se fa di lavurà de törnìdùra]
tornimènto_{sms} →(tornitùra)
törnìo_{sms} (tec) | turen [turen]
 BS: turen [turen]
 - **automatico**_{lcst} (tec) | turen interüdùr otomàtech/aòtomàtech/aütomàtech* (ita) [turen otomateg/aòtomateg/aütomateg]
 - **da légn**_{lcst} (tec) | turen de lègn* (ita) [turen de lègn/lèjn]
tornìre_{vt} | (in)türní (IIIa) [(in)türní]
¹**tornìto**_{ams/vppms} (lavoràto al törnìo; elaboràto/rifinìto con cùra ed elegànza; réso armonjòso) | (in)türnìt [(in)türnìd]
²**tornìto**_{ams} (che ha fòrme armonjòse: del còrpo) | (in)türnìt* [(in)türnìd]
tornitóre_{sms} | (in)törnìdùr [(in)törnìdùr], (in)türnìdùr [(in)türnìdùr], (in)törnìdùr [(in)törnìdùr], (in)turnìdùr [(in)turnìdùr]
 BS: tornìdùr [törnìdùr], turnìdùr [turnìdùr]
 - **trice**_{sfs} | (in)törnìdùra* [=], (in)türnìdùra* [=], (in)törnìdùra* [=], (in)turnìdùra* [=]

BS: tornìdùra [törnìdùr], turnìdùra [turnìdùr]
tornitùra_{sfs} | törnìdùra* [törnìdùra]
¹**Tòro**_{sms} (zodiaco) | Tòr* [=]
²**tòro**_{sms} (nat) | tòr [=]
 BS: tòr [=]
 - **rèllo**_{sms} (nat) | torèl [=], picol/pissèn de tòr_{prf}* [picol/pisèn de tòr]
³**tòro**_{sms} (uòmo dotàto di notévole fòrza e robustézza física) | tòr [=]
toroidàle_{agtv} | a furma de tòr_{prf}* [=], facc a tòr_{prf}* [fadì a tòr], che l'gh'à la furma d'ù tòr_{prf}* [che'l g'à la furma d'ù' tòr]
toróso_{ams} →(muscolóso)
torpedinièra_{sfs} | topediniéra^o (ita) [torpedinjéra]
 BS: topediniéra (ita) [torpedinjéra]
torpèdo_{sfs} | torpèdo^o (ita) [=]
torpèdóne_{sms} →(corrièra), →(pullman)
¹**torpènte**_{agtv} (inèrte, tòrpido) | →
²**torpènte**_{agtv} (che dà torpóre) →(³sonnolènto)
³**torpènte**_{agtv} (che rènde tòrpido) | che l'fà deentà/dientà/dientà^{2^} (→¹tòrpido)_{prf}* [che'l fa deventà/diventà (→¹tòrpido)]
¹**tòrpere/torpére**_{vintr} (èssere intorpidìto) | (v)ìga perdìt la sensibilità e la capassità de möimènt/müimènt_{prf}* [vìga perdìd la sensibilità e la capassità de mövimènt/müvimènt], (v)ìga i förmighe_{prf}* [vìga i förmighe], ingranfì [ingranfì]
²**tòrpere/torpére**_{vintr} (restàre/rimanére intirizzìto) | restà (→¹intirizzìto)/(→⁴intirizzìto)_{prf}* [restà (→¹intirizzìto)/(→⁴intirizzìto)]
³**tòrpere/torpére**_{vintr} (èssere neghittóso/pìgro) | èss (→neghittóso)/(→¹pìgro)_{prf}* [ès (→neghittóso)/(→¹pìgro)]
torpidamènte_{avb} | in manéra (→¹fìacca)/(→¹pìgra)/(→³svogliàta)* [in manéra (→¹fìacca)/(→¹pìgra)/(→³svogliàta)]
torpidézza_{sfs} →(torpóre)
torpidità_{sfs} →(torpidézza)
¹**tòrpido**_{ams} (fìacco, ²incolóre, ¹intorpidìto, lènto) | →
²**tòrpido**_{ams} (prèso da torpóre) | ciapàt de (→torpóre)_{prf}* [cìapàd de (→torpóre)]
¹**torpóre**_{sms} (apatìa, pigriàza, stanchézza, sonnolènza) | →
 BS: torpùr [torpùr]
²**torpóre**_{sms} (²ottusità) | →
tòrque_{sfs} (collàna, monìle) | →
torracchióne_{sms} | antìch toràss_{prf}* [antìc/antìg toràs]

torraìolo_{ams} | che l'campa/viv in di tór_{prf}* [che'l campa/viv indi tór]
torraìuolo_{sms} →(torraìolo)
torràzzo_{sms} | grand e gròss toràss_{prf}* [grand e gròss toràs]
¹**tórre**_{sfs} (costruziòne a svilùppo verticàle usàta a scòpo di osservaziòne e fortificaziòne; apparécchio/struttura a svilùppo verticàle; pèzzo del giòco/giùoco degli scàcchi) | tór [=]
 BS: tór [=]
-rrétta_{sfs} | toresì_{sms} [torexí], torèta [=]
-rricèlla_{sfs} →(torrétta)
-campanària_{lcst} →(campanile)
-comunàle_{lcst} | tór del cümü^o* [tór del cümü]
-di Babèle_{lcst} | tór de Babèle^o* [=]
-di comandò_{lcst} | tór de comand^o* /-t/ [=]
-di contròllo_{lcst} | tór de contròl^o* [=]
-di làncio_{lcst} →(ràmpa di làncio)
-di perforaziòne_{lcst} →(derrick)
-di raffredaménto_{lcst} | tór de raffredamént^o (ita) [=]
-di servizìo_{lcst} | tór de servésse/servise* (ita) [tór de servése/servixe]
-di trivellaziòne_{lcst} →(derrick)
-solàre_{lcst} | tór solà^o* (ita) [=]
 > **a tórre**_{lcag} | a tór* [=]
²**tórre**_{sfs} (per àltre acceziòni) | tór* [=]
¹**torrefàre**_{vr} (sottopórre a torrefaziòne) | mèt/metì sóta torefassiù_{prf}* [mèt/metì sóta torefasjú < mèssóta torefasjú], fà (sübi) la torefassiù_{prf}* [fà (sübi) la torefasjú]
²**torrefàre**_{vr} (tostàre) | →
¹**torrefàtto**_{ams/vppms} (sottopòsto a torrefaziòne) | metìt sóta torefassiù_{prf}* [metìd sóta torefasjú < metíssóta torefasjú], facc (sübi) la torefassiù_{prf}* [fadì (sübi) la torefasjú]
²**torrefàtto**_{ams/vppms} (tostàto) | →
torrefattóre_{ams/sms} | torefatùr* [torefatùr], tostadùr* [tostadùr], ü/chèl/operare/laorét/lauradùr/(→¹a ddétto) de la torefassiù/tostadùra_{prf}* [ü'/chèl/operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) dela torefasjú/tostadùra]
-trìce_{afs/sfs} | torefatura* [=], tostadura* [=], öna/chèla/operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta)/persuna de la torefassiù/tostadùra_{prf}* [öna/chèla/persuna/operàia/lavorènta/lavuradura/(→¹addétta)/persuna dela torefasjú/tostadùra]
torrefaziòne_{sfs} | torefassiù^o* (ita) [torefasjú], tostadùra* [tostadùra]

¹**torreggiàre**_{vintr} (cingere, ¹circondàre) | →
²**torreggiàre**_{vintr} (³dominàre, ¹sovrastàre) | →
¹**torreggiàto**_{ams/vppms} (¹cìnto, ¹circondàto) | →
²**torreggiàto**_{ams/vppms} (³dominàto, ¹sovrastàto) | →
¹**torrènte**_{sms} (córso d'acqua) | torènt [=], sariüli [sarjüli]
 BS: torènt [=], trèt [=]
-in pièna_{lcst} | rivù [rivú]
²**torrènte**_{sms} (flùsso copióso e inarrestàbile di una sostànza líquida) | torènt* [=]
³**torrènte**_{sms} (grànde quantità) | →
⁴**torrènte**_{sms} (fórza irresistibile e impetuósa) | fórsa (→irresistibile) e impetuúsa_{prf}* [fórsa (→irresistibile) e impetuúxa]
⁵**torrènte**_{agtv} (impetuóso, ràpido) | →
+torrentèllo_{sms} (piccolo torrènte) | torentèl^o* [=]
 BS: valzèl [valxèl]
torrentùmo_{sms} →(canyoning)
torrentizìo_{ams} | del torènt/sariüli_{lcge}* [del torènt/sarjüli]
torrenziàle_{agtv} →(²scrosciànte) BS: torensiàl [torensjál]
¹**torrenziàlmènte**_{avb} (in mòdo torrenziàle) | fórt/fòrt [=]
²**torrenziàlmènte**_{avb} (con l'impeto di un torrènte) | cóme ü torènt/sariüli* [cóme ü' torènt/sarjüli], compàgn d'ü torènt/sariüli* [compàgn/compàin d'ü torènt/sarjüli], co l'impet d'ü torènt/sariüli* [col impet d'ü torènt/sarjüli], co la fórsa d'ü torènt/sariüli* [cola fórsa d'ü torènt/sarjüli]
¹**torrétta**_{sfs} (piccola tórre) | toresì_{sms} [torexí], torèta [=]
 BS: torèta [torètà]
²**torrétta**_{sfs} (per àltre acceziòni) | toresì_{sms}* [torexí], torèta* [=]
torricèlla_{sfs} (¹torrétta) | →
tòrrido_{ams} | tròp còld_{prf}* /-t/ [tròp còld < tròccòld]
 BS: tòrid /-t/ [=]
torriòne_{sms} (gròssa e massiccia tórre) | toràss [toràs]
 BS: toràs [=]
torroncìno_{sms} (ali) | tòch/tochèl de turù_{prf}* [tòc/tochèl de turú]
¹**torróne**_{sms} (ali) | torù [torú], turù [turú]
 BS: turù [turú]
²**torróne**_{sms} (pène) | →
torsjonàle_{agtv} | torsjonàl^o* (ita) [torsjonàl], tursjonàl^o* (ita) [tursjonàl], de la torsiù/tursiù_{lcge}* [dela torsjú/tursjú]

torsióne_{sfs} | torsiù^o* (ita) [torsjú], tursiù^o* (ita) [tursjú]
 BS: torsiù [torsjú]
¹**tórso**_{sms} (¹bùsto, ⁵trónco) | →
²**tórso**_{sms} (¹fùsto, ¹gàmbo) | →
³**tórso**_{sms} (¹tórsolo) | →
⁴**tórso**_{sms} (tùtolo) | →
⁵**tórso**_{sms} (persóna bùona a nullà) →(bùono a nullà)
+a_{sfs} →
⁶**tórso**_{sms} (persóna gòffa e impacciàta) →(³fagòtto), →(³fastèllo), →(imbranàto), →(²inciampicóne), →(²tórsolo)
+a_{sfs} →
⁷**tórso**_{sms} (stàtua umàna prìva del càpo e degli àrti) | stàtua de (v)ergü sènsa có, brass e gambe_{prf}* [statýa de vergü sènsa có, bras e gambe]
torsolàta_{sfs} (còlpo dàto con un tórso di càvolo) | còlp/culp dacc con d'ü (→²tórso) de (v)èrs_{prf}* [còlp/culp dadì condü' (→²tórso) de vèrs]
¹**tórsolo**_{sms} (³tórso) | rasgói [raxgói], borécc [boréç], romiöl [romjól], rösiöl [röxjól], torsèl [=]
 BS: magù dei fröcc_{prf} [magù dei frötj], custù [custú]
-del càvolo_{lcst} | chistù [chistú], caécc [cavéç]
-del granoturco_{lcst} (tùtolo) | →
-della méla/péra_{lcst} | ↓
 VB: masgù [maxgú]
-della vèrza_{lcst} | chistù [chistú], costù [costú], custù^o* [custú]
 BS: costù (de vérs) [costú (de vérs)], mossegù [mosegú]
²**tórsolo**_{sms} (persóna gòffa e impacciàta) →(⁶tórso)
+a_{sfs} →
¹**tórta/tórta**_{sfs} (ali) | turta [=]
 BS: turta [turtà]
-rtìno_{sms} (ali) | turtina^o [=]
 BS: turtina_{sfs} [turtinà]
-di farìna di granoturco_{lcst} (ali) | meassa [measa]
-di méle_{lcst} (ali) | turta de póm* [turta de póm]
 BS: strüdel [strüdel]
-di riso_{lcst} (ali) | turta de ris* [turta de rix]
 BS: betoldina [betoldinà]
-gelàto_{lcst} (ali) | turta gelato^o* (ita) [=]
²**tórta/tórta**_{sfs} (per àltre acceziòni) | turta^o* [=]
tortàjo_{sms} | turtér^o* [=]
+a_{sfs} | turtéra* [=]
tortellino_{sms} (ali) (pàsta) | turteli^o (ita) [turtelí]
 > **tortellini**_{smp} (ali) (pàsta) | turteli^o (ita) [turtelí]
 BS: anulí [anulí], agnulí [ağnulí]
tortèllo_{sms} (ali) | turtèl [=]

> **tortèlli**_{smp} (ali) (pàsta) | turtèi [turtèi]
 BS: anulí [anulí], agnuli [agnulí]
tortellone_{sms} (persóna grande e gròssa dall'aspetto ingènuo o pòco s'vèglio) | ù grand e gròss che l'gh'à de l'intrèch/intrègh³/intregòt_{prf}* [ú' grand e gròss che l'g'à del intrég/intregòt], ù grand e gròss che l'gh'à de l'ingénü_{prf}* [ú' grand e gròss che l'g'à del ingénjö] +**-a**_{sfs} | òna/persuna granda e gròssa che la gh'à de l'intrèga/intregòta_{prf}* [òna/persuna granda e gròssa che la gh'à de l'intrèga/intregòta], òna/persuna granda e gròssa che la gh'à de l'ingénüa_{prf}* [òna/persuna granda e gròssa che la gh'à de l'ingénjä]
tortèzza_{sfs} (piegatura) | →
tortijera_{sfs} | turtèra [=]
¹**tortiglióne**_{sms} (ali) (pàsta) | tortiglióne° (ita) [tortiglóne]
 > **tortiglióni**_{smp} (ali) (pàsta) | tortiglióni° (ita) [tortiglóni]
²**tortiglióne**_{sms} (oggetto avvòlto a spiràle) | ogèt (→serpentinàto)/(→¹spiràlato)_{prf}* [ogèt (→serpentinàto)/(→¹spiràlato)]
³**tortiglióne**_{sms} (torcinàso) | →
tòrtile_{agtv} (che si avvòlge a spiràle) | che l'sa/se fà/invòia/turcia sö a spiràl_{prf}* [che l'sa/se fà/invòja/turcja sö a spiràl]
tortilla_{sfs} (spa) /tortíjla/ | ←
tortino_{sms} (piccola tórta/tòrta) | turtina_{sfs}° [=]
 BS: turtina_{sfs} [turtinà]
¹**tòrto**_{vppms} (avvòlto qualcòsa attórno a sé stéssa con movimènto a spiràle; avvòlto insième più fili; curvato, piegato; piegato con fòrza, stòrto) | (s)torzìt [(s)torxíd], (s)turzìt [(s)turxíd], (s)torgìt [(s)torgíd], stòrtàt [stòrtàd]
 BS: storzìt [storxíd], sturzìt [sturxíd], torzìt_{ams} [torxíd]
 - ¹**il còllo**_{icvb} (tiràto il còllo) | →
 - ²**il còllo**_{icvb} (disapprovato) | →
 - ³**il còllo**_{icvb} ('ucciso) | →
 - **il mùso**_{icvb} →(arricciàto il nàso)
²**tòrto**_{vppms} (stravòlto) | →
³**tòrto**_{vppms} (¹dirètto, ¹vòlto) | →
⁴**tòrto**_{vppms} (allontanàto, deviàto) | →
⁵**tòrto**_{ams/vppms} (sottopòsto a torcìtura) | metìt sóta torzidúra/turxidúra_{prf}* [metìd sóta torxidúra/turxidúra < metíssóta torxidúra/turxidúra], fàcc (sübi) la torzidúra/turxidúra_{prf}* [fadì (sübi) la torxidúra/turxidúra]
⁶**tòrto**_{vppms} (cambiàto direzióne, ¹svòltato) | →

⁷**tòrto**_{vppms} (contòrto, piegato su sé stéssi; deformato, incurvato, stòrto; tòrto a sé stéssi) | (s)torzìt* [(s)torxíd], (s)turzìt* [(s)turxíd], (s)torgìt* [(s)torgíd], stòrtàt* [stòrtàd]
 BS: storzìt [storxíd]
⁸**tòrto**_{vppms} (³vòlto, vòltato) | →
⁹**tòrto**_{ams} (che ha subito una torsióne; curvato/piegato a cèrchio; che non ségue la linea rètta, stòrto) | (s)torzìt* [(s)torxíd], (s)turzìt* [(s)turxíd], (s)torgìt* [(s)torgíd], stòrt* [=]
¹⁰**tòrto**_{ams} (³stravòlto) | →
¹¹**tòrto**_{ams} (¹⁰risentìto, scontènto) | →
¹²**tòrto**_{avb} (con ària di diffidènta/minaccia) | con d'òna fàcia/fassa de difidènta/minacia_{prf}* [condòna fàcia/fassa de difidènta/minacia], con d'ü müs de difidènta/minacia_{prf}* [condü' mùx de difidènta/minacia]
¹³**tòrto**_{sms} (azióne contrària a ciò che è giòsto/legittimo; condizióne/stàto contràrio al dirìtto/giòsto/véro) | (in)tòrt [=]
 BS: detòrt [=]
¹⁴**tòrto**_{sms} (pretésa ingiùsta) | pretésa ingiòsta_{prf}* [pretéxa ingjòsta], pretésa mià giòsta_{prf}* [pretéxa mià gjòsta]
tórtola_{sfs} →(tòrtora)
¹**tórtora**_{sfs} (nat) | tórtora [=], tórtola [=], tortorina [=]
 BS: tórtora [tòrtorà], turturina [turturinà]
 +**-rtorèlla**_{sfs} (nat) | tortorina [=]
²**tórtora**_{sfs} (²colómbo) | →
¹**tórtore**_{sms} (nat) | masc de la tórtora/tórtola/tortorina_{prf}* [masc] dela tórtora/tórtola/tortorina
²**tórtore**_{sms} (tórtora) | →
tortoreggiamentó_{sfs} →(amoreggiamentó)
¹**tortoreggiare**_{vintr} (imitàre il vèrso della tórtora) | fà/imità 'l vèrs de la tórtora/tórtola/tortorina_{prf}* [fà/imità 'l vèrs dela tórtora/tórtola/tortorina]
²**tortoreggiare**_{vintr} (amoreggiare) | →
¹**tortoreggiato**_{vppms} (imitato il vèrso della tórtora) | fàcc/imitàt ol vèrs de la tórtora/tórtola/tortorina_{prf}* [fadì/imitàd ol vèrs dela tórtora/tórtola/tortorina]
²**tortoreggiato**_{vppms} (amoreggiato) | →
 +**tortorèlla**_{sfs} (nat) (piccola tórtora) | tortorina [=]
¹**tortuosamènte**_{avb} (in mòdo tortuóso) | in manéra (→¹tortuósa)* [in manéra (→¹tortuósa)]
²**tortuosamènte**_{avb} (in mòdo pòco lineàre) | in manéra (→³tortuósa)* [in manéra (→³tortuósa)]

³**tortuosamènte**_{avb} (in mòdo pòco chiàro, confusamènte) | in manéra pòch ciàra* [in manéra pòc cjàra < in manéra pòccjàra], →
¹**tortuosità**_{sfsi} (¹èssere tortuóso) | →
²**tortuosità**_{sfsi} (caratterística di ciò che è tortuóso) | caràter de chèl che l'è (→tortuóso)* [caràter de chèl che l'è (→tortuóso)]
³**tortuosità**_{sfsi} (complessità, macchinosità) | →
⁴**tortuosità**_{sfsi} (²rivòlta) | →
¹**tortuóso**_{ams} (che procède a cùrve) | che l'va/procéd a cùrve_{prf}* [che l'va/procéd a cùrve]
²**tortuóso**_{ams} (⁵confùso, ²contòrto) | →
³**tortuóso**_{ams} (non lineàre) | mia lineàr_{icop}* [mià lineàr]
⁴**tortuóso**_{ams} (²ambìguo, equívoco, evasivo) | →
tortùra_{sfs} | tortùra [tortùra]
 BS: tortùra [tortùrà]
torturàre_{vtr} | torturà [=]
 BS: torturà [=], fà penà_{prf} [=]
torturàrsi_{vpi} | torturàs [=]
 BS: torturàs [=]
torturàto_{ams/vppms} | torturàt [torturàd]
 BS: torturàt [torturàd], fat penà_{prf} [fad penà]
torturatóre_{sms} | torturadùr* [torturadùr]
 -**trice**_{sfs} | torturadura* [=]
torvamènte_{avb} | in manéra malégn* [in manéra malégn]
¹**tórvo**_{ams} (bièco, maligno) | malégn* [malégn/maléjn]
 BS: tórvo (ita) [=]
²**tórvo**_{avb} (torvamènte) | →
tory_{agtv/smsi} (ing) /tòri/ | ←
¹**torzón**_{sms} (fràte rózso e ignorànte) | fra (→⁵rózso) e ignorànt/intrèch/intrègh³/intregòt_{prf}* [fra' (→⁵rózso) e ignòrànt/intrég/intregòt]
²**torzón**_{sms} (³quadrupede) | →
tósa_{sfs} (tošatura) | →
¹**tošacàni**_{sfsi/smsi} (tošatóre) | →
²**tošacàni**_{sfsi/smsi} (barbière/parrucchière pòco àbile) | barbér/peròchèr di mé strià_{prf}* [barbér/peròchèr di mé strivàj], barbér/peròchèr mià tat brà_{prf}* [barbér/peròchèr mià tat bravo], peròchèra di mé strià_{prf}* [peròchèra di mé strivàj], peròchèra mià tat bràa_{prf}* [peròchèra mià tat brava]
tošaerba_{smsi} (tec) | taiaerba_{sfs}° [tajaerba]
 BS: tusaerba [tuxàerbà]
tošamènto_{sms} →(tošatura)
tošàre_{vtr} (tagliàre il vèllo alle pècore; tagliàre còrto il pélo di animàli; tagliàre i capélli mólto còrti; tagliàre in mòdo unifórme e regolàre sièpi;

tagliare basso erba) | tusà [tuxà], berondà [=]
 VSM: berondà [=]
tošarsi_{vpi} (rapàrsi) | tusàt [tuxàd], berondàt [berondàt]
¹**tošasièpi**_{smsi} (tec) (cešòje) → (fòrbici da potatòre)
²**tošasièpi**_{smsi} (tec) (màchina) | taiasés(a)_{sfs}* [tajaséx(a)]
¹**tošàto**_{ams/vppms} (tagliàto il vèllo alle pècore; tagliàto córto il pélo di animàli; tagliàto i capélli mólto córti; tagliàto in mòdo unifórme e regolàre šièpi; tagliàto basso erba) | tusàt [tuxàd], berondàt [berondàd]
 VSM: berondàt [berondàd]
²**tošàto**_{ams/vppms} (rapàto) | →
tošatòre_{sms} | tusadùr* [tuxadúr]
 -**trice**_{sfs} | tusadura* [tuxadura]
¹**tošatrice**_{sfs} (tec) (màchina) | tosatrice° (ita) [toxatrice], tusatriss* [tuxatrís], màchina per tusà/berondà_{prf}* [màchina per tuxà/berondà]
²**tošatrice**_{sfs} (tošaerba, tošasièpi) | →
tošatùra_{sfs} | tusadùra* [tuxadúra], berondadùra* [berondadúra]
 BS: tusadùra [toxadúrà]
Toscàna_{sfs} (geo) | Toscana° (ita) [=]
toscanello_{sms} (piccolo toscàno) | toscanèl°* [=], picol/pissèn toscà* [picol/pisèn toscà]
¹**toscàno**_{ams/sms} (abitante/carattere/nativo) | toscà [=]
 BS: toscàno [toscano]
 -**a**_{afs/sfs} | toscana* [=]
 BS: toscàna [toscanà]
²**toscàno**_{ams/sms} (lìngua/dialètto) | toscà° [=]
 BS: toscàno [toscano]
³**toscàno**_{ams} (cìbo/territòri/usaanza/etc.) | toscà° [=]
⁴**toscàno**_{sms} (sigàro) | toscà° [=]
 -**nello**_{sms} | toscanèl°* [=], picol/pissèn toscà* [picol/pisèn toscà]
tóscò/tošcò_{ams/sms} (¹toscàno) | →
 -**a**_{afs/sfs} | →
tóscò_{sms} → (veléno)
tóšo_{sms} (fanciùllo, ragàzzo) | tóso° (ven) [tóxo]
 -**a**_{sfs} | tósa° (ven) [tóxa]
tóšse_{sfs} | tóss [tós]
 BS: tós [=]
 - **insistènte**_{icst} | ↓
 BS: tós cagnina [tós caġninà]
+tosserèlla_{sfs} | tossèta [tosètà]
 BS: tossèta [tosètà]
tossicàre_{vintr} | tosegà [tosegà], bolsegà [=]
tossicària_{sfs} → (graziòla)
tossicàto_{vppms} | tosegàt [tosegàd], bolsegàt [bolsegàd]

tossicchiàre_{vintr} → (tossicàre)
tossicchiàto_{vppms} → (tossicàto)
tossicità_{sfsi} | tossicità° (ita) [tossicità], tosecetà* [tosecetà]
¹**tossico**_{ams/sms} (persóna importùna e noiòsa; drogàto; tossicodipendènte) | tòssech [tòseg]
 BS: tòssech [tòseg]
 -**a**_{afs/sfs} | tòsega° [tòsega]
 BS: tòsseca [tòseca]
²**tossico**_{ams/sms} (mólto amàro; nocìvo, velenóso) | tòssech [tòseg]
³**tossico**_{sms} (sostàntza velenósa) | tòssech* [tòseg]
tossicodipendènte_{agtv/sttv} | tossicodipendènt° (ita) [toscodipendènt], tòssech_{ams/sms}° [tòseg], tòsega_{afs/sfs}° [tòsega], drogàt_{ams/sms}° [drogàd], drogada_{afs/sfs}° [=]
 BS: tossicodipendènt (ita) [toscodipendènt], tossicòmene [toscodipendènt], tossicòmene [toscodipendènt]
tossicodipendèntza_{sfs} | tossicodipendèntza° (ita) [toscodipendèntza], dipendèntza de la dróga_{prf}* [=], dróga° [=], dipendèntza° [=]
tossicologia_{sfs} | tossicologia° (ita) [toscologìa], tossicologéa* [toscologéa]
tossicològico_{ams} | tossicològico° (ita) [toscològico], tossicològech* [toscològeg], de la tossicologia_{icge}* [dela toscologìa]
tossicòlogo_{sms} | tossicòlogo° (ita) [toscològo], tossicòleg^h* /-c/ [toscolèg], stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt de (la) tossicologia_{prf}* [stòdjùx/stüdjùx/(e)spèrt de (la) toscologìa]
 -**a**_{sfs} | tossicòloga° (ita) [toscològa], tossicòlega* [toscolèga], stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de (la) tossicologia_{prf}* [stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de (la) toscologìa]
tossicolóso_{ams} | che l'gh'à òna ligéra tòss crònega e (→persistènte)_{prf}* [che'l g'à òna ligéra tòss crònega e (→persistènte)]
tossicòmene_{agtv/sttv} (³drogàto, tossicodipendènte) | →
tossicomanià_{sfs} (tossicodipendèntza) | →
tossicóne_{sms} | tòss fórtà/fòrta e insistènta_{prf}* [tòss fórtà/fòrta e insistènta]
tossifugo_{ams/sms} | antitòss° [antitòss], (medesina/prodót) che l'è cuntra la tòss_{prf}* [(medexina/prodót) che'l è cuntra la tòss]
tossiménto_{sms} → (il tossire)
tossina_{sfs} (sos) | tossina° (ita) [tosina]

tossinfettivo_{ams} | tossinfetiv* /-f/ [tosinfetív]
tossinfezióne_{sfs} | tossinfessiù* [tosinfesjú]
tossire_{vintr} | tòss/tossí [tós/tosí], tussi (IIIa) [tusí], bosgà [boxgà], bisgà [bixgà]
 BS: tòsser [tóser], sbolsegà [xbolsegà]
tossito_{vppms} | tossit [tosíd], tussit [tusíd], [tusíd], bosgàt [boxgàd], bisgàt [bixgàd]
 BS: tossit [tosíd], tussit [tusíd], sbolsegàt [xbolsegàd]
tostacaffè_{smsi} (tec) (elettrodomèstico) | brüsi [brüxí], tostacafè° (ita) [=]
 BS: brüsi [brüxí]
tostapàne_{smsi} (tec) (elettrodomèstico) | tostapà° (ita) [=]
 BS: tosti [tostí]
¹**tostàre**_{vtr} (dišidràtare abbrustolèndo; sottopórre a torrefazióne) | tostà [=]
 BS: brüsà [brüxà], torefà [=]
²**tostàre**_{vtr} (riempìre/riempiere di bòtte) | (→riempìre/riempiere) de bòtte_{prf}* [(→riempìre/riempiere) de bòtte]
tostàrsi_{vpi} | tostàs* [=]
 BS: brüsàs [brüxàs], torefàs [=]
¹**tostàto**_{ams/vppms} (dišidràtato abbrustolèndo; sottopósto a torrefazióne) | tostàt [tostàd]
 BS: brüsàt [brüxàd], torefàt [torefàd]
²**tostàto**_{ams/vppms} (riempìto/riempiùto di bòtte) | (→riempìto/riempiùto) de bòtte_{prf}* [(→riempìto/riempiùto) de bòtte]
tostatóre_{sms} (torrefattóre) | →
 +**-trice**_{sfs} | →
tostatùra_{sfs} | tostadùra* [tostadúra]
tostìno_{sms} (tec) (elettrodomèstico) | brüsi [brüxí]
¹**tòsto**_{avb} (immediatamènte, prèsto, rapidamènte, sùbito) | →
²**tòsto**_{ams} (precipitóso, ràpido, velóce/velòce) | →
 BS: tòst [=]
³**tòsto**_{ams} (¹consistènte, ¹dùro, ¹sòdo) | →
⁴**tòsto**_{ams} (coccìuto, testàrdo) | →
⁵**tòsto**_{ams} (⁵decìšo) | →, in gamba° [=], gran bràò_{prf}* [gran' bravo]
⁶**tòsto**_{ams} (impegnativo) | →
⁷**tòsto**_{ams} (¹considerévole, dégno di nòta, dégno di considerazióne e stìma, notévole: di film/libro) | →, bèl° [=]
⁸**tòsto**_{ams} (¹considerévole, dégno di nòta, dégno di considerazióne e stìma, vàlido: di qualcùno) | fórt/fórt° [=], gran bràò_{prf}* [gran' bravo]
⁹**tòsto**_{sms} (toast) | →

¹tòt_{aind} (riferìto a quantità) | tòt° (ita) [=]
²tòt_{aind} (quéllo) | →
³tòt_{pind} (tànto) | →
tòta_{sfs} →(ragàzza), →(signorìna)
totàle_{agtv/sms} | totàl [=]
 BS: totàl [=]
 - **generàle**_{lcst} | totàl generàl°* (ita) [=]
 - **parziàle**_{lcst} | totàl parsiàl°* (ita) [totàl parsjàl]
 > **in totàle**_{cav} | in totàl° [=]
totalità_{sfsi} | totalità° (ita) [=], totaletà* [=], totàl_{sms} [=], tòt insèm(a)_{prf}* [tòt insèm(a)], tòcc_{smp} [tòtj]
 > **nella totalità**_{cav} →(in generàle)
totalitarjaménte_{avb} (in mòdo totalitarijo) | in manéra totalitarià* [in manéra totalitarja]
¹**totalitarijo**_{ams} (della totalità) | totalitarijo° (ita) [totalitarjo], totalitare* [=], de la totalità_{lcge}* [dela totalità], de tòcc_{prf}* [de tòtj]
 BS: totalitàre [totalitare]
²**totalitarijo**_{ams} (ispiràto al totalitarijmo) | totalitarijo° (ita) [totalitarjo], totalitare* [=]
totalitarijmo_{sms} (dispotiismo, dittatùra) | →
totalitaristico_{sms}
 →(²totalitarijo)navigasjù]
¹**totalizzàre**_{vtr} (calcolàre il totàle) | fà/calcolà '1 totàl* [fà/calcolà '1 totàl]
 BS: totalizà [totalixà]
²**totalizzàre**_{vtr} (realizzàre un determinàto puntéggio/risultàto/totàle) | rià/rià[^]_{prf}* [rivà a]
¹**totalizzàto**_{ams/vppms} (calcolàto il totàle) | facc/calcolàt ol totàl* [facc/calcolàd ol totàl]
 BS: totalizàt [totalixàd]
²**totalizzàto**_{ams/vppms} (realizzàto un determinàto puntéggio/risultàto/totàle) | riàt/riàt^{2^}_{prf}* [rivàd a]
¹**totalizzatóre**_{sms} (sistèma e organizzaziòne di scommésse; organizzaziòne legàle che gestisce le scommésse) | totalisadùr°* (ita)(lad) [totalixadúr], agenséa di scommésse_{prf}* [agenséa di scomésse]
²**totalizzatóre**_{sms} (bànco delle scommésse) | totalisadùr°* (ita)(lad) [totalixadúr], banch° [banç]
³**totalizzatóre**_{sms} (dispositivo elettrònico) | totalisadùr°* (ita)(lad) [totalixadúr]
totalizzaziòne_{sfs} | totalisassiù°* (ita) [totalixasjù]
totalménte_{avb} →(completaménte), →(interaménte), →(del tùtto)

¹**tòtano**_{sms} (nat) (mollùsco) | tòtano° (ita) [=]
²**tòtano**_{sms} (néro/mòro) (nat) (uccèllo) | sgambeti [xgambetj]
 BS: négher [=]
¹**totem**_{smsi} (eso) /tòtem/ /totèm/ | ← /tòtem/
²**totem**_{smsi} (tec) | ←
totémico_{ams} | del totem_{lcge}* [=]
totip_{smsi} →(TOTIP)
TOTIP_{acrn} /totíp/ | ←
tòto_{smsi} (totocàlcio) | →
totò_{smsi} →(bòtte), →(sculacciàte)
totocàlcio_{sms} | sisal_{sfsi} [sixel], totocalcio° (ita) [totocalço]
 BS: totocàlcio (ita) [totocalço]
toto corde_{lcav} (lat) /tòto còrde/ | ←, con tòt ol còr* [con tòt ol còr], de tòt còr* [de tòt còr]
totoelezioni_{smsi} | totoelessiù°* (ita) [totoelesjù]
totofestival_{smsi} | totofestival°* (ita) [=], totofestivàl°* (ita) [=]
totogòl_{smsi} (esi) | totogòl° (ita) [=]
tonéro_{sms} →(calcioscommésse)
totoricevitóre_{ams/sms} | (ù/chèl/òm) de la sisal_{prf}* [(ù'/chèl/òm) dela sixal], (ù/chèl/òm) del totocalcio_{prf}* [(ù'/chèl/òm) del totocalço]
 +-trìce_{afs/sfs} | (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) de la sisal_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) dela sixal], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) del totocalcio_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) del totocalço]
tottavilla_{sfs} (nat) | lodolì_{sms} [lodolj]
touch-down_{smsi} (ing) /tačdaqn/ (esi) | ← /tač dàqn/
touche_{sfsi} (fra) /tuš/ (esi) | ←
touché_{agtv} (fra) /tušé/ (esi) | ←
touchpad_{smsi} (ing) /tàčpæd/ (tec) | ← /tàčpèd/
toufu_{smsi} →(tofu)
¹**toupet**_{smsi} (fra) /tupè/ (parrùcca, parrucchìno; ciùffo, pettinatùra) | ←
²**toupet**_{smsi} (fra) /tupè/ (fàccia tòsta, sfrontatézza) | →
toupie_{sfsi} (fra) /tupí/ (tec) (màccina) | ←
¹**tour**_{smsi} (fra) /tuř/ (giro sportivo/turistìco, competiziòne ciclistica) | ← /tur/
 - **de France**_{lcst} (esi) | tour de France [=], gir(o) de Francia/Fransa* [gir(o) de Franča/Fransa]
²**tour**_{smsi} (fra) /tuř/ (giro di paròle, locuziòne) | →
tour conductor_{lcst} →(tour leader)
tour de force_{lcst} (fra) /tuř də fòřs/ | ← /tur de fòřs/

tour leader_{lcst} (ing) /tùə(r) lídə(r)/ | ← /tur líder/
tournee_{sfsi} (fra) /tuřné/ | ← /turné/
¹**touriquet**_{smsi} (fra) /tuřnichè/ (tornànte) | →
²**touriquet**_{smsi} (fra) /tuřnichè/ (tornèllo) | →
tour operator_{lcst} (ing) /tùə(r) àpərejtə(r)/ | ← /tur operétor/
tout court_{lcst} (fra) /tu kuř/ | ← /tuccúr/ →(¹breveménte)
tovàglia_{sfs} | toàia [tovaja]
tovagliàto_{sms} (serviziò di biancherìa da tàvola) | servésse/servise de biancaréa/biancheréa de tàola_{prf}* [servése/servixe de bjançaréa/bjancheréa de tàvola]
tovagliétta_{sfs} | picòla/pisèna toàia_{prf}* [picòla/pisèna tovaja]
tovagliolino_{sms} | picòl/pisèn toaöl/mantí_{prf}* [picòl/pisèn tovaöl/mantj]
tovagliòlo_{sms} | toaöl [tovaöl], mantì [mantj]
 BS: toaiöl [tovajöl], mantì [mantj]
tovagliùlo_{sms} →(tovagliòlo)
tower_{sfsi} (ing) /taʊə(r)/ | ← /tàyèr/
tozzétto_{sms} (séta scadénte) | sida (→dozzinàle)_{prf}* [sida (→dozzinàle)]
¹**tòzzo**_{sms} (¹pèzzo di pàne) | tòch/pèss de pà (sèch)_{prf}* [tòc/pès de pa (sèc) <> tòddepà (sèc)]
²**tòzzo**_{ams} (massiccio) | →
³**tòzzo**_{ams} (tarchiàto, tracagnòtto) | →
tozzóne_{sms} →(torzóno)
TR_{acrn} (Ticket Restaurant) | →
tra_{prep} | tra [=], in tra [=]
 BS: fra [=], tra [=]
 CE: tra [=]
 CO: tra [=]
 - **l'altro**_{lcen} | tra i óter laùr° [tra i óter lavúr], tra i ótre cóse/cósse/ròbe° [tra i ótre cóxe/cóse/ròbe]
 BS: en piò [en pjò], e amò [=]
 - **l'ùno e l'altro**_{lcav} | tra ù e l'óter [tra ù' e 'l óter]
 BS: entramès [entramèx]
traballaménto_{sms} →(ondeggiaménto), →(il traballàre)
¹**traballànte**_{agtv} (¹malférmo, instàbile, ⁵insicùro, ⁶insicùro, vacillànte) | →, che l'trabala_{prf}* [che'l trabala]
²**traballànte**_{agtv} (con pòco fondaménto) | con pòch fondamènt/fondamét_{prf}* [con póc fondamènt/fondamét]
traballàre_{vintr} | trabalà [=]
 BS: trabòcà [=]
traballàto_{ams/vppms} | trabalàt [trabalàd]
 BS: trabòcàt [trabòcàd]
traballio_{sms} | trabalà continùo/contònio_{vbrf}* [trabalà continùo/contónjo], trabalà piò

- fenit/finit_vprf* [trabalà pjó feníd/finíd]
- ¹**traballóne**_{sms} (fòrte sbandaménto) | fòrt/fòrt sbandamét_{prf}* [fòrt/fòrt xbandamét]
- ²**traballóne**_{sms} (violénto sobbàlzo, ³sussùlto) | violénta, brösca e improisa/improisa³^ (→scòssa)_{prf}* [vjolénta, brösca e improvixa (→scòssa)], →
- trabaltàre**_vintr →(ribaltàrsi)
- trabaltàto**_{vppms} →(ribaltàto)
- ¹**trabalzàre**_vintr (traballàre per effètto degli scossóni causàti da un veìcolo sul quàle si sta) | sbalocà [xbalocà], scocà [=]
- BS: strabalsà [=]
- ²**trabalzàre**_{tr} (sbalzàre) | →
- ³**trabalzàre**_vintr (balzàre, rimbalsàre) | →
- ⁴**trabalzàre**_vintr (passàre bruscaménte da uno stàto d'ànimo a un àlto, passàre bruscaménte da una situazióne a un'àltra) | sbalocà* [xbalocà], scocà* [=]
- ¹**trabalzàto**_{ams/vppms} (traballàto per effètto degli scossóni causàti da un veìcolo sul quàle si sta) | sbalocàt [xbalocàd], scocàt [scocàd]
- BS: strabalsàt [strabalsàd]
- ²**trabalzàto**_{ams/vppms} (sbalzàto) | →
- ³**trabalzàto**_{ams/vppms} (balzàto, rimbalsàto) | →
- ⁴**trabalzàto**_{ams/vppms} (passàto bruscaménte da uno stàto d'ànimo a un àlto, passàto bruscaménte da una situazióne a un'àltra) | sbalocàt* [xbalocàd], scocàt* [scocàd]
- trabàlzo**_{sms} | sbalocada_{sfs} [xbalocada]
- ¹**trabalzóne**_{sms} (fòrte scòssa, violénto sussùlto) | fòrta/fòrta/violénta (→scòssa)_{prf}* [fòrta/fòrta/vjolénta (→scòssa)]
- ²**trabalzóne**_{sms} (trabàlzo) | →
- trabànte**_{sms} (ajutànte, attendénte) | →
- trabattèllo**_{sfs} (tec) | tratatèl° (ita) [=]
- ¹**trabìccolo**_{sms} (³catòrcio) | trabìcol [trabicol]
- BS: trabàcol [trabacol], barachì [barachí]
- ²**trabìccolo**_{sms} (apparécchio/arnése/attrézzo/congégno/dispositìvo stràno e complicàto) | congègn/dispositìv de destrane/strano e complicàt_{prf}* [congègn/congèjn/dispositìv destrane/strano e complicàd]
- traboccaménto**_{sms} (il trabocchère) | →
- trabocchère**_{agtv} (cólmo a pùnto di trabocchère) | pié ras_{prf} [pjé rax]
- ¹**trabocchère**_vintr (uscìre dai bórdi di un recipiènte, riversàre il pròprio contenùto: di líquido; straripàre) | treböcà [=], indà/andà fò/fóra de sura_{prf} [indà/andà fò/fóra de sura], (v)ègn/(v)egni fò/fóra (de sura)_{prf} [vègn/vèjn/vegní fò/fóra (de sura)], dà fò/fóra [dà fò/fóra]
- BS: trabocà [=], simà [=], nà de sura_{prf} [nà de surà]
- ²**trabocchère**_vintr (³prorómpere: di emozióne/sentiménto; èssere stracólmo: di luògo) | treböcà* [=], (v)ègn/(v)egni fò/fóra* [vègn/vèjn/vegní fò/fóra], dà fò/fóra [dà fò/fóra]
- ³**trabocchère**_vintr (èssere stracólmo: di luògo) | treböcà* [=], (v)ègn/(v)egni fò/fóra* [vègn/vèjn/vegní fò/fóra]
- ⁴**trabocchère**_vintr (cadére all'improvviso) | (→¹cadére) a l'improisa/improisa³^_{prf}* [(→¹cadére) al'improvixa]
- ⁵**trabocchère**_vintr (¹capovòlgersi: di imbarcazióne) | →
- ⁶**trabocchère**_vintr (pèndere: di bilància) | →
- ¹**trabocchèto**_{ams/vppms} (uscìto dai bórdi di un recipiènte, riversàto il pròprio contenùto: di líquido; straripàto) | treböcàt [trebocàd], indàcc/andàcc fò/fóra de sura_{prf}* [indàdj/andàdj fò/fóra de sura], (v)egnit fò/fóra (de sura)_{prf} [vegníd fò/fóra (de sura) < vegníffò/vegníffóra (de sura)], dacc fò/fóra [dadj fò/fóra]
- BS: trabocàt [trabocàd], simàt [simàd], nàt de sura_{prf} [nad de surà]
- ²**trabocchèto**_{ams/vppms} (³proróto: di emozióne/sentiménto; èssere stàto stracólmo: di luògo) | treböcàt* [trebocàd], (v)egnit fò/fóra* [vegníd fò/fóra (de sura) < vegníffò/vegníffóra], dacc fò/fóra* [dadj fò/fóra]
- BS: trabocàt [trabocàd], simàt [simàd], nàt de sura_{prf} [nad de surà]
- ³**trabocchèto**_{ams/vppms} (èssere stàto stracólmo: di luògo) | treböcàt* [trebocàd], (v)egnit fò/fóra_{prf} [vegníd fò/fóra < vegníffò/vegníffóra]
- ⁴**trabocchèto**_{ams/vppms} (cadùto all'improvviso) | (→¹cadùto) a l'improisa/improisa³^_{prf}* [(→¹cadùto) al'improvixa]
- ⁵**trabocchèto**_{ams/vppms} (¹capovòlto: di imbarcazióne) | →
- ⁶**trabocchèto**_{ams/vppms} (pènduto: di bilància) | →
- trabocchètto**_{sms} (paviménto/suòlo cedévole usàto per far cadére chi vi pàssi sópra; insidja nascósta, tranèllo) | treböchèl [=], pirlinghèl [pirlinghèl]
- BS: luéra [luverà]
- ¹**trabocchèvole**_{agtv} (che è in quantità eccessiva) | che l'è in quantità esagerada_{prf}* [che'l è in cyantità exagerada]
- ²**trabocchèvole**_{agtv} (strabocchèvole, sovrabbondànte) | →
- ¹**trabocchèvolménte**_{avb} (in mòdo trabocchèvole) | in manéra (→²trabocchèvole)* [in manéra (→²trabocchèvole)]
- ²**trabocchèvolménte**_{avb} (eccessivaménte) | →
- trabocco**_{sms} (il trabocchère, sbocco) | streböch* [streböc]
- trabocàrsi**_{vpi} | spostàs de tana in tana_{prf}* [=]
- trabucàto**_{vppms} | spostàt de tana in tana_{prf}* [spostàd de tana in tana]
- trabuccàre**_vintr →(trabocchère)
- trabucco**_{sms} (tarabùso) | →
- trac**_{fmsm} →(tracchète)
- trac**_{sfsi} (fra) /frac/ | ← /trac/
- tracagnòtto**_{ams/sms} | tracagnòt_{ams} [tracagnòt]
- BS: tracagnòt_{ams} [tracagnòt]
- a_{afs/sfs} | tracagnòta_{afs} [tracagnòta]
- BS: tracagnòta_{afs} [tracagnòtà]
- tracannàre**_{vtr} | (st)reca_{nà} [=]
- BS: ciucià [çücà], tiràga dènter_{prf} [tiragà dènter]
- tracannàrsi**_{vpi} | (st)reca_{nàs} [=]
- BS: ciuciàs [çücàs], tiràga dènter_{prf} [tiragà dènter]
- tracannàto**_{ams/vppms} | (st)reca_{nàt} [(st)reca_{nàd}]
- BS: ciuciàt [çücàd], tiràt dènter_{prf} [tiràd dènter]
- tracannatóre**_{sms} | ü/chèl che l'biv tat_{prf}* [ü'/chèl che'l biv tat], ü/chèl che l'biv con avidità_{prf}* [ü'/chèl che'l biv con avidità]
- +**-trice**_{afs/sfs} | öna/chèla/persuna che la biv tat_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la biv tat], öna/chèla/persuna che la biv con avidità_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la biv con avidità]
- traccàgno**_{ams/sms} →(tracagnòtto)
- a_{afs/sfs} →
- traccagnòtto**_{ams/sms} →(tracagnòtto)
- a_{afs/sfs} →
- tracchè**_{fmsm} →(tracchète)
- traccheggiàre**_vintr (temporeggiàre) | →
- traccheggiàto**_{ams/vppms} (temporeggiàto) | →
- ¹**traccheggìo**_{sms} (il traccheggiàre, indùgio) | →
- ²**traccheggìo**_{sms} (indùgio (prolungàto)) | esitasjú/ritàrd (prolongàt)_{prf}* [exitasjú/ritàrd (prolongàd)]
- ³**traccheggìo**_{sms} (tattica di stùdio dell'avversàrio) | tàtica de stòde de l'avversare/aersare_{prf}* [tàtica de stòde del avversare]
- tracchète**_{fmsm} | tracchète! [=]
- ¹**traccia**_{sfs} (imprónta, órma; ségno; striscia) | trèssa [trèsa], ségn_{sms} [sègn/sèjn]

BS: tracia [tračà], sólc_{sms} [=], scia [šia], pèsta [pèstà], imprónta [impróntà]

²**traccia**_{sfs} (màcchia) | →

³**traccia**_{sfs} (esèmpio, mòdello) | →

⁴**traccia**_{sfs} (indizio, ²pista) | →

⁵**traccia**_{sfs} (piccola quantità) | →

⁶**traccia**_{sfs} (abbòzzo, ¹schizzo) | →

⁷**traccia**_{sfs} (schèma, ⁶schizzo, ⁵spùnto) | →

⁸**traccia**_{sfs} (pista magnètica) | →

⁹**traccia**_{sfs} (ciascuna delle pàrti in cù si divide l'àrea fìsica di CD, floppy disk o hard disk) | tracia^o (ita) [trača]

¹⁰**traccia**_{sfs} (cammino, percòrso, via) | →

¹¹**traccia**_{sfs} (¹schierà) | →

tracciamento_{sms} | traciámét* (ita) [tračamét]

¹**tracciare**_{vtr} (abbozzàre, descrivere, tratteggiàre) | →

²**tracciare**_{vtr} (disegnàre, segnàre) | →

- **una cùrva/trajettòria**_{icvb} | (→disegnàre)/(→segnàre) òna cùrva/traietòria_{prf}* [(→disegnàre)/(→segnàre) òna cùrva/trajetòrja]

³**tracciare**_{vtr} (lasciàre cóme imprónta/ségno) | lagà/lassà l'imprónt_{prf}* [lagà/lasà 'l'imprónt], lagà/lassà l'imprónta_{prf}* [lagà/lasà l'imprónta], lagà/lassà 'l sègn_{prf}* [lagà/lasà 'l sègn/sèjn]

⁴**tracciare**_{vtr} (preparàre) | →

¹**tracciato**_{ams/vppms} (abbozzàto, descritto, tratteggiàto) | →

²**tracciato**_{ams/vppms} (disegnàto, segnàto) | →

- **una cùrva/trajettòria**_{icvb} | (→disegnàto)/(→segnàto) òna cùrva/traietòria_{prf}* [(→disegnàto)/(→segnàto) òna cùrva/trajetòrja]

³**tracciato**_{ams/vppms} (lasciàto cóme imprónta/ségno) | lagà/lassà l'imprónt_{prf}* [lagà/lasà 'l'imprónt], lagà/lassà l'imprónta_{prf}* [lagà/lasà l'imprónta], lagà/lassà ol sègn_{prf}* [lagà/lasà ol sègn/sèjn]

⁴**tracciato**_{ams/vppms} (preparàto) | →

⁵**tracciato**_{sms} (gràfico, linea, spezzàta) | →

⁶**tracciato**_{sms} (⁴insième di sègni/tràcce) | complèss de sègn/(→tràcce)_{prf}* [complèss de sègn/sèjn/(→tràcce)]

⁷**tracciato**_{sms} (³percòrso) | →

tracciatore_{sms} (chi tràccia, chi effèttua la tracciàtura) | traciadùr* (ita) [tračadùr]

- **trice**_{sfs} | traciadura* [tračadura]

tracciatrice_{sfs} (tec) (màcchina) | traciatrice^o (ita) [tračatrice],

traciatriss* [tračatris], màchina per tracià_{prf}* [màchina per tračà]

tracciatura_{sfs} →(segnàtura), →(tracciamento)

trachèa_{sfs} (pàrte anatòmica di còrpo/góla) | canaròss_{sms} [canaròs], canèl_{sms} [=], garganèl_{sms} [=], gargàt_{sms} [=], trachéa^o (ita) [trachéa]

BS: canaròss_{sms} [canaròs]

tracheale_{agtv} | del canaròss/canèl/garganèl/gargàt_{icge}* [del canaròs/canèl/garganèl/gargàt], de la trachéa_{icge}* [dela trachéa]

tracheite_{sfs} | infiamassiù del/al canaròss/canèl/garganèl/gargàt_{prf}* [infjamasjú del/al canaròs/canèl/garganèl/gargàt], infiamassiù de/a la trachéa_{prf}* [infjamasjú dela/ala trachéa]

tracheobronchite_{sfs} | ↓

BS: ensaramènt_{sms} [=]

tracimàre_{vintr} →(¹strarijàre)

tracimàto_{ams/vppms} →(¹strarijàto)

¹**tracimazióne**_{sfs} (il tracimàre) | →

²**tracimazióne**_{sfs} (strarijàmento) | →

trackball_{sfsi} (ing) /tràcbòl/ (tec) | ← /treppèd/

tracking_{smsi} (ing) /tràchiŋ/ (tec) | ← /trèchin/

trackpad_{smsi} (ing) /tràcpæd/ (tec) | ← /treppèd/

tracòlla_{sfs} (striscia di materiàle usàta per sorrèggere attrézzi/bórsse/màcchine/etc.) | trecòla [=]

> **a tracòlla**_{icag/icav} | a trecòla [=]

BS: a treèrs so la spala [a trevèrs solà spalà]

tracollamento_{sms} →(tracòllo)

¹**tracollàre**_{vintr} (andàre in rovina, ¹precipitàre, subìre un cròllo) | →, sùbì ü cròl_{prf}* [sùbì ü' cròl]

²**tracollàre**_{vintr} (¹squiliràrsi) | →

¹**tracollàto**_{ams/vppms} (andàto in rovina, ¹precipitàto, subìto un cròllo) | →, sùbìt ü cròl_{prf}* [sùbìd ü' cròl]

²**tracollàto**_{ams/vppms} (³squiliràto) | →

tracòllo_{sms} | tracòl [=], trecòl [=]

BS: stracòl [=]

CE: (s)tracòl [=]

CO: patatràch [patatràč]

tracotànte_{agtv/sttv} →(arrogànte), →(borjòso), →(prepotènte), →(superbo)

tracotantemènte_{avb} | in manéra (→tracotànte)* [in manéra (→tracotànte)], con (→tracotànta)* [con (→tracotànta)]

tracotànta_{sfs} →(arrogànta), →(bòrja), →(prepotènta), →(superbja)

tracuràggine_{sfs} →(trascuràggine)

tracurànta_{sfs} →(trascurànta)

tracutàggine_{sfs} →(trascuràggine)

tracutàto_{ams} →(trascutàto)

trade mark_{icst} (ing) /tréid mäch/ | ← /trejmmàrc/, màrchio de laboratòre/fàbrica_{prf}* (ita) [marchjo de laboratòre/fàbrica]

tradescànzja_{sfs} (nat) | èrba d'la miséria_{prf} [èrba dla mixérja]

trade union_{icst} (ing) /tréid júnjən/ | ← →(sindacàti)

tradibile_{agtv} | tradèbel* [=], che s'pòl tradì_{prf}* [che s'pòl tradì], che l'pòl (v)èss tradìt_{prf}* [che'l pòl èss tradìd < che'l pòlvès tradìd]

¹**tradimènto**_{sms} (il tradire; il venìre méno alla fidùcia di qualcùno specialmènte di cònjuge/fidanzàto; il venìre méno a dovère/òbbliigo moràle o a impègno; adulterio, l'instauràrsi di una relazióne extraconjügale) | tradimènt [=], tradimét [=]

BS: tradimènt [=]

CE: tradimènt [=]

CO: tradimènt [tradimènt]

> **a tradimènto**_{icav} | a tradimènt/tradimét^o* [=]

²**tradimènto**_{sms} (traviàmento) | →

³**tradimènto**_{sms} (il delùdere aspettativa/sperànta) | tradimènt* [=], tradimét* [=]

⁴**tradimènto**_{sms} (rivelazióne inopportuna) | rivelassiù/rièlassiù mia in prepòst_{prf}* [rivelasjú mià in prepòst], rivelassiù/rièlassiù a spropòset/sprepòset_{prf}* [rivelasjú a spropòxet/sprepòxet]

trading_{smsi} (ing) /tréidjɪŋ/ | ← /tréidjɪŋ/

trading on line_{icst} (ing) /tréidjɪŋ onlajn/ | ← /tréidjɪŋ on lajn/

¹**tradire**_{vtr} (venìre méno alla fidùcia di qualcùno specialmènte di cònjuge/fidanzàto, mançàre alla fedeltà, còmpiere/compìre un'infedeltà) | tradì (IIa) [tradì], fà i córegn_{prf} [fà i córegn/córejn]

BS: tradèsser [tradèser]

²**tradire**_{vtr} (venìre méno a dovère/òbbliigo moràle o a impègno; comportàrsi in mòdo incoerènte rispètto ai pròpri ideàli/princìpi; rivelàre un segretó) | tradì (IIa) [tradì]

³**tradire**_{vtr} (traviàre) | →

⁴**tradire**_{vtr} (delùdere aspettativa/sperànta; venìre méno a capacità/prestazióne; indùrre in erróre, fuorviàre, ingannàre; manifestàre involontarijámènte emozióne/sentimènto; rivelàre qualcòsa che si sarèbbe volùto tenère nascòsta o non manifestàre) | tradì* (IIa) [tradì]

tradirsi_{vpi} | tradìs* [tradìs]

BS: tradis* [tradís], fà marù/pala_{prf} [fà marù/pala]

¹**tradìto**_{ams/vppms} (venùto méno alla fidùcia di qualcùno specialmènte di cònjuge/fidanzàto, mañcàto alla fedeltà, compjùto/compìto un'infedeltà) | tradit [tradíd], facc i córegn_{prf} [fadì i córeğn/córejn] BS: tradit [tradíd], fat marù/pala_{prf} [fad marù/pala]

²**tradìto**_{ams/vppms} (venùto méno a dovère/òbblijo moràle o a impègno; comportàto in mòdo incoerènte rispètto ai pròpri ideàli/princìpi; rivelàto un segrèto) | tradit (IIIa) [tradíd]

³**tradìto**_{ams/vppms} (travišàto) | →

⁴**tradìto**_{ams/vppms} (delùšo aspettativa/sperànzà; venùto méno a capacità/prestazióne; indòtto in erróre, fuorviàto, ingannàto; manifestàto involontariamènte emozióne/sentimèto; rivelàto qualcòsa che si sarèbbe volùto tenére nascòsta o non manifestàre) | tradit* (IIIa) [tradíd]

⁵**tradìto**_{ams/vppms} (manifestàto/rivelàto involontariamènte pensjèri/sentimènti/etc.) | tradit* (IIIa) [tradíd]

traditóre_{sms} | traditùr [traditùr], sinù [sinù], giüda° [ğüda] BS: traditùr [traditùr], giuda [ğudá], giüda [ğüdá]

-**trice**_{sfs} | traditura [=]

BS: traditùra [traditurá], giuda [ğudá], giüda [ğüdá]

tradizionale_{agtv} | tradissionàl°* (ita)(lad) [tradisjonał], tradissionàl°* (ita)(lad) [tradisjunàł]

tradizionalismo_{sms} | tradissionalismo° (ita) [tradisjonalixmo], tradissionalismo°* (ita) [tradisjonalixmo], tradissionalésem* [tradisjonalésem], tradissionalésem* [tradisjonalésem]

tradizionalista_{agtv/sttv} | tradissionalista° (ita) [tradisjonalista], tradissionalista°* (ita) [tradisjonalista], tradissionalésta* [tradisjonalésta], tradissionalésta* [tradisjonalésta]

tradizionalisticamènte_{avb} | in manéra tradissionalistica* [in manéra tradisjonalistica], de tradissionalista* [de tradisjonalista]

tradizionalistico_{ams} | tradissionalistico° (ita) [tradisjonalistico], del tradissionalismo_{lce}* [del tradisjonalixmo], di tradissionalisti_{lce}* [di tradisjonalisti]

¹**tradizionalmènte**_{avb} (secóndo la tradizióne) | segónd la tradissiù* [segónd la tradisjù]

²**tradizionalmènte**_{avb} (consuetamènte, consuetudinariamènte, usualmènte) | →

tradizióne_{sfs} (trašmissióne del patrimonjo culturàle delle generazióni passàte; abitudine, consuetudine; patrimonjo di verità e di nòrme trašmesse oralmènte dai Pàdri della Chièša) | tradissiù [tradisjù]

BS: tradissiù [tradisjù]

tradótta_{sms} | tradóta° (ita) [=]

BS: tradóta [tradótá]

¹**tradóto**_{ams/vppms} (résò in una lĩngua divèrsa discórso/paròla/tèsto da una lĩngua originàle) | tradüsìt [tradüxíd]

BS: tradüsìt [tradüxíd]

²**tradóto**_{ams/vppms} (esprèssò con paròle facimènte comprensibili concètto/pensjèro) | tradüsìt* [tradüxíd]

³**tradóto**_{ams/vppms} (mèssò in pràtica) | →

⁴**tradóto**_{ams/vppms} (quantificàto, ²ridóto) | →

⁵**tradóto**_{ams/vppms} (trasferìto) | →

⁶**tradóto**_{ams/vppms} (²esprèssò) | →

⁷**tradóto**_{ams/vppms} (trasformàto) | →

⁸**tradóto**_{ams/vppms} (²esprèssò, manifestàto) | →

traducibile_{agtv} | tradüsébel* [tradüxébel], che s'pöl tradüs/tradüsì_{prf}* [che s'pöl tradüx/tradüxí], che l'pöl (v)èss tradüsìt_{prf}* [che'l pöl èss tradüxíd < che'l pölvèss tradüxíd]

traducibilità_{sfsi} →(l'èssere traducibile)

¹**tradùrre**_{vtr} (rèndere in una lĩngua divèrsa discórso/paròla/tèsto da una lĩngua originàle) | tradüs/tradüsì [tradüx/tradüxí]

BS: tradüser [tradüxer]

²**tradùrre**_{vtr} (esprimere con paròle facimènte comprensibili concètto/pensjèro) | tradüs/tradüsì* [tradüx/tradüxí]

³**tradùrre**_{vtr} (mèttre in pràtica) | →

⁴**tradùrre**_{vtr} (quantificàre, ²ridùrre) | →

⁵**tradùrre**_{vtr} (trasferìre) | →

⁶**tradùrre**_{vtr} (²esprimere) | →

¹**tradürsi**_{vpi} (trasformàrsi) | →

²**tradürsi**_{vpi} (²esprimèrsi, manifestàrsi) | →

traduttivo_{ams} | de la tradüssiù_{lce}* [dela tradüsjù]

traduttologia_{sfs} | arte e tènica/tènnica de la tradüssiù_{prf}* [arte e tènica/tènnica dela tradüsjù], stòde di prensèpe di mètodì e di tènniche

de la tradüssiù_{prf}* [stòde di prensèpe di mètodì e di tènniche dela tradüsjù]

tradutóre_{sms} | tradütùr* [tradütùr]

BS: tradütùr [tradutùr], traspusidùr [traspuxidùr]

-**trice**_{sfs} | tradütrice° (ita) [=], tradüttris* [tradüttrís], tradütura* [=]

BS: tradütura [traduturá], traspusidùra [traspuxidurá]

¹**traduziòne**_{sfs} (il tradùrre in una lĩngua divèrsa discórso/paròla/tèsto da una lĩngua originàle; il discórso/tèsto tradóto) | tradüssiù [tradüsjù]

BS: tradüssiù [tradusjù]

- **a frònte**_{lce} | tradüssiù a frònte°* (ita) [tradüsjù a frònte]

- **automàtica**_{lce} | tradüssiù otomàtega/aòtomàtega/aütomàtega* (ita) [tradüsjù otomàtega/aòtomàtega/aütomàtega]

²**traduziòne**_{sfs} (trasferimèto) | →

¹**traènte**_{agtv} (che tira, che esèrcita una trazióne) | che l'tira_{prf}* [che'l tira], che l'esèrcita òna trassiù_{prf}* [che'l exèrcita òna trasjù]

²**traènte**_{agtv} (¹trainànte) | →

³**traènte**_{agtv} (²trainànte) | →

trafelamèto_{sms} →(l'èssere trafelàto)

trafelatamènte_{avb} →(affannosamènte)

trafelàto_{ams} →(affannàto), →(ansànte)

BS: trafelàt [trafelàd]

¹**trafficabile**_{agtv} (che può èssere fatto oggètto di tràffici) | trafegàbel* [trafegabel], traficàbel* [traficabel], trabascàbel* [trabascabel], trebascàbel* [trebascabel], che s'pöl (→traffìcàre)_{prf}* [che s'pöl (→traffìcàre)], che l'pöl (v)èss (→traffìcàto)_{prf}* [che'l pöl èss (→traffìcàto)] < che'l pölvèss (→traffìcàto)], che s'pöl fà ogèt de tràfech_{prf}* [che s'pöl fà ogèt de trafeg]

²**trafficabile**_{agtv} (commerciàbile) | →

¹**traffìcante**_{sttv} (chi commèrcia/tràffica) | trabascù_{sms} [trabascù], trebascù_{sms} [trebascù], trafegadùr [trafegadùr], traficù_{sms} [traficù], trafegòt_{sms} [=], ù/chèl/òm che

l'tràfega/tràfica/trabasca/trebasca_{prf}* [ù'/chèl/òm che'l

tràfega/tràfica/trabasca/trebasca],

trabascuna_{sfs}* [=], trebascuna_{sfs}* [=],

trafegadura_{sfs}* [=], traficuna_{sfs}* [=],

trafegòta_{smf}* [=],

òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la

tràfega/tràfica/trabasca/trebasca_{prf}*

[òna/chèla/dòna/fómna/persuna

che'la

tràfega/tràfica/trabasca/trebasca]

BS: traficànt [=], traficànta_{sfs}*
[traficantà]

²**trafficante**_{sttv} (faccendière, intrallazzatore, maneggiòne, trafficòne) | →
BS: trafegòt [=], trafegòta_{sfs}
[trafegòtà]

trafficare_{vintr/vtr} | trafegà [=], traficà [=], trabascà [=], trebascà [=]

¹**traffichèto**_{vppms} | trafegàt [trafegàd], traficàt [traficàd], trabascàt [trabascàd], trebascàt [trebascàd]

²**traffichèto**_{ams} (di intènso tràffico: di stràda) | trafegàt^o* [trafegàd], traficàt^o* [traficàd]

trafficatoré_{sms} →(trafficante)
-trice_{sfs} →

traffichino_{sms} | gratapochì [gratapochí], gratapuchì* [gratapuchí]
+**-a**_{sfs} | gratapochina* [=], gratapuchina* [=]

tràffico_{sms} | tràfèch [trafeg]
BS: tràfic [trafic]
- illécito_{lcst} | tràfèch mia lècet* [trafeg mià lècet]

traffichèto_{sms} →(²trafficante)
-a_{sfs} →

traffigènte_{agtv} (acùto, pungènte: di dolóre) | →

¹**traffiggere**_{vtr} (addoloràre, affliggere, tormentàre) | →
- il cuore_{lcvb} (ferìre nei sentimentì più profòndi) | fà mal al còr* [fà mal al còr]
- il cuore_{lcvb} (fàre innamoràre) | →

²**traffiggere**_{vtr} (ferìre profondamènte) | ferì (→²mólto)_{prf}* [ferì (→²mólto)], ferì in profundità_{prf}* [ferì in profundità]

³**traffiggere**_{vtr} (infliggere un dolore lancinànte) | dà ü dolùr/dulùr (→lancinànte)_{prf}* [dà ü dolùr/dulùr (→lancinànte)], fà sübì ü dolùr/dulùr (→lancinànte)_{prf}* [fà sübì ü dolùr/dulùr (→lancinànte)]

⁴**traffiggere**_{vtr} (offèndere profundamènte) | ofènd/ofèndi (→²mólto)_{prf}* [ofènd/ofèndí (→²mólto)], ofènd/ofèndi in de l'anem_{prf}* [ofènd/ofèndí indel anem], ofènd/ofèndi in del còr_{prf}* [ofènd/ofèndí indel còr]

⁵**traffiggere**_{vtr} (trapassàre) | →

traffiggersi_{vpi/vpt} | ferìs (→²mólto)_{prf}* [ferìs (→²mólto)], ferìs in profundità_{prf}* [ferìs in profundità], fàs del mal_{prf}* [=]

traffigimènto_{sms} →(il traffiggere/si)
traffigittùra_{sfs} →(ferìta), →(traffittùra)

¹**trafila**_{sfs} (sequènza di operaziòni da còmpiere/compire o di difficoltà da superàre per raggiùngere uno scòpo; iter) | trefila [=], gir(o) [=]

BS: trafila [trafilà]

²**trafila**_{sfs} (¹filjèra, trafilatrice) | →

³**trafila**_{sfs} (tradiziòne) | →

trafilàre_{vintr/vtr} (tec) | trafilà^o* (ita)(lad) [=]

¹**trafilàto**_{ams/vppms} (tec) | trafilàt^o* (ita)(lad) [trafilàd]

²**trafilàto**_{sms} (prodòtto semilavoràto ottenùto per trafilatùra) | trafilàt^o* (ita) [=]

trafilatòre_{sms} | trafiladùr* (ita) [trafiladúr]
-trice_{sfs} | trafiladura^o* (ita) [=]

trafilatrice_{sfs} (tec) (màcchina) | trefila [=]

trafilatùra_{sfs} | trafiladùra^o* (ita)(lad) [trafiladúra]

trafilèria_{sfs} | trafileria^o (ita) [trafilerià], trefileréa* [trefileréa], laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt/ripàrt indòe i sa/se fà i trafiladùre_{prf}* [laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt/ripàrt indòve 'i sa/se fa i trafiladùre], laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt/ripàrt che l'fà i trafiladùre_{prf}* [laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt/ripàrt che l'fa i trafiladùre], laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt/ripàrt de trafiladùra_{prf}* [laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt/ripàrt de trafiladùra]

trafilètto_{sms} | trafilèt* (ita) [=]
BS: trafilèt [=]

¹**trafitta**_{sfs} (ferìta, ¹fitta, paròla offensiva) | →

²**trafitta**_{sfs} (affliziòne, dolóre) | →

trafittivo_{ams} (¹penetrànte) | →

¹**trafitto**_{ams/vppms} (addoloràto, afflitto, tormentàto) | →
- il cuore_{lcvb} (ferìto nei sentimentì più profòndi) | fàcc mal al còr* [fadì mal al còr]
- il cuore_{lcvb} (fàtto innamoràre) | →

²**trafitto**_{ams/vppms} (ferìto profundamènte) | ferìt (→²mólto)_{prf}* [ferìd (→²mólto)], ferìt in profundità_{prf}* [ferìd in profundità]

³**trafitto**_{ams/vppms} (inflitto un dolore lancinànte) | dacc ü dolùr/dulùr (→lancinànte)_{prf}* [dadì ü dolùr/dulùr (→lancinànte)], fàcc sübì ü dolùr/dulùr (→lancinànte)_{prf}* [fadì sübì ü dolùr/dulùr (→lancinànte)]

⁴**trafitto**_{ams/vppms} (offéso profundamènte) | ofèndit (→²mólto)_{prf}* [ofèndíd (→²mólto)], ofèndit in de l'anem_{prf}* [ofèndíd in del anem], ofèndit in del còr_{prf}* [ofèndíd indel còr]

⁵**trafitto**_{ams/vppms} (¹trapassàto) | →

¹**trafittùra**_{sfs} (ferìta profònda) | ferida profònda_{prf}* [=]

²**trafittùra**_{sfs} (il traffiggere) | →

³**trafittùra**_{sfs} (dolóre acùto, ¹fitta) | →

traforamènto_{sms} →(trafòro), →(traforaziòne)

traforàre_{vtr} | traforà [=]

¹**traforatò**_{ams/vppms} | traforat [traforad]

²**traforatò**_{ams} (intagliàto/lavoràto secòndo un determinàto critèrio) | traforat* [traforad]

traforatòre_{ams/sms} | traforadùr* [traforadúr]
-trice_{afs/sfs} | traforadura* [=]

traforatrice_{sfs} (tec) (màcchina) | traforatrice^o (ita) [=], traforatris^s* [traforatris], màcchina per traforà* [=]

traforaziòne_{sfs} | traforassìu* [traforasjù], traforamènt^s* [=]

trafóro/trafòro_{sms} | trafóro (ita) [=], trafór* [=]
BS: trafóro (ita) [=]

¹**trafugamènto**_{sms} (il trafugàre) | →

²**trafugamènto**_{sms} (fùrto) | →

trafugàre_{vtr} | smapà [xmapà]
BS: trafugà [=]

trafugàrsi_{vpi} →(scappàre furtivamènte)

¹**trafugàto**_{ams/vppms} | smapàt [xmapàd]
BS: trafugàt [trafugàd]

²**trafugàto**_{ams/vppms} (scappàto furtivamènte) | →

tragèdia_{sfs} (òpera drammàtica; la rappresèntaziòne scènica stéssa; avvenimènto luttuòso, gràve disgràzia) | tragèdia [tragédja]
BS: tragèdia [tragédjã]

tragèdiabile_{agtv} | che s'pòl mèt in tragèdia_{prf}* [che s'pòl mèt in tragédja]

¹**tragèdiànte**_{sttv} (tragèdiògrafo di scàrso valóre) | (→tragèdiògrafo) de scars valùr_{prf}* [(→tragèdiògrafo) de scars valúr], (→tragèdiògrafa) de scars valùr_{prf}* [(→tragèdiògrafa) de scars valúr]

²**tragèdiànte**_{sttv} (attóre di tragèdie) | atùr de tragèdie_{prf}* [atùr de tragédje], atura/atris^s/atrice de tragèdie_{prf}* [atura/atris/atrice de tragédje]

³**tragèdiànte**_{sttv} (attóre che rècita in mòdo tràgico) | ü/chèl che l'rècita in manéra tràgega_{prf}* [ü'/chèl che l'rècita in manéra tràgega], òna/chèla/persuna che la rècita in manéra tràgega_{prf}* [òna/chèla/persuna che la rècita in manéra tràgega]

⁴**tragèdiànte**_{sttv} (chi si adìra/dispèra per piccolì impedimènti/problèmi) | ü/chèl che l'sa/se dispèra per tòt_{prf}* [ü'/chèl che l'sa/se dispèra per tòt],

öna/chèla/persuna che la sa/se dispèra per töt_{prf}*
[öna/chèla/persuna che 'la sa/se dispèra per töt], ü/chèl che l' à mèt zó sèmpèr in tragédia_{prf}* [ú'/chèl che 'l và mèt xó sèmpèr in tragédja], öna/chèla/persuna che l' à mèt zó sèmpèr in tragédia_{prf}*
[öna/chèla/persuna che 'l à mèt xó sèmpèr in tragédja]

tragediògrafo_{sms} | tragediògrafo° (ita) [tragedjògrafo], tragediògraf* [tragedjògraf], aütür/scritür de tragédie_{prf}* [aütür/scritür de tragédje]

-a_{sfs} | tragediògrafa* [tragedjògrafa], aütura/aüttrice/scritura/scritrice de tragédie_{prf}* [aütura/aüttrice/scritura/scritrice de tragédje]

traghettaménto_{sms} → (il traghettare)

¹traghettare_{vr} (attraversàre con/su un' imbarcazióne) | traersà/treersà con d' öna imbarcassiü_{prf}* [traversà/treversà condöna imbarcasjú], traersà/treersà sö 'n d' öna imbarcassiü_{prf}* [traversà/treversà söndöna imbarcasjú]

²traghettare_{vr} (trasportàre da una spóna all' altra) | trasportà d' öna rìa/spóna a l' ótra_{prf}* [trasportà d' öna riva/spóna al' ótra]

¹traghettàto_{ams/vppms} (attraversàto con/su un' imbarcazióne) | traersàt/treersàt con d' öna imbarcassiü_{prf}* [traversàd/treversàd condöna imbarcasjú], traersàt/treersàt sö 'n d' öna imbarcassiü_{prf}* [traversàd/treversàd söndöna imbarcasjú]

²traghettàto_{ams/vppms} (trasportàto da una spóna all' altra) | trasportàt d' öna rìa/spóna a l' ótra_{prf}* [trasportàd d' öna riva/spóna al' ótra]

¹traghettatóre_{sms} (chi ¹traghétta) | ü/chèl/òm che l' trasportà d' öna rìa/spóna a l' ótra_{prf}* [ü'/chèl/òm che 'l trasportà d' öna riva/spóna al' ótra]

-trice_{sfs} | öna/chèla/döna/fómna/persuna che la trasportà d' öna rìa/spóna a l' ótra_{prf}* [öna/chèla/döna/fómna/persuna che 'la trasportà d' öna riva/spóna al' ótra]

²traghettatóre_{sms} (marinàio che lavóra su un traghétto) | ü/chèl/marinér che l' laura sö 'n d' ü traghèt_{prf}* [ü'/chèl/marinér che 'l lavura söndü' traghèt]

-trice_{sfs} | öna/chèla/marinéra/persuna che la laura sö 'n d' ü traghèt_{prf}* [öna/chèla/marinéra/persuna che 'la lavura söndü' traghèt]

¹traghétto_{sms} (tec) | traghèt [=]

BS: traghèt [=]

²traghétto_{sms} (traghettaménto) | →

¹tragicaménte_{avb} (in mòdo tràgico) | in manéra tràgega* [=]

²tragicaménte_{avb} (secóndo lo stìle tràgico) | segónd ol stìl(e) tràgech* [segónd ol stìl(e) trageg]

tragicità_{sfs} | caràter tràgech_{prf}* [carater trageg], aspèt tràgech_{prf}* [aspèt trageg]

¹tràgico_{sms} (arte della tragédia) | arte de la tragédia_{l_{ce}}* [arte dela tragédja]

²tràgico_{ams} (di/della tragédia, relàtivo alla tragédia) | tràgech [trageg], de tragédia_{l_{ce}}* [de tragédja], de la tragédia_{l_{ce}}* [dela tragédja]

BS: tràgic [tragic]

³tràgico_{ams} (che sèmbra una tragédia, che ha i caràteri di una tragédia; doloróso, luttuóso) | tràgech [trageg], che l' somèa/sómèa/par öna tragédia_{prf}* [che 'l somèa/sómèa/par öna tragédja], che l' gh' à i aspèt/caràter d' öna tragédia_{prf}* [che 'l g' à i aspèt/carater d' öna tragédja], →

⁴tràgico_{sms} (tragédia, tragicità) | →

⁵tràgico_{sms} (tragediògrafo) | →

+**-a_{sfs}** | →

tragicómico_{ams} | tragicómico° (ita) [=], tragicómegh* [tragicómeg]

tragicomédia_{sfs} | tragicomédia°° (ita) [tragicomédja]

¹tragittàre_{vr} (attraversàre) | →

²tragittàre_{vr} (²traghettare) | →

¹tragittàto_{ams/vppms} (attraversàto) | →

²tragittàto_{ams/vppms} (²traghettàto) | →

¹tragitto_{sms} (⁴percórso, ²vìa) | →

BS: tragìt [tragit]

²tragitto_{sms} (sentìero impèrvio) | →

³tragitto_{sms} (viàggio/viàggio) | →

¹traguàrdàre_{vr} (guardàre di sfuggìta, sbirciàre) | →

²traguàrdàre_{vr} (guardàre di sottécchi, spiàre) | →

³traguàrdàre_{vr} (guardàre attraversò due pùnti per allineàre) | (v)ardà a traèrs/treèrs_{prf}* [vardà atravèrs/atrevèrs]

⁴traguàrdàre_{vr} (tagliàre il traguàrdo) | passà/teà/taia 'l traguàrd_{prf}* /-t/ [pasà/teà/tajà 'l tragyàrd]

¹traguàrdàto_{ams/vppms} (guardàto di sfuggìta, sbirciàto) | →

²traguàrdàto_{ams/vppms} (guardàto di sottécchi, spiàto) | →

³traguàrdàto_{ams/vppms} (guardàto attraversò due pùnti per allineàre) | (v)ardà a traèrs/treèrs_{prf}* [vardà atravèrs/atrevèrs]

⁴traguàrdàto_{ams/vppms} (tagliàto il traguàrdo) | passàt/teàt/taiat ol traguàrd_{prf}* /-t/ [pasàd/teàd/tajàd ol tragyàrd]

traguàrdo_{sms} (pùnto d' arrìvo di competizióne/gàra; mèta, obietìtivo) | traguàrd /-t/ [tragyàrd], traguàrdo° (ita) [tragyardo]

BS: traguàrd /-t/ [tragyàrd]

- volànte_{l_{ce}t} | traguàrd volante* (ita) [tragyàrd volante], traguàrdo volante° (ita) [tragyardo volante]

trajetòrja_{sfs} (linea) | →, traietòria° (ita) [trajetòrja]

BS: traietòria [trajetòrja], tractòria [traçtòrja]

trailer_{smsi} (ing) /tréjlə(r)/ | ← /tréjler/

tràina/tràina_{sfs} (²còrda, ⁴còrda) | →

¹trainànte_{agtv} (che tira diètro di sé) | che l' tira de dré de sè_{prf}* [che 'l tira dedré de sè]

²trainànte_{agtv} (trascinatóre: di qualcùno/grùppo) | →

¹trainàre_{vr} (tiràrsi diètro, trascinàre) | tiràs dré [=]

BS: trainà [trajnà], tiràs dré [=]

²trainàre_{vr} (stimolàre) | →

³trainàre_{vr} (lasciàrsi dirìgere/guidàre) | lagàs/lassàs dirìgì/guidà_{prf}* [lagàs/lasàs dirìgì/guidà]

¹trainàto_{ams/vppms} (tiràto diètro,

²trascinàto) | tiràt dré [tiràd dré]

BS: trainàt [trajnàs], tiràt dré [tiràd dré]

²trainàto_{ams/vppms} (stimolàto) | →

³trainàto_{ams/vppms} (lasciàto dirìgere/guidàre) | lagàt/lassàt dirìgì/guidà_{prf}* [lagàd/lasàd dirìgì/guidà]

⁴trainàto_{ams} (trasportàto a rimòrchjo) | trasportàt a rimòrchjo_{prf}* [trasportàd a rimòrhjo]

trainer_{smsi} (ing) /tréjñə(r)/ | ← /tréjner/

BS: trainer [trajner]

training_{smsi} (ing) /tréjning/ | ←

/tréjning/

- autògeno_{l_{ce}t} | training autògeno° (ita) [=]

¹tràino_{sms} (il trainàre, trasportò; ciò che viène trainàto) | tràino° (ita) [trajno]

BS: tràin [trajin]

²tràino_{sms} (trèno) | →

³tràino_{sms} (impùlso, spìnta) | →

⁴tràino_{sms} (tec) (per àltre accezióni) | tràino° (ita) [trajno]

trait d'union_{l_{ce}t} (fra) /frè donjò~/ | ← /trèddonjòn/

tralasciaménto_{sms} | tralassamét* [tralassamét]

<p>tralasciàre_{vtr} tralassà [tralasà] BS: tralassà [tralasà]</p> <p>tralasciàto_{ams/vppms} tralassà [tralasàd] BS: tralassà [tralasà]</p> <p>tralfificio_{sms} → (tralatizio)</p> <p>¹tralfizio_{sms} (tradizionale) →</p> <p>²tralfizio_{sms} (tramandato) →</p> <p>tràlcio_{sms} (nat) (ràmo giòvane della vite) mersèta_{sfs} [=], mersa_{sfs} [=], trapa_{sfs} [=], mader_{sfs} [mader] BS: sarmènta_{sfs} [sarmèntà], mader_{sfs} [mader], mers [=], trapa_{sfs} [trapà], tròza_{sfs} [tròxà]</p> <p>traliciatùra_{sms} intelradüra/strütüra a tralicio_{prf}* [inteleradüra/strütüra a traliço]</p> <p>¹traliccio_{sms} (tessùto) terlìs [terlìx] BS: terlìs [terlìx], tralìs [tralìs], tralicio (ita) [traliço]</p> <p>²traliccio_{sms} (struttüra portànte reticolàre) tralicio° (ita) [traliço]</p> <p>³traliccio_{sms} (graficcio) →</p> <p>tralice/tràlice_{agtv} ↓ > di/in tralice/tràlice_{cav} per isbiès [per ixbjèx], sguìns [xgyins], de traèrs/treèrs [de tràvèrs/trevèrs]</p> <p>tralignamènto_{sms} scarligamét* [=]</p> <p>¹tralignàre_{vintr} (allontanàrsi dalle caratteristiche/tradiziòni della pròpria gènte) scarligà [=]</p> <p>²tralignàre_{vintr} (inselvaticìre) →</p> <p>¹tralignàto_{ams/vppms} (allontanàto dalle caratteristiche/tradiziòni della pròpria gènte) scarligà [scarligàd]</p> <p>²tralignàto_{ams/vppms} (inselvaticìto) →</p> <p>trallallà_{fmsm} tralalà! [=]</p> <p>trallalléra_{fmsm} → (trallallà)</p> <p>¹trallalléro_{fmsm} (trallallà) →</p> <p>²trallalléro_{smsi} (tiritèra) →</p> <p>tralleralléra_{fmsm} → (trallalléro)</p> <p>tralleralléro_{fmsm} → (trallalléro)</p> <p>¹tralucènte_{agtv} (²diàfano) →</p> <p>²tralucènte_{agtv} (rifulgènte, splendènte) →</p> <p>¹tralucère_{vintr} (filtràre) →</p> <p>²tralucère_{vintr} (rivelàrsi, trapelàre, trasparire) →</p> <p>tram_{smsi} (tec) tram [=] BS: tram [=]</p> <p>tràma_{sfs} (insìeme dei fili tésì orizzontalmènte su un telàjo di tesitùra; ciascùno dei fili che fórmano la tràma tràsversàle di un tessùto; congiùra, intrìgo, macchinaziòne; insìeme delle vicènde attórno a cùì si svilùppa film/òpera/raccònto/romànzo/etc.) trama [=] BS: trama [tramà]</p> <p>tramàcchio_{sms} → (tramàglio)</p> <p>tramàglio_{sms} (réte per uccèlli) tramàcc [tremàč], tremàcc [tremàč]</p>	<p>BS: tramàcc [tremàč], mapàda_{sfs} [mapadà], tramài [tramài], tremagì [tremagì], spigònsola_{sfs} [spigònsolà]</p> <p>tramagnìno_{sms} → (acròbata), → (giocolière), → (mìmo) + a_{sfs} →</p> <p>tramandamènto_{sms} tramandamét* [=]</p> <p>tramandàre_{vtr} tramandà [=] BS: tramandà [=]</p> <p>tramandàrsi_{vpi} tramandàs [=] BS: tramandàs [=]</p> <p>tramandàto_{ams/vppms} tramandàt [tramandàd] BS: tramandàt [tramandàd]</p> <p>tramandatóre_{sms} tramandadùr* [tramandadúr] + -trìce_{sfs} tramandadura* [=]</p> <p>tramàre_{vtr} tramà [=] BS: laurà sòt' aqua_{prf} [lavrurà sòt' acyà] VBs: marògià [marògà]</p> <p>tramàrsi_{vpi} → (¹liàrsi)</p> <p>¹tramàto_{ams/vppms} (tèssere; tèssere ingànni) tramàt [tramàd] BS: lauràt sòt' aqua_{prf} [lavruràd sòt' acyà] VBs: marògiàt [marògàd]</p> <p>²tramàto_{ams/vppms} (¹liàsàto) →</p> <p>tramatóre_{sms} (cospiratóre) → + a_{sfs} →</p> <p>¹trambasciàre_{vtr} (avére l'ambàscia) (v)iga l' (→ambàscia)_{prf}* [viga l' (→ambàscia)]</p> <p>²trambasciàre_{vtr} (soffrìre mólto) sofrì/sufrì (→²mólto)_{prf}* [sofrì/sufrì (→²mólto)]</p> <p>¹trambasciàto_{ams/vppms} (avùto l'ambàscia) (v)it/(v)üt l' (→ambàscia)_{prf}* [vid/vüd l' (→ambàscia)]</p> <p>²trambasciàto_{ams/vppms} (soffèrto mólto) sofrìt/sufrìt (→²mólto)_{prf}* [sofrìd/sufrìd (→²mólto)]</p> <p>³trambasciàto_{ams} (opprèssò da gràve ambàscia) ciapàt da fórtà/fòrta (→ambàscia)_{prf}* [cjapàd de fórtà/fòrta (→ambàscia)]</p> <p>trambustìo_{sms} (→trambùsto) insìstènt e moèst_{prf}* [(→trambùsto) insìstènt e moèst], (→trambùsto) piö fenìt/finìt e moèst_{prf}* [(→trambùsto) pjó fenìd/finìd e moèst]</p> <p>trambùsto_{sms} rebiliù [rebiljú], oremus°* /orémus/ [=] BS: tramböst [trambóst]</p> <p>¹tramenàre_{vtr} (fàre rumóre e creàre diòrdine) fà (→¹rumóre) e creà desürden/disürden* [fà (→¹rumóre) e creà dexurden/dixurden]</p> <p>²tramenàre_{vintr} (¹frugàre, ²frugàre, rovistàre) →</p> <p>¹tramenàto_{ams/vppms} (fàtto rumóre e creàre diòrdine) fàcc (→¹rumóre)</p>	<p>e creàt desürden/disürden_{prf}* [fadì (→¹rumóre) e creàd dexurden/dixurden]</p> <p>²tramenàto_{ams/vppms} (¹frugàto, ²frugàto, rovistàto) →</p> <p>¹tramenìo_{sms} (il ¹tramenàre) →</p> <p>²tramenìo_{sms} (movimènto rumoróso e diòrdinàto) möimènt/müimènt ciassùs/rümurùs e desurdenàt/disurdenàt_{prf}* [mövimènt/müvimènt çasúx/rümurúx e dexurdenàd/dixurdenàd]</p> <p>³tramenìo_{sms} (rumóre prolungàto e molèsto) (→¹rumóre) prolongàt e moèst_{prf}* [(→¹rumóre) prolongàd e moèst]</p> <p>tramescolamènto_{sms} → (il tramescolàre/si)</p> <p>tramescolàre_{vtr} → (frammischjàre)</p> <p>tramescolàrsi_{vpi} → (¹frammischjàrsi)</p> <p>tramescolàto_{ams/vppms} → (¹frammischjàto)</p> <p>¹tramesso_{ams/vppms} (¹frammèssò, ²interpòsto) →</p> <p>²tramesso_{ams/vppms} (²inframmèssò) →</p> <p>³tramesso_{ams/vppms} (fàtto da intermediàrijo) fàcc de intermediàre_{prf}* [fadì de intermedjare], fàcc de ambasadùr_{prf}* [fadì de ambasadúr]</p> <p>tramestàre_{vintr/vtr} sgarügà sö [xgerügà sö], mes-cià sö [mescjà sö] - la polènta_{cvb} → (mestàre la polènta)</p> <p>tramestàto_{ams/vppms} sgarügàt sö [xgerügàd sö], mes-ciàt sö [mescjàd sö] - la polènta_{cvb} → (mestàto la polènta)</p> <p>tramestìo_{sms} → (²tramenìo)</p> <p>tramèttère_{vtr} → (frammèttère), → (²interpòrre)</p> <p>¹tramèttèrsi_{vpi} (²inframmèttèrsi) →</p> <p>²tramèttèrsi_{vpi} (fàre da intermediàrijo) fà de intermediàre_{prf}* [fà de intermedjare], fà de ambasadùr_{prf}* [fà de ambasadúr]</p> <p>¹tramèzza_{sfs} (tramèzzò) →</p> <p>²tramèzza_{sfs} (²travèrsa) →</p> <p>¹tramezzàbile_{agtv} (interponibile) →</p> <p>²tramezzàbile_{agtv} (miscelàbile) →</p> <p>³tramezzàbile_{agtv} (che si può dividere in tramèzzi) che s' pöl divid/diùd/dividì/diidi/ripartì in (→¹tramèzzi)_{prf}* [che s' pöl divid/dividì/ripartì in (→¹tramèzzi)]</p> <p>tramezzamènto_{sms} → (il tramezzàre/si)</p> <p>tramezzàre_{vtr} → (interpòrre)</p> <p>tramezzàto_{ams/vppms} → (interpòsto)</p> <p>tramezzatùra_{sfs} → (il tramezzàre)</p> <p>tramezzìno_{sms} (ali) tramesì° (ita) [tramexí]</p>
--	--	---

¹**tramèzzo**_{sms} (parète diviòria di légno/muratura/cartongèso/etc.) →(diviòrio)
BS: taolàt [tavolàt], entremèza_{sfs} [entremèxa]
- **di mattóni**_{icst} | ↓
BS: cortelàt [=]

²**tramèzzo**_{sms} (mùro diviòrio) | intramèsa_{sfs} [intramèxa], intremèsa_{sfs} [intremèxa], müradèla [=], mür diviòre/diisòre_{prf} [mür divixòre]

³**tramèzzo**_{avb} (frammèzzo) | →
traminer_{smsi} (ted) /tramínər/ (nat) (ali) | ← /tramíner/

¹**tràmite**_{prep} (²attraverso, mediànte, per mèzzo di) | →

²**tràmite**_{sms} (córso, passàggio) | →

³**tràmite**_{sms} (intermediàrio) | →
tramoggia_{sfs} (tec) | ↓
BS: tramòza [tramòxa]
- **del gràno**_{icst} (tec) | sgòrba [xgòrba], mügia [mùgia]
- **del mulìno**_{icst} (tec) | sgòrba [xgòrba]

tramontàna_{sfs} (vènto) | tramontana [=]
BS: tramontàna [tramontanà], vac, [=], bac [=], sovrè [=]

¹**tramontanàta**_{sfs} (il soffiàre della tramontàna) | bofà/sofià de la tramontanà_{vbp}^{prf} [bofà/sofià dela tramontana]

²**tramontanàta**_{sfs} (tramontàna violènta e persistènte) | tramontana violènta e (→persistènte)_{prf}* [tramontana violènta e (→persistènte)]

tramontàno_{sms} →(tramontàna)
tramontàre_{vintr} | tramontà [=], lagà/lassà zó_{prf} [lagà/lasà xó], indà/andà zó [indà/andà xó]
BS: tramontà [=]

¹**tramontàto**_{ams/vppms} (scompàrso sótto la línea dell'orizzònte: di àstro; avùto fine, declinàto, terminàto) | tramontàt [tramontàd], lagàt/lassàt zó_{prf} [lagàd/lasàd xó], indàcc/andàcc zó [indàdì/andàdì xó]
BS: tramontàt [tramontàd]

²**tramontàto**_{ams} (²decadùto, ⁵finito, terminàto) | tramontàt* [tramontàd]

tramónto_{sms} | tramónt [=], calada de sul_{prf}* [=]
BS: tramónt [=], sul che va zó_{prf} [sul che va xó]
> **al tramónto**_{icav} →(sul far della séra)
BS: vèrs séra [vèrs séra]

¹**tramortímènto**_{sms} (il tramortire) | tramortimét* [=]

²**tramortímènto**_{sms} (svenimènto) | →
tramortìre_{vintr/vtr} | tramortì (IIa) [tramortí]

¹**tramortùto**_{ams/vppms} (colpito violentemènte qualcùno facèndogli

pèrdere i sènsi; perdùto/pèrso i sènsi, cadùto cóme mòrto) | tramortit [tramortíd]

²**tramortùto**_{ams} (prìvo di sènsi, svenùto; che è venùto méno, offuscàto) | tramortit* [tramortíd]
BS: stramortit [stramortíd], stramurit [stramurtíd]

tramp_{smsi} (ing) /trämp/ (vagabóndo) | ← /trèmp/ →(vagabóndo)

tràmpalo_{sms} →(tràmpolo)

¹**trampolìere**_{sms} (airóne, cicógna, fenicòttero, gru) | →

²**trampolìere**_{sms} (persóna àlta e màgra) →(spilungóne)
+ **-a**_{sfs} | →

¹**trampolino**_{sms} (atrèzzo ginnico di palèstra/piscina/làgo/etc.) | trampolì°* (ita) [trampolí], trampulì°* (ita) [trampulí]
- **di làncio**_{icst} (tec) | trampolì/trampulì de lancio°* (ita) [trampolí/trampulì de lančo]

²**trampolino**_{sms} (situazióne di partènta favorévole ; persóna che favorisce qualcùno) | trampolì* (ita) [trampolí], trampulì* (ita) [trampulí]

¹**tràmpoli**_{smp} (bastóni usàti in còppia dagli artistì di circo/stràda per camminàre) | stampèle_{sfp} [=]
BS: stampèle_{sfp} [=], tràmpegn [trampegn]

²**tràmpoli**_{smp} (gàmbe mólto lùnghe; tàcchi esàgeratamènte àlti delle scàrpe da dònna) | stampèle_{sfp}* [=]

¹**tramutámènto**_{sms} (il tramutàre/si) | →

²**tramutámènto**_{sms} (cambiámènto di pósto/pòsto) | cambiámènt/cambiamét/cambe de pòst_{prf}* [cambjamènt/cambjamét/cambe de pòst]

³**tramutámènto**_{sms} (trasferimènto) | →

⁴**tramutámènto**_{sms} (travàso) | →

¹**tramutàre**_{vtr} (convertìre, mutàre, trasformàre) | →

²**tramutàre**_{vtr} (cambiàre pósto/pòsto, spostàre, trasferìre) | →

³**tramutàre**_{vtr} (trapiantàre) | →
tramutàrsi_{vpi} →(trasformàrsi)

¹**tramutàto**_{ams/vppms} (convertìto, mutàto, trasformàto) | →

²**tramutàto**_{ams/vppms} (cambiàto pósto/pòsto, spostàto, trasferìto) | →

³**tramutàto**_{ams/vppms} (trapiantàto) | →

¹**tramutazióne**_{sfs} (tramutamènto) | →

²**tramutazióne**_{sfs} (trasformazióne) | →
tramutìo_{sms} →(tramenìo)
tramvài_{smsi} →(tram)
tramvia_{sfs} →(tranvìa)
trance_{smsi} (ing) /träns/ | ← /trאַnʃ/
tranceria_{sfs} | tranceria° (ita) [trancerià], tranceréa* [tranceréa]

tranche_{sfsi} (fra) /tʃaːʃ/ | ← /tranʃ/
trancheur_{smsi} (fra) /tʃaːʃöf/ | ← /traʃör/

¹**trància**_{sfs} (³ceşóia) | →

²**trància**_{sfs} (tràncio) | →
tranciànte_{agtv} (⁵decisò, ⁴nétto, ³perentòrio) | →
tranciàre_{vtr} | trancià [tranchà]
tranciàto_{ams/vppms} | tranciàt [tranchàd]
tranciàtóre_{sms} | tranciadùr* [tranchadúr]
- **trìce**_{sfs} | tranciadura* [tranchadura]
tranciatrìce_{sfs} →(¹trància)
tranciatùra_{sfs} | tranciadùra* [tranchadúra]
tràncio_{sms} (fétta, porzióne) | trancio° (ita) [trančo], →
trancista_{sttv} →(tranciàtóre)
tranèllo_{sms} | tranèl [=], pirlinghèl [pirlinghèl], pirlighèl [=], folcèta_{sfs} [=], ratéra_{sfs} [=]
BS: folcèta_{sfs} [folcètà]

¹**trànghiotùre**_{vtr} (inghiotùre avidamènte) | (→inghiotùre) (→avidamènte)_{prf}* [(→inghiotùre) (→avidamènte)], (→inghiotùre) (→avidamènte)_{prf}* [(→inghiotùre) (→avidamènte)]

²**trànghiotùre**_{vtr} (divoràre, traugugiàre) | →

¹**trànghiotùto**_{ams/vppms} (inghiottito avidamènte) | (→inghiottito) (→avidamènte)_{prf}* [(→inghiottito) (→avidamènte)], (→inghiottito) (→avidamènte)_{prf}* [(→inghiottito) (→avidamènte)]

²**trànghiotùto**_{ams/vppms} (divoràto, traugugiàto) | →

¹**tràngugiamènto**_{sms} (il tràngugiàre) | →

²**tràngugiamènto**_{sms} (ingurgitamènto) | →
tràngugiàre_{vtr} | inglotì (IIIa) [inglotí], inglutì (IIIa) [inglutí], ingiotì (IIIa) [ingjotí], trangót/trangotì [trangót/trangotí], trengót/trengotì [trengót/trengotí], mandà/cassà zó [mandà/casà xó]
VSs: strangutì (IIIb) [strangutí]
tràngugiàto_{ams/vppms} | inglotit [inglotíd], inglutit [inglutíd], ingiotit [ingjotíd], trangotit [trangotíd], trengotit [trengotíd], mandat/cassàt zó [mandàd/casàd xó]
VSs: strangutit [strangutíd]

¹**tràngugiatóre**_{sms} (che/chi tràngugia) | (ü/chèl) che l' (→tràngugia)_{prf}* [(ü'/chèl) che l' (→tràngugia)]

²**tràngugiatóre**_{sms} (ingórdo) | →
trànì_{smsi} (ali) | trani° (ita) [=]
trànne_{prep} →(eccètto), →(²fúorché)
- ¹**che**_{icpr} (a eccezióne di, a escluzióne di) | →

- **2che**_{lccn} (¹fiorché, a méno che, sàlvo che) | →
- tranneché**_{cngz/prep} →(trànne che)
- 1tranquillaménte**_{avb} (in mòdo tranquillo e seréno, sènza/sènza agitàrsi/agitazióne/frètta) | in manéra tranquila e seréna* [in manéra trançyila e seréna], sènza agitàs/agitassiù/frèssa* [sènza agitàs/agitassjú/frèsa]
- 2tranquillaménte**_{avb} (con càlma, sènza reagìre) | con calma* [=], sènza reagì* [sènza reagì]
- 3tranquillaménte**_{avb} (sènza difficoltà/preoccupazióni) | sènza ànsie/dificoltà/preocüpassiù* [sènza ansje/dificoltà/preocüpassjú], con tranquillità* [con trançyilità]
- 4tranquillaménte**_{avb} (con sicurèzza, sènza córrere rischi) | con sigürèssa* [con sigürèsa], sènza ris-ci/résc/rìsch* [sènza risci/résc/rixec]
- tranquillànte**_{ams/sms} (sos) (fàrmaco) | tranquillante° (ita) [trançyilante], tranquillànt* (ita) [trançyilànt], calmànt°* (ita) [=]
- tranquillàre**_{vtr} →(rassicuràre), →(tranquillizzàre)
- tranquillàrsi**_{vpi} →(tranquillizzàrsi)
- tranquillàto**_{ams/vppms} →(rassicuràto), →(tranquillizzàto)
- +**tranquillissimo**_{ams} | infina mai tranquìl_{prf}* [infina maj trançyíl], stratranquìl° (ita) [stratrançyíl] BS: pacific cóme 'n durd_{prf}* /-t/ [pacific cóme 'n durd]
- tranquillità**_{sfsi} | tranquillità [trançyilità]
- 1tranquillizzànte**_{agtv} (che tranquillizza, rasserenànte) | che l' (→tranquillizza)_{prf}* [che'l (→tranquillizza)], →
- 2tranquillizzànte**_{agtv/sms} (tranquillànte) | →
- tranquillizzàre**_{vtr} | tranquilisà [trançyilixà], samà* [=] BS: tranquilizà [trançyilixà]
- tranquillizzàrsi**_{vpi} | tranquilisàs [trançyilixàs], samàs [=] BS: tranquilizàs [trançyilixàs]
- tranquillizzàto**_{ams/vppms} | tranquilisàt [trançyilixàd], samàt [samàd] BS: tranquilizàt [trançyilixàd]
- 1tranquillo**_{ams} (che è in stàto di càlma/quiète: di màre/vènto/etc.; pacifico, silenzióso: di luògo; caratterizzàto da serenità o da assènza di ànsje/preoccupazióni: di situazióne) | tranquìl [trançyíl] BS: tranquil [trançyíl]
- 2tranquillo**_{ams} (che sta càlmo, che non si àgita, che non è inçuiète/iràto/turbàto: di qualcùno; plàcido, inçlìne alla càlma: di qualcùno; non bellicóso: di pòpolo; non bizzóso: di animàle) | tranquìl [trançyíl], sàe [save]
- 3tranquillo**_{ams} (²férmo) | →
- 4tranquillo**_{ams} (còme indicazióne di moviménto in mùsica) | tranquillo° /-ll-/ (ita) [trançyillo]
- trans**_{agtv/sttv} | trans°* [=]
- 1transalpìno**_{ams} (che si tròva al di là delle Àlpi) | tranzalpì°* (ita) [tranxalpí], che l'sa/se tróa de là di Àlpi_{prf}* [che'l sa/se tróa de là di Àlpi], che l'è de là di Àlpi_{prf}* [che'l è de là di Àlpi]
- 2transalpìno**_{ams} (¹francése) | →
- 3transalpìno**_{ams} (che attraversa le Àlpi) | che l'traèrsa/treèrsa i Àlpi_{prf}* [che'l tràversa/trevèrsa i Àlpi]
- transaminàsi**_{sfsi} (sos) | transaminasi° (ita) [transaminaxi]
- transamminàsi**_{sfsi} →(transaminàsi)
- 1transappennìnico**_{ams} (che si tròva al di là degli Appennini) | che l'sa/se tróa de là di Apenini_{prf}* [che'l sa/se tróa de là di Apenini], che l'è de là di Apenini_{prf}* [che'l è de là di Apenini]
- 2transappennìnico**_{ams} (che attraversa gli Appennini) | che l'traèrsa/treèrsa i Apenini_{prf}* [che'l tràversa/trevèrsa i Apenini]
- transàre**_{vtr} →(transìgere)
- 1transatlàntico**_{ams} (che si tròva al di là dell'Atlàntico) | che l'sa/se tróa de là de l'Atlàntico_{prf}* [che'l sa/se tróa de là del Atlàntico], che l'è de là de l'Atlàntico_{prf}* [che'l è de là del Atlàntico]
- 2transatlàntico**_{ams} (che attraversa l'Atlàntico) | che l'traèrsa/treèrsa l'Atlàntico_{prf}* [che'l tràversa/trevèrsa l'Atlàntico]
- 3transatlàntico**_{sms} (tec) (nàve da crocièra/crocièra) | transatlàntico° (ita) [=]
- transàto**_{ams/vppms} (²ricompósto una lite, pervenùto a una transazióne, scésò a pàtti) | indàcc/andàcc decórde_{prf}* [indàdì/andàdì decórde], (v)egnìt a ü concordàt_{prf}* [vegnìd a ü concordàt], (v)egnìt a i pati_{prf}* [vegnìd ai pati]
- 1transattìvo**_{ams} (relatìvo a una transazióne) | de ü/òna (→transazióne)_{lcege}* [de ü'/òna (→transazióne)]
- 2transattìvo**_{ams} (effettuàto mediànte una transazióne) | facc/còmpit/esequit/efetiùat con d'òna (→transazióne)_{prf}* [fadì/còmpid/exegyíd/efetiùad condöna (→transazióne)], facc/còmpit/esequit/efetiùat mediante òna (→transazióne)_{prf}* [fadì/còmpid/exegyíd/efetiùad medjante òna (→transazióne)], facc/còmpit/esequit/efetiùad medjante òna (→transazióne)_{prf}* [fadì/còmpid/exegyíd/efetiùad medjante òna (→transazióne)]
- 1transàto**_{ams/vppms} (transàto) | →
- 2transàto**_{sms} (transazióne) | →
- transazióne**_{agtv} | che l'riguarda/reàrda/reàrda³ la (→transazióne)_{prf}* [che'l rigyarda/revarda la (→transazióne)]
- 1transazióne**_{sfs} (accomodaménto, ²comproméssò, il transìgere) | → BS: comodassiù [comodassjú]
- 2transazióne**_{sfs} (compravéndita) | →
- 3transazióne**_{sfs} (²concordàto, pàtto) | →
- transcodifica**_{sfs} →(transcodificazióne)
- transcodificàre**_{vtr} →(convertìre)
- transcodificàto**_{ams/vppms} →(convertìto)
- transcodificatóre**_{sms} →(convertitóre)
- transcodificazióne**_{sfs} →(conversióne)
- transcontainer**_{smsi} →(container)
- transcontinentàle**_{agtv} | che l'traèrsa/treèrsa ü continènt_{prf}* [che'l tràversa/trevèrsa ü' continènt]
- transcrivere**_{vtr} →(trascrivere)
- transcutàneo**_{ams} →(percutàneo)
- transdèrmico**_{ams} →(percutàneo)
- transeat**_{intz} (lat) /trànseat/ /trànseat/ | ←, trànzeat [tranxeat]
- transènna**_{sfs} | tranzèna° (ita) [tranxèna]
- transennaménto**_{sms} →(il transennàre)
- transennàre**_{vtr} | mèt/metì i tranzène_{prf}* [mèt/metì i tranxène]
- transennàto**_{ams/vppms} | metit i tranzène_{prf}* [metid i tranxène]
- transennatùra**_{sfs} →(transennaménto)
- transessuàle**_{agtv/sttv} →(trans)
- transessualìsmo**_{sms} →(transessualità)
- 1transessualità**_{sfs} (l'èssere transessuàle) | →
- 2transessualità**_{sfs} (condizióne di chi è transessuàle) | condissiù di chi/chèl che l'è ü trans_{prf}* [condissjú di chi/chèl che'l è ü' trans]
- transétto/transétto**_{sms} | transétto° /-tt- (ita) [=], tranzèt* [tranxèt]
- transeùnte**_{agtv} (cadùco, transitòrio) | →
- transèx**_{agtv/sttv} →(trans)
- transfer**_{smsi} (ing) /trànsfē(r)/ | ← /trànşfer/
- transferàsi**_{sfsi} (sos) | transferàsi° (ita) [transferaxi]
- transfert**_{smsi} (eso) /trànsfert/ | ← /trànşfert/

transfinito_{ams} | che l'va/và de là del fenit/finit_{prf}* [che'l va de là del fenid/finid]
transfóndere_{vtr} →(trasfóndere)
transformer_{smsi} (ing) /trænsfòmə(r)/ (esi) | ← /trænsfòmər/
transfrontalièro_{ams} | che l'passa i frontère/confi/cunfi_{prf}* [che'l pasa i frontère/confi/cunfi]
trànsfuga_{sttv} (dişertóre passàto al nemico, traditóre) | desertùr passàt al nemis_{prf}* [dexertúr pasàd al nemix], desertura passada al nemis_{prf}* [dexertura pasada al nemix], →
transgènico_{ams} | transgènico/transgènico^{1^o} (ita) [transgènico]
transiberjàna_{sfs} | transiberiana^o (ita) [transiberjana]
transiberjàno_{ams} | che l'traèrsa/treèrsa la Sibèria_{prf}* [che'l travèrsa/trevèrsa la Sibèrja]
transiènte_{agtv/sms} →(transitòrio)
transigènte_{agtv} (arrendèvole) | →
¹transigènza_{sfs} (l'èssere transigènte) | →
²transigènza_{sfs} (arrendevolèzza, condiscendènza) | →
transigere_{vintr/vtr} (²ricompóre una lite, pervenire a una transazióne, scèndere/scèndere a pàtti) | indà/andà decórde_{prf}* [=], (v)ègn/(v)egnà a ü concordàt_{prf}* [vègn/vèjn/vegní a ü' concordàt], (v)ègn/(v)egnà a i pati_{prf}* [vègn/vèjn/vegní ai pati]
transistor_{smsi} (ing) /træsisstə(r)/ (tec) | ← /trænsisstər/
transistóre_{sms} →(transistor)
transitabile_{agtv} | tranzitabel* [tranzitabel], che s'pól tranzità_{prf}* [che s'pól tranzità], che l'pól (v)èss tranzitát_{prf}* [che'l pól ès tranzitát < che'l pól vès tranzitát]
transitabilità_{sfsi} →(l'èssere transitabile)
transitàre_{vintr} | tranzità [tranzità]
¹transitàto_{ams/vppms} | tranzitát [tranzitát]
²transitàto_{ams} (trafficatò) | →
transitívivo_{ams/sms} | transitív /-f/ (ita) [transitív]
trànsito_{sms} | trànzet [tranxet], trànzito^o (ita) [trànxito]
transitorjaménte_{avb} | in manéra (→transitòria)* [in manéra (→transitòria)], che l'düra mia_{prf}* [che'l düra mià], che l'è destinàt a düra mia_{prf}* [che'l è destinàd a düra mià]
¹transitorjetà_{sfsi} (l'èssere transitòrio) | →
²transitorjetà_{sfsi} (provvisòrjetà) | →
³transitorjetà_{sfsi} (instabilità) | →

¹transitòrio_{ams} (momentàneo, ¹passeggèro, provvisòrio, temporàneo) | tranzitòrio^o (ita) [tranzitòrjo], tranzitóre* [tranzitòre], →
²transitòrio_{ams} (per àltre accezióni) | tranzitòrio^o (ita) [tranzitòrjo], tranzitóre* [tranzitòre]
¹transizióne_{sfs} (passàggio, trasformazióne) | tranzissiu^o* (ita) [tranzisjù], →
²transizióne_{sfs} (per àltre accezióni) | →
tranzlagunàre_{agtv} | che l'traèrsa/treèrsa öna lagüna_{prf}* [che'l travèrsa/trevèrsa öna lagüna]
tranzlitteràre_{vtr} →(tranzlitteràre)
tranzlitteràto_{ams/vppms} →(tranzlitteràto)
tranzlitterazióne_{sfs} →(tranzlitterazióne)
tranzlucidità_{sfsi} →(tranzlucidità)
tranzlunàre_{agtv} | che l'sa/se tróa de là de la Lúna_{prf}* [che'l sa/se tróa de là dela Lúna], che l'(sa/se verifíca)/sócéd de là de la Lúna_{prf}* [che'l (sa/se verifíca)/sócéd de là dela Lúna]
tranzmutàre_{vtr} →(tranzmutàre)
tranzmutàto_{ams/vppms} →(tranzmutàto)
tranzmutazióne_{sfs} →(tranzmutazióne)
tranznazióne_{agtv} | che l'passa i confi/cunfi nassionài/nassiuonài_{prf}* [che'l pasa i confi/cunfi nasjunài/nasjunài], che l'interèssa piö de öna nassiu_{prf}* [che'l interèssa pjö de öna nasjù]
¹tranznazióne_{sfsi} (l'èssere tranznazióne) | →
²tranznazióne_{sfsi} (caràttère tranznazióne) | caràter (→tranznazióne)_{prf}* [carater (→tranznazióne)]
transocènico_{ams} | che l'traèrsa/treèrsa l'océano_{prf}* [che'l travèrsa/trevèrsa 'l oceàno]
transònico_{ams} | che l'va/và quase/squas(e) a la velocità del sóno_{prf}* [che'l va cyaxe/squax(e) ala velocità del sóno]
tranzonòro_{ams} (transònico) | →
¹tranzpadàno_{ams} (che si tróa al di qua del Pò) | tranzpadà^o* (ita) [=], che l'sa/se tróa de ché del Pò_{prf}* [che'l sa/se tróa de ché del Pò], che l'è de ché del Pò_{prf}* [che'l è de ché del Pò]
²tranzpadàno_{ams/sms} (nativo delle regióne di qua del Po) | tranzpadà^o* (ita) [=], (ü/chèl) natéol/originare di regiù de ché del Pò_{prf}* [(ü'/chèl) natévol/originare di regù de ché del Pò]
-a_{afs/sfs} | tranzpadana* [=], (öna/chèla/persuna)

natéola/originària di regiù de ché del Pò_{prf}* [(öna/chèla/persuna) natévol/originària di regù de ché del Pò]
tranzpallet_{smsi} (ing) /trænspälit/ (tec) | ← /træspälet/, mület^o [=]
tranzpartitico_{ams} | che l'è sura i particc_{prf}* [che'l è sura i partití]
tranzpolàre_{agtv} | che l'traèrsa/treèrsa ü pólo_{prf}* [che'l travèrsa/trevèrsa ü' pólo]
tranzponder_{smsi} (ing) /trænspändə(r)/ | ← /trænspönder/
tranzporter_{smsi} (ing) /trænspötə(r)/ | ← /trænspörtər/
tranzrazziàle_{agtv} | che l'sa/se manifesta in piö rasse_{prf}* [che'l sa/se manifesta in pjö rase]
tranzumanàre_{vtr} →(tranzumanàre)
tranzumanàrsi_{vpi} →(tranzumanàrsi)
+tranzumanàto_{ams/vppms} →(tranzumanàto)
tranzumànte_{agtv} (che si sta trasferèndo dalla pianüra ai pàscoli estivi montàni) | tranzumante^o (ita) [=]
tranzumànza_{sfs} | tranzumansa^o* (ita) [=]
tranzumàre_{vintr} | tranzumà^o* (ita) [=]
tranzumàto_{ams/vppms} | tranzumàt^o* (ita) [tranzumàd]
tranzversàle_{agtv} →(tranzversàle)
tranzvèrso_{ams/sms} →(tranzvèrso)
trantran_{smsi} →(tran tran)
tran tran_{lcst} (fra) | ←
¹tranzvài_{smsi} (tram) | →
²tranzvài_{smsi} (tranzvia) | →
tranzvia_{sfs} (tec) | tranzvia^o (ita) [tranzvià], tranzvèa* [tranzvèa]
tranzviàrio_{sms} | del tram_{lcege}* [=], de la tranzvia_{lcege}* [dela tranzvià]
tranzvière_{sms} | tranzviér [tranzviér], tranzviér [tranzviér], tranzvér [=]
-a_{sfs} | tranzviéra* [tranzviéra], tranzviéra* [tranzviéra], tranzvéra* [=]
tranzpanaménto_{sms} | tranzpanamét* [=]
¹tranzpanàre_{vtr} (perforàre con il tràpano) | tranzpanà [=]
²tranzpanàre_{vtr} (possedère sessualménte) | →
³tranzpanàre_{vtr} (procuràre un fòrte dolóre) | tranzpanà^o* [=]
¹tranzpanàto_{ams/vppms} | tranzpanàt [tranzpanàd]
²tranzpanàto_{ams/vppms} (possedùto sessualménte) | →
³tranzpanàto_{ams/vppms} (procuràto un fòrte dolóre) | tranzpanàt^o* [tranzpanàd]
tranzpanatóre_{ams/sms} | tranzpanadùr* [tranzpanadùr]
-trice_{afs/sfs} | tranzpanadura* [=]
tranzpanatrice_{sfs} (tec) (màccina) | tranzpanatrice^o (ita) [=], tranzpanatriss*

[trapanatris], màchina per
trapanà_{prf}* [=]

trapanatùra_{sfs} →(trapanazióne)

trapanazióne_{sfs} →(trapanaménto)

¹trapaniò_{sms} (il trapanè in mòdo
continuàto) | trapanà in manéra
continüa/contònia_{prf}* [trapanà in
manéra continÿa/contònja]

²trapaniò_{sms} (rumóre di un tràpano) |
(→¹rumóre) d'ü tràpen_{prf}*
[(→¹rumóre) d'ü' trapan]

trapanista_{sttv} →(trapanatóre)

tràpano_{sms} (tec) | tràpen [trapen]
BS: tràpen [trapen]
- **a màno/manovèlla per fóri/fòri
cilindrici**_{lctst} (tec) | manaròla_{sfs}
[manaròla], girabaghì [girabaghí],
girabechì [girabechí], giraböchì
[giraböchí], firabechì [firabechí],
tràpen a mà/manovèlla_{prf}* [trapen a
ma'/manovèlla]
BS: menaròla [menaròla]
VSs: verópol [=]

- **a màno/manovèlla per fóri/fòri
cònici**_{lctst} (tec) | ↓
VSs: trièla [trivèla]

trapassàbile_{agtv} | trabatàbel*
[trabatabel], trebatébel* [=], che
s'pól trabàt/trebat/trebatì_{prf}* [che
s'pól trabàt/trebat/trebatì], che l'pól
(v)èss trabatit/trebatit_{prf}* [che'l pól
èss trabatíd/trebatíd <> che'l pól vès
trabatíd/trebatíd]

trapassaménto_{sms} | trabatamét* [=]

¹trapassàre_{vtr} (traffiggere; passàre da
pàrte a pàrte; passàre attraverso) |
trabàt (IIa) [=], trebat/trebatì
[trebat/trebatì]
BS: trebàter [trebater], sbüsà de
banda a banda_{prf} [xbüxà de bandà a
bandà]

²trapassàre_{vtr} (¹trascórrere) | →

³trapassàre_{vtr} (attraversàre, valicàre) |
→

⁴trapassàre_{vintr} (morìre) | →

⁵trapassàre_{vintr} (passàre da un
argoménto all'àltro) | passà/saltà
d'ün argomént a l'óter_{prf}* [pasà/saltà
d'ün argomént al óter]

¹trapassàto_{vppms} (traffitto; passàto da
pàrte a pàrte; passàto attraverso) |
trabatit [trabatíd], trebatit [trebatíd]
BS: trebatit [trebatíd], sbüsàt de
banda a banda_{prf} [xbüxàd de bandà a
bandà]

²trapassàto_{vppms} (¹trascórso) | →

³trapassàto_{vppms} (attraversàto,
valicàto) | →

⁴trapassàto_{vppms} (¹mòrto) | →

⁵trapassàto_{vppms} (passàto da un
argoménto all'àltro) | passàt/saltàt
d'ün argomént a l'óter_{prf}*
[pasàd/saltàd d'ün argomént al óter]

⁶trapassàto_{ams} (²perforàto) | →

⁷trapassàto_{ams} (²defünto, ⁷mòrto) | →

⁸trapassàto_{ams} (trascórso) | →

⁹trapassàto_{ams} (tèmpo verbàle) |
trapassàto° (ita) [trapasàt]

¹trapàsso_{sms} (decèssò, mòrte) | →

²trapàsso_{sms} (il trapassàre, passàggio,
trànsito) | →

³trapàsso_{sms} (vàlico) | →

⁴trapàsso_{sms} (voltùra) | →

¹trapelàre_{vtr} (arrivàre a
conòscere/sapére) | trapelà [=],
rià/rià² a conòss/cognòss/sai_{prf}*
[rivà a conòss/coğnòss/savì]

²trapelàre_{vintr} (²diffòndersi, rivelàrsi) |
→

³trapelàre_{vintr} (filtràre attraverso) |
trapelà [=]

⁴trapelàre_{vintr} (¹riversàrsi) | →

⁵trapelàre_{vtr} (rimorchjàre) | →

¹trapelàto_{ams/vppms} (arrivàto a
conòscere/sapére) | trapelàt
[trapelàd], riàt/riàt² a
conòss/coğnòss/sai_{prf}* [rivàd a
conòss/coğnòss/savì]

²trapelàto_{ams/vppms} (³diffùso, rivelàto) |
→

³trapelàto_{ams/vppms} (filtràto attraverso) |
trapelàt [trapelàd]

⁴trapelàto_{ams/vppms} (³riversàto,
⁶riversàto) | →

⁵trapelàto_{ams/vppms} (rimorchjàto) | →

trapélo_{sms} (il trapelàre) | →

trapestiò_{sms} →(trapestiò)

trapéto_{sms} →(trappéto)

trapèziò_{ams/sms} | trapéssio° /-ss-/ (ita)
[trapéssjo], trapéssè* [trapése]
BS: trapéssio (ita) [trapéssjo]
- **isòscele**_{lctst} | trapéssio isòscele°* /-
ss-/ (ita) [trapéssjo ixòsele]
- **rettàngolo**_{lctst} | trapéssio retàngol°*
/-ss-/ (ita) [trapéssjo retàngol]
- **scalèno**_{lctst} | trapéssio scaléno°* /-
ss-/ (ita) [trapéssjo scaléno]

trapezista_{sttv} | trapessista° (ita)
[trapesista], trapessésta* [trapesésta]

trapezoidàle/trapezoidàle_{agtv} | de
furma cóme ol trapéssio_{prf}* /-ss-/ [de
furma cóme ol trapéssjo], de furma
compagna a chèla del trapéssio_{prf}* /-
ss-/ [de furma compagna a chèla del
trapéssjo], de furma simel al
trapéssio_{prf}* /-ss-/ [de furma simel al
trapéssjo]

trapiantàbile_{agtv} | strepiantàbel*
[strepiantabel], che s'pól
strepiantà_{prf}* [che s'pól strepiantà],
che l'pól (v)èss strepiantàt_{prf}* [che'l
pól èss strepiantàd <> che'l pól vès
strepiantàd]

trapiantaménto_{sms} | strepiantamét*
[strapiantamét]

trapiantàre_{vtr} | strepiantà [strepjantà]
BS: trapiantà [trapiantà]

trapiantàrsi_{vpi} | strepiantàs*
[strepjantàs]
BS: trapiantàs* [trapiantàs]

¹trapiantàto_{ams/vppms} | strepiantàt
[strepjantàd]
BS: trapiantàt [trapiantàd]

²trapiantàto_{ams} (spòstàto, trasferito: di
òrgano/piànta/persóna) | strepiantàt*
[strepjantàd]

³trapiantàto_{ams/sms} (che/chi ha subito
un trapiànto) | strepiantàt*
[strepjantàd], (ü/chèl) che l' a sübit ü
trapiànt_{prf}* [(ü'/chèl) che'l v a sübíd
ü' trapjant]
+**a**_{afs/sfs} | strepiantada*
[strepjantada], (òna/chèla/persuna)
che l' a sübit ü trapiànt_{prf}*
[(òna/chèla/persuna) che'l a sübíd
ü' trapjant]

trapiantatrice_{sfs} (tec) (màchina) |
trapiantatrice° (ita) [trapiantatrice],
trapiantatriss* [trapiantatrís],
màchina per strepiantà_{prf}* [màchina
per strepiantà]

trapiantazióne_{sfs} →(trapiantaménto)

trapiantista_{sttv} | (→chirùrgo)
specialisàt in di trapiànc_{prf}*
[(→chirùrgo) speçalixàd indi
trapjanti], (→chirùrga) specialisada
in di trapiànc_{prf}* [(→chirùrga)
speçalixada indi trapjanti],
specialista di trapiànc_{prf} [speçalista
di trapjanti]

trapiànto_{sms} | trapiànt (ita) [trapjant]
BS: trapiànt [trapjant]

trapiantologia_{sfs} | trapiantologia° (ita)
trapiantologia, trapiantologéa*
[trapiantologéa], ram/setùr de la
chirùrgia che l' sa/se òcupa di
trapiànc_{prf}* [ram/setùr dela
chirùrgia che'l sa/se òcupa di
trapjanti]

tràppa_{sfs} (luògo di penitènza mòlto
rìgida) | lòch/pòst de penitènza tat
düra_{prf}* [lòg/pòst de penitènza tat
düra]

trappéto_{sms} →(frantójo)

trappista_{agtv/sttv} | trapista° (ita) [=],
trapésta* [=]

¹tràppola_{sfs} (congégno di v àrja fòrma
e funzionaménto usàto per catturàre
animài/qualcùnò) | tràpola [=],
tràpula [=], trapla [=], sèp_{sms} [=]
-**ppolina**_{sfs} | trapolì [trapolí], trapulì*
[trapulí]
- **per tòpi**_{lctst} | ratéra [=]
BS: trapulì [trapulí]

²tràppola_{sfs} (nàssa) | →

³tràppola_{sfs} (agguàto; insidia;
situazióne priva di sbócchi e di vie
d'uscita) | tràpola [=], tràpula [=],
trapla [=], sèp_{sms} [=]

⁴tràppola_{sfs} (bugia, fròttola) | →

trappolàre_{vtr} →(intrappolàre)

trappolàto_{ams/vppms} →(intrappolàto)
¹trappolatore_{sms} (imbrogliónne, ingannatore) | →
 +-tríce_{sfs} | →
²trappolatore_{sms} (mentitóre) | →
 +-tríce_{sfs} | →
trappoleria_{sfs} →(¹ingànno), →(raggiro)
 +**trappolina**_{sfs} (piccola trappola) | trapolì [trapolì], trapulì* [trapulì]
trappolónne_{sms} →(¹trappolatore)
 +-a_{sfs} →
traps_{smp} (ing) /tràps/ | ← /trèps/
¹trapungere_{vt} (¹pungere violentemente) | (→¹pungere) (→violenteménte)_{prf}* [(→¹pungere) (→violenteménte)]
²trapungere_{vt} (trapuntàre) | →
trapunta_{sfs} (pesànte copèrta imbottita) | prepónta [=], prepunta [=]
 BS: prepónta [prepónta]
 -**untino**_{sms} | prepónta/prepunta legéra/ligéra_{prf}* [=], quilt [=]
 BS: perpuntì [perpuntì]
¹trapuntàre_{vt} (lavoràre/ricamàre a trapunto) | strepónta* [=]
²trapuntàre_{vt} (impuntire) | →
¹trapuntàto_{ams/vppms} (lavoràto/ricamàto a trapunto) | strepónta* [strepóntàd]
²trapuntàto_{ams/vppms} (¹impuntito) | →
trapuntatùra_{sfs} | trapuntadùra* (ita) [trapuntadùra]
trapuntino_{sms} (leggèra/leggièra/leggièra/piccola trapunta) | prepónta/prepunta legéra/ligéra_{prf}* [=], quilt [=]
 BS: perpuntì [perpuntì]
¹trapunto_{ams/vppms} (¹punto violentemente) | (→¹punto) (→violenteménte)_{prf}* [(→¹punto) (→violenteménte)]
²trapunto_{ams/vppms} (trapuntàto) | →
³trapunto_{ams} (ricamàto con la tècnica della trapuntatùra) | trapunto° (ita) [=], trapunt* [trapunt], ricamàt co la tènica/tènnica de la trapuntadùra_{prf}* [ricamàd cola tènica/tènnica dela trapuntadùra]
⁴trapunto_{ams} (costellàto, punteggiàto) | →
⁵trapunto_{ams} (tipo di ricàmo eseguitò su dÙe pèzzidi stoffa sovrappósti con un'imbottitùra nel mèzzo) | trapunto° (ita) [=], trapunt* [trapunt]
traróto_{ams} →(martoriàto)
¹trarre_{vt} (muòvere qualcòsa/qualcùno; trascinàre) | tirà [=], trà [=]
 BS: tràer [traer], tirà fóra [tirà fóra], encaàn [ençavàn]
 - **d'impaccio**_{lcvb} | trà d'impàs* [trà d'impàs], (→liberàre) di impàs/guài* [(→liberàre) di impàs/guài]

- **in errore**_{lcvb} →(fàre sbagliàre)
 - **in ingànno**_{lcvb} →(ingannàre)
 - **partùto**_{lcvb} →(tràre vantàggio)
 - **vantàggio**_{lcvb} | (v)ìga ü vantàgio* [vìga ü' vantàgio]
²trarre_{vt} (¹trascórrere) | →
³trarre_{vt} (portàre) | →
⁴trarre_{vt} (indùrre, spìngere) | →
⁵trarre_{vt} (estràre) | →
⁶trarre_{vt} (salvàre) | →
⁷trarre_{vt} (ricavàre un ùtile/vantàggio) →(ricavàre)
⁸trarre_{vt} (dedùrre) | →
⁹trarre_{vt} (allontanàre, portàre fuòri, portàre via) | →
¹⁰trarre_{vt} (eméttère) | →
¹¹trarre_{vt} (defalcàre, detràre) | →
¹²trarre_{vintr} (muòversi, passàre) | →
tràrsi_{vpi} | tiràs vià [tiràs vja], tràs [=]
 - **d'impaccio**_{lcvb} | tràs di impàs/guài* [tràs di impàs/gyài], (→liberàrsi) di impàs/guài* [(→liberàrsi) di impàs/gyài]
trasalimèto_{sms} →(soprassàlto), →(sussùlto)
¹trasalire_{vintr} (avére un sobbàlzo improvviso) | saltà 'n aria/ària^{3A} [saltà 'n arja]
²trasalire_{vintr} (tremàre) | →
¹trasalito_{ams/vppms} (avùto un sobbàlzo improvviso) | saltàt in aria/ària^{3A} [saltàd in arja]
²trasalito_{ams/vppms} (tremàto) | →
¹trasaltàre_{vintr} (muòversi a salti/bàlzi/balzèlli) | mòes/moìs a sàlcc/sbals_{prf}* [mòves/mòvis a saltì/xbals]
²trasaltàre_{vintr} (trasalire) | →
¹trasaltàto_{ams/vppms} (mòsso a salti/bàlzi/balzèlli) | mòit a sàlcc/sbals_{prf}* [mòvid a saltì/xbals]
²trasaltàto_{ams/vppms} (trasalito) | →
trašandàre_{vt} →(¹trascuràre)
trašandàrsi_{vpi} →(¹trascuràrsi)
trašandataménte_{avb} | in manéra trasandad/tresandada* [in manéra traxandada/trexandada]
trašandatézza_{sfs} | trasandatèssa* [traxandatèsa], tresandatèssa* [trexandatèsa]
¹trašandàto_{ams/vppms} (¹trascuràto) | →
²trašandàto_{ams} (che agisce sénza/sénza attenzìone/cùra: di qualcùno; che ha pòca cùra della pròpria persóna: di qualcùno; eseguitò sénza/sénza dilìgenza, malfatto: di lavóri) →(sciàtto)
 BS: scalfarù [scalfarù], sgalfarù [xgalfarù]
¹trašbordàre_{vt} (trasferìre) | →
²trašbordàre_{vintr} (trasferìrsi) | →
trašbordàto_{ams/vppms} →(trasferìto)
trašbòrdo_{sms} (→il trašbordàre)

trascégliere_{vt} →(²scégliere), →(selezionàre)
trascéglimèto_{sms} (→il trascégliere)
trascélto_{ams/vppms} →(²scélto), →(selezionàto)
trascendentàle_{agtv} (eccezionàle) | trascendentàl°* (ita)(lad) [trašendentàl]
 BS: trassendentàl [trasendentàl]
trascendentalménte_{avb} | in manéra trascendentàl* [in manéra trašendentàl]
trascendènte_{agtv/sms} | trascendènt°* (ita)(lad) [trašendènt]
trascendèzza_{sfs} | trascendènsa°* (ita)(lad) [trašendènsa]
¹trascèndere/trascèndere_{vintr} (dàre in escandescènze, ⁵montàre in còllera, incazzàrsi) | →
²trascèndere/trascèndere_{vt} (esìstere al di fuòri/là/sòpra) | esìstì de fò/sura_{prf}* [existì de fò/sura], esìstì in de l'aldilà_{prf}* [existì indel'aldilà], esìstì in de l'óter mónđ_{prf}* /-t/ [existì indel óter mónđ]
³trascèndere/trascèndere_{vt} (oltrepasàre, superàre) | →
trascendimèto_{sms} (il trascèndere/trascèndere) | →
¹trascésò_{ams/vppms} (dàto in escandescènze, ⁵montàto in còllera, incazzàto) | →
²trascésò_{ams/vppms} (esìstìto al di fuòri/là/sòpra) | esìstìt de fò/sura_{prf}* [existìd de fò/sura], esìstìt in de l'aldilà_{prf}* [existìd indel'aldilà], esìstìt in de l'óter mónđ_{prf}* /-t/ [existìd indel óter mónđ]
³trascésò_{ams/vppms} (oltrepasàto, superàto) | →
trascinàbile_{agtv} | che s'pòl (→¹trascinàre)_{prf}* [che s'pòl (→¹trascinàre)], che l'pòl (v)èss (→¹trascinàto)_{prf}* [che'l pòl ès (→¹trascinàto)] <> che'l pòlvès (→¹trascinàto)]
¹trascinamèto_{sms} (il trascinàre/si) | strassinamét* [strasinamèt], strossamét* [strosamèt], strüsamét* [struxamèt]
²trascinamèto_{sms} (coinvolgimèto emotivo; traziòne di nàstro/pellicola; spostamèto di elemèto/finèstra/icóna/icóna/etc. visualizzàti sullo schèrmo di PC) | trascinamèto° (ita) [trašinamèto], strassinamét* [strasinamèt], strossamét* [strosamèt], strüsamét* [struxamèt]
trascinànte_{agtv} (avvincènte, coinvolgènte) | →
¹trascinàre_{vt} (tiràrsi diètro qualcòsa/qualcùno facèndolo strisciàre per tèrra; portàre con sé

<p>qualcuno/qualcosa; condurre a forza; seguire qualcun'altro per forza) strassinà [strasinà], strossà [strosà], strüsà [struxà], tiràs dré [=] BS: strüssà [strüsà], tiràs dré [=] VdS: stressegà [stresegà] VSs: trolà [=]</p> <p>²trascinàre_{vt} (pervadere soggiogando totalménte: di stàto d'ànimo; portàre a una condizióne/stituazióne negativa; attrarre/attirare in mòdo irresistibile il públlico; spostare eleménto/finèstra/icóna/icóna/etc. visualizzàti sullo schèrmo di un PC) strassinà* [strasinà], strossà* [strosà], strüsà* [struxà]</p> <p>¹trascinàrsi_{vpi} (trascinàre con fatica il pròprio còrpo) strassinàs* [strasinàs], strossàs* [strosàs], strüsàs* [struxàs] BS: strüssàs [strüsàs], tiràs dré [=] - diètro_{levb} tiràs dré [=]</p> <p>²trascinàrsi_{vpi} (indugiàre) →</p> <p>³trascinàrsi_{vpi} (prolungàrsi, protràrsi) tiràs dré [=]</p> <p>¹trascinàto_{ams/vppms} (tiràto diètro qualcòsa/qualcòno facèndolo strisciàre per tèrra; portàto con sé qualcùno/qualcòsa; condòtto a fòrza; seguìto qualcun'altro per fòrza) strassinàt [strasinàd], strossàt [strosàd], strüsàt [struxd], tiràt dré [tiràd dré] BS: strüssàt [strüsàs], tiràt dré [tiràd dré] VdS: stressegàt [stresegàd] VSs: trolàt [trolàd]</p> <p>²trascinàto_{ams/vppms} (pervàso soggiogàndo totalménte: di stàto d'ànimo; portàto a una condizióne/stituazióne negativa; attràtto/attiràto in mòdo irresistibile il públlico; spostàto eleménto/finèstra/icóna/icóna/etc. visualizzàti sullo schèrmo di un PC) strassinàt* [strasinàd], strossàt* [strosàd], strüsàt* [struxàd]</p> <p>³trascinàto_{ams/vppms} (trascinàto con fatica il pròprio còrpo) strassinàt* [strasinàd], strossàt* [strosàd], strüsàt* [struxàd] - diètro_{levb} tiràt dré [tiràd dré]</p> <p>⁴trascinàto_{ams/vppms} (indugiàto) →</p> <p>⁵trascinàto_{ams/vppms} (prolungàto, protràtto) tiràt dré [tiràd dré]</p> <p>trascinatóre_{sms} (figùra carismàtica, ìdolo, riferiménto) ü/figùra/òm importànt de riferimént/riferimét_{prf}* [ü'/figùra/òm importànt de riferimént/riferimét], → -trìce_{sfs} òna/figùra/dòna/fómna/persuna importànt de riferimént/riferimét_{prf}* [figùra/dòna/fómna/persuna</p>	<p>importànt de riferimént/riferimét], →</p> <p>¹trascinìo_{sms} (il trascinàre a lùngo) (→¹trascinàre) tat (tép)_{vbp^{prf}*} [(→¹trascinàre) tat (tép)]</p> <p>²trascinìo_{sms} (rumóre di còse trascinàte) (→¹rumóre) de còse/còsse/ròbe/laùr (→trascinàti)_{prf}* [(→¹rumóre) de de còxe/còse/ròbe/lavùr (→trascinàti)]</p> <p>trascoloraménto_{sms} →(il trascoloràre)</p> <p>¹trascoloràre_{vintr} (cambiàre colóre) cambià colùr/culùr_{prf}* [cambjà colùr/culùr] BS: cambià facia_{prf} [cambjà faça]</p> <p>²trascoloràre_{vt} (far cambiàre colóre) fà cambià colùr/culùr_{prf}* [fà cambjà colùr/culùr]</p> <p>³trascoloràre_{vintr} (impallidire) →</p> <p>⁴trascoloràre_{vintr} (trasformàrsi) →</p> <p>¹trascoloràrsi_{vpi} (¹trascoloràre) →</p> <p>²trascoloràrsi_{vpi} (²trascoloràre) →</p> <p>³trascoloràrsi_{vpi} (³trascoloràre) →</p> <p>¹trascoloràto_{ams/vppms} (cambiàto colóre) cambiàt colùr/culùr_{prf}* [cambjàd colùr/culùr] BS: cambiàt facia_{prf} [cambjàd faça]</p> <p>²trascoloràto_{ams/vppms} (fàtto cambiàre colóre) facc cambià colùr/culùr_{prf}* [fadì cambjà colùr/culùr]</p> <p>³trascoloràto_{ams/vppms} (impallidito) →</p> <p>⁴trascoloràto_{ams/vppms} (trasformàto) →</p> <p>trascorrènte_{agtv} (che pàssa in frètta e agevolménte) che l'passa de frèssa e (→agevolménte)_{prf}* [che'l pasa de frèssa e (→agevolménte)]</p> <p>¹trascórrere_{vt} (passàre un período di tèmpo) passà [pasà]</p> <p>²trascórrere_{vt} (attraversàre, ¹percórrere, ²percórrere) →</p> <p>³trascórrere_{vt} (passàre in rasségna) fà passà [fà pasà]</p> <p>⁴trascórrere_{vintr} (¹passàre) →</p> <p>⁵trascórrere_{vintr} (allontanàrsi, ¹oltrepàsàre) →</p> <p>⁶trascórrere_{vintr} (passàre da un pensìero all'altro) passà d'ü pensér a l'óter_{prf}* [pasà d'ü' pensér al óter]</p> <p>⁷trascórrere_{vintr} (²oltrepàsàre) →</p> <p>trascorrevóle_{agtv} che l'passa facilémnt/(→velocéménte)* [che'l pasa facilémnt/(→velocéménte)]</p> <p>trascorriménto_{sms} →(il trascórrere)</p> <p>¹trascórso_{ams/vppms} (passàto un período di tèmpo) passàt [pasàd]</p> <p>²trascórso_{ams/vppms} (attraversàto, ¹percórso, ²percórso) →</p> <p>³trascórso_{ams/vppms} (passàto in rasségna) facc passà [fadì pasà]</p> <p>⁴trascórso_{ams/vppms} (¹passàto) →</p> <p>⁵trascórso_{ams/vppms} (allontanàto, ¹oltrepàsàto) →</p>	<p>⁶trascórso_{ams/vppms} (passàto da un pensìero all'altro) passàt d'ü pensér a l'óter_{prf}* [pasàd d'ü' pensér al óter]</p> <p>⁷trascórso_{ams/vppms} (²oltrepàsàto) →</p> <p>⁸trascórso_{ams} (definitivaménte passàto/finito: di período di tèmpo) indacc [indàdì], andàcc [andàdì], passàt [pasàd], fenit [feníd], finit [finíd]</p> <p>⁹trascórso_{sms} (cólpa, ²erróre) →</p> <p>¹trascrittò_{ams/vppms} (copiàto) → BS: trascrit [trascrit]</p> <p>²trascrittò_{ams/vppms} (traslitteràto) scricc/scriit con d'òna grafia/graféa divèrsa/dièrsa/dièrsa²_{prf}* [scriit/scrivid condòna grafia/graféa divèrsa/dièrsa/dièrsa], cambiàt i paròle_{prf}* [cambjàd i paròle], müdàt i paròle_{prf}* [müdàd i paròle], convertit i paròle_{prf}* [convertíd i paròle]</p> <p>trascrittóre_{sms} →(¹copiàto) -trìce_{sfs} →</p> <p>¹trascrivere_{vt} (copiàre) → BS: trascriver [trascriver]</p> <p>²trascrivere_{vt} (traslitteràre) scriv/scriù con d'òna grafia/graféa divèrsa/dièrsa/dièrsa²_{prf}* [scriv/scrivi condòna grafia/graféa divèrsa/dièrsa/dièrsa], cambià i paròle_{prf}* [cambjà i paròle], müdà i paròle_{prf}* [=], convertit i paròle_{prf}* [convertí i paròle]</p> <p>¹trascrizióne_{sfs} (copiàtura) →</p> <p>²trascrizióne_{sfs} (traslitterazióne) scriv/scriù con d'òna grafia/graféa divèrsa/dièrsa/dièrsa²_{vbp^{prf}*} [scriv/scrivi condòna grafia/graféa divèrsa/dièrsa/dièrsa], cambià i paròle_{vbp^{prf}*} [cambjà i paròle], müdà i paròle_{vbp^{prf}*} [=], convertit i paròle_{vbp^{prf}*} [convertí i paròle]</p> <p>trascuràbile_{agtv} (che può èssere trascuràto) trascuràbel* [trascurabel], trasantàbel* [trasantabel], che s'pöl (→trascuràre)_{prf}* [che s'pöl (→trascuràre)], che l'pöl (v)èss (→trascuràto)_{prf}* [che'l pöl ès (→trascuràto)]</p> <p>trascurabilità_{sfs} →(l'èssere trascuràbile)</p> <p>trascurabilménte_{avb} in manéra (→trascuràbile)* [in manéra (→trascuràbile)]</p> <p>trascuràggine_{sfs} →(trascuratèzza)</p> <p>¹trascurànzà_{sfs} (sciatteria) →</p> <p>²trascurànzà_{sfs} (trascuratèzza) →</p> <p>¹trascuràre_{vt} (trasandàre, non curàre, èssere indifferènte) trascürà [=], trasantà [traxandà], tresandà</p>
--	--	---

[trexandà], lagà/lassà 'ndà_{prf}
[lagà/lasà 'ndà]
BS: trascürà [=]

²**trascuràre**_{vr} (tralasciàre, non tenére cònto) | trascürà [=], lagà/lassà 'ndà_{prf} [lagà/lasà 'ndà]

trascuràrsi_{vpi} | trascüràs [=], trasandàs* [traxandàs], tresandàs* [trexandàs], lagàs/lassàs indà/andà_{prf} [lagàs/lasàs indà/andà]
BS: trascüràs [=]

trascuratàggine_{sfs} | trascüratàggine* [=]

trascurataménte_{avb} | con trascüratèssa* [con trascüratèsa], in manéra trascürada* [=], in manéra trasandada/tresandada* [in manéra traxandada/trexandada], col lagà/lassà 'ndà* [col lagà/lasà 'ndà]

trascuratèzza_{sfs} | trascüratèssa [trascüratèsa]

¹**trascuràto**_{vppms} (traandàto, non curàto, èssere stàto indifferènte) | trascüràt [trascüràd], trasandàt [traxandàd], tresandàt [trexandàd], lagàt/lassàt indà/andà_{prf} [lagàd/lasàd indà/andà]
BS: trascüràt [trascüràd]

²**trascuràto**_{vppms} (tralasciàto, non tenùto cònto) | trascüràt [trascüràd], lagàt/lassàt indà/andà_{prf} [lagàd/lasàd indà/andà]

³**trascuràto**_{ams} (trattàto con scàrso affètto/riguàrdo; che non ha ricevùto le dovùte attenzióni; che non ha cùra nel fàre, che non è diligènte nel fàre) | trascüràt* [trascüràd]

⁴**trascuràto**_{ams} (eşegùito in mòdo sciàtto, eşegùito sènza/sènza diligènza) → (sciàtto)

⁵**trascuràto**_{ams/sms} (che/chi ha pòca cùra della pròpria persóna) | trasandàt* [traxandàd], tresandàt* [trexandàd]
-a_{sfs} | trasandada* [traxandada], tresandada* [trexandada]

trascuratóre_{sms} | ü/chèl che l'(-→trascùra)_{prf}* [ü'/chèl che'l (-→trascùra)]
+-tríce_{sfs} | òna/chèla/persuna che la (-→trascùra)_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la (-→trascùra)]

traşduttóre_{sms} (tec) | trasduttóre° /-tt- (ita) [traxduttóre], trasdütür* [traxdütür]

trasecoloraménto_{sms} | strassecolamét* [strasecolamét]

trasecolàre_{vr} | strassecolà [strasecolà]
BS: restà de stóc/préda_{prf} [restà de stóc/prédà]

trasecolàto_{ams/vppms} | strassecolàt [strasecolàd]

¹**trasentìre**_{vr} (sentìre una còsa per un'àltra) | capì o per a_{prf}* [capì o per

a], capì Róma per tóma_{prf}* [capì Róma per tóma], sènt/sentì òna còsa/còssa/ròba per òn'òtra_{prf}* [sènt/sentì òna còxa/còsa/ròba per òn'òtra], sènt/sentì ü laür per ün óter_{prf}* [sènt/sentì ü' lavùr per ün óter]

²**trasentìre**_{vr} (venìre a sentìre vagaménte) | (v)ègn/(v)egnì a saì de (v)ergü_{prf}* [vègn/vèjn/vegnì a savì de vergü]

¹**trasentìto**_{ams/vppms} (sentìto una còsa per un'àltra) | capìt o per a_{prf}* [capìd o per a], capìt Róma per tóma_{prf}* [capìd Róma per tóma], sentìt òna còsa/còssa/ròba per òn'òtra_{prf}* [sentìd òna còxa/còsa/ròba per òn'òtra], sentìt ü laür per ün óter_{prf}* [sentìd ü' lavùr per ün óter]

²**trasentìto**_{ams/vppms} (venùto a sentìre vagaménte) | (v)egnìt a saì de (v)ergü_{prf}* [vegnìd a savì de vergü]

trasferèllo_{sms} | trasferèllo° (ita) /-ll- / [=]

trasferìbile_{agtv} | trasferébel* [=], che s'pòl trasferì_{prf}* [che s'pòl trasferì], che l'pòl (v)èss trasferìt_{prf}* [che'l pòl ès trasferìd < che'l pòlvès trasferìd]

trasferìbilità_{sfsi} (l'èssere trasferìbile) | →

trasferiménto_{sms} (il trasferìre, l'èssere trasferìto) | trasferimét* [=]

¹**trasferìre**_{vr} (spostàre; trasportàre; far passàre da un àmbito all'àltro) | trasferì (IIIa) [trasferì]

²**trasferìre**_{vr} (far ricadére su qualcùno còlpa/responsabilità; riversàre su qualcùno sentiménti o stàti d'ànimo; passàre dirìtto/ònere da un titolàre a un àltro) | trasferì* (IIIa) [trasferì]

trasferìrsi_{vpi} | trasferìs [trasferìs]

¹**trasferìto**_{ams/vppms} (spostàto; trasportàto; fàtto passàre da un àmbito all'àltro) | trasferìt [trasferìd]

²**trasferìto**_{ams/vppms} (fàtto ricadére su qualcùno còlpa/responsabilità; riversàto su qualcùno sentiménti o stàti d'ànimo; passàto dirìtto/ònere da un titolàre a un àltro) | trasferìt* (IIIa) [trasferìd]

³**trasferìto**_{ams/vppms} (cambiàto domicìljo/resìdenza/sède/ubicazióne) | trasferìt [trasferìd]

trasfèrta_{sms} | trasfèrta [=]
> **in trasfèrta**_{lcag} | in trasfèrta [=], fuòri casa° (ita) [fyòri caxa], fò/fóra de cà* [fò/fóra de ca]

trasfertista_{sttv} | trasfertista° (ita) [=], trasfertèsta* [=]

trasfiguraménto_{sms} | → (trasfigurazióne)

¹**trasfiguràre**_{vr} (far cambiàre d'aspètto/espressiúne) | fà

cambià/müdà d'aspèt/espressiú_{prf}* [fà cambià/müdà d'aspèt/espresjú]

²**trasfiguràre**_{vr} (travişàre) | →

trasfiguràrsi_{vpi} | cambià/müdà d'aspèt/espressiú_{prf}* [cambià/müdà d'aspèt/espresjú]

¹**trasfiguràto**_{ams/vppms} (fàtto cambiàre d'aspètto/espressiúne) | fàcc cambià/müdà d'aspèt/espressiú_{prf}* [fadj cambià/müdà d'aspèt/espresjú]

²**trasfiguràto**_{ams/vppms} (travişàto) | →

³**trasfiguràto**_{ams/vppms} | cambiàt/müdàt d'aspèt/espressiú_{prf}* [cambiàd/müdàd d'aspèt/espresjú]

¹**Trasfigurazióne**_{sfs} (di Geşù Crìsto sul Mònte Tàbor; commemorazióne/fèsta dell'evènto; rappresèntazióne artistica di tàle fàtto) | Trasfigurassiù [Trasfigurassiù]

²**trasfigurazióne**_{sfs} (il trasfiguràre/si, l'èssere trasfiguràto) | →

trasfigurìre_{vr} → (trasfiguràre)

¹**trasfòndere**_{vr} (²immèttère) | →

²**trasfòndere**_{vr} (¹infòndere) | →

³**trasfòndere**_{vr} (²versàre, travaşàre) | →

trasfòndersi_{vpi} → (comunicàrsi), → (infòndersi)

trasfondìbile_{agtv} | che s'pòl (-→trasfòndere)_{prf}* [che s'pòl (-→trasfòndere)], che l'pòl (v)èss (-→trasfùşo)_{prf}* [che'l pòl ès (-→trasfùşo) < che'l pòlvès (-→trasfùşo)]

trasfondiménto_{sms} → (il trasfòndere)

trasformàbile_{agtv} | trasfurmàbel* [trasfurmàbel], s'pòl trasfurmà_{prf}* [che s'pòl trasfurmà], che l'pòl (v)èss trasfurmàt_{prf}* [che'l pòl ès trasfurmàd < che'l pòlvès trasfurmàd]

trasformabilità_{sfsi} → (l'èssere trasformàbile)

¹**trasformàre**_{vr} (modificàre aspètto/caràttèrè/caratterìstiche/fórm a, tramutàre) | trasfurmà [=]

²**trasformàre**_{vr} (¹segnàre) | →

³**trasformàre**_{vr} (attuàre una trasformazióne) | trasfurmà* [=]

trasformàrsi_{vpi} | trasfurmàs [=], strefàs [strefàs]

trasformatìvo_{ams} | trasfurmativ* /-f/ [trasfurmativ]

¹**trasformàto**_{ams/vppms} (modificàto aspètto/caràttèrè/caratterìstiche/fórm a, tramutàre) | trasfurmàt [trasfurmàd], strefàt [strefàd]

²**trasformàto**_{ams/vppms} (¹segnàto) | →

³**trasformàto**_{ams/vppms} (attuàto una trasformazióne) | trasfurmàt* [trasfurmàd]

⁴**trasformàto**_{ams} (modificàto, mutàto) | trasfurmàt* [trasfurmàd]

¹trasformatóre_{ams/sms} (che/chi trasformá) | trasformadùr° (ita) [trasformadúr], trasfurmadúr* [trasfurmadúr]
-trice_{afs/sfs} | trasformadura* [=], trasfurmadura* [=]
²trasformatóre_{sms} (tec) (trasformatóre elèttico) | →
- elèttico_{lcst} | trasformadúr (elèttech)^{o*} (ita) [trasformadúr (elètreg)], trasfurmadúr (elèttech)^{o*} [trasfurmadúr (elètreg)]
trasformazióne_{sfs} | trasformassiù^{o*} (ita)(lad) [trasformasjú], trasfurmassiù^{o*} (ita)(lad) [trasfurmasjú]
trasformisimo_{sms} | trasformismo° (ita) [trasformixmo], trasfurmismo° (ita) [trasfurmixmo], trasformésem* [trasformésem], trasfurmésem* [trasfurmésem]
trasformista_{agtv/sttv} | trasformista° (ita) [=], trasfurmista° (ita) [=], trasformésta* [=], trasfurmésta* [=]
trasformistico_{ams} | trasformistico° (ita) [trasformístico], trasfurmístico° (ita) [trasfurmístico], del trasformismo/trasfurmismo_{lcege}* [del trasformixmo/trasfurmixmo], di trasformisti/trasfurmisti_{lcege}* [=]
trasfuzionále_{agtv} | de la trasfusiù_{lcege}* [dela trasfuxjú]
trasfuzióne_{sfs} | trasfusiù (ita) [trasfuxjú]
¹**trasfùso**_{ams/vppms} (²immesso) | →
²**trasfùso**_{ams/vppms} (¹infùso) | →
³**trasfùso**_{ams/vppms} (²versàto, travašàto) | →
⁴**trasfùso**_{ams/vppms} (comunicàto, ⁵infùso) | →
trašgrediménto_{sms} →(trašgressióne)
¹**trašgredire**_{vintr} (contravvenire) | trasgredi* (IIIa) [traxgredí]
²**trašgredire**_{vtr} (oltrepasàre, ³violàre) | trasgredi* (IIIa) [traxgredí], violà [vjolà]
¹**trašgredito**_{ams/vppms} (contravvenùto) | trasgredit* [traxgredíd]
²**trašgredito**_{ams/vppms} (oltrepasàto, ³violàto) | trasgredit* [traxgredíd], violàt [vjolàd]
trašgreditóre_{sms} →(trašgressóre)
-trice_{sfs} →
trašgressióne_{sfs} | trasgressiù [traxgresjú]
trašgressività_{sfsi} →(l'èssere trašgressivo)
trašgressivo_{ams/sms} | trašgressiv* /-f/ [traxgresív]
-a_{afs/sfs} | trašgressiva/trašgressià* [traxgresiva]
trašgressóre_{sms} | trašgressùr* (ita) [traxgresúr]

-ditrice_{sfs} | trasgressura* [traxgresura]
trash_{agtv/smsi} (ing) /tràš/ | ← /trèš/
trašlàre_{vtr} (trasferire) | →
trašlatàre_{vtr} →(trasferire), →(trasportàre)
trašlatàto_{ams} →(trasferito), →(trasportàto)
¹**trašlào**_{ams/vppms} (trasferìto) | →
²**trašlào**_{ams} (spostàto, trasferìto) | →
³**trašlào**_{ams} (portàto al cimiterò) | metit/portat/trasferit al cimiteré/simétere_{prf}* [metíd/portàd/trasferíd al cimiteré/simétere]
⁴**trašlào**_{ams} (figuràto, metafòrico) | → > **per trašlào**_{cav} | in sèns figuràt* [in sèns figuràd]
⁵**trašlào**_{sms} (metàfora) | →
trašlatòrijo_{ams} | traslatòrio° (ita) [traxlatòrjo], traslatòre* [traxlatòre], che l'va/và in linea/lìnia rèta_{prf}* [che'l va lineà/linja rèta], che l'va/và drècc_{prf}* [che'l va dréti]
trašlazióne_{sfs} (spostaménto, trasferiménto) | →
trašlitteràre_{vtr} →(²trascrivere)
trašlitteràto_{ams/vppms} →(²trascritto)
trašlitterazióne_{sfs} →(trascrizióne)
trašlocàre_{vtr} | traslocà [traxlocà], fà San Martù_{prf} [fà San' Martí] <> fà Sammartí], cambià de cà_{prf}* [cambjà de ca]
BS: fà sanmartù [fà Sanmartí]
trašlocàrsi_{vpi} →(trasferirsi)
¹**trašlocàto**_{ams/vppms} | traslocat [traxlocàd], fàc San Martù_{prf} [fàdì San' Martí] <> fàdì Sammartí], cambiàt de cà_{prf}* [cambjàd de ca]
BS: fat sanmartù [fad Sanmartí]
²**trašlocàto**_{ams/vppms} (trasferito) | →
trašlòco_{sms} | traslòch [traxlòc], traslocassiù [traxlocasjú], San Martì [San' Martí] <> Sammartí]
BS: sanmartù [Sanmartí]
trašlucidità_{sfsi} →(l'èssere trašlucido)
trašlucido_{ams} (²trasparènte) | →
trašmèssò_{ams/vppms} | trasmetit [traxmetíd]
BS: trasmitit [traxmitíd]
trašmèttère_{vtr} | trasmèt (IIa) [traxmèt]
BS: trasmèter [traxmèter]
trašmèttersi_{vpi/vpt} | trasmètes [traxmètes]
BS: trasmitis [traxmitís]
¹**trašmettitóre**_{sms} (tec) | trasmetidùr^{o*} [traxmetidúr]
- televišivo_{lcst} (tec) | trasmetidùr televišiv^{o*} /-f/ (ita) [traxmetidúr televixív], teletrasmetidùr^{o*} (ita) [teletraxmetidúr]
²**trašmettitóre**_{ams/sms} (che/chi trašmètte) | trasmetidùr^{o*}

[traxmetidúr], (ù/chèl) che l'trasmèt_{prf}* [(ù'/chèl) che'l traxmèt]
BS: trasmetidùr [traxmetidúr]
-trice_{sfs} | trasmetidura^{o*} [traxmetidura], (òna/chèla/persuna) che la trasmèt_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la traxmèt]
¹**trašmigràre**_{vintr} (cambiàre luògo/pòsto/pòsto, migràre: di animàli) | →
²**trašmigràre**_{vintr} (emigràre, trasferirsi) | →
³**trašmigràre**_{vintr} (trašmèttersi) | →
¹**trašmigràto**_{ams/vppms} (cambiàto luògo/pòsto/pòsto, migràto) | →
²**trašmigràto**_{ams/vppms} (emigràto, trasferito) | →
³**trašmigràto**_{ams/vppms} (trašmèssò) | →
trašmigrazióne_{sfs} →(il trašmigràre)
¹**trašmissibile**_{agtv} (che si può trašmèttère) | trasmetébel* [traxmetébel], che s'pòl trasmèt_{prf}* [che s'pòl traxmèt], che l'pòl (v)èss trasmetit_{prf}* [che'l pòl ès trasmetíd] <> che'l pòlvès traxmetíd]
²**trašmissibile**_{agtv} (trasferibile) | →
trašmissibilità_{sfsi} →(l'èssere trašmissibile)
trašmissióne_{sfs} | trasmissiù [traxmisjú]
BS: trasmissiù [traxmisjú]
- radiòfonica_{lcst} →(radiòtrašmissióne)
trašmissivo_{ams} | trasmissiv* /-f/ [traxmisív], che l'trasmèt_{prf}* [che'l traxmèt]
trašmittènte_{agtv/sttv} | trasmitènt(e)_{sfs}° (ita) [traxmitènt(e)]
trašmodàre_{vintr} →(²eccèdere)
trašmodatamènte_{avb} | in manéra (→²trašmodàto)* [in manéra (→²trašmodàto)]
¹**trašmodàto**_{vppms} (²eccèdùto) | →
²**trašmodàto**_{ams} (ešageràto, ¹šmodàto) | →
trašmutàbile_{agtv} | che s'pòl (→trašmutàre)_{prf}* [che s'pòl (→trašmutàre)], che l'pòl (v)èss (→trašmutàto)_{prf}* [che'l pòl ès (→trašmutàto)] <> che'l pòlvès (→trašmutàto)]
trašmutàbilità_{sfsi} →(l'èssere trašmutàbile)
¹**trašmutàre**_{vtr} (cambiàre, ¹mutàre, trasfiguràre) | →
²**trašmutàre**_{vtr} (cambiàre, sostituìre) | →
trašmutàrsi_{vpi} →(³assùmere), →(³mutàre), →(trasformàrsi)
¹**trašmutàto**_{ams/vppms} (cambiàto, ¹mutàto, trasfiguràto) | →
²**trašmutàto**_{ams/vppms} (cambiàto, sostituìto) | →
³**trašmutàto**_{ams/vppms} (³assùnto, ³mutàto, ⁴trasformàto) | →

traşmutazióne_{sfs} (il traşmutàre/si) | →
¹**trasognàre**_{vtr} (fantasticàre) | →
²**trasognàre**_{vtr} (restàre/rimanére a bócca apèrta) | →
¹**trasognàto**_{ams/vppms} (fantasticàto) | →
²**trasognàto**_{ams/vppms} (restàto/rimàsto a bócca apèrta) | →
³**trasognàto**_{ams} (assòrto, estraniàto) | →
traşordinàto_{ams} →(dişordinàto)
traspadàno_{ams/sms} →(traspadàno)
-a_{afs/sfs} →
¹**trasparènte**_{agtv} (chiàro, comprensibile, evidènte) | →
 BS: trasparènt [=], sbardelènt [xbardelènt]
²**trasparènte**_{agtv} (che l'ascia passàre la lùce, diàfano) | trasparènt [trasparènt]
³**trasparènte**_{agtv} (³schijétto/schijétto) | →
⁴**trasparènte**_{sms} (¹lùcido) | →
⁵**trasparènte**_{sms} (per àltre accezióni) | trasparènt* (ita) [trasparènt]
trasparenteménte_{avb} | in manéra trasparènta* [=], con cjarèssa* [con cjarèsa]
trasparenza_{sfs} | trasparènsa* [=]
 > in **trasparenza**_{lcav} | in trasparènsa* [=]
¹**trasparire**_{vintr} (èssere trasparènte/vişibile) | trasparì (IIIb) [trasparì], èss trasparènt_{prf}* [ès trasparènt], vèd fò/fóra [vèd fò/fóra], vèd del de fò/fóra_{prf}* [vèd del defò/defóra]
²**trasparire**_{vintr} (manifestàrsi, palesàrsi, rivelàrsi) | →
¹**trasparito**_{ams/vppms} (èssere stàto trasparènte) | trasparit [trasparid], èss stacc/istàcc trasparènt_{prf}* [ès stadj trasparènt <v> esistàdj trasparènt], (v)edit/(v)ést fò/fóra [vedid/vést fò/fóra], (v)edit/(v)ést del de fò/fóra_{prf}* [vedid/vést del defò/defóra]
²**trasparito**_{ams/vppms} (manifestàto, palesàto, rivelàto) | →
traspiràbile_{agtv} | traspiràbel* [traspirabel], che s'pòl traspirà_{prf}* [che s'pòl traspirà], che l'consènt la traspirassiù_{prf}* [che'l consènt la traspirasjú]
¹**traspiràre**_{vintr/vtr} (eliminàre/filtràre per trasudazióne) | respirà° [=]
²**traspiràre**_{vintr} (manifestàre, palesàre, rivelàre) | →
³**traspiràre**_{vtr} (lasciàre manifestàre/palesàre/rivelàre) | →
¹**traspiràto**_{ams/vppms} (eliminàto/filtràto per trasudazióne) | respiràd [respiràd]
²**traspiràto**_{ams/vppms} (manifestàto, palesàto, rivelàto) | →

³**traspiràto**_{ams/vppms} (lasciàto manifestàre/palesàre/rivelàre) | →
traspiratòrijo_{ams} | de la traspirassiù_{lcge}* [dela traspirasjú]
traspirazióne_{sfs} | traspirassiù°* (ita) [traspirasjú], respirassiù* [respirasjú]
trasponiméto_{sms} →(trasposizióne)
trasporre_{vtr} (mutàre di pòsto/pòsto, collocàre in divèrso órdine) | spostà [=], cambià de pòst_{prf}* [cambjà de pòst], colocà in manéra divèrsa/dièrsa/dièrsa^{2^}_{prf}* [colocà in manéra divèrsa], colocà in ùrden divèrs/dièrs/dièrs^{2^}_{prf}* [colocà in ùrden divèrs], pònd/pondì in manéra divèrsa/dièrsa/dièrsa^{2^}_{prf}* [pònd/pondì in manéra divèrsa], pònd/pondì in ùrden divèrs/dièrs/dièrs^{2^}_{prf}* [pònd/pondì in ùrden divèrs]
trasportàbile_{agtv} | trasportàbel* [trasportabel], che s'pòl trasportà_{prf}* [che s'pòl trasportà], che l'pòl (v)èss trasportà_{prf}* [che'l pòl èss trasportàd <v> che'l pòlvèss trasportàd]
trasportabilità_{sfsi} →(l'èssere trasportàbile)
trasportaméto_{sms} →(traspòrto)
¹**trasportàre**_{vtr} (portàre da un luògo all'àlto, trasferire; spostàre, portàre via) | trasportà [=]
²**trasportàre**_{vtr} (copiàre, riportàre) | →
³**trasportàre**_{vtr} (differire, rinviare, spostàre) | →
⁴**trasportàre**_{vtr} (portàre altróve con l'immaginazióne) | trasportà* [=], portà°* [=], fà indà/andà* [=]
⁵**trasportàre**_{vtr} (sopraffàre, trascinàre) | trasportà* [=]
trasportàrsi_{vpi} →(spostàrsi), →(trasferìrsi)
¹**trasportàto**_{vppms} (portàto da un luògo all'àlto, trasferito; spostàto, portàto via) | trasportàt [trasportàd]
²**trasportàto**_{vppms} (copiàto, riportàto) | →
³**trasportàto**_{vppms} (differito rinviato, spostàto) | →
⁴**trasportàto**_{vppms} (portàto altróve con l'immaginazióne) | trasportàt* [trasportàd], portàt°* [portàd], fàcc indà/andà* [fadì indà/andà]
⁵**trasportàto**_{vppms} (sopraffàto, trascinàto) | trasportàt* [trasportàd]
⁶**trasportàto**_{ams/sms} (che/chi viène trasportàto) | trasportàt* [trasportàd]
-a_{afs/sfs} | trasportada* [=]
trasportatóre_{ams/sms} | trasportadùr [trasportadùr]
-trice_{sfs} | trasportadura* [=]
¹**traspòrto**_{sms} (il trasportàre, l'èssere trasportàto; attività di trasferiméto di còse/persóne/animàli; cósto del

trasferiméto) | trasport [=], condòta_{sfs} [=]
 BS: trasport [=]
 CE: trasport [=], strapòrt [=]
 CO: trasport [traspòrt]
- eccezióne_{lcst} | trasport ecesiunàl/eceziunàl* [traspòrt ecesiunàl/eceziunàl]
- pùbblico_{lcst} | trasport pòblech* [traspòrt pòbleg]
²**traspòrto**_{sms} (trasferiméto) | →
³**traspòrto**_{sms} (impeto; entusiàsmo, passióne) | trasport [=]
⁴**traspòrto**_{sms} (per àltre accezióni) | trasport* [=]
¹**trasposizióne**_{sfs} (il trasportàre, l'èssere trasportàto) | →
²**trasposizióne**_{sfs} (modificazióne) | →
³**trasposizióne**_{sfs} (càmbjo di posizióne) | cambe di posissiù_{prf}* [cambe di poxisjú]
⁴**trasposizióne**_{sfs} (per àltre accezióni) | trasposissiù* (ita) [traspoxisjú]
traspòsto_{ams/vppms} (mutàto di pòsto/pòsto, collocàto in divèrso órdine) | spostà [spostàd], cambiàt de pòst_{prf}* [cambjàd de pòst], colocàt in manéra divèrsa/dièrsa/dièrsa^{2^} [colocàd in manéra divèrsa], colocàt in ùrden divèrs/dièrs/dièrs^{2^} [colocàd in ùrden divèrs], pondit in manéra divèrsa/dièrsa/dièrsa^{2^} [pondid in manéra divèrsa], pondit in ùrden divèrs/dièrs/dièrs^{2^} [pondid in ùrden divèrs]
traşricchìre_{vintr} | deentà/dientà/dientà^{2^} (→straricco)_{prf}* [deventà/diventà (→straricco)]
traşricchìto_{ams/vppms} | deentàt/dientàt/dientàt^{2^} (→straricco)_{prf}* [deventàd/diventàd (→straricco)]
trassàre_{vintr} →(baràre), →(¹imbrogliàre)
trassàto_{ams/vppms} (baràto, ¹imbrogliàto) | →
trastullaméto_{sms} →(il trastullàre/si)
¹**trastullàre**_{vtr} (illùdere, ¹ingannàre) | →
²**trastullàre**_{vtr} (sollazzàre con trastùlli) | zògatà [xògatà], zògatunà [xògatunà], (→sollazzàre) con (→trastùlli)_{prf}* [(→sollazzàre) con (→trastùlli)]
¹**trastullàrsi**_{vpi} (ozjàre) | →
²**trastullàrsi**_{vpi} (sollazzàrsi con trastùlli) | zògatà [xògatà], (→sollazzàrsi) con (→trastùlli)_{prf}* [(→sollazzàrsi) con (→trastùlli)]
¹**trastullàto**_{ams/vppms} (illùso, ¹ingannàto) | →

²trastullàto_{ams/vppms} (sollazzàto con trastùlli) | zögatàt [xögatàd], zögatunàt [xögatunàd], (→sollazzàto) con (→trastùlli)_{prf}* [(→sollazzàto) con (→trastùlli)]

³trastullàto_{ams/vppms} (ozjàto) | →

trastullatóre_{ams/sms} →(perdigìorno) +**-trìce**_{afs/sfs} →

¹trastullìno_{sms} (balòcco) | →

²trastullìno_{sms} (bruscolìno) | →

³trastullìno_{sms} (trastùllo) | →

⁴trastullìno_{sms} (ragàzzo trastullatóre) | (→¹ragàzzo) (→trastullatóre)_{prf}* [(→¹ragàzzo) (→trastullatóre)] +**-a**_{sfs} | (→¹ragàzza) (→trastullatrìce)_{prf}* [(→¹ragàzza) (→trastullatrìce)]

trastùllo_{sms} (divertimènto, ¹giòco/giùòco, passatèmpo, şvàgo) | →

trastullóne_{ams/sms} →(trastullatóre) +**-a**_{afs/sfs} →

trasudaménto_{sms} →(il trasudàre)

¹trasudàre_{vintr} (di líquidi orgànici) →(sudàre) BS: velòmà* [=]

²trasudàre_{vintr} (di líquidi attraversò parèti poróse) | sudà^o* [=], sudurà^o* [=], cülà^o* [=]

³trasudàre_{vtr} (lascià filtràre) | →

⁴trasudàre_{vtr} (lascià trasparìre) | →

¹trasudàto_{ams/vppms} (di líquidi orgànici) →(¹sudàto) BS: velòmàt [velòmàd]

²trasudàto_{ams/vppms} (di líquidi attraversò parèti poróse) | sudàt^o* [südàd], suduràt^o* [süduràd], cülàt^o* [cülùd]

³trasudàto_{ams/vppms} (lasciàto filtràre) | →

⁴trasudàto_{ams/vppms} (lasciàto trasparìre) | →

trasudazióne_{sfs} (trasudaménto) | →

traşumanàre_{vtr} | (→¹eccèdere) i límiti de la natúra ümana* [(→¹eccèdere) i límiti dela natúra ümana]

traşumanàrsi_{vpi} →(traşumanàre)

¹traşumanàto_{vppms} | (→¹eccèdùto) i límiti de la natúra ümana* [(→¹eccèdùto) i límiti dela natúra ümana]

²traşumanàto_{ams} (che sùpera i límiti della natúra umàna) | che l' sùpera i límiti de la natúra ümana* [che'l sùpera i límiti dela natúra ümana]

traşumanazióne_{sfs} →(il traşumanàre/si)

traşvalutàre_{vtr} | cambià/müdà de valùr_{prf}* [cambjà/müdà de valúr]

traşvalutàto_{ams/vppms} | cambiàt/müdàt de valùr_{prf}* [cambjàd/müdàd de valúr]

traşvalutazióne_{sfs} | cambiamènt/cambiamét/müdamét

de valùr_{prf}* [cambjamènt/cambjamét/müdamét de valúr]

traşverberazióne_{sfs} | trasverberassiù^o* (ita) [traxverberasjù]

traşversàle_{agtv} (che sta di travèrso, méso di travèrso) | traèrs/treèrs [travèrs/trevèrs], che l' (i)stà de traèrs/treèrs_{prf}* [che'l sta de travèrs/trevèrs] < che'l istà de travèrs/trevèrs], metit de traèrs/treèrs_{prf}* [metit de travèrs/trevèrs]

traşversalità_{sfsi} (l'èssere traşversàle) | →

traşversalmènte_{avb} →(obliquamènte), →(di travèrso)

traşvèrso_{ams} (traşversàle) | →

¹traşvolàre_{vintr} (passàre rapidamènte da un argomènto all' àlto, trattàre di sfuggità, ¹sorvolàre) | passà (→rapidamènte) d'ün argomènt a l' óter* [pasà (→rapidamènte) d'ün argomènt al óter], tratà (→di sfuggità)_{prf}* [tratà (→di sfuggità)], →

²traşvolàre_{vtr} (²sorvolàre) | →

³traşvolàre_{vintr} (volàre da un pòsto/pòsto all' àlto) | (s)gulà/(v)ulà/volà d' ü pòst a l' óter_{prf}* [(x)gulà/vulà/volà d' ü' pòst al óter]

traşvolàta_{sfs} | gul/vul/vólo sènsa scalo_{prf}* [=], traersada co l' àereo/aparèchio_{prf}* [traversada col àereo/aparèchjo]

¹traşvolàto_{ams/vppms} (passàto rapidamènte da un argomènto all' àlto, trattàto di sfuggità, ¹sorvolàto) | passàt (→rapidamènte) d'ün argomènt a l' óter* [pasàd (→rapidamènte) d'ün argomènt al óter], tratàt (→di sfuggità)_{prf}* [tratàd (→di sfuggità)]

²traşvolàto_{ams/vppms} (²sorvolàto) | →

³traşvolàto_{ams/vppms} (volàto da un pòsto/pòsto all' àlto) | (s)gulàt/(v)ulàt/volàt d' ü pòst a l' óter_{prf}* [(x)gulàd/vulàd/volàd d' ü' pòst al óter]

traşvolatóre_{sms} | ü/chèl/aviadùr che l' à facc ü gul/vul/vólo sènsa scalo_{prf}* [ü'/chèl/avjadùr che'l và fadì ü' gul/vul/vólo sènsa scalò], ü/chèl/aviadùr che l' à facc öna traersada co l' àereo/aparèchio_{prf}* [ü'/chèl/avjadùr che'l và fadì öna traversada col àereo/aparèchjo]

-trìce_{sfs} | öna/chèla/aviadura/persuna che l' à facc öna traersada co l' àereo/aparèchio_{prf}* [öna/chèla/avjadura che'l và fadì öna traversada col àereo/aparèchjo], öna/chèla/aviadura/persuna che l' à

facc ü gul/vul/vólo sènsa scalo_{prf}* [öna/chèla/avjadura che'l và fadì ü' gul/vul/vólo sènsa scalò]

¹tràtta_{sfs} (pàrte di una linea, ¹⁵tràtto) | part(e) d' öna linea/linia_{prf}* [part(e) d' öna linea/linja], →

²tràtta_{sfs} (compravèndita di schiàvi) | compravèndita/compraèndita/negòss e de schiavi_{prf}* [compravèndita/negòse de schjavi]

trattàbile_{agtv} | tratàbel* [tratabel], s' pól tratà_{prf}* [che s' pól tratà], che l' pól (v)èss tratàt_{prf}* [che'l pól èss tratàd < che'l pól vèss tratàd]

¹trattabilità_{sfsi} (l'èssere trattàbile) | →

²trattabilità_{sfsi} (affabilità, arrendevolèzza) | →

¹trattaménto_{sms} (mòdo di trattàre qualcòsa/qualcùno; accogliènta, ospitalità; condizióni applicàte in un rappòrto di lavòro; terapìe mèdiche applicàte) | tratamènt [=], tratamét* [=]

- di Fine Rappòrto_{lcst} →(TFR)

²trattaménto_{sms} (per àltre accezióni) | tratamènt^o* [=], tratamét^o* [=]

¹trattàre_{vtr} (discùtere/espòrre/şviluppàre un determinàto argomènto; discùtere in vista di un accòrdo, negoziàre; comportàrsi in un determinàto mòdo, tenère un cèrto atteggiàmènto nei rigùardi di qualcùno; maneggiàre/usàre qualcòsa; curàre/seguìre şvolgimènto di attività; lavoràre/sottopòrre qualcòsa a un trattaménto; curàre con medicine/rimèdi) | tratà [=]

- a càlci nel sedère_{lcvb} →(prèndere a càlci)

- a pèsci in fàccia_{lcvb} →(prèndere a pèsci in fàccia)

- bène_{lcvb} | tratà bé [=]

- con i guànti_{lcvb} | tratà co i guànc* [tratà coi gyantj]

- màle_{lcvb} | tratà mal [=]

- per sómmi càpi_{lcvb} →(²accennàre)

²trattàre_{vtr} (elaboràre) | →

³trattàre_{vtr} (impugnàre, maneggiàre, toccàre) | →

⁴trattàre_{vintr} (avère cóme argomènto/oggèto; avère contàtti/rappòrti; confrontàrsi/discùtere in vista di un accòrdo; contrattàre, discùtere sul prèzzo) | tratà [=]

trattàrsi_{vpi} | tratàs* [=]

trattatùsta_{sttv} | aütùr de tratàcc_{prf}* [aütùr de tratàtj], aütura/aüttrice de tratàcc_{prf}* [aütura/aüttrice de tratàtj]

trattatùva_{sfs} →(⁷trattàto)

¹trattàto_{vppms} (discùsso/espòsto/şviluppàto un determinàto argomènto; discùsso in

- vista di un accòrdo, negoziàto; comportàto in un determinàto mòdo, tenùto un cèrto atteggiamentó nei rigùardi di qualcùno; maneggiàto/ùsàto qualcòsa; curàto/seguìto şvolgiménto di attività; lavoràto/sottopósto qualcòsa a un trattamentó; curàto con medicìne/rimèdi) | tratàt [tratàd]
- **a càlci nel sedere**_{lcvb} →(préso a càlci)
- **a pésci in fàccia**_{lcvb} →(préso a pésci in fàccia)
- **bène**_{lcvb} | tratàt bé [tratàd bé < tratàbbé]
- **con i guànti**_{lcvb} | tratàt co i guànc* [tratàd coi gyanti]
- **màle**_{lcvb} | tratàt mal [tratàd mal < tratàmmàl]
- **per sómmi càpi**_{lcvb} →(²accennàto)
- ²**trattàto**_{vppms} (elaboràto) | →
- ³**trattàto**_{vppms} (impugnàto, maneggiàto, toccàto) | →
- ⁴**trattàto**_{vppms} (avùto còme argomentó/oggetto; avùto contàtti/rappòrti; confrontàto/discùso in vista di un accòrdo; contrattàto, discùso sul prèzzo) | tratàt [tratàd]
- ⁵**trattàto**_{vppms} (avùto un cèrto comportamentó nei confrónti di sé stéssi; assùnti un cèrto comportamentó recìproco) | tratàt [tratàd]
- ⁶**trattàto**_{sms} (scrittó di caràttere crítico, ²sàggio) | tratàt [=]
- BS: tratàt [=]
- ⁷**trattàto**_{sms} (⁴negozitàto, trattatìva) | tratàt [=], trattatìva_{sfs} [=]
- BS: tratàt [=]
- ⁸**trattàto**_{ams} (sottopósto a trattamentó) | tratàt* [tratàd]
- trattatóre**_{sms} | tratadùr* [tratadùr]
- + **-trice**_{sfs} | tratadura* [=]
- trattazióne**_{sfs} | tratassiù* [tratasjú]
- tratteggiàbile**_{agtv} | tratègiàbel* [trateğabel], che s'pòl tratègià_{prf}* [che s'pòl tratègà], che l'pòl (v)èss tratègiàt_{prf}* [che'l pòl èss tratègàd < che'l pòlvèss tratègàd]
- tratteggiamentó**_{sms} | tratègiamét* (ita) [trateğamét]
- tratteggiàre**_{vr} | tratègià* (ita) [trateğà]
- tratteggiàto**_{ams/vppms} | tratègiàt* (ita) [trateğàd]
- tratteggiatùra**_{sfs} | tratègiadùra* (ita) [trateğadùra], tratègio_{sms} (ita) [tratègo], tratèss_{sms}* [tratèx]
- trattèggio**_{sms} | tratègio° (ita) [tratègo], tratèss* [tratèx]
- trattenére**_{vr} | tratègn/tratègnì [tratègn/tratèjn/trateğní], intertegnì (IIIb) [interteğní]
- BS: trigà [=]
- trattenérsi**_{vpi} | tratègnes/trategnìs [tratègnes/trateğnìs], intertegnìs [interteğnìs]
- BS: trigàs [=]
- trattenibile**_{agtv} | tratenìbel° (ita) [tratenìbel], tratègnébel* [trateğnébel], che s'pòl tratègn/trategnì/intertegnì_{prf}* [che s'pòl tratègn/tratèjn/trateğní/interteğní], che l'pòl (v)èss tratègnì/intertegnìt_{prf}* [che'l pòl èss tratègnìd/interteğnìd < che'l pòlvèss tratègnìd/interteğnìd]
- tratteniménto**_{sms} | tratenimènt [=], tratègnimét* [trateğnimét]
- ¹**trattenitóre**_{sms} (chi trattìene) | tratègnidùr* [trateğnidùr]
- **trice**_{sfs} | tratègnidura* [trateğnidura]
- ²**trattenitóre**_{sms} (intrattenitóre) | →
- **trice**_{sfs} | →
- trattenùta**_{sfs} | trateniùda (ita) [trateniùda]
- trattenùto**_{ams/vppms} | tratègnìt [trateğnìd], intertegnìt [interteğnìd]
- BS: trigàt [trigàd]
- trattino**_{sms} | tratino° (ita) [=], tratì [tratì]
- trattivo**_{ams} →(¹tràente)
- ¹**tràtto**_{ams/vppms} (mòsso qualcòsa/qualcùno; trascinàto) | tiràt [tiràd], tracc [tratì]
- BS: tràit [traíd], tiràt fòra [tiràd fòrà], encaàt [ençavàd]
- **d'impaccio**_{lcvb} | tracc di impàs/guài* [tratì di impàs/gyài], (→liberàto) di impàs/guài* [(→liberàto) di impàs/gyài]
- **in errore**_{lcvb} →(fàtto şbagliàre)
- **in inganno**_{lcvb} →(ingannàto)
- **partito**_{lcvb} →(tràtto vantàggio)
- **vantàggio**_{lcvb} | (v)it/(v)üt ü vantagio* [vid/viùd ü' vantağo]
- > **a tràtti**_{cav} →(a intervàlli)
- BS: a sbòcc [a xbòtì], a sbòtade [a xbòtade]
- > **a un tràtto**_{lcav} | töt a ü còlp/culp [tót a ü' còlp/culp], de sbals [de xbals], töt a ü tracc [tót a ü' tratì]
- > **d'un tràtto**_{cav} →(a un tràtto)
- > **tütt'a un tràtto**_{lcav} →(a un tràtto)
- ²**tràtto**_{ams/vppms} (¹trascórso) | →
- ³**tràtto**_{ams/vppms} (portàto) | →
- ⁴**tràtto**_{ams/vppms} (indótto, spìnto) | →
- ⁵**tràtto**_{ams/vppms} (estràtto) | →
- ⁶**tràtto**_{ams/vppms} (salvàto) | →
- ⁷**tràtto**_{ams/vppms} (ricavàto un ùtile/vantàggio) →(ricavàto)
- ⁸**tràtto**_{ams/vppms} (dedótto) | →
- ⁹**tràtto**_{ams/vppms} (allontanàto, portàto fùòri, portàto via) | →
- ¹⁰**tràtto**_{ams/vppms} (eméssso) | →
- ¹¹**tràtto**_{ams/vppms} (defalcàto, detràtto) | →
- ¹²**tràtto**_{ams/vppms} (mòsso, passàto) | →
- ¹³**tràtto**_{ams/vppms} (sotràtto) | →
- ¹⁴**tràtto**_{ams} (¹estràtto) | →
- ¹⁵**tràtto**_{sms} (linea, ségno; lineétta; pàrte di sentièro/stràda; mòdo di comportàrsi/trattàre) |trato (ita) [=], tracc [tratì]
- BS: trat [=]
- ¹⁶**tràtto**_{sms} (caràttere di un individuó; segménto più o méno lùngo di un còrpo; porzióne di spàzio; periodo di tèmpo; pàrte di composizióne/òpera/rappresentazióne) |trato* (ita) [=], tracc* [tratì]
- ¹⁷**tràtto**_{sms} (distànza) | →
- ¹⁸**tràtto**_{sms} (àtto, gèsto) | →
- ¹**trattóre**_{sms} (lavoratóre/operàio di setificiò) | filadùr [filadùr], treciùr* [treçùr]
- **a**_{sfs} | filadura* [=], filéra [=], treciura [treçura]
- ²**trattóre**_{sms} (òste) | →
- **trice**_{sfs} | →
- ³**trattóre**_{sms} (tec) (màccina agrìcola) | tratùr [tratùr]
- BS: tratùr [tratùr]
- trattoria**_{sfs} (ristorànte econòmico) | tratoréa [tratoréa]
- TV: traturìa [traturìa]
- trattorista**_{stvt} | condücènt d'ü tratùr_{prf}* [condücènt d'ü' tratùr], ü/chèl che l'guida 'l tratùr_{prf}* [ü'/chèl che'l gyida 'l tratùr], òna/chèla/persuna che la guida 'l tratùr_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la gyida 'l tratùr]
- trattoristico**_{ams} | di tratùr_{lcege}* [di tratùr]
- trattùra**_{sfs} | filadùra* [filadùra]
- trattùro**_{sms} (sentièro) | →
- traudire**_{vintr} →(¹trasentìre)
- traudito**_{ams/vppms} →(¹trasentìto)
- trattùra**_{sfs} | filadùra [filadùra]
- trattùro**_{sms} (sentièro) | →
- tràuma**_{sms} | tràuma° (ita) [trauma], bòta° [=]
- ¹**traumaticaménte**_{avb} (in séguito a un tràuma) | in sèguet a ü tràuma* [in sègyet a ü' trauma], in sèguet a òna bòta* [in sègyet a òna bòta], dòpo/pós/despò ü tràuma* [dòpo/pós/despò ü' trauma], dòpo/pós/despò òna bòta* [dòpo/pós/despò òna bòta]
- ²**traumaticaménte**_{avb} (in mòdo traumàtico) | in manéra (→traumàtica)* [in manéra (→traumàtica)]
- traumaticità**_{sfsi} →(l'èssere traumàtico)
- ¹**traumàtico**_{ams} (che è provcàto da un tràuma) | traumàtico° (ita)

[traumàtico], che l'è caösàt/caüsàt/provocàt d'ü tràuima_{prf}* [che'l è caöxàd/caüxàd/provocàd d'ü' trauma]

²**traumàtico**_{ams} (che è conseguente a un tràuima) | traumàtico° (ita) [traumàtico], che l'è conseguent a ü tràuima_{prf}* [che'l è conseguyent a ü' trauma], che l'vé dòpo/pós/despò ü tràuima_{prf}* [che'l vé dòpo/pós/despò ü' trauma]

³**traumàtico**_{ams} (che pròvoca turbaménto) | traumàtico° (ita) [traumàtico], che l'càösa/càüsa/pròvoca (→turbaménto)_{prf}* [che'l caöxa/caüxa/pròvoca (→turbaménto)]

¹**traumatismo**_{sms} (tràuima) | →

²**traumatismo**_{sms} (effèto di un tràuima) | efèt d'ü' tràuima_{prf}* [efèt d'ü' trauma]

traumatizzànte_{agtv} (che pròvoca un tràuima) | che l'càösa/càüsa/pròvoca ü tràuima_{prf}* [che'l caöxa/caüxa/pròvoca ü' trauma]

¹**traumatizzàre**_{vt} (provocàre un tràuima) | dà/caösa/caüsà/provocà ü tràuima_{prf}* [dà/caöxà/caüxà/provocà ü' trauma]

²**traumatizzàre**_{vt} (⁵sconvòlgere) | →

¹**traumatizzàto**_{vppms} (provocàto un tràuima) | dacc/caösàt/caüsàt/provocàt ü tràuima_{prf}* [dadì/caöxàd/caüxàd/provocàd ü' trauma]

²**traumatizzàto**_{vppms} (⁵sconvòlto) | →

³**traumatizzàto**_{ams} (⁴sconvòlto) | →

⁴**traumatizzàto**_{ams/sms} (che/chi ha subito un tràuima) | (ü/chèl) che'l'à sübit ü tràuima_{prf}* [(ü'/chèl) che'l'à sübit ü' trauma]

-a_{afs/sfs} | (öna/chèla/persuna) che l'è sübit ü tràuima_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che'l'à sübit ü' trauma]

traumatologia_{sfs} | traumatologia° (ita) [traumatologia], traumatologéa* [traumatologéa]

traumatològico_{ams} | traumatològico° (ita) [traumatològico], traumatològech* [traumatològeg], de la traumatologia_{icge}* [dela traumatologia]

traumatòlogo_{sms} | traumatòlogo° (ita) [traumatòlogo], traumatòleghe* /-c/ [traumatòleg], dotùr/dutùr/specialista de la traumatologia_{prf}* [dotùr/dutùr/specialista dela traumatologia], ü/chèl/dotùr/dutùr sura i tràuimi_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr

sura i tràuimi], ü/chèl/dotùr/dutùr che l'è sö sö i tràuimi_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr che'l è sö söi tràuimi], dotùr/dutùr/specialista di tràuimi_{prf}* [dotùr/dutùr/specialista di tràuimi]

-a_{sfs} | traumatòloga° (ita) [traumatòloga], traumatòlega* [traumatòlega], doturèssa/duturèssa/specialista de la traumatologia_{prf}* [doturèsa/duturèsa/specialista dela traumatologia], öna/chèla/doturèssa/duturèssa sura i tràuimi/bòte_{prf}* [öna/chèla/doturèsa/duturèsa sura i tràuimi/bòte], öna/chèla/doturèssa/duturèssa che l'è sö sö i tràuimi/bòte_{prf}* [öna/chèla/doturèsa/duturèsa che'l'è sö söi tràuimi/bòte], doturèssa/duturèssa/specialista di tràuimi/bòte_{prf}* [doturèsa/duturèsa/specialista di tràuimi/bòte]

travagliaménto_{sms} →(travàglio)

¹**travagliàre**_{vt} (affliggere, tormentàre) | →

²**travagliàre**_{vt} (¹colpire, ¹percuòtere) | →

³**travagliàre**_{vt} (dàre un'acùta sofferènza) | dà öna granda soferènsa_{prf}* [=], dà ü gran dolùr/dulùr_{prf}* [dà ü' gran' dolùr/dulùr]

⁴**travagliàre**_{vintr} (travagliàrsi) | →

¹**travagliàrsi**_{vpi} (affaticàrsi, dàrsi mólto da fàre) | →, dàs de fà (→²mólto)_{prf}* [dàs de fà (→²mólto)]

²**travagliàrsi**_{vpi} (smanjàrsi) | →

³**travagliàrsi**_{vpi} (affliggersi, tormentàrsi) | →

travagliataménte_{avb} | in manéra (→travagliàta)* [in manéra (→travagliàta)]

¹**travagliàto**_{vppms} (afflitto, tormentàto) | →

²**travagliàto**_{vppms} (¹colpito, ¹percòsso) | →

³**travagliàto**_{vppms} (dàto un'acùta sofferènza) | dacc öna granda soferènsa_{prf}* [dadì öna granda soferènsa], dacc ü gran dolùr/dulùr_{prf}* [dadì ü' gran' dolùr/dulùr]

⁴**travagliàto**_{vppms} (affaticàto, dàto mólto da fàre) | →, dacc de fà (→²mólto)_{prf}* [dadì de fà (→²mólto)]

⁵**travagliàto**_{vppms} (²smanjàto) | →

⁶**travagliàto**_{ams/vppms} (afflitto, tormentàto) | →

⁷**travagliàto**_{ams} (caratterizzàto da continue sofferènze; càrico di sofferènze e difficoltà) →(²soffèrto)

⁸**travagliàto**_{ams} (critico, laceràto) | →

⁹**travagliàto**_{ams} (torturàto) | →

¹⁰**travagliàto**_{ams} (difficile) | →

¹**travàglio**_{sms} (péna, sofferènza; periodo che precède il pàrto; afflizióne interióre; lavóro faticóso) | traài/travài [travài] BS: sapèl [=], strüssio [strúsjo], traài [travài]

²**travàglio**_{sms} (lavóro) | →

travagliosaménte_{avb} | con traài/travài* [con travài], in manéra (→travagliósa)* [in manéra (→travagliósa)]

¹**travaglióso**_{ams} (che càusa dolóre) | che l'càösa/càüsa/pròvoca dolùr/dulùr_{prf}* [che'l caöxa/caüxa/pròvoca dolùr/dulùr]

²**travaglióso**_{ams} (angoscióso, penóso) | →

³**travaglióso**_{ams} (laborióso, operóso) | →

travalicaménto_{sms} →(il travalicàre)

¹**travalicàre**_{vt} (²eccèdere, ešorbitàre, oltrepassàre) | →

²**travalicàre**_{vt} (valicàre) | →

¹**travalicàto**_{ams/vppms} (²eccèdùto, ešorbitàto, oltrepassàto) | →

²**travalicàto**_{ams/vppms} (valicàto) | →

travalicatóre_{sms} →(prevaricatóre), →(trašgessóre) +**-trìce**_{sfs} →

travaménto_{sms} →(travàtura)

travašabile_{agtv} | traasàbel* [travaxabel], s'pól traasà_{prf}* [che s'pól travaxà], che l'pól (v)èss traasà_{prf}* [che'l pól ès travaxàd & che'l pólèss travaxàd]

travašaménto_{sms} →(travàšo)

¹**travašàre**_{vt} (versàre un liquido da un recipiènte a un àltro) | traasà [travaxà] BS: traasà [travaxà], straödà [stravödà]

²**travašàre**_{vt} (rinvašàre, švašàre) | →

³**travašàre**_{vt} (riversàre, trasferire) | →

⁴**travašàre**_{vt} (debordàre, fuoriuscìre) | →

travašàrsi_{vpi} | traasàs [travaxàs]

¹**travašàto**_{ams/vppms} (versàto un liquido da un recipiènte a un àltro) | traasàt [travaxàd] BS: traasàt [travaxàd], straödàt [stravödàd]

²**travašàto**_{ams/vppms} (rinvašàto, švašàto) | →

³**travašàto**_{ams/vppms} (riversàto, trasferito) | →

⁴**travašàto**_{ams/vppms} (debordàto, fuoriuscìto) | →

travaşatóre_{ams/sms} | traasadür*
[travaxadúr]
-**trice**_{afs/sfs} | traasadura*
[travaxadura]

travaşatrice_{sfs} (tec) (màccina) |
travasatrice° (ita) [travaxatrice],
traasatriss* [travaxatrís], màccina
per traasà_{prf}* [màccina per travaxà]

travàşo_{sms} (il travaşare/si) | travaso°
(ita) [travaxo], travàs/traàs [travàx]

travàta_{sfs} (travàtura) | →
BS: arca [arcà]

travàta_{sfs} (tràve) | →

travàto_{ams} | rinforsàt/sostegnìt de
trav_{prf}* /-f/ [rinforsàd/sosteğnid de
trav]

travàtura_{sfs} (tec) | travadúra/traadúra*
[travadúra], armadúra d'ü tècc_{prf}
[armadúra d'ü tètì]

- **e copertura del tétto**_{lcst} (tec) |
teciàm [teçàm]

tràve_{sfs} (tec) | trav /-f/ [=], banchina
[bançhina]

-**vétto**_{sms} (tec) | tarabàcola_{sfs} [=],
trabàcola_{sfs} [=]
BS: cantenèla_{sfs} [cantenèlá]

-**vicèllo**_{sms} →(travétto)

-**vóne**_{sfs} | trauna_{sfs}* [travuna], gròssa
trav_{prf}* /-f/ [gròsa trav]

- **di capriàta**_{lcst} (tec) | trav de la
cavriada* [trav dela cavriada]

- **di cólmo**_{lcst} (tec) | trav de culma*
[=]
BS: colmégna [colmégna]

- **di sostégno**_{lcst} (tec) | trav de
sostègn_{prf}* [trav de sostègn]

- **di spjovènte del tétto**_{lcst} (tec) | trav
del piòent* [trav del pjövènt]

BS: tresséra [tresérà], puntù_{sms}
[puntú], palù_{sms} [palú]

- **maèstra**_{lcst} (tec) | somér [=],
sparadòss [sparadòs]

BS: colmégna [colmégna],
sparadòss [sparadòs]

- **mediàna/secondària**_{lcst} →(terzèra)

- **principàle di sostégno di tràve
secondària**_{lcst} →(tràve maèstra)

travedére_{vintr} (ingannàrsi nel
giudicàre/valutàre) | (→ingannàrsi)
in del giödicà/giüdicà/valütà_{prf}*
[(→ingannàrsi) indel
ğödicà/ğüdicà/valütà]

travedére_{vintr} (ingannàrsi nel vedére,
vedére una còsa per un'àltra) |
(→ingannàrsi) in del (v)èd/(v)edì_{prf}*
[(→ingannàrsi) indel vèd],
(v)èd/(v)edì òna còsa/còssa/ròba per
òn'òtra_{prf}* [vèd/vedí òna
còxa/còsa/ròba per òn'òtra],
(v)èd/(v)edì ü laür per ün óter_{prf}*
[vèd/vedí ü' lavür per ün óter]

travedére_{vtr} (intravedére) | →

travedére_{vintr} (stravedére) | →

travediménto_{sms} →(il travedére)

travedùto_{ams/vppms} (°ingannàto nel
giudicàre/valutàre) | (→°ingannàto)
in del giödicà/giüdicà/valütà_{prf}*
[(→°ingannàto) indel
ğödicà/ğüdicà/valütà]

travedùto_{ams/vppms} (°ingannàto nel
vedére) | (→°ingannàto) in del
(v)èd/(v)edì_{prf}* [(→°ingannàto)
indel vèd], (v)edit/(v)ést òna
còsa/còssa/ròba per òn'òtra_{prf}*
[vedíd/vést òna còxa/còsa/ròba per
òn'òtra], (v)edit/(v)ést ü laür per ün
óter_{prf}* [vedíd/vést ü' lavür per ün
óter]

travedùto_{ams/vppms}
(intravedùto/intravìsto) | →

travedùto_{ams/vppms} (stravedùto) | →

travéggole_{sfp} | trabécole [=]
BS: traéggole [travéggole], traèggole
[travèggole], véder 'na ròba per
l'òtra_{prf} [véder 'nà ròba per l'òtrà]

travellers' cheque_{lcst} (ing) /trävələş
çéc/ | ← /trävələş çéc/ /trävəlş çéc/

travèrsa_{sfs} (bàrra, şbàrra) | traèrs_{sms}
[travèrs], treèrs_{sms} [trevèrs]
BS: traèrsa [travèrsa]

-**rsina**_{sfs} | traersì_{sms}* [traversí],
treersì_{sms}* [treversí], picol/pissèn
traèrs/treèrs* [picol/pisèn
travèrs/trevèrs]

-**rsòne**_{sms} | traersù* [traversú],
treersù* [treversú], gròss
traèrs/treèrs* [gròs travèrs/trevèrs]

travèrsa_{sfs} (di pórtà di càlcio,
tramèzza) | traèrsa°* (ita) [travèrsa]

travèrsa_{sfs} (grembiùle) | →

travèrsa_{sfs} (traversina) | →

travèrsa_{sfs} (del létto) | traèrsa
[travèrsa], treèrsa [trevèrsa]

travèrsa_{sfs} (via) | →

traversàbile_{agtv} →(attraversàbile)

traversaménto_{sms} →(attraversaménto)

traversàre_{vtr} (attraversàre) | →

traversàre_{vtr} (perforàre, trapassàre) |
→

traversàre_{vtr} (°trascórrere, vìvere) |
→

traversàre_{vtr} (preşentàrsi/venire alla
mènte all'improvvişo) →(°balenàre)

traversàta_{sfs} | traersada°* (ita)
[traversada], treersada°* (ita)
[treersada]
BS: traersàda [traversadà]

traversàto_{ams/vppms} (attraversàto) | →

traversàto_{ams/vppms} (perforàto,
traversàto) | →

traversàto_{ams/vppms} (°trascórso,
vissùto) | →

traversàto_{ams/vppms} (preşentàto/venùto
alla mènte all'improvvişo)
→(°balenàto)

traversia_{sfs} (avversità, gròssa
difficoltà) | →, gròssa dificoltà_{prf}*
[gròsa dificoltà]

BS: traersia [traversià]

traversina_{sfs} (ferroviària) | sliper_{sms}
[xliper]
BS: sliper_{sms} [xliper]

traversina_{sfs} (piccola travèrsa) |
traersì_{sms}* [traversí], treersì_{sms}*
[treversí], picol/pissèn
traèrs/treèrs_{prf}* [picol/pisèn
travèrs/trevèrs]

traversina_{sfs} (°travèrsa) | →

traversino_{sms} (capezzàle, guanciàle) |
→

traversino_{sms} (°travèrsa) | →

traverso_{ams} (dispòsto
traşversalmènte; relativo a mişura di
larghèzza) | traèrs [travèrs], treèrs
[trevèrs]
> **a traverso**_{lcav/lcpr} | a traèrs/treèrs
[atravèrs/atrevèrs]
> **di traverso**_{lcav} | de traèrs/treèrs [de
travèrs/trevèrs]
BS: de traèrs [de travèrs], a scaessù
[a scavesù]
CE: de traèrs/treèrs [de
travèrs/trevèrs]
CO: (de) travèers [(de) travèrs]
> **per traverso**_{lcav} | per traèrs/treèrs
[de travèrs/trevèrs]
BS: per traèrs [per travèrs]
CE: per traèrs/treèrs [per
travèrs/trevèrs]
CO: (per) travèers [(per) travèrs]

traverso_{ams} (şleàle) | →

traverso_{ams} (sgradito, spiacevole) | →

traverso_{sms} (larghèzza) | →

traverso_{ams} (oggèto pósto/pòsto di
travèro) | ogèt
desponit/disponit/metit/pondit/pundi
t de traèrs/treèrs_{prf}* [ogèt
desponíd/disponíd/metíd/pondíd/pun
díd de travèrs/trevèrs]

traverso_{sms} (°traversina) | →

traverso_{sms} (flàuto travèro) | →

traversone_{sms} (correntino) | →
BS: traersù [traversú]

traversone_{sms} (cross, làncio) |
traersù° [traversú], treersù*
[treversú]

traversone_{sms} (gròssa °travèrsa) |
traersù* [traversú], treersù*
[treversú], gròss traèrs/treèrs_{prf}*
[gròs travèrs/trevèrs]

traversone_{sms} (travèrsa delle stànghe
del càrro) | ↓
BS: sèst del car_{prf} [=]

traversone_{sms} (maestràle) | →

travertino_{sms} (sos) | travertino° (ita)
[travertì/traertì* [travertí]

travestiménto_{sms} | traestimét
[travestimét]

travestire_{vtr} | (s)traestì(s) (IIIa)
[(s)travestì(s)], treestì(s) (IIIa)
[travestì(s)], trestì (IIIa) [trestí]
BS: traestésser [travestéser]

travestìrsi_{vpi} | (s)traestìs [(s)travestìs],
treestìs [trevestìs]
BS: traestìs [travestìs], traistìs
[travistìs]

¹travestìto_{ams/vppms} | (s)traestìt
[(s)travestìd], treestìt [trevestìd],
trestìt [trestìd]
BS: traestìt [travestìd], traistìt
[travistìd]

²travestìto_{sms} (chi indòssa àbiti
dell'altro sèssu; trans, transessuale) |
traestìt° [travestìd], treestìt°
[trevestìd]
-a_{sfs} | traestìda° [travestìda],
treestìda° [trevestìda]

travestìtura_{sfs} →(travestiménto)

travet_{smsi} (eso) /tràvet/ /travèt/ | ←

¹travétto_{sms} (tec) (piccola tràve) |
tarabàcola_{sfs} [=], trabàcola_{sfs} [=]
BS: cantenèla_{sfs} [cantenèlà]

²travétto_{sms} (tec) (prefabbricàto) |
traèt°* (ita) [travèt]
BS: zaf [xaf]

³travétto_{sms} (travet) | →

traviaménto_{sms} | inzacarada_{sfs}
[inxacarada]

traviàre_{vintr/vtr} →(fùorviàre)

traviàrsi_{vpi} →(fùorviàrsi), →(¹sviàrsi)

¹traviàto_{ams/vppms} (fùorviàto, ¹sviàto) |
→

²traviàto_{ams} (⁷corròtto, ²depravàto,
⁸sviàto) | desaviàt/dexaviàt^{2^}
[dexaviàd]

traviatóre_{sms} |
desaviadùr/dexaviadùr^{2^}*
[dexaviadùr]
+-trìce_{sfs} |
desaviadura/dexaviadura^{2^}*
[dexaviadura]

¹travicèllo_{sms} (tec) | treèl [trevèl],
corentù [corentù]
BS: treèl [trevèl]
- di fienìle/stàlla_{lcst} | trasc [trasc]

²travicèllo_{sms} (¹travétto) | →

travişaménto_{sms} (il travišàre) | →

¹travišàre_{vtr} (¹alteràre il višo, ¹alteràre
l'aspètto) | alterà ol vis/mostàss_{prf}*
[alterà ol vis/mostàss], alterà
l'aspèt_{prf}* [alterà 'l aspèt], imbaötà
[=]

²travišàre_{vtr} (far apparìre, interpretàre,
espòrre in mòdo distòrto) | fà
parì/(v)èd/(v)edì in manéra
(→distòrta)_{prf}* [fà parì/vèd/vedì in
manéra (→distòrta)], interpretà in
manéra (→distòrta)_{prf}* [interpretà in
manéra (→distòrta)], esponì in
manéra (→distòrta)_{prf}* [esponì in
manéra (→distòrta)]

travišàrsi_{vpi} | alteràs ol vis/mostàss_{prf}*
[alteràs ol vis/mostàss], alteràs
l'aspèt_{prf}* [alteràs 'l aspèt], imbaötàs
[=]

¹travišàto_{ams/vppms} (¹alteràto il višo,
¹alteràto l'aspètto, camuffàto) |
alteràt ol vis/mostàss_{prf}* [alteràd ol
vis/mostàss], alteràt l'aspèt_{prf}*
[alteràd 'l aspèt], imbaötàt
[imbaötàd]

²travišàto_{ams/vppms} (fàtto apparìre,
interpretàto, espòsto/espòsto in
mòdo distòrto) | facc
parì/(v)èd/(v)edì in manéra
(→distòrta)_{prf}* [fadì parì/vèd/vedì in
manéra (→distòrta)], interpretàt in
manéra (→distòrta)_{prf}* [interpretàd
in manéra (→distòrta)], esponìt in
manéra (→distòrta)_{prf}* [esponìd in
manéra (→distòrta)]

¹travolgènte_{agtv} (fòrte, impetuóso) | →

²travolgènte_{agtv} (¹irresistìbile,
trascinànte) | →

¹travòlgere_{vtr} (¹capovòlgere) | →

²travòlgere_{vtr} (³sopraffàre) | →

³travòlgere_{vtr} (trascinàre via con
violènza) | (→trascinàre) vià
(→violentemènte)_{prf}* [(→trascinàre)
vja (→violentemènte)],
distrùs/distrùsi/destrùs/destrùsi
(→violentemènte)_{prf}*
[distrùx/distrùxi/destrùx/destrùxi
(→violentemènte)]

¹travolgiménto_{sms} (il travòlgere) | →

²travolgiménto_{sms} (rivolgiménto,
sconvolgiménto) | →

¹travòlto_{ams/vppms} (¹capovòlto) | →

²travòlto_{ams/vppms} (³sopraffàtto) | →

³travòlto_{ams/vppms} (trascinàto via con
violènza) | (→trascinàto) vià
(→violentemènte)_{prf}* [(→trascinàto)
vja (→violentemènte)],
distrùsit/destrùsit
(→violentemènte)_{prf}*
[distrùxid/destrùxid
(→violentemènte)]

travóna_{sfs} (gròssa tràve) | trauna_{sfs}*
[travuna], gròssa trav_{prf}* /-f/ [gròssa
trav]

trawl_{smsi} (ing) /tròl/ (tec) | ← /tròl/
trawl_{smsi} (ing) /tròlə (r)/ (tec) | ←
/tròler/

trazióne_{sfs} | trassiù°* (ita)(lad) [trasjú]
- anterióre_{lcvb} | trassiù anteriura*
(ita) [trasjú anterjura]
- integràle_{lcvb} | trassiù integràl* (ita)
[trasjú integràl]
- posterióre_{lcvb} | trassiù posteriura*
(ita) [trasjú posterjura]

trazzèra_{sfs} →(trattùro)

tré_{ancar/smsi/sfp} | tri_{ancar/smsi} [=], trè_{ancar/sfp}
[=]
BS: tré_{ancar/smsi} [=], trè_{ancar/sfp} [=]
CE: tri_{ancar/smsi} [=], trè_{ancar/sfp} [=]
CO: tri_{ancar/smsi} [=], trii_{ancar/smsi} [trí],
trè_{ancar/sfp} [=]
- per dùe_{lcst} | trè per dùe° (ita) [trè
per duè], tri per du° (ita) [=]

- quàrti_{lcst} →(trequàrti)
- Venèzje_{lcst} →(Trivèneto)

trebbìa_{sfs} (trebbiatrice) | →

trebbiano_{ams} (nat) (ali) | trebbiano° /-
bb-/ (ita) [trebbjano]

trebbiàre_{vtr} | fà fò/fóra 'l formét_{prf} [=],
bat ol formét (sò l'éra)_{prf} [bat ol
formét (sòl'éra)]

trebbiatójo_{sms} →(correggiàto)

trebbiatóre_{sms} | batidùr [batidùr],
ù/chèl/òm/contadi/paisà/vilà che l'fà
fò/fóra 'l formét_{prf}*
[ù'/chèl/òm/contadi/pajxà/vilà che'l
fa fò/fóra 'l formét],
ù/chèl/òm/contadi/paisà/vilà che
l'bat ol formét_{prf}*
[ù'/chèl/òm/contadi/pajxà/vilà che'l
bat ol formét]
-trìce_{sfs} | batidura* [=],
òna/chèla/dòna/fómna/contadina/pai
sana/vilana/persuna che la fà fò/fóra
'l formét_{prf}*
[òna/chèla/dòna/fómna/contadina/pa
ixana/vilana/persuna che'la fa
fò/fóra 'l formét],
òna/chèla/dòna/fómna/contadina/pai
sana/vilana/persuna che la bat ol
formét_{prf}*
[òna/chèla/dòna/fómna/contadina/pa
ixana/vilana/persuna che'la bat ol
formét]

trebbiatrice_{sfs} (tec) (màchina) |
trebiatrice° (ita) [trebjatrice],
trebiatriss* [trebjatrís], màchina per
fà fò/fóra 'l gra/gré/formét_{prf}*
[màchina per fà fò/fóra 'l
gra/gré/formét], màchina per bat ol
gra/gré/formét_{prf}* [=], batidura* [=],
lissù_{sms} [lissù]
BS: tròl_{sms} [tról], màchina de bàter_{prf}
[màchinà de bater]

trebbiatùra_{sfs} | batidùra (del
formét)°* (ita) [batidùra (del
formét)]

trebbjo_{sms} →(trivìjo)

trèbbo_{sms} | incóntro/riünìu/riünìu^{2^} tra
amis_{prf}* [iñcóntro/riünjú/rjünjú tra
amíx]

trebišónda_{sfs} | trebisónda° (ita)
[trebixónda]

¹tréccia_{sfs} (grùppo di tré ciócche di
capèlli lùnghi che intrecciàte
formàno un ùnico cordóne) | trèssa
[trèsa]
BS: trèssa [trèsa]
+-ccìna_{sfs} | tressina°* (ita) [tresina]

²tréccia_{sfs} (per àltre accezióni) |
trèssa* [trèsa]

trecciàre_{vtr} | fà sò i trèsse_{prf}* [fà só i
trèse]

trecciàto_{ams/vppms} | facc sò i trèsse_{prf}*
[fadì só i trèse]

trecciatùra_{sfs} | tressadùra* [tresadùra]

+**treccina**_{sfs} (piccola tréccia) | tressina^o* (ita) [tresina]
¹**treccóne**_{sms} (venditóre di sònèsto) | →
 +-a_{sfs} | →
²**treccóne**_{sms} (persóna di sònèsta) | →
 (brigànte), →(puzzóne)
 +-a_{sfs} | →
³**treccóne**_{sms} (imbroglióne) | →
 +-a_{sfs} | →
trecentésco_{ams} | del Tresènt(o)_{lce}* [del Trexènt(o)]
trecentò_{ancar/smsi} | tresènt(o) [trexènt(o)]
 BS: trezènt [trexènt]
tredecènne_{anum/sttv} | (ù/chèl/(→¹ragàzzo)) de trédes agn_{prf}* [(ù'/chèl/(→¹ragàzzo)) de trédex agn/ajn], (óna/chèla/(→¹ragàzza)/persuna de trédes agn_{prf}* [(óna/chèla/(→¹ragàzza)/persuna de trédex agn/ajn]
tredecèsima_{sfs} (mensilità: pàga/retribuzióne) | tredicésima^o (ita) [tredicéxima], tredesésima* [tredexéxema]
tredecèsimo_{anoms/sms} | chèl di trédes_{prf} [chèl di trédex], tredesésima* [tredexéxem]
 -a_{anofs/sfs} | chèla di trédes_{prf} [chèla di trédes], tredesésima* [tredexéxema]
trédici_{ancar/smsi/sfp} | trédes [trédex]
trédicista_{sttv} | ü/chèl/òm che l' à facc trédes_{prf}* [ü'/chèl/òm che 'l v à fadi trédex], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che l' à facc trédes_{prf}* [óna/chèla/dòna/fómna/persuna che 'l à fadi trédex]
tréfolo_{sms} | trèfolo^o (ita) [=], trèfol* [=]
tregènda_{sfs} | striòss_{sms} [strjòs] > **andàre in tregènda**_{sfs} →(andàre in tregènda)
tréggia_{sfs} (tec) | ↓
 BS: lèza [lèxà], léza [lèxà], stràbol_{sms} [strabol], tràgol_{sms} [tragol]
trégua/trégua_{sfs} (armistizio, pàce, ripòso, ¹sòsta) | →, trégua^o (ita) [trégua], tréggua^o /-gg-/ (ita) [tréggua]
trekking_{smsi} (ing) /tréchiŋ/ | ← /trècchiŋ/
tremàcchiò_{sms} →(tramàglio)
¹**tremacuòre**_{sms} (ànsia, trepidazióne) | →
²**tremacuòre**_{sms} (batticuòre, palpitazióne) | →
tremàglio_{sms} →(tramàglio)
tremànte_{agt v} | tremànt(e)* (ita) [=], che l' tréma_{prf}* [che 'l tréma]
 - **dal frèddo**_{lce} | co i sgrìsoi* [coi i xgrìxoì]

- **per il frèddo**_{lce} →(tremànte dal frèddo)
¹**tremàre**_{vintr} (èssere scòsso da contrazióni muscolàri causàte da frèddo/pàura/etc., provàre pàura/timóre; èssere in ànsia, trepidàre; mostràre coràggio, ardire; non avére preoccupazióni relativaménte a qualcòsa; vibràre, èssere agitato: di qualcòsa) | tremà [=], tremlà [=]
 - **dal frèddo**_{lce} | tremà/tremlà del frècc [tremà/tremlà del frèdì]
 BS: bagolà [=], bagulà [=]
 - **dalla pàura**_{lce} | tremà/tremlà de la pura [tremà/tremlà dela pura]
 - **per il frèddo**_{lce} →(tremàre dal frèddo)
²**tremàre**_{vintr} (èssere discontinuo: di sùòno) | tremà* [=], tremlà* [=]
tremarèlla_{sfs} | tremaròla [tremaróla]
 BS: tremarèla [tremarèlà], tremaròla [tremarólà]
¹**tremàto**_{ams/vppms} (èssere stàto scòsso da contrazióni muscolàri causàte da frèddo/pàura/etc., provàto pàura/timóre; èssere stàto in ànsia, trepidatò; mostràto coràggio, ardito; non avére avùto preoccupazióni relativaménte a qualcòsa; vibràto, èssere stàto agitato: di qualcòsa) | tremàt [tremàd], tremlàt [tremlàd]
 - **dal frèddo**_{lce} | tremàt/tremlàt del frècc [tremàd/tremlàd del frèdì]
 BS: bagolàt [bagolàd], bagulàt [bagulàd]
 - **dalla pàura**_{lce} | tremàt/tremlàt de la pura [tremàd/tremlàd dela pura]
 - **per il frèddo**_{lce} →(tremàto dal frèddo)
²**tremàto**_{ams/vppms} (èssere stàto discontinuo: di sùòno) | tremàt* [tremàd], tremlàt* [tremlàd]
¹**tremebóndo**_{ams} (tremànte) | →
²**tremebóndo**_{ams} (indecìso, timoróso) | →
¹**tremendaménte**_{avb} (in mòdo tremèndo) | in manéra tremènda* [=]
²**tremendaménte**_{avb} (spaventosaménte) | →
³**tremendaménte**_{avb} (estremaménte, maledettaménte, ²terribilménte) | →
tremendìsimo_{sms} (l'èssere tremèndo) | →
tremèndo_{ams} | tremèndo (ita) [=], tremènd* /-t/ [=]
tremèntina_{sfs} (sos) | tremèntina^o (ita) [=]
tremèrèlla_{sfs} →(tremarèlla)
tremèla_{ancar/smsi} | tri mèla [tri-méla]
tremètio_{sms} | (→trèmito) frequènt e prolungàt_{prf}* [(→trèmito) frecyènt e prolungàd], (→trèmito) piò

fenit/finit_{prf}* [(→trèmito) pjò fenid/finid]
¹**tremò**_{sms} (agitazióne, trepidazióne) | →
²**tremò**_{sms} (brivido) | tremàz /-z/ [=]
tremolaménto_{sms} →(il tremolàre)
¹**tremolànte**_{agt v} (che trèma leggermènte) | che l' barbèla_{prf}* [che 'l barbèla]
²**tremolànte**_{agt v} (flàccido, mòlle) | →
¹**tremolàre**_{vintr} (oscillàre/tremàre leggermènte) | barbèla [=]
 BS: (s)barbèla [(x)barèlà]
²**tremolàre**_{vintr} (mandàre baglióri incèrti e intermittènti: di lùce; mutàre leggermènte e rapidaménte: di sùòno/tòno/volùme) | barbèla* [=]
¹**tremolàto**_{vppms} (oscillàto/tremàto leggermènte) | barbèlàt [barbèlàd]
 BS: (s)barbèlàt [(x)barèlàd]
²**tremolàto**_{vppms} (mandàto baglióri incèrti e intermittènti: di lùce; mutàto leggermènte e rapidaménte: di sùòno/tòno/volùme) | barbèlàt* [barbèlàd]
tremolio_{sms} | barbèla continùo/contònio_{prf}* [barbèla continyò/contònjò], barbèla piò fenit/finit_{prf}* [barbèla pjò fenid/finid]
¹**tremolo**_{sms} (trèmulo) | →
²**tremolo**_{ams} (piòppo trèmulo) | →
¹**tremóre**_{sms} (il tremàre) | tremùr^o* (ita)(lad) [tremúr]
²**tremóre**_{sms} (intènsa agitazióne, trepidazióne) | fórtà/fórtà agitassü_{prf}* [fórtà/fórtà agitasjú], tremùr^o* (ita)(lad) [tremúr]
³**tremóre**_{sms} (tremolio, vibrazióne) | tremùr^o* (ita)(lad) [tremúr]
tremoróso_{ams} | pié de tremùr_{prf}* [pjé de tremúr]
tremotio_{sms} | teremòt^o [=], taramòt^o [=], taremòt^o [=]
tremòto_{sms} →(terremòto)
¹**tremùlo**_{ams} (tremànte, ¹tremolànte) | →
²**tremùlo**_{ams} (incèrto, indefinìto) | →
³**tremùlo**_{ams} (che rivèla esitazióne ed insicurézza) | che l' manifèsta/móstra/palésà esitassü e (→¹insicurézza)_{prf}* [che 'l manifèsta/móstra/paléxa exitasjú e (→¹insicurézza)]
tremùòto_{sms} →(terremòto)
trench_{smsi} (ing) /trénč/ | ← /trènč/
trench-coat_{smsi} (ing) /trénčhəʊt/ | ← /trènč còt/
trend_{smsi} (ing) /trénd/ | ← /trènd/
trendy_{agt v} (ing) /trèndi/ | ← /trèndi/
trenètta_{sfs} (ali) (pàsta) | trenèta^o (ita) [=]
 > **trenètte**_{sfp} (ali) (pàsta) | trenète^o (ita) [=]

trenìno_{sms} | trenì^{o*} [trení]
+Trenitalia_{sms} /trenitàlja/ | ←
¹**trèno**_{sms} (convòglio di càrri/vagóni ferrovjàri trainàti da una locomotiva; insjème dei servizi ferrovjàri) | tréno [=], tré* [=]
 BS: tréno [=]
 - **anterjóre**_{lclst} (avantrèno) | →
 - **mèrci**_{lclst} | tréno mèrci^o (ita) [=]
 - **navétta**_{lclst} →(treno-navétta)
 - **passeggèri**_{lclst} | tréno passegér* [tréno pasegér]
 - **posterióre**_{lclst} (retrotrèno) | →
²**trèno**_{sms} (fenòmeno che una vòlta iniziàto ségüe il pròprio còrso sénza/sénza interruzióni) | tréno* [=], tré* [=]
³**trèno**_{sms} (tenóre di vita) | →
⁴**trèno**_{sms} (cànto fùnebre, laménto fùnebre) | →
⁵**trèno**_{sms} (per àltre accezióni) | tréno* [=], tré* [=]
¹**trenodìa**_{sfs} (⁴trèno) | →
²**trenodìa**_{sfs} (lamentèla, piagnistèo) | →
treno-navétta_{sms} | tréno-naèta* (ita) [tréno-navétta]
trénta/trènta_{ancarsmsi} | trènta [=]
trentatrè_{ancarsmsi} | trentatrì [trentatrì], trentatrè [=]
 - **giri**_{lclst} | trentatrè (giri)^o (ita) [=]
¹**trentennale**_{anum} (che dùra trent'anni, che ricórre ògni trent'anni) | de trent'agn_{lcege}^{o*} [de trent'agn'ajñ], che l'dùra trent'agn_{prf}* [che'l dùra trent'agn'ajñ], che l'turna ògne trent'agn_{prf}* [che'l turna ògne trent'agn'ajñ], che l'(sa/se verífica)/sòcéd ògne trent'agn_{prf}* [che'l (sa/se verífica)/sòcéd ògne trent'agn'ajñ]
²**trentennale**_{sms} (trentésimo anniversàrio) | trentenarè* [=], trentésem^{o*} [trentéxem], trent'agn^{o*} [trent'agn'ajñ]
trentènne_{anum/sttv} | (ù/chèl/òm) de trent'agn_{prf}* [(ù'/chèl/òm) de trent'agn'ajñ], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) de trent'agn_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) de trent'agn'ajñ]
trentènno_{sms} | (perìodo de) trent'agn_{prf}* [(perìodo de) trent'agn'ajñ]
trentésimo_{anoms/sms} | chèl di trènta_{prf} [chèl di trènta], trentésem* [trentéxem]
 - **a**_{anofs/sfs} | chèla di trènta_{prf} [chèla di trènta], trentésema* [trentéxema]
trentìna_{sfs} | trentina* [=]
¹**trentino**_{ams/sms} (abitànte/caràttere/nàtivo) | trentì^{o*} [trentí]

BS: trentì [trentí]
 - **a**_{afs/sfs} | trentina^{o*} [=]
 BS: trentina [trentinà]
²**trentino**_{ams/sms} (lìngua/dialètto; cibo/territòrio/usànza/etc.) | trentì^{o*} [trentí]
 BS: trentina [trentinà]
Trento_{apcm} (geo) | Trento^o (ita) [=], Trènt* [=]
trentùno_{ancarsmsi} | trentü [trentü]
trepestio_{sms} | (→calpestio) confüs_{prf}* [(→calpestio) confúx]
trepidaménte_{avb} | con ansia e timùr/tèma* [con ansja e timùr/tèma]
trepidànte_{agtv} (pièno di ànsja e di timóre) | pié de ànsja e de timùr/tèma_{prf}* [pjé de ansja e de timùr/tèma]
trepidanteménte_{avb} →(trepidaménte)
trepidànta_{sfs} →(trepidazióne)
trepidàre_{vintr} | proà/(v)iga/sènt/sentì ansia e timùr/tèma_{prf}* [provà/viga/sènt/sentì ansja e timùr/tèma], èss in aprensü_{prf}* [ès in aprensjú]
trepidàto_{vppms} | proà/(v)it/(v)üt/sentit ansia e timùr/tèma_{prf}* [provàd/vid/vüid/sentit ansja e timùr/tèma], èss stacc/istacc in aprensü_{prf}* [ès stadì in aprensjú] < èsistàdì in aprensjú]
trepidazióne_{sfs} (ànsja e timóre) | ansia e timùr/tèma_{prf}* [ansja e timùr/tèma]
 BS: trepidassiù [trepidasjú]
trepidèzza_{sfs} (trepidazióne) | →
trepidità_{sfsi} →(trepidazióne)
¹**trèpido**_{ams} (di trepidazióne) | de ansia e timùr/tèma_{lcege}* [de ansja e timùr/tèma]
²**trèpido**_{ams} (che è pièno di aprensiónè) | che l'è pié de aprensü_{prf}* [che'l è pjé de aprensjú]
³**trèpido**_{ams} (¹tremolànte) | →
¹**treppicàre**_{vintr} (pestàre i pièdi) | →
²**treppicàre**_{vintr} (scalpicciàre) | →
¹**treppicàto**_{vppms} (pestàto i pièdi) | →
²**treppicàto**_{vppms} (scalpicciàto) | →
treppiède_{sms} | tripé [=]
 BS: trepé [=]
treppièdi_{smsi} →(treppiède)
trequàrti_{smsi} | triquàrcc^o [tricyàrti]
 BS: tré quàrcc [trecyàrti]
¹**treruòte**_{smsi} (mini furgoncìno cabinàto tipo Ape) | ape^o [=]
²**treruòte**_{smsi} (àltro gènere di motoveìcolo con tré rüòte) | triròde* (ita) [triròde]
trèsca_{sfs} | trèscà [=]
 - **amorósa**_{lclst} | trèscà (amurusa/morusa)* [trèscà (amuruxa/moruxa)], intrích amurùs/morùs* [intríg amurúx/morúx]

trescàre_{vintr} | trescà [=]
trescàto_{ams/vppms} | trescàt [trescàd]
trèscóne_{sms} (esi) | ↓
 BS: trèscas_{sfs} [trèscà]
trèsette_{smsi} →(trèssète)
¹**trèspolo**_{sms} (³catorcìo) | →
²**trèspolo**_{sms} (sgabèllo) | →
³**trèspolo**_{sms} (cavallètto, suppòrto) | →, baladùr [baladùr]
 BS: cavrèta_{sfs} [cavrètà], trèspol [=]
 - **per animàli**_{lclst} | masù [maxú]
⁴**trèspolo**_{sms} (tavolino a sostégno centràle) →(tavolino)
trèssète_{smsi} (esi) | trissèt [trisèt], tressèt [tresèt]
 BS: tressèt [tresèt]
trevigiana_{sfs} (radicchiò trevigiano) | →
¹**trevigiano**_{ams/sms} (abitànte/caràttere/nàtivo) | trevixà^{o*} [trevixà]
 BS: trevisà [trevixà]
 - **a**_{afs/sfs} | trevisana^{o*} [trevixana]
 BS: trevisàna [trevixaná]
²**trevigiano**_{ams/sms} (lìngua/dialètto; cibo/territòrio/usànza/etc.) | trevixà^{o*} [trevixà]
 BS: trevisà [trevixà]
trevìra_{smsi} →(terital)
trevisàna_{sfs} →(trevigiana)
trevisàno_{ams/sms} →(trevigiano)
 - **a**_{afs/sfs} →
Treviso_{apcm} (geo) | Treviso^o (ita) [Trevixo], Trevis/Treìs* [Trevíx]
triàca_{sfs} (sos) | triaca [trjaca]
triacànto_{sms} (spìno di Giùda) | →
triacilgliceròlo_{sms} →(triglicèride)
triade_{sfs} (tèrna) | →
¹**triàdico**_{ams} (che ha caràttere di triade) | che l'gh'à caràter d'òna (→triade)_{prf}* [che'l g'à caràter d'òna (→triade)]
²**triàdico**_{ams} (che costituìsce una triade) | che l'costituèss òna (→triade)_{prf}* [che'l costitüèss òna (→triade)]
trial_{smsi} (ing) /trajə/ | ← /trial/
trialista_{sttv} | ü/chèl che l'fà/pràtica 'l trial_{prf}* [ú'/chèl che'l fa/pràtica 'l trial], òna/chèla/persuna che la fà/pràtica 'l trial_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la fa/pràtica 'l trial]
¹**triangolàre**_{vintr/vtr} | triangolà^{o*} [trjangolà], triangulà^{o*} [trjangulà]
²**triangolàre**_{agtv} (che ha fòrma di triàngolo; che è sìmile a un triàngolo; che interèssa tré pàrti) | triangolàr^{o*} [trjangolàr], triangulàr^{o*} [trjangulàr]
³**triangolàre**_{agtv/sms} (tornèo a tré squàdre) | triangolàr^{o*} [trjangolàr], triangulàr^{o*} [trjangulàr]

triangularità_{sfsi} → (l'èssere triangolare)

¹triangolàto_{ams/vppms} | triangolàto* [trjangolàd], triangulàto* [trjangulàd]

²triangolàto_{ams} (conformàto/dispòsto a triàngolo) | triangolàto* [trjangolàd], triangulàto* [trjangulàd]

triangolazióne_{sfs} | triangolassiù* [trjangolasjú], triangulassiù* [trjangulasjú]

¹triàngolo_{sms} (figùra geomètrica a tré làti; lima a sezióna triàngolare) | triàngol [trjangol]
BS: triàngol [trjangol]
- **equilàtero**_{lcst} | triàngol (→equilàtero)* [trjangol] (→equilàtero)
- **işòscele**_{lcst} | triàngol işòscele* [trjangol işòşele]
- **rettàngolo**_{lcst} | triàngol rettàngol* [trjangol rettàngol]
- **scalèno**_{lcst} | triàngol scalèno* (ita) [trjangol scalèno]

²triàngolo_{sms} (per àltre accezióni) | triàngol* [trjangol]

triarchia_{sfs} | potère de trè persone_{prf}* [=], potère de tri particc_{prf}* [potère de tri partitj]

triathlèta_{sttv} → (triatlèta)

triathlon_{smsi} (eso) / triàtton/ (esi) | ←

triatlèta_{sttv} | triatléto (ita) [triàtléto], ü/chèl/atléto/sportiv che l'fà/pràtica 'l triathlon_{prf}* [ü'/chèl/atléto/sportiv che'l fa/pràtica 'l triathlon], öna/chèla/atléto/sportiva/sportia/pers una che la fà/pràtica 'l triathlon_{prf}* [öna/chèla/atléto/sportiva/persuna che'la fa/pràtica 'l triathlon], atléto/sportiv/coridür de triathlon_{prf}* [atléto/sportiv/coridür de triathlon], atléto/sportiva/sportia/coridura de triathlon_{prf}* [atléto/sportiva/coridura de triathlon]

triàtlo_{smsi} → (triathlon)

triàtton_{smsi} → (triathlon)

tribade_{sms} → (lèşbica)

tribadişmo_{sms} → (leşbişmo)

tribàle_{agtv} | tribale° (ita) [=], tribàl* [=]

tribbja_{sfs} → (trebbja)

tribbjàre_{vtv} → (trebbjare)

tribbjàto_{ams/vppms} → (trebbjato)

tribbjatùra_{sfs} → (trebbjatùra)

tribolaménto_{sms} | trebölamét* [=], tribölamét* [=], tribülamét* [=], tribülamét* [=]

tribolàre_{vintr/vtr} | tribölà [=], tribölà [=], trebülà [=], tribülà [=]
BS: tribülà [=]

tribolataménte_{avb} | con tance tribölére* [=], con tante tribülassiù* [con tante tribülasjú]

¹tribolàto_{vppms} | trebölàt [trebölàd], tribölàt [tribölàd], trebülàt [trebülàd], tribülàt [tribülàd]
BS: tribülàt [tribülàd]

²tribolàto_{ams/sms} (caratterizzàto da patiménti e sofferènze; che/chi soffre) | trebölàto* [trebölàd], tribölàto* [tribölàd], trebülàto* [trebülàd], tribülàto* [tribülàd]
- **a**_{afs/sfs} | trebölada* [=], tribölada* [=], trebülada* [=], tribülada* [=]

tribolatóre_{sms} | treböladür* [treböladür], triböladür* [triböladür], trebüladür* [trebüladür], tribüladür* [tribüladür]
- **trice**_{sfs} | treböladura* [=], triböladura* [=], trebüladura* [=], tribüladura* [=]

tribolazióne_{sfs} | tribölére_{sms} [=], tribülassiù [tribülasjú]
BS: tribülassiù [tribülasjú]

tribolo_{sms} (ostàcolo, tribolazióne) | →

tribórdo_{sms} → (¹dritta)

tribù_{sfs} | tribù° (ita) [tribú], tribü°* (ita) [tribú]

¹tribuire_{vtv} (attribuire) | →

²tribuire_{vtv} (tributare) | →

¹tribùito_{vppms} (attribuito) | →

²tribùito_{vppms} (tributato) | →

tribùna_{sfs} | tribùna (ita) [tribúna]

tribunàle_{agtv} | tribönàl [=], tribünàl [=]
BS: tribünàl [=]
CE: tribünàl [=], trübünàl [=]
CO: tribunàal [tribunàl]
- **amministrativo regionale**_{lcvb} → (TAR)
- **di guèrra**_{lcvb} | tribönàl/tribünàl de guèra* [tribönàl/tribünàl de gyèra]
- **militàre**_{lcvb} | tribönàl/tribünàl militàr* [=]

tribunaléscio_{ams} | de tribönàl/tribünàl_{lcge}* [=], (→caratteristico) di tribönài/tribünài_{prf}* [(→caratteristico) di tribönài/tribünài]

¹tribùno_{sms} (tìtolo attribuito a funziònari/magistràti in Róma antica) | tribuno° (ita) [=]

²tribùno_{sms} (uòmo politico dotàto di eloquènza trascinánte; politicànte che sfrùtta le pròprie capacità oratòrie a fini demagògici) | Bòssi° /-şş-/ [=]

tributare_{vtv} (dàre/²esprimere cóme ¹omàggio) | dà/mostrà/manifestà rierènsa/rispèt/stima/stém(a)_{prf}* [dà/mostrà/manifestà riverènsa/rispèt/stima/stém(a)]

tributàrio_{ams} (relatìvo a impòste/impòste/tàsse/tribùti) | tributàrio° (ita) [tributarjo], tributàre* [=], di

impòste/tasse/tributi_{lcge}* [di impòste/tasse/tributi]

tributarista_{sttv} → (fiscalista)

tributaristico_{ams} | del derito/dirito tributàrio_{lcge}* [del derito/dirito tributarjo], che l'riguarda/reàrda/reàrda^{3^} ol derito/dirito tributàrio_{prf}* [che'l rigyarda/revarda del derito/dirito tributarjo]

tributàto_{ams/vppms} (dàto/²espresso cóme ¹omàggio) | dacc/mostràt/manifestàt rierènsa/rispèt/stima/stém(a)_{prf}* [dadi/mostràd/manifestàd riverènsa/rispèt/stima/stém(a)]

¹tribùto_{sms} (gratitudìne, ringraziàmènto) | →

²tribùto_{sms} (impòsta/impòsta, tàssa) | tributo° (ita) [=], tribüt* [tribüt]

trich_{fmsm} | trich trach [trich trac]

trichàmere_{smsi} → (trilocàle)

¹tricche tracche_{lcst} (şbaraglino) | →

²tricche tracche_{lcst} (raganèlla) | →

tricèfalo_{ams} | che l'gh' à tri có_{prf}* [che'l g' à tri có], che l'è rapresentàt con tri có_{prf}* [che'l è rapresentàd con tri có]

¹tricentenàrio_{ams} | che l'gh' à tresènt(o) agn_{prf}* [che'l g' à trexènt(o) agn/ajn], che l'turna ògne tresènt(o) agn_{prf}* [che'l turna ògne trexènt(o) agn/ajn], che l' (sa/se verifìca)/söcéd ògne tresènt(o) agn_{prf}* [che'l (sa/se verifìca)/söcéd ògne trexènt(o) agn/ajn]

²tricentenàrio_{sms} | trisentenare* [=]

trichéco/trichèco_{sms} (nat) | trichéco (ita) [=]

tricielo_{sms} (tec) | tricielo [=]

trichèpate_{agtv} (che ha tré tète, tricèfalo) | che l'gh' à tri có_{prf}* [che'l g' à tri có]

triclòroetilène_{sms} → (trièlina)

triclòrometàno_{sms} → (clorofòrmio)

tricòfilo_{ams} | che l'campa/viv tra i péi/pii_{prf}* [che'l campa/viv tra i péi/pij]

tricògeno_{sfs} | che l'fà/prodüs péi/pii/caèi/cheèi/chièi/chièi^{2^}_{prf}* [che'l fa/prodùx péi/pij/cavèi/chevèi/chivèi]

tricològia_{sfs} | ram/setùr de la medicina che l' (i)stòdia i malatée di caèi/cheèi/chièi/chièi^{2^} e de la pèl del có_{prf}* [ram/setùr dela medicina che'l stòdja i malatée di cavèi/chevèi/chivèi e dela pèl del có] < ram/setùr dela medicina che'l istòdja i malatée di cavèi/chevèi/chivèi e dela pèl del có]

tricològico_{ams} | tricològico° (ita) [=], tricològech* [tricològeg], de la

(→tricologia)_{l_{cege}}* [de la
(→tricologia)]

tricòlogo_{sms} | tricòlogo° (ita) [=],
tricòleg^h* /-c/ [tricòleg],
dotùr/dutùr/specialista de (la)
(→tricologia)_{prf}*
[dotùr/dutùr/specialista dela
(→tricologia)], ü/chèl/dotùr/dutùr
sura i caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2^} e la
pèl del cò_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr
sura i cavèi/chevèi/chivèi e la pèl
del cò], ü/chèl/dotùr/dutùr che l'è sö
sö i caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2^} e la pèl
del cò_{prf}* [ü'/chèl/dotùr/dutùr che'l
è sö söi cavèi/chevèi/chivèi e la pèl
del cò], dotùr/dutùr/specialista di
caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2^} e de la pèl
del cò_{prf}* [dotùr/dutùr/specialista di
cavèi/chevèi/chivèi e dela pèl del
cò]

-a_{sfs} | tricòloga° (ita) [=], tricòlega*
[=], doturèssa/duturèssa/specialista
de (la) (→tricologia)_{prf}*
[doturèssa/duturèssa/specialista de(la)
(→tricologia)],
öna/chèla/doturèssa/duturèssa sura i
caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2^} e la pèl del
cò_{prf}* [öna/chèla/doturèssa/duturèssa
sura i cavèi/chevèi/chivèi e la pèl
del cò],
öna/chèla/doturèssa/duturèssa che
l'è sö sö i caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2^} e
la pèl del cò_{prf}*
[öna/chèla/doturèssa/duturèssa che'l
è sö söi cavèi/chevèi/chivèi e la pèl
del cò],
doturèssa/duturèssa/specialista di
caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2^} e de la pèl
del cò_{prf}*
[doturèssa/duturèssa/specialista di
cavèi/chevèi/chivèi e dela pèl del
cò]

tricoloràto_{ams} | che l'gh' à tri
colùr/culùr_{prf}* [che'l g' à tri
colùr/culùr]

tricolóre_{ams/sms} | tricolùr°* (ita)
[tricolùr], tricolùr°* (ita) [tricolùr]

tricòrde_{agtv} →(tricòrdo)

tricòrdo_{ams} | che l'gh' à tri córde_{prf}*
[che'l g' à tri córde]

tricòrne_{agtv} | che l'gh' à tri córegn_{prf}*
[che'l g' à tri córegn/córejn]

tricòrno_{sms} | tricòrno° (ita) [=]

tricòrpòreo_{ams} | che l'gh' à tri còrp_{prf}*
[che'l g' à tri còrp], che l'gh' à ü còrp
de trè natüre
divèrse/dièrse/dièrse^{2^}_{prf}* [che'l g' à
ü' còrp de trè natüre divèrse]

tricòsi_{sfsi} (malattia di péli/capélli) |
malatéa di
péi/pii/caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2^}_{prf}*
[malatéa di
péi/pii/cavèi/chevèi/chivèi]

tricot_{smsi} (fra) /trícó/ (tes) | ← /trícó/

¹tricotomìa_{sfs} (tripartizióne) | →

²tricotomìa_{sfs} (rasatùra/raşatùra) | →

tric trac_{l_{cst}} (¹tricche tracche) | →

tricùspide_{sfs} (che ha trè pùnte) | che
l'gh' à trè pónte/punte_{prf}* [che'l g' à
trè pónte/punte]

tridàtilo_{sms} (fornito di zàmpa con tré
dita) | förnìt/münìt/proést de
sanfa/zata con tri dicc_{prf}*
[förnìd/münìd/provést de sanfa/xata
con tri ditì/didì]

¹tridentàto_{ams} (che ha tré dènti) | che
l'gh' à tri décc_{prf}* [che'l g' à tri déti]

²tridentàto_{ams} (fornito di tré dènti) |
förnìt/münìt/proést de tri décc_{prf}*
[förnìd/münìd/provést de tri déti]

³tridentàto_{ams} (armàto di ³tridènte) |
armàt de tridènt(e)_{prf}* [=]

¹tridènte_{sms} (attàcco a tré pùnte) (esi) |
tridènt(e)° (ita) [=]

²tridènte_{sms} (forcóne a tré o più
dènti/rébbi) | →, tridènt(e)° (ita) [=]

³tridènte_{sms} (attrézzo per la péscà
formàto da un'asta terminànte con
tré pùnte) | tridènt(e)° (ita) [=]

tridimensjonàle_{agtv} | tridimensjonàl°
(ita) [tridimensjonàl],
tridimensjonàl° (ita)
[tridimensjonàl]
BS: tridimensjonàl (ita)
[tridimensjonàl]

¹tridimensjonalità_{sfsi} (l'èssere
tridimensjonàle) | →

²tridimensjonalità_{sfsi} (caràttère de ciò
che è tridimensjonàle) | caràter de
chèl che l'è
tridimensjonàl/tridimensjonàl_{prf}*
[caràter de chèl che'l è
tridimensjonàl/tridimensjonàl]

tridimensjonalménte_{avb} | in manéra
tridimensjonàl/tridimensjonàl* [in
manéra
tridimensjonàl/tridimensjonàl]

triduàno_{ams} | de tri dé_{l_{cege}}* [=], che
l'düra tri dé_{prf}* [che'l düra tri dé],
che l'düra de tri dé_{prf}* [che'l düra de
tri dé]

triduàrijo_{sms} | del
tridüo/tridöo/trödio_{l_{cege}}* [del
tridjö/tridjö/trödjo]

¹triduo_{ams} (triduàno) | →

²triduo_{sms} (ciclo di preghjère della
duràta di tré giòrni) | tridüo [tridjö],
tridöo [tridjö], trödio [trödjo]
BS: tridüo [tridjö]

trielina_{sfs} (sos) | trielina° (ita)
[trielina]

¹triennale_{agtv} (che düra tré ànni, che
ricórre ògni tré ànni) | de tri
agn_{l_{cege}}* [de tri agn/ajn], che l'düra
tri agn_{prf}* [che'l düra tri agn/ajn],
che l'urna ògne tri agn_{prf}* [che'l
urna ògne tri agn/ajn], che l'(sa/se
verifica)/söcéd ògne tri agn_{prf}*

[che'l (sa/se verifica)/söcéd ògne tri
agn/ajn], che l'urna ògne tri agn_{prf}*
[che'l urna ògne tri agn/ajn]
BS: trienàl [trjenàl]

²triennale_{sms} (tèrzo anniversàrijo) | tri
agn_{prf}* [tri agn/ajn]

³triennale_{sfs} (manifestazióne artistica)
| trienàl° (ita) [trjenàl]

triennalità_{sfsi} | frequènsa/scadènsa de
tri agn_{prf}* [frecyènsa/scadènsa de tri
agn/ajn]

triennalménte_{avb} | ògne tri agn* [ògne
tri agn/ajn]

¹triènne_{agtv} (che ha tré ànni) | che
l'gh' à tri agn_{prf}* [che'l g' à tri
agn/ajn]

²triènne_{agtv} (¹triennàle) | →

triènno_{sms} | (periodo de) tri agn_{prf}*
[(periodo de) tri agn/ajn]

Trièste_{np_{cf}} (geo) | Trièste° [=], Trièst*
[Trjèst]

Triestina_{sfs} (esi) | Triestina°
[Triestina]

¹triestino_{ams/sms}
(abitànte/caràttère/nativo) | triesti°
[triestì]

-a_{sfs} | triestina° [triestina]

²triestino_{ams/sms} (lìngua/dialètto) |
triestì° [triestì]

³triestino_{ams}
(cìbo/territòrijo/uşanza/etc.) | triesti°
[triestì]

trifàse_{agtv} (tec) | trifase° (ita) [trifaxe]
BS: trifase (ita) [trifaxe]

trifàtico_{sms} (trifàse) | →

trifauce_{sms} | che l'gh' à tré
góle/gule_{prf}* [che'l g' à tré góle/gule]

¹trifido_{ams} (¹tripartito) | →

²trifido_{ams} (tricùspide) | →

trifogliàjo_{sms} | cap de trefòi/ladi_{prf}*
[cap de trefòj/ladì], teré/cap
coltiàt/coltùràt a trefòi/ladi_{prf}*
[teré/cap coltívàd/coltùràd a
trefòj/ladì]

¹trifogliàto_{ams} (compòsta/compòsta da
tré fòglie) |
componìt/costitùit/furmàt de tré
fòe_{prf}* [componìd/costitùid/furmàd
de tré fòe]

²trifogliàto_{ams} (mescolàto a trifoglio) |
mes-ciàt a trefòi/ladi_{prf}* [mescjàd a
trefòj/ladì]

trifoglio_{sms} (nat) | trefòi [trefòj], ladi
[ladì]
BS: trefòi [trefòj], agóp [=]

trifola_{sfs} →(tartùfo)

trifora_{sfs} | ↓
BS: trifora* [triforà]

triforcàre_{vt_r} |
divìd/divìd/dividì/dividì/ripartì in trè
pónte/punte/parcc_{prf}*
[divìd/dividì/ripartì in trè
pónte/punte/partì]

triforcàrsi_{vpi} | dividìs/diidìs/ripartìs in trè pònte/punte/parcc_{prf}*
[dividìs/ripartìs in trè pònte/punte/partìj]

triforcàto_{ams/vppms} | dividit/diidit/ripartit in trè pònte/punte/parcc_{prf}*
[dividìd/ripartìd in trè pònte/punte/partìj]

triforcazióne_{sfs} | divisìu/diisìu in trè pònte/punte/parcc_{prf}* [divisjù in trè pònte/punte/partìj]

triforcùto_{ams} →(triforcàto)

trifórme_{ams} | che l'gh' à trè furme_{prf}* [che'l g' à trè furme]

triga_{sfs} | triga° (ita) [=]

¹trigamia_{sfs} (l'èssere trìgamo) | →
BS: trigamia* [trigamía]

²trigamia_{sfs} (condizióne di chi è trìgamo) | condissìu de chi che l'è (→trìgamo)_{prf}* [condisjù de chi che'l è (→trìgamo)]

trìgamo_{ams/sms} (che/chi risùlta sposàto con trè persóne) | (ù/chèl) che l'è spusàt con trè dònne/fómne_{prf}* [(ù'/chèl) che'l è spuxàd con trè dònne/fómne], (ù/chèl) che l'gh' à trè dònne/fómne_{prf}* [(ù'/chèl) che'l g' à trè dònne/fómne]
BS: trìgamo* [trìgamo]
+**-a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è spusada con tri òmegn_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l'è spuxada con tri òmegn], (òna/chèla/persuna) che la gh' à tri òmegn_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la g' à tri òmegn]

trigèmino_{ams} (da cùì nàscono trè gemèlli: di gravidànza/pàrto) | de tri zòmèl_{lcege}* [de tri xòmèj], che l'fà nass/nasi tri zòmèi_{prf}* [che'l fa nas/nasi tri xòmèj]
BS: trigémin [=]

trigèsimo_{anoms/sms} (trentèsimo) | →

triglia_{sfs} (nat) | triglia° (ita) [trìgla]

triglicèride_{sms} (sos) | triglicèride° (ita) [=]

¹trigono_{ams} (triàngolare) | →

²trigono_{sms} (triàngolo) | →

trigonometria_{sfs} | trigonometria° (ita) [trigonometría], trigonometrèa° (ita) [trigonometréa]

trigonometricamènte_{avb} | per/segónd la trigonometria* [per/segónd la trigonometría]

trigonométrico_{ams} | trigonométrico° (ita) [=], trigonométrèch* [trigonométrèg], de la trigonometria_{lcege}* [dela trigonometría]

trigràmma_{sms} | trigrama° (ita) [=], (gröp de) trè lètere insèm(a) chi sa/se lès con d'ù sul sóno_{prf}* [(gröp

de) trè lètere insèm(a) ch'í sa/se lèx condü' sul sóno]

¹trilaterale_{agtv} (relativo a tré lati) | relativ a tri lati_{prf}* [relativ a tri lati]

²trilaterale_{agtv} (riguardànte tré aspètti) | che l'riguarda/reàrda/reàrda^{3^} tri aspècc_{prf}* [che'l rigyarda/revarda tri aspèti]

³trilaterale_{agtv} (stipulàto tra tré partì) | conclüdìt tra trè parcc_{prf}* [conclüdìd tra trè partìj]

trilàtero_{ams} | con tri lati_{prf}* [=], de tri lati_{lcege}* [=], che l'gh' à tri lati_{prf}* [che'l g' à tri lati]

trilineàre_{agtv} (che ha tré linee) | che l'gh' à trè linee/linie_{prf}* [che'l g' à trè linee/linje]

trilineo_{ams} →(trilineàre)

¹trilingue_{agtv/sttv} (che/chi parla tré lingue: di qualcùno) | (ù/chèl) che l'parla trè lèngue_{prf}* [(ù'/chèl) che'l parla trè lèngye], (òna/chèla/persuna) che la parla trè lèngue_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la parla trè lèngye]

²trilingue_{agtv} (in cùì si parlanò tré lingue: di territòrio) | a/con/de/in trè lèngue_{prf}* [a/con/de/in trè lèngye], indòe i sa/se parla trè lèngue_{prf}* [indòve 'i sa/se parla trè lèngye]

³trilingue_{ams} (redàtto/scrittò in tré lingue) | scricc/scriit in trè lèngue_{prf}* [scriti/scrivìd in trè lèngye], a/con/de/in trè lèngue_{prf}* [a/con/de/in trè lèngye]

¹trilinguìsmo_{sms} (ùso correntè di tré lingue) | ùs(o) corènt(e) de trè lèngue diverse/dièrse/dièrse^{2^}_{prf}* [ùx (o) corènt(e) de trè lèngye diverse]

²trilinguìsmo_{sms} (l'èssere trilingue) | →

triljone_{sms} | mèla miliàrcc_{prf}* [mèla miljardj]

trillàre_{vintr} | fà/rilassà ü (→trillo)_{prf}* [fà/rilassà ü' (→trillo)], fà/rilassà di (→trilli)_{prf}* [fà/rilassà di (→trilli)]

trillàto_{vppms} | facc/rilassàt ü (→trillo)_{prf}* [fadj/rilassàd ü' (→trillo)], facc/rilassàt di (→trilli)_{prf}* [fadj/rilassàd di (→trilli)]

trilleggiàre_{vintr} | (→trillàre) de continüo/contònio_{prf}* [(→trillàre) de continjö/contónjo]

trilleggiàto_{vppms} | (→trillàto) de continüo/contònio_{prf}* [(→trillàto) de continjö/contónjo]

trillo_{sms} (del telèfono) | drin° [=], drin-drin° [=], cip-cip° [=], bip-bip° [=]

trilocàle_{sms} | trilocàl°* (ita) [=]

trilogia_{sfs} | trilogia° (ita) [trilogía], trilogèa* [trilogéa]

trilüstre_{agtv} | che l'gh' à tri ólte sich agn_{prf}* [che'l g' à tri vólte sic

agn/ajn], che l' dūra tri ólte sich agn_{prf}* [che'l dūra tri vólte sic agn/ajn], che l'gh' à quìndes agn_{prf}* [che'l g' à cyindex agn/ajn], che l' dūra quìndes agn_{prf}* [che'l dūra cyindex agn/ajn]

trimalciónico_{ams} | (→sontuóso) e (a)bondànt_{prf}* [(→sontuóso) e (a)bondànt]

trimèmbre_{agtv} | componit/costitüit/furmàt de trè elemènc/parcc_{prf}* [componìd/costitüid/furmàd de trè elemènti/partìj]

trimèmbro_{ams} →(trimèmbre)

trimestràle_{agtv/sms} | trimestrál (ita) [=]
BS: trimestrál (ita) [=]

trimestralità_{sfsi} (l'èssere trimestràle) | →

trimestralizzàre_{vtv} | fà deentà/dientà/dientà^{2^} trimestrál_{prf}* [fà deventà/diventà trimestrál]

trimestralizzàto_{ams/vppms} | fà deentà/dientà/dientà^{2^} trimestrál_{prf}* [fà deventà/diventà trimestrál]

trimestralizzazióne_{sfs} →(il trimestralizzàre)

trimestralménte_{avb} | con scadènsa trimestrál* [=], ògne tri mis* [ògne tri mix]

trimestre_{sms} | trimèstre° (ita) [=], trimèster [=], (periòdo de) tri mis_{prf} [(periòdo de) tri mix]

¹trimotóre_{agtv} (dotàto di tré motóri) | förnit/münit/proést de tri motür/mutür_{prf}* [förnìd/münìd/provést de tri motür/mutür], a/con/de tri motür/mutür_{prf}* [a/con/de tri motür/mutür]

²trimotóre_{sms} (tec) (velivolo) | trimotür°* (ita) [trimotür], trimutür°* (ita) [trimutür], (→⁴aèro) a/con/de tri motür/mutür_{prf}* [(→⁴aèro) a/con/de tri motür/mutür]
BS: trimutür (ita) [trimutür]

¹trimpellàre_{vintr} (strimpellàre) | →

²trimpellàre_{vintr} (¹vacillàre) | →

¹trimpellàto_{vppms} (strimpellàto) | →

²trimpellàto_{vppms} (¹vacillàto) | →

¹trimpellina_{sfs} (trimpellino) | →

²trimpellina_{sfs} (ubriachèzza) | →

trimpellino_{sms} | persuna che la (→barcòlla)_{prf}* [persuna che'la (→barcòlla)]

¹trimpellio_{sms} (barcollamènto, vacillamènto) | →

²trimpellio_{sms} (strimpellio) | →

trina_{sfs} (merlétto, ⁵pizzo) | →

trinàja_{sfs} →(merlettàja)
+**-o**_{sms} →

¹trinàre_{vt} (celebràre tré vòlte méssa) | selebrà trè òlte méssa_{prf}* [selebrà trè vòlte méssa]

²trinàre_{vt} (guarnìre di trine) | guarnì de agramà/péss_{prf}* [gyarnì de agramà/pés]

³trinàre_{vt} (mèttère insème tré còse) | mèt/metì insèm(a) trè còse/còsse/ròbe/laùr_{prf}* [mèt/metì insèm(a) trè còxe/còse/ròbe/lavùr], mèt/metì insèm(a) tri laùr_{prf}* [mèt/metì insèm(a) tri lavùr]

⁴trinàre_{vt} (ripètere tré vòlte) | ripèt/ripetì trè òlte_{prf}* [ripèt/ripetì trè vòlte]

trinariciùto_{ams} →(comunìsta)

¹trinàto_{ams/vppms} (celebràto tré vòlte méssa) | selebràt trè òlte méssa_{prf}* [selebràt trè vòlte méssa]

²trinàto_{ams/vppms} (guarnìto di trine) | guarnìt de agramà/péss_{prf}* [gyarnìd de agramà/pés]

³trinàto_{ams/vppms} (mèssò insème tré còse) | metìt insèm(a) trè còse/còsse/ròbe_{prf}* [metìd insèm(a) trè còxe/còse/ròbe], metìt insèm(a) tri laùr_{prf}* [metìd insèm(a) tri lavùr]

⁴trinàto_{ams/vppms} (ripetùto tré vòlte) | ripetìt trè òlte_{prf}* [ripetìd trè vòlte]

trincàre_{vt} (bére con avidità e abbondantemènte) | trincà [trincà]

trincàta_{sfs} | trincada [trincada]

trincàto_{ams/vppms} (bevùto con avidità e abbondantemènte) | trincàt [trincàd]

trincatóre_{sms} →(trincóne)

-trice_{sfs} →

trincèa_{sfs} | trincèa [trincèa]
BS: trincèa [trincèa]

¹trinceraménto_{sms} (il trinceràre/si) | trinceramét* [=]

²trinceraménto_{sms} (trincèa) | →

³trinceraménto_{sms} (⁴insème di trincèe) | complèss di trincèe_{prf}* [complèss di trincèe]

⁴trinceraménto_{sms} (l'ògo dotàto/fornìto/provvìsto di trincèe) | löch förnìt/münìt/proést di trincèe_{prf}* [lög förnìd/münìd/provést di trincèe], löch co i trincèe_{prf}* [lög coi trincèe]

trinceràre_{vt} | trincerà [=]

trinceràre_{vt} | trinceràs* [=]

trinceràto_{ams/vppms} | trinceràt [trinceràd]

trincerìsta_{stvt} | soldàt che l'combàt in d'òna trincèa* [soldàt che l'combàt indòna trincèa]

trincettàta_{sfs} | còlp/culp de trincèt/transcèt_{prf}* [còlp/culp de trincèt/transèt]

trincétto_{sms} (tec) | trincèt [=], transcèt [transèt]
BS: cortèl de scarpulì_{prf} [cortèl de scarpulì]

trinciaménto_{sms} | trinciamét* [trincamét], trinzamét* [trinxamèt]

trinciànte_{sms} (tec) (coltèllo) | trinciànt [trincànt]

¹trinciàre_{vt} (tagliàre a strìsce sottìli, tagliàre a fette/pèzzi) | trincià [trincà], trinzà [trinxà], teà/taia sö minüt_{prf} [teà/tajà sö minüd]

²trinciàre_{vt} (laceràre) | →

³trinciàre_{vt} (attraversàre, fendere) | →

trinciàrsi_{vpi} | trinciàs* [trincàs], trinzàs* [trinxàs], teàs/taia sö minüt_{prf} [teàs/tajàs sö minüd]

trinciàta_{sfs} | trinciada* [trincàda], trinzada* [trinxada]

¹trinciàto_{ams/vppms} (tagliàto a strìsce sottìli, tagliàto a fette/pèzzi) | trinciàt [trincàd], trinzàt [trinxàd], teàt/taia sö minüt_{prf} [teàd/tajàd sö minüd]

²trinciàto_{ams/vppms} (laceràto) | →

³trinciàto_{ams/vppms} (attraversàto, fendùto) | →

⁴trinciàto_{sms} (tabàcco per sigarète) | trinciàt [trincàd]

trinciàre_{ams/sms} | trinciadùr* [trincadùr], trinzadùr* [trinxadùr]

-trice_{afs/sfs} | trinciadura* [trincadura], trinzadura* [trinxadura]

trinciatrice_{sfs} (tec) (màchina) | trinciatrice^o (ita) [trincatrice], trinciatrìss* [trincatrìs], trinzatrìss* [trinxatrìs], màchina per (→trinciàre)_{prf}* [màchina per (→trinciàre)]

trinciàtura_{sfs} | trinciadùra* [trincadùra], trinzadùra* [trinxadùra]

trincio_{sms} →(tàglio)

trincóne_{sms} →(beóne), →(ubriacóne)

-a_{sfs} →

trinellàre_{vt} →(²trinàre)

trinellàto_{ams/vppms} →(²trinàto)

Trinità/trinità_{sfsi} | Trinità/trinità^o (ita) [=]

trinitàrjo_{sms} (relatìvo alla Trinità, della Trinità) | relatìv a la Trinità_{prf}* [relatìv a la Trinità], de la Trinità_{icge}* [dela Trinità]

trinitrìna_{sfs} →(nitroglicerìna)

trinitroglicerìna_{sfs} →(nitroglicerìna)

trinitrotoluène_{sms} →(TNT), →(tritòlo)

trinitrotoluòlo_{sms} →(trinitrotoluène)

¹trino_{ams} (compòsto/compòsto di tré persóne) | trino^o (ita) [=], componìt/costitùit/furmàt trè persune_{prf}* [componìd/costitùid/furmàd de trè persune]

²trino_{ams} (compòsto/compòsto da tré elemènti/pàrti) | trino^o (ita) [=], componìt/costitùit/furmàt de tri elemènc_{prf}*

[componìd/costitùid/furmàd de tri elemènti], componìt/costitùit/furmàt de trè parc_{prf}*

[componìd/costitùid/furmàd de trè partì]

trìnomjo_{sms} | trìnòmjo^o (ita) [trìnòmjo], trìnòmje* [trìnòmje]

¹trìo_{sms} (terzétto) | →
BS: trìo [trìo]

²trìo_{sms} (per àltre accezióni) | trìo^o* (ita) [trìo]

trìodo_{sms} (tec) | trìodo^o (ita) [trìodo]

trionfàle_{agtv} | trionfàl [trjonfàl]
BS: trionfàl [trjonfàl]

trionfalìsmo_{sms} | trionfalìsmo^o (ita) [trjonfalixmo], trionfalésem* [trjonfaléxem]

trionfalìsta_{stvt} | trionfalìsta^o (ita) [trjonfalìsta], trionfalésta* [trjonfalésta]

trionfalìsticamènte_{avb} | in manéra trionfalìstica* [in manéra trjonfalìstica]

trionfalìstico_{ams} | trionfalìstico^o (ita) [trjonfalìstico], trionfaléstech* [trjonfalésteg]

trionfalmènte_{avb} | in manéra trionfàl* [in manéra trjonfàl]

trionfànte_{agtv} (che ha trionfàto) | trionfànte^o [trjonfànte], trionfànt* [trjonfànt]

¹trionfàre_{vintr} (ottenére una clamorósa/grànde vittòria, ottenére un clamoróso/strepitóso succèssò, vincere) | trionfà [trjonfà], triunfà [trjunfà]

²trionfàre_{vintr} (²risaltàre, ⁵spiccàre) | →

³trionfàre_{vintr} (lussureggiàre) | →

¹trionfàto_{vppms} (ottenùto una clamorósa/grànde vittòria, ottenùto un clamoróso/strepitóso succèssò, vintò) | trionfàt [trjonfàd], triunfàt [trjunfàd]

²trionfàto_{vppms} (²risaltàto, ⁵spiccàto) | →

³trionfàto_{vppms} (lussureggiàto) | →

trionfatóre_{sms} | trionfadùr* [trjonfadùr], triunfadùr* [trjunfadùr]

-trice_{sfs} | trionfadura* [trjonfadura], triunfadura* [trjunfadura]

¹triónfo_{sms} (clamorósa/grànde vittòria; clamoróso/strepitóso succèssò) | triónf [trjónf]
TV: triunf [trjúnf], triunfo [trjunfo]

- della mòrte_{lctst} | triónf de la mórt* (ita) [trjónf dela mórt]

²triónfo_{sms} (per àltre accezióni) | triónf* [trjónf]

trióni_{smp} | Órsa/Ursa Magiùr e Órsa/Ursa Minùr_{prf}* (ita) [Órsa/Ursa Magùr e Órsa/Ursa Minùr]

trìotto_{sms} (nat) | ↓
BS: söpia_{sfs} [söpja], strèt [=]

trip_{smsi} (ing) /trip/ | ←
tripartire_{vt} |
 dividì/diùd/dividì/diùd/ripartì in trè parcc_{prf}* [dividì/dividì/ripartì in trè partì]
tripartitaménte_{avb} | in manéra (→tripartìta)* [in manéra (→tripartìta)]
¹**tripartitico**_{ams} (formàto/attuàto da trè partiti) | componìt/costitùit/furmàt de tri particc/partiti_{prf}* [componìd/costitùid/furmàd de tri partitì/partitì], metùt in at de tri particc/partiti_{prf}* [metìd in at de tri partitì/partitì]
²**tripartitico**_{ams} (relativo al tripartitismo) | del (→tripartitismo)_{lcege}* [del (→tripartitixmo)]
tripartitismo_{sms} | tripartitismo^o* (ita) [tripartitixmo], tripartitèsem* [tripartitèxem], sistéma politech basàt/fondàt sö tri particc_{prf}* [sistéma politeg baxàd/fondàd sö tri partitì]
¹**tripartito**_{ams/vppms} (divisö in trè partì) | dividit/diùd/ripartit in trè parcc_{prf}* [dividìd/ripartìd in trè partì]
²**tripartito**_{ams} (tripartitico) | →
³**tripartito**_{ams} (governo formàto da trè partiti) | goèrno componìt/costitùit/furmàt de tri particc/partiti_{prf}* [governo componìd/costitùid/furmàd de tri partitì/partitì]
tripartiziöne_{sfs} | divisü/diisü in trè parcc_{prf}* [divixjú in trè partì]
tripètalo_{ams} | con tri pétali* [=]
tripla_{sfs} | triplà^o (ita) [=]
triplàno_{sms} (tec) | triplano^o (ita) [=] BS: triplàno* (ita) [triplano]
triple sec_{lcst} (fra) /tripl sèc/ (ali) | ← /trìpel sèc/
triplèta_{sfs} | triplèta^o (ita) [=]
¹**triplicàre**_{vt} (moltiplicàre per trè, rëndere trè völte maggiöre) | intrepjà [intrepjà], moltiplicà per tri_{prf}* [=]
²**triplicàre**_{vintr} (triplicàrsi) | →
triplicàrsi_{vpi} | intrepjàs* [intrepjàs]
triplicataménte_{avb} | in manéra ontrepjada* [in manéra intrepjada]
¹**triplicàto**_{ams/vppms} (moltiplicàto per trè, réso trè völte maggiöre) | intrepjàt [intrepjàd], moltiplicàt per tri_{prf}* [moltiplicàd per tri]
²**triplicàto**_{ams/vppms} (diventàto trè völte maggiöre; accresciùto/aumentàto di mólt) | intrepjàt* [intrepjàd]
triplicatöre_{sms} | intrepjadür* [intrepjadür]
 +-**trice**_{sfs} | intrepjadura* [intrepjadura]
triplicaziöne_{sfs} | intrepjasü* [intrepjasjú]

¹**trìplice**_{agtv} (³trilateràle) | →
²**trìplice**_{agtv} (²trìno, trìplo) | →
³**Trìplice**_{sfs} (Trìplice Alleàza) | →
 - **Alleàza**_{lcst} | Trìplice (Aleansa)^o* (ita) [Trìplice (Aleansa)]
 - **Intésa**_{lcst} | Trìplice Intésa^o* (ita) [Trìplice Intéxa]
trìpliceménte_{avb} | in manéra (→¹trìplice)/(→²trìplice)* [in manéra (→¹trìplice)/(→²trìplice)]
trìplicità_{sfsi} →(l'èssere trìplice)
trìplista_{sttv} | triplista^o (ita) [=], treplésta* [=], ü/chèl/atléta/sportiv che l'fà/pràtica 'l salt trèpe_{prf}* [ú'/chèl/atléta/sportiv che 'l fa/pràtica 'l salt trèpe], öna/chèla/atléta/sportiva/sportia/pers una che la fà/pràtica 'l salt trèpe_{prf}* [öna/chèla/atléta/sportiva/persuna che 'la fa/pràtica 'l salt trèpe], atléta/sportiv del salt trèpe_{prf}* [atléta/sportiv del salt trèpe], atléta/sportiva/sportia del salt trèpe_{prf}* [atléta/sportiva del salt trèpe]
trìplo_{ams/sms} | trèpe [=]
trìpolàre_{agtv} | tripolàr^o* (ita) [=]
trìpòlo_{sms} | tripòlo^o* (ita) [tripòlo]
trìpòsto_{ams/sms} | tripòst* [=]
¹**trìppa**_{sfs} (pància; stòmaco) | tripa [=], trépa [=], boldràss_{sms} [boldràs], petàss_{sms} [petàs] BS: tripa [tripà], trépa [trépà], petàs [=], boldràs [=] VB: petàs [petàs] VG: brólt [=]
²**trìppa**_{sfs} (ali) | tripa [=], trépa [=]
¹**trìppàio**_{sms} (venditöre di trippa) | bösechér [böxeché], ü/chèl/òm che l'vènd la (→trìppa)_{prf}* [ú'/chèl/òm che 'l vènd la (→trìppa)], (v)endidür de (→trìppa)_{prf}* [vendidür de (→trìppa)] BS: tripér [=]
 -**a**_{sfs} | bösechéra [böxechéra], öna/chèla/döna/fómna/persuna che la (v)ènd la (→trìppa)_{prf}* [öna/chèla/döna/fómna/persuna che 'la vènd la (→trìppa)], (v)endidura de (→trìppa)_{prf}* [vendidura de (→trìppa)] BS: tripéra [tripéra]
²**trìppàio**_{sms} (¹addétto al repàto tripperia) | operare/laorét/lauradür/(→¹addétto) al ripàrt (→²trìpperia)_{prf}* [operare/lavorét/lavuradür/(→¹addétto) al ripàrt (→²trìpperia)] +-**a**_{sfs} | operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) al ripàrt (→²trìpperia)_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad détta) al ripàrt (→²trìpperia)]

¹**trìpperia**_{sfs} (bottéga) | negösse/bötiga/bütiga de (→¹trìppàio)_{prf}* [negöse/bötiga/bütiga de (→¹trìppàio)], negösse/bötiga/bütiga di (→trìppe)_{prf}* [negöse/bötiga/bütiga di (→trìppe)]
²**trìpperia**_{sfs} (repàto) | treperéa* [treperéa], indöc che l'sa/se fà i (→trìppe)_{prf}* [indöc che 'l sa/se fà i (→trìppe)]
¹**trìppöne**_{sms} (grössa pància) | grössa (→pància)_{prf}* [grösa (→pància)] -**a**_{sfs} | →
²**trìppöne**_{sms} (grassöne) | → -**a**_{sfs} | →
trìpudjàre_{vintr} (esternàre in mòdo vivàce e rumoröso giòja, allegria ed esultàza) | trepödià [trepödjà], fà tràch_{prf} [fà treàc]
trìpudjàto_{vppms} (esternàto in mòdo vivàce e rumoröso giòja, allegria ed esultàza) | trepödiàt [trepödjàd], fàcc tràch_{prf} [fadì treàc]
¹**trìpudjö**_{sms} (manifestaziöne vivàce e rumorösa di giòja, allegria ed esultàza) | treàch [treàc] BS: borlànda_{sfs} [borlandà]
²**trìpudjö**_{sms} (manifestaziöne, spettacolo) | →
³**trìpudjö**_{sms} (dàza che esprìme giòja e allegria) | bal che l'manifesta/móstra/palésa giòja/zöia e (→allegria)_{prf}* [bal che 'l manifesta/móstra/paléxa göja/xöja e (→allegria)], bal che l'fà (v)èd/(v)edi giòja/zöia e (→allegria)_{prf}* [bal che 'l fa vèd/vedì göja/xöja e (→allegria)]
trìreattöre_{agtv/sms} (tec) | trireatür^o* (ita) [trireatür], ((→velivolo)) förnit/münit/proést de tri reatür_{prf}* [((→velivolo)) förnìd/münìd/provést de tri reatür], ((→velivolo)) a/con tri reatür_{prf}* [((→velivolo)) a/con tri reatür] BS: trireatür (ita) [trireatür]
trìrégno_{sms} →(tjàra)
trìs_{sfsi/smsi} | tris^o (ita) [=]
trìsàgio_{sms} →(sanctus)
trìsarcàvolo_{sms} | nóno del bislào/besacöch_{prf}* [nóno del bixlavo/bexacóc], nóno de la bislàa/besacöca_{prf}* [nóno dela bixlava/bexacöca], pàder del (→bisarcàvolo)_{prf}* [pader del (→bisarcàvolo)], pàder de la (→bisarcàvola)_{prf}* [pader dela (→bisarcàvola)] -**a**_{sfs} | nóna del bislào/besacöch_{prf}* [nóna del bixlavo/besacóc], nóna de la bislàa/besacöca_{prf}* [nóna dela bixlava/bexacöca], màder del (→bisarcàvolo)_{prf}* [mader del

(→bišarcàvola), mader de la
(→bišarcàvola)_{prf}* [mader dela
(→bišarcàvola)]

trišavo_{sms} (trišnònno) | →
-a_{sfs} | →

trisàvolo_{sms} (trišnònno) | →
-a_{sfs} | →

trisciò_{smsi} →(risciò)

triscàre_{vt} (dividere in trè partì
uguàli) |
divid/diùd/dividì/diùdì/ripartù in trè
parcc inguài/eguài/gualiv_{prf}*
[dividì/dividì/ripartì in trè partì
ingyài/egyài/gyalív]

triscàto_{ams/vppms} (divižo in trè partì
uguàli) | dividìt/diùdìt/ripartìt in trè
parcc inguài/eguài/gualiv_{prf}*
[dividìd/ripartìd in trè partì
ingyài/egyài/gyalív]

triseziòne_{sfs} | divisiù/diisiù in trè parcc
inguài/eguài/gualiv_{prf}* [divixjú in trè
partì ingyài/egyài/gyalív]

trissillabo_{ams/sms} | ternare [=],
trissillabo^o* (ita) [trissillabo]

trišnònno_{sms} | bislàò [bixlavo],
besacòch [bexacóc], pàder del
bixnòno_{prf}* [pader del bixnòno],
pàder de la bixnòna_{prf}* [pader dela
bixnòna], nóno del nóno_{prf}* [=],
nóno de la nóna_{prf}* [nóno dela nóna]
-a_{sfs} | bislàa* [bixlava], besacòca*
[bexacóca], mader del bixnòno_{prf}*
[mader del bixnòno], mader de la
bixnòna_{prf}* [mader dela bixnòna],
nóna del nóno_{prf}* [=], nóna de la
nóna_{prf}* [nóna dela nóna]

trissotìno_{ams/sms} | poéta sènsa èstro,
ambissiù e de scars valùr_{prf}* [poéta
sènsa èstro, ambisjús e de scars
valúr]
+a_{sfs} | poetèssa sènsa èstro,
ambissiusa e de scars valùr_{prf}*
[poetèssa sènsa èstro, ambisjuxa e de
scars valúr]

tristanzùolo_{ams} →(cattivo),
→(meschìno)

¹tristè_{agtv} (che è in uno stàto d'ànimo
di abbattimènto, affliziòne e
malinçonia; che esprime tristèzza) |
lòch [lóc], gram [=]
BS: móc [=], mócio [móco], gram
[=]
CE: trést [=]
CO: trist [trist]

²tristè_{agtv} (doloróso, spiacévole: di
evènto/fàtto) | →

³tristè_{agtv} (malinçònico, ¹mèsto: di
evènto/fàtto) | →

⁴tristè_{agtv} (⁴deślòto, ¹squàllido, tètto:
di luògo) | →

¹tristemènte_{avb} (con tristèzza) | con
tristèssa* [con tristèsa]

²tristemènte_{avb} (malauguratamènte) |
→

tristèzza_{sfs} | tristèssa [tristèsa],
gnechìsia [gnechixja], gnèca [gnèca]
BS: tristèssa [tristèsa], passiù
[pasjú]
CA: tristèssa [tristèsa]

- **d'ànimo**_{lctst} | magù_{sms} [magù]

tristìco_{ams} (formàto da trè vèrsi: di
stròfa) | componìt/costitùit/furmàt de
tri vèrs_{prf}*
[componìd/costitùid/furmàd de tri
vèrs]

tristificàrsi_{vpi} →(intristirsi)

tristificàto_{ams/vppms} →(intristito)

¹tristùzia_{sfs} (l'èssere tristò/malvàgio) |
→

²tristùzia_{sfs} (tristèzza) | →

¹tristo_{ams} (che ha natùra malvàgia, che
è capace di aziòni cattive; che
esprime malvagità, fatto con
cattiveria; meschìno, mìsero) | trést
[=], tristo [=]
BS: trést [=]

²tristo_{ams} (débole, stentàto: di pìanta) |
→

tritabile_{agtv} | che s'pòl (→tritàre)_{prf}*
[che s'pòl (→tritàre)], che l'pòl
(v)èss (→tritàto)_{prf}* [che l'pòl ès
(→tritàto) <> che l'pòlvès (→tritàto)]

tritacàrne_{smsi} (tec) (elettrodomèstico) |
tridacarne^o* (ita) [=], tridacàrne^o*
(ita) [tridacàrne]
BS: tridacàrne [tridacàrne]

tritaghjàccio_{smsi} (tec)
(elettrodomèstico) | tridagiàss^o* (ita)
[tridagiàs]

tritàmè_{sms} →(tritùme)

tritamènte_{avb} | in manéra
(→¹nòta)/(→¹risapùta)* [in manéra
(→¹nòta)/(→¹risapùta)]

tritamènto_{sms} | tridamét* [=],
masnamét* [maxnamét], fracamét*
[=]

tritaòssa_{sms} (tec) | tridaòss^o* (ita)
[tridaòs]

tritaprezzémolo_{smsi} (tec) |
tridapedersèm^o* (ita) [=]

¹tritàre_{vt} (ridùrre in frammènti) | tridà
(sò) [tridà (sò)], masnà [maxnà],
fracà [=]
BS: tridà [=]

²tritàre_{vt} (calpestàre) | →

tritarifùti_{smsi} (tec) (elettrodomèstico)
| tridarefùcc^o* (ita) [tridarefùdì]

tritàrsi_{vpi} →(frantumàrsi),
→(šminuzzàrsi)

¹tritàto_{ams/vppms} | tridàt (sò) [tridàd
(sò)], masnàt [maxnàd], fracàt
[fracàd]
BS: tridàt [tridàd]

²tritàto_{ams/vppms} (calpestàto) | →

³tritàto_{ams/vppms} (frantumàto,
šminuzzàto) | →

tritatura_{sfs} (il tritàre) | tridadùra
[tridadùra]

tritatùtto_{smsi} (tec) (elettrodomèstico) |
tridatòt^o* (ita) [tridatòt]
BS: tridatòt (ita) [tridatòt]

tritèllo_{sms} | tridèl [=]

tritico_{sms} (frumènto) | →

¹trito_{ams} (consumàto, lògoro) | →
BS: trit [=], tridàt [tridàd]

²trito_{ams} (mìsero, malvestìto) | →

³trito_{ams} (tritàto) | tridàt [tridàd]

⁴trito_{ams} (tròppo usàto, ripetùto) | tròp
dorvāt/dovràt/üsāt_{prf}* [tròp
dorvād/dovràd/üxād], ripetit*
[ripetìd]

⁵trito_{ams} (⁴battùto, ²frequentàto,
⁸usàto) | →

⁶trito_{ams} (brève, ràpido e frequènte) |
cört/cürt, (→ràpido) e frequènt_{prf}*
[cört/cürt, (→ràpido) e frequènt]

⁷trito_{sms} (ali) (condimènto a bàse di
verdùre tritàte) | trito^o (ita) [=]

tritolàre_{vt} | ridüs/ridüsi/redüsi in
(→trìtoli)_{prf}* [ridüx/ridüxi/redüxi in
(→trìtoli)]

tritolàto_{ams/vppms} | ridüsìt/redüsìt in
(→trìtoli)_{prf}* [ridüxìd/redüxìd in
(→trìtoli)]

tritolo_{sms} →(briciolo)

tritòlo_{sms} (sos) | tritòlo^o (ita) [=],
tretòl* [=], TNT [=]
BS: tritòlo (ita) [=]

tritòne_{sms} (nat) | sincarlina d'aqua_{prf}
[siñcarlina d'acya]

trittico_{ams} | tritico^o (ita) [trítico]
BS: tritico [trítico]

trittòngo_{sms} | tritòngo^o (ita) [tritòngo]

tritùme_{sms} | ↓
BS: biòm [bjòm], patàm [=], tridòm
[tridòm]
- **di càrne di majàle**_{lctst} | ↓
BS: pestòm [pestòm]
- **di fjenò**_{lctst} | bièm [bjèm], biòm
[bjòm], blösen [blóxen], blésen
[bléxen]
BP: blöm [blöm]
BS: fiöröm [fjöróm]
- **di paglia**_{lctst} (pagliùme) | pàia
menüda_{prf} [paja menüda]
BS: paiòm [pajòm], gaiòm [gajòm]
- **residuo del pàsto del bestiàme**_{lctst} |
↓
BP: blöm [blöm]

trituràbile_{agtv} | che s'pòl
(→trituràre)_{prf}* [che s'pòl
(→trituràre)], che l'pòl (v)èss
(→trituràto)_{prf}* [che l'pòl ès
(→trituràto) <> che l'pòlvès
(→trituràto)]

trituramènto_{sms} →(trituraziòne)

trituràre_{vt} →(tritàre), →(tritolàre)

¹trituràto_{vppms} (¹tritàto, tritolàto) | →

²trituràto_{ams} (ridòtto in piccòli
frammènti/pezzettini) | trit [=]

¹trituratóre_{ams/sms} (che/chi tritùra) |
tridüradùr* [tridüradùr]

-trice_{afs/sfs} | tritratrice° (ita) [=], tridüradura* [=]
²**tritratóre**_{sms} (tritratrice) | →
+tritratrice_{sfs} (tec) (màchina) | tritratrice° (ita) [=], tridatriss* [tridatrís], màchina per tridà sö_{prf}* [màchina per tridà só], màchina per masnà/fracà_{prf}* [màchina per maxnà/fracà]
tritrazzióne_{sfs} (tritatura) | →
trituzzàre_{tr} →(triturare)
trituzzàto_{ams/vppms} →(trituratò)
trijumviràto_{sms} | triumvirato° (ita) [trijumvirato], trojka_{sfs}* [=]
trijumviro_{sms} | triúmviro° (ita) [trijumviro]
trijunviràto_{ams} →(triumvirato)
trijunviro_{sms} →(trijumviro)
¹**trivèlla**_{sfs} (tec) | traèla [travèla], treèla [trevèla], teèla [tevèla], tenèbla [=], tenèvla [=]
 BS: treèla [trevèla]
- grande_{lctst} (tec) | verépol_{sms} [=]
 BS: treelòt [trevelòt]
²**trivèlla**_{sfs} (¹succhìello) | →
trivellaménto_{sms} →(trivellazióne)
trivellàre_{tr} | teneblà [=], tenevlà [=], treèla [trevelà], trielà [trivelà], tröelà [trövelà], trüelà [trüvelà], trevlà [=], treblà [=]
 BS: treelà [trevelà]
trivellàto_{ams/vppms} | teneblàt [teneblàd], tenevlàt [tenevlàd], treelàt [trevelàd], trielàt [trivelàd], tröelàt [trövelàd], trüelàt [trüvelàd], trevlàt [trevelàd], treblàt [treblàd]
 BS: treelàt [trevelàd]
¹**trivellatóre**_{ams/sms} (che/chi trivèlla) | tenebladür* [tenebladür], tenevladür* [tenevladür], treeladür* [treveladür], trieladür* [triveladür], tröeladür* [tröveladür], trüeladür* [trüveladür], trevladür* [treveladür], trebladür* [trebladür]
-trice_{afs/sfs} | tenebladura* [=], tenevladura* [=], treeladura* [treveladura], trieladura* [triveladura], tröeladura* [tröveladura], trüeladura* [trüveladura], trevladura* [=], trebladura* [=]
²**trivellatóre**_{sms} (trivèlla) | →
trivellatùra_{sfs} (trivellazióne) | →
trivellazióne_{sfs} | teneblasiù* [teneblasjú], tenevlassiù* [tenevlasjú], trivellasiù* [trivelasjú], treelasiù* [trevelasjú], tröelasiù* [trövelasjú], trüelasiù* [trüvelasjú], trevlassiù* [trevelasjú], treblasiù* [treblasjú]
trivèllo_{sms} →(¹succhìello)
¹**Trivèneto**_{sms} (geo) | Trivèneto° (ita) [=], Trè Venéssie_{sfp}* [Trè Venésje]

²**trivèneto**_{ams} (relativo alle Trè Venèzie) | del Trivèneto_{lctge}* [=], di Trè Venéssie_{lctge}* [di Trè Venésje]
¹**triviale**_{agtv} (estremaménte/mólto volgàre) | (→estremaménte) volgàr_{prf}* [(→estremaménte) volgàr], volgàr fés/fiss* [volgàr fés/fis]
 BS: trivàl [trivjàl]
²**triviale**_{agtv} (grossolàno) | →
³**triviale**_{agtv} (òvviò, banàle) | →
⁴**triviale**_{agtv} (consumìstico) | →
¹**trivialità**_{sfsi} (¹èssere triviale) | →
²**trivialità**_{sfsi} (àtto/paròla triviale) | at/assiù/paròla (→triviale)_{prf}* [at/asjú/paròla (→triviale)]
trivializzàre_{tr} | fà deentà/dientà/dientà² (→¹triviale)_{prf}* [fà diventà/diventà (→¹triviale)]
trivializzazióne_{sfs} (banalizzazióne) | →
trivialménte_{avb} | in manéra (→triviale)_{prf}* [in manéra (→triviale)]
trivialóne_{sms} →(cafóne), →(villàno), →(zoticóne)
-a_{sfs} →
trivjo_{sms} (crocicchjo) | →
¹**trofèò**_{sms} (còppa, medàglia, prèmiò) | →
- di càccia_{lctst} | trofèò de cassa* (ita) [trofèò de casa]
²**trofèò**_{sms} (monuménto) | →
³**trofèò**_{sms} (vittòria) | →
⁴**trofèò**_{sms} (trofèò di càccia) | →
tròfja_{sfs} (ali) (pàsta) | tròfia° (ita) [tròfja]
 > **tròfje**_{sfp} (ali) (pàsta) | tròfie° (ita) [tròfje]
¹**troglodità**_{sttv} (¹cavernìcolo, ⁵cavernìcolo) | →
²**troglodità**_{sttv} (²incivìle, persóna incólta) | →, ü/chèl che l'manca de cùltùra_{prf}* [ü'/chèl che l'mançà de cùltùra], ü mia istriüt_{lcp}* [ü' mià istriüd], ü sènsa cùltùra_{lcp}* [ü' sènsa cùltùra], òna/chèla/persuna che la manca de cùltùra_{prf}* [òna/chèla/persuna che 'la mançà de cùltùra], òna/persuna mia istriüdat_{lcp}* [òna/persuna mià istriüida], òna/persuna sènsa cùltùra_{lcp}* [òna/persuna sènsa cùltùra]
troglodìtico_{ams} →(³cavernìcolo), →(⁴cavernìcolo)
¹**trògolo**_{sms} (dei maijàli/pòrci) | albe [=], albiöl [albjól], biaröl/biaröl² [bivaról], pilèt [=], pilòt [=]
 BS: albe [=], albiöl [albjól]
 VSs: gabe [=]
²**trògolo**_{sms} (vàsca rettàngolàre usàta per lavàre) | pilèt [=], pilòt [=]

trogolóno_{sms} | (→mangióne) che l'sa/se spórca sö töt_{prf}* [(→mangióne) che 'l sa/se spórca só tót], (→mangióne) sbrödaciù_{prf}* [(→mangióne) xbrödaçú]
-a_{sfs} | (→mangióna) che la sa/se spórca sö töt_{prf}* [(→mangióna) che 'la sa/se spórca só tót], (→mangióna) sbrödaciuna_{prf}* [(→mangióna) xbrödaçuna]
¹**tròja**_{sfs} (nat) (majàla, ¹pòrca) | →
²**tròja**_{sfs} (¹meretrice, prostitùta, majàla, ²pòrca, ¹puttana) | →
³**tròja**_{sfs} (²puttana) | →
¹**tròjajo**_{sms} (²bordèllo) | →
²**tròjajo**_{sms} (¹puttanàjo) | →
³**tròjajo**_{sms} (²puttanàjo) | →
⁴**tròjajo**_{sms} (porcile) | →
tròjata_{sfs} | troiada [trojada]
tròica_{sfs} →(trojka)
trojeria_{sfs} →(tròjata)
tròjètta_{sfs} →(puttanèlla)
tròika_{sfs} →(trojka)
¹**tròjume**_{sms} (¹tròjajo) | →
²**tròjume**_{sms} (⁶sudiciùme, ²tròjajo) | →
trojka_{sfs} (rus) /tròjca/ | ←
trolley_{smsi} (ing) /tròli/ | ← /tròllej/
trolleybus_{smsi} →(filobus)
¹**trómba**_{sfs} (esi) | trómba [=]
 BS: trómba [trómba]
-mbétta_{sfs} (esi) | trombèta [=]
- d'acqua_{lctst} →(trómba marìna)
- d'arja_{lctst} | trómba d'aria/ària³^° [trómba d'arja]
- delle scàle_{lctst} | trómba di scàle [=]
- marìna_{lctst} | trómba marìna^o* [trómba marìna]
- terrestre_{lctst} →(trómba d'arja)
²**trómba**_{sfs} (chi sùona la trómba) | trómba^o* [=]
³**trómba**_{sfs} (diffusóre, divulgatóre; ¹pettègolo) | trómba^o* [=]
¹**trombàjo**_{sms} (chi fàbbrika/vénde trómbe) | ü/chèl/òm che l'fà sö i trómbe_{prf}* [ü'/chèl/òm che 'l fa sö i trómbe], ü/chèl/òm che l'vènd i trómbe_{prf}* [ü'/chèl/òm che 'l vènd i trómbe], (v)endidür de trómbe_{prf}* [vendidür de trómbe]
+a_{sfs} | òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà sö i trómbe_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che 'la fa sö i trómbe], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd i trómbe_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che 'la vènd i trómbe], (v)endidura de trómbe_{prf}* [vendidura de trómbe]
²**trombàjo**_{sms} (fontanière, idràulico, stagnàjo) | →
+a_{sfs} | →
¹**trombàre**_{tr} (²bocciàre) | →
 BS: trombà [=]

²trombàre_{vintr} (avére rappòrti sessuali, fornicàre) | →
³trombàre_{vtr} (possedére sessualmente) | →
⁴trombàre_{vtr} (danneggiàre, impedire) | trombà° (ita) [=]
⁵trombàre_{vtr} (travašàre) | →
¹trombàta_{sfs} (bocciatura, falliménto, insuccèssò) | →
²trombàta_{sfs} (rappòrto ²sessuale) | →
¹trombàto_{ams/vppms} (²bocciàto) | →
 BS: trombàt [trombàd]
²trombàto_{ams/vppms} (avùto rappòrti sessuali, fornicàto) | →
³trombàto_{ams/vppms} (possedùto sessualmente) | →
⁴trombàto_{ams/vppms} (danneggiàto, impedito) | trombàto° (ita) [trombàd]
⁵trombàto_{ams/vppms} (travašàto) | →
⁶trombàto_{sms} (²bocciàto) | →, trombàto° (ita) [trombàd]
 -a_{sfs} | →, trombada° (ita) [=]
¹trombatóre_{sms} (¹ciarlatàno, truffatóre) | →
 +-trìce_{sfs} | →
²trombatóre_{sms} (²scopatóre) | ciuladùr* [čuladùr], rasgadùr* [raxgadùr], ciaadùr* [cjavadùr]
 +-trìce_{sfs} | ciuladura* [čuladura], rasgadura* [raxgadura], cjadadura [cjavadura]
¹trombatùra_{sfs} (travašaménto) | →
²trombatùra_{sfs} (¹trombàta) | →
trombèta_{sfs} (esi) | trombèta [=]
 BS: trombèta [trombètà]
trombettàre_{vintr} →(strombettàre)
trombettàta_{sfs} →(strombettàta)
trombettàto_{ams/vppms} →(strombettàto)
trombettjère_{sms} (chi ha il còmputo di dare segnàli con la trómbo) | trombetér [=]
 BS: trombetér [=]
 -a_{sfs} | trombetéra* [=]
 BS: trombetéra [trombeterà]
trombettista_{sttv} | trombettista° (ita) [=], trombetèsta* [=], sonadùr/sunadùr de trómbo_{prf}* [sonadùr/sunadùr de trómbo], sonadura/sunadura de trómbo_{prf}* [=]
trombétto_{sms} (tarabùšo) | →
trombino_{sms} (persóna che ha frequènti rappòrti sessuali) →(¹fornicatóre), →(mandrillo), →(⁷riccio), →(²trombatóre)
 +-a_{sfs} →
trombizzàre_{vtr} | caösà/caüsà/provocà la trombòsi_{prf}* [caöxà/caüxà/provocà la trombòxi]
¹trombizzàto_{vppms} (provocatò trombòsi) | caösàt/caüsàt/provocàt la trombòsi_{prf}* [caöxàd/caüxàd/provocàd la trombòxi]

²trombizzàto_{ams} (occlùšo) | (→¹occlùšo) d'ù' trómbo_{prf}* [(→¹occlùšo) d'ù' trómbo]
trómbo_{sms} | trómbo° (ita) [=]
trombonàta_{sfs} →(fanfaronàta), →(spaconàta)
¹trombóne_{sms} (esi) | trombù [trombù], trumbù [trumbù]
 BS: trumbù [trumbù]
²trombóne_{sms} (trombonista) | →
trombonista_{sttv} | trombonista° (ita) [=], trombonèsta* [=], trombù°* [trombù], trumbù°* [trumbù], sonadùr/sunadùr de trombù/trumbù_{prf}* [sonadùr/sunadùr de trombù/trumbù], sonadura/sunadura de trombù/trumbù_{prf}* [sonadura/sunadura de trombù/trumbù]
trombòsi_{sfsi} | trombòsi° (ita) [trombòxi]
 BS: trombòsi [trombòxi]
trombòtico_{ams} | trombòtico° (ita) [=], trombòtech* [trombòteg], di trómbo_{lcege}* [=], de la trombòsi_{lcege}* [dela trombòxi]
tronàre_{vtr} →(tuonàre)
¹tronàta_{sfs} (fanfaronàta, spaconàta) | →
²tronàta_{sfs} (scòppio ²fragoróso) | sciopù ciassùs/rùmurùs_{prf}* [scjopù časùx/rùmurùx], tombada ciassusa/rùmurusa_{prf}* [tombada časuxa/rùmuruxa]
³tronàta_{sfs} (spésa inaspettata di gròssa entità) | gròssa spésa mia preésta_{prf}* [gròssa spéxa mià prevésta], spésa de gròssa entità mia preésta_{prf}* [spéxa de gròsa entità mià prevésta]
tronàto_{vppms} →(tuonàto)
troncàbile_{agtv} (che può èssere troncatò) | troncàbel* [troncàbel], zoncàbel* [xoncàbel], che s'pòl tronca/zoncà_{prf}* [che s'pòl tronca/zoncà], che s'pòl dàga ü tàj_{prf}* [che s'pòl dàga ü' taj], che l'pòl (v)èss troncat/zoncà_{prf}* [che'l pòl èss troncad/zoncàd <> che'l pòlvès troncad/zoncàd], che l'pòl (v)èss dacc ü tàj_{prf}* [che'l pòl èss dadj ü' taj]
troncaménte_{avb} | in manéra incompléta* [in manéra iñcompléta], sènsa fení/finì* [sènsa fení/finí]
troncaménto_{sms} (il troncare; brùsca interruzioné) | troncamèt* [troncamèt], zoncamèt* [xoncamèt]
¹troncàre_{vtr} (spezzàre/tagliàre violenteménte e nettaménte; recidere/tagliàre con un tàglio nètto; mutilàre; affaticàre mólto, stroncàre; far cessàre d'improvvišo,

interròmpere) | tronca [troncà], zoncà [xoncà], dàga ü tàj_{prf} [dàga ü' taj]
 BS: soncà [soñcà]
²troncàre_{vtr} (sottopòrre a troncaménto: in liguìstica/matemàtica) | tronca [troncà], zoncà [xoncà]
troncàrsi_{vpi} | troncàs* [troncàs], zoncàs* [xoncàs]
 BS: soncàs [soñcàs]
¹troncàto_{ams/vppms} (spezzàto/tagliàto violenteménte e nettaménte; recišo/tagliàto con un tàglio nètto; mutilàto; affaticàto mólto, stroncàto; fatto cessàre d'improvvišo, interròtto) | troncat [troncàd], zoncàt [xoncàs], dacc ü tàj_{prf} [dadj ü' taj]
 BS: soncàt [soñcàd]
²troncàto_{ams/vppms} (sottopòsto a troncaménto: in liguìstica/matemàtica) | troncat [troncàd], zoncàt [xoncàd]
troncatóre_{ams/sms} | troncadùr* [troncadùr], zoncadùr* [xoncadùr]
 -trìce_{afs/sfs} | troncadura* [troncadura], zoncadura* [xoncadura]
troncatrice_{sfs} (tec) (màchina) | troncatrice° (ita) [=], troncatriss* [troncatris], màchina per tronca/zoncà_{prf}* [màchina per tronca/zoncà]
troncatùra_{sfs} | troncadùra* [troncadùra], zoncadùra* [xoncadùra]
tronchése_{sms} (tec) | ↓
 BS: tronchisì [tronchixì], trunchisì [trunçhixì]
tronchesina_{sfs} (tagliaunghje) | →
tronchesino_{sfs} (tronchesina) | →
¹tronchètto_{sms} (tronchése) | →
²tronchètto_{sms} (piccolo trónco) | tronchèto°* [tronchèt]
³tronchètto_{sms} (stivàle di gómma) | →
tronchévole_{agtv} | troncàbel* [troncàbel], zoncàbel* [xoncàbel], che s'pòl tronca/zoncà_{prf}* [che s'pòl tronca/zoncà], che l'pòl (v)èss troncat/zoncà_{prf}* [che'l pòl èss troncad/zoncàd <> che'l pòlvès troncad/zoncàd], che l'pòl sübì troncamèt/zoncamèt_{prf}* [che'l pòl sübì troncamèt/zoncamèt]
¹trónco_{ams} (affaticàto, sfinìto, stroncàto) | →
²trónco_{ams} (incomplèto, interròtto, lasciàto a metà) | →, lagàt/lasàt a mità/meitàt/metà_{prf}* [lagàd/lasàd a mità/meitàt/metà], trónco° (ita) [trónco]
 > in trónco_{lca} →(a metà)
³trónco_{ams} (¹mózzo, mónco) | →
⁴trónco_{sms} (²céppo, stírpe) | →

⁵**tròncu**_{sms} (del còrpo) | böst/pèt e pansa_{prf}* [bòs/pèt e pansa]
⁶**tròncu**_{sms} (diramazìone, ràmo) | →
⁷**tròncu**_{sms} (¹fùsto, ²fùsto, ¹gàmbo) | →
⁸**tròncu**_{sms} (¹tràtta, ¹⁵tràtto) | →
¹**troncòne**_{sms} (²moncòne) | →
²**troncòne**_{sms} (⁷tròncu) | →
³**troncòne**_{sms} (⁸tròncu) | →
¹**troneggiare**_{vintr} (fàre il superiòre, ¹grandeggiare) | fà '1 sòperiùr/sùperiùr_{prf}* [fà '1 sòperjùr/sùperjùr], →
²**troneggiare**_{vintr} (¹sovrastàre) | →
³**troneggiare**_{vintr} (⁵spiccàre) | →
⁴**troneggiare**_{vintr} (stàre còme su un tròno) | èss còme sò 'n d'ù tròno_{prf}* [èss còme sòndü' tròno]
⁵**troneggiare**_{vintr} (superàre) | →
¹**troneggiato**_{vppms} (fatto il superiòre, ¹grandeggiato) | facc ol sòperiùr/sùperiùr_{prf}* [fadj ol sòperjùr/sùperjùr], →
²**troneggiato**_{vppms} (¹sovrastato) | →
³**troneggiato**_{vppms} (⁵spiccato) | →
⁴**troneggiato**_{vppms} (stato còme su un tròno) | stacc còme sò 'n d'ù tròno_{prf}* [stadj còme sòndü' tròno]
⁵**troneggiato**_{vppms} (superato) | →
tronfiaménte_{avb} | in manéra (→¹trónfja)* [in manéra (→¹trónfja)], con manéra de fà (→¹trónfja)* [con manéra de fà (→¹trónfja)]
¹**tronfiare**_{vintr} (ansimàre, sbuffàre) | →
²**tronfiare**_{vintr} (andàre gónfjo e ¹pettorùto) | indà/andà sgiùf/s-giùf^{1^} e (→¹pettorùto)_{prf}* [indà/andà sgjuf e (→¹pettorùto)]
³**tronfiare**_{vintr} (andàre/camminàre gónfjo di bòria, andàre pièno di sé) | indà/andà/caminà pié de bòria/albasia_{prf}* [indà/andà/caminà pjé de bòrja/albaxia]
¹**tronfiato**_{vppms} (ansimato, sbuffato) | →
²**tronfiato**_{vppms} (andato gónfjo e ¹pettorùto) | indàcc/andàcc sgiùf/s-giùf^{1^} e (→¹pettorùto)_{prf}* [indàdj/andàdj sgjuf e (→¹pettorùto)]
³**tronfiato**_{vppms} (andato/camminato gónfjo di bòria, andato pièno di sé) | indàcc/andàcc/caminà pié de bòria/albasia_{prf}* [indàdj/andàdj/caminàdj pjé de bòrja/albaxia]
¹**tronfiézza**_{sfs} (l'èssere trónfjo) | →
²**tronfiézza**_{sfs} (atteggiamento di chi incède trónfjo) | manéra de fà de chi che l' (→¹incède)_{prf}* [manéra de fà de chi che l' (→¹incède)]
¹**trónfjo**_{sms} (gónfjo di supèrbja e di bòria) | sgiùf/s-giùf^{1^}/infjàt de sòpèrbja e bòria/albasia_{prf}*

[xgjuf/infjàt de sòpèrbja e bòrja/albaxia]
²**trónfjo**_{sms} (che denòta supèrbja e bòria) | che l' denòta/mòstra/manifèsta/palésa sòpèrbja e bòria/albasia_{prf}* [che l' denòta/mòstra/manifèsta/paléxa sòpèrbja e bòrja/albaxia], che l' fà (v)èd/(v)edì sòpèrbja e bòria/albasia_{prf}* [che l' fa vèd/vedì sòpèrbja e bòrja/albaxia]
³**trónfjo**_{sms} (ampollòso, enfático, retòrico, ²ridondante) | →
troniera_{sfs} →(feritòia)
¹**tròno**_{sms} (³sèggio; creatùre celèsti angèliche di un còro) | tròno [=]
 BS: sòlio [sòljo], tròno [=]
 CO: tròno [tròn]
²**tròno**_{sms} (autorità, potère, dignità di sovràno; istituziòne monàrchica) | tròno* [=]
³**tròno**_{sms} (fòlgore, tuòno) | →
¹**tropèa**_{sfs} (temporàle estivo improvviò, di fòrte intensità ma di brève durata) | temporàl estiv improis e fòrt/fòrt ma che l' dūra póch_{prf}* [temporàl estiv improvix e fòrt/fòrt ma che l' dūra póc], temporàl estiv improis e fòrt/fòrt ma che l' passa sòbet_{prf}* [temporàl estiv improvix e fòrt/fòrt ma che l' pasa sòbet]
²**tropèa**_{sfs} (¹sbòrnia, ubriacatura) | →
tropicale_{agtv} | tropical°* (ita)(lad) [=]
tropicalizzarsi_{vpi} | deentà/dientà/dientà^{2^} tropical_{prf} [deventà/diventà tropical]
tropicalizzato_{ams/vppms} | deentàt/dientàt/dientàt^{2^} tropical_{prf} [deventàd/diventàd tropical]
tropicalizzazione_{sfs} →(il tropicalizzàre/si)
tròpico_{sms} (geo) | tròpico° (ita) [=], tròpech* [tròpec]
 BS: tròpic [=]
tròppo_{aims/avb/pims/sms} | tròp [=]
 BS: tròp [=]
 -**a**_{aifs/avb/pifs} | tròpa [=]
 BS: tròpa [tròpà]
 -**i**_{aimp/avb/pimp} | tròp [=]
 BS: tròpic [=]
 -**e**_{aifp/avb/pifp} | tròpe [=]
 BS: tròpe [=]
¹**tròscia**_{sfs} (bùca per còncia) | galér_{sms} [=]
²**tròscia**_{sfs} (pozzànghera) | →
tròta_{sms} (nat) (ali) | tròta [tròta]
 BS: tròta [tròtà]
 -**ùna**_{sms} (nat) (ali) | tròtèla [=]
 - **iridea/irideà**_{lcst} (nat) (ali) | tròta°* [=]
 - **salmonàta**_{lcst} (nat) | tròta salmonada/salmonada°* [=]

troticoltura_{sms} | leadùr de tròte_{prf}* [levadùr de tròte]
 -**trìce**_{sfs} | levadura de tròte_{prf}* [levadura de tròte]
troticoltura_{sfs} | aleamènt/aleamét de tròte_{prf}* [alevamènt/alevamét de tròte]
trotina_{sms} (nat) | tròtèla [=]
trottapiàno_{sfsi/smsi} →(posapiàno)
trottare_{vintr} | trotà [=]
 BS: trotà [=]
¹**trottata**_{sfs} (sgambàta) | trotada [=]
²**trottata**_{sfs} (sgobbàta) | →
³**trottata**_{sfs} (còrsa al tròtto) | trotada [=]
trottato_{vppms} | trotat [tròtad]
 BS: trotat [tròtad]
trottatójo_{sms} | pista per fà trotà i caà_{prf}* [pista per fà trotà i cavaì]
¹**trottatore**_{sms} (cavàllo addestrato per le còrse al tròtto) | trotadùr* [trotadùr]
²**trottatore**_{sms} (chi è in gràdo di camminàre a lùngo con passo sostenùto) | ü/chèl che l' gh' à òna buna gamba_{prf}* [ü'/chèl che l' g' à òna buna gamba], ü/chèl che l' gh' à ü bèl/bu pass_{prf}* [ü'/chèl che l' g' à ü bèl/bu pas]
 +-**trìce**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la gh' à òna buna gamba_{prf}* [òna/chèla/persuna che l' g' à òna buna gamba], òna/chèla/persuna che la gh' à ü bèl/bu pass_{prf}* [òna/chèla/persuna che l' g' à ü bèl/bu pas]
trotter_{smsi} (ing) /tràtø(r) / ← /tròter/
¹**trotterellare**_{vintr} (andàre al piccòlo tròtto) | indà/andà al tròt_{prf}* [=]
²**trotterellare**_{vintr} (condùrre al piccòlo tròtto) | fà indà/andà al tròt_{prf}* [=], condüs/condüsì al tròt_{prf}* [condüx/condüxì al tròt]
³**trotterellare**_{vintr} (¹sgambettàre) | →
¹**trotterellato**_{vppms} (andato al piccòlo tròtto) | indàcc/andàcc al tròt_{prf}* [indàdj/andàdj al tròt]
²**trotterellato**_{vppms} (condóto al piccòlo tròtto) | facc indà/andà al tròt_{prf}* [fadj indà/andà al tròt], condüsìt al tròt_{prf}* [condüxìd al tròt]
³**trotterellato**_{vppms} (¹sgambettàto) | →
trottistico_{ams} | di còrse de tròt_{prf}* [=]
trottò_{sms} | tròt [=]
 BS: tròt [=]
¹**trottòla**_{sfs} (giocattòlo) | pirlì_{sms} [pirlì], pirla [=]
 BS: bigo_{sms} [=], pirlò_{sms} [=], pirla [pirlà], pisa [pixà]
 - **di légnò**_{lcst} | pirlì/pirla de lègn* [pirlì/pirla de lègn/lèjn]
²**trottòla**_{sfs} (bambino vivàce) →(²diavolétto)

³tròttola_{sfs} (persóna instancàbile) | ü
(→instancàbile)_{prf}* [ú'
(→instancàbile)], òna/persuna
(→instancàbile)_{prf}* [òna/persuna
(→instancàbile)]

¹trottolàre_{vintr} (giràre/ruotàre còme
una tròttola) | girà/pirlà còme ü
pirlì_{prf}* [girà/pirlà còme ü' pirlí],
girà/pirlà compàgn d'ü pirlì_{prf}*
[girà/pirlà compàgn/compàjn d'ü'
pirlí]

²trottolàre_{vintr} (muòversi in
continuziòne) | strotolà [=], stà mia
(→fèrmo)_{prf}* [stà mia (→fèrmo)]

¹trottolàto_{vppms} (giràto/ruotàto còme
una tròttola) | giràt/pirlàt còme ü
pirlì_{prf}* [giràt/pirlàd còme ü' pirlí],
giràt/pirlàt compàgn d'ü pirlì_{prf}*
[giràt/pirlàd compàgn/compàjn d'ü'
pirlí]

²trottolàto_{vppms} (mòsso in
continuziòne) | strotolàt [strotolàd],
stacc mia (→fèrmo)_{prf}* [stadì mia
(→fèrmo)]

¹trottolìno_{sms} (²diavolèto, ²diavolìno)
| →
-a_{sfs} | →

²trottolìno_{sms} (giocatòre/giucocatòre
mólto mòbile) | coridùr^{o*} [coridúr]
-a_{sfs} | coridura* [=]

troupe_{sfsi} (fra) /trup/ | ← /trup/
trousse_{sfsi} (fra) /tʁus/ | ← /truʃ/
¹truvaille_{sfsi} (fra) /tʁuvaj/ (còlpo di
fortùna) | ← /truvaj/, còlp/culp de
fortùna_{prf}* [còlp/culp de fortúna]

²truvaille_{sfsi} (fra) /tʁuvaj/ (scopèrta
interessànte) | ← /truvaj/, scoèrta
interessanta_{prf}* [scovèrta
interessanta]

³truvaille_{sfsi} (fra) /tʁuvaj/ (idèa
originàle) | ← /truvaj/, idèa
originàl_{prf}* [idèa originàl]

trovabile_{agtv} | troàbel* [trovabel], che
s'pòl troà_{prf}* [che s'pòl trovà], che
l'pòl (v)èss troà_{prf}* [che'l pòl èss
trovəd < che'l pòlvès trovəd]

trovaménto_{sms} | troamét* [trovamét]

¹trovare_{vtr} (rinvenìre una còsa che si
cérca/desidera; individuàre,
riconoscere, riscontràre; procuràrsi,
riuscìre ad avére; conquistàre,
ottenére; reperìre qualcùno;
conòscere/incontràre qualcùno; fàre
visita a qualcùno; rinvenìre/scopìre
qualcòsa; imbàttersi in
impediménti/ostàcoli/qualcòsa,
imbàttersi in qualcùno, incontràre
per càso; scopìre in séguito a
riflessiòne/stùdio; escogitàre, ideàre,
inventàre; riuscìre ad avére;
constatàre; cògliere, sorprendere) |
troà [trovà], truà^{o*} [truvà]
BS: troà [trovà], catà [=]
CE: truà [truvà]

CO: truvàa [truvã]

²trovare_{vtr} (giudicàre, pensàre,
ritenére, stimàre) | →

trovaròbe_{sfsi/smsi} | trovaròbe^o (ita) [=]
trovàrsi_{vpi/vpt} | troà^o [trovàs], truà^{o*}
[truvàs]
BS: troàs [trovàs], catàs [=]
CE: truàs [truvàs]
CO: truvàase [truvãse]
- **bène**_{lcvb} | troàs bé [trovàs bé]
- **màle**_{lcvb} | troàs mal [trovàs mal]

trovata_{sfs} | troàda [trovada]
- **ingegnósa**_{lcst} | troàda ingegnusa*
[trovada ingeġnuxa]
- **improvvisa**_{lcst} | troàda
improisa/improisa^{3^*} [trovada
improvixa]
BS: sbòtada [xbòtadà]

trovatello_{sms} | s-cèt de l'ospedàl_{prf}
[scèt/scjèt del ospedàl], bastàrd de
l'ospedàl_{prf} [bastàrd del ospedàl],
andégola [=]
BS: troadèl [trovadèl], andégola
[andégolà]
- **a**_{sfs} | s-cèta de l'ospedàl_{prf}
[scèta/scjèta del ospedàl], bastarda
de l'ospedàl_{prf} [bastarda del
ospedàl], andégola [=]
BS: troadèla [trovadèlà], andégola
[andégolà]

¹trovato_{ams/vppms} (rinvenùto una còsa
che si cérca/desidera; individuàto,
riconosciùto, riscontràto; procuràto,
riuscìto ad avére; conquistàto,
ottenùto; reperìto qualcùno;
conosciùto/incontràto qualcùno;
fàtto visita a qualcùno;
rinvenùto/scopèrto qualcòsa;
imbattùto in
impediménti/ostàcoli/qualcòsa,
imbattùto in qualcùno, incontràto
per càso; scopèrto in séguito a
riflessiòne/stùdio; escogitàto, ideàto,
inventàto; riuscìto ad avére;
constatàto; còlto, sorpréso) | troàt
[trovəd], truà^{o*} [truvəd]
BS: troàt [trovəd], catàt [catəd]
CE: truàt [truvəd]
CO: truvàat [truvãd]

²trovato_{ams/vppms} (giudicàto, pensàto,
ritenùto, stimàto) | →

³trovato_{ams/vppms} (assùnto una
determinàta pòziziòne in rappòrto a
quànto qualcùno dice/fa; andàto
d'accòrdo, trovàto bène; èssere stàto
in un determinàto luògo, èssere stàto
collocàto/situatò; capitàto/giùnto
inaspettatamènte in
luògo/situaziòne; èssere stàto in una
determinàta condiziòne/situaziòne;
èssere stàto, sentùto; arrivàto a
avére/possedére riuscìto a
ottenére/trovàre qualcòsa per sé

stéssi) | troàt^o [trovəd], truàt^{o*}
[truvəd]
- **bène**_{lcvb} | troàt bé [trovəd bé <
troàbbé]
- **màle**_{lcvb} | troàt mal [trovəd mal <
troàmmàl]

⁴trovato_{sms} (espediènte, finziòne) | →

⁵trovato_{sms} (invenziòne, scopèrta) | →

⁶trovato_{sms} (ciò che è stàto trovàto) |
chèl che l'è stacc troàt_{prf}* [chèl che'l
è stadì trovəd]

trovatore_{sms} (inventòre, scopritòre) |
→
+a_{sfs} | →

truccabile_{agtv} | tröcàbel* [tröcabel],
che s'pòl tröcà_{prf}* [che s'pòl tröcà],
che l'pòl (v)èss tröcàt_{prf}* [che'l pòl
èss tröcàd < che'l pòlvès tröcàd]

¹truccare_{vtr} (imbellettàre) | →, tröcà
[=], trücà^o [=]
BS: trücà [=]

²truccare_{vtr} (¹alteràre
prestaziòni/risultàti/aspètto) | tröcà
[=], trücà^o [=], alterà i prestassiù_{prf}*
[alterà i prestasjú], alterà i
risultàcc_{prf}* [alterà i rixültàtì], alterà
l'aspèt_{prf}* [alterà 'l aspèt]

³truccare_{vtr} (imbrogliàre) | →

¹truccàrsi_{vpi} (camuffàrsi) | →, tröcàs
[=], trücàs^o [=]
BS: trücàs [=]

²truccàrsi_{vpt} (imbellettàrsi) | →, tröcàs
[=], trücàs^o [=]

¹truccàto_{vppms} (imbellettàto) | →,
tröcàt [tröcàd], trücàt^o [trücàd]
BS: trücàt [trücàd]

²truccàto_{vppms} (¹alteràto
prestaziòni/risultàti/aspètto) | tröcàt
[tröcàd], trücàt^o [trücàd], alteràt i
prestassiù_{prf}* [alteràd i prestasjú],
alteràt i risultàcc_{prf}* [alteràd i
rixültàtì], alteràt l'aspèt_{prf}* [alteràd
'l aspèt]

³truccàto_{vppms} (imbrogliàto) | →

⁴truccàto_{vppms} (camuffàto) | →, tröcàt
[tröcàd], trücàt^o [trücàd]

⁵truccàto_{ams} (trasformàto nell'aspètto;
modificàto allo scòpo di ingannàre;
preordinàto in mòdo fraudolènto;
che ha subito variazziòni allo scòpo
di ottenére prestaziòni miglióri) |
tröcàt* [tröcàd], trücàt* [trücàd]

truccatore_{sms} | tröcadùr* [tröcadúr],
trücadùr* [trücadúr]
- **trüce**_{sfs} | tröcadura* [=], trücadura*
[=]

trüccatura_{sfs} | tröcadùra* [tröcadúra],
trücadùra* [trücadúra]

trücco_{sms} | tröch [tröc], trüch [trüc]
BS: trüc(o) (ita) [trüc(o)]

¹trüccóne_{sms} (imbroglióne) | →

²trüccóne_{sms} (incettatòre di mèrci) |
(→incettatòre) de (→mèrci)_{prf}*
[(→incettatòre) de (→mèrci)]

³**truccóne**_{sms} (sensàle di matrimòni) | (→sensàle) de matrimòne/spusalésse_{prf}* [(→sensàle) de matrimòne/spusalésse]

¹**trùce**_{agtv} (¹crudèle, efferàto) | →

²**trùce**_{agtv} (¹minacciósso, tórvo) | →

truceménte_{avb} | in manéra (→trùce)* [in manéra (→trùce)]

trùcia_{sfs} | granda miséria* [granda mixérja]

trucidaménto_{sms} →(il trucidàre)

trucidàre_{vtr} →(¹massacràre)

trucidàto_{ams/vppms} →(¹massacràto)

trucidatóre_{sms} →(massacratóre)

-trice_{sfs} | →

¹**trùcido**_{ams/sms} (che/chi è rózso/spòrco/volgàre) | (ü) (→⁵rózso)/spòrch/stóss/volgàr_{prf}* [(ü') (→⁵rózso)/spòrc/stóss/volgàr] **-a**_{afs/sfs} | (öna/persuna) (→⁵rózza)/spòrca/stóssa/volgàr_{prf}* [(öna/persuna) (→⁵rózza)/spòrca/stóssa/volgàr]

²**trùcido**_{ams} (²trùce) | →

¹**trùcio**_{ams} (consùnto, lógoro, spòrco) | →

²**trùcio**_{ams} (meschìno, mìsero) | →

¹**truciolàre**_{vtr} | ridüs/ridüsi/redüsi in (→trücioli)_{prf}* [ridúx/ridüxí/redüxí in (→trücioli)]

²**truciolàre**_{sms} (²truciolàto) | →

³**truciolàre**_{agtv} (di truciolàto) | de trüciolàt_{lce}* [de trücolàt]

¹**truciolàto**_{ams/vppms} (ridóttto in trücioli) | ridüsìt/redüsìt in (→trücioli)_{prf}* [ridüxíd/redüxíd in (→trücioli)]

²**truciolàto**_{sms} (sos) | trüciolàt° (ita) [trücolàt] VB: bóssole_{sfp} [bóxole]

truciolatóre_{sms} (tec) (màccina) | truciolatóre° (ita) [trücolatóre], truciolatrice° (ita) [trücolatrice], truciolatris* [trücolatris], mnàccina per ridüs/ridüsi/redüsi in (→trücioli)_{prf}* [màccina per ridüx/ridüxí/redüxí in (→trücioli)]

truciolatrice_{sfs} →(truciolatóre)

truciolatùra_{sfs} →(il truciolàre)

trüciolo_{sms} (piccola e sottile striscia di materjàle in gènere arricciàta) | barbàl* [=], dafàl* [=], dùla_{sfs}* [=], réspes* [réspex] BS: bós.gia [bóxgà], bózia [bóxjà] > **trücioli**_{smp} | barbài [barbài], dafài [dafài], dùle_{sfp} [=], réspes [réspex] VCI: bilí [bilí] VS: bilí [bilí]

truck_{smsi} (ing) /trac/ | ←

¹**truculénto**_{ams} (feróce: di animàle) | →

²**truculénto**_{ams} (raccapricciànte, sangüinoso) | →

³**truculénto**_{ams} (tempestósso: di màre) | →

⁴**truculénto**_{ams} (²trùce) | →

¹**truculénza**_{sfs} (caràttere truculénto) | caràter (→²truculénto)_{prf}* [carater (→²truculénto)]

²**truculénza**_{sfs} (atteggiaménto truculénto) | manéra de fà (→²truculénta)_{prf}* [manéra de fà (→²truculénta)]

trüffa_{sfs} | tröfa [tröfa] BS: tröfà [tröfà], trüfà [trüfà], embroiàda [embrojada]

¹**truffaldìno**_{ams/sms} (³disonèsto, imbroglióne, truffatóre) | →

-a_{afs/sfs} | →

²**truffaldìno**_{ams} (¹disonèsto) | →

truffàre_{vtr} | tröfà [=], dà öna sgiunfada/s-giunfada¹ a (v)ergü_{prf}* [da öna xgiunfada a vergü]

¹**truffàto**_{ams/vppms} | tröfàt [tröfàd], dacc öna sgiunfada/s-giunfada¹ a (v)ergü_{prf}* [dadü öna xgiunfada a vergü]

²**truffàto**_{ams/sms} (che/chi ha subito una trüffa) | tröfàt* [tröfàd] **-a**_{afs/sfs} | tröfada* [=]

truffatóre_{sms} | tröfadür [tröfadür], gazabi/gazabi³ /-z-/ [gazabí] **-trice**_{sfs} | tröfadura* [=], gazabina/gazabina³ /-z-/ [gazabina]

¹**truffé**_{agtv} (ripièno) | →

²**truffé**_{agtv} (tartufàto) | →

trufferìa_{sfs} →(fraudolénza), →(trüffa)

truffóne_{sms} →(truffatóre) **+a**_{sfs} | →

trüismo_{sms} | (v)erità (→lapalissjàna)_{prf}* [verità (→lapalissjàna)]

¹**trüllo**_{sms} (costruzióne) | trullo° /-ll-/ (ita) [=]

²**trüllo**_{sms} (grüllo, semplicióne) | → **-a**_{sfs} | →

trüògolo_{sms} →(trògolo)

trüòno_{sms} →(³tüòno)

trüppa_{sfs} | tröpa [tröpa] BS: trupa [trupà] CE: tröpa [tröpa] CO: tröpa [tröpa]

¹**truschìno**_{sms} (tec) | truschino° (ita) [=] BS: segnaröl [segnaról], rigaröl [rigaról]

²**truschìno**_{sms} (sotterfùgìo) | →

¹**trusciàre**_{vtr} (rubàre con abilità) | robà con abilità_{prf}* [robà con abilità]

²**trusciàre**_{vtr} (³mendicàre) | →

¹**trusciàto**_{ams/vppms} (rubàto con abilità) | robàt con abilità_{prf}* [robàd con abilità]

²**trusciàto**_{ams/vppms} (³mendicàto) | →

trust_{smsi} (ing) /trast/ | ← /trašt/

tsar_{smsi} →(zar/zar)

tsarèvic_{smsi} →(zarèvic/zarèvic)

tsarina_{sfs} →(zar/zar)

tsarista_{agtv/sttv} →(zarista/zarista)

tse-tsè_{agtv} →(mósca tse-tsè)

T-shirt_{sfsi} (ing) /tšət/ | ← /tišərt/

tsunami_{smsi} (gia) /tsunàmi/ /zunàmi/ | ← /šunàmi/ /šunàmi/

tu_{ppf} | té [=] BS: té [=] CE: té [=] CO: té [=]

¹**tùba**_{sfs} (cappèlo a cilindro) | tüba [tüba], cilind_{sms} [cilinder] BS: tüba [tübà]

²**tùba**_{sfs} (esi) (struménto a fiàto della famiglia dei flicòrni costituito da un tübo cònico) | tüba [tüba]

³**tùba**_{sfs} (trómbo) | →

⁴**tùba**_{sfs} (àrte poètica, poèsia) | →

⁵**tùba**_{sfs} (rècluta) | →

tubàggio_{ams} (intubazióne) | →

¹**tubàre**_{vintr} (emèttre il vèrso dei colómbi/piccióni durànte il corteggiaménto) | fà/imità ¹ vèrs di (→piccióni)_{prf}* [fà/imità ¹ vèrs di (→piccióni)] BS: tübà [=]

²**tubàre**_{vintr} (¹pomiciàre) | →

³**tubàre**_{vintr} (munire di tübi) | mèt/metí di tübi_{prf}* [mèt/metí di tübi], förní/müní de tübi_{prf}* [förní/müní de tübi]

¹**tubàto**_{vppms} (emèssso il vèrso dei colómbi/piccióni durànte il corteggiaménto) | facc/imitàt ol vèrs di (→piccióni)_{prf}* [fadü/imitàt ol vèrs di (→piccióni)] BS: tübà [=]

²**tubàto**_{vppms} (¹pomiciàto) | →

³**tubàto**_{vppms} (munito di tübi) | metí di tübi_{prf}* [metíd di tübi], förnít/münít de tübi_{prf}* [förnít/münít de tübi]

¹**tubatùra**_{sfs} (⁴insjème di tübi) | tübadüra [tübadüra], complèss de tübi/cane_{prf}* [complèss de tübi/cane] BS: tübadüra [tübadüra]

²**tubatùra**_{sfs} (¹condótta, conduttùra, tübo) | →

tubazióne_{sfs} (¹tubatùra) | →

tubeless_{agtv/smsi} (ing) /tjúbles/ | ← /tjúbles/

¹**tuberculàre**_{agtv} (relativo al tubècolo) | del töbècol_{lce}* [=]

²**tuberculàre**_{agtv} (caratterizzàto da tubècoli) | caraterisàt de töbècoi_{prf}* [caraterixàd de töbècoi]

³**tuberculàre**_{agtv} (relativo alla tuberculósi) | de la tübercolósi_{lce}* [dela tübercolóxi]

tuberculàto_{ams} | che l'presènta di ingrossamènc/sgiunfamécc/s-giunfamécc¹ a [che l'prexènta di ingrosaméti/xgiunfaméti], che l'gh'à di ingrossamènc/sgiunfamécc/s-

giunfamécc^{1^} [che' l g' à di ñgrosaméti/xgiunfaméti]

tuberculizzazióne_{sfs} (trasmissióne del contagio della tubercolòsi) | trasmisiù del contagio de la tübercolòsi_{prf}* [traxmisjú del contaço dela tübercolóxi]

tübèrcolo_{sms} (protuberànza/sporgènzà anatòmica; formazióne patològica típica della tubercolòsi) | töbèrcol [=]

tubercolosàrijo_{sms} → (sanatòrijo)

tubercolòsi_{sfsi} | tübercolòsi (ita) [tübercolóxi]
BS: mal de pèt_{prf} [=]

- polmonàre_{lcsst} → (tìsi)

tubercolòso_{ams/sms} (che/chi è affètto da tubercolòsi) | töberculùs (ita) [tüberculúx], tüberculùs* (ita) [tüberculúx], (ü/chèl) che l'è malàt de tübercolòsi_{prf}* [(ü'/chèl) che' l è malàt de tübercolóxi], malàt de tübercolòsi_{prf}* [malàt de tübercolóxi]

-a_{afs/sfs} | töberculusa* [töberculuxa], tüberculusa* [tüberculuxa], (öna/chèla/persuna) che l'è malada de tübercolòsi_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che' l'è malada de tübercolóxi], malada de tübercolòsi_{prf}* [malada de tübercolóxi]

¹tubercolòtico_{ams} (³tubercolàre) | →

²tubercolòtico_{ams/sms} (tubercolòso) | →

-a_{afs/sfs} | →

tubercolùto_{ams} | caraterisàt de töbèrcoi_{prf}* [caraterixàd de töbèrcoi]

tuberìa_{sfs} → (¹tubatùra)

tùbero_{sms} | tübero° (ita) [tübero]

¹tuberóso_{ams} (che ha natùra di tübero) | che l'gh' à natùra de tübero_{prf}* [che' l g' à natùra de tübero]

²tuberóso_{ams} (simile a un tübero) | cóme ü tübero_{lcco}* [cóme ü' tübero], compàgn d'ü tübero_{lcco}* [compàgn/compàjn d'ü' tübero], simel a ü tübero_{lcco}* [simel a ü' tübero]

³tuberóso_{ams} (che è provvìsto di tüberi) | che l'è förnìt/münìt/proést de tüberi_{prf}* [förníd/müníd/provést de tüberi], co i tüberi_{prf}* [coi tüberi]

tubettificio_{sms} | laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di tübècc_{prf}* [laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di tübètj], tübetefése* [tübetefése]

tübétto_{sms} | tübèt°* (ita) [=], picol/pissèn tübo_{prf}* [picol/pisèn tübo]
BS: tübèt (ita) [=]

tübèro_{ams} | relativ a i tübi_{prf}* [relatìv ai tübi], di tübi_{lce}* [di tübi],

(componìt/costitùit) de tübi_{prf}* [(componid/costituid) de tübi]

+tubificio_{sms} | laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di tübi_{prf}* [laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di tübi], tübefése* [tübefése]

tubifórme_{ams} | a furma de tübo_{prf}* [a furma de tübo], facc a tübo_{prf}* [fadj a tübo], che l'gh' à la furma d'ü tübo_{prf}* [che' l g' à la furma d'ü' tübo]

tubìno_{sms} (àbito/vestìto) | tubino° (ita) [=], tübi* [tübi]

¹tubista_{sttv} (operàio addétto alla fabbricazióne/lavorazióne/riparazióne e di tübi) | operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) d'ü (→tubificio)_{prf}* [operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) d'ü' (→tubificio)], operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) al ripàrt de fabricassiù/laorassiù di tübi_{prf}* [operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) al ripàrt de fabricasjú/lavorasjú], operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) d'ü (→tubificio)_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad détta) d'ü' (→tubificio)], operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) al ripàrt de fabricassiù/laorassiù di tübi_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad détta) al ripàrt de fabricasjú/lavorasjú]

²tubista_{sttv} (idràulico) | →

¹tübo_{sms} (tec) | tübo [tübo], cana° [=]

-bétto_{sms} | tübèt°* [=], picol/pissèn tübo_{prf}* [picol/pisèn tübo]
BS: tübo [tübo], tübadùra_{sfs} [tübadùrà]

-bulo_{sms} | picol/pissèn tübo_{prf}* [picol/pisèn tübo]

- alimentàre_{lcsst} → (tübo digerènte)

- a gas_{lcsst} (tec) | tübo a gas°* (ita) [tübo a gax]

- al nèon_{lcsst} (tec) | tübo al nèon°* (ita) [tübo al nèon]

- a ràggi catòdici_{lcsst} (tec) | tübo a ràgi catòdici°* (ita) [tübo a ràgi catòdici]

- a vuòto_{lcsst} (tec) | tübo a vuòto° (ita) [tübo a vyòto], tübo a öt* (ita) [tübo a vòd]

- catòdico_{lcsst} → (tübo a ràggi catòdici)

- della stùfa_{lcsst} (tec) | canù [canù]
BS: canù [canù]

- digerènte_{lcsst} | tübo digerènt(e)* (ita) [tübo digerènt(e)]

- di gómma flessibile_{lcsst} → (cànnà dell' àcqua)

- di scappaménto_{lcsst} → (²scappaménto)

- di scàrico_{lcsst} (tec) | tübo/cana de scàrech* [tübo/cana de scareg]

- fluorescènte_{lcsst} (tec) | tübo fluorescènt(e)* (ita) [tübo flyoresènt]

- respiratòrijo_{lcsst} → (respiratòre)
> **a tübo**_{lcsst} | a tübo°* (ita) [a tübo]

²tübo_{sms} (gròsso bicchière di vïno) | gròss bicér de ì_{prf}* [gròss bicér de ví]

³tübo_{sms} (omosessuàle màschjo) → (gay)

¹tubolàre_{agtv} (tubifórme) | →

²tubolàre_{agtv} (tübèro) | →

³tubolàre_{sms} (pneumàtico) | tübolàr° (ita) [=], palmer° [=]
BS: pàlmer [palmer]

¹tubolàto_{ams} (formàto da piccolì tübi) | furnmàt de picoi/pissègn tübi_{prf}* [furmàd de picoi/pisègn/pisèjn tübi]

²tubolàto_{ams} (che contìene piccolì tübi) | che l'conté/contègn° di picoi/pissègn tübi_{prf}* [che' l conté/contègn/contèjn di picoi/pisègn/pisèjn tübi]

tubulatùra_{sfs} (¹tubatùra) | →

tübulo_{sms} → (tübulo)

tubulòso_{ams} → (tubifórme)

tubulàre_{agtv} (formàto da tübuli) | furnmàt de (→tübuli)_{prf}* [furmàd de (→tübuli)]

tubulàto_{ams} → (tubolàto)

tubulatùra_{sfs} → (tubulatùra)

¹tübulo_{sms} (piccolò tübo) | picol/pissèn tübo_{prf}* [picol/pisèn tübo]

²tübulo_{sms} (tübo sottìle) | tübo sötìl/sötél/sütìl/sitìl_{prf}* [tübo sötìl/sötél/sütìl/sitìl]

tubulòso_{ams} → (tubolòso)

tucàno_{sms} (nat) | tucano° (ita) [=], tücà* [=]

tucùl_{smsi} (capànnà) | →

tùdero_{sms} → (¹tedesco)

tufàceo_{ams} | pié/réch de tufo_{prf}* [pjé/réc de tufo], che l'conté/contègn° tufo_{prf}* [che' l conté/contègn/contèjn tufo], costitùit de tufo_{prf}* [costitùid de tufo]

¹tufàre_{vintr} (èssere móltò càldo e fumóso) | èss còld (→²móltò) e pié de föm_{prf}* [ès còld (→²móltò) e pjé de föm]

²tufàre_{vintr} (puzzàre) | →

¹tufàto_{vppms} (èssere stàto móltò càldo e fumóso) | èss stacc/istàcc còld (→²móltò) e pié de föm_{prf}* [ès stadj còld (→²móltò) e pjé de föm <> èsistàdj còld (→²móltò) e pjé de föm]

²tufàto_{vppms} (puzzàto) | →

³tufàto_{ams} (opprimènte) | →

tuffaménto_{sms} → (il tuffàre/si)

tuffàre_{vt} →³(immèrere),
→(sprofondàre)

¹tuffàrsi_{vpi} (²immèrgersi) | →

²tuffàrsi_{vpi} (lanciàrsi nell'acqua) |
bötàs dét (in de l'acqua)_{prf}* [bötàs dét
(indel'acya)], fà ü tuffo* /-ff-/ [fà ü
tuffo]

³tuffàrsi_{vpi} (buttàrsi, catapultàrsi,
lanciàrsi, precipitàrsi) | →

⁴tuffàrsi_{vpi} (gettàrsi con ìmpeto) |
bötàs/getàs con ìmpet_{prf}*
[bötàs/getàs con ìmpet]

tuffàta_{sfs} →(tuffaménto), →(tuffo)

¹tuffàto_{ams/vppms} (³immèrso,
sprofondàto) | →

²tuffàto_{ams/vppms} (⁴immèrso) | →

³tuffàto_{ams/vppms} (lanciàto nell'acqua) |
bötàt dét (in de l'acqua)_{prf}* [bötàt dét
(indel'acya)], facc ü tuffo* /-ff-/
[fadj ü' tuffo]

⁴tuffàto_{ams/vppms} (buttàto, ³catapultàto,
⁴lanciàto, ¹precipitàto, ⁸precipitàto) |
→

⁵tuffàto_{ams/vppms} (gettàto con ìmpeto) |
bötàt/getàt con ìmpet_{prf}*
[bötàd/getàd con ìmpet]

tuffatóre_{sms} (chi eségue i tuffi, atléta
specializzàto nei tuffi) | tuffatóre°
(ita) [=], tufista° (ita) [=], tufésta*
[=], tufadùr* [tufadúr], tófadùr*
[tófadúr], ü/chèl/atléta/sportiv che
l'fà i tuffi_{prf}* /-ff-/
[ü'/chèl/atléta/sportív che'l fa i
tuffi], atléta/sportív de tuffi_{prf}* /-ff-/
[atléta/sportív de tuffi]
-trice_{sfs} | tuffatrice° (ita) [=],
tuffatriss* [tuffatrís], tufista° (ita) [=],
tufésta* [=], tufadura* [=],
tófadura* [=],
öna/chèla/atléta/sportiva/sportia/pers
una che la fà i tuffi_{prf}* /-ff-/
[öna/chèla/atléta/sportiva/persuna
che'la fa i tuffi],
atléta/sportiva/sportia de tuffi_{prf}* /-
ff-/[atléta/sportiva de tuffi]

tuffatùra_{sfs} →(tuffo)

tuffétto_{sms} (nat) | ↓
BS: sotaquì [sotacyí], tumbì [tumbí]

tuffiſmo_{sms} →(tuffística)

tuffista_{sttv} →(tuffatóre)

tuffística_{sfs} | tuffística° (ita) [tuffística],
sport di tuffi_{prf}* /-ff-/[=]

tuffo_{sms} | tuffo° /-ff-/(ita) [=]
- avvitàto_{lct} | (tuffo) avvitato° /-ff-/
/-vv-/(ita) [=]
- carpiàto_{lct} | (tuffo) carpiato° /-ff-/
(ita) [(tuffo) carpiato]
- ritornàto_{lct} | (tuffo) ritornato° /-ff-/
(ita) [=]
> **a tuffo**_{lcav} | a tuffo° /-ff-/(ita) [=]

tuffolino_{sms} →(tuffétto)

¹tuffo_{sms} (¹calùra) | →

²tuffo_{sms} (fetóre, pùzza) | →

³tuffo_{sms} (sos) | ↓

BS: tóf [tóf], tuf [túf], tuf [=]

tufóso_{ams} →(tufaceo)

tugurìo_{sms} | tégor [=]

BS: tugùre [tugure], tögóre [tögóre],
stabiòt [stabjòt]

¹tulipàno_{ams} (nat) | tulipà [=]
BS: tulipàno (ita) [tulipano]

²tulipàno_{ams} (bicchière) | tulipà° [=]

tülle_{smsi} (tes) | ↓
BS: tul [=], tül [túl]

tumbler_{smsi} (ing) /tàmbler(r)/ | ←
/tàmbler/

tumefàre_{vt} (rèndere gónfio, gonfiàre)
| fà deentà/dientà/dientà²^ sgiùf/s-
giùf¹^/infìat_{prf}* [fà deventà/diventà
xgjuf/infjäd], →

tumefàrsi_{vpi} (diventàre gónfio,
gonfiàrsi) | deentà/dientà/dientà²^
sgiùf/s-giùf¹^/infìat_{prf}*
[deventà/diventà xgjuf/infjäd], →

¹tumefàtto_{ams/vppms} (résso gónfio,
gonfiàto) | facc
deentà/dientà/dientà²^ sgiùf/s-
giùf¹^/infìat_{prf}* [fadj
deventà/diventà xgjuf/infjäd],
deentà/dientà/dientà²^ sgiùf/s-
giùf¹^/infìat_{prf}* [deventà/diventàd
xgjuf/infjäd], →

²tumefàtto_{ams} (gónfio, livido) | →
BS: tumefàt [tumefäd]

tumefazióne_{sfs} →(gonfióre),
→(estumescènza)

tumescènte_{agtv} →(tumefàtto)

tumescènza_{sfs} →(tumefazióne)

tumidaménte_{avb} | in manéra
(→ampollósa)/(→²ridondànte)* [in
manéra
(→ampollósa)/(→²ridondànte)]

tumideggiàre_{vintv} | parlà/scriv/scriù con
stil(e) (→ampollóso)_{prf}*
[parlà/scriv/scriví con stil(e)
(→ampollóso)], parlà/scriv/scriù in
manéra (→tùmida)_{prf}*
[parlà/scriv/scriví in manéra
(→tùmida)]

tumideggiàto_{vppms} | parlàt/scriùt con
stil(e) (→ampollóso)_{prf}*
[parlàd/scrivid con stil(e)
(→ampollóso)], parlàt/scriùt in
manéra (→tùmida)_{prf}*
[parlàd/scrivid in manéra
(→tùmida)]

¹tumidézza_{sfs} (ampollosità) | →

²tumidézza_{sfs} (gonfióre) | →

³tumidézza_{sfs} (carnosità) | →

tumidità_{sfsi} →(tumidézza)

¹tùmido_{ams} (¹altèro, supèrbo) | →
BS: tùmido /-t/ [tùmido], s.giónf
[xgónf]

²tùmido_{ams} (ampollóso, ²ridondànte) |
→

³tùmido_{ams} (²carnóso, énfio) | →

tumistùfi_{sfsi/smsi} →(tummistùfi)

¹tummistùfi_{sfsi/smsi} (rompipàlle,
rompiscàtole, seccatóre) | →

²tummistùfi_{sfsi/smsi} (persóna che si
infastidisce facilmente) | ü/chèl che
l'sa/se (→infastidisce) facilment_{prf}*
[ü'/chèl che'l sa/se (→infastidisce)
facilmènt], ü/chèl che l'sa/se
(→infastidisce) söbet_{prf}* [ü'/chèl
che'l sa/se (→infastidisce) söbet], ü
fastidiùs/fastödiùs_{prf}* [ü'
fastidjùx/fastödjùx],
öna/chèla/persuna che la sa/se
(→infastidisce) facilment_{prf}*
[öna/chèla/persuna che'la sa/se
(→infastidisce) facilment],
öna/chèla/persuna che la sa/se
(→infastidisce) söbet_{prf}*
[öna/chèla/persuna che'la sa/se
(→infastidisce) söbet], öna/persuna
fastidiusa/fastödiusa_{prf}*
[öna/persuna fastidjuxa/fastödjuxa]

tùmolo_{sms} (tùmulo) | →

tumoràle_{agtv} | tümuràl* [=], relativ al
càncher/tümür_{prf}* [relativ al
cañcher/tümür], del
càncher/tümür_{lctge}* [del
cañcher/tümür]

tumóre_{sms} | tümür [tümür], càncher°
[cañcher], bròt mal_{prf}* [bròt mal <
brómmàl]
BS: tümür [tümür], bròt mal_{prf} [bròt
mal]
- benigno_{lct} | tümür benigno° (ita)
[tümür benigno]
BS: tümür benigno [tümür benigno]
- maligno_{lct} | tümür maligno° (ita)
[tümür maligno], tümür malégn°
(ita) [tümür malégn/maléjn],
càncher° [cañcher], bròt mal_{prf}*
[bròt mal < brómmàl]
BS: tümür malégn [tümür malégn]

¹tumulàre_{vt} (mèttete nel
colombàrio/sepólcro) | mèt/metì in
del colombare/sepólcro/sepulcro_{prf}*
[mèt/metí indel
colombare/sepólcro/sepulcro]

²tumulàre_{vt} (seppellire) | →

³tumulàre_{agtv} (relativo ai tümuli,
costituito da tümuli) | relativ a i
(→tùmuli)_{prf}* [relativ ai
(→tùmuli)], di (→tùmuli)_{lctge}* [di
(→tùmuli)],
componit/costitüt/furmàt de
(→tùmuli)_{prf}*
[componíd/costitüid/furmàd de
(→tùmuli)]

¹tumulàto_{ams/vppms} (mèssso nel
colombàrio/sepólcro) | metit in del
colombare/sepólcro/sepulcro_{prf}*
[metíd indel
colombare/sepólcro/sepulcro]

²tumulàto_{ams/vppms} (seppellito/sepólto)
| →

tumulazióne_{sfs} →(seppoltùra)

BS: tumulassiu [tumulasjú]
¹**tùmulo**_{sms} (cùmulo di sàbbia/tèrra/etc.) | mòcc de sàbia/tèrra/etc._{prf}* [mòcc de sabja/tèrra/etc.]
 BS: tùmul [tumul], tùmol [tumol]
²**tùmulo**_{sms} (catafàlco) | →
³**tùmulo**_{sms} (sepólcro, tómba) | →
¹**tumùlto**_{sms} (agitazióne, dişórdine, turbaménto) | rómùr [rómúr], rümùr [rümúr], combói [combói], ciòch [çòc]
 BS: tumùlto (ita) [tumulto], cotobói [cotobói]
²**tumùlto**_{sms} (moviménto agitato e dişórdinàto e rumoróso di persóne o còse) | combói [combói], bordèl* [=], baraónda_{sfs}* [=], féra_{sfs}* [=], càos^o* (ita) [caos]
 BP: cotobói [cotobói]
³**tumùlto**_{sms} (ribellióne, ¹rivòlta, ²sollevazióne, sommòssa) | →
¹**tumultuànte**_{agtv} (²agitato, turbato) | →
²**tumultuànte**_{agtv} (che è in tumùlto) | che l'è in (→³tumùlto)_{prf}* [che'l è in (→³tumùlto)]
³**tumultuànte**_{agtv/sttv} (che/chi partécpa a un tumùlto) | (ü/chèl) che l'partécpa a ü (→³tumùlto)_{prf}* [(ü'/chèl) che'l partécpa a ü' (→³tumùlto)], (óna/chèla/persuna) che la partécpa a ü (→³tumùlto)_{prf}* [(óna/chèla/persuna) che'la partécpa a ü' (→³tumùlto)]
¹**tumultuàre**_{vintr} (èssere in ³tumùlto) | èss in (→³tumùlto)_{prf}* [ès in (→³tumùlto)]
²**tumultuàre**_{vintr} (accavallàrsi e sovrappórsi di idèe/pensjèri/etc. nella ménte) | èss tót confüs/sconfüsiunàt_{prf}* [ès tót confúx/sconfúxjunàd]
¹**tumultuarjaménte**_{avb} (confusaménte) | →
²**tumultuarjaménte**_{avb} (in mòdo ràpido e dişórdinàto) | in manéra (→ràpida) e desurdenada/disurdenada* [in manéra (→ràpida) e dexurdenada/dixurdenada]
tumultuàrjo_{ams} (fàtto/realizzàto in tutta frétta e in mòdo confúso, ¹raffazzonàto) | fàcc/realisàt de frèssa e in manéra confüsa_{prf}* [fadi/realixàd de frèssa e in manéra confúxa], fàcc/realisàt in tóta frèssa e in manéra confüsa_{prf}* [fadi/realixàd in tóta frèssa e in manéra confúxa], →
¹**tumultuàto**_{ams/vppms} (èssere stàto in ³tumùlto) | èss stacc/istàcc in (→³tumùlto)_{prf}* [ès stadi in

(→³tumùlto) <> èsistàdi in (→³tumùlto)]
²**tumultuàto**_{ams/vppms} (accavallàto e sovrappósto di idèe/pensjèri/etc. nella ménte) | èss stacc/istàcc tót confüs/sconfüsiunàt_{prf}* [ès stadi tót confúx/sconfúxjunàd <> èsistàdi tót confúx/sconfúxjunàd]
¹**tumultuosaménte**_{avb} (confusaménte) | →
²**tumultuosaménte**_{avb} (impetuosaménte) | →
³**tumultuosaménte**_{avb} (in mòdo burrascóso/tumultuóso) | in manéra bórascusa* [in manéra bórascuxa], con granda confusiù* [con granda confuxjú], con grand desürden/disürden* [con grand dexurden/dixurden]
tumultuósità_{sfsi} →(l'èssere tumultuóso)
¹**tumultuóso**_{ams} (che avvienè con con grànde confusióne e dişórdine, che si manifèsta con grànde confusióne e dişórdine) | che l'sócéd con granda confusiù e desürden/disürden_{prf}* [che'l sòcéd con granda confuxjú e dexurden/dixurden], che l'sa/se manifèsta con granda confusiù e desürden/disürden_{prf}* [che'l sa/se manifèsta con granda confuxjú e dexurden/dixurden]
²**tumultuóso**_{ams} (intènso e contrastànte: di stàto d'ànimo, di pensjèro/sentiménto) | càrech/fórt/fórt/intèns e contrastànt_{prf}* [careg/fórt/fórt/intèns e contrastànt]
³**tumultuóso**_{ams} (impetuóso: di córso d'acqua) | →
tùndra_{sfs} | tundra^o (ita) [=]
tuner_{smsi} (ing) /tjúnə(r)/ | ← /tjúner/
¹**túnica**_{sfs} (vèste religiósa) | tònega [=], tóngga [tóngga]
 BS: tònega [tònega]
 +-nichétta_{sfs} | toneghèta* [=]
 BS: tonighina [tonighinà]
²**túnica**_{sfs} (per àltre accezióni) | tònega* [=], tóngga* [tóngga]
¹**tunicàto**_{ams} (dotàto/fornitò/provvistò di túnica) | fòrnit/münit/proést de tònega_{prf}* [fòrníd/müníd/provést de tònega], co la tònega_{prf}* [cola tònega]
²**tunicàto**_{ams} (vestitò con una túnica) | (v)estit con d'óna tònega_{prf}* [(v)estíd condóna tònega]
tunicèlla_{sfs} →(tonacèlla)
 +-tunicétta_{sfs} (piccola túnica) | toneghèta* [=]
 BS: tonighina [tonighinà]
tunnel_{smsi} (ing)(ita) /tanl/ /túnnel/ | ←
 BS: túnel [túnel]
tùo_{apos/pmm} | tò [=]

BS: tò [=]
 CE: tò [=]
 CO: tóo [tò]
 -a_{apos/pmm} | tò [=]
 BS: tò [=]
 CE: tóa [tò]
 CO: tóo [tò]
 -e_{apos/pmm} | tò [=]
 BS: tò [=]
 CE: tõe [tòe]
 CO: tóo [tò]
 > **tùoi**_{apos/pmm} | tò [=]
 BS: tò [=]
 CE: tò [=]
 CO: tóo [tò]
¹**tùonàre**_{vintr} (prodürsi del fragóre del tùono; prodürre ùno o più tùoni; prodürre rumóre/scòppio simile a un tùono) | redolà 'l trù_{prf} [redolà 'l tru], trunà [=], tunà [=]
 BS: tunà [=]
 -ripetutaménte_{lcvt} | ↓
 BS: trunexà [trunexà]
²**tùonàre**_{vintr} (parlàre con veemènza ad àlta vóce) | parlà con veemènza/viemènza/viemènza^{2^} e (→ad àlta vóce)_{prf}* [parlà con veemènza/viemènza e (→ad àlta vóce)]
¹**tùonàto**_{vppms} (prodóto del fragóre del tùono; prodóto ùno o più tùoni; prodóto rumóre/scòppio simile a un tùono) | redolàt ol trù_{prf} [redolàd ol tru], trunàt [trunàd], tunàt [tunàd]
 BS: tunàt [tunàd]
 -ripetutaménte_{lcvt} | ↓
 BS: trunexàt [trunexàd]
²**tùonàto**_{vppms} (parlàto con veemènza ad àlta vóce) | parlàt con veemènza/viemènza/viemènza^{2^} e (→ad àlta vóce)_{prf}* [parlàd con veemènza/viemènza e (→ad àlta vóce)]
tùono_{sms} | trù [tru], trunada_{sfs} [=]
 BS: tru [=], tunada_{sfs} [tunadà]
 CE: trù [tru]
 CO: tròon [tròn]
tùorlo_{sms} (d'ùovo) | borlina (del öv)_{prf} /-f/ [borlina (del öv)], rós (d'öv)_{prf} /-f/ [rós (d'öv)], rossóm [rosóm]
 BS: rósol [rósol], rósol d'öv_{prf} /-f/ [rósol d'öv]
 VBs: baricola [baricola]
tupamaro_{sms} (spa) /tupamàro/ | ←
tuppè_{smsi} →(toupet)
turabottiglie_{sfsi} →(tappatrìce)
turabùchi_{sfsi/smsi} (tappabùchi) | →
turacciolàjo_{sms} | (ü/chèl/òm) che l'fà sö i (→turaccioli)_{prf}* [(ü'/chèl/òm) che'l fa sö i (→turaccioli)]
 +-a_{sfs} | (óna/chèla/dóna/fómna) che la fà sö i (→turaccioli)_{prf}* [(óna/chèla/dóna/fómna) che'la fa sö i (→turaccioli)]

turacciolo_{sms} | stopàcc [stopàč], stopacì [stopacì], stópol [=], borù [borù]
BS: stopài [stopài], borài [borài]
TV: turàciol [turačol]

turaménto_{sms} | stopamèt* [=]

turàre_{vt} → (¹tappàre)

¹**turàrsi**_{vpi} (intasàrsi/intasàrsi, ostruìrsi, otturàrsi) | →

²**turàrsi**_{vpt} (¹tappàrsi) | →

- **gli orécchi**_{lcvb} → (tappàrsi le orécchie)

- **il nàso**_{lcvb} → (tappàrsi il nàso)

- **le orécchie**_{lcvb} → (tappàrsi le orécchie)

turàta_{sfs} | stopada* [=], (in)tapada* [=]

¹**turàto**_{ams/vppms} (¹tappàto) | →

²**turàto**_{ams/vppms} (intasàto/intasàto, ²ostruìto, ¹otturàto) | →

³**turàto**_{ams/vppms} (³tappàto) | →

- **gli orécchi**_{lcvb} → (tappàto le orécchie)

- **il nàso**_{lcvb} → (tappàto il nàso)

- **le orécchie**_{lcvb} → (tappàto le orécchie)

⁴**turàto**_{ams} (²ostruìto, ¹otturàto, ¹tappàto) | stóp [=]

BS: stopàt [stopàd], stüàt [stüàd]

¹**türba**_{sfs} (¹accozzàglia, ²òrda) | →

²**türba**_{sfs} (moltitudine di animàli) | →

³**türba**_{sfs} (distürbo) | →

turbàbile_{agtv} | türbàbel* [türbàbel], türbàbel* [türbàbel], che s'pöl türbà_{prf}* [che s'pöl türbà], che l'pöl (v)èss türbà_{prf}* [che'l pöl èss türbàd <> che'l pölvès türbàd]

turbabilità_{sfsi} → (l'èssere turbàbile)

turbaménto_{sms} | türbamènt [=], türbamènt [=], türbamét [=], türbamét [=]

> **profóndo turbaménto**_{icst} | türbamènt/türbamét/türbamènt/türbamét profónd* /-t/ [türbamènt/türbamét/türbamènt/türbamét profónd]

turbànte_{sms} | türbànt [=], türbànt* [=], turbànte° (ita) [=]

turbantîno_{sms} (vol-au-vent) | →

turbàre_{vt} | türbà [=], türbà* [=]

- **forteménte**_{lcvb} | contörbà [=], contürbà°* [=], türbà (→²forteménte)_{prf}* [türbà (→²forteménte)]

- **profondaménte**_{lcvb} | contörbà [=], contürbà°* [=], pertörbà [=], pertürbà°* [=], tröbià sö* [tröbjà sö], türbà (→²profondaménte)_{prf}* [türbà (→²profondaménte)]

¹**turbàrsi**_{vpi} (agitàrsi, inqüetàrsi) | türbàs* [=], türbàs* [=], inqüetàs [inçyjetàs]

- **profondaménte**_{lcvb} | contörbàs* [=], contürbàs* [=], pertörbàs* [=],

pertürbàs* [=], tröbiàs sö [tröbjàs sö], türbàs (→²profondaménte)_{prf}* [türbàs (→²profondaménte)]

²**turbàrsi**_{vpi} (guastàrsi/rannuvolàrsi: di evènto/tèmpo

atmosfèrico/meteòrico) | türbàs* [=], türbàs* [=]

turbataménte_{avb} | in manéra türbada* [=], con türbamènt/türbamét/türbamènt/türbamét* [=]

turbatîva_{sfs} (impediménto, intràlcio) | →

turbatîvo_{ams} | che l'türba_{prf}* [che'l türba]

¹**turbàto**_{vppms} (alteràto, disturbàto, scombinàto, scompigliàto, sconvòlto) | türbàt [türbàd], türbàt* [türbàd], inqüetàt [inçyjetàd]

- **profondaménte**_{lcvb} | contörbàt [contörbàd], contürbàt°* [contürbàd], pertörbàt [pertörbàd], pertürbàt°* [pertürbàd], tröbiàt sö [tröbjàd sö <> tröbjàsö], türbàt (→²profondaménte)_{prf}* [türbàd (→²profondaménte)]

²**turbàto**_{vppms} (agitàto, inqüetàto) | türbàt* [türbàd], türbàt* [türbàd], inqüetàt [inçyjetàd]

³**turbàto**_{ams/vppms} (guastàto/rannuvolàto: di evènto/tèmpo atmosfèrico/meteòrico) | türbàt* [türbàd], türbàt* [türbàd]

³**turbàto**_{ams} (inqüetò; che rivéla turbaménto) | türbàt* [türbàd], türbàt* [türbàd], che l'denòta/manifèsta/móstra/palésa türbamènt/türbamét/türbamènt/türbamét_{prf}* [che'l denòta/manifèsta/móstra/paléxa türbamènt/türbamét/türbamènt/türbamét], che l'fà (v)èd/(v)edì türbamènt/türbamét/türbamènt/türbamét_{prf}* [che'l fà vèd/vedì türbamènt/türbamét/türbamènt/türbamét]

⁴**turbàto**_{ams/vppms} (alteràto foneticaménte: di vocàle) | türbàt* [türbàd], türbàt* [türbàd]

turbatóre_{sms} | türbadür* [türbadür], türbadür* [türbadür]
- **trice**_{sfs} | türbadura* [=], türbadura* [=]

turbazióne_{sfs} → (smarriménto), → (turbaménto)

turbîna_{sfs} (tec) | türbina [=], türbina [=]

BS: türbina [türbinà]

¹**turbinàre**_{vintr} (giràre/ruotàre cóme un türbine) | girà/pirlà cóme ü pirlì_{prf}* [girà/pirlà cóme ü' pirlì], girà/pirlà compàgn d'ü pirlì_{prf}* [girà/pirlà compàgn/compàjn d'ü' pirlì]

²**turbinàre**_{vintr} (sussegüirsi in mòdo ràpido e inçalzànte di idée/pensìeri/ricòrdi/sentiméti/etc.) | girà/pirlà in del có_{prf}* [girà/pirlà in del có]

¹**turbinàto**_{vppms} (giràto/ruotàto cóme un türbine) | giràt/pirlàt cóme ü pirlì_{prf}* [giràd/pirlàd cóme ü' pirlì], giràt/pirlàt compàgn d'ü pirlì_{prf}* [giràd/pirlàd compàgn/compàjn d'ü' pirlì]

²**turbinàto**_{vppms} (sussegüito in mòdo ràpido e inçalzànte di idée/pensìeri/ricòrdi/sentiméti/etc.) | giràt/pirlàt in del có_{prf}* [giràd/pirlàd in del có]

¹**türbine**_{sms} (⁴insième confüso e diòrdinàto di idée/pensìeri/ricòrdi/sentiméti/etc.) | confüsiù de idée/pensér/sentimènc/sentimécc/et c._{prf}* [confüxjú de idée/pensér/sentimènti/sentiméti/etc.]

²**türbine**_{sms} (sóffiò di vènto impetuóso; mulinèllo, vòrtice) | straènt [stravènt], (v)essinèl [visinèl], (v)issinèl [visinèl]
BS: straènt [stravènt], vessenèl [vesenèl]

VI: bissabòa [bisabòà]

VS: (v)issinèl [visinèl]

³**türbine**_{sms} (²tumùlto) | →

⁴**türbine**_{sms} (moviménto vorticóso, ràpido e inçalzànte) | straènt* [stravènt], (v)issinèl* [visinèl]

¹**turbiniò**_{sms} (turbinàre continúo) | (→turbinàre) continúo/contónio_{vbp_{prf}}* [(→turbinàre) continúo/contónjo], (→turbinàre) piö fenit/finìt_{vbp_{prf}}* [fà (→turbinàre) pjó fenid/finid]
VS: (v)issinèl [visinèl]

²**turbiniò**_{sms} (¹türbine) | →

³**turbiniò**_{sms} (⁴türbine) | →

turbinìsta_{sttv} | operare/laorét/lauradür/(→¹addétto) al funsiunamét d'óna türbina/türbina_{prf}* [operare/lavorét/lavuradür/(→¹addétto) al funsiunamét d'óna türbina/türbina], operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) al funsiunamét d'óna türbina/türbina_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad détta) al funsiunamét d'óna türbina/türbina]

turbinosaménte_{avb} | in manéra de fà di (→vòrtici)* [in manéra de fà di (→vòrtici)], con móto (→³vorticóso)* [con móto (→³vorticóso)]

BS: de straènt [de stravènt]

¹**turbinóso**_{ams} (²vorticóso) | →

- 2** **turbinóso**_{ams} (⁷convulso, frenético) | →
- 1** **türbo**_{ams/sfsi/smsi} (tec) | turbo° (ita) [=], törbo* [törbo], türbo* [türbo]
- 2** **türbo**_{sms} (turbine) | →
- turboalternatóre**_{sms} (tec) | turboalternadür°* (ita) [turboalternadür]
- turbo c/TURBO C**_{smsi} (ita) /türbo ci/ | ←
- turbocomprèss**_{ams} | turbocomprèss* (ita) [turbocomprès], che l'va/và col turbo_{prf}* [che'l va col turbo]
- turbocomprèssore**_{sms} (tec) | turbocomprèssür° (ita) [turbocomprèsür]
- turbodiesel**_{smsi} (eso) /turbodísel/ (tec) | ← /turbodísel/, TD /tidí/ [=]
- turboèlica**_{sfs/smsi} (tec) | turboèlica° (ita) [=]
- turbogàs**_{agtv/smsi} (tec) | turbogàs° (ita) [turbogàx]
- turbogètto**_{sms} →(turboreattóre)
- 1** **turbolenteménte**_{avb} (in mòdo turbolènto) | in manéra (→turbolènta)* [in manéra (→turbolènta)]
- 2** **turbolenteménte**_{avb} (irrequietaménte) | →
- 1** **turbolènto**_{ams} (³agitato, burrascoso, impetuoso) | →
- 2** **turbolènto**_{ams} (caratterizzàto/contraddistùnto da agitazióni/dișórdini/tumùlto) | caraterisàt de agitassiù/dișurdegn/törbamènc/törbamécc/türbamènc/türbamécc_{prf}* [caraterixad de agitasjú/dixurdegn/törbamènti/törbaméti/türbamènti/türbaméti]
- 3** **turbolènto**_{ams} (caratterizzàto/contraddistùnto da turbolènta: di flùido) | caraterisàt de turbolènta_{prf}* [caraterixad de turbolènta]
- 4** **turbolènto**_{ams} (indisciplinàto, irrequièto) | →
- 5** **turbolènto**_{ams} (törbido) | →
- 6** **turbolènto**_{ams} (agitato, burrascoso: del màre) | →
- 7** **turbolènto**_{ams} (impetuoso: di córso d'acqua) | →
- 8** **turbolènto**_{ams/sms} (¹facinoroso, ³scalmanàto) | → +a_{afs/sfs} | →
- 1** **turbolènta**_{sfs} (facinorosità, indisciplina, irrequietézza) | →
- 2** **turbolènta**_{sfs} (¹tumùlto, ³tumùlto) | →
- 3** **turbolènta**_{sfs} (vorticosità: di flùido) | turbolènta° (ita) [=] - **atmosfèrica**_{lct} | turbolènta amosfèrica* (ita) [=], pertörbassiù°* (ita) [pertörbasjú]
- 4** **turbolènta**_{sfs} (²torbidezza) | →
- turbomàccchina**_{sfs} (tec) | turbomàccchina°* (ita) [=]
- turbomòto**_{sfsi} (tec) | turbomòto°* (ita) [=]
- turbomotóre**_{sms} →(turbina)
- turbomotrice**_{sfs} →(turbina)
- turbonàve**_{sfs} | turbonàv°* /-f/ (ita) [=]
- +**turbopascal/TURBOPASCAL**_{smsi} (ita) /turbopascàl/ | ← /turbopascàl/
- turbopómpa**_{sfs} →(pómpa)
- turbopropulsóre**_{sms} | motür/mutür a törbina/türbina_{prf}* [motür/mutür a törbina/türbina]
- turboreattóre**_{sms} (tec) | turboreatür* [turboreatür]
- 1** **türca**_{sfs} (cèssu) | turca° (ita) [=]
- 2** **türca**_{sfs} (ottomàna) | →
- turcàssu**_{sms} →(farètra)
- 1** **türchése**_{sfs} (sos) | ↓ BS: türchésa [türchéxà]
- 2** **türchése**_{agtv/smsi} (colóre) | türchéso* [türchéx]
- Turchia**_{sfs} (geo) | Turchia° (ita) [Turchià], Törchéa* [Törchéa]
- türchina**_{sfs} →(¹türchése)
- türchineggiàre**_{vintr} | tend/tendi al blö/törchi/türchi_{prf}* [tènd/tendí al blö/törchi/türchi]
- türchineggiàto**_{vppms} | tendit al blö/törchi/türchi_{prf}* [tendid al blö/törchi/türchi]
- 1** **türchinétto**_{ams/sms} (turchiniccio) | →
- 2** **türchinétto**_{ams/sms} (tendènto al turchino) | (colür/culür) tendènt al blö/törchi/türchi_{prf}* [(colür/culür) tendènt al blö/törchi/türchi]
- türchiniccio**_{ams/sms} | de colür/culür blö/törchi/türchi smórt_{lctge}* [de colür/culür blö/törchi/türchi smórt]
- türchino**_{ams/sms} | blö [blö], törchi [törchi], türchi [türchi] BS: türchi [türchi]
- 1** **türcimànnu**_{ams} (¹intèrprete) | →
- 2** **türcimànnu**_{ams} (¹portavóce, ²rappresentànte) | →
- 1** **türco**_{ams/sms} (abitànte/caràtere/natìvo) | törch [törç]
- BS: türco [türco]
- a_{afs/sfs} | törca* [törca]
- BS: türca [türcà]
- 2** **türco**_{ams/sms} (lìngua/dialètto) | törch [törç]
- BS: türco [türco]
- 3** **türco**_{ams} (cìbo/territòrio/ușànta/etc.) | törch [törç]
- BS: türco [türco]
- 4** **türco**_{ams} (lìngua incomprensibile/oscùra) | törch°* [törç]
- Turcomànnu**_{sms} (turcimànnu) | →
- turf**_{sms} (ing) /tēf/ (ippica) | →
- 1** **türgere**_{vintr} (èssere/diventàre gónfio) | èss sgiuf/s-giù¹/infiàt_{prf}* [ès xgjuf/infjàd], deentà/dientà/dientà² sgiuf/s-giù¹/infiàt_{prf}* [deventà/diventà xgjuf/infjàd]
- 2** **türgere**_{vintr} (aumentàre, intensificàrsi) | →
- 1** **turgidaménte**_{avb} (in mòdo gónfio/türgido) | in manéra sgiufa/s-giufa¹/infiada_{prf}* [ès xgjufa/infjada]
- 2** **turgidaménte**_{avb} (in mòdo ampollóso/enfático/retòrico) | in manéra enfàtega/retòrega* [=]
- 1** **turgidèzza**_{sfs} (turgóre) | →
- 2** **turgidèzza**_{sfs} (ampollosità, ridondànta) | →
- turgidità**_{sfsi} →(turgidèzza)
- 1** **türgido**_{ams} (ingrossàto, pièno, rigónfio) | →
- 2** **türgido**_{ams} (³tùmido) | →
- turgóre**_{sms} (l'èssere ¹türgido) | →
- türìbolo**_{sms} | türìbol [türìbol], terébol [=] BS: torìbol [torìbol], terìbol [terìbol]
- 1** **turiferàrio**_{sms} (chi pòrta il türìbolo nelle funzióni religiöse) | türìbolèsta [=] +a_{sfs} | türìbolèsta [=]
- 2** **turiferàrio**_{sms} (adulatóre, incensatóre) | → +a_{sfs} | →
- turìsmo**_{sms} | türìsmo°* (ita) [türixmo], türèsem* [türèxem] > **gran türìsmo**_{lct} | gran türìsmo° (ita) [gran' türixmo]
- türìsta**_{sttv} | türìsta [=], türèsta* [=]
- 1** **turìsticaménte**_{avb} (per quèllo che concèrne/riguarda il türìsmo) | per chèl che l'riguarda/reàrda/reàrda³ ¹türìsmo* [per chèl che'l rigyarda/revarda ¹türixmo]
- 2** **turìsticaménte**_{avb} (dal pùnto di vista turìstico) | dal pùnto de (v)èsta/vista turìstico* [dal pùnto de vésta/vista turìstico]
- turìsticizzàre**_{vtr} | fà deentà/dientà/dientà² türìstico_{prf}* [fà deventà/diventà türìstico]
- turìsticizzàto**_{ams/vppms} | fàc deentà/dientà/dientà² türìstico_{prf}* [fàd deventà/diventà türìstico]
- turìsticizzazióne**_{sfs} →(il turìsticizzàre)
- turìstico**_{ams} | turìstico° (ita) [turìstico], türìstech* [türìsteg], türèstech* [türèsteg] BS: turìstic [turìstic]
- turlupinàre**_{vtr} (¹ingannàre/raggiràre sfruttàndo l'ingènità e la buòna féde) | türüpìnà [=], (→¹ingannàre)/regirà sfrötànd l'ingènuità e la buna féde_{prf}* [(→¹ingannàre)/regirà sfrötànd l'ingènità e la buna féde]
- 1** **turlupinàto**_{vppms} (¹ingannàto/raggiràto sfruttàndo

l'ingenità e la buòna féde |
 türüpìnàt [türüpìnàd],
 (→¹ingannàto)/regiràt sfrötànd
 l'ingenüità e la buna féde_{prf}*
 [(→¹ingannàto)/regiràd sfrötànd
 l'ingenüità e la buna féde]
²turlupinàto_{ams} (¹ingannàto, raggiràto)
 | →
turlupinatóre_{sms} →(¹ciarlatàno),
 →(imbrogliòne), →(impostóre),
 →(raggiratóre), →(truffatóre)
-trice_{sfs} →
turlupinatùra_{sfs} →(¹fregatùra),
 →(¹imbrògliò), →(¹ingànno),
 →(raggiro), →(truffa)
turnàre_{vintr} | dà la müda söl pòst del
 laurà_{prf}* [dà la müda söl pòst del
 lavurà]
turnàto_{vppms} | dacc la müda söl pòst
 del laurà_{prf}* [dadì la müda söl pòst
 del lavurà]
turnaziòne_{sfs} (turnover) | →
turnista_{agtv/sttv} (che/chi lavóra secóndo
 dei turni prestabilìti) | squadrì
 [scyadrì], (ü/chèl/òm) che l'fà i
 turni_{prf}* [(ü'/chèl/òm) che l'fa i
 turni], squadrina* [scyadrina],
 (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che
 la fà i turni_{prf}*
 [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna)
 che l'fa i turni]
 BS: turnista [turnistà]
tùrno_{sms} | turno° (ita) [=], turen*
 [turen], gir(o) [=]
 CE: türne [turne]
 CO: tùrno [tùrno]
- di andàta_{lct} | (turno de) andata°
 (ita) [=], (tùren de) andada* (ita)
 [(turen de) andada]
- di ritórno_{lct} | (turno de) ritórno°
 (ita) [=], (tùren de) retùren* (ita)
 [(turen de) returen]
 > **a tùrno**_{lct} | a turno° (ita) [=], a
 rotassiù°* (ita)(lad) [a rotasjù], ü a
 la ólta* [ü' ala vólta]
 > **di tùrno**_{lct} | de turno° (ita) [=]
turnover_{smsi} (ing) /tɛnəʊvə(r)/ | ←
 /turnóver/
tùro_{sms} (copèrchio, tàppo, turàcciolo) |
 →
¹türpe_{agtv} (abjètto, ¹infàme, indégno,
¹nefàndo, riprovévole, ¹spreghévole) |
 →
²türpe_{agtv} (brütto) | →
¹türpeménte_{avb} (in mòdo türpe) | in
 manéra (→¹türpe)* [in manéra
 (→¹türpe)]
²türpeménte_{avb} (in mòdo infàme) | in
 manéra (→⁹infàme)* [in manéra
 (→⁹infàme)]
türpézza_{sfs} →(turpitùdine)
türpilòquio_{sms} (lìnguàggio oscèno,
 sboccàto e volgàre, il parlàre con
 tàle lìnguàggio) | linguàss/lenguàss^{3A}

(→¹oscèno), (→⁹sboccàto) e
 volgàr_{prf}* [lengyàx (→¹oscèno),
 (→⁹sboccàto) e volgàr], parlà in
 manéra (→¹oscèna), (→⁹sboccàta) e
 volgàr_{prf}* [parlà in manéra
 (→¹oscèna), (→⁹sboccàta) e volgàr]
¹turpitùdine_{sfs}
 (aziòne/comportaménto/espressiòne
 türpe) |
 at/assiù/comportamét/espressiù/parl
 à (→¹türpe)_{prf}*
 [at/asjú/comportamét/espresjú/parlà
 (→¹türpe)], nefandità [=]
²turpitùdine_{sfs} (aziòne/gèsto/discóro
 oscèno) | at/gèst/discórs
 (→¹oscèno)_{prf}* [at/gèst/discórs
 (→¹oscèno)], assiù (→¹oscèna)_{prf}*
 [asjú (→¹oscèna)]
³turpitùdine_{sfs} (l'èssere ¹türpe) | →
⁴turpitùdine_{sfs} (l'èssere ⁹infàme) | →
turrìto_{ams} | förnit/münit/proést de
 tór_{prf}* [förníd/müníd/provést de tór],
 co i tór_{prf}* [coi tór]
TUS_{acrn} →(Tàssò Ufficiàle di Scónto)
tussah_{sfsi} (eso)(ita) /tèsə/ /tússa/ (tes) |
 ← /tése/ /túsa/
tussor_{smsi} (eso) /tússor/ (tes) | ←
 /tússor/
tùta_{sfs} | tütà° (ita) [túta]
-tùta_{sfs} | tütina° (ita) [=]
- blu_{lct} →(operàio)
- da ginnàstica_{lct} | tütà de
 ginàstica°* (ita) [túta de ginàstica]
- da lavóro_{lct} →(²blùsa)
- mimètica_{lct} →(²mimètica)
- spaziàle_{lct} | tütà spassiàl°* (ita)
 [túta spasjàl]
- subàcquea_{lct} →(³mùta)
¹tütèla_{sfs} (istituziòne che affida
 incapàce/interdétto/minóre/etc. a un
 tutóre) | tötéla [=], tütéla [=]
 BS: tütéla [tütélà]
²tütèla_{sfs} (per àltre acceziòni) | tötéla*
 [=], tütéla* [=]
- amministratìva_{lct} | tötèla/tütéla
 aministrativa/aministratìa°*
 [tötèla/tütéla aministrativa]
- dell'ambjènte_{lct} | tötèla/tütéla de
 l'ambjènt°* [tötèla/tütéla del
 ambjènt]
 > **a tütéla di**_{lct} | a tötéla/tütéla de*
 [=]
¹tütèlare_{vtr} (sottopórre a tütèla
 incapàce/interdétto/minóre/etc.;
 difèndere, protèggere) | tötèla [=],
 tütèla [=]
²tütèlare_{agtv} (relatìvo alla tütèla) |
 relatìv a la tötéla/tütéla_{prf}* [relatìv
 ala tötéla/tütéla], de la
 tötéla/tütéla_{lct}* [dela tötéla/tütéla]
³tütèlare_{agtv} (che difènde/protègge) |
 che l'difènd_{prf}* /-t/ [che l'difènd],
 che l'protègge/protègg_{prf}* /-č/ [che l'
 protègge/protèg]

BS: tütèla [=]
tütèlarsi_{vpi} | tötèlàs* [=], tütèlàs* [=]
 BS: tütèlàs [=]
¹tütèlato_{ams/vppms} (sottopósto a tütèla
 incapàce/interdétto/minóre/etc.;
 diféso, protètto) | tötèlèt [tötèlèt],
 tütèlèt [tütèlèt]
 BS: tütèlèt [tütèlèt]
²tütèlato_{ams/sms} (che/chi è sottopósto a
 tütèla) | tötèlèt* [tötèlèt], tütèlèt*
 [tütèlèt]
+a_{afs/sfs} | tötèlada* [=], tütèlada* [=]
tüterìa_{sfs} |
 laboratóre/fàbrica/indùstria/stabilim
 ènt di tütè_{prf}*
 [laboratóre/fàbrica/indùstria/stabilim
 ènt di tütè], negòsse/bötiga/bütiga di
 tütè_{prf}* [negòsse/bötiga/bütiga di
 tütè], tüteréa* [tüteréa]
tütìna_{sfs} | tütìna° (ita) [=]
tütòlo_{sms} | (s)molàss [(x)molàs],
 molècc [molèč], scarmós [scarmóx],
 grösü [gröxjú], resurì [rexurì],
 resulì [rexulì], chistù [chistù], caècc
 [cavèč], scarlòt [=], zunèt [xunèt],
 rosiöl [röxjöl], rösiòt [röxjòt], biröl
 [biröl], bonèl [=], capolèt [=],
 borècc [borèč], marù [marù], molàss
 [molàs], rosiù [roxjú], scarmós
 [scarmóx], smolàss [xmolàs], tolècc
 [tolèč]
 BS: canarèl [=], tartarèl [=], mógol
 [=]
 VB: (s)molàss [(x)molàs], scarmóss
 [scarmós]
 VG: bonèl [=]
tutor_{smsi} (ing) /tjùtə(r)/ | ← /tútor/
tutoràggio_{sms} (attività/ruòlo di tutor) |
 atività/ròl de tutor_{prf}* [=], tutoràgio°
 (ita) [tutoràgo], tutoràs* [tutoràx],
 tutoratò° (ita) [=], tutoràt* [=]
¹tutoràto_{sms} (tutoràggio) | →
²tutoràto_{sms} (attività/ufficiò di tutóre) |
 atività de tódùr/tüdùr_{prf}* [atività de
 tódùr/tüdùr], càrica/òfèsse de
 tódùr/tüdùr_{prf}* [càrica/òfèse de
 tódùr/tüdùr]
¹tütóre_{sms} (persóna incaricàta di
 assùmersi la tütèla di
 incapàce/interdétto/minóre/etc.) |
 tódùr [tódùr], tüdùr [tüdùr]
-trice_{sfs} | tódura* [=], tüdura* [=]
²tütóre_{sms} (difensóre, protèttóre) |
 tódùr* [tódùr], tüdùr* [tüdùr]
-trice_{sfs} | tódura* [=], tüdura* [=]
³tütóre_{sms} (bastóne/pàlo che sostjène
 una piànta giòvane) | tódùr [tódùr],
 tüdùr [tüdùr]
⁴tütóre_{sms} (per àltre acceziòni) | tódùr*
 [tódùr], tüdùr* [tüdùr]
- ortopèdico_{lct} | tütóre (ortopèdico)°
 (ita) [tütóre (ortopèdico)],
 tódùr/tüdùr ortopèdech*
 [tódùr/tüdùr ortopèdeg]

¹tutòrjo_{ams} (relativo al tutóre) | del tódùr/tüdùr_{lcege}* [del tódùr/tüdùr]
²tutòrjo_{ams} (relativo alla tutèla) | de la tötèla/tütèla_{lcege}* [dela tötèla/tütèla]
tuttalpiù_{avb} →(al limite)
Tuttasànta_{sfs} →(¹Madonna)
tuttavia_{cngz} | pösta [pösta], tàmen [tamen], gna per chèsst [gna' per chèsst], però [=]
 BS: tötavía [tötavía], però [=]
 CE: però [=], per quànto [per cyanto]
 CO: però [=], ansibèen* [ansibèn]
tutesàlle_{sfsi/smsi} →(sapiente), →(sapientóne)
tùtto_{aims/pims/sms} | töt [tót]
 BS: töt [tót]
 CE: töt [tót]
 CO: töt [tót]
-a_{aifs/pifs} | tötà [tóta]
 BS: tötà [tóta]
 CE: tötà [tóta]
 CO: tötà [tóta]
-e_{aifp/pifp} | tötè [tóte]
 BS: tötè [tóte]
 CE: tötè [tóte]
 CO: tötè [tóte]
-i_{aimp/pimp} | töcc [tótj]
 BS: töcc [tótj]
 CE: tötj [tótj], töt /-č/ [tótj], tötj [tótj]
 CO: tötj [tótj]
- consideràto_{lcav} →(tutto sommàto)
- d'un còlpo_{lcav} →(improvvisaménte), →(di còlpo)
- d'un fiàto_{lcav} | töt in d'ü còlp/culp/fiàto° [töt indü' còlp/culp/fjad], töt in d'öna ólta° [töt indöna vólta]
- fàre_{lcag} →(tuttofàre)
- il tèmpo_{lcav} →(per tutto il tèmpo)
- in una vòlta_{lcav} →(tutto d'un fiàto)
- in un còlpo_{lcav} →(tutto d'un fiàto)
- mùscoli_{lcag} | töt müscoi* (ita) [töt müscoj]
- pèlle e òssa_{lcag} | töt pèl e òss° [töt pèl e os]
- pépe_{lcag} →(peperino)
- sommàto_{lcav} →(alla fine), →(in fòndo), →(in fin dei cònti)
- un progràmma_{lcst} | töt ü programa° (ita) [töt ü' programa]
 > **a tütta birra**_{lcav} | còme 'l vènt [=], compàgn del vènt* [compàgn/compàjn del vènt]
 > **a tütta fòrza**_{lcav} | a tötà fòrsa° (ita) [=]
 > **a tütta prìma**_{lcav} →(inizialménte), →(sul mométo)
 > **a tütta velocità**_{lcav} | còme 'l vènt [=], compàgn del vènt* [compàgn/compàjn del vènt], a piö non pòsso (ita) [a pjó nón pòso]

> **a tütti gli effètti**_{lcav} | sóta ògne punto de (v)ésta/vista* [sóta ògne punto de vésta/vista], in ògne aspèt* [in ògne aspèt], in tôte i so funsiù* [in tôte i sò funsjù]
 > **a tütti i còsti**_{lcav} →(a qualùnque còsto), →(in qualùnque mòdo)
 > **a tutto andàre**_{lcav} →(a tutto spiàno)
 > **a tutto càmpo**_{lcag} | a tutto campo° (ita) [=], a töt cap* [a töt cap < a töccap]
 > **a tutto gas**_{lcav} →(a tutto spiàno)
 > **a tutt'oggi**_{lcav} | infina a 'ncò* [infina a 'ncó]
 > **a tutto servizio**_{lcag} | at öt servésse/servise* (ita) [a töt servése/servixe]
 > **a tutto spjano**_{lcav} →(a manétta), →(a tütta velocità), →(al màssimo)
 > **con tütta l'ànima**_{lcav} | con tötà l'ànima°* [con tötà l'ànima], con töt ol cör°* [con töt ol cör]
 > **con tütta probabilità**_{lcav} | con tötà probabilità* [con tötà probabilità]
 > **con tütte le fòrze**_{lcav} | con tötè i fòrse* [con tötè i fòrse]
 > **con tutto che**_{lcen} →(contuttoché)
 > **con tutto ciò**_{lcen} →(nonostànte ciò), →(tuttavia)
 > **con tutto il cùore**_{lcav} →(con tütta l'ànima)
 > **con tutto quèsto**_{lcen} →(con tutto ciò)
 > **da per tutto**_{lcav} →(dappertutto)
 > **da tütti i giòrni**_{lcag} →(di tütti i giòrni)
 > **del tutto**_{lcav} →(assolutaménte), →(interaménte)
 > **di tütti i colóri**_{lcag} | de töcc i colùur/culùr° [de tötj i colúr/culúr]
 > **di tütti i giòrni**_{lcag} | de töcc i dé° [de tötj i dé]
 > **di tutto**_{lcpr} | de töt° [de tót]
 > **di tutto cùore**_{lcpr} | de töt cör° [de töt cör < de töccör]
 > **di tutto pùnto**_{lcav} →(perfettaménte), →(interaménte)
 > **di tutto rispètto**_{lcag} →(bèllo), →(buòno), →(²apprezzàbile), →(dégno di nòta)
 > **il tutto per tutto**_{lcst} | il tutto per tutto° /-tt-/ (ita) [=], töt chèl che s'pöl fà° [töt chèl che s'pöl fà], ol màssimo° [ol màsimo]
 > **in tütta amicìzia**_{lcav} | de amìs/amigù/amisù* [de amíx/amigú/amixú]
 > **in tütta cosciènza/cosciènza**_{lcav} →(sinceraménte), →(onestaménte)
 > **in tütta frétta**_{lcav} →(di/in gran frétta)

> **in tütta libertà**_{lcav} →(serenaménte), →(³tranquillaménte)
 > **in tütta onestà**_{lcav} →(sinceraménte), →(onestaménte)
 > **in tütta segretèzza**_{lcav} →(segretaménte)
 > **in tütta sincerità**_{lcav} →(in tütta cosciènza/cosciènza), →(in tütta onestà)
 > **in tütte le sàlse**_{lcav} →(in tütti i mòdi)
 > **in tütti gli àngoli**_{lcav} →(dappertutto)
 > **in tütti i càsi**_{lcav} →(in ògni càso)
 > **in tütti i mòdi**_{lcav} →(in ògni mòdo)
 > **in tütti i sènsi**_{lcav} →(in ògni sènso)
 > **in tutto**_{lcav} | in töt [in tót]
 > **in tutto e per tutto**_{lcav} →(assolutaménte), →(perfettaménte)
 > **per tütti i diàvoli**_{lcint} →(¹djàmine), →(⁶maledizióne)
 > **per tutto il tèmpo**_{lcav} →(continuaménte), →(sèmpre)
 > **per tutto l'òro del móndo**_{lcav} | per töt l'ór del mónd° /-t/ [per töt 'l ór del mónd]
 > **su tütti i frónti**_{lcav} →(dappertutto)
 > **tutt'al più**_{lcav} →(tuttalpiù)
 > **¹tutt'altro**_{lcag} (completaménte divèrso) | d'ün óter° [=], d'ön'ótra° [=]
 > **²tutt'altro**_{lcav} (al contràrio) | →
 > **³tutt'altro**_{lcpr} (tütta un'altra còsa) | tötà òn'ótra còsa/còssa/ròba* [tötà òn'ótra còxa/còsa/ròba], töt ün óter laùr* [töt ün óter lavúr]
 > **tutt'altro che**_{lcav} | töt fò/fóra che° [töt fò/fóra che]
 > **tutt'a un tràtto**_{lcav} →(a un tràtto)
 > **tütti i giòrni**_{lcag} | töcc i dé° [tötj i dé]
 > **Tütti i Sànti**_{lcst} →(Ognissànti/ognissànti)
 > **tutt'òcchi**_{lcag} →(attentíssimo)
 > **tutt'óra**_{lcav} →(tuttóra)
 > **tutt'òrecchi**_{lcag} →(attentíssimo)
 > **tutt'ùno**_{lcst} | töt ü* [töt ú'], töt öna còsa/còssa/ròba sula/sóla* [töt öna còxa/còsa/ròba sula/sóla], töt ü laùr sul/sól* [töt ü' lavúr sùl/sól]
tuttofàre_{agtv/sttv} | fatöt [fatót]
tuttologia_{sfs} | manéra de fà de chi che l'pènsa de sàì töt_{prf}* [manéra de fà de chi che'l pènsa de saví tót]
tuttòlogo_{sms} | ü/chèl che l'pènsa de sàì töt_{prf}* [ü'/chèl che'l pènsa de saví tót], ü/chèl che l'pènsa de püdi/pödi/podi/pudi parlà/scriv/scrìi de töt_{prf}* [ü'/chèl che'l pènsa de

püdí/pödí/podí/pudí
 parlà/scriv/scriví de tót]
 -**a**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la pènsa
 de saì töt_{prf}* [òna/chèla/persuna
 che‘la pènsa de saví tót],
 òna/chèla/persuna che la pènsa de
 püdí/pödí/podí/pudí parlà/scriv/scriví
 de töt_{prf}* [òna/chèla/persuna che‘la
 pènsa de püdí/pödí/podí/pudí
 parlà/scriv/scriví de tót]
tuttóra_{avb} | tütura [=]
tutù_{smsi} | tutù° (ita) [tutú]
tuyau_{smsi} (fra) /týjój/ | ←
tv_{sfsi} →(TV)
TV_{acrn} /tivví/ /tivvú/ | ← /tiví/ /tivú/
 - **privata**_{lcst} | TV priada°* (ita) [TV
 privada]
TVC_{acrn} →(televisóre a colóri)
TV-movie_{smsi} (ing) /tívīmūvi/ | ←
 /tivimúvi/ →(film-tivù)
tweed_{smsi} (ing) /tyíd/ (tes) | ← /tyit/
tweeter_{smsi} (ing) /tyîta(r)/ (tec) | ←
 /tyíter/
twill_{smsi} (ing) /tyil/ | ←
twin-set_{smsi} (ing) /tyínset/ (tes) | ←
 /tyinşèt/
twirling_{smsi} (ing) /tyēliŋ/ | ← /tyírling/
twist_{smsi} (ing) /tyist/ (esi) | ← /tyišt/
+twittàre_{vtr} /tyittàre/ | tuità° (ita)
 [tyità]
+twittàto_{vppms} /tyittàto/ | tuità° (ita)
 [tyitàd]
twitter_{smsi} (ing) /tyítə(r)/ | ← /tyíter/
two-beat_{smsi} (ing) /tûbīt/ | ← /tubít/
two-step_{smsi} (ing) /tûstep/ (esi) | ←
 /tuştèp/
tycoon_{smsi} (ing) /taïcún/ | ← /taïcún/
tze-tzè_{agtv} →(mósca tse-tsè)
tzigàno_{ams/sms} →(zigàno)
 -**a**_{afs/sfs} →
